SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkitilalautakunta pöytäkirja 22.03.2023

Pöytäkirjan kansilehti ... 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / TeA ... 3

2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / TeA ... 4

3 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / TeA ... 5

4 § Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / TeA ... 6

5 § Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan vuosikatsaus 2022 / TeA ... 10

- Vuosikatsaus 2022, Kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta ... 11

6 § Håkansbölen kartano, päärakennuksen peruskorjaus, tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen / AK ... 53

- Håkansbölen kartano, päärakennuksen peruskorjaus, tarveselvitys-hankesuunnitelma ... 55

7 § Latukujan tilapäisen päiväkodin vuokratilojen vuokrasopimuksen vuokraoption muuttaminen ja käyttäminen / Parmaco / AK ... 147

8 § Hiilineutraalisuustavoitteita edistävän hinta- ja laatukilpailun järjestäminen Myyrmäen asuinkerrostalokorttelista 15644 vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon ja asumisoikeustuotantoon / AK ... 149

- kartta korttelista 15644 ... 152

9 § Teollisuustontin 92-25-100-3 takaisinosto Myllymäki / AK ... 153

- Liite Teollisuustontin 92-25-100-3 takaisinosto Myllymäki ... 155

10 § Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin osakekannan myynti / Lujatalo Oy / AK ... 156

- Kartta tontista 23153/1 ja määräosasta tontista 23152/2 myynti ... 163

11 § Maankäyttösopimus / Yksityishenkilö / Asemakaavan muutos 002506 Lehmustontie osa 2 / AK ... 164

- Maankäyttösopimusluonnos ilman henkilötietoja ... 167

- Liite A1 sopimusalue 404-2-230 002506 ... 178

- Liite B1 404-2-230 luovutettavat alueet osana sopimuskorvausta ... 179

- Liite B2 404-2-229 kaupungin luovuttama 9 m2 ... 180

- Liite C1 404-2-230 vastikkeetta luovutettavat yleiset alueet ... 181

- Henkilötiedot 92-404-2-230 ... 182

12 § Maankäyttösopimus / Kiinteistö Oy Myyrinmäki / Asemakaavan muutos nro 002504 Kuohukuja / AK ... 183

- Maankäyttösopimus ... 187

- liite A1: Sopimusalue ... 199

- liite B1: Vaihdettavat määräalat ... 200

13 § Maankäyttösopimus / Yksityishenkilö / 860900 Nikinmäen liitosalue / AK ... 201

- 860900 maankäyttösopimusopimus_luonnos 10.3.2023 ilman henkilötietoja ... 203

- 753-431-1-27 sopimusalue 860900 liite A1 ... 211

- 753-431-1-27 luovutus 860900 liite B1 ... 212

- Henkilötiedot 753-431-1-27 ... 213

14 § Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnan 18.1.2023 § 5 päätöksestä / AK ... 214

- Oikaisuvaatimus (henkilötiedot peitetty) ... 216

15 § Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelma / HW ... 219

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkitilalautakunta pöytäkirja 22.03.2023

- Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelman esittelyaineisto 221
16 § Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma / HW 238
- Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma -raportti 240
17 § Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma / HW 371
- Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet 373
- Liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma 412
18 § Hankinta / Päällystystyöt 2023 / HW 483
- Vertailutaulukko/Hankinta/Päällystystyöt 2023 485
19 § Hankinta / Kivistön linja-autoterminaali / HW 506
- Vertailutaulukko/Hankinta/Kivistön linja-autoterminaali 508
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Kaupunkitilalautakunnalle 518
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 519
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 520
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 521
Muutoksenhakuohje 5. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa 526
Muutoksenhakuohje 6 Valitus postilaatikon paikkaa koskevassa asiassa 527

Kaupunkitilalautakunnan kokous

Aika 22.3.2023 klo 17.00–18.27
Paikka Kielotie 28, kokoushuone 447, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	**Läsnä**	**Varajäsenet**	**Läsnä**
Kivimäki Otso, puheenjohtaja	x	Ellonen Leila	
Kiljunen Kimmo, varapuheenjohtaja	x (§:t 3-13, 15-19, klo 17.06-18.27)	Mölsä Tomi	
Heikkinen Minna	-	Heiska Vesa	-
Hummastenniemi Heidi	x (§:t 1-13, 15-19)	Karjalainen Jenni	
Hynninen Mari	x (§:t 1-13, 15-19)	Pitkänen Eeva	
Lind Antti	x	Mattila Kari	
Liutu Topi	-	Haapala Heidi	x
Mäkipernaa Aki	-	Liukkonen Pasi	-
Oja Mika	-	Kähärä Kaarlo	-
Pajunen Emmi	x	Linkola Maija	
Puha Seija	x	Nikkanen Teemu	
Siniketo-Pietilä Katja	x	Vilpas Miriam	
Toivonen Teija	x (§:t 1-13, 15-19)	Huuskonen Sanna	
Viilo Mikko	-	Huhta Timo	x
Vähäkangas Jussi	x	Vanhanen Tuomas	
Kaupunginhallituksen edustaja		**Kaupunginhallituksen varaedustaja**	
Lundell Kai-Ari	x (§:t 3-19, klo 17.07-18.27)	Saimen Tuukka	
Nuorisovaltuuston edustaja		**Nuorisovaltuuston varaedustaja**	
Reinhardt Julius	-	Pravjot Pannu	-

Muut osallistujat		Läsnä
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja	x	
Kari Antti, kiinteistöjohtaja	x	
Westlin Henry, kaupungininsinööri	x	
Hohti Jonna, talous- ja hallintojohtaja	x (§:t 1-9, 11-19)	
Hamari Milla, viestintäpäällikkö	x	
Väistö Timo, liikennetutkija	x (§:t 1-3, klo 17.00-17.51)	
Ranto Jaakko, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä	x	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Otso Kivimäki

Pöytäkirjanpitäjä Jaakko Ranto

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 24.3.2023, Kielotie 28, 01300 Vantaa

Emmi Pajunen Seija Puha

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 27.3.2023 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / TeA**

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Todettiin.

2 § **Pöytäkirjan tarkastajien valinta / TeA**

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Pajunen Emmi ja Puha Seija (varalla Siniketo-Pietilä Katja ja Viilo Mikko), ja
b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 24.3.2023 klo 12.00 mennessä.

Päätös:
Päätettiin
a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Pajunen Emmi ja Puha Seija, ja
b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 24.3.2023 klo 12.00 mennessä.

3 § **Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat**

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Merkitään tiedoksi asiantuntijoiden / esittelijöiden selostukset sekä tiedotusasiat.

Käsittely:
Kuultiin seuraavat selostukset:

Asiat 15, 16 ja 17 / Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelma, pyöräliikenteen kehittämisohjelma sekä liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma / kaupungininsinööri Henry Westlin ja liikennetutkija Timo Väistö

Asia 5 / Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan vuosikatsaus 2022 / talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

4 § **Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / TeA**

Kaupunkitilalautakunnalle 28.2.2023 jälkeen julkaistut ottomenettelyä varten saapuneet päätökset.

Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila

§ 20/2023 Hankinta/Heurekan kevyen liikenteen sillan peruskorjaus

Apulaiskaupunginjohtaja vs. Henry Westlin

§ 17/2023 Kirkkonummen kunnassa sijaitsevan Vetokannas -nimisen tilan myynti Kirkkonummen kunnalle

Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

§ 7/2023 Vuokrahyvitys ajalta 9.11.2022-30.11.2022
§ 8/2023 Hylkäävä päätös rakennustyöstä aiheutuneen vahingon korvaamiseen
§ 9/2023 Vuokranhyvitys ajalle 11.10.2021 - 31.12.2022

Kiinteistöjohtaja Antti Kari

§ 13/2023 As Oy Kurjenpolventie 1 LT1 vuokraaminen ja myyminen
§ 14/2023 As Oy Tapion Salpa asuinhuoneiston C 35 myyminen
§ 16/2023 As Oy Vantaan Suunnistajankuja 4 asuinhuoneiston A 8 myyminen

Tilakeskusjohtaja vs. Juha Vuorenmaa

§ 26/2023 Aviapoliksen päiväkodin LVIA-suunnitteluhankinta

Kaupungininsinööri Henry Westlin

§ 23/2023 Hankinta / Sopimuksen hyväksyminen Myyr York Park urbaanin puiston toiminnallisesta suunnittelusta ja operoinnista kesällä 2023
§ 25/2023 Hankinta/ Hakunilan urheilupuiston lumetuskontti

Toimitilapäällikkö Tarja Ek

§ 11/2023 As Oy Kurjenpolventie 1 LT1 vuokraaminen
§ 12/2023 Kivistön palvelukeskittymä, Vantaan kaupungin kaupunkikulttuurin vuokratilojen lisä-ja muutostyöt tarjous nro 4.
§ 13/2023 Korsontie 5 vuokraaminen Eurosolid Oy:lle
§ 14/2023 Övre Nybackan vuokraaminen Vantaa-Seura ry:lle
§ 15/2023 Hiekkaharjuntie 13 toimistotilojen ja Suunnistajankuja 8 entisen päiväkotitilan välittäjän valinta

Rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa

§ 6/2023 Kilterin koulun verhojen hankinta

Rakennuspäällikkö Jaakko Koivunurmi

§ 12/2023 Pähkinärinteentie tontti 12-70-7; katutekniikan työstä aiheutuneen vahingon korvaaminen

Kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö

§ 4/2023 Hankinta / Vaalimainostelineiden hankinta 2023

Suunnittelupäällikkö Markus Holm

§ 13/2023 Hälytysajoneuvojen etuusohjelmointien hankinta vaihe 1 / Swarco Finland Oy
§ 16/2023 Hankinta: Kävely-ympäristö ja palveluiden saavutettavuus Vantaan Korsossa ja Hakunilassa

Maankäyttöinsinööri Jouni Kahila

§ 2/2023 Tilan 92-404-1-15 Kosteikko määräalan ostaminen Vallinojalla / Kirsi-Marja ja Tuomo Virkkunen
§ 3/2023 Maankäyttölupa bajamajan ja sähkökaapelin sijoittamiseksi Korsossa kiinteistölle 92-81-107-2 / Vantaan kaupunki toimitilajohtaminen

Maankäyttöinsinööri Taina Andersson

§ 7/2023 Maankäyttölupa tilapäiseen työmaapysäköintiin Kivistössä / Lehto Tilat Oy
§ 8/2023 Maanomistajan lupa betonimurskeen käyttämiseen tontilla 92-25-98-3 piha-alueiden ja osittain rakennuksen alla rakennekerroksissa / JHM-Invest oy

Maankäyttöteknikko Jorma Hopponen

§ 8/2023 Maanomistajan lupa maakaapeleille Lapinkylässä / Vantaan Energia Sähköverkot Oy
§ 9/2023 Muuntamoalueen käyttöoikeussopimus numero LVK60120 Kiilassa / Vantaan Energia Sähköverkot Oy
§ 10/2023 Muuntamoalueen käyttöoikeussopimus numero LVK60119 Kiilassa / Vantaan Energia Sähköverkot Oy
§ 11/2023 Maankäyttölupa tilapäiselle varastoinnille Lapinkylässä / Valokuitunen Oy
§ 12/2023 Muuntamoalueen käyttöoikeussopimus numero LVK60118 Seutulassa / Vantaan Energia Sähköverkot Oy
§ 13/2023 Maankäyttölupa tilapäiselle varastoinnille Koivuhaassa / TLT-Connection Oy
§ 14/2023 Maanomistajan lupa maakaapeleille Veromiehen kaupunginosassa / Vantaan Energia Sähköverkot Oy

Päätökset, joita ei oikaisuvaatimusajan kuluessa ole otettu lautakunnan käsiteltäväksi:

Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila

§ 14/2023 Oikeuskanslerin selvityspyyntö kanteluun vastaamattomuudesta tieosuuden valaistusta koskeviin tiedusteluihin

Kiinteistöjohtaja Antti Kari

§ 11/2023 As Oy Aarren-Salpa asuinhuoneiston D 57 myyminen
§ 12/2023 As Oy Myyrinheinä asuinhuoneiston B 24 myyminen

Kaupungininsinööri Henry Westlin

§ 18/2023 Vuoden 2023 eduskuntavaalien ulkomainonta Vantaan kaupungin hallinnoimilla yleisillä alueilla
§ 21/2023 Hankinta / Pekka ja Teija Isorättyän ”Aseman kellot” -taideaidan valmistus

Tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö

§ 3/2023 Vuokranantajan suostumus viljelysmaanvuokraoikeuden siirtämiseen / Harri Himmanen ja Henri Himmanen

Toimitilapäällikkö Tarja Ek

§ 7/2023 HSL:n linja-autonkuljettajien bajamajan vuokraaminen Lassila & Tikanoja Oyj:ltä
§ 8/2023 Hankintapäätös, kahden pientalokiinteistön (Isontammentie 8 ja 10) purku-urakasta
§ 9/2023 Myyringin tilojen vuokraaminen / Alvi ry

Asumisen erityisasiantuntija Elina Virtanen

§ 4/2023 Asukasvalinnan hyväksyminen / Vantaan ja Keravan Hyvinvointialueen vanhusten palvelujen toimiala
§ 5/2023 Välivuokrauslupa / Y-Säätiö

Maankäyttöteknikko Jorma Hopponen

§ 6/2023 Muuntamoalueen käyttöoikeussopimus numero 6105 Koivuhaassa / Vantaan Energia Sähköverkot Oy
§ 7/2023 Muuntamoalueen käyttöoikeussopimus numero 6122 Koivuhaassa / Vantaan Energia Sähköverkot Oy

Puuttuvat pykälät ovat päätöksiä, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) olla ottamatta käsittelyyn kaupunkitilalautakunnalle toimitettuja ottamiskelpoisia päätöksiä, ja

b) merkitä tiedoksi ottoon toimitetut päätökset, joita ei ole otettu lautakunnan käsiteltäväksi oikaisuvaatimusaikana.

Käsittely:
Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla viranhaltijapäätöksillä:

Kiinteistöjohtaja Antti Kari

§ 18/2023 As Oy Mikkolanpuisto asuinhuoneiston D 78 myyminen

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

§ 36/2023 Ylästön päiväkodin osakorjauksen kustannusarvion hyväksyminen ja urakoitsijan valinta
§ 37/2023 Vantaan kaupungin väestönsuojien lankapuhelinliittymien korvaaminen GSMpassiiviantennijärjestelmillä, urakoitsijan hankinta
§ 38/2023 Mistelin päiväkodin osittaisen peruskorjauksen tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen
§ 39/2023 Riihipellon päiväkodin teknisen perusparannuksen tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen

Kaupungininsinööri Henry Westlin

§ 29/2023 Hankinta/Viilatehtaan sillan peruskorjaus

Toimitilapäällikkö Tarja Ek

§ 16/2023 Hakopolku 2 vuokrasopimuksen siirto

Maankäyttöinsinööri Teemu Jääskeläinen

§ 3/2023 Määräalan (puisto- ja katualueen) ostaminen kiinteistöstä 92-426-4-104 Ylästön kaupunginosassa / Tuula ja Ari Koskinen

Maankäyttöteknikko Jorma Hopponen

§ 15/2023 Maanomistajan lupa jakokaapille Petikossa / Elisa Oyj
§ 16/2023 Maankäyttölupa tilapäiselle varastoinnille Petikossa / Marttilan Maanrakennus Oy

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

5 § Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan vuosikatsaus 2022 / TeA

VD/1296/02.01.02.00/2023

TeA/JH

Vuosikatsauksessa toimiala raportoi talousarvion sekä sitovien tavoitteiden ja strategisten päämäärien toteutumista käyttötalouden ja investointien osalta. Esitetään merkittäväksi tiedoksi vuoden 2022 vuosikatsaus kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osalta.

Käyttötalouden toimiala yhteensä on otsikoitu vuosikatsauksessa:
1. Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2022
2. Talousarvion toteutuminen 2022

Käyttötalouden tehtäväalueet on otsikoitu:
1. Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen
2. Talousarvion toteutuminen
3. Tunnusluvut

Investointien osalta raportoidaan keskeisimmät määrärahan käytön kohteet, valmistuneet investointikohteet sekä poikkeamat verrattuna alkuperäiseen ja muutettuun talousarvioon.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään merkitä tiedoksi vuoden 2022 vuosikatsaus ja toimittaa se edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Vuosikatsaus 2022, Kaupunkitilalautakunnan alainen toiminta

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 044 549 7991,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VUOSIKATSAUS 2022

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA
22.3.2023

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA 4
Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2022 4
Talousarvion toteutuminen 2022 7

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA YHTEENSÄ 9
Toiminnan kuvaus 9
14 60 Kaupunkitilalautakunta 9
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 9
Talousarvion toteutuminen 11
14 50 Kadut ja puistot 11
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 11
Talousarvion toteutuminen 13
Tunnusluvut 14
14 51 Joukkoliikenne 14
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 14
Talousarvion toteutuminen 15
Tunnusluvut 16
14 52 Varikko 16
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 16
Talousarvion toteutuminen 17
Tunnusluvut 17
14 30 Kiinteistöt ja tilat 17
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 18
Talousarvion toteutuminen 20
Tunnusluvut 21
14 32 Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen nettoyksiköt 22
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 22
Talousarvion toteutuminen 23
Tunnusluvut 23

INVESTOINNIT 24
91 Rakentaminen 24
91 1 Uudisrakentaminen 24
91 2 Korjausrakentaminen 26
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustyöt 28

93 Julkinen käyttöomaisuus 29
Ratikka 31
94 Irtain omaisuus 31
95 Kiinteä omaisuus 32

Liitteet:
Liite 1: Sitovat tavoitteet 2022, Kaupunkiympäristö

Julkaisija
Vantaan kaupunki
3/2023
Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut
Kansikuva: Aviapolis x, Sakari Manninen

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Toteuma-%	Talousarvio - toteuma
TOIMINTATUOTOT	279 484	288 885	103	-9 401
TOIMINTAKULUT	-265 736	-266 241	100	505
TOIMINTAKATE	13 748	22 644	165	-8 896

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Vuoteen 2022 kaupunkiympäristön toimialalla lähdettiin tuoreen valtuustostrategian innoittamina. Valtuustostrategiasta johdettiin toimialan keskeisiksi painopistealueiksi kaupunkikeskustojen kehittäminen, Vantaan ratikan suunnittelu, pientaloasumisen lisääminen, resurssiviisauden tiekartan toteuttaminen, kaupungin talouden vahvistaminen rakennetun omaisuuden hallinnalla, ja elinkeinoelämän mahdollisuuksien ja yritysten sijoittumisen tukeminen maankäytön keinoin.

Ukrainan kriisin johdannaiset, kuten rakennuskustannusten, energian hinnan ja korkojen nousu vaikuttivat vuonna 2022 rakentamisen volyymiin ja kaupunkikehityshankkeiden etenemiseen myös Vantaalla. Materiaalien saatavuushaasteet hidastivat rakennushankkeiden etenemistä.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä etenkin kerrostalorakentamisen kohdalla hidastui, mutta vasta vuoden jälkipuoliskolla. Vantaan onnistui ylittää sille MAL-sopimuksessa asetettu 2640 asunnon vuotuinen asuntotuotantotavoite selvästi: kaupunkiin valmistui noin 3300 uutta asuntoa. Myös pientaloasuntojen valmistuminen oli vilkasta: pientaloasuntoja, eli omakoti-, pari- ja rivitaloasuntoja valmistui jopa 643 kappaletta.

Vantaa jatkoi kestävää kasvuaan: viime vuonna kaavoitetusta uudesta asumisesta noin 95 % sijoittui kestävän kasvun joukkoliikennevyöhykkeelle. Kaupungin omistamalle maalle kaavoitettiin noin 33 % kaavoitetusta maa-alasta. MAL-sopimuksen uuden asuntokerrosalan 240 000 kerrosneliömetrin tavoitteesta toteutui hieman yli puolet, noin 142 000 kerrosneliömetriä. Kaavoitusta viivästytti yleisen heikkenevän rakentamisen suhdanteen lisäksi muun muassa luontoarvoihin liittyvät lisäselvitykset ja sopimusneuvotteluiden pitkittyminen.

Helsingin hallinto-oikeus päätti kesällä hylätä valtaosan Vantaan uuteen yleiskaavaan kohdistuneista valituksista, ja kaavan voimaantuloa päästiin valmistelemaan vuoden 2023 alkuun. Uusi yleiskaava viitoittaa Vantaan kestävää kasvua tuleville vuosikymmenille.

Keskustojen kehittämistä luotsaavat uudet projektijohtajat aloittivat työnsä syksyllä. Vantaan jokaista keskustaa kehitetään nyt aluearkkitehti ja projektijohtaja -työparivetoisesti. Keskustojen kehittämissuunnitelmat valmistuvat vuoden 2023 aikana.

Vantaan ratikan suunnittelu eteni kaikilla kolmella suunnittelun tasolla: ratikasta valmistui hyväksymiskäsittelyyn sen kaupunkikehityksen potentiaalia kuvaava kaavarunko, lukuisia ratikalle tilaa katuverkolta varaavia asemakaavamuutosehdotuksia sekä katusuunnitelmaehdotuksia. Ratikan vaikutusten arviointia tehtiin aktiivisesti. Hankkeesta valmistui useita selvityksiä, mm. ratikan kiinteistötaloudellisista vaikutuksista ja ratikan vaikutuksista meluun, tärinään ja muuhun liikenteeseen. Hankkeen suunnittelu on pysynyt aikataulussa, ja vuonna 2022 ratikka alitti sille myönnetyn suunnittelumäärärahan. Ratikan rakentaminen tuodaan päätöksentekoon vuoden 2023 aikana.

Vantaata kohti vuoden 2030 hiilineutraaliutta viitoittavan resurssiviisauden tiekartan päivitys hyväksyttiin valtuustossa keväällä 2022. Päivityksessä vahvistettiin etenkin monimuotoiseen luontoon liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Vantaa sai A-luokituksen kaupunkien ilmastotyötä arvioivassa kansainvälisessä CDP-listauksessa. Lisäksi Ympäristöministeriö palkitsi Vantaan kolmesta sitoumuksesta, jotka koskivat päästöttömiä työmaita, päiväkotien kemikaalialtistuksen vähentämistä ja kestävää purkamista. Kaupunkiympäristön toimialalle myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti.

Tikkurilan väritehtaan alueesta järjestettiin arkkitehtuurikilpailu kumppanuushankkeena yhdessä Tikkurila Oyj:n kanssa. Kaupungin toimitalohanke Tikkurilan Kielotie 13 keskeytyi kannattamattomana. Keskeiselle paikalle Tikkurilan keskustassa suunnitellaan nyt uutta hyvinvointikeskusta.

Useita vuosia kestänyt maankäyttö- ja rakennuslain uudistus kariutui osittain, kun vain rakentamiseen liittyvä osio eteni. Lisäksi valmisteltiin digitalisaatiota edistävää lakia. Näiden odotetaan etenevän vuoden 2023 alussa. Uusi luonnonsuojelulaki hyväksyttiin. Nämä yhdessä tuovat muutoksia toimialan työhön. Lakiuudistusten

keskeisiä tavoitteita kuten ilmastoasioita, energiamuutosta, luontokadon pysäyttämistä ja digitalisaatiota ennakoidaan jo toiminnassa. Muun muassa MATTI-järjestelmää kehitetään jatkuvasti: viime vuonna MATTI-järjestelmän visiota kirkastettiin muotoon: innovatiivinen ja älykäs digikaupunki tehdään yhdessä.

Kaupunkiympäristön toimialan johdolla Vantaalla ryhdyttiin loppuvuoden kiristyvässä energiansaatavuustilanteessa uusiin energiansäästötoimenpiteisiin, kuten toimitilojen sisälämpötilojen laskeminen ja ulkovalaistuksen vähentäminen. Myös pidemmän aikavälin energiansäästötoimia on suunnitelmallisesti viety eteenpäin: viime vuonna öljylämmityksestä luovuttiin Vierumäen ja Jokivarren kouluissa, ja useisiin koulu- ja päiväkotiloihin vaihdettiin led-valaistus.

Toimitilainvestoinneista valmistuivat muun muassa Jokiniemen alakoulun ja Kilterin koulun mittavat remontit. Useita uusia päiväkoteja valmistui, ja on edelleen rakenteilla. Monia päiväkoteja myös remontoitiin. Aviapolis X -tapahtumatila valmistui Aviapoliksen juna-aseman tuntumaan.

Katu- ja puistohankkeista muun muassa Länsi-Vantaan bussiliikennettä sujuvoittava uusi Luhtitie avattiin liikenteelle, Kuusijärvellä rakennettiin pysäköintialuetta, pulkkamäkeä ja esteetön grillipaikka. Tikkurilan jokirannan rakentaminen jatkui, ja rannan puistoalueet palkittiin Suomen Viherympäristöliiton toimesta vuoden ympäristörakenteena 2022.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja osallistuvan budjetoinnin toimenpiteinä Havukoskella, Länsimäessä ja Mikkolassa lisättiin asukkaiden toiveiden mukaisesti roska-astioita, istutettiin puita, kesäkukkia ja niittykasveja. Mikkolassa parannettiin myös valaistusta ja lisättiin penkkejä. Koivutoria kunnostettiin, ja katutaidereittejä siistittiin useilla alueilla.

Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen myös lumimäärällä mitattuna: talven 2021-2022 aikana sääolot haastoivat katujen kunnossapitoa ja katuverkolta kuljetettiin lumenvastaanottopaikoille yli 54 000 kuormallista lunta, keskimääräisen 15 000 kuorman sijaan.

Vuoden aikana valmisteltiin hyvinvointialuemuutokseen liittyviä toimitilojen ja sosiaalitoimen käytössä olevien asuntojen vuokrasopimuksia sekä niiden siirtoa. Lisäksi tehtiin hyvinvointialueelle siirtyvien kaupungin omistamien kohteiden myyntiin liittyviä valmisteluja.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Toimialalle asetetuista sitovista tavoitteista toteutuivat täysin:

- Vantaan maa- ja asuntopoliittinen ohjelma päivitetään
- Kiertotaloutta edistetään
- Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään
- Valmistuvien pientalojen määrä nousee 450 asuntoon

Osittain toteutuivat:

- Kaupunki saa maanmyyntivoittoja, maanvuokratuloja ja sopimuskorvauksia yhteensä 45 miljoonaa euroa
- Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaisia ja sisäilmaoireilu hallinnassa
- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030)
- Kestävät liikkumismuodot kasvavat –tavoite ei toteutunut
- MAL-tavoitteet toteutuvat
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.

Tikkurilan toimitilahanke etenee aikataulussa-tavoite ei toteutunut lainkaan.

Talousarvion toteutuminen 2022

Vuoden 2022 aikana toimialalla tehtiin seuraavat kaupunginvaltuuston hyväksymät talousarviomuutokset käyttötalousosaan:

- Kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualueella rakennusvalvonnan tuottoja alennettiin 0,5 milj. euroa.
- Kadut ja puistot palvelualueella maankäyttökorvausten tuottoja alennettiin 7 milj. euroa ja katujen kunnossapidon toimintakuluja korotettiin 4 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja alennettiin 6,4 milj. euroa maanmyyntivoittojen osalta, ja toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon sekä kunnossapidon toimintakuluja korotettiin 1,5 milj. euroa.

- Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköiden tuottoja alennettiin 5,2 milj. euroa kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myyntien osalta.
- Kaupunginympäristön toimialalle kohdennettiin 381 400 euroa määrärahoja kattamaan vuoden 2022 palkkaratkaisun vaikutuksia.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen tehtiin vuonna 2022 määrärahasiirtoja seuraavasti:

- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja lisättiin 242 366 euroa talousarvioon.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja kohdennettiin 60 360 euroa kadut ja puistot palvelualueelle.

Toimialan käyttötalouden tulot ylittivät muutetun talousarvion 9,4 miljoonaa euroa. Maanläjitysmaksutuotot ylittivät talousarvion ja lumen vastaanottomaksut olivat tavanomaista suuremmat. Lisäksi maanmyyntivoittoja ja maanvuokratuottoja toteutui muutettua talousarviota enemmän. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 0,5 miljoonaa euroa.

Kaupunkiympäristön alaisen toiminnan investointeihin tehtiin MEK-määrärahasiirtoja julkiseen käyttöomaisuuteen (Koivutorin kunnostus, katutaidekohteet ja Mikkolan valaistuksen parantaminen) 66 640 euroa ja rakentamisen investointeihin (Kytöpuiston koulun piha) 15 445 euroa.

Vuoden 2022 talousarvioon esitettiin seuraavat talousarviopoikkeamat kaupunkitilalautakunnan alaisessa toiminnassa:

- Kaupunkitilalautakunnan alaisten bruttoyksikköjen käyttötalouden toimintakulut yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät muutetun talousarvion n. 3,35 milj. euroa.
- Julkisen käyttöomaisuuden investointimenot ilman ratikkaa ylittivät talousarvion n. 6,3 milj. euroa.

Toimialan investointimenot alittivat talousarvion noin 12,7 milj. euroa. Alitus kohdistui pääosin toimitilarakentamiseen, ja johtuu usean hankkeen aloituksen siirtymisestä myöhempään ajankohtaan sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden budjettien alituksesta. Hankkeita viivästyttivät erityisesti henkilöstöresurssien ja väistötilojen puute, rakentamiskelpoisten toimitilatonttien pula ja asemakaavoituksen eteneminen.

14 5 KAUPUNKITILALAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Vastuuhenkilö: Tero Anttila
Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Otso Kivimäki

1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Toteuma-%	Talousarvio - toteuma
TOIMINTATUOTOT	**274 210**	**283 108**	**103**	**-8 898**
TOIMINTAKULUT	**-250 923**	**-251 553**	**100**	**630**
TOIMINTAKATE	**23 287**	**31 555**	**136**	**-8 268**

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköt. Lisäksi joukkoliikenne (Kadut ja puistot) on erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovina nettobudjetoituina yksiköinä toimivat kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko (Kadut ja puistot).

14 60 Kaupunkitilalautakunta

1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Toteuma-%	Talousarvio - toteuma
TOIMINTAKULUT	**-80**	**-107**	**134**	**27**
TOIMINTAKATE	-80	-107	134	27

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkitilalautakunnan tehtäviin ei tullut muutoksia vuoden 2022 aikana. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa kaupungin kiinteistöomaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä, julkisista toimitiloista, julkisesta kaupunkitilasta sekä liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä ja ylläpidosta.

Kaupunkitilalautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana yhteensä 12 kertaa. Lautakunnan käsittelemiä asioita oli vuoden aikana yhteensä 223 eli keskimäärin 18 asiaa kokousta kohden. Vaikka lautakunnan kokousten määrä säilyi ennallaan, niin käsiteltävien asioiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Lautakunnan varsinaisten kokousten järjestämisessä palattiin takaisin lähikokouksiin eikä kokouksia enää järjestetty pääosin hybridikokouksina vuoden 2021 tapaan.

Kaupunkitilalautakunta käsitteli vuoden 2022 aikana useita merkittäviä kaupungin kiinteistöomaisuuden hallintaan, julkisiin toimitiloihin sekä kaupunkitilan viihtyisyyteen liittyviä asioita. Alkuvuodesta 2022 lautakunta päätti vuokrata VTK Kiinteistöt Oy:n rakentamasta uudiskohteesta tilat Varia ammattiopiston Vehkalan toimipistettä varten. Vantaan ammattiopisto Varian uusi Vehkalan toimipiste tulee sijoittumaan Vehkalan juna-aseman välittömään läheisyyteen ja toimipisteeseen tulee opiskelupaikat yhteensä 2130 opiskelijalle. Lisäksi lautakunta hyväksyi vuoden aikana uusien päiväkotien rakentamisen muun muassa Korson, Myyrmäen ja Kivistön alueille vastaamaan alueiden varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvuun. Syyskaudella lautakunta käsitteli päivitystä Vantaan maa- ja asuntopoliittiseen ohjelmaan, joka ohjaa kaupungin kasvua. Lautakunta otti myös kantaa siihen, millaista perheasuntoja Vantaalle tulisi tulevaisuudessa rakentaa. Lautakunta hyväksyi vuoden aikana useita puisto- ja katusuunnitelmia, joilla paitsi parannetaan julkisen kaupunkitilan viihtyvyyttä kuin myös parannetaan sen turvallisuutta. Merkittävin lautakunnan hyväksymä puistosuunnitelma koski Myyrmäen ja Martinlaakson kaupunginosien välissä sijaitsevaa Jokiuomanpuistoa, johon rakennetaan lapsille uusi leikkipaikka, puistossa jo olevia toimintoja kunnostetaan ja puiston valaistusta sekä kalusteita parannetaan viihtyisyyden lisäämiseksi ja esteettömyyden parantamiseksi.

Kaupunkitilalautakunnalle järjestettiin varsinaisten kokousten lisäksi kaksi iltakoulua, joista toinen koski maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivittämistä ja toinen uusia koulu- ja päiväkotihankkeita. Maa- ja asuntopoliittista ohjelmaa koskenut iltakoulu järjestettiin yhdessä kaupunkiympäristölautakunnan kanssa ja koulu- ja päiväkotihankkeita koskenut iltakoulu yhdessä kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kanssa. Lisäksi lautakunta teki syyskuun alussa Tanskaan opintomatkan, jonka pääteemoina olivat kaupunkikehitys sekä kestävä liikkuminen. Matkan aikana tutustuttiin niin kaupunkikehityshankkeisiin, joukkoliikennehankkeisiin kuin innovatiivisiin kaupunkitilaratkaisuihin Kööpenhaminan ja Aarhusin kaupungeissa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkitilalautakunnan bruttoyksiköt yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät toimintakulut yhteensä noin 3,34 miljoonaa euroa. Sitovan määrärahan talousarviopoikkeama esitettiin lautakunnalle tiedoksi ja edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Kaupunkitilalautakunnan toimintakulut ylittivät talousarvion 27 327 euroa. Palvelujen ostoja toteutui budjetoitua enemmän.

14 50 Kadut ja puistot

1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Toteuma-%	Talousarvio - toteuma
TOIMINTATUOTOT	**20 134**	**25 603**	**127**	**-5 469**
TOIMINTAKULUT	**-42 819**	**-46 263**	**108**	**3 445**
TOIMINTAKATE	-22 685	-20 660	91	-2 024

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kadut ja puistot jatkoi toimintaansa vuonna 2022 ennallaan ilman rakenteellisia muutoksia.

Taloushallinnon SAP-järjestelmän ja MATIN välille toteutettiin integraatio, jonka avulla ajantasaiset kustannusten toteumatiedot siirtyvät suoraan MATTI-hankkeille, mikä osaltaan helpottaa kustannusten seurantaa ja raportointia. Kaikki olennaiset toteumatiedot voidaan jatkossa esittää tilannekuvissa ja näkymissä. Integraatio mahdollistaa myös mm. urakoiden HSY-laskutukseen liittyvien automaatioiden toteuttamisen myöhemmin.

Jatkokehitysprojektina toteutettava rakentamisprojektin hankeyhteistyöalustan ja Trimble Connectin välisen integraation muutos käynnistyi vuonna 2022 ja jatkuu testauksen sekä tuotantoon viennin osalta vuonna 2023. Aikaisemmin toteutettua integraatiota muutetaan rakentamisen projektipankin kansiorakenteen muutoksen vaatimusten mukaiseksi. Muutoksella selkiytetään tiedonhallintaa ja toteutetaan se tiedonohjaussuunnitelman vaatimusten mukaisena. Käytön aikana on tullut esiin myös muita jatkokehitystarpeita mm. Trimble Connectin hyödyntäminen tietomallien tarkastelussa jo suunnitteluvaiheessa.

Rakentamisen ohjelmoinnin toteutusta valmisteltiin rakentamisen omana työnä. Ohjelmoinnin toteutus viedään tuotantoon vuoden 2023 aikana. Työssä toteutetaan MATTI-näkymän avulla rakentamisohjelman ohjelmointiin sopiva työkalu.

Suunnittelu- ja rakentamishankkeiden työnkulun automaation kehitysprojektin valmistelu käynnistettiin. Hankekokonaisuuden jatkokehitysprojekti käynnistyy mahdollisesti vuoden 2023 aikana.

MATTI-ilmoitusviestien kehitysprojekti käynnistyi vuoden 2022 lopulla ja jatkuu vuonna 2023. Projektissa kehitetään automaattista ilmoitusviestitoimintoa niin, että se palvelee paremmin käyttäjien tarpeita.

Lupien ja valvonnan palveluyksikössä MATTI-alusta on päivittäisessä käytössä, integroituna lupahakemuksien asiakasrajapintana toimivaan Lupapisteeseen. Yleisten alueiden luvanvaraiset hankkeet siirretään päätöksen antamisen jälkeen MATISTA näkyville myös kaupungin sisäisiin sekä julkisiin karttapalveluihin, helpottaen hankkeiden seurantaa sekä tarjoten kuntalaisille mahdollisuuden tarkastella lähiympäristössään käynnissä olevia hankkeita. Lupahankkeita koskevan laskutuksen siirtämistä MATTI-järjestelmään tarkastellaan vuoden 2023 aikana. Luvattoman maankäytön valvontaan liittyviä prosesseja on rakennettu ja testattu vuonna 2022, ja kehitystyötä jatketaan aktiivisesti.

Kunnossapidossa täydennettiin viher- ja puurekistereitä sekä päivitettiin katurekisteriä. Lisäksi valmisteltiin Aurat kartalle -palvelua.

Osbu- ja MEK-toimenpiteitä
Havukoskella, Länsimäessä ja Mikkolassa lisättiin roska-astioita sekä istutettiin puita ja kesäkukkia. Havukoskella istutettiin myös niittykasveja sekä rakennettiin picnic-pöytäryhmä ja ajoesteitä. Länsimäessä istutettiin lisäksi niittykasveja ja siistittiin juoksuhautoja. Maalinauhantien Alepan edustan siistiminen jatkuu vuonna kuluvaa vuonna. Mikkolassa parannettiin myös valaistusta ja lisättiin penkkejä. Välineiden toimitusaikatauluissa on edelleen haasteita.

MEK-toimina mm. viimeisteltiin Koivutorin kunnostus. Katutaidereittejä ehostettiin Hakunilassa, Länsimäessä sekä Koivukylä-Havukoskella puhdistamalla ja korjausmaalaamalla töhrittyjä taideteoksia. Myös uusia teoksia tuotiin taidereittien varrelle. Käyttötalouden MEK-kustannuksia kertyi reilut 60 0000 euroa ja MEK-investoinneiksi kirjattiin lähes 67 000 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Käyttötalouden määrärahoja korotettiin 4 miljoonaa euroa mm. runsaslumisen ja sääoloiltaan poikkeuksellisen hankalan alkutalven johdosta, mikä vaikutti suuresti katukunnossapidon palvelu- ja tavarahankintoihin sekä henkilöstökuluihin. Helmikuussa kunnossapitoa rasittivat nollan molemmin puolin vaihdellut lämpötila ja sateisuus, joka runsaslumisena talvena aiheutti mm. polanteiden syntymistä, aurauspenkkojen ”lossahtamista” ja paikoittaisia sulamistulvia huomattavasti normaalitalvea enemmän. Lunta jouduttiin myös kuljettamaan lumenvastaanottopaikoille ennätysmäärä, noin 54 500 kuormaa (pitkäaikaisen keskiarvon ollessa vain noin 15 900 kuormaa). Kuormat aiheuttivat lumenvastaanottopaikoilla paljon ylimääräisiä hoitotoimenpiteitä.

Vuodesta 2019 lähtien palvelualueelle on tullut lisävelvoitteiksi kaupunkipyörien kustannukset (noin 0,6 milj. euroa/a) sekä HSY:n hulevesimaksu (1,9 milj. euroa), joita ei ole kompensoitu palvelualueen budjettiin. Korotettu käyttötalouden budjetti ylittyi lopulta noin 4,0 milj. eurolla mm. kustannustason ennakoitua suuremman nousun sekä marras- ja joulukuun lumisateiden vuoksi.

Kadut ja puistot palvelualueelle tehtiin talousarviomuutos. joka alensi maankäyttökorvausten tuottotavoitetta 7 milj. euroa ja korotti katujen kunnossapidon toimintakuluja 4 milj. euroa. Lisäksi talousarvioon kohdistettiin 107 794 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 133 500 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kaupunkitilalautakunnan bruttoyksiköt yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät toimintakulut yhteensä noin 3,34 miljoonaa euroa. Sitovan määrärahan talousarviopoikkeama esitettiin lautakunnalle tiedoksi ja edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Toimintatuotot ylittivät muutetun budjetin noin 5,5 milj. eurolla, vaikka sopimuskorvaukset jäivät tavanomaista selvästi vähäisemmiksi (yhteensä noin 7,4 milj. euroa). Muut merkittävät tulot olivat entisellä tasolla eli maanläjitysmaksutulot noin 5,2 milj. euroa, lupamaksutulot noin 1,6 milj. euroa ja pysäköintivirhemaksutulot noin 1,9 milj. euroa. Runsaslumisen vuoden ansiosta lumen vastaanottomaksut olivat tavanomaista suuremmat eli lähes 1,0 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2022			
Kadut ja puistot	**TP 2021**	**TA 2022**	**TP 2022**
Liikenneväylien ylläpito (€/m2)	1,90	1,90	1,91
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m2)	0,30	0,30	0,30
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito (€/m2)	0,55	0,57	0,57
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	58 877	57 600	56 861

14 51 Joukkoliikenne

1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Toteuma-%	Talousarvio - toteuma
TOIMINTATUOTOT	**12 299**	**12 502**	**102**	**-203**
TOIMINTAKULUT	**-65 000**	**-64 807**	**100**	**-193**
TOIMINTAKATE	-52 701	-52 305	99	-396

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Korona-pandemia ja uudet työnteon mallit ovat vähentäneet joukkoliikenteen matkustajamääriä. Loppuvuonna matkustajamäärät kasvoivat ilahduttavasti, mutta elpymisaste on riippuvainen liikennemuodosta ja liikennöintialueesta. Loppuvuodesta koko HSL-alueen nousut olivat loppuvuodesta noin 85 % vuoden 2019 tasosta, mutta toipumisen taso vaihtelee liikennemuotojen ja kuntien välillä. Paikatakseen pienentyneitä lipputuloja, HSL nostaa AB- ja BC-lippujen hintoja noin 10 % vuonna 2023. Lipputuotteissa erilaiset päiväliput ovat kasvattaneet suosiota. Polttoaineiden ja energian hinnan nousu näkyy liikennöintikustannuksissa. Joulukuussa Espoossa otettiin käyttöön Länsimetron toinen osuus, mikä aiheuttaa suurehkoja haasteita koko HSL:n talouteen.

Bussiliikenteen sähköistäminen on edistynyt hyvin, esimerkiksi syksyllä runkolinjalla 570 otettiin käyttöön sähköisiä nivelbusseja. Nivelbussit ovat myös parantaneet erityisryhmien mahdollisuuksia liikkua, koska esimerkiksi lastenrattaita mahtuu kyytiin useampia kappaleita kuin tavanomaiseen linja-autoon. Syksyllä toteutettiin myös Länsi-Vantaan ja Tuusulanväylän linjastomuutokset, joiden myötä Vantaalla aloitti kolme uutta runkolinjaa. Matkustajien palautetta linjastouudistuksesta seurataan aktiivisesti.

Vantaan ratikan suunnittelu on edistynyt. Kaikki katusuunnitelmaluonnokset esiteltiin vuoden 2022 loppuun mennessä. Katusuunnitelmaehdotukset asetetaan nähtäville yhtä aikaa alueen asemakaavaehdotuksen kanssa, jotta kommentoijilla olisi kokonaisvaltaisempi näkemys suunnittelusta. Ratikan suunnittelussa on otettu käyttöön innovatiivisia tapoja toimia. Toimintatavat ovat lisänneet kaavoituksen ja katusuunnittelun yhteistyötä parantaen kaupunkisuunnittelun laatua ja nopeutta. Lisäksi viestinnässä ja vuorovaikutuksessa on onnistuttu havainnollistamaan ratikan suunnittelun edistymistä. Vantaan ratikan suunnittelusta on sovittu MAL-sopimuksessa 2020. Ratikan rakentamisesta päätetään vuoden 2023 aikana. Toteutuessaan ratikka parantaisi olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös ratikkareitin varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Sukupuolten ja alueiden tasa-arvon edistymisessä HSL on luonut raportointitietokannan. Raportointityökalun kehittämisessä on kuitenkin ilmennyt teknisiä ongelmia, joten mittariston käyttöönottaminen ei tapahtunut vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2022 aikana aloitettiin uuden tariffijärjestelmän ja infrasopimuksen valmistelu yhteistyössä HSL:n ja omistajakuntien kanssa. Tariffijärjestelmäuudistuksessa suurta mielenkiintoa herätti HSL-alueen yhden lipun esitys. Vantaan kaupunki kuitenkin epäilee, että yhden hinnan malli nostaa useiden HSL-kuntien kuntaosuuksia miljoonilla euroilla ja on kuntien talouksille siten epäedullinen. Vantaan näkökulmasta Vantaan läpi ei tulisi kulkea vyöhykerajaa, koska se eriarvoistaa alueita ja lisää liityntäpysäköintipaikkojen käyttöä B-vyöhykkeellä. Vanha infrasopimus on hyväksytty 2011, jolloin ei osattu täysimääräisesti varautua raideliikenteen kasvaviin investointimääriin ja uusiin liikennemuotoihin kuten pikaraitioteihin. Tästä syystä infrasopimus on tarkoitus päivittää vastaamaan tunnistettuja haasteita.

Talousarvion toteutuminen

Joukkoliikenteen kulujen raportoimistapaan tehtiin merkittävä muutos. Jatkossa raportointi perustuu toteutuneeseen laskutukseen. Raportointi yhdenmukaistetaan Helsingin ja Espoon kanssa tilintarkastajien esityksen mukaisesti. Joukkoliikenteen kulut ovat noin 64,8 miljoonaa euroa, joka on 0,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin talousarvion 65 miljoonaa euroa.

Vantaan vuoden ylijäämä on arvioiden mukaan noin 17,5 miljoonaa euroa ja kertynyt ylijäämä noin 14 miljoonaa euroa. Ylijäämä selittyy HSL:n saamalla noin 49 miljoonan euron koronatuella, josta Vantaan osuus on noin 8,7 miljoonaa euroa. Lisäksi lipuntulot toteutuivat talousarviota paremmin, joka selittää 1 miljoonan ylijäämästä. Kulut ovat arviolta 2,8 miljoonaa euroa talousarviota pienemmät. Lisäksi kertynyttä alijäämää katettiin reilulla 4,3 miljoonalla eurolla. Muut tuet toteutuivat 0,8 M€ talousarviota suurempina.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2022			
Joukkoliikenne	**TP 2021**	**TA 2022**	**TP 2022**
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	99 600	130 000	126 126

14 52 Varikko

1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Toteuma-%	Talousarvio - toteuma
TOIMINTATUOTOT	6 242	7 313	117	-1 071
TOIMINTAKULUT	-5 355	-6 212	116	857
TOIMINTAKATE	**887**	**1 101**	**124**	**-214**

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan. Resurssiviisauden tiekartan, päästöttömien Loppuvuonna Varikkoa työllisti yhteensä 118 ajoneuvojen siirto vuoden 2023 alusta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä vähennettiin ottamalla kalustohankinnoissa huomioon työmaiden Green Deal – sopimuksen sekä lain ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksien linjaukset, lisäämällä uusiutuvan dieselin käyttöä raskaassa ajoneuvokalustossa sekä laajentamalla kaupungin käytössä olevien sähköautojen latauspisteverkostoa. Kaupungilla on käytössä yhteensä 15 sähköautoa sekä 18 kaasuautoa. Uusiutuvan dieselin käyttöaste oli 40 % dieselin käytöstä, mikä tarkoittaa noin 474 000 kg CO2eq päästövähenemää fossiiliseen dieseliin verrattuna.

Varikon korjaamo keskittyi pääasiassa työkone- ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalveluiden osuus oli noin 59 %. Leasing-kaluston osuus ajoneuvoista on noin 62 %.

Vuoden 2021 alussa käyttöönotetun kalustonhallintajärjestelmän (Topil) jatkokehitystyötä jatkettiin edelleen vuonna 2022. Kansainvälinen komponenttipula jatkui edelleen ja aiheutti viivästyksiä kaluston ja varaosien toimituksiin.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvioon kohdistettiin 7 740 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 7 600 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten. Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 17 % käyttösuunnitelmaa suuremmat, toimintakulut puolestaan noin 16 % käyttösuunnitelmaa suuremmat. Toimintatuottoja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste ja kaluston määrän lisääntyminen sekä poistetun kaluston myynti. Toimintakuluja nostivat mm. polttoaineiden korkea hinta, huolto- ja korjauskustannusten kallistuminen sekä kaluston pitkistä toimitusajoista johtuva tarve lunastaa ajoneuvoja rahoitusleasingsopimusten päättyessä. Varikon sitova nettotavoite saavutettiin. Toimintakate ylittyi yli 0,2 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2022			
Varikko	**TP 2021**	**TA 2022**	**TP 2022**
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 441	1 440	1 382

14 30 Kiinteistöt ja tilat

1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Toteuma-%	Talousarvio - toteuma
TOIMINTATUOTOT	**36 696**	**39 842**	**109**	**-3 146**
TOIMINTAKULUT	**-27 418**	**-27 291**	**100**	**-126**
TOIMINTAKATE	9 278	12 550	135	-3 272

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa mm. kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta. Palvelualue koostuu kolmesta palveluyksiköstä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistöhallinta ja asuminen. Vuoden aikana valmistui palvelualueen johtamisjärjestelmä ja Valtuusto hyväksyi 10.10 2022 päivitetyn maa- ja asuntopoliittiset linjaukset. Valtuustostrategian toteutusta edistettiin esimerkiksi rekrytoimalla kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinointiin uudet projektijohtajat ja saimme keskustojen kehittämissuunnitelmat tätä kautta liikkeelle. Lisäksi Aviapolis skenaariot työryhmä sai ensimmäisen osuutensa päätökseen.

Koronapandemian ja Ukrainan sodan aiheuttamat häiriöt toimintaympäristössä haastoivat toimintaa monilta osin. Korona-pandemia hellitti viimeistään loppuvuonna ja ei rajoittanut enää työskentelytapoja. Ukrainan sodasta aiheutui useita yleisiä negatiivisia vaikutuksia ensin investointien tarvitsemien materiaalien yleiseen saatavuuteen ja tätä kautta kohonneisiin kustannuksiin, jotka aiheuttivat osin hankkeiden kokonaiskustannusten kasvua. Toiminta työn osalta pysyi haasteista huolimatta yleisesti hyvällä tasolla.

Asemaavoihin ja asemakaavamuutoksiin liittyviä maankäyttösopimuksia laadittiin ja saatiin päätöksentekoon 16 kpl. Yhteistyösopimuksia koskien tulevien vuosien maankäytön suunnittelua, maanhankintaa ja tulevia maankäyttösopimuksia valmisteltiin ja saatiin päätöksentekoon 4 kpl.

Yritystontteja luovutettiin Petikosta, Myllymäestä/Vehkalasta (3kpl), Koivuhaasta, Metsolasta Viinikkalasta ja Nikinmäestä. Tontteja on myyty 8 kpl ja vuokrattu 1 kpl. Maanmyyntivoittoa yritystonttien luovutuksesta saatiin noin 10 M€. Luovutettavia yritystontteja on rajallinen määrä.

Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin 9 kappaletta ja pientalotontteja omakotirakentamiseen 7 kappaletta. Pientalotonttien kysyntä oli selvästi hitaampaa kuin vuonna 2021 eikä kaikkia vuonna 2022 tarjolla olleita kaupungin pientalotontteja ei ole varattu tai myyty.

Suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailuja järjestettiin vuonna 2022 neljä kappaletta:

- Neuvottelumenettely kehitysvammaisten palveluasumisen yksikkö, Vallinoja 88006/2
- Tarjouskilpailu kerrostalotontista, Leinelä 70111/10
- Tarjouskilpailu pientalotonteista, Keimola 22006/1 ja 2
- Tarjouskilpailu asuintontista, Nikinmäki 86044/1

Edellä mainittujen kilpailuiden lisäksi kaupunki on järjestänyt jatkuvan myynnin tonttihaun yhteensä 14 pientalotontille. Vuoden 2022 loppupuolella kaupunki sai useita lisäaikapyyntöjä lähiaikoina päättyviin tonttivarauksiin, koska asuntorakentamisen kysyntä on laskenut jyrkästi. Epävarman markkinatilanteen vuoksi tonttivarauksia on pääsääntöisesti jatkettu.

Maanmyyntitulotavoitteiden saavuttaminen vuonna 2022 on ollut vaikeaa johtuen erityisesti Ukrainan sodan aiheuttamista taloudellisista epävarmuuksista sekä asuntolainojen koronnousun takia. Niillä on ollut suuri vaikutus erityisesti asuntorakentamisen hidastumiseen, koska asuntojen kysyntä erityisesti omistusasuntojen osalta on vähentynyt vuoden aikana dramaattisesti. Yleisen epävarmuuden takia vuoden 2022 maanmyyntivoitot jäivät alkuperäisestä kokonaistavoitteesta 34,5 M€ noin 3,9 M€ euroa ja olivat yhteensä noin 30,6 M€.

Matin aktiivinen kehittäminen jatkui vuonna 2022. Palvelualueen Matti-avainhenkilöt osallistuivat kehittämiseen mm. Matin jatkokehitysprojektissa, jonka alla edistettiin mm. Matti-Lupapiste integraation syventämistä, sopimushallintaa, jatkuvaa valvontaa, SAP-frends Matti-integraatiota ja henkilötietojen katselemisen lokittamista. Lisäksi vuonna 2022 vietiin tuotantoon noin 80 Matin pienkehitystyöhanketta. Matissa avattiin toimialatasolla vuonna 2022 yli 10 000 uutta prosessia, joista reilut 5000 Mittaus- ja geopalveluiden toimesta. Matissa otettiin kiinteistötoimitusasiakirjojen ja –karttojen osalta käyttöön sähköinen allekirjoitus, joka mahdollistaa sähköiseen pysyväisarkistointiin siirtymisen.

Vantaan Ratikka- hankkeen valmisteluun liittyen osallistuimme aktiivisesti mm. Ratikan kaavatöihin ja eri seurantaryhmiin. Ratikan pitkäkestoisen maanhankinnan vaatimat inventoinnit ja maanomistajien tiedottaminen on käynnistetty asemakaavamuutos-alueittain. Ratikan maaperätutkimuksia jatkettiin suunnitelman mukaisesti. Kaupungin massojenhallinnan kehittämistä ohjattiin resurssiviisauden tiekartan mukaisesti.

Toimitilajohtamisen henkilöresurssitilanne on kehittynyt parempaan suuntaan. Vuoden aikana palkattiin yhteensä 12 uutta työntekijää, mutta edelleen viisi vakanssia oli auki vuoden lopulla. Henkilöstön suuri vaihtuvuus on osaltaan vaikuttanut hankkeiden etenemiseen ja perustehtävien hoitamiseen. Hankkeiden valmistelu ja aloitettujen kohteiden rakentaminen on sujunut hyvin, mutta puuttuvat rakentamiskelpoiset y-tontit ja asemakaavoituksen eteneminen on vaarantamassa mm. useiden päiväkotien suunnittelu- ja toteutusaikataulun. Viiveellä aloitettujen hankkeiden vuoksi investointimäärärahaa jäi jälleen käyttämättä sekä uudis- että korjausrakentamisessa, mikä heijastuu vastaavasti alkaneelle talousarviovuodelle investointi- ja aikataulupaineina. Kustannuspaineita investointiohjelmaan on kertymässä rakennuskustannustason noususta ja suhdannekorjattuja tavoitehintojakin korkeimmista urakkatarjouksista.

Toimitilojen määrä on kasvanut uudisrakentamisen myötä ja energia- ja ympäristöasioita on edistetty monipuolisesti energiansäästötoimilla ja Ressun toimenpiteillä. Toimitilat ovat entistä paremmassa kunnossa ja mm. sisäilmavalituksia tulee yhä harvemmin. Vantaan sisäilmastrategian pohjalta menettelytapaohjeet on päivitetty ja kaupunkitasoinen sisäilmaryhmä järjestäytynyt uudelleen. Yhdessä Sisäilmayhdistyksen kanssa järjestetty Vantaan sisäilmapaja sai kiitosta järjestelyistä ja monipuolisesta ohjelmasta. Vantaan Greendeal-sitoumukset mukaan lukien päästöttömien työmaiden ja kestävän purkamisen sitoumukset palkittiin Vuoden 2022 parhaana kestävän kehityksen sitoumuksena. Kiinteistöjohtamisen linjaukset saatiin valmiiksi ja suunnitteluohjeistuksen päivittäminen aloitettiin.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköille tehtiin talousarviomuutos, joka alensi toimintatuottojen tavoitetta 6,4 milj. euroa maanmyyntivoittojen osalta, ja korotti toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon sekä kunnossapidon toimintakuluja 1,5 milj. euroa. Lisäksi talousarvioon kohdistettiin 38 617 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 101 100 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kaupunkitilalautakunnan bruttoyksiköt yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät toimintakulut yhteensä noin 3,34 miljoonaa euroa. Sitovan määrärahan talousarviopoikkeama esitettiin lautakunnalle tiedoksi ja edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Kiinteistöt ja tilat

palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion n. 3,1 milj. euroa. Toimintakulut pysyivät muutetussa talousarviossa vuonna 2022.

Maanmyyntivoittojen, maanvuokratulojen ja maankäyttösopimuskorvausten kokonaistulotavoitetta ei saavutettu. Taloudellinen lopputulos oli n. 44,7 milj. euroa tavoitteen ollessa 45 milj. euroa.

Toimitilajohtamisen käyttötalouden toimintakulut olivat yhteensä 19,73 milj. euroa, mikä ylittää korotetun talousarvion lähes 0,5 milj. euroa. Palveluiden ostoihin käytettiin noin 0,97 miljoonaa euroa (7,2 %) budjetoitua enemmän ja laskutusta kertyi lähinnä ulkoalueiden talvikunnossapidosta.

Loppuvuoden runsaaseen lumentuloon ei osattu varautua lisämäärärahaesitystä tehdessä. Aurausta suoritettiin kiinteän sopimuksessa olevan määrän lisäksi jo useamman kerran. Myös lumen poisajoa suoritettiin runsaasti sekä alkuvuodesta että joulukuussa mm. pysäköintialueilta sekä päiväkotien ja koulujen pihoilta turvallisuussyistä. Lumen poistoihin katoilta ei ollut tarvetta räystäiden lumenpudotuksia lukuun ottamatta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2022			
Kiinteistöt ja tilat	**TP 2021**	**TA 2022**	**TP 2022**
Valmistuneet asunnot	3 124	2 640	3 304
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	314	528	480
Maanmyyntivoitot (t€)	36 265	34 500	30 639
Maanvuokratulot (t€)	5 915	5 500	6 627
Tonttijaon laadinnan kestoaika (vrk)	59	45	49
Uudisrakentaminen (brm2)	4 704	8 871	7 984
Korjausvelka 75 % (t€)	45 617	50 000	-

14 32 Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen nettoyksiköt

1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Toteuma-%	Talousarvio - toteuma
TOIMINTATUOTOT	198 839	197 849	100	990
TOIMINTAKULUT	-110 251	-106 872	97	-3 380
TOIMINTAKATE	**88 588**	**90 977**	**103**	**-2 389**

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana valmisteltiin hyvinvointialuemuutokseen liittyviä toimitilojen ja sosiaalitoimen käytössä olevien asuntojen vuokrasopimuksia sekä niiden siirtoa. Lisäksi tehtiin hyvinvointialueelle siirtyvien kaupungin omistamien kohteiden myyntiin liittyviä valmisteluja.

Kaupungin tyhjien toimitilojen määrä on pysynyt likimain ennallaan noin 5000 m2:n tasolla. Käytettävissä olevat tyhjät tilat ovat pääsääntöisesti huonokuntoisia ja sijainniltaan huonosti saavutettavissa. Vuonna 2022 purettiin 18 eri kohdetta yhteensä noin 4000 m2 mm. Vapaalan, Korson ja Latupuiston päiväkodit, joiden tilalle rakennetaan uudet päiväkodit. Uusia merkittäviä vuokrasopimuksia mm. Hakunilan kartanoalueen Pehtoorin talon kahvila ja peruskorjauksesta valmistunut iso talli vuokrattiin Kahvila Håkansille, joka tarjoaa niin kahvila- kuin myös ison tallin juhlatilapalveluja. Lisäksi Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry:lle vuokrattiin Korson koulusta logistiikkatilaa.

Kaunialan sairaalan kiinteistö myytiin Attendo Oy:lle, muut vuodelle 2022 suunnitellut myynnit siirrettiin vuodelle 2023.

Tilahallinnasta ja asuntovuokrauksesta siirtyi kuusi vakanssia (3 kiinteistösihteeriä, 2 alueisännöitsijää ja 1 asuntoisännöitsijä) 1.1.2023 alkaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Tilahallinnassa haastavaa henkilöstöresurssitilannetta suuren vaihtuvuuden ja hyvinvointialueelle siirtymisten johdosta saatiin parannettua loppuvuonna 2022. Toimenpiteitä henkilöstötilanteen parantamiseksi jatketaan vuoden 2023 aikana mm. uusilla rekrytoinneilla.

Sähkönhankinnan asiantuntijapalvelu kilpailutettiin loppuvuodesta. Haastavassa energiatilanteessa onnistuttiin tekemään edullisia hintakiinnityksiä vuoden 2022 lisäksi myös vuodelle 2023.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköille tehtiin talousarviomuutos, joka alensi toimintatuottojen tavoitetta 5,2 milj. euroa kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myyntien osalta. Lisäksi talousarvioon kohdistettiin 13 400 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköt ylitti muutetun sitovan toimintakatetavoitteen lähes 2,4 milj. euroa. Toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion lähes 1 milj. euroa ja toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,4 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2022			
Kiinteistönhallinta ja tilat (netto)	**TP 2021**	**TA 2022**	**TP 2022**
Toimitilamäärä (m2)	918 448	955 917	903 877
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 494	250 956	241 826
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	98 356	96 718	103 390
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m2)	7 315	7 465	5 391

INVESTOINNIT

91 Rakentaminen

	1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Tot. -%	Talousarvio - toteuma
Rakentaminen yhteensä	**MENOT**	**-87 756**	**-70 423**	**80**	**-17 333**
Uudisrakennukset	**MENOT**	**-38 751**	**-33 120**	**85**	**-5 631**
Uudisrakennukset	TULOT		196		-196
Peruskorjaukset	**MENOT**	**-46 835**	**-36 419**	**78**	**-10 416**
Peruskorjaukset	TULOT		404		-404
Vuokra- ja osaketilojen muutostyö	**MENOT**	**-2 170**	**-884**	**41**	**-1 286**

Kaupunginvaltuuston hyväksyi 13.12.2021 vuoden 2022 toimitilainvestointeihin 87,741 milj. euron määrärahan. Lisäksi MEK-määrärahaa kohdistettiin Kytöpuiston koulun pihan piristämiseksi 15 445 euroa. Toimitilainvestointeihin käytettiin vuonna 2022 yhteensä noin 70,4 milj. euroa, joka alittaa joulukuussa 2021 hyväksytyt määrärahat noin 17,3 miljoonaa euroa.

91 1 Uudisrakentaminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualue hankki tehtävänsä mukaisesti yhteistyössä asiakkaidensa ja yhteistyökumppaneidensa kanssa toimitiloja palvelutuotannon tarpeisiin toteuttaen lautakuntansa hyväksymää uudisrakentamisen työohjelmaa.

Uudisrakentamisen määrärahoilla valmistuivat Jokiniemen ala-astekoulun laajennus, Koivukylän I päiväkoti, Lauhatien päiväkoti, Länsimäen päiväkoti, Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus ja Aviapolis X tapahtumatila -paviljonki.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat 2023 valmistuvat Kelokuusen, Latupuiston ja Patotien päiväkodit ja osin kaupungin rahoituksella toteutettu Kivistön koulualueen pysäköintilaitos sekä 2024 valmistuva Korson päiväkoti.

Suunnitteluvaiheessa olivat Karhunkierroksen ja Mårtensdals bildingsrum päiväkotitilat sekä Elmon uimahalli, Hoivatila Vuorikummun laajennus ja Vaskivuoren lukion laajennus.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa oli määrärahoilla toteutettavista hankkeista seuraavia uudiskohteita: Kanniston koulun II vaihe, Tikkurilan alueen koulun laajennus, Aviapoliksen II päiväkoti, Kaskelan I päiväkoti, Kivistön III päiväkoti ja osa Kuusijärvihankkeen tulevista rakennuksista.

Konserniyhtiöiden uudishankkeista kaupungin toimitiloiksi valmistui VAV:n Koisoniittyhanke Koivuhaassa. Rakennusvaiheessa oli VTK Kiinteistöt Oy:n hanke Jokiuoman päiväkoti.

VAV:n toimesta suunnitteluvaiheessa oli Tikkurilan vanhustenkeskushanke.

VTK Kiinteistöt Oy:n toimesta suunnitteluvaiheessa olivat Varia Vehkalan uudishanke sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt. VTK Kiinteistöt Oy:n lähes rakentamisvaiheeseen edennyt kaupungin toimitilahanke Kielotie 13:een keskeytettiin.

Toimitilajohtamisen yksikössä hankevalmistelussa olivat seuraavat konserniyhtiöiden hankkeet: Aviapoliksen uusi lukio, Oppimiskampus -kokonaisuus, johon kuuluu toiseen asteen koulutus, vapaan sivistystyön kansalaisopisto ja aikuisten perusopetus, Koillis-Vantaan liikuntahalli sekä Koivukylän terveysaseman hammashoitolan laajentaminen.

Konserniyhtiöiden ulkopuolisista uudishankkeista 2022 valmistuivat Vapaalan paviljonkipäiväkoti sekä HSL:n kuljettajien sosiaalitilat Vantaankosken asemalle ja Peijaksen sairaalan läheisyyteen. Rakenteilla oli Kivistön palvelukeskittymä, josta kaupungille on vuokrattu kirjasto-, asukas- ja nuorisotiloja sekä hyvinvointialueelle toimitiloja. Lisäksi rakennusvaiheessa oli Leasing rahoituksella KVR-urakkana toteutettava Ruusupuun päiväkoti.

Konsernin ulkopuolelta lähivuosina vuokrattavaksi tulevien tilojen ryhmässä toimitilajohtaminen yksikössä tarveselvitys-/ hankesuunnitteluvaiheessa olivat Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistötilapaviljonki sekä Kasvupalveluiden tilat Oppimiskampuksessa.

Palveluverkkojen kehittämisen osalta laadittiin seuraavia selvityksiä: Tikkurilan päiväkotiverkkoselvitys, Myyrmäen läntisen alueen kouluverkkoselvitys, Myyrmäen alueen kaupunkikulttuurin väistötilat selvitys sekä Myyrmäen ja Koivukylän

perhekeskustoiminnan esiselvitykset. Vuoden vaihteessa valmistelussa olivat Hakunilan alueen päiväkotiverkkoselvitys, Tikkurilan kouluverkkoselvitys mukaan lukien selvitys IB-linjasta sekä Kirjasto- ja asukaspalvelujen ja nuorison toimitilaverkkoselvitys.

Uudisrakennusten investointikustannukset alittivat määrärahat n. 5,6 milj. euroa. Alitus johtuu usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden budjettien alituksesta. Hankkeita viivästyttivät erityisesti henkilöstöresurssien puute, rakentamiskelpoisten toimitilatonttien pula ja asemakaavoituksen eteneminen.

91 2 Korjausrakentaminen

Toimitilajohtamisen yksikkö vastasi tehtävänsä mukaisesti omistuksessaan olevien rakennusten ja niiden piha-alueiden peruskorjauksista toteuttaen lautakuntansa 19.1.2022 hyväksymää korjausrakentamisen työohjelmaa.

Merkittävimpiä vuoden 2022 aikana valmistuneita/tehtyjä korjaushankkeita olivat:

- Kilterin koulun peruskorjaus
- Jokiniemen ala-astekoulun muutos- ja korjaustyöt
- Mikkolan Vega ja Vierumäen koulujen tilamuutostyöt
- Lehtikuusen Havu koulun teknisiä korjaustöitä
- Kaivokselan koulun välttämättömiä korjaustöitä
- Martinlaakson ja Vierumäen koulujen pihakorjaukset

- Ravurin päiväkodin osittaiset peruskorjaustyöt
- Kukinpolun päiväkodin osittaiset peruskorjaustyöt
- Kiirunan ja Keihäspuiston päiväkotien märkätilojen korjaukset
- Simpukan ja Urheilupuiston päiväkotien pihakorjaukset

- Håkansbölen kartanon talousrakennusten korjaustyöt
- Martinlaakson uimahallin korjaustöitä
- Myyrmäen urheilutalon parkkialueen korjaus
- Rajatorpan kalliosuojan rauhanajankäyttöön liittyvät korjaustyöt
- Sandkulla Navethalian välipohjakorjaus
- Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennuksen korjaustyöt
- Villa Grönbergin korjaustyöt

- Kaunialan sairaalan hissiryhmän uusiminen
- Myyrinkodin 3.krs saniteettitilojen perusparannustyöt
- Lehtikuusen koulun hammashoitolan korjaustyöt
- Tammirinteen vastaanottokodin lisähuoneiden rakentaminen

Vuodenvaihteessa rakennusvaiheessa olivat mm:

- Jokiniemen entisen lukion muutos- ja korjaustyöt
- Vallinojan päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Seljapolun päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Tikkurilan nuorisotalo Tonttulan korjaustyöt
- Länsimäen hammashoitolan muutostyöt.

Sisäilmakorjauksiin varatusta määrärahasta käytettiin noin 3 milj. euroa. Suurimmat sisäilmakorjaustyöt tehtiin Kivimäen ja Sotungin koulussa, Kimokujan ja Yrttitien päiväkodissa sekä Katriinan sairaalassa.

Energiatehokkuusinvestointeja tehtiin noin yhdellä miljoonalla, josta puolet käytettiin lämmitysjärjestelmien ja puolet led-valaistus muutoksiin. Merkittävimmät hankkeet olivat Vierumäen ja Jokivarren koulujen maalämpöön siirtyminen ja Rajakylän, Vierumäen, Jokirannan ja Rekolan koulujen ja Hakunilan uimahallin sekä useiden päiväkotien led-valaistusmuutokset.

Suunnitteluvaiheessa olivat:

- Kulttuuritehdas Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaus,
- Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt,
- Leppäkorven puukoulun korjaustyöt
- Mårtensdals skolan muutos- ja korjaustyöt
- Jokivarren koulun muutos- ja korjaustyöt
- Kulomäen koulun korjaustyöt
- Ylästön, Päiväkummun, Nissaksen päiväkotien korjaustyöt
- Nuorisotila Wintin talousrakennusten korjaustyöt
- Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjaus
- Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt
- Veromäen koulun pintaremontti
- Ristipuron ja Peltovuoren päiväkotien pihakorjaukset

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat:

- Hakunilan lisäoppimistilat
- Kanniston koulun muutostyöt
- Kivimäen koulun peruskorjauksen II vaihe
- Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt
- Viertolan koulun muutos- ja korjaustyöt
- Mistelin, Riihipellon, Seutulan, Peltovuoren, Jönsaksen, Ankkalammen päiväkotien osittaiset peruskorjaukset
- Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus
- Tikkurilan nuorisotalo Tonttulan peruskorjaus

Peruskorjaustyöohjelman mukaisten hankkeiden kustannukset alittivat määrärahavarauksen n. 10,4 milj. euroa. Alitus johtuu pääosin henkilöresurssien ja väistötilojen puutteesta johtuvista hankkeiden aikatauluviiveistä.

91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustyöt

Toimitilajohtamisen yksikkö vastasi tehtävänsä mukaisesti muutoksista ja korjauksista hallinnassaan olevissa vuokra- ja osaketiloissa toteuttaen lautakuntansa 19.1.2022 hyväksymää työohjelmaa.

Suurimmat korjaus- ja muutostyöt olivat:

- Kivistön kauppakeskuksessa valmisteilla olevien Kakun ja Soten uusien toimitilojen lisä- ja muutostyöt (225 te)
- Simonkodissa kiinteistökaupan jälkeen tehdyt korjaukset (n. 170 te)
- Aviapolis lukion hankevalmistelut (78 te)
- Hammashoitotilojen muutostyöt (67 te)
- Sisäilmakorjaukset (31 te)

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöiden investointikustannukset alittivat määrärahat n. 1,3 milj. euroa. Hankeryhmän määrärahaa käytettiin n. 0,9 milj. euroa eli noin 41 % määrärahoista. Käytetyistä määrärahoista Sote -toimitilojen muutostarpeisiin käytettiin n. 55 prosenttia, Kaupunkikulttuurin tiloihin n.23 prosenttia ja Kasvatuksen ja opetuksen tiloihin n. 20 prosenttia.

93 Julkinen käyttöomaisuus

1 000 EUR		Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Tot. -%	Talousarvio - toteuma
Julkinen käyttöomaisuus yht.	**MENOT**	**-39 067**	**-44 360**	**114**	**5 293**
Julkinen käyttöomaisuus yht.	**TULOT**	**2 000**	**6 203**	**310**	**-4 203**
Julkinen käyttöomaisuus ilman Ratikkaa	**MENOT**	**-32 067**	**-38 352**	**120**	**6 286**
Julkinen käyttöomaisuus ilman Ratikkaa	TULOT		4 322		-4 322
Liikennealueet	MENOT	-21 687	-26 684	123	4 997
Urheilualueet	MENOT	-2 880	-2 418	84	-462
Virkistysalueet	MENOT	-1 250	-2 381	190	1 131
Ympäristörakentaminen	MENOT	-3 990	-2 766	69	-1 224
Yhteishankkeet	MENOT	-2 260	-4 104	182	1 844
Vantaan Ratikka	**MENOT**	**-7 000**	**-6 008**	**86**	**-992**
Vantaan Ratikka	TULOT	2 000	1 881	94	119

Julkisen käyttöomaisuuden määrärahat hankeryhmissä 931-935 ylittyivät noin 6,3 milj. eurolla. Ratikkahankkeen (938) konsulttimenot puolestaan alittivat budjetin lähes 1,0 milj. eurolla.

Erilaisia avustuksia saatiin yhteensä reilut 6,2 milj. euroa, josta noin 1,9 milj. euroa ratikkaan. Vuoden 2022 hyväksytyssä talousarviossa mainitaan, että mikäli investointeihin saadaan valtionapuja, voidaan määrärahat ylittää tuen verran. Saadut valtionavustukset ylittävät talousarvion noin 4,2 milj. eurolla, joten investointien reaaliylitykseksi jää noin 2,1 milj. euroa. MEK-määrärahaa kohdistettiin Koivutorin kunnostukseen, katutaidekohteisiin ja Mikkolan valaistuksen parantamiseen yhteensä 66 640 euroa.

Ylitykset kohdistuivat pääasiassa liikennealueisiin (lähes 5 milj. euroa), mutta myös virkistysalueisiin ja yhteishankkeisiin (yht. 3 milj. euroa). Liikennealueissa Luhtitien hanke eteni ennakoitua nopeammin, ja lisä- ja muutostöiden kanssa ylitystä tuli noin 1,3 milj. euroa. Kivistön kirkon kortteleiden urakassa suunnitelmamuutoksista johtuvista lisä- ja muutostöistä aiheutui noin 0,3 milj. euron lisäkustannukset. Myös siltojen pintarakennekorjauksien urakassa tuli odottamattomia lisä- ja muutostöitä noin 0,5 milj. euron edestä. Yhteishankkeiden ylitys johtui Kehä III urakan nopeammasta etenemisestä sekä yleisestä rakennusmateriaalien hintojen noususta. Kuusijärven ulkoilualueen suunnitelmamuutokset sekä kivitöiden viivästyminen lisäsivät virkistysalueiden kustannuksia. Myös rakentamisen

kustannustason nousu alkuvuodesta sekä yleisen inflaation vaikutukset näkyivät kustannusten noususssa, esimerkiksi suunnittelukonsultit nostivat veloitushintojaan keskimäärin 7 %.

Investointien määrärahojen ylitystä selittää osaltaan hankerakentamiseen kuluneet normaalia suuremmat vuosittaiset kustannukset. Ylitys aiheutui pääosin vuoden 2021 kiveysurakasta keskeneräisiksi jääneistä kiveystöistä, jotka viimeisteltiin vuonna 2022.

Urheilualueisiin ja ympäristörakentamiseen käytettiin määrärahoja puolestaan noin 1,7 milj. euroa ennakoitua vähemmän.

Vaikka Ratikan katusuunnittelu eteni suunnitelmien mukaan, niin eräillä jaksoilla ilmeni viiveitä muuttuneiden lähtötietojen ja suunnitteluratkaisujen takia. Lisäksi osa tehdyistä tilauksista toteutui huomattavasti alkuperäistä arviota pienempänä, tai ne ovat jakautuneet usealle vuodelle.

Liikennealueisiin (hankeryhmät 931 ja 935) oli budjetissa varattu yhteensä 23,9 milj. euroa. Toteutuksiin käytettiin yhteensä 30,8 milj. euroa. Merkittäviä kohteita olivat Kehä III yhteishanke, Luhtitien rakentaminen, Riipiläntien 2. vaihe, Kiilan vesihuolto sekä Ruusumäenraitti. Avustuksia liikennealueisiin saatiin yhteensä 3,1 milj. euroa.

Urheilualueisiin (932) oli varattu 2,9 milj. euroa ja toteutuksiin kului 2,4 milj. euroa. Merkittävin hanke oli Hakunilan urheilupuisto. Avustuksia urheilualueisiin saatiin yhteensä 86 000 euroa.

Virkistysalueisiin (933) oli varattu 1,3 milj. euroa ja toteutuksiin kului 2,4 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet olivat Kuusijärven pysäköintialue, pulkkamäki ja esteetön grillipaikka. Avustuksia saatiin yhteensä reilut 318 000 euroa.

Ympäristörakentamisen (934) hankkeisiin oli varattu lähes 4,0 milj. euroa ja toteutuksiin kului 2,8 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet olivat Påkaksenpellon laatukäytävä, Jokiuomanpuisto sekä Tikkurilan jokiranta. Avustuksia näihin hankeisiin saatiin yli 835 000 euroa.

Ratikka

Vantaan ratikan suunnittelu edistyi. Kaikki katusuunnitelmaluonnokset esiteltiin vuoden 2022 loppuun mennessä. Katusuunnitelmaehdotukset asetetaan nähtäville yhtä aikaa alueen asemakaavaehdotuksen kanssa, jotta kommentoijilla olisi kokonaisvaltaisempi näkemys suunnittelusta. Ratikan suunnittelussa on otettu käyttöön innovatiivisia tapoja toimia. Toimintatavat ovat lisänneet kaavoituksen ja katusuunnittelun yhteistyötä parantaen kaupunkisuunnittelun laatua ja nopeutta.

Viestinnässä ja vuorovaikutuksessa onnistuttiin havainnollistamaan ratikan suunnittelun edistymistä. Vantaan ratikan suunnittelusta on sovittu MAL-sopimuksessa 2020. Ratikan rakentamisesta päätetään vuoden 2023 aikana. Toteutuessaan ratikka parantaisi olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua, myös ratikkareitin varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

94 Irtain omaisuus

	1 000 EUR	Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Tot. -%	Talousarvio - toteuma
Katon irtain omaisuus yht.	**MENOT**	**-1 919**	**-1 331**	**69**	**-588**
KAPU/Katutekniikka	MENOT	-50	-50	99	-0
KAPU/Kadunpito	MENOT	-75			-75
KAPU/Viheralueyksikkö	MENOT	-80			-80
KAPU/Varikko	MENOT	-1 212	-912	75	-300
KIPA/MIGE	MENOT	-102	-129	127	27
KIPA/TOTI	MENOT	-400	-240	60	-160

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden investointien määrärahoja käytettiin yhteensä noin 1,3 milj. euroa vuonna 2022.

Rakentamisen palveluyksikkö hankki kolme maastotietokonetta lisää tietomallipohjaisen rakentamisen edistämiseksi. Kaiken kaikkiaan irtaimen omaisuuden hankintaan käytettiin noin 68 % koko kadut ja puistot palvelualueen määrärahoista.

Varikon irtaimen omaisuuden hankintasuunnitelma ajoneuvojen ja koneiden osalta ei toteutunut maailmanlaajuisen komponenttipulan aiheuttamista pitkistä yli vuoden toimitusajoista. Vuodelle 2022 suunnitellut kolmen kuorma-auton toimitukset siirtyivät vuodelle 2023. Yhden imulakaisukoneen hankinta pystyttiin puolestaan

siirtämään vuodelta 2023 vuodelle 2022. Muutokset on huomioitu vuoden 2022 ja 2023 budjeteissa.

Toimitilajohtamiselle oli varattu yhteensä 400 000 euroa irtaimen omaisuuden hankintoihin. Määrärahasta käytettiin noin 240 000 euroa (60 %) toimitilojen kaluste- ja laitehankintoihin. Kuusijärven kahvilan ja kokoustilojen kalusteet uusittiin kokonaisuutena toiminnallisuuden ja viihtyvyyden parantamiseksi osana Kuusijärven kärkihanketta. Oman toiminnan kannalta välttämätöntä laitekantaa uusittiin Asematie 10:n toimitiloissa. Määrärahoja oli varattu myös keittiölaitteiden uusimiseen varsinaisten korjausrakentamiseen tarkoitettujen investointimäärärahojen lisäksi.

Mittaus- ja geopalveluille oli varattu 101 800 euroa irtaimen omaisuuden hankintaan. Maastomittaukseen ja maatutkimukseen hankittiin mittalaitteita yhteensä 129 300 euron arvosta.

95 Kiinteä omaisuus

1 000 EUR		Talousarvio 2022	Toteuma 1-12/2022	Tot. -%	Talousarvio - toteuma
Kiinteä omaisuus yhteensä	**MENOT**	**-10 000**	**-9 940**	**99**	**-60**
Kiinteän omaisuuden osto	MENOT	-7 000	-9 463	135	2 463
Maa-alueiden kunnostus	MENOT	-3 000	-477	16	-2 523
Kiinteän omaisuuden myynti	**TULOT**	**3 500**	**13 552**	**387**	**-10 052**

Maata hankittiin vapaaehtoisin kaupoin, etuosto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 91 ha alueilta, jotka suurelta osin tukevat MAL-sopimuksen ja kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maata hankittiin merkittävästi yleiskaavan 2020 rakentamiseen osoitetuilta alueilta. Maanhankintamäärärahoja käytettiin hankintoihin n. 9,5 milj. euroa.

Esirakentamisen ja pilaantuneen maan puhdistamisessa ei ollut merkittäviä työmaita. Kustannukset jakautuivat pienille puhdistus- ja kunnostuskohteille. Määrärahoja käytettiin yhteensä n. 0,5 milj. euroa. Määrärahat alittuivat 2,5 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden hankeryhmien investointimenot yhteensä pysyivät talousarviossa. Kiinteän omaisuuden tuottoihin on kirjattu maanmyyntien hankintahintojen osuudet n.9,5 milj. euroa, ja Kaunialan sairaalan myytyjen rakennusten hankintahintojen osuus n. 4,1 milj. euroa.

Vantaa

Sitovat tavoitteet, kaupunkiympäristön toimiala

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki								
3. Kaupunki saa maanmyyntivoittoja, maanvuokratuloja ja sopimuskorvauksia yhteensä 45 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	59,4 milj. euroa	45 milj. euroa	Tero Anttila	Yritystontteja on myyty 8 kpl ja yksi teollisuustontti on vuokrattu osto-optiolla. Asuinkerrostalotontteja on myyty kolme kappaletta ja vuokrattu yksi. Rivitalo- ja yhtiömuotoisia erillistalotontteja on myyty kaksi. Yksi tontti on vuokrattu erityisryhmien asumiskäyttöön.	Vuoden loppuun mennessä maan myyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia on toteutunut yhteensä noin 44,7 milj. euroa. Mittarin raportointitapaa on muutettu strategiassa vähentämällä tunnusluvusta maanhankinnan menot. Strategian mukainen vuositavoite olisi ollut 37,5 milj. e ja toteuma 35,4 milj. euroa.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
4. Vantaan maa- ja asuntopoliittinen ohjelma päivitetään	Ohjelman valmistelu käynnistetään.	Nykyiset maa- ja asuntopoliittiset linjaukset on hyväksytty vuonna 2018 ja ensimmäinen seurantaraportti valmistui vuonna 2020.	Ohjelma on valmis kesäkuuhun mennessä.	Tero Anttila	Maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivitystyö valmistui kesäkuussa 2022 ja kaupunginvaltuusto hyväksyi uudet maa- ja asuntopoliittiset linjaukset kokouksessaan 10.10.2022.	Valmistunut.	Tavoite toteutui täysin.	Toteutuu täysin

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutumis arvio	Tila
Hyvät asukaslähtöiset palvelut								
19. Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaisia ja sisäilmaoireilu hallinnassa	Kuntotarkastukset sekä huolto- ja korjaustyöohjelmat	Korjaustarpeet selvitetty noin 80 kohteessa ja osa korjaustoimista toteutettu. Selvitysvaiheessa noin 90 kohdetta.	Toimitilojen tekninen kunto ja sisäilmatilanne todetaan tarkastuksin säännöllisesti. Toimenpiteitä toteutetaan priorisoitujen huolto- ja korjaustyöohjelmien perusteella.	Tero Anttila	Kaikkiin sisäilmaselvityspyyntöihin vastattu, eikä ensikäyntiä odottavia kohteita ole jonossa. Sisäilmakorjaukset toteutettu tutkimusten osoittamassa laajuudessa ja käyttäjäpalautteet saatu. Tutkimuksia käynnissä vuoden lopulla 20 kohteessa. Digitaalinen olosuhdeseuranta käytössä 24 rakennuksessa kattaen n. 12 % kouluista ja päiväkodeista.	Toimenpiteitä tehty suunnitelmallisesti selvityspyyntöjen sekä huolto- ja korjausohjelmien mukaisesti.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
	Oireilu ennen ja jälkeen korjauksen	Oireilu ennen korjauksia	Oireilu vähenee		Sisäilmahaittoja ja oireita kartoittava kysely henkilöstölle toteutettiin ennen korjauksia kymmenessä korjauskohteessa. Korjausten jälkeistä kyselyä ei hyvinvointialueuudistuksesta johtuen saatu toteutettua.	Korjausten jälkeinen tilanne ei ole todennettavissa.		Ei tietoa
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa								
26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030)	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.	Kokonaispäästöt 883 ja asukaskohtaiset päästöt 3,7 (kt CO2-ekv.)	7 %:n vähennys vuosittain (vuosittainen päästövähenemä, jolla päätavoite eli hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 saavutetaan).	Tero Anttila	Resurssiviisauden tiekartta päivitetty uudelle valtuustokaudelle: Tiekartta sisältää toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi. Vuoden 2021 päästölaskelmat valmistuivat keväällä 2022 (HSY tuottaa laskelmat).	Vuoden 2021 päästötietojen mukaan kokonaispäästöt eivät vähentyneet (0 %) ja asukaskohtaiset vähenivät 1 %. Asetettua 7 % tavoitetta ei saavuteta. Päästöt ovat olleet laskusuunnassa, mutta prosentuaalinen tavoite ei toteudu.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain

						Vuoden 2022 päästötiedot saadaan keväällä 2023.		
	Elinkeinoelämän ja kaupungin välinen ilmastoyhteistyö on käynnistynyt (ilmastokumppanuus)	Vantaalla ei ole systemaattista tapaa tehdä ilmastoyhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.	Vähintään 10 kaupunkikonsernin ulkopuolista yritystä ja yhteisöä mukana ilmastokumppanuust yössä		Ilmastokumppanuus -hanke käynnistyi vuonna 2021. Hankkeessa kehitetään Vantaan, Keravan ja Järvenpään kaupunkien ilmastoyhteistyötä yritysten suuntaan.	Hanke päättyi 30.6.2022; toimintamallikirjastoon on koottu yhteistyömallit kaikkien kuntien käyttöön, joista on Vantaalle valittu ensi vaiheen toimintatavat (11 kpl).		Toteutuu täysin
	Luonnon monimuotoisuus lisätään uudeksi omaksi kaistaksi resurssiviisauden tiekarttaan. Kaista sisältää pitkän aikavälin strategian mittareineen lähiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.	Resurssiviisauden tiekartassa ei luonnon monimuotoisuudelle omaa kaistaa	Kaista laadittu ja lisätty 2022		Resurssiviisauden tiekartta päivitetty ja sisältää uutena kaistana luonnon monimuotoisuuden. Kaistalle on määritelty toimia monimuotoisen luonnon edistämiseksi Vantaalla.	Monimuotoinen luonto -kaista lisätty päivitettyyn resurssiviisauden tiekarttaan.		Toteutuu täysin
	Ilmastobudjetoinnin käyttöönotto selvitetään	Ilmastobudjetointi ei käytössä	Ilmastobudjetoinnin käyttöönoton selvittäminen aloitettu		Resurssiviisauden tiekartta on päivitetty. Tiekartan Vastuullinen Vantaa -kaistalle on lisätty toimenpiteeksi, että ilmastobudjetoinnin eri malleja ja niiden soveltuvuutta Vantaalle selvitetään.	Asia lisätty resurssiviisauden tiekarttaan. Selvitystyö on alkanut benchmarkkaamalla muita kaupunkeja.		Toteutuu täysin

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutumis arvio	Tila
27. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärät palaavat lähes koronaa edeltävälle tasolle ja pyöräilijöiden määrä kasvaa keskimäärin 4 % vuodessa (2020 indeksitavoite = 1093).	Joukkoliikenteessä 90 000 nousua arkivuorokaudessa, pyöräilyindeksi: 1266	Joukkoliikenteen matkustajamäärä 130 000 arkivuorokaudessa, pyöräilyindeksi: 1 136	Tero Anttila	Joukkoliikenteen olosuhteiden kehittäminen. Runkolinjojen 30, 300, 400, 520 ja 530 toimenpiteet toteutettu. Luhtitie avattiin joukkoliikenteelle. Runkolinja 570 siirtyi syksyn 2022 aikana uuteen sähköbussikalustoon. Pyöräliikenteen edistämissuunnitelma menee poliittiseen päätöksentekoon keväällä 2023. Pyöräliikenteen olosuhteita parannetaan tavoiteverkon mukaisesti.	Joukkoliikenteen nousijamäärä oli 126 126. Luku on -9 % vuoden 2019 huippuluvuista. Vantaan joukkoliikenne on toipunut huomattavasti HSL:n keskiarvoa nopeammin. Pyöräilyindeksi oli 964. Tämä on Luhtien urakan vuoksi jouduttu johtamaan puutteellisen laskentaverkon pohjalta. Tarkemmin pyöräilyn kehitystä voidaan arvioida vuonna 2023 valmistuvien HSL:n ja valtakunnallisten liikkumistutkimusten pohjalta.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
28. Kiertotaloutta edistetään	Kiertotalous sisällytetty maankäytön ja rakennuttamisen ohjaamiseen sekä hankintojen kriteereihin	Ei systemaattista tapaa huomioida kiertotalous	Kiertotalouden huomioimiseksi on luotu malli, joka ohjaa kaupungin omaa toimintaa.	Tero Anttila	Kaupunki osallistuu valtakunnalliseen kaupunkien ja yritysten yhteiseen UUMA4, 'Uusiomaarakentaminen osana kiertotaloutta' -ohjelmaan, ohjelma tuottaa uusia ohjeita ja toimintamalleja. Aviapoliksen osalta pilotoidaan ilmastonvaikutukset ja resurssiviisaus kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa.	Kaupunki on osallistunut Uuma4 hankkeeseen täysimääräisesti. Kaavakohtaisesti määritelty tavoitetasot ja päästövähennyskeinot (vasta Aviapoliksen osalta). Aviapoliksen asemakaavoituksen osalta on tehty hiilineutraalisuuden	Tavoite toteutui täysin.	Toteutuu täysin

					Jokaisen alueen kaavan yhteydessä laaditaan selvitys, jonka pohjalta määritellään toimenpiteet hiilineutraaliuden edistämiselle yhteistyössä kaupungin ja kaavanhakijan kanssa.	prosessimalli osana Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteita. Sitä on sovellettu käyttöön jo muutaman vuoden ajan. Jokaisen kaavan yhteydessä tehdään hiilineutraalisuusselvitys.		
Sitova tavoite vuodelle 2022	**Mittari**	**Lähtötaso v:n 2020 loppu**	**Tavoitetaso 2022**	**Vastuuhenkilö(t)**	**Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022**	**Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022**	**Tavoitteen toteutumis arvio**	**Tila**
Kukoistavat kaupunkikeskukset								
29. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Keskustojen poikkihallinnollisten kehittämisohjelmien valmistelun ja toteuttamisen edistyminen	Kehittämistavoitteet ja avainhankkeet on määritelty suuralueittain poikkihallinnollisissa aluetiimeissä.	Suuralueiden pääkeskusten kehittämisohjelmat avainhankkeineen on saatu valmiiksi poikkihallinnollisena yhteistyönä.	Tero Anttila	Poikkihallinnollisen toiminnan järjestämistä on valmisteltu. Kaupunginhallitus on perustanut keskustojen kehittämissuunnitelmien seurantaryhmät 19.12.2022.	Uudet projektijohtajat ovat aloittaneet työssään 8/2022 ja kehittämisohjelmien laadinta on käynnissä.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu täysin
	Keskustojen elinvoimalaskenta	Vantaan keskusten elinvoimaluku (Vantaa 1) on 2,9.	Keskustojen elinvoimalaskenta osoittaa myönteistä kehitystä.		Vuoden 2022 laskennan tulos julkistetaan toukokuussa 2023. Laskenta tehdään kerran vuodessa, joten tulos päivitetään vuosittain osavuosikatsaukseen alkusyksystä, tässä tapauksessa syksyllä 2023.	Vuoden 2021 laskennan tulos on 3,0. Vantaan keskustojen kokonaiselinvoimaluku on lähtenyt taas nousuun edellisvuoden (2,9) notkahduksen jälkeen.		Toteutuu täysin
	Vantaan lähiöohjelman toteutuminen	Vantaan lähiöohjelman hankkeet hyväksytty, ja vuodelle 2021 avustusvarausta on 780 000 euroa.	Vantaan lähiöohjelman hankkeet ovat toteutuneet tai toteutuksessa.		Hakunilan valaistusta ei ole vielä aloitettu eikä toteutettavaa osaa päätetty. Koko hankkeen kustannusarvio on noin 200 000 euroa, mutta vain osa kuluista sisällytetään MEK ohjelmaan	Kohteiden, myös lähiöohjelmasta avustusta saavien vuoden 2022 MEK-hankkeiden, toteutus painottuu kesä- ja syyskauteen.		Toteutuu osittain

					Kytöpuiston koulun pihan piristäminen. Katutaide MEK-alueilla on toteutunut VD/6334/02.08.00.00/2022 (Street Art Vantaa) MEK Koivutorin kunnostus (jatkui vuonna 2022). Koivutorin kunnostus on tehty MEK- hankkeena, mutta vain osa kuluista sisällytetään MEK ohjelmaan Osallisuuskoordinaattori on siirtynyt Katosta Kaupunkikulttuurille. Osallistuvan budjetoinnin kohteet ovat toteutuksessa Havukoskella, Länsimäessä, Mikkolassa ja Hakunilassa.	Kohteet (26.1.2023): - Kytöpuiston koulun pihan piristäminen (valmis 9.9.2022) - Hakunilan valaistuksen parantaminen (ei toteutettu) - Katutaiteen laatutason ylläpito, kunnostustoimet ja uudet pienet katutaidekohteet MEK-alueilla (toteutus Street Art Vantaa) - Koivutorin kunnostus (valmis, vain osa kuluista sisällytetään MEK ohjelmaan) - Osallisuuskoordinaattorin palkkaus (toteutunut 60 %, osallisuuskoordinaattori on siirtynyt eri toimialalle) - Osallistuvan budjetoinnin toteutus (valmis, investointien arvioituja toteutusajankohtia löytyy vuodelta 2023)		

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
30. MAL-tavoitteet toteutuvat	Asuntotuotanto asuntoa/vuosi sekä asemakaavatuotanto asunto-k-m2/vuosi, valtion pitkän korkotuen vuokra-asuminen asuntoa/vuosi	Hyväksyttyä uutta asumisen kerrosalaa 239 146 k-m2. Vuonna 2020 valmistui 2893 asuntoa, joista erillispientaloihin 395, rivi- ja ketjutaloihin 90 ja kerrostaloihin ja muihin 2408 asuntoa. Vuonna 2020 valmistui 7 valtion pitkän korkotuen asuntoa.	Asuntotuotanto 2 640 asuntoa vuodessa ja asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa. Valtion tukeman pitkän korkotuen tuotantoa 528 asuntoa vuodessa.	Tero Anttila	Valmistuneet asunnot ja hyväksytyt asemakaavat. Uutta asuntokerrosalaa tuottivat eniten Lumikvartsin ja Kvartsikulman asemakaavat Kivistössä, Neilikkatie 17 asemakaava Tikkurilassa sekä Backaksen tapahtumakeskuksen asemakaava.	Uusia asuntoja valmistunut 3304 kpl. Näistä kerrostaloissa 2610 kpl ja omakoti-, erillis-, pari- ja rivitaloissa 652 kpl. Valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja valmistui 480 kpl. Valtuustossa on hyväksytty 24 asemakaavaa, joissa yhteensä 141 821 k-m2 uutta asumista.	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain
31. Valmistuvien pientalojen määrä nousee 450 asuntoon	Valmistuvien pientaloasuntojen määrä	Omakotitaloja valmistui 170 ja muita erillisiä pientaloja 220	Pientaloasuntoja 450 kpl /vuosi Kaupunki toteuttaa toimintasuunnitelma pientalotuotannon lisäämiseksi.	Tero Anttila	Valmistuneet pientaloasunnot.	Uusia pientaloasuntoja (omakoti-, erillis-, pari- ja rivitaloja) valmistunut yhteensä 652 kpl, näistä rivitaloissa 202 kpl.	Tavoite toteutui täysin.	Toteutuu täysin
32. Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.	Katu- ja puistosuunnitelmien valmistumisprosentti, ratikkakatujen asemakaavojen lautakuntakäsittelyt (prosenttia), kaavarunkoehdotus valmis päätöksentekoon	Ratikan yksityiskohtainen suunnittelu eri suunnittelutasoilla on saatu käyntiin: katu- ja infrasuunnittelun yksityiskohtainen suunnittelu on käynnistynyt marras- ja joulukuun aikana koko ratikan reitillä. Ratikkakatujen asemakaavojen	Katu- ja puistosuunnitelmista valmiina 90 %, ratikkakatujen asemakaavoista yli puolet käynyt lautakuntakäsittelyssä, kaavarunkoluonnos nähtävillä	Tero Anttila	Katu- ja puistosuunnitelmien luonnosten esittely ja ehdotusten nähtävilläolo, ratikkakatujen asemakaavojen vuorovaikutusaineistojen esittely sekä nähtävilläolot, kaavarunkoluonnoksen nähtävilläolo ja viimeistely hyväksyttäväksi saadun palautteen ja vaikutustenarviointien pohjalta.	Katu- ja puistosuunnitelmista nähtäville on valmistunut noin 39 %. Ratikan katualueen asemakaavaehdotuksia on käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa 10/21 kpl eli 48 %. Ratikan kaavarunkoluonnos oli	Tavoite toteutui osittain.	Toteutuu osittain

		valmistelutyö on aloitettu ja ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut marraskuussa 2020.				nähtävillä kesäkuussa. Kaavarunkoehdotus on valmistunut päätöksentekoa varten.		
Sitova tavoite vuodelle 2022	**Mittari**	**Lähtötaso v:n 2020 loppu**	**Tavoitetaso 2022**	**Vastuuhenkilö(t)**	**Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022**	**Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022**	**Tavoitteen toteutumis arvio**	**Tila**
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella								
34. Tikkurilan toimitilahanke etenee aikataulussa.	1) rakennustyöt alkavat 2) osallistava suunnittelu ja muutosjohtamisen tuki etenee suunnitelman mukaan.	Urakkatarjousvaihe menossa.	Rakennustyöt käynnissä ja hankkeen muutostuki etenee suunnitelman mukaan.	Tero Anttila (1) ja Kirsi-Marja Lievonen (2)	1) Pysäköintilaitoksen ja toimitilan rakennuslupapäätökset on annettu 18.3.2022. 2) Osallistavan suunnittelun työpajat 3-4 toteutettu ja kommentoitu suunnitelmia työpajoissa kerätyn palautteen mukaan. Urakoitsija Lehto Tilat Oy on vetäytynyt toimitilahankkeesta 4/2022. Kaupunginhallitus on hyväksynyt neuvotellun sovintosopimuksen. Hanketta koskevat sopimukset on päätetty sovintosopimuksen allekirjoittamisella.	Toimitilahanke on keskeytynyt toistaiseksi.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Ei toteudu lainkaan ⦸

Vantaa
Vanda

6 § Håkansbölen kartano, päärakennuksen peruskorjaus, tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen / AK

VD/103/10.03.02.01/2023

AK/PW/EK/AS

Håkansbölen kartanon päärakennus kunnostetaan yleisölle avoimeksi museoksi, pienimuotoiseksi kokoontumistilaksi sekä kaupungin pienimuotoiseksi edustustilaksi. Hankkeeseen sisältyvät kartanon sisätilat, julkisivun vaurioituneet maalipinnat sekä LVSA-töiden edellyttämät välttämättömät piha- ja puistoalueet. Hanke toteutetaan aineellisen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi, kulttuuritilojen tarjonnan parantamiseksi ja elinvoiman vahvistamiseksi sekä Vantaan tunnettavuuden parantamiseksi paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjauksen yhdistetty tarveselvitys-hankesuunnitelma on valmisteltu yhteistyössä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan sekä kaupunkiympäristön toimialan toimitilajohtamisen kanssa. Vantaan kaupunginmuseo on suojeluviranomaisena osallistunut hankesuunnitelman valmisteluvaiheeseen.

Vantaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2022–2031 mukaan kulttuurin tulevaisuuden tärkeinä painopisteinä ovat museoiden toiminnan ja palvelujen kehittäminen sekä julkinen taide, kulttuuritilojen monipuolinen tarjonta, elinvoimaa vahvistavat tapahtumat eri puolilla kaupunkia sekä kiinnostavat historia-, taide- ja kulttuurireitit. Kulttuurin palveluverkolla tuetaan Vantaan kulttuurilinjausten 2021–2030 tavoitteiden toteutumista muun muassa Vantaan tunnettavuutta tapahtumien kaupunkina. Kulttuuripalvelun palveluverkko mahdollistaa jokaisella suuralueella paikkoja ja tiloja tapahtumien järjestämiselle ja näin luodaan edellytyksiä alueellisen elinvoiman kehittymiselle sekä kaupungin asukkaiden arjen ja vapaa-ajan elävöittämiselle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Hankesuunnitelman mukainen peruskorjaushanke mahdollistaa uuden museotoiminnan toteuttamisen Håkansbölen kartanon päärakennukseen ja vahvistaa, yhdessä kartanon puiston ja muiden rakennusten kanssa, alueen kulttuuripalveluiden toimintaedellytyksiä tulevaisuudessa. Hanke tukee alueen elinvoiman kehittymistä ja lisää Vantaan tunnettavuutta kulttuuripalveluiden tarjoajana paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Kartanon päärakennus peruskorjataan museoksi ja pienimuotoiseksi kokoontumistilaksi. Pääosa tiloista, rakennusosista ja pintarakenteista säilytetään tai ennallistetaan (konservointi). Tutkimuksin todetut mikrobivaurioituneet ja haitta-aineita sisältävät rakennusosat ja pinnat korvataan vanhaa vastaavilla uusilla osilla ja pinnoilla siinä laajuudessa, kuin se on kohteen arvo huomioiden mahdollista. Peruskorjauksessa toteutetaan selvitysten ja tutkimusraporttien mukaiset tarpeelliset LVSA-tekniset muutokset ja korjaukset sekä käyttäjätoimialan esittämät pienet tilamuutokset. Esteettömyyttä parannetaan suojelumääräysten puitteissa.

Kohde sisältyy kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan ja kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuosien 2023–2032 investointiohjelmassa on varattu Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaukselle 4 000 000 euroa (alv 0 %, KL109).

Tarveselvitys-hankesuunnitelmasta laskettu tavoitehinta on 3 500 000 euroa (alv 0 %, KL 118).

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 30 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 6

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjauksen 03.03.2023 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelman ja sen tavoitehinta 3 500 000 euroa (alv 0 %, KL 118) suunnittelun pohjaksi edellyttäen, että kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta on hyväksynyt sen osaltaan.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Tarveselvitys-Hankesuunnitelma, Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, 03.03.2023

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
rakennuttaja-arkkitehti Ann-Mari Ståhlberg, puh. 040 070 2483,
museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen, puh. 040 846 7814,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

TARVESELVITYS JA HANKESUUNNITELMA

HÅKANSBÖLEN KARTANO, PÄÄRAKENNUKSEN PERUSKORJAUS

Kuva 1: Vantaan kaupunginmuseo, Antti Yrjönen 11.05.2017

Vantaan kaupunki
Kaupunkiympäristö / Kiinteistöt ja tilat /
Toimitilajohtaminen / Hankevalmistelu
03.03.2023 Rakennuttaja-arkkitehti / Ann-Mari Ståhlberg

Vantaa
Vanda

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 6 §

Sisällysluettelo

1. HANKETIETOKORTTI 4
2. YHTEENVETO....5
3. HANKKEEN PERUSTEET....6
4. RAKENNUKSEN KUNTO 8
5. TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET....17
6. RAKENNUS....41
7. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA 68
8. HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE 70
9. VÄISTÖTILATARVE....70
10. KUSTANNUKSET 71
11. RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU....71
12. TYÖTURVALLISUUSASIAT 72
13. RISKIT 72
14. HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ 74

Liitteet

Liite 1: Sijaintikartta
Liite 2: Ilmakuva
Liite 3: Asemakaavaote
Liite 4: Asemakaavamääräykset
Liite 5: Tonttikartta
Liite 6: Huonetilaohjelma ja -kaaviot
Liite 7: Tavoitehintalaskelma
Liite 8: Havat-riskikartta
Liite 9: LVI-liite 1

Oheismateriaali

Vantaan kaupungin tilakeskuksen ohjeita suunnittelijoille.

1. HANKETIETOKORTTI

VD/103/10.03.02.01/2023

Kohteen nimi: **Håkansbölen kartano, päärakennus**						
Tarpeen kuvaus: Mikrobivaurioituneiden pintojen ja rakenteiden poistaminen, pintamateriaalien konservointi tai uusiminen. LVSA- ja lämmöntuottojärjestelmien uusiminen. Esteettömyyden parantaminen sekä toimintaa parantavat vähäiset tilamuutokset. Ulkovuorauksen vaurioituneiden maalipintojen huoltomaalaus.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Kartanon puiston restaurointi 2008-11, Kolmivaiheinen hanke kartanon rakennusten korjaamiseksi 2017 (Pehtoorin talo 2018 sekä aitta, autotalli, liiteri, talli, pikkutalli, pyykkitupa 2020-22), Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030, Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelman 2022-2031.						
Tarpeen perustelut: Kulttuuritilojen tarjonnan parantaminen, elinvoiman vahvistaminen sekä luontoa ja kulttuuriperintöä koskevan tiedon saavutettavuuden edistäminen. Aineellisen kulttuuriperinnön säilyttäminen. Vantaan tunnettavuuden parantaminen paikallisesti ja valtakunnallisesti.						
Käyttäjätoimiala(t): **Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala (KAKU)**						
Kaupunginosa: **92 Ojanko**	Kiinteistötunnus: **92-403-5-113**			Tontin pinta-ala: **42 685 m²**		
Osoite ja tontti: **Kartanontie 1, 01200 Vantaa 92-102-1**	Kaavatiedot: **Asemakaava 001932**			Rakennusoikeus: **450 m²**		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)	**brm²**	**htm²**	**hym²**	**Investointikustannus** **€**	**€ / brm²**	**€ / htm²**
~~Uudisrakennus~~	-	-	-	-	-	-
~~Laajennus / lisärakennus~~	-	-	-	-	-	-
Muutos / peruskorjaus	**695**	**600**	**509,5**	**3 500 000**	**5 036**	**5 833**
~~Hankkeen tilapaikkamäärä~~						
~~Investointikustannus tilapaikkaa kohden~~				~~€ / tilapaikka~~		
Väistötilan tarve: **Ei tarvetta väistötiloille.**						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: **4 000 000 € (KL 109).**						
Hankkeen toteutusaikataulu: **Rakentaminen 08/2024-11/2025, valmistuminen 12 /2025.**						
Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %): **34 776 €**						
Toimintakustannukset käyttäjätoimialalle € / v (alv 0 %): **302 000 €**						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): **130 000 €**						
Vuokra-arvio käyttäjätoimialalle (hankkeen aiheuttama lisäys, alv 0%):						
Tuleva vuokra				**36,17** € / htm² / kk		
Vuokravaikutus	**21 700** € / kk			**260 400** € / v		
~~Vuokravaikutus/tilapaikka~~	~~xxx € / kk~~					
Laatija(t): **Harri Raita, Petri Kokkonen, Ann-Mari Ståhlberg**				Päivämäärä: **03.03.2023**		

2. YHTEENVETO

Hanke käsittää Håkansbölen kartananon päärakennuksen peruskorjauksen tarveselvitys-hankesuunnitelman osoitteessa Kartanontie 1, 01200 Vantaa. Hankkeeseen sisältyvät kartanon sisätilat, julkisivun vaurioituneet maalipinnat sekä lvsa-töiden edellyttämät välttämättömät piha- ja puistoalueet.

Kartanon päärakennus on valmistunut 1908. Rakennuksessa on kaksi kerrosta, kylmä ullakkotila sekä osittain maanvarainen kellari. Kartano ja sitä ympäröivä puisto talousrakennuksineen on suojeltu asemakaavalla ja on kokonaisuutena valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) ”Sotungin kylä ja Håkansböle”.

Kartanon päärakennus kunnostetaan yleisölle avoimeksi museoksi, pienimuotoiseksi kokoontumistilaksi sekä kaupungin pienimuotoiseksi edustustilaksi. Toiminta sovitetaan kohteeseen rakennuksen arkkitehtoninen ja historiallinen arvo huomioiden. Pääosa tiloista, rakennusosista ja pintarakenteista säilytetään tai ennallistetaan (konservointi). Tutkimuksin todetut mikrobivaurioituneet ja haitta-aineita sisältävät rakennusosat ja pinnat korvataan vanhaa vastaavilla uusilla osilla ja pinnoilla siinä laajuudessa kuin se on kohteen arvo huomioiden mahdollista. Peruskorjauksen tavoitteena on hyvä sisäilma, mutta rakennusta ei suositella jatkuvaan käyttöön eikä herkille käyttäjäryhmille.

Vanha öljylämmitysjärjestelmä puretaan ja korvataan maalämpöjärjestelmällä. Lämmönjakojärjestelmä putkistoineen, varusteineen ja lämmityspattereineen uusitaan. Käyttöön jäävät vesi- ja viemärijärjestelmät sekä sähköjärjestelmät uusitaan. Ilmanvaihto järjestetään painovoimaisena. Teknisten järjestelmien sijainti ja työt sovitetaan kartanon tontille sen kulttuurihistorialliset, maisemalliset sekä luontoarvot huomioiden. Uusi LVSA-tekniikka rakennuksessa toteutetaan kartanon museaalinen arvo huomioiden.

Rakennukseen tehdään esteetön sisäänkäynti ja mahdollistetaan esteetön kulku ensimmäisen kerroksen yleisötiloihin. Kerrokseen sijoitetaan liikuntaesteisille mitoitettu wc-tila. Vähäiset toimintaa parantavat tilamuutokset (mm. siivouskeskus ja sosiaalitilat) tehdään rakennuksen sekundäärisissä tiloissa, kuten eteläpäädyn kuistilla ja kellarissa.

3. HANKKEEN PERUSTEET

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Kulttuurin tulevaisuuden palveluverkon tärkeinä painopisteinä ovat museoiden toiminnan ja palvelujen kehittäminen sekä julkinen taide, kulttuuritilojen monipuolinen tarjonta, elinvoimaa vahvistavat tapahtumat eri puolilla kaupunkia sekä kiinnostavat historia-, taide- ja kulttuurireitit. Kulttuurin palveluverkolla tuetaan Vantaan kulttuurilinjausten 2021–2030 tavoitteiden toteutumista muun muassa Vantaan tunnettavuutta tapahtumien kaupunkina. Kulttuuripalvelun palveluverkko mahdollistaa jokaisella suuralueella paikkoja ja tiloja tapahtumien järjestämiselle ja näin luodaan edellytyksiä alueellisen elinvoiman kehittymiselle sekä kaupungin asukkaisen arjen ja vapaa-ajan elävöittämiselle kulttuurin ja taiteen keinoin. (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022-2031).

Håkansbölen kartanoalue toimii yleisölle avoimena puistona sekä eri rakennuksissa (pehtoorin talo, aitta, autotalli, talli, pikkutalli ja pyykkitupa) kulttuuripalveluja tarjoavana kulttuuriympäristökohteena. Alueella ja kohteissa järjestetään yleisötoimintaa ja tapahtumia rakennusten ja alueen suojelun mahdollistamissa rajoissa. Kartanon päärakennus toimii museona ja pienimuotoisena kokoontumistilana. Kartano on yhteydessä myös alueen historiallisesti arvokkaiden kohteiden välille kehitettävään luonto-, liikunta- ja kulttuurireittiin. Lisäksi kulttuurin palveluverkkoon kartanon alueella kuuluu lastenkulttuurikeskus Pyykkitupa.

Museopalveluiden palveluverkon kehittämistarpeiden yhtenä painopisteenä on Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus ja hallintomallin kehittäminen. Kartanon päärakennuksen kunnostaminen on osa Håkansbölen kartanon alueen kunnostamista, jossa aluetta kehitetään kaupunkilaisia, matkailijoita ja koululaisia palvelevaksi kulttuurikohteeksi, jonka houkutteleva historia ja kartanomaisema ovat koettavissa niin ulkoillessa, kahvilakäynnillä, tapahtumissa kuin opaskierroksilla. Kartanon alueen talousrakennusten kunnostus on toteutettu vuosina 2018-2022.

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen

Vantaan väkiluvun ennustetaan kasvavan edelleen nopeasti. Hakunilan suuralueen osuus Vantaan väestöstä on 13 prosenttia, eli 30 600 henkilöä. Hakunilan

suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan ennustejakson 2021–2031 aikana noin 4 200 henkilöllä.

Håkansbölen kartanoalue on osa Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistokokonaisuutta, jota kehitetään monipuoliseksi urheilu-, ulkoilu ja matkailukohteeksi. Kartanoalue on yksi alueen vetovoimatekijöistä, joka palvelee sekä lähialueen asukkaita ja koululaisia että kauempaakin saapuvia kävijöitä. Tulevan raitiotiereitin läheisyys tulee parantamaan alueen saavutettavuutta niin kaikille Vantaalaisille kuin muualtakin tuleville kulttuurimatkailijoille.

Aluetta kehitetään yhdessä asukkaiden ja alueen toimijoiden kanssa. Yhtenä taustatietoaineistona kehittämisessä on Kulttuurin palvelualueen syksyllä 2022 toteuttama asukastutkimus. Lisäksi alueen toimijoita on haastateltu, ja toteutettu pienimuotoisempia kyselyitä. Näissä tutkimuksissa korostuu, että Håkansbölen kartanoalueelle toivotaan vilkasta tapahtumatoimintaa ja lapsiperheiden huomioimista palveluissa.

3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselitykset)

Ei tarpeita vaihtoehtoisille tilanhankintatavoille tai muiden palvelutarpeiden yhdistämiselle.

3.4 Kuntoarvio, sisäilma-, kosteus-, haitta-aineselvitykset

- Haitta-ainetutkimus Vahanen Rakennusfysiikka Oy 09.12.2022
- Salaojien TV-kuvaus Vahanen Rakennusfysiikka Oy 10.11.2022
- Restaurointisuunnitelmien kommentointi, Vahanen 15.11.2021
- Vuotovahinkojen kuntotutkimukset, Vahanen 15.11.2021
- Alapohjan lahottajasienitutkimus, Vahanen 07.07.2021
- Hormitutkimus, Tekmanni Service 05.10.2007
- Lämpökuvaus, EVTEK 07.02.2007
- Sadevesiviemärikuvaus, Tekmanni Service 30.08.2006

3.5 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Päätökset:

- Håkansbölen kartanon päärakennuksen käyttötarkoitus, Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 9
- Hankintaesitys Håkansbölen kartanon sisätilojen konservoinnista, Kulttuurijohtaja 22.05.2012 + §19 + Viranhaltijapäätös
- Håkansbölen kartanon katon kunnostussuunnitelman ja kustannusarvion hyväksyminen, Kaupunginarkkitehti 20.6.2007 § 52
- Tarjouspyyntö Håkansbölen kartanon väritutkimuksesta, Kaupunginarkkitehti 12.02.2007 + §10 ja Viranhaltijapäätös

Selvitykset:

- Håkansbölen kartano. Sisätilojen restaurointitutkielma, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2011
- Rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2008
- Tarveselvitys / Hankesuunnitelma, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy 6.6.2007
- Håkansbölen kartanopuiston puistohistoriallinen selvitys ja restaurointiehdotus 2005

4. RAKENNUKSEN KUNTO

Rakenteet ja rakenteiden kunto

Piha, ryömintätila ja alapohja

Kartano on valmistunut vuonna 1905. Rakenteissa on hyödynnetty aiemmin vuonna 1844 valmistuneen paikalla sijainneen alkuperäisen päärakennuksen rakenteita; perustuksia, kellaria ja hirsiä.

Rakennus sijaitsee osittain pienen mäen rinteessä ja osittain mäen päällä. Maanpinta kallistaa kaikilla julkisivuilla poispäin rakennuksesta ja rakennuksen vieressä on sorakaista. Katolta tulevat sadevedet on ohjattu sadevesikaivoihin.

Rakennuksen etupihalla on runsaasti kasvillisuutta lähellä julkisivuja. Maanpinnan taso on rakennuksen ulkopuolella käyttökellarin kohdalla kellarin lattiatasoa korkeammalla. Myös ryömintätilan maanpinta on pääosin jonkin verran rakennusta ympäröivää maanpintaa alemmalla tasolla. Rakennuksen julkisivujen vieressä oleva kasvillisuus pitää julkisivun kosteana. Länsiseinustalla on runsaasti

kasvillisuutta, mutta julkisivu pääsee kohtuullisen hyvin tuulettumaan sokkelin ja kasvillisuuden välissä olevan sorakaistan kautta.

Maanpinnan kallistukset ovat pääosin riittävät. Länsijulkisivun puolen loiva kallistus saattaa lisätä ryömintätilan kosteusrasitusta.

Rakennus on perustettu suurista luonnonkivilohkareista ladotulle kivijalalle. Kivisokkelin korkeus vaihtelee maanpinnasta mitattuna 40-130 cm välillä. Rakennuksen keskialueella sijaitsevien vanhojen kellarien tiilirakenteet ovat todennäköisesti osa kantavaa rakennetta. Kivijalan saumaus on paikoin auki; laasti on pudonnut saumasta. Kivijalassa on kolme tuuletusluukkua ryömintätilaan ja yksi kellariin sekä kaksi ikkunaa ja kaksi ulko-ovea. Kaarevan sisäänkäyntiterassin kivijalassa on neljä tuuletusluukkua.

Rakennus on salaojitettu ja salaojat on uusittu vanhojen suunnitelmien mukaan vuonna 2008. Salaojat on kuvattu syksyllä 2022 ja kuvausten perusteella salaojat ovat kunnossa. Yhdessä salaojakaivossa on sadevesikaivon ritiläkansi, josta pääsee hulevettä sadevesiviemärijärjestelmään.

Rakennuksen alapohja on pääosin tuulettuva puualapohja (rossipohja). Kellarin katto on osittain rautakiskojen varassa oleva betoniholvi ja osittain tiilestä muurattu kaariholvi (tynnyriholvi). Puualapohjan ryömintätilan korkeus vaihtelee 30-170 cm välillä.

Kellarissa on tiloissa 002 ja 007 maanvarainen betonilaatta, jonka päällä on 20 mm korkea valuasfalttikerros. Lattiarakenteessa on tutkimusten mukaan PAH- ja öljyhiilivety-yhdisteitä. Tiloissa 001, 002, 003, 005, 006 ja 007 on betonilattia maalattu sinkkipitoisella maalilla. Tilassa 001 (etutila) katon betoniholvi on haljennut ratakiskojen väliseltä alueelta.

Puualapohjan rakenne ylhäältäpäin kuntotutkimuksen rakenneavausten perusteella:

- linoleumi
- lauta
- puupalkit ja täyttökerros
- puupalkki, korkeus n. 110-150 mm
- puupalkki tai -tolppa, korkeus noin 100-160 mm
- puupalkki, korkeus noin 130-170 mm
- hiekka ja puulastu, turve/ hieno hiekka laastimurska, sammal

- tervapahvi osassa rakennusta
- lauta
- ryömintätila

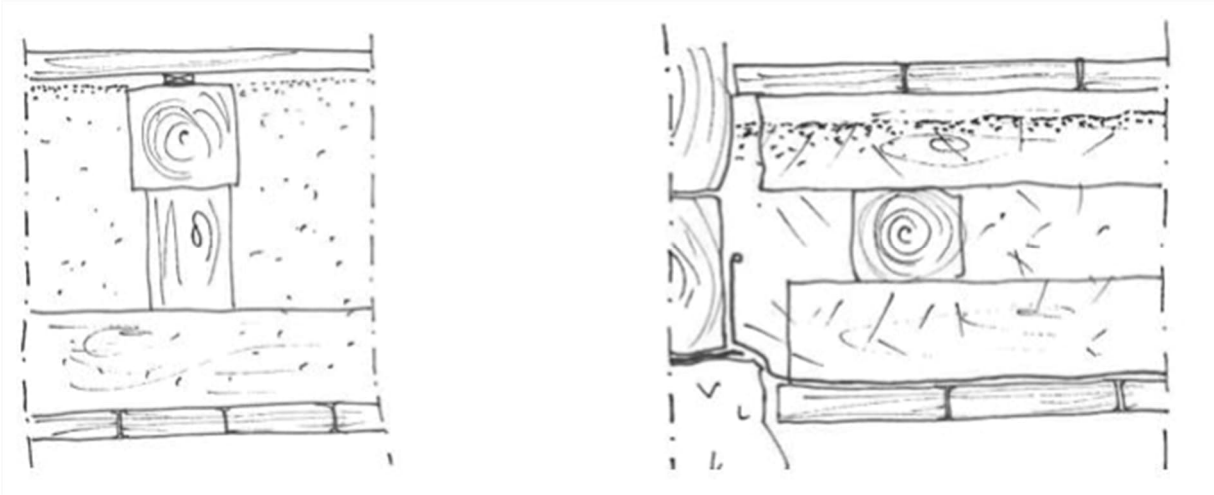

Kuva 2: Alapohjarakenteita kuntotutkimuksen mukaan (Kuva: *Vahanen Rakennusfysiikka Oy, 15.11.2021*)

Rakennuksen keskellä on rakennushistoriaselvityksen mukaan 1760-luvulta olevat tiilirakenteiset, holvatut kellarirakenteet. Kellarirakenteen katon päällä on matala välitila (ryömintätila). Välitilan yläpuolella oleva välipohjarakenne on osin puu- ja osin betonirakenteinen. Osa vanhan kellarin tiiliseinärakenteista ulottuu alapohjan alapintaan asti heikentäen ryömintätilan tuulettuvuutta rakennuksen keskialueella. Matalan välitilan osuudella, jossa välipohjan alin rakenne on betonilaatta, on lahonneet ja paikoin romahtaneet muottilaudoitukset.

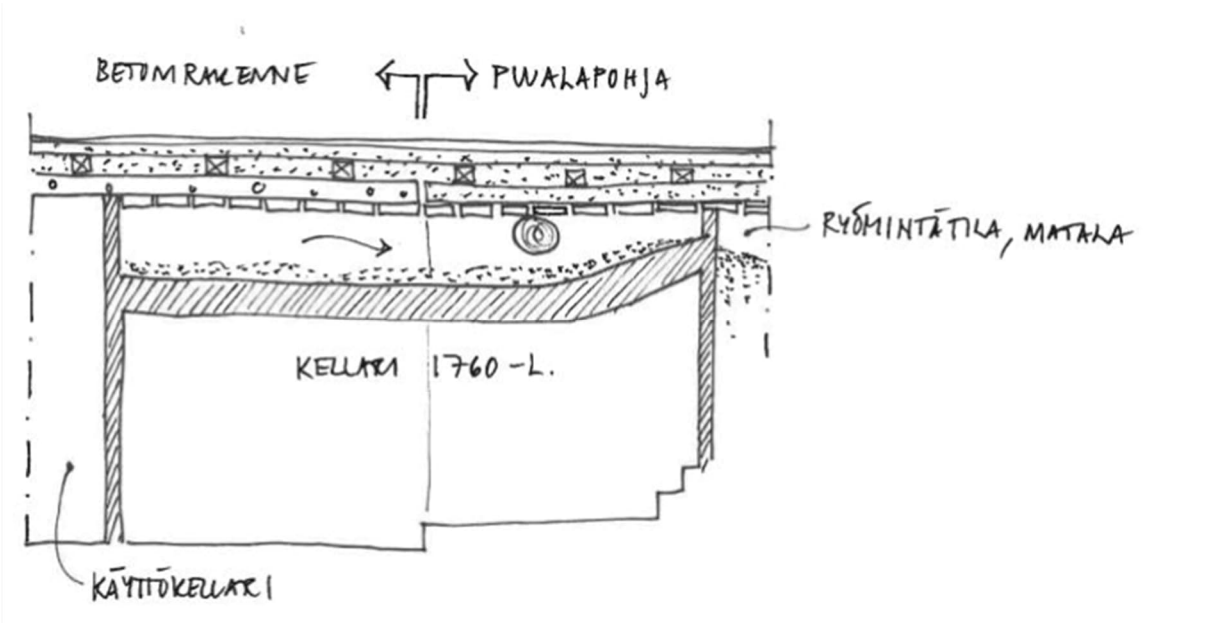

Kuva 3: Periaatepiirustus kuntotutkimuksen mukaan kellarin kohdasta, jossa 1760-luvun tiilirakenteinen kellari. (Kuva: *Vahanen Rakennusfysiikka Oy, 15.11.2021*)

Puualapohjassa on käytetty rakenteina kierrätysmateriaaleja. Lautojen alapinnoissa on maalia, laastia. pinkopahvin palasia ja varhaista kattohuopaa sekä jälkiä tikkurappauksesta. Puualapohjaa kantavat ryömintätilassa puiset, pyöreät primääripalkit, joiden päällä on toiseen suuntaan olevat veistetyt puupalkit. Alapohjan täytettä kantavat laudat lepäävät veistettyjen palkkien kylkiin naulattujen rimojen päällä. Sisäänkäyntiterassin perustusten lähellä olevissa alapohjan puurakenteissa on jälkiä kosteudesta sekä paikallista lahoa.

Kuntotutkimuksessa v. 2021 tehtiin avaus tilan 101 (pääsisäänkäynnin halli) alapohjaan. Avauksessa kuntotutkimuksessa ei todettu rakenteissa lahovaurioita. Alapohjan täyttökerroksessa, paksuus noin 350 mm, sisältäen turvetta sekä täyttökerroksen pinnalla hiekkaa ja puulastuja, oli runsaasti hiiren jätöksiä. Alapohjan täyttökerroksen kannatuslaudoituksen päällä on tervapahvi. Tervapahvi havaittiin kuntotutkimuksessa myös ulkoseinän alimman hirren ja kivijalan välissä.

Ensimmäisen ja toisen kerroksen välinen alapohja sekä yläpohja ovat puurakenteisia. Kantava pystyrunko on ensimmäisessä kerroksessa ja toisen kerroksen laudoitetussa ulkoseinässä hirsirakenteinen. Toinen kerros on muilta osin rankarakenteinen turve-eristeellä.

Rakennuksen julkisivut ovat puuverhoillut vaakapaneelein. Rakennuksen toisessa kerroksessa on molemmilla pitkillä julkisivuilla sisäänvedetty, kattamaton terassi. Rakennuksen vesikaton katemateriaali on tiili ja kattomuoto on mansardikatto. Vanhojen suunnitelmien mukaan katto on korjattu kokonaan tiilikatoksi vuonna 2007.

Ulko- ja väliseinät

Rakennuksen ensimmäinen kerros on kokonaan hirsirunkoinen. Toisessa kerroksessa hirsirunkoa on laudoitettujen päätyseinien (4 kpl) kohdalla. Jyrkän tiilikaton kohdalla olevat ulkoseinät ja parvekkeita vasten olevat ulkoseinät eli mansardikatonkaton jyrkät lappeet ovat turve-eristettyjä rankarakenteisia seiniä.

Rankaseinän rakenne sisältä päin:

- tapetti ja pahvi
- lauta, paksuus noin 25 mm

- tervapahvi tai vanha tapetti
- turve, paksuus noin 125-140 mm
- tervapahvi
- lauta, paksuus noin 25 mm

Julkisivuja on korjattu viimeksi vuonna 2008.

Seinien sisäpintojen materiaalit ja kunto vaihtelevat. Sisäpinnoissa on paikoin alimpana kerroksena puuta vasten juuttikangas, jonka päällä pahvi tai tapetti. Monin paikoin seinien pinnassa on vain pahvi- ja tapettikerroksia. Tiloissa 201 (ylähalli) ja 214 (Per Kastenin huone) on seinän sisäpinnassa tapetin alla huokoinen kuitulevy. Huoneessa 203 (rouvan huone) on pinkopahvin takana laudoituksella ummistettu ikkuna-aukko. Ulkopuite ja ikkuna ovat näkyvissä julkisivussa. Ummistetun ikkuna-aukon kohdalla laudoituksen alareunassa ja sen päällä olevassa pahvissa on vanhoja kosteusjälkiä.

Ikkunoiden vuorilaudat on monin paikoin poistettu sisäpinnoista. Ikkunoiden ympärillä on esillä olevissa laudoituksissa ja hirsissä paikoin jälkiä kosteudesta. Rakenteet ovat tällä hetkellä kuivia.

Ulko- ja väliseinissä on monin paikoin kosteusjälkiä. Ensimmäisessä kerroksessa kosteusjäljet keskittyvät erityisesti toisen kerroksen parvekkeiden ja ulkoseinien liittymien alapuolelle seinien yläosiin. Toisessa kerroksessa kosteusjäljet keskittyvät erityisesti seinien yläosiin hormien ympärille ja vesikaton jiirikohtiin. Kosteusjälkiä on myös ikkunoiden alapuolisissa seinissä ja ikkunoiden alanurkissa. Ikkunoissa on kosteusjälkiä puitteiden välitilassa, karmin alanurkissa.

Useissa kohdissa, joissa seinäpinnan pahvi- ja tapettikerrokset olivat kosteusvaurioituneet, ei alla olevan hirren sisäpinnassa ole kosteusjälkiä tai -vaurioita. Hirsipinnat ovat hyväkuntoisia. Hirsipinnassa on kasvustoja, pintalahoa tai tummentumaa tilojen 106 (ruokasali), 110 (konttorihuone) kosteusvauriokohdissa, seinän alaosassa sekä tilan 210 (Helenen huone) ikkunan alapuolella.

Toisen kerroksen tilassa 201 (ylähalli) on runsaasti halkeilua pahveissa ja papereissa seinien nurkissa sekä seinän sisäpinnan levytysten saumojen kohdalla. Toisen kerroksen muissakin tiloissa on halkeilua huoneiden nurkissa ja yläpohjaliittymissä.

Parvekkeille johtavissa ovissa ei ole tiivisteitä ja tilan 204a (keltainen huone) ovi parvekkeelta on epätiivis ja sisäoven alareunassa on kosteusvaurio.

Ikkunoissa on ulkopuolella vesipellit, jota on todennäköisesti uusittu vuonna 2008. Myös erkkerin sokkelin päällä oleva tippalista on paikoin uudehko ja sen liittymä ulkoseinään on tiivistetty massalla.

Kuntotutkimuksessa tehtiin rankarakenteisiin ulkoseiniin kaksi avausta kohtiin, joissa oli kosteusjälkiä. Tilan 206 (lastenhuone) rakenneavauksessa rankaseinän sisäpinnan laudoituksessa ja sen päällä olevissa pahvi- ja tapettikerroksissa oli runsaasti kosteusjälkiä. Seinässä ole turve-eristeen lisäksi pellavarivettä. Pahvissa todettiin mikrobikasvustoa, turve-eristeessä ei todettu mikrobikasvustoa.

Tilan 210 (Helenen huone) rakenneavauskohdassa ei ollut kosteusjälkiä, mutta tapetti oli kuprulla ja lähellä oli vanha kattovuotoalue. Rakenneavauksen mukaan seinässä on käytetty tervapaperin lisäksi vanhoja tapetteja ilmansulkukerroksena. Avauskohdan pinkopahvi-, tapetti ja turvenäytteissä ei todettu mikrobikasvustoja.

Kuntotutkimuksessa tehtiin pinta-avauksia tiloihin 101 (halli), 104 (salonki) ja 106 (ruokasali). Tilan 106 (ruokasali) kahdessa avauksessa havaittiin silmin nähtävä mikrobikasvusto hirren sisäpinnassa sen lisäksi että kasvustoa oli avauskohtien pintarakenteissa. Toisessa tilan 106 avauksista oli myös hirren sisäpinnassa lahoa.

Tilojen 101 (halli) seinän alaosa ja 104 (salonki) erkkerin seinä ikkunan alla avauksissa ei hirsien pinnassa ollut vaurioita. Pahveissa ja tapeteissa oli kastumisjälkiä, mutta ei voimakasta värimuunnosta tai silminnähtävää mikrobikasvustoa. Materiaalinäytteissä ei todettu mikrobikasvustoja.

Kuntotutkimuksessa tutkittiin seinähirsien kuntoa mikroporaamalla:

- Tilan 101 (halli) alapohjan täyttökerroksen tasalla olevassa seinän alimmassa hirressä on lahoa noin 40-50 mm.
- Tilan 104 (salonki) erkkerin alimmassa hirressä luoteiskulmassa on lahoa noin 15-50 mm, terveen osan ollessa noin 110-145 mm. Viereisessä, samalla tasolla olevassa hirressä on sisäpinnassa lahoa noin 65 mm, terveen osan ollessa noin 70 mm, jonka jälkeen ulkopinnassa on lahoa noin 15 mm. Molemmissa alahirsissä oli sisäpinta jo lahonnut kokonaan ja lahon ja terveen puun määrät kertovat jäljellä olevasta materiaalista.
- Tilan 101 (halli) ikkunan yläpuolinen hirsi; ei lahoa

- Tilan 106 (ruokasali) väliseinän alin hirsi ja vanhan ulkoseinälinjan palkki; ei lahoa
- Tilan 201 (ylähalli) ikkunoiden nurkat; ei lahoa
- Tilan 214 (Per Kastenin huone) ikkunan alanurkat; lahoa, toisessa nurkassa noin 75 mm ja toisessa nurkassa noin 10 mm

Välipohjat

Käyttökellarin kohdalla välipohjarakenne on ylhäältäpäin:

- parketti 10 mm
- lauta 32 mm
- täyttökerros, paksuus noin 250 mm; hienoa hiekkaa, olkea, sammalta
- puupalkit, viistosti seiniin nähden
- betoni ja I-teräspalkit

1. kerroksen ja 2. kerroksen välinen välipohja on puurakenteinen ja rakenne ylhäältäpäin:

- ponttilauta 32 mm
- korotusliisteet
- palkki, korkeus noin 130-150 mm, k/k 400-500 mm
- korotuspuu, korkeus noin 190 mm
- palkki, korkeus noin 190 mm, k/k 400-670 mm
- palkin alareunassa kyljissä puurimat, jotka kannattelevat täytelaudoitusta
- ponttilaudoitus

Puuvälipohjien alapintana on juuttikankaan päälle tehty paperointi, joka on maalattu.

Kellarin ja 1.kerroksen välinen betonivälipohja on valettu I-teräspalkkien varaan. Betoni ja teräkset on maalattu, maali on paikoin hyvin kulunut. Teräspalkit erottuvat pinnasta ja teräspalkeissa on jonkun verran ruostumista.

Puuvälipohjan alapinnassa on kosteusjälkiä etenkin toisen kerroksen itä- ja länsiparvekkeiden kohdalla tiloissa 101 (halli) ja 106 (ruokasali). Kosteusjälkiä on lisäksi tilojen 112 (eteinen) ja 104 (salonki) kattopinnoissa. Kosteusjälkiä on paikoin maalattu yli, esimerkiksi tilan 104 (salonki) erkkerin nurkassa.

Välipohjanyläpinnoilla kosteusjälkiä ei juurikaan ole. Ikkunoiden ja niiden alla olevien lämpöpattereiden alapuolella on paikallisia, kosteusrasitukseen viittaavia jälkiä.

Tilojen 207 (aula) ja 212 (kylpyhuone) rakenneavausten perusteella välipohjasta on korjattu jossain vaiheessa kosteusvaurioita (vesijohtovuoto). Korjauskohdissa on yläpinnassa laudoituksen tilalla vanerilevyt. Välipohjatäyttö on poistettu korjauskohdista.

Tilan 201 (ylähalli) rakenneavaus tehtiin kohtaan, jossa lattiarakennetta on korjattu. Välipohjatäyttö oli vaihdettu selluvillaksi ja kantavia rakenteita oli tuettu ja osin uusittu. Selluvillassa oli paakkuuntumista, mutta muuta korjauksen jälkeistä kostumista ei ollut. Selluvillassa ei mikrobianalyysin perusteella todettu mikrobikasvustoa.

Tilan 106 (ruokasali) avauksessa tutkittiin kohtaa, jossa yläpuolinen vuoto on rasittanut alapohjarakennetta. Täyttökerroksessa todettiin materiaalinäytteessä mikrobikasvustoa. Yhden puupalkin alapinnassa oli lahoa. Palkkia oli jo aiemmin lisätuettu naulaamalla paksu lauta palkin kylkeen. Avauskohdan täyttökerros oli noin 250 mm paksu ja täyteaineina oli hienoa hiekkaa, olkea ja sammalta.

Rakenneavauksessa vanhan ulkoseinän kohdalla olevaan kantavaan palkkiin oli silminnähtävää homekasvua, mutta aistinvaraisesti puupalkki on kunnossa.

Mikroporauksessa todettiin:

- Tilan 106 (ruokasali) välipohjapalkin alapinnassa lahoa noin 45 mm.
- Tilan 106 vanhan ulkoseinän kohdalla oleva, välipohjaa kannattava kaarenmuotoinen palkki ei ole lahovaurioitunut mikroporauksen perusteella.
- Tilan 201 (ylähalli) korjatulla alueella välipohjapalkeissa todettiin lahoa kahdessa palkissa kolmesta. Yhdessä palkissa muuttunutta puuainesta todettiin noin 20-25 mm syvyydellä 35 mm ja toisessa palkissa alapinnassa noin 20 mm. Tervettä puuta tutkituissa kohdissa on noin 170-200 mm.

Välipohjista otetuissa materiaalinäytteissä (täyttö, välipohjan alapinnan juuttikangas) todettiin kolmessa viidestä mikrobikasvua.

<u>Yläpohjat</u>

Yläpohjan rakenne ylhäältä päin:

- tiilikate

- aluskate; bitumikermi
- aluslaudoitus
- vesikaton puurakenteet
- lankut, korkeus noin 40 mm
- sammal, paksuus noin 95 mm
- puupalkit ja olkitäyttö, pohjalla hiekkaa, paksuus noin 200 mm
- täyttölauta, korkeus noin 25 mm
- ilmatila, korkeus noin 35 mm
- lauta ja katon pintamateriaali

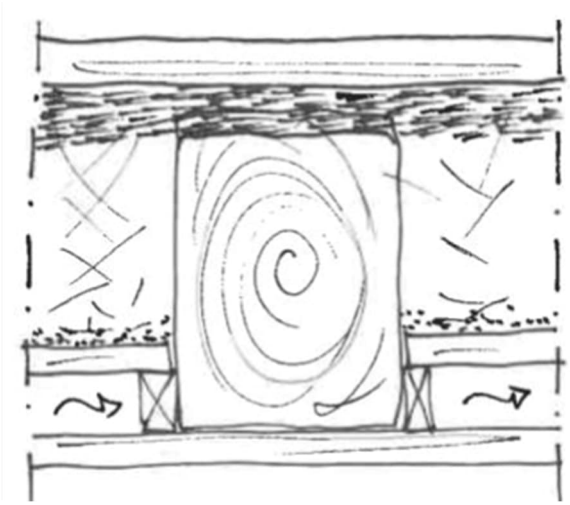

Kuva 4: Yläpohjan rakenne (Kuva: *Vahanen Rakennusfysiikka Oy, 15.11.2021*)

Vesikatto on korjattu ja tiilikate uusittu vuonna 2007. Vesikatto on tiilikatto, joka taittuu toisen kerroksen ulkoseinän päälle pohjois- ja eteläjulkisivuilla sekä parvekkeiden sivuseinillä. Kattomuoto on mansardikatto.

Rakennuksen räystäät ovat umpinaiset ja ullakko tuulettuu pääasiassa epätiiviiden lautaseinien ja niissä olevien ikkunoiden epätiiviiden liittymien kautta. Jyrkkien, toisen kerroksen tasalla olevien vesikaton lappeiden ja niiden kohdalla olevien toisen kerroksen rankaseinien välissä on ilmatila, jossa ei ole räystäällä tuuletusta. Ilmatila tuulettuu ullakolle.

Vesikattokorjauksen yhteydessä aluslaudoitusta on uusittu jiirien kohdalla ja paikallisesti ullakkotilassa näkyvien lappeiden alareunoissa. Yläpohjan täytteet on uusittu länsipuolen jiirien kohdilla. Samoissa kohdissa yläpohjapalkkeja sekä vesikaton rakenteita on tuettu paikallisesti. Vesikaton aluslaudoituksessa, yläpohjan

yläpinnassa ja hormien kyljissä on havaittavissa vanhoja kosteusjälkiä. Rakenteissa ei ole tällä hetkellä ylimääräistä kosteutta.

Huonetiloissa yläpohjan alapinnoilla on havaittavissa kosteusjälkiä etenkin vesikaton jiirien kohdilla sekä hormien ympärillä. Tilan 201 (Ylähalli) kattopinnassa ja yläpohjan seinäliittymissä on havaittavissa runsaasti halkeilua. Vastaavaa halkeilua etenkin yläpohjaliittymissä on jonkin verran muissakin tiloissa.

Erkkerin yläpohjatilassa ei ole havaintojen mukaan tuuletusta. Erkkerin räystäät ovat umpeen laudoitetut ja erkkerin peltikate liittyy pääosin tiiviisti julkisivuun. Pellin liittymässä yläpuolisen ikkunan karmiin on epätiiviyttä.

Kuntotutkimuksessa tehtiin yksi rakenneavaus yläpohjaan kohtaan, jossa aluslaudoitus oli jiirin kohdalta uusittu. Rakenneavauksessa todettiin, että yläpohjan eristeenä on pääasiassa olkea ja olkitäytön pinnassa on kerros sammalta. Yläpohjan päällä olevat laudat ”kelluvat” sammalten päällä. Avauskohdassa täytteet olivat kuivia eikä yläpohjan puurakenteissakaan ollut merkkejä kosteudesta. Mikrobianalyysissä yläpohjatäytöissä todettiin korkea bakteeripitoisuus.

5. TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET

Kartanon ja alueen toiminnan kuvaus

Håkansbölen kartanoalue toimii yleisölle avoimena puistona sekä eri rakennuksissa (pehtoorin talo, aitta, autotalli, talli, pikkutalli ja pyykkitupa) kulttuuripalveluja tarjoavana kulttuuriympäristökohteena. Päärakennus toimii museona ja pienimuotoisena kokoontumistilana. Alueella ja kohteissa järjestetään yleisötoimintaa rakennusten ja alueen suojelun mahdollistamissa rajoissa.

Kartanoalue palvelee lähialueen asukkaita ja koululaisia, ja tulevan raitiotiereitin läheisyydessä kaikkia Vantaalaisia sekä muualta tulevia kulttuurimatkailijoita.

5.1 Tilojen toiminnan kuvaus

Kartano kokonaisuudessaan restauroidaan museoksi, noudattaen mahdollisimman paljon olevia pintoja vaalivaa korjaustapaa. Tämä koskee kaikkia alla mainittuja

tilaryhmiä lukuun ottamatta kokonaan uuteen käyttöön muutettavia aputiloja, kuten wc- ja siivoustiloja. Museotoiminta sovitetaan rakennukseen rakennussuojelun, paloturvallisuuden ja ilmanvaihdon asettamien reunaehtojen puitteissa. Museon järjestämää toimintaa ovat näyttelyiden lisäksi esimerkiksi erilaiset opastukset, esitykset, työpajat, museokaupan palvelut sekä kaupungin pienet vastaanotot. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee asiakkaiden vaatesäilytys, museokauppa ja yleisötila, wc, keittiö sosiaalitiloineen sekä museohuoneita. Ruokasalista tulee päätapahtumatila. Toisessa kerroksessa on museohuoneita, museon työntekijöiden työhuone ja varasto sekä kaksi huonetta, joita voidaan vuokrata lyhytkestoiseen kokouskäyttöön. Kellariin tulee työntekijöille pukuhuoneet, wc ja suihkutilat.

Museoesineet vaativat mahdollisimman stabiilit olosuhteet. Kuitenkin varsinkin rakennuksen yläkerrassa lämpötila nousee helposti korkeaksi. Lämpötilamuutoksia voidaan ehkäistä ikkunalaseihin asennettavilla UV-kalvoilla, esimerkiksi ikkunoiden eteen asennettavilla screen-kaihtimilla. Näiden lisäksi pimennysverhoja voidaan käyttää kesäaikaan silloin kun museo on suljettu.

Suunnitteluvaiheessa ratkaistava mistä esteettömämpi kulku (pyörätuolilla) saadaan järjestettyä.

Valvontajärjestelmä tarvitaan.

Osa tiloista pitää pystyä lukitsemaan (henkilökunnan tilat). Lukittavat ovet tarvitaan huoneiden 007 ja 008, 106 ja 107, 201 ja 202, 202 ja 203, 207a ja 209 väliin, sekä huoneen 109 molemmin puolin. Ensisijaisesti on tutkittava, pystytäänkö ovissa olevat vanhat lukot palauttamaan käyttöön. Toissijaisesti mietitään uuden lukon asentamista oleviin oviin.

5.1.1. Museotilat

Huoneet, jotka sisustetaan vanhoilla huonekaluilla ja joissa museovieras kulkee joko ohjattua reittiä tai museovieraat voivat kurkistaa huoneeseen.

001, 002, 003, 004, 005, 006 Kellarihuoneet
Käyttö on satunnaista. Tiloissa tullaan vierailemaan mahdollisilla erityisopastuksilla. Tilan ahtauden, esteellisyyden ja paloturvallisuusmääräysten vuoksi opasryhmien koot ovat rajattu pieniksi.

104 Salonki
Museohuone, jossa ohjattu läpikulku.

105 Biljardihuone
Museohuone, jossa ohjattu läpikulku.

108, 109 ja 110 Konttorihuone välikköineen ja wc-tiloineen
Museohuoneita, joissa ohjattu läpikulku. WC-tila jätetään ennalleen museotilaksi (ei käyttöön).

201 Ylähalli
Museohuone, josta läpikulku yläkerran muihin huoneisiin. Huoneeseen palautetaan Lindgrenin suunnittelema sohvakalusto.

203 Rouvan huone
Museohuone, jossa ohjattu läpikulku makuuhuoneeseen.

204a Makuuhuone ja 204b Pesusyvennys
Museohuoneita, jossa kuljetaan ohjatusti.

204c ja 204d Komerot
Muutetaan vitriineiksi

206a Lasten huone
Museohuone, jossa kuljetaan ohjatusti

206b Lastenhuoneen komero
Muutetaan vitriiniksi

211 Finan huone
Museohuone, jossa kuljetaan ohjatusti

212 Kylpyhuone
Museohuone, jossa kuljetaan ohjatusti

213 Pesuhuone
Museohuone, jossa kuljetaan ohjatusti

5.1.2. Yleisötilat

Huoneet, joissa museovieraat voivat oleilla vapaammin ja jotka sisustetaan osittain käyttöhuonekaluin.

011 Kellarin porras
Pysyy nykyisessä käytössä. Pääasiallisesti henkilökunnan käytössä, mutta erityiskierroksilla myös yleisö kulkee tätä kautta kellarin museotiloihin (001–006).

100 Tuulikaappi
Museoasiakkaiden pääsisäänkäynti.

101a Halli
Museoasiakkaiden vastaanotto. Tilaan suunnitellaan uusi vastaanottotiski kiintokalusteena. Huonetilaan palautetaan museohuonekaluja, jotka rajataan yleisökäytöstä: Kulmasohvaryhmä valaisimineen ja arkku.

101 b Portaikko
Palautetaan kaappikello ja hankitaan uusi matto, joka kiinnitetään olevilla metallikiinnikkeillä.

103 Herrain huone
Huone toimii yleisötilana, johon sijoitetaan myyntivitriini(-t) museokauppaa varten.

106 Ruokasali
Huone toimii osittain museohuoneena (salin laajennusosa), mutta siellä on myös pienimuotoista yleisötoimintaa esimerkiksi kokouksia tai konsertteja ym. Esitystekniikkaa ja liikuteltavia kalusteita tarvitaan. Ratkaisut tulisi olla poissiirrettäviä (säilytys keittiössä 107). Alkuperäiset roikkuvat valaisimet palautetaan ja ne tulee huomioida ”kiinteänä kalusteena”.

111 Vihreä huone
Läpikulkuhuone wc-tilaan (115) ja vaatesäilytys. Komero otetaan museon tavaroiden säilytyskäyttöön.

115 Asiakas wc LE
Suunnittelussa tutkitaan, voidaanko reitti eteiseen 112 pitää käytössä.

202 Vierashuone
Huone tulee kokouskäyttöön. Kokoustekniikka ja kokoushuonekalut suunnitellaan huoneeseen tyyliin sopiviksi.

205 Kouluhuone
Museohuone, jossa toiminnallisuutta esim. työpajatoimintaa lapsille.

207a Porrashuone
Yleisölle läpikulkuhuone Finan huoneeseen (211) ja kylpyhuoneeseen (212). Portaisiin ja välikköön (209) ei yleisökulkua.

214 Per Kastenin huone
Vaihtuvien näyttelyiden huone. Pistorasia katon rajaan (näyttelyvalaistusta varten).

5.1.3. Henkilökunnan tilat

008, 009 ja 010 wc ja sauna
Henkilökunnan pukuhuone, suihku ja wc-tilat

107 Keittiö
Ensisijaisesti henkilökunnan tauko- ja kokoustila. Varustellaan ”kotikeittiöksi”, jossa museon henkilökunta voi lämmittää ja syödä ruokansa. Museon henkilökunnan käyttöön tarvitaan jääkaappi, mikro ja astianpesukone. Astianpesukone voidaan mahdollisuuksien mukaan integroida osaksi säilytettävää 1950-luvun tiskipöytää.

Yleisölle järjestettävissä tilaisuuksissa/kestityksissä tuodaan astiat ja tarjoiltavat aina muualta ja viedään tapahtuman jälkeen pois. “Catering”-palveluille järjestetään oma tarjoilutila huoneen koillisnurkkaan, josta puretaan pois oleva tarjoilukaapisto. Tarjoilupalvelulle tulee olla riittävästi työtasoa, käsipesuallas, lukittava kaappi välineille, pieni siivouskaappi sekä oma lukittava jääkaappi.

Ruokasalin vastaiselle seinälle tarvitaan säilytystilaa esimerkiksi taitettavien tuolien (~30 kpl) ym. tavaroiden säilyttämiseen (kts 106 ruokasali).

Hellauuni, 1950-luvun tiskipöytä/astiakaappi ja muut kiinteät kaapistot säilytetään.

112 Eteinen 113a tuulikaappi ja 113b kuisti
Henkilökunnan sisäänkäynnin eteinen tuulikaappeineen ja kuisteineen. Kuistilta käynti myös siivouskeskukseen (114).

209 Välikkö
Kulku henkilökunnan tiloihin (210).

210a Helenen huone ja 210b Komero
Henkilökunnan toimisto ja museotoimintaan liittyvien tavaroiden varasto.

5.1.4. Aputilat

007 Kellarin tekninen tila
Museolla ei erityistä käyttöä tilalle, muuta kuin museohenkilökunnan kulkutienä sosiaalitiloihin (008, 009 ja 010). Myös yleisön kulku kellarin museotiloihin (001, 002, 003, 004, 005 ja 006) erityiskierroksilla kulkee tämän tilan kautta. Tilan käyttö jatkuu teknisenä tilana.

102 Vaatetila
Museokaupan tavaroiden säilytystila, jonne palautetaan vanha naulakko.

114 Siivouskeskus
(kts. kohta 5.1.5)

207b Allaskomero
Museon tavaroiden säilytys tai näyttelykäyttö

208 Siivouskomero
Siivouksen tarvikevarasto

301 Ullakko
Kylmä ullakkotila

5.1.5. Siivoustilat

Siivoustila tehdään 1krs. tilaan 114 hiukan laajennettuna. Siivoustila varustetaan siivouksen tilakortin varusteilla. Tilan lukitusta ei sarjoiteta käyttäjien sarjaan. 2 kerrokseen tehdään yhden tilan kaapista siivouksen tarvikevarasto.

5.1.6. Jätehuollon tilat

Kiinteistöjen jätehuollon tilat sijaitsevat samassa tallissa, jossa on museon varastotiloja. Jätetiloja on kaksi. Kahvilanpitäjän jätetila ja muiden kiinteistöjen käyttäjien jätetila. Jätetilan toivotaan riittävän, koska jätetila ei ole laajennettavissa.

5.1.7. Pihan vaatimukset

Kartano ja sitä ympäröivä puisto talousrakennuksineen on suojeltu asemakaavalla ja kuuluu kokonaisuutena valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ”Sotungin kylä ja Håkansböle” (RKY).

- Kaikki piha-alueen olemassa olevien rakenteiden tulee säilyä vahingoittumatta mm. Tammikujan portti, puistokäytävien kivet, portaat.
- Kohteen kaikki puut on suojeltu ja siellä yksittäisiä arvokkaiksi maisemapuiksi määriteltyjä puita.
- Päärakennuksen välittömässä lähiympäristössä ja länsirinteessä oleva nurmikko pintoineen ja kasvustoineen on suojeltu
- Päärakennuksen puistoalueella sijaitsee myös arvokas linnustoalue (viherpeippo, kultakerttunen, pensaskerttu, tikli, pikkutikka) sekä lepakolle tärkeä alue (suojeluperuste: direktiivilaji, lajitiedot: III luokka, muu lepakolle tärkeä alue):
    - Lintujen pesintä aikaan ei tehdä pesintään haitallisesti vaikuttavia töitä
    - Lepakot vaativat niukkaa valaistusta ja hakkuiden välttämistä

Kaikki piha-alueet tulee katselmoida ennen töiden aloitusta ja työsuoritteiden aikatauluissa tulee huomioida ympäristön vaatimukset. Rakennettavat alueet tulee merkitä maastoon ennen rakennustöitä, sekä niille tulee saada rakennuttajan kirjallinen hyväksyminen. Työmaakoneissa ja kalustossa tulee käyttää ympäristöystävällisiä ja myrkyttömiä öljyjä. Työmaavesien ohjauksessa tulee huomioida, että niistä ei saa aiheutua vahinkoa rakennukselle tai ympäristölle.

Kasvillisuus

Niiden kohtien läheisyydessä, jossa tapahtuu rakentamistoimenpiteitä (työmaan varastoalueet, liikenne, kulkeminen, itse työt) säilytettävät puut ja pensaat sekä säilyvät perennaistutukset suojataan niin, etteivät kasvien maanpäälliset tai maanalaiset osat eivät vahingoitu. Suojattava kasvillisuus merkitään maastokatselmuksessa ennen rakennustöiden aloitusta. Pintavesien lammikoituminen, huuhtelu- ja pumppausvesien sekä muiden vahingollisten aineiden pääsy säilytettäväksi määrättyjen kasvien juuristoalueelle estetään.

Päärakennuksen kunnostus- ja korjaustöissä työalueelle sijoittuva pensas- ja perennakasvillisuus siirretään ennen kunnostustöitä siirteeseen suunnitelmissa osoitetulle alueelle kunnostustöiden ajaksi. Siirteessä olevien kasvien

säännöllisestä kastelusta on urakoitsijan kustannuksellaan huolehdittava säännöllisesti. Köynnökset voidaan leikata alas kunnostustöiden ajaksi. Mikäli niitä ei voida töiden laajuuden takia säilyttää paikallaan, tulee myös ne siirtää ja kastelusta huolehtia. Siirteessä oleva kasvillisuus istutetaan takaisin omille paikoille pihasuunnitelman mukaisesti.

Nurmialueiden kasvualustojen kuvaus osa-alueittain

Kasvualustojen kuvaus on laadittu 6.9.2007 tehdyn maanäytteiden oton yhteydessä ja nurmialueiden jako osa-alueiksi on merkitty kartanopuiston suunnittelukartalle (liitteenä).

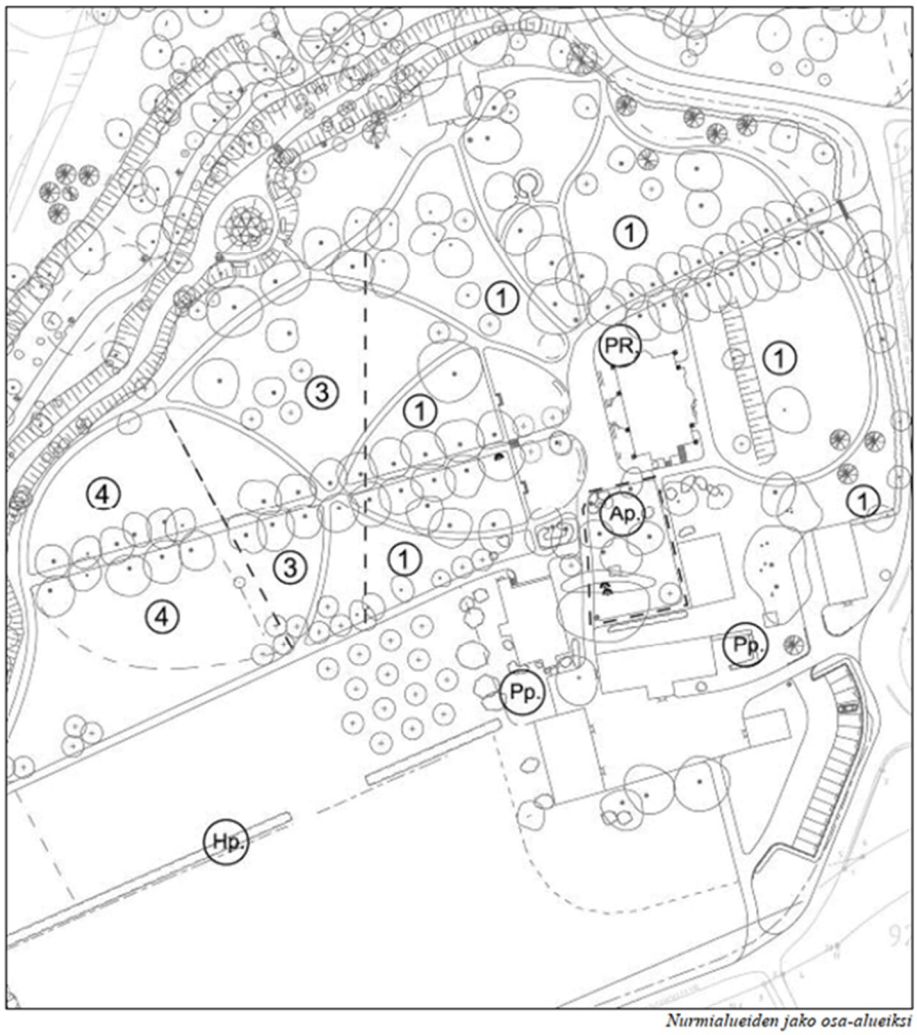

Nurmialueiden jako osa-alueikzi

Päärakennuksen ympäristö, analyysinimi ja aluetunnus kartalla PR

Alue rajautuu päärakennuksen edustalla ja päädyissä hiekkakäytävään ja takana terassimaiseen ylätasanteeseen, joka vielä sisältyy alueeseen.

Päärakennusta ympäröivän nurmikasvillisuuden oletetaan vaurioituvan tai tuhoutuvan ulkovuorauksen korjaustyön aikana. Tuhoutuneelle alueelle on tarkoitus asentaa siirtonurmi, kun ulkovuorauksen korjaustyöt ovat päättyneet.

Työselitykseen:

Siirtonurmikon kasvatuksessa siemenpankkina käytetään olevan nurmikon pintamaata.

Kuva 5. Nurmialueiden kasvualustojen kuvaus osa-alueittain.

Päärakennuksen välittömässä lähiympäristössä ja länsirinteessä oleva nurmikko pintoineen ja kasvustoineen on suojeltu. Rakennustöiden (kuvassa yllä ympyröity) vaikutusalueelta uusittavat nurmikot tehdään siirtonurmikkona. Siirtonurmikko on kasvatettava tätä kohdetta varten. Siirtonurmikon kasvatuksessa siemenpankkina käytetään kyseisellä paikalla olevan nurmikon pintamaata, joka kuoritaan vain oletettavasti tuhoutuvalta alueelta keväällä noin 15 cm kerros kerroksena. Kuorittu maa toimitetaan siirtonurmikon valmistajalle, jolta saadaan uusi nurmikko, kun tuhoutuneet nurmialueet kunnostetaan. Kuoritulle alueelle levitetään suodatinkangas ja 15 cm sorakerros tilapäisesti, kunnes siirtonurmikko asennetaan.

Puiden suojaetäisyydet

Maalämpöjärjestelmän rakentamisessa tulee puustoa suojella ja huomioida puuston suojaetäisyydet ja sen tarkastelua varten oleva puusto tulee mitata. Maalämpöjärjestelmän sijoitetaan juuriston ulottumattomiin.

<u>Maisemapuut ja arvokkaat puut:</u>
Juuriston suoja-alue on 1,5 m puunlatvuksen ulkoreunasta, 1 m syvä.

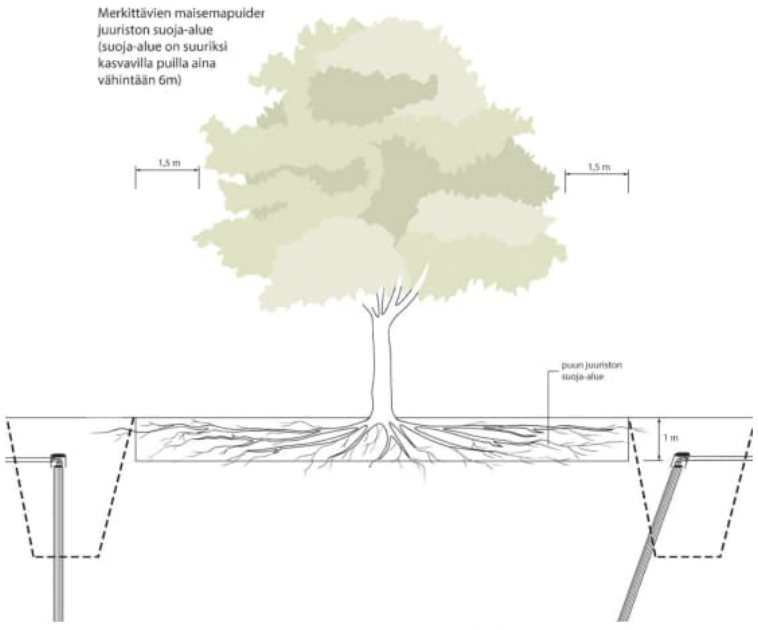

Kuva 3: Merkittävän maisemapuun suoja-alue. Kuvassa on vasemmalla sekä oikealla on esitetty kaaviomaisesti maalämpökaivo ja putkistot. Todellisessa tilanteessa kaivoja ei tulisi sijoittaa puun molemmille puolin.

Kuva 6: Helsinki. Kaupunkiympäristön aineistoja 2021

<u>Suureksi kasvavat puut</u> (esim. lehmus, kuusi, koivu, metsäpuut):

Juuriston suoja-alue on säteittäisesti 6 m puun rungon keskeltä. Jos ympärillä kaivetaan useammalla kuin yhdellä sivulla on suoja-alueen oltava suurempi (10 m).

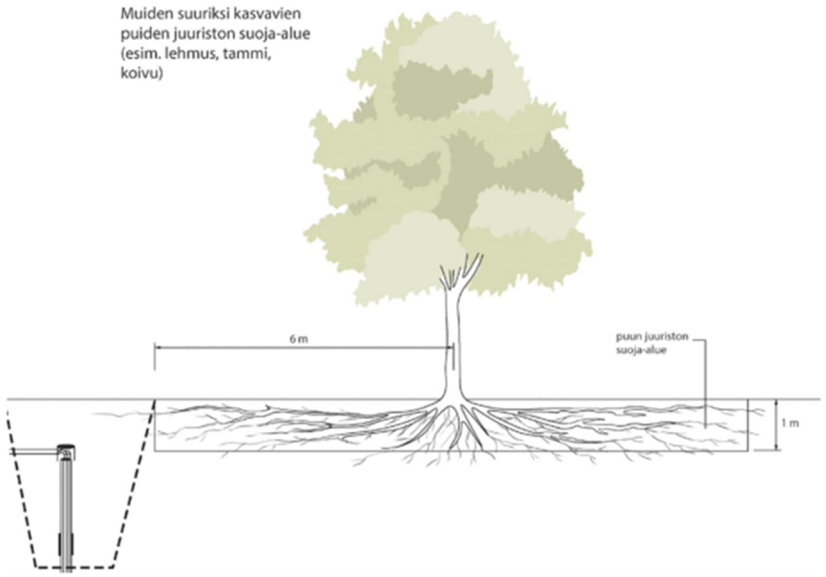

Kuva 4: Suureksi kasvavan puun suoja-alue. Kuvassa on vasemmalla esitetty kaaviomaisesti maalämpökaivo ja putkistot.

Kuva 7: Helsinki. Kaupunkiympäristön aineistoja 2021

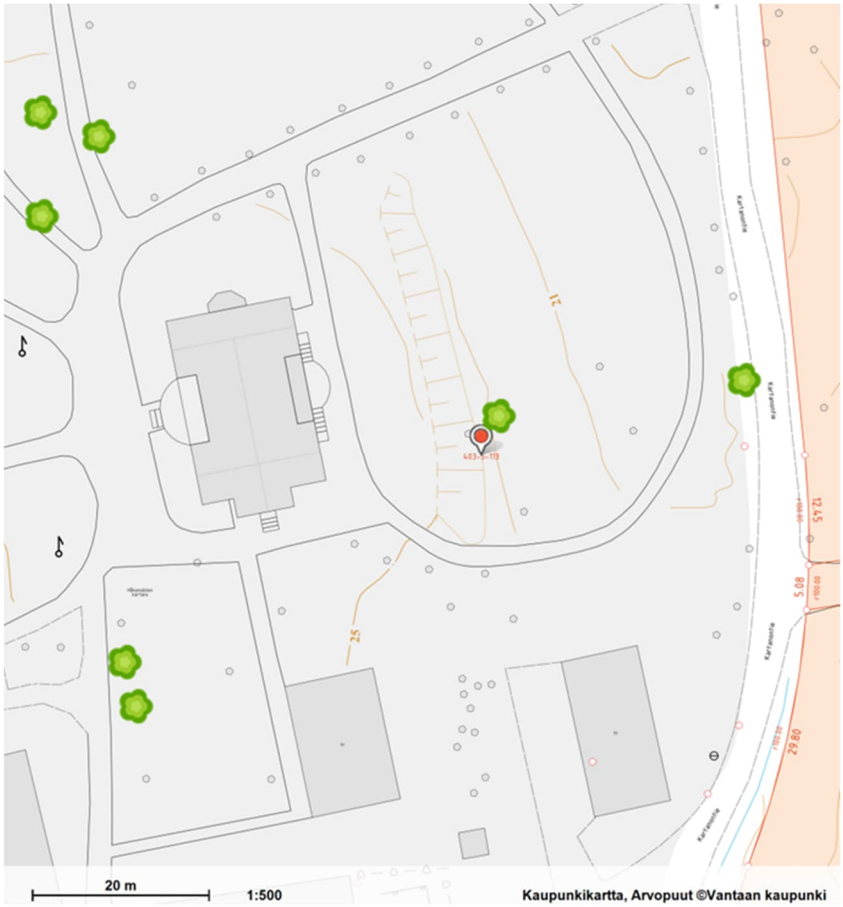

Kuva 8. Kohteessa olevat yksittäiset arvopuut:

5.1.8. Väestönsuojatilat

Kohteessa ei ole väestönsuojatiloja eikä viranomaisen asettamia vaateita väestönsuojaa koskien.

5.1.9. Osallistaminen

Osallisuus Vantaan museopalveluissa

Osallisuus on mahdollisuuksia vaikuttaa itseen liittyvään suunnitteluun, toimintaan ja päätöksentekoon sekä saada ja tuottaa tietoa. Osallisuuden eri osa-alueita toteutetaan Vantaan museopalveluissa tarjoamalla matalan kynnyksen tapahtumia ja yhteisöllistä toimintaa tiloissamme ja verkossa. Osallisuustoimilla lisätään yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Museoissamme toteutetaan kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteistä osallisuussuunnitelmaa. Museoiden tilat ja toiminta ovat avoinna kaikille. Eri kohderyhmille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua näyttelyiden ja tapahtumien suunnitteluun, viestintään sekä vapaaehtoisena toimimiseen. Vantaan kaupunginmuseo kehittää toimintaa kartanoalueella näiden periaatteiden ja toimintalinjausten mukaisesti.

Toiminnan suunnittelu ja yhteiskehittäminen kartanoalueella

Toiminnan nykytilaa kartanolla on kartoitettu ja tulevaisuuden toimintoja visioitu vuonna 2022 kaupungin työryhmässä. Vuonna 2023 alueen yhteiskehittämistä jatketaan projektikoordinaattorin vetämänä yhdessä kaupungin asiantuntijoiden sekä alueen asukkaiden ja yhdistysten kanssa. Heille tarjotaan mahdollisuus ideoida ja osallistua alueen toiminnan suunnitteluun. Sotungissa ja Hakunilassa on aktiivisia asukkaita, ja toiminnan suunnittelussa huomioidaan myös alueen moniäänisyys. Kartanoalueen kehittäminen linkittyy Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelmaan.

Vantaan kulttuuripalveluiden teettämässä asukastutkimuksessa (11/2022) sekä Kartanon joulu 2022 -tapahtumassa toteutetussa kävijäkyselyssä erilaiset tapahtumat nousevat ensisijaisena toiveena alueen palveluiksi. Toinen kyselyissä korostunut toive on kahvilapalvelut. Näihin toiveisiin kartanoalueella tullaan vastaamaan kaupunginmuseon, lastenkulttuurikeskuksen, kahvilayrittäjän sekä alueen muiden toimijoiden yhteistyöllä jatkossakin.

Kävijäkyselyssä esitettyjä ehdotuksia ovat esimerkiksi historian elävöittäminen ja esiintuominen, opastukset, luennot, työnäytökset, konsertit, teatteri, stand up, runonlausunta, performanssit ja kurssitoiminta. Tapahtumien lisäksi toinen kävijäkyselyssä toistunut teema oli alueen luonnon, puiston ja miljöön korostaminen. Kartanoalue on vehreä keidas urbaanin kaupungin sydämessä ja sopii erinomaisesti esimerkiksi tyhy- ja virkistystilaisuuksiin. Kolmas teema oli toimintojen suuntaaminen lapsiperheille ja kouluille sekä yhteisöllinen ja ylisukupolvinen toiminta, joka soveltuu kaikenikäisille. Kehitysajatuksina kyselyssä nostettiin esiin yhteiset verkkosivut sekä saavutettavuuden parantaminen esimerkiksi pyöräilyreittien ja joukkoliikenteen kehittämisen avulla.

Toiminnan suunnittelun ydinsidosryhmiksi on tunnistettu Kartanon kummit ry, Lastenkulttuurikeskus Pyykkitupa sekä kahvila-ravintola Håkans. Heidän edustajiaan on haastateltu joulu-tammikuussa 2022–2023 heidän kartanoalueen kehitykseen liittyvistä näkemyksistään. Kartanon kummit ry:n toiveissa on jatkaa tukitoimintaansa ja järjestää museon ja Hakunila-Seuran kanssa yhteistyössä jo perinteeksi muodostuneita joulu- ja kevättapahtumia sekä kummituskierroksia. Håkansin yrittäjät toivoivat, että tasaisesti vuoden ympäri järjestettäisiin noin 500 ihmisen tapahtumia, mihin 60-asiakaspaikkainen kahvila sopii hyvin. Lastenkulttuurikeskus Pyykkituvan kohderyhmänä ovat koulut ja päiväkodit, joita ovat houkutelleet alueelle erilaiset omatoimityöpajat. Toiminta on lähtenyt käyntiin hyvin. Tärkeimmät kävijäryhmät ovat olleet lähialueen lapsiryhmät sekä lapsiperheet Hakunilasta ja Helsingin puolelta. Toiminnallisuus tulee vahvasti esiin kaikkien toimijoiden haastatteluista.

Selvityksen perusteella kaupunkilaisten toiveet ja toimijoiden tulevaisuuden ajatukset sekä suojelun asettamat ehdot ovat hyvin tasapainossa. Ideat ovat toteutettavissa. Yhteinen kehittäminen ja palvelukonseptin laatiminen jatkuvat seuraavien vuosien aikana, ja vuonna 2026 Håkansbölessä avautuu ainutlaatuinen ja elävä kartanomuseo.

5.2. Tilaohjelma

Ks. Liite 6.

5.3. Tilojen vaatimukset

Yleistä

Hankkeen yhteydessä on tarkoitus siirtyä nykyisestä öljylämmityksestä maalämpöön. Nykyiset patterit eivät ole optimaaliset uuteen lämmitysjärjestelmään. Ne ovat myös monin paikoin mitoitukseltaan liian isoja ja huonosti kannatettuja. Näin ollen on perusteltua vaihtaa patterit uusiin. Uudet patterit tulee valita ulkonäöllisesti vanhaan interiööriin sopiviksi.

Rakennuksen perusvalaisu toteutetaan hyväksikäyttäen museon kokoelmissa olevia alkuperäisiä valaisimia sekä uusia huoneiden sisutustyyliin sopivia historiallisia valaisimia. Hankkeen puitteissa yleisvalaistus suunnitellaan alakerran sosiaalitiloihin (008–010), tuulikaappeihin (100 ja 113a), vaatetilaan (102) keittiöön (107), eteiseen (112), kuistiin (113b), vessaan (115), siivouskeskukseen ja komeroon (114 ja 208) ja näyttelykäyttöön tuleviin komeroihin (204c ja d, sekä 206b). Uudet valaisimet tulee olla kunkin huoneen tyyliin sopivia.

Vanhat sähköjohtojen pintavedot voidaan poistaa rasioineen, lukuun ottamatta joitain erikseen määriteltyjä vanhoja puhelinpistokkeita ym. kartanon elämästä kertovia sähkölaitteita. Säilytettävien tapettipintojen alla olevat johdot jätetään paikoilleen, jos niitä ei saa poistettua ilman rikkomatta tapettia. Uudistettaviin pintoihin johdot asennetaan seinien pintakerrosten ja listojen alle. Säilytettävin pintoihin uudet johdot asennetaan pinta-asennuksina. Näkyville jäävät sähköjohdot tulee olla kangaspäällysteisiä seinän värityksen mukaan valittuja johtoja. Valokatkaisijat ja pisto- ja jakorasiat tulee olla mustia ja vanhan mallisia.

Kaikki sähkö- valaisin ja lämmityskalusteet tulee hyväksyttää museolla.

Huoneissa 101a, 101b, 103, 110, 202, 205 vanhoja materiaalikerroksia (pinkopahveja ja tapetointeja) on suunniteltu jätettävän uusien pintojen alle. Konservaattori määrittelee yhteistyössä museon rakennustutkijan kanssa suunnittelutyön aikana, kuinka paljon ja mihin kohtiin vanhaa materiaalia on tarkoituksenmukaista jättää (fragmentti rakennuksen historian dokumentointitarkoituksessa). Pahiten kupruilleet ja huonosti uudelleen pingotettavat pahvit, joissa ei ole paljon tapettikerroksia, voidaan poistaa. Huoneissa (kaikki huoneet), joissa tapettikerroksia on säästynyt, otetaan tapettikerroksista esiin kampa (seinään esille jätettävä tapettinäyte). Museo ottaa poistettavista tapettikerroksista näytteet arkistoitavaksi ennen purkutöiden aloittamista

Huoneissa 102, 104, 105, 111, 203, 204a, 204b, 206a olevia seinämateriaaleja kunnostetaan mahdollisimman laajasti, lukuun ottamatta kosteusvaurioituneita kohtia (Vahasen kuntoselvityksessä määritellyt alueet). Konservaattori määrittelee korjaustyön laajuuden suunnittelutyön aikana.

Pinkopahvien korjaukset ja uudet pinkopahvitukset tehdään Museoviraston korjauskortti nro 18 ohjeistuksia noudattaen.

Pintamateriaalien väriselvityksiä on tehty kahdessa vaiheessa (Helsingin restaurointiateljeen väriselvitys 11.4.2007 sekä Ukri Oy:n sisäpintojen lisätutkimus 2012). Värit on määritelty pääosin kaikista maalattavista seinistä ja uuneista. Puutteita on esimerkiksi jalkalistojen, kynnysten (kaikki kynnykset huoltomaalataan), ovien vuorilaudoitusten sekä seinien kenttäjakojen osalta. Väritutkimuksia tulee täydentää suunnittelu- ja purkuvaiheessa.

Uunien käyttöönotto tulisijoina ei ole museon kannalta tarpeellista/mahdollista. Eli perusteet hormien korjaamiselle määrittyy muiden tekijöiden kautta (esimerkiksi voidaanko käyttää nykyistä paremmin ilmastoinnin tukena).

Työmaa-aikana on huomioitava säilytettävien rakennusosien oikeaoppinen suojaus Museoviraston korjauskortti 21 ohjeistusten mukaisesti.

Korjaustyö dokumentoidaan. Dokumenttimateriaali ja siihen liittyvä selostus korjauksen yhteydessä tehdyistä toimenpiteistä kootaan raportiksi tulevien korjaustöiden ja tulevan tutkimuksen pohjatiedoksi. Korjauksen valmistuttua laaditaan rakennuksen kunnossapito-ohje.

001, 002, 003, 004, 005, 006 Kellarihuoneet

Lattiat: Paikkakorjaukset halkeamiin, maalaus hengittävällä lattiamaalilla nykyisen sävyn mukaan, tiiliportaiden puhdistus**.** Huoneessa 002 lattia joudutaan purkamaan haitta-aineiden takia. Tässä tapauksessa pintamateriaalina uusi betonilattia ja hengittävä maali.

Seinät: Ryömintätilaan johtavien luukkujen tiivistys ryömintätilan puolelta. Vanhat luukut säilytetään. Vanhat luonnonkivi/slammatut tiiliseinät puhdistetaan.

Katot: Tilan 001 kattorakenteen korjaus. Betonikatot maalataan, rapatut kattopinnat puhdistetaan.
Takkauuni (tilassa 001): pinnat puhdistetaan ja paikkamaalataan.

LVS: Vanhat sähkövedot jätetään. Patteri voi jäädä, jos se sopii yhteen maalämpösysteemin kanssa.

007 Kellari, tekninen tila

Lattiat: Huoneessa lattia joudutaan mahdollisesti purkamaan haitta-aineiden takia. Tässä tapauksessa pintamateriaalina uusi betonilattia ja hengittävä maali.

Seinät: Vanhat luonnonkivi/slammatut tiiliseinät puhdistetaan.

Katto: Vanha betonikatto /teräspalkit maalataan.

008, 009 ja 010 wc, henkilökunnan pukuhuone, suihku, wc-tilat ja käytävä

Nykyiset pintamateriaalit puretaan pois. Uudet materiaalit suunnitellaan käytön mukaan.

011 Kellarin porras

Lattiat: Portaat maalataan.

Seinät: Vanhat hirsiseinät kalkkimaalataan, paneeliseinät maalataan.

Katto: Vanha lautakatto/portaiden alapinnat maalataan.

100 Tuulikaappi

Lattia: Uusi puulattia ja linoleum-matto.

Seinät: Kovalevyn alla saattaa olla alkuperäinen vaaleankeltaiseksi maalattu pinkopahvi. Kovalevyt poistetaan ja tutkitaan, voidaanko alla olevat alkuperäiset pinkopahvit säilyttää. Jos ei, niin seiniin asennettiin uudet pinkopahvit vanhojen päälle ja ne maalataan alkuperäisen pinkopahvin sävyn mukaan.

Katto: Maalataan.

101a Halli

Lattia: Nykyinen linoleum-matto puretaan pois. Tilaan asennetaan uusi linoleum, joka vastaa mahdollisimman hyvin vaatetila 102 vanhaa linoleumia.

Katto: Kattopintaa uusitaan selkeiden kosteusvaurioiden kohdalla ulkoseinän vierellä vanhan mallin mukaisesti (Yksi palkkiväli?). Vanha paperoitu juuttikangas ja katon puupalkit maalataan konservaattorin työnä.

Seinät: Uusi maalattu pinkopahvitus. Ulkoseinien, sekä konttorihuoneen vastaisen seinän nurkan pintamateriaalit puretaan hirsipintaan asti. Muilla seinillä olevia tapetti- ja pinkopahvikerroksia säilytetään uuden maalatun pinkopahvin alla suunnittelutyössä määritellyssä laajuudessa. Tapettikerroksista jätetään näkyviin esiin otto. Maalauksessa huomioitava

vanha kenttäjako (noin kahden metrin korkeudessa).Vaatetilan pilarit, sohvakulmauksen puukaaret ja listat maalataan.

Uuni: Uunin rappausosien alkuperäinen väritys otetaan esiin. Pintakäsittelyt uusitaan pohjatöineen konservaattorin työnä.

LVS: Kassapalveluja varten tarvitaan verkkoyhteydet, riittävä sähkö vastaanottotiskiin kaupan toimintoja varten.

101b Porras

Lattia: Maalataan alkuperäisen värityksen mukaiseksi.

Kaiteet: Maalataan alkuperäisen värityksen mukaiseksi

Seinät: Uusi maalattu pinkopahvitus. Seinillä olevia tapetti- ja pinkopahvikerroksia säilytetään uuden maalatun pinkopahvin alla konservaattorin määrittelemässä laajuudessa. Tapettikerroksista jätetään näkyviin esiin otto. Seinävärin vaihtumiskohta ylähallin (201) väritykseen tutkittava.

102 Vaatetila

Lattia: Säilytettävä linoleum puhdistetaan konservaattorin työnä.

Seinät ja katto: Alkuperäinen ruskeaksi maalattu pinkopahvi korjataan ja puhdistetaan konservaattorin työnä.

Muuta: Vaatetilaan tarvitaan kiinteitä hyllyjä museokaupan tavaroiden säilyttämistä varten. Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

103 Herrain huone

Lattia: Vanhaa linoleum-mattoa säilytetään mahdollisimman iso pala parhaiten säilyneestä kohdasta, joka sijoitetaan huoneen koillisnurkkaan. Matto puhdistetaan ja korjataan konservaattorin työnä. Muualla lattiamateriaali korvataan uudella vanhaan lattiaan sopivalla linoleumilla. Jalkalistat maalataan alkuperäisen sävyn mukaisesti.

Seinät: Uusi vanhan mallin mukaan maalattu pinkopahvi vanhojen kerrosten päälle. Seinillä olevia tapetti- ja pinkopahvikerroksia säilytetään uuden maalatun pinkopahvin alla suunnittelutyössä määritellyssä laajuudessa. Tapettikerroksista jätetään näkyviin esiin otto. Maalauksessa huomioitava kenttäjako.

Katto: Katon juuttikangas ja paperointi poistetaan ja uusitaan vanhan mallin mukaan. Kattolistojen päälle ulotettava paperointi maalataan.

Uuni: Uunin nykyinen liimamaalipinta pestään pois ja sen alla oleva maalauskoristelu otetaan esiin konservaattorin työnä.

LVS: Tarvitaan riittävästi pistokkeita museokauppaan ja asiakaskäytön tarpeisiin.

104 Salonki

Lattia: Lattia ja jalkalistat maalataan nykyisen maalikerroksen alla olevan sävyn mukaisesti.

Seinät: Ulkoseinän osalta tapetti vaihdetaan, muualla puhdistetaan ja korjataan konservaattorin työnä.

Katto: Erkkerin nurkassa kattopintaa uusitaan selkeiden kosteusvaurioiden kohdalla vanhan mallin mukaisesti (uusi juuttikangas, paperointi ja maalaus). Muilta osin nykyinen kattopinta maalataan.

Uuni: Uuni puhdistetaan ja paikkamaalataan konservaattorin työnä.

105 Biljardihuone

Lattia: Kosteusvaurioituneet osat puulattiasta puretaan ja uusitaan vanhan mallin mukaan. Peittomaalatun puulattian alla oleva vanha laseerattu pinta otetaan esiin ja paikkamaalataan konservaattorin työnä. Jalkalistat maalataan alkuperäisellä sävyllä.

Seinät: Huoneen 106 vastaisen seinän kosteusvaurioituneet pintamateriaalit puretaan ja uusitaan vanhan mallin mukaan (uusi maalattu pinkopahvi). Muualla vanha pinkopahvi kunnostetaan (repeämät kahdella sivulla) ja puhdistetaan konservaattorin työnä.

Katto: Kattopintaa uusitaan kosteusvaurioituneista kohdista vanhan mallin mukaisesti (uusi juuttikangas, paperointi ja maalaus). Muualla vanha paperoitu juuttikangas kunnostetaan ja maalataan konservaattorin työnä.

Uuni: Uunin rappauspinnat puhdistetaan konservaattorin työnä

106 Sali

Lattia: Vanha tammiparketti kunnostetaan ja lakataan. Jalkalistat maalataan alkuperäisen värityksen mukaisesti.

Seinät: Nykyinen tapetti aluspahveineen poistetaan osittaisen kosteusvaurion takia. Hirsipinnoissa olevat mikrobikasvustot, pintalahot ja tummentumat veistetään pois. Hirsiseinien päälle pingotetaan uusi kangastapetti, jonka jälkeen seinät maalataan alkuperäisen sävyn mukaan kenttäjako huomioiden.

Katto: Kattopintaa uusitaan selkeiden kosteusvaurioiden kohdalla vanhan mallin mukaisesti (uusi juuttikangas, paperointi ja maalaus). Muilta osin vanha paperoitu juuttikangas kunnostetaan ja maalataan konservaattorin työnä.

Uuni: Uunin muurin ja pylväiden alkuperäinen pinta otetaan esiin konservaattorin työnä

107 Keittiö

Lattia: Nykyinen muovimatto puretaan ja tilalle asennetaan uusi linoleum- tai kumimatto. Lattialistat maalataan.

Seinät: Puupaneeli kunnostetaan ja maalataan. Rintapaneelien yläosissa olevat lastulevyt puretaan ja korvataan pinkopahvilla, joka maalataan tai tapetoidaan. Nykyisen levytyksen alla mahdollisesti alkuperäinen pintamateriaali, jonka mukaan määritellään uusi väritys tai tapettimalli.

Katto: Katto ja kattolistat maalataan alkuperäisen sävyn mukaisesti.

Muuta: Edellisessä tarveselvitysvaiheessa on esitetty tilan jakamista kahdeksi. Väliseinäratkaisu ei ole enää ajankohtainen, vaan tila pidetään yhtenäisenä. 1950-luvun kiinteä kaapisto tiskipöytineen kunnostetaan ja maalataan. Tiskipöytä- ja kaappiyhdistelmää korotetaan vastaamaan paremmin nykymitoitusta. Tutkitaan astianpesukoneen integrointia kaapistoon.

LVS: Tarvitaan paljon sähköpistokkeita. Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

108 Välikkö

Lattia: Vanha laminaatti puretaan ja tutkitaan alla oleva materiaali. Uusi materiaali määritellään, kun nähdään, mitä laminaatin alla on. Jos laminaatin alla on vain lautalattia, niin välikköön asennetaan uusi linoleum-matto, joka (voi olla yhtenäinen tilan 112 maton kanssa).

Seinät: Vanha rappaus ja kovalevy maalataan.

Katto: Vanha paperoitu juuttikangas maalataan.

109 Museo-WC

Lattia: Vanha muovimatto puretaan ja tutkitaan alla oleva materiaali. Uusi materiaali määritellään, kun nähdään, mitä laminaatin alla on. Jos laminaatin alla on vain lautalattia, niin välikköön asennetaan uusi linoleum-matto, joka (mahdollisesti yhtenäinen tilan 112 maton kanssa).

Seinät: Vanha paneeli maalataan.

Katto: Vanha rappaus ja kovalevy maalataan

110 Konttorihuone

Lattia: Nykyinen laminaatti poistetaan. Tutkitaan alla olevan linoleum-maton kunto ja mahdollisuus säilyttää mahdollisimman laajasti. Maton kunnostus tehdään konservaattorin työnä. Kohdissa, joissa lautalattia on näkyvissä, laudoitus maalataan. Tässä huoneessa ei haittaa, vaikka lattiaan jäisikin enemmän “patinaa”. Jos matto on erittäin huonossa kunnossa, säilytetään alkuperäistä lattiamateriaalia mahdollisimman suuri pala ikkunaseinän vierellä ja loput lattiasta pinnoitetaan vanhan maton väritykseen sovitetulla uudella linoleum-matolla. Lattialistat maalataan.

Seinät: Uusi maalattu pinkopahvi. Nykyistä vaaleansinistä tapettia jätetään fragmentti uuden pinkopahvin alle. Tapettikerroksista jätetään näkyviin esiin otto. Kiviseinä (puretun uunin palomuuri) maalataan pinkopahvin kanssa samalla sävyllä.

Katto: Katon pintamateriaalit uusitaan ulkoseinän vierestä ja eteishallin vastaiselta seinältä kosteusvaurioituneista kohdista. Muualla vanha paperoitu juuttikangas kunnostetaan ja maalataan konservaattorin työnä.

Muuta: Vanhoja puhelinpistokkeita ja lämpömittari/termostaattirasia säilytetään.

111 Vihreä huone

Lattia: Nykyinen laminaatti poistetaan. Tutkitaan alla olevan linoleum-maton kunto ja mahdollisuus säilyttää sitä mahdollisimman paljon. Maton kunnostus tehdään konservaattorin työnä. Uusi korvaava lattiamateriaali tulisi olla linoleumia, joka sovitetaan vanhan maton väritykseen. Lattialistat maalataan.

Seinät: Vanha maalattu pinkopahvi puhdistetaan konservaattorin työnä. Samalla tutkitaan, löytyykö vanha ornamentti valkoiseksi maalatun yläosan alta. Jos ornamentti löytyy, tehdään siitä esiin otto.

Katto: Kattomateriaalit uusitaan mikrobivaurioituneilta osin yläkomeron kohdalla. Muilla alueilla vanha paperoitu juuttikangas kunnostetaan ja maalataan konservaattorin työnä.

Uuni: Uunin rappauspinnat puhdistetaan konservaattorin työnä

112 Eteinen

Lattia: Muovimatto levytyksineen puretaan. Tilalle linoleum-matto.

Seinät: Paneeliseinät maalataan.

Katto: Vesivaurion kohdalla panelointeja uusitaan vanhan mallin mukaan. Muilta osin vanha paneelikatto kunnostetaan ja maalataan.
Muuta: Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

113a Tuulikaappi

Lattia: Muovimatto puretaan. Tilalle linoleum-matto.
Seinät: Vanha seinäpaneeli maalataan.
Katto: Vanha paneelikatto maalataan.
Muuta: Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

113b Kuisti

Lattia: Muovimatto levytyksineen puretaan. Tilalle linoleum-matto.
Seinät: Vanha seinäpaneeli maalataan.
Katto: Vanha paneelikatto maalataan.
Muuta: Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

114 Siivouskeskus

Lattia ja seinät: Nykyiset pintamateriaalit puretaan pois. Uudet materiaalit suunnitellaan käytön mukaan.
Muuta: Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

115 Asiakas WC LE

Lattia ja seinät: Nykyiset pintamateriaalit puretaan pois. Uudet materiaalit suunnitellaan käytön mukaan.
Katto: Vanha paneelikatto maalataan.
Muuta: Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

201 Ylähalli

Lattia: Lattian maalipinnan koneellinen nauhahionta ja uudelleen maalaus. Terassin vastaisen seinän lattian avauksen johdosta joudutaan mahdollisesti uusimaan osa laudoituksesta.
Seinät: Nykyinen tapetti poistetaan ja tilalle laitetaan uusi maalattu pinkopahvi. Seinien alkuperäinen sinivihertävän harmaa väritys, joka on nähtävissä uunin muurissa, palautetaan. (Huom! värimäärittely tekemättä. Seinien yläosassa kenttäjako). Seinien yläosassa ollut kasviaiheinen sabloonakoristelu (samanlainen kuin uunissa) palautetaan (tehdään uudelleen).

Katto: Ve 1: Kattopinnan paperoinnin uusiminen kauttaaltaan.
Ve 2: Uusitaan kaikki katon pintamateriaalit vanhan mallin mukaan (jos Ve 1 ei ole mahdollinen. Konservaattori arvioi).

Uuni: Kaakeliuunin pintakäsittelyt uusitaan konservaattorin työnä. Maalaus koristelut entistetään. Alkuperäiset nykyisten maalipintojen alla olevat maalauskoristelut säilytetään. Lisätutkimukset seinien koristemaalausten entisöintiä varten ovat tarpeen.

202 Vierashuone

Lattia: Nykyistä linoleumin korviketta, ”stragulamattoa” säilytetään, mahdollisimman paljon. Matto puhdistetaan ja kunnostetaan konservaattorin työnä (lattiaa joudutaan avaamaan parvekkeen vastaisen ulkoseinän vierestä ja uusimaan täyttöjä ~500 mm etäisyydelle seinästä). Loput korvataan uudella sävyyn sopivalla linoleum-matolla. Jalkalistat maalataan.

Seinä: Uusi maalattu pinkopahvi tai tapetti. Seinillä olevia tapetti- ja pinkopahvikerroksia säilytetään uuden maalatun pinkopahvin alla suunnittelutyössä määritellyssä laajuudessa. Tapettikerroksista jätetään näkyviin esiin otto. Seinien alkuperäinen vihreä sävy (huom! mahdollinen kenttäjako), joka on nähtävissä tapettikerrostumien alla, palautetaan.

Katto: Vanhan paperoidun juuttikankaan paikkaus osittain ja maalaus konservaattorin työnä.

Uuni: Uunin rappauspintojen nykyinen maalipinta poistetaan ja alla oleva vihertävällä pohjalla oleva ruusukuvioinen maalauskoristelu otetaan esiin konservaattorin työnä. Huom! Uunin pintakerrosten verrattain huono kunto vaikuttaa aiempien kerrosten esiin otto mahdollisuuksiin ja jonkin tietyn kerroksen esiin otto kokonaisuudessaan voi olla mahdotonta. Konservaattorin uudelleenarvio tarvitaan työn suorittamisen mielekkyydestä.

LVS: Riittävästi pistokkeita kokoustekniikkaa varten.

203 Rouvan huone

Lattia: Vanha maalattu lautalattia säilytetään ja peittomaalataan nykyisen mallin mukaan siten, että lattian reunoilla on n. 300 mm rajaus tummemmalla sävyllä. Nykyisen värityksen alla näkyvissä aiemmat maalikerrokset. Jalkalistat maalataan.

Seinät: Vanhan maalatun pinkopahvin repeytymät kunnostetaan ja puhdistetaan konservaattorin työnä.

Katto: Vanha paperoitu juuttikangas puhdistetaan konservaattorin työnä. Selkeiden kosteusvaurioiden kohdalla hormin vierellä kattopintaa uusitaan vanhan kattopinnan mukaisesti.

Uuni: Nykyiset rappauspinnat puhdistetaan ja paikkamaalataan konservaattorin työnä. Uunin sivuun tehdään suurempi esiin otto alkuperäisvärityksestä.

204a ja 204 b Makuuhuone ja pesusyvennys

Lattia: Nykyinen linoleum-matto poistetaan ja sen alla olevan vanhempaa linoleumia säästetään fragmentti sopivaan kohtaan, joka puhdistetaan ja kunnostetaan konservaattorin työnä (lattiaa joudutaan avaamaan parvekkeen vastaisen ulkoseinän vierestä ja uusimaan täyttöjä ~500 mm etäisyydelle seinästä). Uusi sisustuksen sävyyn sopiva linoleum-matto. Jalkalistat maalataan.

Seinät: Vanha vaalealla liimamaalilla maalattu pinkopahvi, jota kehystää tummemmat rajaukset, kunnostetaan (repeämät kahdella sivulla) ja puhdistetaan konservaattorin työnä.

Katto: Vanha paperoitu juuttikangas puhdistetaan konservaattorin työnä. Kattopintaa uusitaan selkeiden kosteusvaurioiden kohdalla hormin vierellä ja komerossa vanhan kattopinnan mukaisesti.

Uuni: Kaakeliuunin puhdistus ja paikkamaalaukset konservaattorin työnä. Uunin sivuun tehdään suurempi esiin otto alkuperäisvärityksestä.

204c ja 204d Komerot

Pintamateriaalit säilyvät nykyisellään. Huoltomaalaukset.

Muuta: Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

205a Kouluhuone

Lattia: Nykyistä linoleumin korviketta, ”stragulamattoa” säilytetään, mahdollisimman paljon. Matto puhdistetaan ja kunnostetaan konservaattorin työnä (lattiaa joudutaan avaamaan parvekkeen vastaisen ulkoseinän vierestä ja uusimaan täyttöjä ~500 mm etäisyydelle seinästä). Loput korvataan uudella sävyyn sopivalla linoleum-matolla. Jalkalistat maalataan.

Seinät: Uusi alkuperäiseen sävyyn maalattu pinkopahvi. Vanhat tapettikerrostumat jätetään alle.

Katto: Vanhan paperoidun juuttikankaan osittainen paikkaus ja maalaus konservaattorin työnä. Hormin vierellä kosteusvaurio, jossa kattopintaa uusitaan vanhan kattopinnan mukaisesti.

Uuni: Uunin rappauspintojen alkuperäinen vaalea väritys sinisine koristeineen palautetaan konservaattorin työnä.

206 Lastenhuone

Lattia: Nykyistä linoleumin korviketta, ”stragulamattoa” säilytetään, mahdollisimman paljon. Matto puhdistetaan ja kunnostetaan konservaattorin työnä (lattiaa joudutaan avaamaan parvekkeen vastaisen ulkoseinän vierestä ja uusimaan täyttöjä ~500 mm etäisyydelle seinästä). Loput korvataan uudella sävyyn sopivalla linoleum-matolla. Jalkalistat maalataan.

Seinät: 1950-luvun tapetti puhdistetaan ja kunnostetaan konservaattorin työnä. Uunin lähettyville tehdään esiin otto alkuperäisestä tapetista. Ikkunaseinälle uusi vanhan mallin mukainen tai vanhaan muuten sovitettu tapetti tai tapetin sävyyn maalattu pinkopahvi.

Katto: Vanhan paperoidun juuttikankaan osittainen paikkaus ja maalaus konservaattorin työnä. Hormin vierellä kosteusvaurio, jossa kattopintaa uusitaan vanhan kattopinnan mukaisesti.

Uuni: Uunin rappauspintojen väritys ja ruusuaiheiset koristemaalaukset otetaan esiin konservaattorin työnä.

Muuta: Oven karmiin merkitty kartanon lasten mittoja. Tätä karmia ei maalata, koska merkintöjen halutaan jäävän.

206b Komero (ja vastapäätä oleva toinen komero)

Lattia: Lakatut lautalattiat säilytetään ennallaan.

Seinät: Seinäpinnat säilytetään ennallaan (yläosassa alkuperäistä tapettia).

Muuta: Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

207a Porrashuone

Lattia: Vanha maalattu puulattia maalataan uudestaan. Purettuun lattian kohtaan uudet laudoitukset vanhan mallin mukaisesti.

Seinät: Vanha paneeli maalataan.

Katto: Vanha paneeli maalataan.

208 Siivouskomero

Lattia: Muovimatto puretaan. Uusi materiaali käytön tarpeiden mukaan.

Seinät: Ensolevyt puretaan pois. Seinien rappauspinnat kunnostetaan. Uudet materiaalit suunnitellaan käytön mukaan.

Katto: Vanha paperoituun juuttikankaaseen paikkakorjaukset ja uudelleenmaalaus.

Muuta: Valaisu mietittävä käyttöön sopivaksi.

209 Välikkö

Lattia: Muovimatto puretaan. Alla oleva puulattia maalataan.

Seinät: Vanha tapetoitu pinkopahvi maalataan.

Katto: Vanha paneeli maalataan

210a Helenen huone

Lattia: Muovimatto poistetaan linoleumin päältä. Matto puhdistetaan ja kunnostetaan konservaattorin työnä.

Seinät: Vanha tapetti kunnostetaan ja puhdistetaan konservaattorin työnä. Ikkunan alapuolelle joudutaan pintamateriaalit uusimaan. Ve 2: Uusi pinkopahvi ja tapetti. Vanhat kerrokset jätetään alle.

Katto: Vanha paneeli maalataan.

LVS: Tarvitaan paljon sähköpistokkeita.

210b Komero

Lattia: Nykyiset materiaalit puretaan (täytöt uusitaan ~500 mm etäisyydelle seinästä). Uusi maalattu lautalattia.

Seinät: -

211 Finan huone

Lattia: Muovimatto poistetaan linoleumin päältä. Matto puhdistetaan ja kunnostetaan konservaattorin työnä.

Seinät: Vanha tapetti kunnostetaan ja puhdistetaan konservaattorin työnä.

Katto: Vanha paneeli maalataan.

212 Kylpyhuone

Lattia: Pintamateriaalit purettu. Uusi linoleum-matto.

Seinät: Enso-levyt puhdistetaan ja paikataan. Kovalevyt poistetaan. Tutkitaan mitä kovalevyjen alla on ja valitaan korvaava materiaali ja väritys sen mukaan (mahdollisesti pinkopahvi ja maali).
Katto: Maalataan.

213 Pesuhuone

Lattia: Nykyinen muovimatto poistetaan. Tilalle uusi linoleum-matto.
Seinät: Enso-levyt puhdistetaan ja paikataan. Kovalevyt poistetaan. Tutkitaan mitä kovalevyjen alla on ja valitaan korvaava materiaali ja väritys sen mukaan (mahdollisesti pinkopahvi ja maali).
Katto: Maalataan.

214 Per Kastenin huone

Lattia: Vanha Linoleum-matto puhdistetaan ja kunnostetaan konservaattorin työnä.
Seinät: Uusi vanhan mallin mukaan maalattu pinkopahvi vanhojen kerrosten päälle. Maalauksessa koristeaihe ja kenttäjako.
Katto: Paperoitu juuttikangas puhdistetaan konservaattorin työnä.
LVS: Tarvitaan pistorasia katon rajaan näyttelyvalaistusta varten.

6. RAKENNUS

6.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

Noudatetaan Vantaan kaupungin yleisiä strategian mukaisia tavoitteita ja vaatimuksia. Kartanon päärakennus on R1 luokan rakennusperintökohde. Kaikissa tavoitteissa ja vaatimuksissa huomioidaan kohteen arkkitehtonisten ja historiallisten arvojen säilyminen.

6.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet

Rakennukseen ei asenneta aurinkosähköjärjestelmää sen museaalisen luonteen vuoksi.

LED-valaisimet ja/tai valonlähteet asennetaan niihin valaisinpisteisiin, missä esille ei tule museaalista estettä, esim. museovalaisinta ei voida vaihtaa ja/tai valaisinmalli estää LED-valonlähteen vaihdon.

Alustavasti on sovittu, että asennetaan maalämpöjärjestelmä ja sen varajärjestelmäksi sähkökattila. Maalämpöjärjestelmän on tarkoitus kattaa 95 % vuosienergian tarpeesta ja varajärjestelmän 5 %. Alustava järjestelmän koko: maalämpöpumppu 90 kW, 3-4 maalämpökaivoa, syvyys 330-350 m. Järjestelmän laajuus tarkentuu suunnittelun edetessä. Järjestelmä ei saa vahingoittaa alueen vanhan puustoa juuria. Rakennuksen alla on satamaradan tunneli n. 20-30 metrin syvyydessä.

Vaihtoehtoisena lämmitysjärjestelmänä on keskusteltu vesi-ilmalämpöjärjestelmästä, jonka varajärjestelmäksi voidaan jättää hyväkuntoinen öljylämmitys. Öljyn sijaan voidaan polttaa biopolttoainetta. Vesi-ilmalämpöpumppujen asentaminen rakennuksen seinälle ei maisemoitunakaan täyttäne museoviranomaisen vaatimustasoa. Se on kuitenkin vaihtoehtona mahdollinen, mikäli maan alainen tunnelirakenne estää maalämpöjärjestelmän asentamisen kohteeseen. Vesi-ilmalämpöpumppu on hyötysuhteeltaan heikompi, mutta hinnaltaan maalämpöä halvempi lämmitysvaihtoehto.

6.0.2 Tilatehokkuustavoite

Ei tilatehokkuustavoitteita.

6.0.3 Muuntojoustovaatimus

Ei muuntojoustavuusvaatimuksia.

6.0.4 Ääniolosuhteet

Minimoitava talotekniikkaan liittyviin järjestelmiin kuuluvien laitteiden (mm. lämmitysjärjestelmän kompressorit ym.) runko- ja ilmaäänen johtuminen 1. ja 2. kerroksen tiloihin.

6.0.5 Palotekniset vaatimukset

Rakennuksen paloluokka on P3 ja suurin sallittu henkilömäärä on 50. Rakennukseen ei kohdistu paloteknisiä erityisvaatimuksia koskien kerrososastointia tai porrashuoneiden osastointia. 2. kerroksen varatiet on mahdollista toteuttaa itä- ja länsipuolen parvekkeille. Teknisten tilojen osastointi ja poistumismatkatarkastelu tutkitaan suunnittelun aikana.

6.0.6 Sisäilmatavoitteet

Peruskorjauksen tavoitteena on poistaa mikrobivauriot ja muut sisäilman laatuun vaikuttavat epäpuhtaudet vanhan museorakennuksen arvoa kunnioittaen ja mahdollisimman paljon vanhaa säilyttäen. Peruskorjauksen tavoitteena on hyvä sisäilma. Rakennuksen käyttö tulee suhteuttaa korjaustasoon ts. rakennusta ei suositella herkille käyttäjäryhmille jatkuvaan käyttöön.

Kartanon rakenteissa on vesivuodoista johtuvia mikrobi- ja lahovaurioita, joiden täydellinen poistaminen on mahdotonta ilman, että rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakenteet menetetään. Korjauksessa poistetaan silminnähtävät ja tutkimuksin todetut mikrobikasvustot hirsipinoilta, välipohjapalkeista ja -täytöistä sekä näiden päällä olevat paperikerrokset paikallisesti vanhojen vesivuotojen alueilta. Kellarin maanvaraiset betonilaatat, joiden päällä on valuasfaltti, poistetaan niissä olevien haitta-aineiden vuoksi (PAH-yhdisteet, öljyhiilivedyt). Ilmayhteys maaperästä/ryömintätilasta kellaritilaan ja edelleen 1. kerrokseen estetään ryömintätilan luukkua ja kerrosten välistä ovea tiivistämällä. Painovoimaisen ilmanvaihdon oikea toiminta varmistetaan ja käyttäjämäärät suhteutetaan painovoimaisen ilmanvaihdon mahdollistamien ilmamäärien tasolle.

Olemassa olevien rakenteellisten riskien toteutuminen minimoidaan suunnittelu- ja korjausvaiheessa. Hankkeessa noudatetaan Kuivaketju10-toimintamallia ja hankkeeseen määrätään kosteuskoordinaattori suunnittelun tilaamisvaiheessa rakennusten käyttöönottoon asti. Hankkeessa noudatetaan P1-puhtaustasoa. Urakoitsijalla on hyvä olla pölynhallintasuunnitelma, johon puhtaustavoitteet kirjataan. Pölynhallinnassa suunnitellaan pölyävät työvaiheet ja huolehditaan, että työvaiheet tehdään oikeassa järjestyksessä. Osastoinnin ja alipaineistuksen lisäksi tulee ottaa huomioon myös työmaan aikainen materiaalien kuljetus, varastointi sekä suojaus. Urakoitsijan tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää vähemmän pölyäviä työmenetelmiä sekä varmistaa, että jätehuolto toteutuu pölyttömästi. Urakka-alueen siisteydestä ja käytännöistä huolehditaan. Materiaalien päästöluokka M1, Rakentamisen aikainen puhtausluokka P1, Sisäilmastoluokitus S2.

6.1 Arkkitehtoniset tavoitteet

Peruskorjauksen arkkitehtoninen tavoite on kartanon historiallisen tunnelman säilyttäminen sekä kohteen alkuperäisen hengen vahvistaminen. Koska rakennuksen ensisijainen arvo on alkuperäisissä tiloissa, materiaaleissa ja yksityiskohdissa, on korjaustoimenpiteiden lähtökohtana restaurointi, säilyttäminen

ja palauttaminen. Toimenpiteet koskevat niin julkisivua kuin sisätilojen pintoja, kalusteita ja yksityiskohtia. Vain mikrobivaurioituneita ja haitta-aineita sisältäviä rakenteita ja pintoja uusitaan. Korjaustöissä tulee käyttää menetelmiä ja materiaaleja, joilla vastaavia rakennuksia on perinteisesti korjattu.

Rakennuksen jugendtyylin ulkoasua vaalitaan ja siihen tehdään vain välttämättömät turvallisuutta ja toiminnallisuutta parantavat muutostoimenpiteet, kuten esteetön sisäänkäynti ja mahdolliset tekniikan vaatimat läpiviennit. Julkisivun muutokset suunnitellaan detaljitasolla rakennuksen ulkoasuun sopiviksi. Julkisivun vaurioituneet maalipinnat (kaikki valkoiseksi maalatut osat) sekä ikkunat ja ulko-ovet huoltomaalataan ja ulko-ovien yläpuoliset koristemaalaukset kunnostetaan konservaattorin työnä.

Tekniset järjestelmät toteutetaan niin, ettei rakennuksen ulkoasua ja sisätiloja muuteta olennaisilta osilta ja että alkuperäisiä rakenteita, sekä näkyviä että näkymättömiin jääviä, muutetaan mahdollisimman vähän.

Rakennuksen alkuperäinen tilajako säilytetään nykyisellään. Tarpeelliset toimintaa parantavat tilamuutokset, kuten uusi siivouskeskus, esteetön wc-tila sekä sosiaalitilat, tehdään rakennuksen sekundäärisissä tiloissa, kuten kellarissa ja eteläpäädyn kuistilla. Sisätilojen interiöörit ovat useilta eri vuosikymmeniltä ja historian eri vaiheista kertova kerroksellisuus säilytetään.

6.2 Esteettömyystavoitteet

Esteetön sisäänkäynti toteutetaan rakennukseen pääsisäänkäynnin yhteyteen. Ratkaisussa tulee huomioida helppokäyttöisyys sekä kulun toimivuus kaikkina vuodenaikoina. Ratkaisu tulee suunnitella detaljitasolla rakennuksen arkkitehtoniseen ulkoasuun sopivaksi.

Asemakaavan mukaan rakennukseen ei saa tehdä hissiä. Rakennuksen ensimmäisen kerroksen yleisötilat tehdään (suojeluarvot huomioiden) esteettömiksi ja kerrokseen sijoitetaan liikuntaesteisille mitoitettu ja saavutettava wc-tila.

Käyttäjän osoittamiin kokoontumistiloihin asennetaan induktiosilmukka.

6.3 Rakennetekniset tavoitteet

Toimenpiteet

Kartanon rakenteissa on monin paikoin vuodoista johtuvia eri-ikäisiä mikrobi- ja lahovaurioita, joiden luotettava paikantaminen ja täydellinen poistaminen on käytännössä mahdotonta ilman, että kohteen vanhat, rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakenteet tuhotaan.

Suositellaan kohteen korjausten tavoitteeksi korjaustasoa ja menetelmiä, joilla vastaavia rakennuksia on perinteisesti korjattu.

Korjausten tavoitteena on:

- parantaa rakenteiden kosteusteknistä toimivuutta siten, että rakenteet pysyvät kuivina,
- poistaa mikrobikasvustot siinä laajuudessa, kuin se on ilman kantavien rakenteiden merkittäviä purkuja mahdollista,
- uusia tai tukea lahovaurioituneet puurakenteet,
- tehdä rakenteiden sisäpinnat ilmatiiviiksi (mutta ei vesihöyryn- ja kaasuntiiviiksi), millä estetään jäännösepäpuhtauksien pääsy sisäilmaan tai vähennetään sitä merkittävästi.

Rakennuksen käyttö tulee suhteuttaa korjaustasoon, ts. rakennusta ei suositella herkille käyttäjäryhmille jatkuvaan käyttöön.

Rakennukseen ei suositella asentaa koneellista ilmanvaihtoa järjestelmän aiheuttamien paine-erojen takia. Käyttäjämäärät tulee suhteuttaa painovoimaisen ilmanvaihdon mahdollistamien ilmamäärien tasolle. Painovoimaisen ilmanvaihdon oikea toiminta on suositeltavaa varmistaa peruskorjauksessa selvittämällä hormien toimivuus, raitisilma-aukkojen riittävyys ym. liittyvät asiat.

<u>Piha-alueet</u>

Ulkoseinien vieressä olevia pensaita on suositeltavaa leikata niin, etteivät pensaat kosketa julkisivua.

Pihan kallistusta on suositeltava parantaa länsijulkisivun kohdalla, jos piha-aluetta korjataan tai istutuksia uusitaan. Piha-alueita kunnostettaessa on huomioitava suojelunäkökohdat, mm. nurmikko on suojeltu.

Salaojakaivon ritiläkansi vaihdetaan salaojakaivon umpikanneksi ja salaojakaivon puhdistaminen. Suositellaan maanpinnan alapuolella olevien salaojakaivonkansien

(5 kpl) korottamista maanpinnan tasolle. Salaojajärjestelmän seurantatutkimus suositellaan tehtäväksi 5 vuoden kuluttua.

Ryömintätila ja alapohja

Kellarissa tiloissa 002 ja 007 oleva maanvarainen betonilaatta ja valuasfalttikerros (20 mm) puretaan. Betonilattian ja seinän liittymästä puretaan seinärakennetta, jotta saadaan seinään imeytyneet hiilivety-yhdisteet poistettua. Purkutöissä noudatetaan RT- ja Ratu-korttien ohjeistusta.

Lattiasienivaurioinen erkkeri on korjattu v.2022.

Puualapohjassa on paikoin lahoa ja/tai mikrobikasvustoa kohdissa, joissa yläpuolinen rakenne (yleensä parvekkeen liittymä tai ikkunaliittymä) on vuotanut ja vuotoveden vaikutus on ulottunut alapohjaan saakka. Kohdissa, joissa seinän kosteusjäljet ulottuvat alas asti, on suositeltavaa avata koko lattiarakenne, tarkastaa kosteusjäljet ja uusia kastuneet materiaalit seinän vierustalta noin 500 mm etäisyydelle seinästä. Kohtia ovat: 100 tuulikaappi (tuulikaapin päätyseinät), 101 halli (terassin vastaisen ulkoseinän vieri), 103 herrain huone (terassin vastainen ulkoseinän vieri), 105 biljardihuone, 106 ruokasali (kastuneiden väliseinien vieri ja huoneen 105 vastainen seinä) ja 110 konttorihuone (terassin vastainen ulkoseinän vieri).

Alapohjan huonosti tuulettuvalla keskiosalla (oletettavasti betonirakenteinen), muottilaudat alapohjan alapinnassa ovat lahonneet ja osittain romahtaneet. Lahonneiden muottilautojen poistaminen.

Ryömintätilan tuuletus ei ole kokonaisuudessaankaan erityisen hyvä ja keskiosan ryömintätilan tuuletus on hyvin huono.

Nykyisten asetusten mukaan rakennusten kosteusteknisestä toimivuudesta edellytetään ryömintätilan keskimääräiseksi korkeudeksi vähintään 800 mm. Rakennuksen ryömintätilan korkeus saattaa olla lähellä asetuksen vähimmäiskorkeutta, mutta paikallisesti rakennuksen keskialueella ryömintätilan korkeus on noin 300 mm. Matala korkeus heikentää tilan tuulettuvuutta.

Ryömintätilan tuuletusta suositellaan parannettavaksi erityisesti keskialueella, mikä saattaa vaatia koneellisen tuuletuksen. Muualla rakennuksessa ryömintätilan tuuletusta voidaan parantaa joko avaamalla joitain luonnonkivien saumoja tai tekemällä lisää tuuletusluukkuja sokkeliin.

Ryömintätilan tuulettuvuuden parantamiseksi suositellaan kaivamaan matalampia kohtia ryömintätilassa syvemmiksi.

Ulko- ja väliseinät

Rakennuksen ulko- ja väliseinissä havaitut kosteusjäljet olivat kosteusmittausten ja havaintojen perusteella vanhoja. Ne ovat syntyneet todennäköisesti ennen katon uusimista, parvekkeiden pellitysten sekä julkisivujen ja ikkunapellitysten korjausta. Vuotojen vaikutukset materiaaleihin vaihtelevat vähäisestä kastumisesta ilman mikrobivaurioitumista voimakkaaseen mikrobi- ja lahovaurioitumiseen.

Materiaalinäytteiden ja havaintojen perusteella suositellaan avaamaan tapetti. ja pahvikerrokset kaikista vuotokohdista ja tarkastamaan materiaalien rajapintojen kunto.

Tarkastettavia vuotokohtia ovat:

- molempien kerrosten ikkunoiden alanurkat
- 1.kerroksessa 2.kerroksen parvekkeiden liittymien alareunat
- 2.kerroksessa seinien yläosien liittymät hormeihin ja yksittäiset kattovuotokohdat

Suositellaan poistamaan kaikki pahvi- ja tapettikerrokset kohdista, joissa on silmin havaittavissa mikrobikasvusto tai kaikki pahvi- ja tapettikerrokset ovat selkeästi kosteusvaurioituneita.

Pahvi- ja tapettipinnat, joissa on yksittäisiä, ns. kertakastumisesta johtuvia kosteusjälkiä, voidaan säilyttää rakenteessa.

Kohdissa, joissa tapettikerrokset ovat irti alustasta, halki tai kuprulla (eli mekaanisesti vaurioituneet), mutta eivät ole terassi- tai kattovuotojen riskikohdissa, eikä pinnoilla ole kosteusjälkiä, voidaan pinnat säilyttää ja konservoida tai restauroida.

Useissa vuotokohdissa kosteus on vaurioittanut vain seinän pahvi- ja paperipintoja, mutta hirsi- ja lautapinnat sekä turve-eriste pahvien alla ovat hyväkuntoisia. Vain muutamassa kohdin todettiin kuntotutkimuksessa vaurioita kantavissa rakenteissa. Tiloissa 106, 110 ja 206 vaurioituneiden hirsien pinnasta on poistettava kaikki vaurioitunut materiaali ja tehtävä tarvittavat paikkaukset terveellä puulla. Vauriokohdissa myös varauksissa oleva rive on poistettava ja korvattava uudella

riveellä. Hirsiseinässä saattaa olla vaurioita myös tilassa 105, ruokasalia 106 vasten olevan seinän yläosassa.

Kaikissa kohdissa, jossa korjaustyön yhteydessä havaitaan silmin nähtävää kasvustoa hirsi- tai lautapinnassa, on vaurioitunut materiaali poistettava ja tarvittaessa paikattava terveellä puulla. Laudoitukset on suositeltavaa uusia ja hirret puhdistaa hiomalla tai höyläämällä.

Uuneihin liittyvien muurien pinnoilta on suositeltavaa poistaa kaikki silminnähden kosteusvaurioituneet pinnoitteet ja pinnat.

Tilassa 101 (halli) todettu lahovaurio alapohjan tasalla olevan hirren sisäpinnassa on vanha. Rakenne ei ole kostea ja terassin ja ulkoseinän liittymässä on tiivisteenä peltikaista. Hieman sivummalla, terassin lyhyen sivun alla, on ryömintätilan puolella kosteutta ja lahoa, joten terassin vedeneristyksessä on todennäköisesti puutteita nurkassa tai lyhyellä sivulla. Terassia vasten oleva alapohjarakenne on suositeltavaa avata ja tarkastaa alapohjan tasalla olevan hirren kunto kattavasti. Laho osuus vesitetään hirren pinnasta pois ja korvataan terveellä puulla. Suositellaan avaamaan terassin lyhyen seinän julkisivuverhousta seinän alaosassa (tilan 103 vastaisella seinällä) ja tarkastamaan pellitysten kunto.

Tilassa 214 (Per Kastenin huone) on mikroporauksella todettua lahoa ikkunan alanurkissa. Nämä kohdat ja vastaavat, voimakkaasti kosteusvaurioituneet ikkunoiden nurkat, on suositeltavaa avata ja tarkistaa hirsien kunto, jonka jälkeen määritellään korjaustarve ja -tapa.

Parvekkeiden oviin suositellaan lisäämään tiivisteet. Tilan 204 sisäoven alareuna on suositeltava korjata hiomalla vaurioitunut pinta pois ja maalaamalla oven alareuna.

Välipohjat

Välipohjien alapinnoilla näkyvät kosteusjäljet ovat vanhoja. Osassa on näkyvää mikrobikasvustoa, osassa kasvusto on todettu materiaalinäytteen avulla.

Tilan 212 (kylpyhuone) näyte on otettu aikanaan tehdyn kosteusvauriokorjauksen yhteydessä tyhjennetyn alueen vierestä. Näytteessä on todettu mikrobikasvustoa, joten korjauksessa ei ole poistettu kaikkea vaurioitunutta materiaalia. Kahdessa mikroporauksella tutkituista kolmesta palkista on todettu lahoa. Havaitut lahovauriot eivät vielä edellytä rakenteen vahvistamista. Täyttö on suositeltavaa poistaa koko kylpyhuoneen alueelta. Samalla voidaan arvioida välipohjapalkkien kuntoa.

Tilan 212 viereisen tilan 207 (aula) rakenneavauksen havaintojen sekä materiaalinäytteen tulosten perusteella tilan 212 (kylpyhuone) kosteus ei ole vaurioittanut välipohjatäyttöjä laajemmalti.

Tilan 106 (ruokasali) välipohjatäytössä on selkeä mikrobikasvu kohdassa, jossa seinäpintaapitkin on valunut vettä välipohjaan asti. Välipohjan täyttö on suositeltavaa uusia väliseinän vieressä noin 500 mm etäisyydelle seinästä. Samalla on suositeltavaa tarkastaa välipohjan puupalkkien kunto tällä alueella ja tarvittaessa vahvistaa tai uusia niitä.

Tilan 104 (salonki) välipohjan alapinnassa paperin takana on mikrobikasvua. Aiheuttaja on erkkerin katon paikallinen vuoto ennen vesikattojen kunnostusta. Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta ainakin tiloissa 101, 104, 105, 106, 110 ja 111. Myös ruokasalin 106 vanhan ulkoseinän kohdalla olevan palkin pinnassa olevat kangas- ja paperikerrokset on suositeltavaa uusia.

Pintamateriaalit avataan alkaen näkyvistä vuotojäljistä ja materiaalin uusiminen tehdään tarvittavassa laajuudessa vauriojälkien perusteella. Samoissa kohdissa on suositeltavaa uusia välipohjien täytöt. Täyttöjen uusimisen yhteydessä on suositeltavaa tarkastaa välipohjien puupalkkien kunto, puhdistaa- vaurioituneet pinnat mekaanisesti ja tarvittaessa vahvistaa tai uusia kantavia puurakenteita.

Tilan 201 (ylähalli) välipohjarakenteeseen on korjauksen jälkeen päässyt kosteutta, koska selluvilla on paakkuuntunut ja kovettunut. Jos välipohja on korjattu ennen parvekkeen ja vesikaton korjausta, on kosteus päässyt rakenteeseen vanhan rakenteen epätiiveyskohdista. Jos välipohja on korjattu parvekkeen ja vesikaton korjauksen jälkeen, on todennäköistä, että ulko-oven kynnyksen liittymästä pääsee kosteutta välipohjaan. Kynnyksen liittymä suositellaan tiivistämään joka tapauksessa ja vaihtamaan paakkuuntuneet eristeet. Välipohjapalkkeja on jo kohdassa vahvistettu korjausten yhteydessä, joten mikroporauksessa havaitut lahovauriot eivät vaadi toimenpiteitä.

Yläpohjat

Yläpohjaliittymissä, tilan 201 (ylähalli) kattopinnassa ja seinien nurkissa havaitut halkeamat ovat todennäköisesti seurausta tiilikaton korjaustöistä. Kun vanha kate on purettu, kantaviin rakenteisiin kohdistuma kuorma on keventynyt, jolloin rakenteet ovat hieman nousseet. Kun uudet tiilet on ladottu katolle, jossa osittain oli

aiemmin kevyempi peltikate, on rakenteet taas painuneet. Tällä hetkellä rakennus on todennäköisesti saavuttanut pystyvän ”asentonsa”, jolloin halkeilu ei enää jatku.

Ennen vesikaton korjauksia on yläpohjan täyttö kastunut paikallisesti. Pahimmin kastuneet täytteet länsilappeen jiirien kohdilta on vaihdettu selluvillaeristeeseen. Alueella, joka on todennäköisesti kastunut, mutta täyttöä ei ole uusittu, todettiin kuntotutkimuksen materiaalinäytteessä mikrobikasvustoksi luokiteltava bakteeripitoisuus. Bakteereita todettiin myös ei-vaurioituneissa kohdissa. Bakteerit voivat olla kosteuden aiheuttamaa kasvustoa, mutta niitä on voinut kulkeutua täyttöön myös esimerkiksi eläinten jätöksistä. Yläpohjatäytöissä on laajalti epäpuhtauksia, mikä on verraten yleistä vastaavissa vanhoissa rakennuksissa.

Yläpohjan epäpuhtauksien merkitys sisäilman laadulle riippuu yläpohjarakenteen ilmatiiveydestä ja rakennuksen painesuhteista. Painovoimaisen ilmanvaihdon rakennuksissa yläpohjan alapintaan kohdistuu ylipaine, minkä vuoksi yläpohjarakenteesta ei yleensä tapahdu merkittäviä ilmavuotoja sisätiloihin. Lisäksi yläpohjan alapinnat on kangastettu ja tapetoitu, minkä vuoksi ne ovat kohtuullisen tiiviitä. Havaitut yläpohjien liittymien ja pintarakenteiden halkeamat heikentävät tiiviyttä tällä hetkellä merkittävästi.

Vesikaton vanhoilla vuotoalueilla yläpohjatäyttö on suositeltavaa uusia (koskee osia, joille on edellisessä korjauksessa jätetty vanha täyttö).

Yläpohjan ilmatiiveyttä huonetilojen suuntaan suositellaan parantamaan tiivistämällä seinäliittymät esimerkiksi huolellisesti paperoimalla joko kattolistojen päältä tai alta.

Yläpohjan alapintojen pintamateriaalit on suositeltavaa uusia niissä kohdissa, joissa on selkeitä kosteusjälkiä, käytännössä kaikkien hormien ympäriltä. Tilan 201 (ylähalli) kattopinnan halkeilu on niin laajaa, että suositellaan uusimaan ainakin paperointi kankaan pinnassa tai mikäli paperia ei ole mahdollista irrottaa kankaasta, koko katon pinta uusitaan. Kangas on joka tapauksessa suositeltavaa uusia tilan 201 hormin ympäriltä ja ulkoseinää vasten olevissa nurkissa.

Rakenneratkaisuissa noudatetaan RakMk:n, RIL ry:n ja Ympäristöministeriön määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Rakennukseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien

pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Rakenteet ja detaljit suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi.

Talotekniikan nousukuilut minimoidaan ja keskitetään, pyritään käyttämään olemassa olevia nousukuiluja.

Rakennetekniset työt tiloittain:

Tila 001 Etutila
Katon haljennut betoniholvi uusitaan sisäänkäynnin sisäpuolelta. Ruostuneista ratapalkeista poistetaan ruoste näkyviltä osin.
Läpiviennit välipohjassa tiivistetään.
Betonilattiat hionta (maalissa sinkkiä) ja pinnoitus hengittävällä pintamateriaalilla.

Tila 002 Kellaritupa
Ryömintätilaan johtava ovi tiivistetään, esimerkiksi ilmatiiviillä luukulla ryömintätilan puolelle.
Olemassa oleva betonilaatta puretaan. Betonilattian maalissa on sinkkiä ja valuasfaltissa asbestia. Uusi betonilaatta rakennetaan ja pinnoitetaan hengittävällä materiaalilla.
Lattialaattaan kosketuksissa olevien seinien sisäpintaa puretaan, koska on todennäköistä, että laatan haitta-aineita on imeytynyt myös seinärakenteeseen.

Tila 003 Käytävä
Alapohjan huonosti tuulettuvalla keskiosalla (oletettavasti betonirakenteinen), muottilaudat alapohjan alapinnassa ovat lahonneet ja osittain romahtaneet.
Lahonneiden muottilautojen poistaminen.
Betonilattiat hionta (maakissa sinkkiä) ja pinnoitus hengittävällä pintamateriaalilla.

Tila 004 Käytävä
Alapohjan huonosti tuulettuvalla keskiosalla (oletettavasti betonirakenteinen), muottilaudat alapohjan alapinnassa ovat lahonneet ja osittain romahtaneet.
Lahonneiden muottilautojen poistaminen.
Betonilattiat hionta ja pinnoitus hengittävällä pintamateriaalilla.

Tila 005 Viinikellari

Betonilattiat hionta (maalissa sinkkiä) ja pinnoitus hengittävällä pintamateriaalilla.

Tila 006 Juomavarasto

Betonilattiat hionta (maalissa sinkkiä) ja pinnoitus hengittävällä pintamateriaalilla.
Läpiviennit välipohjassa tiivistetään.

Tila 007 Tekninen tila

Olemassa oleva betonilaatta puretaan. Betonilattian maalissa on sinkkiä ja valuasfaltissa asbestia. Uusi betonilaatta rakennetaan ja pinnoitetaan hengittävällä materiaalilla.
Lattialaattaan kosketuksissa olevien seinien sisäpintaa puretaan, koska on

Tila 008 Käytävä

Pintarakenteet (mm. keraamiset laatat puretaan) ja betonilaatta hiotaan (asbestityö). Uudet hengittävät pintarakenteet.
Väliseinien purku.

Tilat 009 Wc ja Tila 109 Pukutila/suihku

Pintarakenteet (mm. keraamiset laatat puretaan) ja betonilaatta hiotaan (asbestityö). Uudet hengittävät pintarakenteet.
Väliseinien purku.

Tila 011 Kellarin porras

Portaaseen johtava ovi muutetaan osastoivaksi EI15 oveksi.

Tila 100 Tuulikaappi

Tuulikaapin seinien alaosan avaus ja hirsiseinän lahovaurion korjaus. Lattian uusiminen.

Tila 101a Halli ja Tila 101b Porras

Seinän vierustalta (terassin vastainen ulkoseinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit. Kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.

Tila 103 Herrain huone

Terassin vastaisen ulkoseinän vierustalta noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit. Lattian mikrobivaurio korjataan.

Tila 104 Salonki

Välipohjan alapinnassa erkkerin molemmin puolin paperin takana on mikrobikasvua. Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.

Tila 105 Biljardihuone

Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.
Seinän vierustalta (tilan 106 vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.

Tila 106 Ruokasali

Seinän vierustalta (tilan 105 vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit. Vanhan ulkoseinän kohdalla olevan palkin pinnassa olevat kangas- ja paperikerrokset ovat suositeltavaa uusia. Sisäänkäynnin ulkoseinän kohdalta tarkastetaan alapohjan ja seinän alaosan kunto.

Tila 107 Keittiö

Väliseinien lastulevytykset puretaan, uudet levypintaiset asennetaan.

Tila 109 Wc-tila

Muovimatto puretaan, uudet vedeneristeet ja laatoitus rakennetaan.

Tila 110 Konttorihuone

Seinän vierustalta (terassin vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.

Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.

Tila 102 Vaatetila

Tila 103 Herrain huone

Seinän vierustalta noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.
Lattian mikrobivaurio korjataan.

Tila 104 Salonki

Välipohjan alapinnassa erkkerin molemmin puolin paperin takana on mikrobikasvua. Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.

Tila 105 Biljardihuone

Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.
Seinän vierustalta (tilan 106 vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit

Tila 106 Ruokasali

Seinän vierustalta (tilan 105 vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.
Vanhan ulkoseinän kohdalla olevan palkin pinnassa olevat kangas- ja paperikerrokset ovat suositeltavaa uusia.
Sisäänkäynnin ulkoseinän kohdalta tarkastetaan alapohjan ja seinän alaosan kunto.

Tila 107 Keittiö

Väliseinien lastulevytykset puretaan, uudet levypintaiset asennetaan.

Tila 108 Välikkö

Lattian laminaatti puretaan.

Tila 109 Wc

Muovimatto puretaan, uudet vedeneristeet ja laatoitus rakennetaan.

Tila 110 Konttorihuone

Seinän vierustalta (terassin vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit. Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.

Tila 111 Vihreä huone

Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.
Komeron kohdalta välipohjan kosteusvauriokorjaus. Uusitaan mm. kattolaudoitusta.

Tila 112 Eteinen

Suositellaan, että kosteusvaurioituneet materiaalit (mm. kattopaneeleita) uusitaan paikallisesti välipohjan alapinnasta.
Seinien pintamateriaalimuutokset: seinien on täytettävä EI30 palonkestovaatimukset ja ovien EI30 palonkestovaatimukset.
Kellarin portaaseen johtava ovi tiivistetään.

Tila 113a Tuulikaappi ja Tila 113b Kuisti

Muovimatto levytyksineen puretaan.

Tila 114 Siivouskeskus

Muovimatto puretaan, uudet vedeneristeet ja laatoitus rakennetaan.
Uusia väliseiniä rakennetaan, pintamateriaali osittain laatoitus, osittain rappaus

Tila 115 Wc LE

Muovimatto puretaan, uudet vedeneristeet ja laatoitus rakennetaan.
Vanhat mikrobivaurioituneet seinälevyt puretaan, uusi laatoitus rakennetaan.

Tila 201 Ylähalli

Ulkoseinän vierustalta (terassin vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.

Kynnyksen liittymä tiivistetään.
Kattopinnan halkeilu on niin laajaa, että suositellaan uusimaan ainakin paperointi kankaan pinnassa tai mikäli paperia ei ole mahdollista irrottaa kankaasta, koko katon pinta uusitaan. Kangas on joka tapauksessa suositeltavaa uusia tilan 201 hormin ympäriltä ja ulkoseinää vasten olevissa nurkissa.

Tila 202 Vierashuone

Ulkoseinän vierustalta (terassin vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.
Kosteusjälkiä ikkunan alanurkassa.
Kosteusjälkiä yläpohjan alapinnassa ja seinässä.

Tila 203 Rouvan huone

Kosteusjälkiä ikkunan alanurkassa.
Kosteusjälkiä yläpohjan alapinnassa ja seinässä.
Pinkopahvi voimakkaasti lommolla.

Tila 204a Makuuhuone, Tila 204b Pesusyvennys, Tila 204c Komero ja Tila 204d Komero

Ulkoseinän vierustalta (parvekkeen vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.
Kosteusjälkiä ikkunan alanurkassa.
Kosteusjälkiä yläpohjan alapinnassa ja seinässä.

Tila 205 Kouluhuone

Ulkoseinän vierustalta (parvekkeen vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.
Kosteusjälkiä ikkunan alanurkassa.
Kosteusjälkiä yläpohjan alapinnassa ja seinässä.

Tila 206a Lastenhuone ja 206b Komero

Ulkoseinän vierustalta (parvekkeen vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.

Kosteusjälkiä ikkunan alanurkassa.
Kosteusjälkiä yläpohjan alapinnassa ja seinässä.
Parvekkeen ovi tiivistetään.

Tila 207a Porrashuone ja 20b Allaskomero

Seinien tulee täyttää EI30 palonkestovaatimus ja ovien EI15 palonkestovaatimus.

Tila 208 Siivouskomero

Muovimatto puretaan, uudet vedeneristeet ja laatoitus rakennetaan.
Vanhat seinälevyt puretaan, uusi levyseinä, pintamateriaali osittain laatoitus, osittain rappaus.

Tila 209 Välikkö

Kosteusjälkiä yläpohjan alapinnassa ja seinässä.
Oven palonkestovaatimus EI15.

Tila 210a Helenen huone ja 210b Komero

Ulkoseinän vierustalta komerosta (parvekkeen vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.
Kosteusjälkiä yläpohjan alapinnassa ja seinässä.
Ikkunan ympärillä olevassa hirressä mikrobikasvustoa, joka veistetään hirsien pinnasta pois.

Tila 211 Finan huone

Kosteusjälkiä ikkunan alanurkassa.
Oven palonkestovaatimus EI15.

Tila 212 Kylpyhuone

Uusi laatoitus, vedeneristeet ja lattiakaivo rakennetaan.
Täyttö poistetaan koko kylpyhuoneen alueelta. Samalla arvioidaan välipohjapalkkien kuntoa, vaurioituneet rakenteet ja materiaalit uusitaan.
Oven palonkestovaatimus EI15.

Tila 213 Pesuhuone

Muovimatto puretaan, uudet vedeneristeet ja laatoitus rakennetaan.

Täyttö poistetaan koko kylpyhuoneen alueelta. Samalla arvioidaan välipohjapalkkien kuntoa, vaurioituneet rakenteet ja materiaalit uusitaan. Vanhat seinälevyt puretaan, uusi levyseinä, pintamateriaali osittain laatoitus, osittain rappaus.

Tila 214 Per Kastenin huone

Ulkoseinän vierustalta komerosta (parvekkeen vastainen seinä) noin 500 mm etäisyydelle seinästä avataan koko lattiarakenne, tarkastetaan kantavien rakenteiden kunto ja kosteusjäljet ja uusitaan kastuneet ja mahdollisesti vaurioituneet materiaalit.
Kosteusjälkiä ikkunan alanurkassa. Tutkitaan hirsien kunto ikkunan alanurkissa, jonka jälkeen arvioidaan korjauslaajuus.
Kosteusjälkiä yläpohjan alapinnassa ja seinässä.

Ullakko 301

Yläpohjatäyttö on suositeltavaa uusia tilojen 202-206 ja 210 havaittujen kosteusvaurioiden kohdalta. Uusittavan yläpohjatäytön pinta-ala on noin 175 m^2.

6.4 LVIA-tekniset tavoitteet

Yleistä

Suunnittelun, toimien ja rakentamisen päätavoite on parantaa järjestelmien kuntotasoa. Järjestelmäratkaisuissa otetaan huomioon rakennuksen arvot. Teknisten asennusten määrä pyritään minimoimaan, samoin kuin näkyviin jäävien asennusten. Välttämättömiksi todettavat tekniset järjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan siten, että rakennuksen ulkoasu ja sisätilat eivät muutu olennaisesti. Suunnittelussa ja laitehankinnoissa huomioidaan laitteiden mitat siten, että niiden tulee olla kuljetettavissa asennuspaikalle nykyisiä kulkureittejä käyttäen.

Suunnitelmissa esitetään työhön kuuluvaksi nykyisten lvi-järjestelmien purkutyö (esitys purettavista laitteista ja järjestelmäosista pohjapiirustuksiin). Myös öljylämmitysjärjestelmän purkusuunnitelmat esitetään (kattilajärjestelmä, putkistot, öljysäiliö).

Lämmöntuottotavan muutoksella edistetään kaupungin tavoitetta öljylämmitysjärjestelmien muuttamisesta vaihtoehtoiseen lämmöntuotantotapaan.

6.4.1 Lämmitys ja jäähdytys

Lämmöntuotto

Lämmöntuotanto on toteutettu nykyisin öljylämmitteisesti. Lämmityskattila varusteineen sijaitsee rakennuksen kellaritiloissa, öljysäiliö on asennettu maahan.

Kaupungin linjauksen mukaan öljylämmitysjärjestelmien käytöstä luovutaan mahdollisuuksien mukaan. Varteenotettava korvaava vaihtoehto voisi olla kaukolämpö. KL-tonttijohtoreitti vuorilehdontien kautta kartanorakennukseen muodostaa kuitenkin yli neljänsadan metrin matkan, mistä johtuisi korkea johtomaksu. Kaukolämmön kannattamattomuus selvitettiin Vantaan Energialta, ja myös heidän näkemyksensä oli; ”ettei kaukolämpöjohtoa kannata rakentaa nykytilanteessa”.

TOIMENPITEET

Tuleva lämmöntuotto toteutetaan maalämpöjärjestelmällä. Alustava lämpökaivojen sijoituspaikka alla olevan kuvauksen mukaisesti.

Lämpökaivojen ja putkireitin sijoittelussa huomioidaan alueen puuston suojaus. Puuston juuristo ei saa vaurioitua. Tämä edellyttää työn aikaista juurien suojaamista esim. geo-kankaalla, ja murskekerroksella. Lämpökaivojen kairaus sijoitetaan siten, etteivät puiden juuristot vaurioidu. Porauksen aikana ei saa valua ympäristöön öljyä tai muuta haitallista ainetta. Kalustossa tulee käyttää ympäristöystävällisiä ja myrkyttömiä öljyjä. Kairaustyöstä syntyvä kivipöly kerätään erilliseen säiliöön pois sekä työmaavedet otetaan talteen. Työmaavesien juoksutuksessa on huomioitava veden ohjaaminen sopivaan paikkaan, jotta siitä ei aiheudu vahinkoa rakennukselle tai muille ympäristön kohteille.

Kulkureitti ja porauslinja rakennuksen takana hulevesilinjan suuntaisesti, kulku rakennusta kohti koneen levyistä kaistaa pitkin. Työalue rajataan aitauksella. Koneliikenne kaistan ulkopuolella on kiellettyä. Kairauspisteet pyritään sijoittamaan kaistan suuntaisesti, ja poraukset pyritään tekemään vinokairauksin kaistan sivuille päin, kumpaankin eri suuntaan. Kairauksissa huomioidaan suojaetäisyydet kiinteistön alla sijaitsevaan tunneliin.

Maanalaisten töiden osalta täytyy olla ennakkoon yhteydessä kaupungin arkeologiin, samoin töiden aikana, mikäli työalueelta löydetään muinaishistoriallista aineistoa. Ennen työn aloittamista, työjärjestelyistä sopimiseksi tulee olla

yhteydessä pihavastaava Marika Suotulaan, ja sopia katselmus paikan päälle. Hän myös tarkastaa työjärjestelyt ja alueen rajauksen ennen töiden aloittamista.

Maalämpöä hyödynnetään myös lämpimän käyttöveden valmistuksessa.

Varalämmitysjärjestelmänä ja huipun aikaisen tehontuoton lähteenä toimii sähkökattila.

Lämmitysjärjestelmä varustetaan automaation/etäseurannan piiriin liitettävin energiamittauksin.

Nykyinen öljylämmitysjärjestelmä poistetaan käytöstä; laitteisto ja öljysäiliö putkistoineen puretaan.

Lämmönjako

Vesikeskuslämmitysjärjestelmän lämmönjako on toteutettu teräsvalmisteisin lämmityspatterein. Putkiston materiaali on teräs.

TOIMENPITEET

Lämmönjakojärjestelmä uusitaan kokonaisuudessaan; putkistoineen, varusteineen ja lämmityspattereineen. Lämmityspattereiksi valitaan rakennuksen tyyliin soveltuva malli, esim. ”pylväspatteri” Zehnder/Itula. Lämmityspatterit varustetaan esisäädettävillä patteritermostaattisäätöventtiileillä. Lämmityspatterit sijoitetaan pääosin ikkunoiden alapuolelle.

Suunnittelussa ja lämmitysjärjestelmän mitoituksessa huomioidaan painovoimaisen ilmanvaihdon kunnostamisesta ja laajentamisesta johtuva lisääntynyt lämmitystehon tarve.

Lämmitysputkisto tehdään teräsputkesta kierteytysosin. Putkisto asennetaan (tasolävistyksiä lukuun ottamatta) näkyviin, eristämättömät putket maalataan (arkkitehti määrittää sävyn). Rakenteiden läpivienneissä käytetään suojaputkea. Putkiston asennuksessa pyritään hyödyntämään nykyisiä putkiläpivientejä.

Verkosto varustetaan sulku- ja linjasäätöventtiilein. Kellarin runkojohdot eristetään ja pinnoitetaan.

Verkoston virtaamat mitataan ja säädetään suunnitelman mukaisiin arvoihin, verkosto ’tasapainotetaan’ toimintakuntoon.

6.4.2 Ilmanvaihto

Ilmanvaihtojärjestelmä on painovoimainen. Ilmanvaihto on toteutettu tiilihormistoon liitettyjen uuni- ja seinäventtiileiden kautta. Keittiössä on käytetty ”luukkumallin” seinäventtiiliä, lisäksi eteisessä on korvausilmaventtiilit.

Muureihin on liitetty ketju/sulkumekanismilla varustettuja venttiileitä. Aikanaan, kun uunit ovat olleet puulämmityskäytössä, on käyttö osaltaan parantanut tilojen ilman vaihtuvuutta.

Uuneja ei käytetä enää lämmityskäyttöön. Tämä on heikentänyt rakennuksen ilman vaihtuvuutta. Nykytilannetta voidaan korjata, parantamalla järjestelmää suunnitelmanmukaisin korjaustoimin.

TOIMENPITEET

Ilmanvaihdon käyttöön jäävät ja otettavat hormistot puhdistetaan, kunnostetaan ja pinnoitetaan; puhtauden, ilmavuotojen ehkäisyn, toimivuuden ja turvallisen käytön varmistamiseksi. Öljylämmityksen hormi puhdistetaan ja pinnoitetaan poistoilmanvaihdon käyttöön.

Ilmanvaihto- ja palohormit kunnostetaan. Uunien ja ilmanvaihdon hormistot kunnostetaan ja valjastetaan ilmanvaihdon käyttöön. Korvausilman saantia parannetaan lisäämällä ulkoseiniin raitisilmaventtiileitä (’kippiluukkut’; malli “Pehtoorin talo). Paikalla olevat venttiilit puhdistetaan.

Rakennuksen pohjoisosassa yksi piippu on katkaistu ullakkotilassa. Kanavisto kunnostetaan ilmanvaihdon käyttöön, piippu jatketaan vesikatolle (mahdollisuus selvitetään tarkemmin; piippu on täynnä rakennusjätettä).

Keittiö varustetaan käyttötarpeen mukaisella ilmanvaihdolla; miniminä kiertoilma liesituuletin ja tilan painovoimainen ilmanvaihto.

6.4.3 Vesi ja viemäri

Rakennus on liitetty kunnallisen vesi- ja jäteviemärijärjestelmän piiriin. Tonttijohdot on uusittu, joten niiden uusiminen ei ole ajankohtainen.

Rakennuksen vesi- ja viemärijärjestelmät ovat käyttöteknisen iän lopussa. Yläkerran paikalla olevat vesi- ja viemärikalusteet eivät ole käytössä.

Ulkopuoliset sadevesiviemärijärjestelmä on uusittu, eikä siihen kohdennu normaali huoltotoimia lukuun ottamatta toimenpidetarvetta. Hulevedet on johdettu hallitusti maastoon. Hulevesien imeytymistä maaperään rakennuksen ympärillä on mahdollistettava piha-alueen pintamateriaaleja valittaessa. Runsaiden rankkasateiden pintavalunta johdetaan ja viivytetään painovoimaisesti avopainanteiden ja avo-ojien avulla hulevesiviemärijärjestelmään ja edelleen Kormuniitynojaan.

TOIMENPITEET

Ensimmäisen kerroksen ja kellarin vesi- ja viemärijärjestelmä uusitaan kokonaisuudessaan. Toiseen kerrokseen ei tehdä vesi- ja viemäripisteitä. Toisen kerroksen vanhassa kylpyhuoneessa on kaksi tilaa, joiden vesi- ja viemärikalusteet, samoin kuin ’Finan huoneen’ yhteydessä oleva pesuallas jäävät paikoilleen, myös kylpyamme jätetään sijoilleen, putkistot puretaan. Myös kaksiotesekoittajat jätetään purkamatta. Toisen kerroksen nykyiset vesi- ja viemärijohdot puretaan, eikä kerrokseen rakenneta uusia vesi- ja viemäripisteitä.

Keittiön tulevasta tarvemäärityksistä johtuu, suunnittelun osana tarkastellaan mahdollisen rasvaneroittimen asennustarvetta (mikäli esim. astianpesu edellyttää). Alustava kaavailu kuitenkin on, että pesukone tulisi ainoastaan henkilökunnan käyttöön.

Suunnittelun yhteydessä tarkastellaan viemäreiden vaihtoehtoinen uusimistapa, putken sisäpuolisella pinnoitusmenetelmällä.

Siivouskeskuksen puolikaaren muotoinen metallivalmisteinen emaloitu pesuallas jätetään käyttöön (viemäri ja sekoittaja uusitaan).

Rakennettavat vesi- ja viemäripisteet rajoittuvat kellariin (lämmitysjärjestelmien täyttö, lattiakaivo, pesuallas+ sekoittaja) ja ensimmäiseen kerrokseen (keittiö-, wc-tiloihin), sekä siivouskeskukseen, toisen kerroksen (ja kautta) sijoittuu vesikatolle vietävä tuuletusviemäri. Rakennuksen ulkoseinään asennetaan optimoituihin paikkoihin, vähintään kaksi vesipostiventtiiliä (DN20), joita käytetään piha-alueen kasvien kasteluun. Syöttöjohdot sijoitetaan lämpimiin tiloihin jäätymisen ehkäisemiseksi (tarvittaessa syöttöjohdon sähkösaattolämmitys).

Vesijohdot tehdään kupariputkesta, kerrosviemärit valurautaviemäriputkesta, kellarin lattiatason alapuolella sijoittuvat putket, samoin kuin liitoskaivoon johtava

putki, tehdään muoviviemäriputkesta. Perusmuurin ulkopuolella viemäri uusitaan lähimpään liitoskaivoon asti. Vesijohtoja ei saa asentaa rakenteiden sisään näkymättömiin. Rakenteiden läpivienneissä käytetään suojaputkea. Mahdollisten putkivuotojen tulee olla heti havaittavissa.

Uudet vesikalusteet ovat tavanomaisia; sekoittajat yksiotesekoittajia, pesualtaat ja wc-laitteet ovat keraamisia. Keittiön nykyinen rst-tiskiallas jää käyttöön (vesi- ja viemärijohdot sekä sekoittaja uusitaan). Ensimmäiseen kerrokseen rakennettava liikuntarajoitteisten wc-tila varustetaan tarvittavin vesi- ja viemäriputkistoin, kalustein ja varustein.

Hulevesiputkisto ja kaivot puhdistetaan.

6.4.4 Automaatio

Lämmitysjärjestelmä on varustettu analogisella yksikkösäädöllä.

TOIMENPITEET

Päärakennukseen asennetaan valvonta-alakeskus. Keskuksen piiriin liitetään lvi-laitteiden toiminnot, ohjaukset, hälytykset, sekä energian ja veden mittaukset, sekä sähkösuunnitelmissa esitetyt toiminnot. Tiloihin asennetaan CO2/TE mittaus, ja ne liitetään automaation piiriin. Järjestelmä liitetään etävalvontajärjestelmän piiriin. Kriittiset hälytykset ohjataan lisäksi vartiointiliikkeen päivystäjän matkapuhelimeen. Automaatiojärjestelmän toimitus erillishankintana Vantaan kaupungin sopimustoimittajan (Fidelix) toimesta.

6.4.5. Huoltokirja

Huoltokirja-aineisto toimitetaan Vantaan kaupungin käytössä olevaan huoltokirjaohjelmaan.

6.5 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Rakennuksen sähkötekniikkaa on käyttöikänsä puolesta pääosin uusimistarpeessa. Sähkötekniikka uusitaan lukuun ottamatta seuraavia järjestelmiä:

- Ukkosuojausjärjestelmä

- Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä soveltuvin osin
- Vanhat historiallisesti merkittävät rasiakalusteet, johdot sekä valaisimet. Tarkemmin säilytettävistä asennuksista on kerrottu kohdassa 5

Sähkötekniikan suunnittelussa ja asennuksissa tulee kiinnittää erityistä huomioita rakennushistoriallisiin seikkoihin. Suunnittelu- ja rakentaminen tehdään tiiviissä yhteistyössä kaupunginmuseon, arkkitehdin, muun suunnitteluryhmän sekä tilaajan kanssa.

Sähköteknisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia kohteen erityspiirteet huomioiden.

6.5.1 Aluesähköistys ja liittymät

Rakennuksen nykyinen sähköliittymä 3x25A ei riitä. Rakennukselle asennetaan uusi liittymä (nousujohto) tallissa sijaitsevalta alueen pääkeskukselta. Tallin pääkeskuksen liittymäkokoa kasvatetaan asentamalla uusi liittymiskaapeli (AXMK 4x185S) vanhan kaapelin rinnalle. Vanha päärakennuksen sähköliittymä puretaan.

Vanha puhelinliittymäkaapeli korvataan uudella tietoliikenneliittymällä, joka toteutetaan joko valokuidulla tai 5G-yhteydellä. Valokuitu on ensisijainen vaihtoehto, mikäli kuituyhteys on kohtuudella saatavissa.

Uusi kiinteistöautomaatiojärjestelmä liitetään kaupungin kiinteistöautomaatioverkkoon.

Videovalvonta ja murtosuojausjärjestelmät liitetään kaupungin ao. verkkoihin.

Pihavalaistuksessa rakennuksen lähialueilla hyödynnetään seinille ja katoksiin asennettavia valaisimia.

6.5.2 Sähkönjakelu ja keskukset

Rakennuksen sähkönjakelujärjestelmä uusitaan. Sähkökeskukset asennetaan ensisijaisesti omiin lukittaviin tiloihin. Keskusten kokomitoituksissa ja sijoituksissa tulee kiinnittää erityistä huomiota rajallisiin asennuspaikkoihin.

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatioon liitettävillä energian kulutuksen seurantamittareilla. Mitattavia suureita ovat mm. kiinteistö-, keittiö- ja LVI-laitteiden sähköenergian kulutus.

Alamittauksilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

6.5.3 Johtotiet

Kaapelihyllyjä asennetaan mahdollisesti ullakolle ja kellariin.

Rakennusaineisia kotelointeja ja listoja käytetään harkinnanvaraisesti huomioiden rakennushistorialliset seikat.

6.5.4 Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Sähkökeskuksia (nousujohdot sekä ohjaus- ja hälytysrunkojohdot)
- Maadoituksia. Nykyinen ukkossuojausjärjestelmä liitetään uuteen maadoitusjärjestelmään
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Kaapelointi valaisimille ja pistorasioille toteutetaan pääsääntöisesti kaupungin museon esittämillä kaapeliratkaisuilla. Piiloon jäävissä sekä ns. toisarvoisissa tiloissa asennuksissa käytetään vakiokaapelointia. Osa nykyisistä museoarvon sisältävistä kaapeleista säilytetään, mutta niitä ei käytetä osana sähköverkkoa.

Osa nykyisistä ehjistä pyöreistä valokytkimistä asennetaan uudelleen käyttöön. Muutoin valokytkimet ja pistorasiat valitaan tyypiltään ympäristöön sopiviksi rasiakalusteiksi yhdessä kaupungin museon ja arkkitehdin kanssa. Tämä koskee myös tietoliikennerasioita soveltuvin osin.

6.5.5 Valaistusjärjestelmät

Kartanorakennuksen valaistus toteutetaan asentamalla uudelleen käyttöön kartanon konservoituja valaisimia sekä parantamalla valaistusta uusilla valaisimilla. Ns. toisarvoisissa tiloissa voidaan käyttää tiloihin soveltuvia ”tavanomaisia” valaisimia.

Tilojen valaistusta ohjataan paikallisesti valokytkimillä ja/tai -painikkeilla.

6.5.6 Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, videovalvonta)

Rakennus varustetaan Cat 6a mukaisella suojaamattomalla yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee tietoliikennettä, AV- ja info-tv-laitteita sekä videovalvontaa.

Yleiskaapelointiteline asennetaan omaan erilliseen lukittavaan telekomeroon. Telineen mitoituksessa on huomioitava tilarajoitteet.

Pistorasioita asennetaan muutamaan erikseen sovittavaan tilaan, info-tv-näytöille (mahdollinen) ja videovalvonnan kameroille.

Rakennus varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla.

6.5.7 Yhteisantennijärjestelmä

Rakennusta ei varusteta erillisellä yhteisantennijärjestelmällä, vaan tarvittaessa tv-lähetyksiä voi seurata tietoliikenneverkon välityksellä.

6.5.8 AV- ja äänentoistojärjestelmät

Ruokasaliin asennetaan ”kevyt” kaapelointi ja rasiointi siirrettävälle esitystekniikan laitteistolle.

Vierashuone (uusi kokoustila) ja keittiö (henkilökunnan tauko- ja kokoustila) varustetaan AV-laitteiden kaapeloinnilla. AV-laitteilla tarkoitetaan joko näyttöä tai videoprojektoria. Varustus tarkistetaan suunnitteluaikana.

6.5.9 LE-WC-hälytysjärjestelmä

LE-WC varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä.

6.5.10 Soittokellot ja sisäänpyyntölaitteet

Keittiön sisäänkäynti varustaan soittokelojärjestelmällä.

Uusi kokoustila varustetaan varattu-valo-laitteilla.

6.5.11 Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä (Fidelix). Järjestelmällä ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja.

6.5.12 Murtosuojausjärjestelmä

Nykyinen murtosuojausjärjestelmä uusitaan. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena pääsääntöisesti liikeilmaisimilla.

6.5.13 Videovalvontajärjestelmä

Rakennuksen ulkoseinustoille ja sisälle asennetaan muutama valvontakamera, jotka liitetään kartanoalueen olevaan videovalvontajärjestelmään (Avigilon).

6.5.14 Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Rakennus varustetaan merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä viranomaisten vaatimusten mukaisesti.

6.5.15 Paloilmoitinjärjestelmä

Nykyinen Häke:en liitetty automaattinen paloilmoitinjärjestelmä hyödynnetään soveltuvin osin. Järjestelmää laajennetaan koskemaan koko rakennusta. Yleisötiloissa paloilmaisimina tulee käyttää "huomaamattomia" paloilmaisimia (näytteenottoilmaisimet, kanavailmaisimet, tai vastaavia).

6.5.16 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Peseytymistilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus) mikäli lattioihin tehdään rakennusteknisiä töitä.

Keittiölaitteille, pesukoneille, yms. asennetaan sähköliitännät.

6.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet

Suunnittelussa ja rakennustöissä on noudatettava valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta Vna 205/2009.

Rakennustöissä noudatetaan kuivaketju10 tai vastaavaa kosteudenhallinta-menettelyä. Rakennusosien ja -tarvikkeiden kuivaketjun on oltava aukoton.

Rakennusosat ja -tarvikkeet eivät saa kostua tai kastua missään varastoinnin tai rakentamisen vaiheessa. Rakennusosien pinnoitusvaiheessa kyseisen rakenteen suhteellisen kosteuden tulee alittaa pintamateriaalien valmistajien asettamat vaatimukset suhteelliselle kosteudelle.

Urakkamuodon valinta tehdään suunnittelun aikana.

7. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

7.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

Kartano sijaitsee osoitteessa Kartanontie 1, 01200 Vantaa (Ojanko 92). Tontti (92-102-1) ja tontilla olevat rakennukset ovat Vantaan kaupungin omistuksessa.

7.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Asemakaavamääräykset, rasitteet

Asemakaavan muutoksessa 001932 (Ojanko-Hakunila, Kv hyväksynyt 16.4.2012) kartanon tontti on merkinnällä Y/s, yleisten rakennusten korttelialue / alue, jossa ympäristö säilytetään. Kartanoalue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Håkansbölen kartanon päärakennus on suojeltu merkinnällä sr/1. Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa putkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto. Suunnittelutyössä tulee käyttää ammattitaitoista ja historialliseen rakennuskantaan perehtynyttä suunnittelijaa.

Kartano on museorakennus, jota saa käyttää pienimuotoisena kokoontumistilana. Tilaisuuksien henkilömäärä on rajoitettu. Tarvittaessa toisen kerroksen eteläpäätyä voidaan käyttää asumiseen. Päärakennuksen korjaus ja käyttötarkoituksen muutos tulee tehdä siten, että tilojen ja rakenteiden arkkitehtoninen ja historiallinen arvo säilyvät.

Kartanon päärakennuksen sisätilat (myös rakennusosat ja pintarakenteet) suojellaan historiallisesti arvokkaina. Ensimmäisen ja toisen kerroksen päätilat sekä ullakkotilat ja kellarin vanhimmat rakennusosat tulee säilyttää tai ennallistaa. Rakennuksen eteläpäädyssä ja kellarin teknisissä tiloissa toimintaa parantavat vähäiset muutokset ovat mahdollisia. Rakennukseen ei saa tehdä hissiä. Esteetön sisäänpääsy on mahdollista rakentaa keittiön eteläpäädyn sisäänkäynnin yhteyteen. Rakennuksen ilmanvaihto tulee järjestää pääosin painovoimaisesti.

Tontille kohdistuu rasite 000–2012-K012179, 2012, ratalain mukainen rautatieoikeus (satamarata tunnelissa).

Kartanon tontti on merkittäviltä osin arvokas lepakkokohde sekä kokonaisuudessaan osa arvokasta linnustoaluetta (Faunatica 38/2021).

Tontin rakennettavuus, maaperätiedot, kunnallistekniikka

Kartanon alueella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojelema kiinteä muinaisjäännös Håkansböle (Hakunila) Gård (tunnus 1000001662). Maankajoaminen alueella on luvanvaraista.

Maanalaista satamarataa (rasite) koskien jatkosuunnittelussa tulee huomioida Väyläviraston ohje ”Rakentaminen Kehäradan rautatietunnelin läheisyydessä, yleisiä ohjeita louhinta- ja kalliorakentamistöihin”. Rautatietunnelin ympärille on määritelty varoalue, jota lähemmäs ulkopuolisia kalliotiloja ja kallioporakaivoja ei saa sijoittaa ilman erillistarkastelua. Kaikkiin rautatietunnelin lähialueella tehtäviin louhintoihin (esim. maalämpökaivot) tarvitaan erillinen louhintalupa/lausunto, joka haetaan Väylävirastolta rakennusluvan yhteydessä.

Päärakennus sijoittuu pintamaalajikartan mukaan suurimmilta osin moreenialueelle (Mr), itäsivu savi-/silttialueelle.

Alueen kairauksien mukaan moreenialueellakin on ollut pinnassa hienorakeisia maalajeja (kairaajan maalajitulkinnan mukaan silttiä).

Koekuopissa on ollut savista silttiä laboratoriotutkimusten mukaan.

Maalajit ovat routivia.

Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Syntyvien hulevesien määrä tulee minimoida säilyttämällä pihat luonnonmukaisina ja vettä läpäisevinä. Hulevedet on käsiteltävä tonteilla imeyttämällä ja viivyttämällä viherpainanteissa enne niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään ja Kormuniitynojaan.

Liikenne, pysäköinti ja meluselvitys

Tontille on osoitettu kolme pysäköintialuetta ja yhteensä 39 autopaikkaa: Hakunilan kartanon pysäköintialue (10 ap), Vuorilehdontie (18 ap) sekä Vuorilehdontie (11 ap). Kartanon piha-alueelle on osoitettu pysäköintipaikkoja liikuntaesteisille. Autoliikenne rajataan pysäköintialueille eikä piha-alueelle ohjata vähäisen huoltoliikenteen ja liikuntaesteisten pysäköinnin lisäksi muuta liikennettä. Jalankulun reitit tulee erottaa autoliikenteestä.

Kartanon lounais- ja länsiosa sijaitsevat osittain yhteismelualueella (2021) 45-50 dB ja muu osa rakennuksesta yhteismelualueella < 45 dB.

Radonselvitys

Kohteeseen tehdään radonmittaus talven 2022-23 aikana.

7.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet

Ks. Kohta 5, Kartanon ja alueen toiminnan kuvaus.

8. HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE

Ei tavoitteita koskien hankkeen laajuutta.

9. VÄISTÖTILATARVE

Ei väistötilatarpeita.

10. KUSTANNUKSET

10.1 Rakennuskustannukset

Investointikustannukset **3 500 000 €** (alv 0%, KL 118).

Arvio sisältää:

- Tarveselvitys-hankesuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet
- Öljylämmitysjärjestelmän purku ja öljysäiliön poisto
- Maalämpöjärjestelmän

Arvio ei sisällä:

- Käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat

10.2 Käyttökustannusennuste

Ylläpitokustannukset (sis. vuokra ja huolto, ei sis. siivouspalvelun tarpeita) **34 776 €** (alv 0%, KL 118) / vuosi.

Toimintakustannukset käyttäjätoimialalle 302 000 € / vuosi (alv 0%).

Tontin vuokra **15 624 €** (alv 0%, KL 118) / vuosi.

10.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste

Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste on 130 000 €.

11. RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

Rakentamisen investointiohjelmassa 2023–2032 on kartanon päärakennuksen peruskorjaukselle varaus **4 000 000 €** (KL109).

Määrärahan jakautuminen:

Vuosi 2022	50 000 €
Vuosi 2023	200 000 €
Vuosi 2024	1 500 000 €
Vuosi 2025	2 000 000 €
Vuosi 2026	250 000 €

Suunnittelu- ja toteutusaikataulu:

Suunnittelijoiden hankinta	4-5/2023
Suunnittelu	6/2023-01/2024
Urakkakilpailutus	3-6/2024
Rakentaminen	08/2024-11/2025
Käyttöönotto	12/2025

12. TYÖTURVALLISUUSASIAT

Hankkeen työturvallisuuskoordinaattorina toimii tarveselvitys- ja hankesuunnitelmavaiheissa rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen, suunnittelu- ja toteutusvaiheissa työhön nimetty projektipäällikkö.

Täytetään työturvallisuustehtävien tarkistuslistaa projektin edetessä (työturvallisuuskoordinaattori).

Työturvallisuus tulee ottaa huomioon suunnittelussa (kaikilla suunnittelualoilla) ja pääsuunnittelijan toimessa VNa 205/2009 mukaisesti sekä CE-merkinnän vaatimustasojen sekä kansallisen tason vaatimusten huomioon ottaminen ja määrittäminen suunnitelmissa rakennustuoteasetuksen (EU nro:305/2011) ja tuotehyväksyntälain (954/2012) mukaisesti.

13. RISKIT

Tarveselvitys-hankesuunnitelmavaiheessa on laadittu Havat-riskikartta, Liite 10.

- rakenteelliset korjaustarpeet selviävät lopullisesti vasta purku- ja korjausvaiheessa, kasvattavat yleensä korjauslaajuutta; aikataulu- ja kustannusriski

- rakentamisessa tarvittavien erikoisosaajien saatavuus tavoiteaikataulun puitteissa; aikataulu- ja kustannusriski
- rakentamisen markkinatilanteen kehittyminen; kustannusriski
- maanalaisen ratatunnelin varoalueet sekä mahdolliset maaperän muinaismuistoesiintymät; valitun lämmitysjärjestelmän toteuttamiseen sisältyvät riskit (maalämpökaivot)

14. HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA (Kato)

Kiinteistöt ja tilat / Toimitilajohtaminen:
Hankevalmistelu:

- Eija Kivineva, Hankepäällikkö
- Ann-Mari Ståhlberg, Rakennuttaja-arkkitehti

Suunnittelu- ja hankepalvelut:

- Jukka Tuhkanen, Rakenneinsinööri / Työturvallisuuskoordinaattori
- Yrjö Jaakkola, Sähköinsinööri
- Ilkka Poikkimäki, LVI-insinööri
- Tarja Aaltola, Keittiöasiantuntija
- Anne Valkeapää, Puhtauspalveluasiantuntija
- Petri Kokkonen, Kustannusinsinööri

Kunnossapito:

- Marika Suotula, Pihavastaava

Kiinteistöjen hoito ja ylläpito:

- Piia Markkanen, Sisäilmakoordinaattori
- Sirpa Eskelinen, Energian erityisasiantuntija

Rakennuttaminen:

- Juha Vuorenmaa, Rakennuttajapäällikkö

Kaupunkirakenne ja ympäristö:
Asemakaavoitus

- Noora Koskivaara, Asemakaava-arkkitehti

Rakennusvalvonta

- Ifa Kytösaho, Vastaava lupa-arkkitehti

Kadut ja puistot / Suunnittelu

- Heikki Väänänen, Liikenteen alueinsinööri
- Antti Auvinen, Hulevesiasiantuntija

KUPUNKIKULTUURIN TOIMIALA (Kaku)

Yhteiset palvelut:

- Harri Raita, Koordinaattori

Museopalvelut:

- Marjo Poutanen, Museon päällikkö
- Susanna Paavola, Rakennustutkija
- Päivi Yli-Karhula, Intendentti

Työsuojelu:

- Anna Villberg, Työsuojeluvaltuutettu

Liite 1.

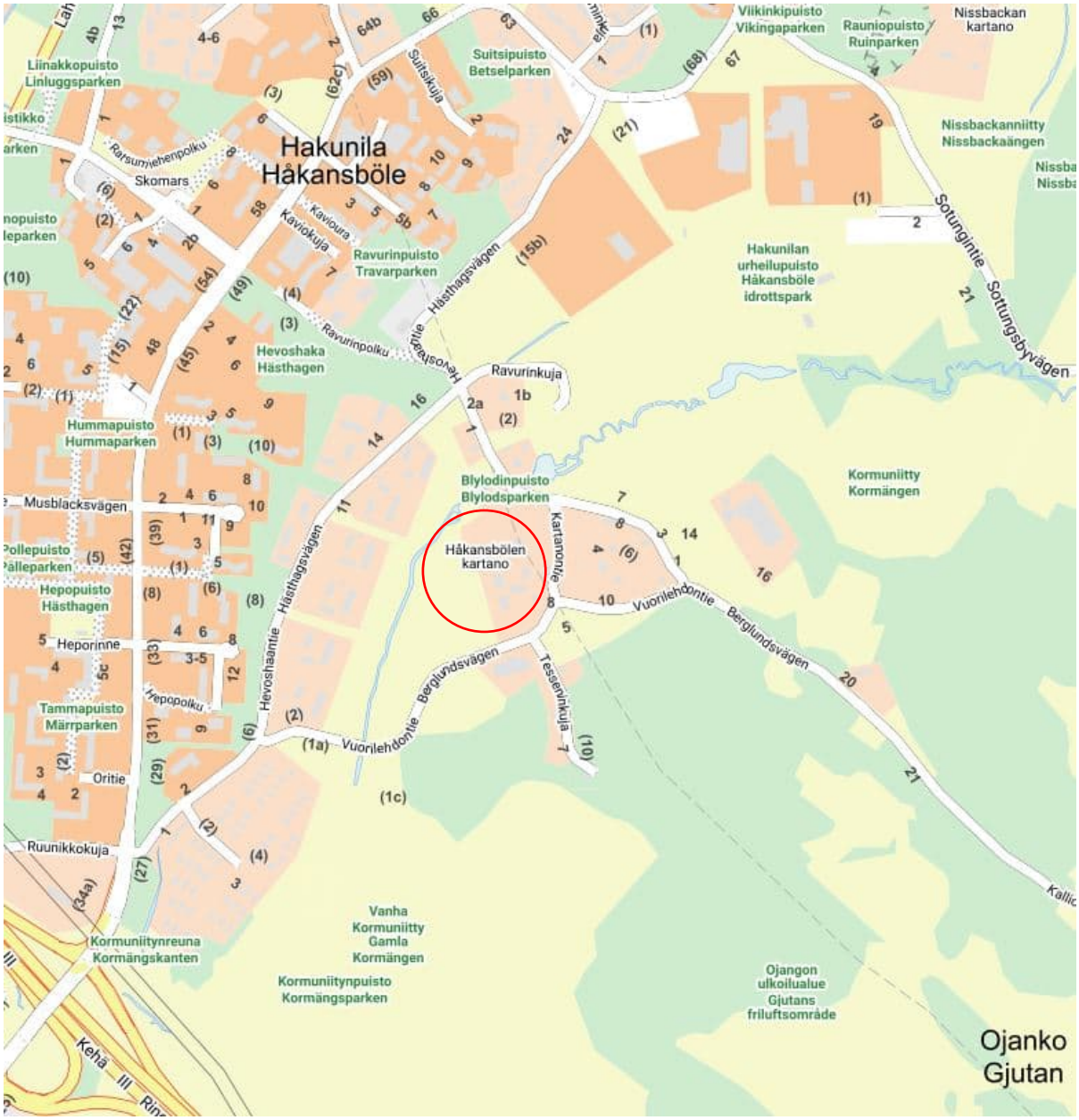
Hakunila
Håkansböle
Håkansbölen kartano
Ojanko
Gjutan
Liinakkopuisto
Linluggsparken
Suitsipuisto
Betselparken
Viikinkipuisto
Vikingaparken
Rauniopuisto
Ruinparken
Nissbackan kartano
Nissbackanniitty
Nissbackaängen
Ravurinpuisto
Travarparken
Hakunilan urheilupuisto
Håkansböle idrottspark
Hevoshaka
Hästhagen
Hummapuisto
Hummaparken
Blylodinpuisto
Blylodsparken
Kormuniitty
Kormängen
Hepopuisto
Hästhagen
Tammapuisto
Märrparken
Kormuniitynreuna
Kormängskanten
Vanha Kormuniitty
Gamla Kormängen
Kormuniitynpuisto
Kormängsparken
Ojangon ulkoilualue
Gjutans friluftsområde
Musblacksvägen
Ruunikkokuja
Oritie
Heporinne
Hevoshaantie
Hästhagsvägen
Vuorilehdontie
Berglundsvägen
Kartanontie
Tessenlinkuja
Ravurinkuja
Ravurinpolku
Kaviokuja
Kavioura
Skomars
Rahsumiehenpolku
Sotungintie
Sotungsbyvägen
Kehä III

Liite 2.

Liite 3.

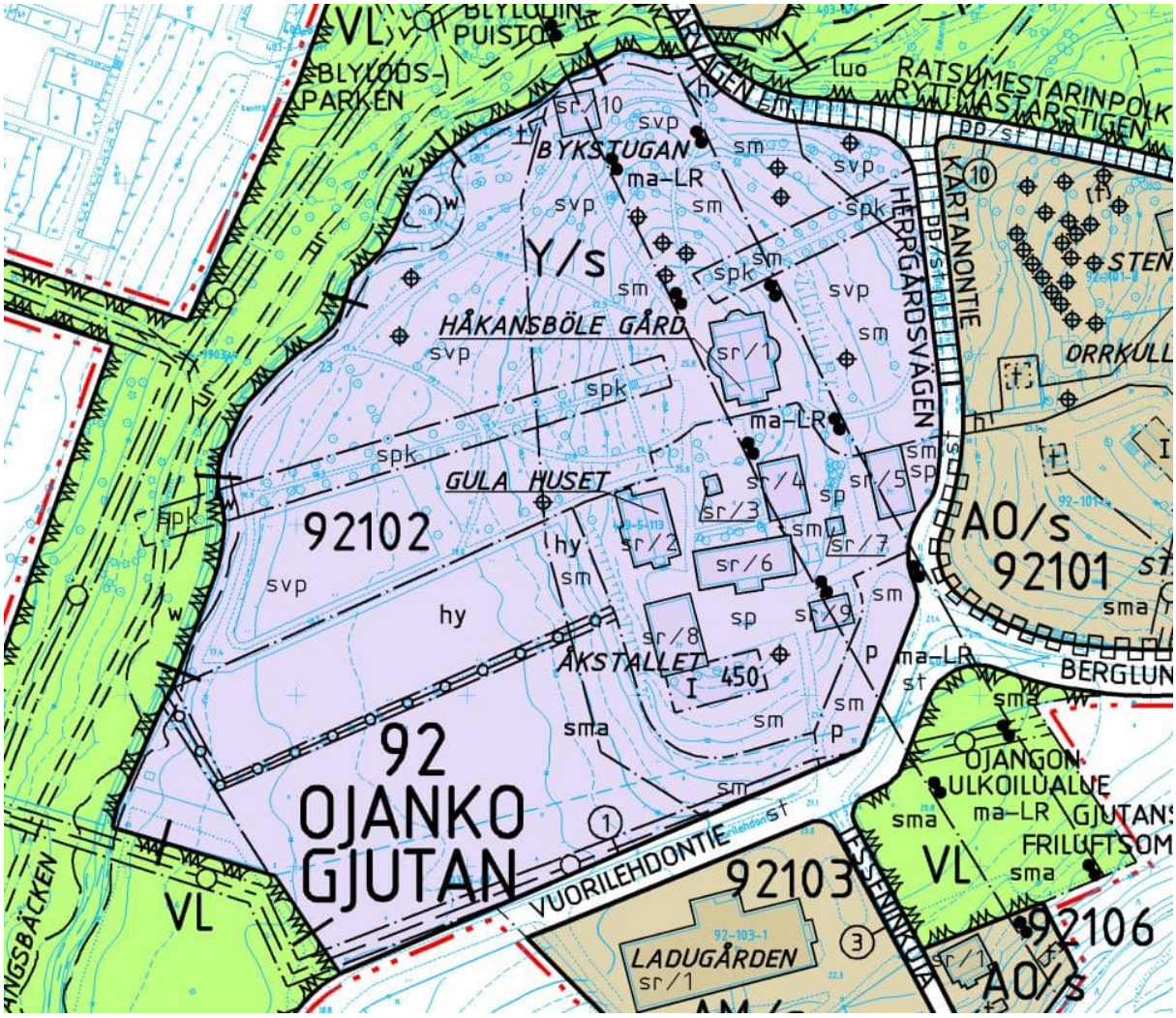
VL
BLYLOUIN PUISTO
BLYLOUS-PARKEN
RATSUMESTARINPOLK
RYTTMÄSTARSTIGEN
BYKSTUGAN
ma-LR
Y/s
HÅKANSBÖLE GÅRD
GULA HUSET
HERRGÅRDSVÄGEN
KARTANONTIE
ORRKULL
AO/s
92101
92102
ÅKSTALLET
450
92
OJANKO
GJUTAN
VUORILEHDONTIE
92103
LADUGÅRDEN
92-103-1
92106
OJANGON ULKOILUALUE
FRILUFTSOM
BERGLUN
VL

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
001932	27.2.2012	85/61, 62

Kv 16.4.2012

Vantaan kaupunki
Asemakaavan muutos
Kaupunginosa 92

OJANKO

Korttelit 92101-92103 ja 92105-92107
sekä katu- ja virkistysalueet.
(Kumoutuvan asemakaavan korttelit
92101-92103 sekä katu- ja virkistysalueet.)

Kaupunginosa 94

HAKUNILA

Korttelit 94303-94305 sekä katu-, virkistys- ja maa- ja metsätalousalueet.
(Kumoutuvan asemakaavan korttelit
94303-94305 sekä katu-, puisto- ja virkistysalueet.)

Tonttijako
Kaupunginosa 92, Ojanko
Korttelit 92102, 92105, 92107 ja osa korttelia 92103.

Tonttijaon muutos
Kaupunginosa 92, Ojanko
Kortteli 92106 sekä osat kortteleista 92101 ja 92103.

Kaupunginosa 94, Hakunila
Kortteli 94305.

1:2000

Vanda stad
Ändring av detaljplanen
Stadsdel 92

GJUTAN

Kvarteren 942101-92103 och 92105-92107
samt gatu- och rekreationsområden.
(Kvarteren 92101-92103 samt gatu- och
rekreationsområde i den plan som upphävs.)

Stadsdel 94

HÅKANSBÖLE

Kvarteren 94303-94305 samt gatu-, rekreations- och jord- och skogsbruksområden.
(Kvarteren 94303-94305 samt gatu-,
park- och rekreationsområde
i den plan som upphävs.)

Tomtindelning
Stadsdel 92, Gjutan
Kvarteren 92102, 92105, 92107 och del av kvarteret 92103.

Ändring av tomtindelningen
Stadsdel 92, Gjutan
Kvarteret 92106 samt delar av kvarteren 92101 och 92103.

Stadsdel 94, Håkansböle
Kvarteret 94305.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AO Erillispientalojen korttelialue.

AO-korttelia 92101 koskevia määräyksiä:

Alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Alueelle on luontaista vehreä puusto ja vapaasti maisemaan sijoitetut asuin- ja talousrakennukset pihapiireineen, jotka rajautuvat toisistaan kasvillisuuden avulla. Alueen uudisrakentaminen tulee sopeuttaa vanhaan rakennuskantaan. Alueella tulee pääsääntöisesti noudattaa vanhoja tiepohjia ja historiallisia reittejä. AO-korttelialueelle on asemakaavaselostuksessa annettu lisäohjeita.

Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla.

Tontin kerrosalasta saa enintään 30% käyttää ympäristöä häiritsemättömiä ja ympäristöönsä soveltuvia työtiloja sekä niihin liittyviä näyttely- ja myymälätiloja varten.

Mikäli asuinrakennusten perustusrakenteet halutaan valaa suoraan kallion pintaan, runkomelun taso on selvitettävä mittauksin.

Alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että ne ovat alueen ominaispiirteisiin soveltuvia.

Tonttien pihat tulee säilyttää luonteeltaan avoimina.

Pysäköintipaikat ja ajoväylät tulee tehdä kivituhka- tai sorapintaisina. Pihoja ei tule asfaltoida. Kiveyksiä tulee käyttää harkiten ja niiden tulee sopia ympäristöönsä.

Jäteastiat tulee sijoittaa talousrakennuksiin tai niiden tulee olla aidattuja.

Syntyvien hulevesien määrä tulee minimoida säilyttämällä pihat luonnonmukaisina ja vettä läpäisevinä. Hulevedet on käsiteltävä tonteilla imeyttämällä ja viivyttämällä viherpainanteissa ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 autopaikkaa/asunto.

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för fristående småhus.

Bestämmelser som gäller AO-kvarteret 92101:

Området är en del av en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009).

Området karakteriseras av lummiga trädbestånd samt bostads- och ekonomibyggnader inklusive gårdsplaner fritt placerade i landskapet, vilka avgränsas från varandra med hjälp av växtlighet. Nybyggandet i området ska anpassas till det gamla byggnadsbeståndet. På området ska huvudsakligen gamla vägdragningar och historiska rutter följas. För AO-kvartersområdet har getts tilläggsanvisningar i redogörelsen för detaljplanen.

Vid reparationer ska byggnadens strama exteriör och fasadens detaljer, färgsättning och material bevaras eller ges en lösning som stämmer överens med byggnadens ursprungliga karaktärsdrag. Främmande material ska ersättas med material som motsvarar de ursprungliga.

Högst 30 % av tomtens våningsyta får användas för sådana arbetsutrymmen som inte stör miljön och passar in i miljön samt för utställnings- och försäljningsutrymmen i anslutning till dessa.

Om man vill gjuta bostadsbyggnadernas grundkonstruktioner direkt mot berggrunden, ska stombullernivån utredas genom mätningar.

Den växtlighet som ska bevaras och planteras på området ska väljas så att den passar i hop med områdets särdrag.

Tomternas gårdsplaner ska bibehålla sin öppna karaktär.

Parkeringsplatserna och körlederna ska beläggas med stenmjöl eller grus. Gårdsplanerna får inte asfalteras. Stenläggningar ska användas med urskillning och de ska passa in i miljön.

Avfallskärlen ska placeras i ekonomibyggnaderna eller vara inhägnade.

Mängden dagvatten som uppkommer ska minimeras genom att bibehålla gårdarna i naturtillstånd och vattengenomsläppliga. Dagvattnen ska behandlas på tomterna genom infiltrering och genom fördröjning i grönsänkor innan de leds ut i det allmänna dagvattensystemet.

Minimiantalet bilplatser är 2 bilplatser/bostad.

Suojeltavia rakennuksia 1 Stenhuset ja 2 Orrkulla koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.
Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto. Suunnittelutyössä tulee käyttää ammattitaitoista ja historialliseen rakennuskantaan perehtynyttä suunnittelijaa.

Suojeltavia rakennuksia 3 (Orrkullan varasto), 4 Vårlekan, 5 Starholken ja 7 Stenåkern koskevia määräyksiä:

Historiallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.
Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Suojeltavaa rakennusta 6 (Stenåkern piharakennus) koskevia määräyksiä:

Aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.
Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksen ulkohahmo tulee säilyttää. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

AO-korttelia 92105 ja AO-aluetta korttelissa 92103 koskevia määräyksiä:

Korttelialue liittyy kiinteästi historialliseen kartanomiljööseen, mikä edellyttää rakennusten huolellista suunnittelua. AO-korttelialuetta koskevat erilliset rakentamisohjeet.

Alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Uudisrakennusten tulee olla yksilöllisiä ja paikalleen suunniteltuja. Rakennukset saavat olla ilmeeltään nykyaikaisia, mutta niiden tulee sopeutua perinteiseen ympäristöön.

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä selvitys, joka osoittaa rakennuksen/ rakennelmien sopeutumisen ympäristöönsä ja maastoon. Hakemukseen on liitettävä museoviranomaisen lausunto.

Alueelle saa rakentaa enintään kaksiasuntoisia asuinrakennuksia. Toinen näistä saa olla sivuasunto, joka on enintään 25% kerrosalasta. Tontelle saa sijoittaa korkeintaan kaksi piharakennusta, joiden yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 50 k-m².

Tontin kerrosalasta saa enintään 30% käyttää ympäristöä häiritsemättömiä ja ympäristöönsä soveltuvia työtiloja sekä niihin liittyviä näyttely- ja myymälätiloja varten.

Uudisrakennusten julkisivumateriaalina tulee käyttää puuta. Vesikatteet ovat tummaksi maalattua konesaumattua peltiä.

Mikäli asuinrakennusten perustusrakenteet halutaan valaa suoraan kallion pintaan, runkomelun taso on selvitettävä mittauksin.

Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 autopaikkaa/ pääasunto ja 1 autopaikka/ sivuasunto. Autotallit tulee sijoittaa erilliseen piharakennukseen. Avopysäköinti pihatiellä tai piharakennuksen vieressä on mahdollista.

Maisemallisesti merkittävät puut tulee säilyttää. Vanhaa puustoa tulee säilyttää ja suojella uudisrakentamisen yhteydessä.

Alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on sopusoinnussa alueen perinteen kanssa.

Tonttien pihat tulee säilyttää luonteeltaan avoimina.

Syntyvien hulevesien määrä tulee minimoida säilyttämällä pihat luonnonmukaisina ja vettä läpäisevinä. Hulevedet on käsiteltävä tonteilla imeyttämällä ja viivyttämällä viherpainanteissa ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

AO-kortteleita 92106, 92107, 94303, 94304 ja 94305 koskevia määräyksiä:

Alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

AO-korttelialueelle on asemakaavaselostuksessa annettu lisäohjeita.

Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla.

Tontin kerrosalasta saa enintään 30% käyttää ympäristöä häiritsemättömiä ja ympäristöönsä soveltuvia työtiloja sekä niihin liittyviä näyttely- ja myymälätiloja varten.

Bestämmelser som gäller de skyddade byggnaderna 1 Stenhuset och 2 Orrkulla:

En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Byggnaden eller en del av den får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas. I planeringsarbetet ska användas en yrkeskunnig planerare som är insatt i historiskt byggnadsbestånd.

Bestämmelser som gäller de skyddade byggnaderna 3 (Orrkullas förråd), 4 Vårlekan, 5 Starholken och 7 Stenåkern:

En historiskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Byggnaden får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 6 (Stenåkern gårdsbyggnaden):

En byggnad av betydelse med tanke på områdeshelheten.

Byggnaden får inte rivas. Byggnadens exteriör ska bevaras. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Bestämmelser som gäller AO-kvarteret 92105 och AO-området i kvarter 92103:

Kvartersområdet hänger nära samman med den historiska herrgårdsmiljön, vilket förutsätter en omsorgsfull planering av byggnaderna. Separata byggnadsanvisningar som gäller AO-kvartersområdet.

Området är en del av en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009).

Nybyggnaderna ska ha en individuell karaktär och vara arkitektoniskt planerade för platsen i fråga. Byggnaderna får vara moderna men ska anpassas till den traditionella miljön.

En utredning ska bifogas bygglovsansökan, vilken påvisar byggnadens/konstruktionernas anpassning till miljön och terrängen. Museimyndighetens utlåtande ska bifogas till ansökan.

På området får byggas bostadsbyggnader med högst två bostäder. Den ena av dessa får vara en sidobostad som omfattar högst 25 % av våningsytan. På tomterna får maximalt två gårdsbyggnader placeras, med en sammanräknad våningsyta på högst 50 m²-vy.

Högst 30 % av tomtens våningsyta får användas för sådana arbetsutrymmen som inte stör miljön och passar in i miljön samt för utställnings- och försäljningsutrymmen i anslutning till dessa.

Trä ska användas som fasadmaterial i nybyggnaderna. Yttertaken ska utgöras av maskinfalsad plåt målad i mörka kulörer.

Om man vill gjuta bostadsbyggnadernas grundkonstruktioner direkt mot berggrunden, ska stombullernivån utredas genom mätningar.

Minimiantalet bilplatser är 2 bilplatser/huvudbostad och 1 bilpats/sidobostad. Garagen ska placeras i en separat gårdsbyggnad. Parkering i det fria är möjlig på gårdsvägen eller bredvid gårdsbyggnaden.

Träd av betydelse med avseende på landskapet ska bevaras. Det gamla trädbeståndet ska bevaras och skyddas i samband med nybyggande.

Den växtlighet på området som bevaras och planteras ska väljas så att den står i samklang med traditionen i området.

Tomternas gårdsplaner ska bibehålla sin öppna karaktär.

Mängden dagvatten som uppkommer ska minimeras genom att bibehålla gårdarna i naturtillstånd och vattengenomsläppliga. Dagvattnen ska behandlas på tomterna genom infiltrering och genom fördröjning i grönsänkor innan de leds ut i det allmänna dagvattensystemet.

Bestämmelser som gäller AO-kvarteren 92106, 92107, 94303, 94304 och 94305:

Området är en del av en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009).

För AO- kvartersområdet har getts tilläggsanvisningar i redogörelsen för detaljplanen.

Vid reparationer ska byggnadens strama exteriör och fasadens detaljer, färgsättning och material bevaras eller ges en lösning som stämmer överens med byggnadens ursprungliga karaktärsdrag. Främmande material ska ersättas med material som motsvarar de ursprungliga.

Högst 30 % av tomtens våningsyta får användas för sådana arbetsutrymmen som inte stör miljön och passar in i miljön samt för utställnings- och försäljningsutrymmen i anslutning till dessa.

Mikäli asuinrakennusten perustusrakenteet halutaan valaa suoraan kallion pintaan, runkomelun taso on selvitettävä mittauksin.

Maisemallisesti merkittävät puut tulee säilyttää.

Alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on sopusoinnussa alueen perinteen kanssa.

Tonttien pihat tulee säilyttää luonteeltaan avoimina. Rajaukset tulee hoitaa vapaamuotoisilla istutuksilla, ei rakenteellisin tai pensasaidoin.

Pysäköintipaikat ja ajoväylät tulee tehdä kivituhka- tai sorapintaisina. Pihoja ei tule asfaltoida. Kiveyksiä tulee käyttää harkiten ja niiden tulee sopia ympäristöönsä.

Jäteastiat tulee sijoittaa talousrakennuksiin tai niiden tulee olla aidattuja.

Syntyvien hulevesien määrä tulee minimoida säilyttämällä pihat luonnonmukaisina ja vettä läpäisevinä. Hulevedet on käsiteltävä tonteilla imeyttämällä ja viivyttämällä viherpainanteissa ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 autopaikkaa/asunto.

Suojeltavia rakennuksia 92106/1 (ent. Karjanhoitajan asuintalo) ja 92107/1 Tessen koskevia määräyksiä:

Historiallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.
Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Suojeltavaa rakennusta 94304/1 Lusthuset koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto. Suunnittelutyössä tulee käyttää ammattitaitoista ja historialliseen rakennuskantaan perehtynyttä suunnittelijaa.

Suojeltavia rakennuksia 94304/2 (kasvihuone) ja 94305/1 Svalboet koskevia määräyksiä:

Historiallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.
Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Suojeltavaa rakennusta 94304/3 (piharakennus) koskevia määräyksiä:

Aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.
Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksen ulkohahmo tulee säilyttää. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

AM **Maatilojen talouskeskusten korttelialue.**

AM-aluetta korttelissa 92103 koskevia määräyksiä:

Alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Korttelialueella voi harjoittaa maatalouteen liittyvää toimintaa. Korttelialueelle saa rakentaa kalustekatoksen olemassa olevan rakennuksen taakse.

Syntyvien hulevesien määrä tulee minimoida säilyttämällä pihat luonnonmukaisina ja vettä läpäisevinä. Hulevedet on käsiteltävä tonteilla imeyttämällä ja viivyttämällä viherpainanteissa ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Autopaikkatarve ja huoltoajoreitit määritellään rakennusluvan yhteydessä.

Suojeltavaa rakennusta 1 Ladugården koskevia määräyksiä:

Aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.
Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksen ulkohahmo tulee säilyttää. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Rakennusta voi käyttää maatalouden tukikohtana ja varastona. Rakennuksessa sallitaan myös toiminnan edellyttämät asuin- ja sosiaalitilat.

Rakennusta voi käyttää myös kotieläintilana tai muuna vastaavana asukkaita palvelevana tilana.

Y **Yleisten rakennusten korttelialue.**

Y-korttelia 92102 koskevia määräyksiä:

Håkansbölen kartanoalue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Om man vill gjuta bostadsbyggnadernas grundkonstruktioner direkt mot berggrunden, ska stombullernivån utredas genom mätningar.

Träd av betydelse med avseende på landskapet ska bevaras.

Den växtlighet på området som bevaras och planteras ska väljas så att den står i samklang med traditionen i området.

Tomternas gårdsplaner ska bibehålla sin öppna karaktär. Avgränsningar ska ordnas genom fristående planteringar, ej genom konstruktioner eller häckar.

Parkeringsplatserna och körlederna ska beläggas med stenmjöl eller grus. Gårdsplanerna får inte asfalteras. Stenläggningar ska användas med urskillning och de ska passa in i miljön.

Avfallskärlen ska placeras i ekonomibyggnaderna eller vara inhägnade.

Mängden dagvatten som uppkommer ska minimeras genom att bibehålla gårdarna i naturtillstånd och vattengenomsläppliga. Dagvattnen ska behandlas på tomterna genom infiltrering och genom fördröjning i grönsänkor innan de leds ut i det allmänna dagvattensystemet.

Minimiantalet bilplatser är 2 bilplatser/bostad.

Bestämmelser som gäller de skyddade byggnaderna 92106/1 (tidigare Dejans bostad) och 92107/1 Tessen:

En historiskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Byggnaden får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 94304/1 Lusthuset:

En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Byggnaden eller en del av den får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas. I planeringsarbetet ska användas en yrkeskunnig planerare som är insatt i historiskt byggnadsbestånd.

Bestämmelser som gäller de skyddade byggnaderna 94304/2 (växthuset) och 94305/1 Svalboet:

En historiskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Byggnaden får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 94304/3 (gårdsbyggnaden):

En byggnad av betydelse med tanke på områdeshelheten.

Byggnaden får inte rivas. Byggnadens exteriör ska bevaras. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Kvartersområde för lantbrukslägenheters driftscentra.

Bestämmelser som gäller AM-området i kvarter 92103:

Området är en del av en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009).

På kvartersområdet kan idkas verksamhet i anslutning till lantbruk. I kvartersområdet får byggas ett skärmtak för redskapsförvaring bakom den existerande byggnaden.

Mängden dagvatten som uppkommer ska minimeras genom att bibehålla gårdarna i naturtillstånd och vattengenomsläppliga. Dagvattnen ska behandlas på tomterna genom infiltrering och genom fördröjning i grönsänkor innan de leds ut i det allmänna dagvattensystemet.

Behovet av bilplatser och rutter för servicekörning bestäms i anslutning till bygglovet.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 1 Ladugården:

En byggnad av betydelse med tanke på områdeshelheten. Byggnaden får inte rivas. Byggnadens exteriör ska bevaras. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Byggnaden kan användas som depå och lager inom lantbruket. I byggnaden tillåts också sådana bostadsutrymmen och sociala utrymmen som verksamheten kräver.

Byggnaden kan också användas som husdjursgård eller motsvarande utrymme som betjänar invånarna.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Bestämmelser som gäller Y-kvarteret 92102:

Området vid Håkansböle gård är en del av en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009).

Kartanoalueen kaikki rakennukset ja historiallinen puisto muodostavat yhden toiminnallisen kokonaisuuden, jossa rakennussuojelu ja ympäristön suojelu nivoutuvat toisiinsa. Y-korttelialueelle on asemakaavaselostuksessa annettu lisäohjeita.

Puisto tulee säilyttää yleisölle avoimena. Yleisötapahtumien henkilömäärä on rajoitettu. Myös vanhan talouspihan käyttö on rajoitettu.

Alueen asunnoille ei sallita yksityispihoja.

Kartanoalueen alla kulkevan satamaradan kohdalla ei saa toteuttaa sellaisia rakennustoimenpiteitä, jotka edellyttävät tunneliin vaikuttavia kaivuutöitä.

Syntyvien hulevesien määrä tulee minimoida säilyttämällä pihat luonnonmukaisina ja vettä läpäisevinä. Hulevedet on käsiteltävä tonteilla imeyttämällä ja viivyttämällä viherpainanteissa ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään ja Kormunlitynojaan.

Autopaikkatarve ja huoltoajoreitit määritellään rakennusluvan yhteydessä.

Suojeltavia rakennuksia 1, 2, 3 ja 10 koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto. Suunnittelutyössä tulee käyttää ammattitaitoista ja historialliseen rakennuskantaan perehtynyttä suunnittelijaa.

1 Håkansböle gård
Kartano on museorakennus, jota saa käyttää pienimuotoisena kokoontumistilana. Tilaisuuksien henkilömäärä on rajoitettu. Tarvittaessa toisen kerroksen eteläpäätyä voidaan käyttää asumiseen.

Päärakennuksen korjaus ja käyttötarkoituksen muutos tulee tehdä siten, että tilojen ja rakenteiden arkkitehtoninen ja historiallinen arvo säilyvät.

Kartanon päärakennuksen sisätilat (myös rakennusosat ja pintarakenteet) suojellaan historiallisesti arvokkaina. Ensimmäisen ja toisen kerroksen päätilat sekä ullakkotilat ja kellarin vanhimmat rakennusosat tulee säilyttää tai ennallistaa.

Rakennuksen eteläpäädyssä ja kellarin teknisissä tiloissa toimintaa parantavat vähäiset muutokset ovat mahdollisia.

Rakennukseen ei saa tehdä hissiä. Esteetön sisäänpääsy on mahdollista rakentaa keittiön etelä-päädyn sisäänkäynnin yhteyteen.

Rakennuksen ilmanvaihto tulee järjestää pääosin painovoimaisesti.

2 Gula huset
Rakennusta voi käyttää kahvila-, juhla- ja kokoustilana. Rakennuksen osaa (ullakko + enintään 25% 1.kerroksen kerrosalasta) voidaan käyttää asumiseen.

Sisätilojen korjauksessa tulee alkuperäinen huonejako ja pintarakenteet ennallistaa mahdollisuuksien mukaan. Tilojen vanhat uunit tulee säilyttää. Ennen korjausta tulee laatia rakennushistoriaselvitys ja väritutkimus.

1700-luvulta peräisin oleva kellaritila suojellaan huomioiden lepakoiden talvehtimisolosuhteet.

Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää ja/tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla.

10 Bygstugan
Rakennus voi toimia kokoontumistilana ja/tai saunatupana tai asuntona.

Suojeltavia rakennuksia 4, 5, 6, 7, 8, ja 9 koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.
Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto. Suunnittelutyössä tulee käyttää ammattitaitoista ja historialliseen rakennuskantaan perehtynyttä suunnittelijaa.

Rakennusten selkeä ulkomuoto tulee säilyttää ilman laajennuksia, terasseja tai katoksia.

Julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla.

Alla byggnader på herrgårdsområdet samt den historiska parken bildar en funktionell helhet, där byggnadsskyddet och miljöskyddet samverkar. För Y-kvartersområdet har getts tilläggsanvisningar i redogörelsen för detaljplanen.

Parken ska bevaras öppen för allmänheten. Deltagarantalet har begränsats vid evenemang för allmänheten. Användningen av den gamla fägården har också begränsats.

Inga privata gårdsplaner tillåts för bostäderna i området.

På den punkt där hamnbanan går under herrgårdsområdet får inte sådana byggnadsåtgärder genomföras som skulle kräva sådana grävningsarbeten som inverkar på tunneln.

Mängden dagvatten som uppkommer ska minimeras genom att bibehålla gårdarna i naturtillstånd och vattengenomsläppliga. Dagvattnen ska behandlas på tomterna genom infiltrering och genom fördröjning i grönsänkor innan de leds ut i det allmänna dagvattensystemet och Kormängs bäcken.

Behovet av bilplatser och rutter för servicekörning bestäms i anslutning till bygglovet.

Bestämmelser som gäller de skyddade byggnaderna 1, 2, 3 och 10:

En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Byggnaden eller en del av den får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas. I planeringsarbetet ska användas en yrkeskunnig planerare som är insatt i historiskt byggnadsbestånd.

1 Håkansböle gård
Herrgården är en museibyggnad som får användas som samlingslokal i mindre skala. Antalet personer vid evenemang har begränsats. Vid behov kan andra våningen i den södra gaveln användas för boende.

Reparationen av huvudbyggnaden och ändringen av dess användningsändamål ska göras så att utrymmenas och konstruktionernas arkitektoniska och historiska värde bevaras.

Interiörerna i herrgårdsbyggnadens huvudbyggnad (även byggnadsdelarna och ytkonstruktionerna) skyddas som historiskt värdefulla. Huvudutrymmena i första och andra våningen samt vindsutrymmena och de äldsta byggnadsdelarna i källaren ska bevaras eller återställas.

I byggnadens södra gavel och i källarens tekniska utrymmen kan utföras smärre ändringar som förbättrar verksamheten.

Byggnaden får inte förses med hiss. En tillgänglig ingång kan byggas i anslutning till köksingången i södra gaveln.

Luftväxlingen i byggnaden ska främst ordnas genom självdragsventilation.

2 Gula huset
Byggnaden kan användas som kafé-, fest- och möteslokal. En del av byggnaden (vinden + högst 25 % av första våningens våningsyta) kan användas för boende.

Vid reparationer av interiörerna ska den ursprungliga rumsindelningen och ytkonstruktionerna i mån av möjlighet återställas. De gamla ugnarna i utrymmena ska bevaras. Före reparationerna ska en byggnadshistorisk utredning och en färganalys utföras.

Källarutrymmet som är från 1700-talet skyddas med beaktande av fladdermössens möjligheter att övervintra.

Vid reparationer ska byggnadens strama exteriör och fasadens detaljer, färgsättning och material bevaras och/eller ges en lösning som stämmer överens med byggnadens ursprungliga karaktärsdrag. Främmande material ska ersättas med material som motsvarar de ursprungliga.

10 Bygstugan
Byggnaden kan fungera som samlingssal och/eller stuga i anslutning till bastu eller som bostad.

Bestämmelser som gäller de skyddade byggnaderna 4, 5, 6, 7, 8, och 9:

En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på områdeshelheten betydelsefull byggnad.
Byggnaden eller en del av den får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas. I planeringsarbetet ska användas en yrkeskunnig planerare som är insatt i historiskt byggnadsbestånd.

Byggnadernas strama exteriör ska bevaras utan utvidgningar, terrasser eller skärmtak.

Vid reparationer ska fasadens detaljer, färgsättning och material bevaras eller ges en lösning som stämmer överens med byggnadens ursprungliga karaktär. Främmande material ska ersättas med material som motsvarar de ursprungliga.

	Rakennusten sisätiloissa sallitaan toiminnan vaatimia muutoksia, jotka tulee hyväksyttää museoviranomaisella.	Inne i byggnaderna tillåts sådana ändringar som verksamheten kräver, dessa ska godkännas av museimyndigheten.
	Aitta 4 on museorakennus. Se voi toimia myös näyttelytilana ja kesäkahvilana.	Bod 4 är en museibyggnad. Den kan också fungera som utställningsutrymme och sommarkafé.
	Rakennuksia 5-9 voidaan käyttää toiminta-, työ- ja varastotiloina.	Byggnaderna 5-9 kan användas som verksamhets-, arbets- och förrådsutrymmen.
	Rakennukseen 5 voi sijoittaa jätepisteen.	I byggnad 5 kan placeras en sopstation.
	Rakennuksen 9 (autotalli) saa muuttaa myös asumiskäyttöön.	Byggnad 9 (garage) får också ändras för boendeändamål.
	Åkstalletia voidaan laajentaa olemassa olevaan rakennukseen sopeuttaen. Harjakorkeus määräytyy olemassa olevan rakennuksen mukaan. Suorakaiteenmuotoisen ja harjakattoisen rakennuksen tulee olla punamullattu. Rakennuksen tulee palvella kartanokokonaisuutta ja siihen saa sijoittaa luentosalin, näyttelytiloja, kahvila/ravintolan sekä huoltotiloja. Laajennuksen sisälle saa tehdä parven, joka on enintään 1/3 rakennuksen pohjan alasta.	Åkstallet kan utvidgas anpassat till den existerande byggnaden. Höjden på taknocken utgår från den existerande byggnaden. Den rektangulära byggnaden med sadeltak ska vara målad med rödmylla. Byggnaden ska betjäna herrgårdshelheten och i den får placeras en föreläsningssal, utställningsutrymmen, ett kafé/en restaurang samt serviceutrymmen. I utvidgningsdelen får byggas ett loft som motsvarar högst 1/3 av byggnadens grundyta.
VL	**Lähivirkistysalue.**	**Område för närrekreation.**
	Alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).	Området är en del av en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009).
MP	**Puutarha- ja kasvihuonealue.**	**Område för trädgårdsodling och växthus.**
	Alue on pääasiassa varattu kartanomiljöötä tukevalle kasvihuonetoiminnalle.	Området är huvudsakligen reserverat för sådan växthusverksamhet som stöder herrgårdsmiljön.
	Alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).	Området är en del av en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY 2009).
	Kasvihuoneissa saa olla toimintaan liittyviä kahvila- ja myymälätiloja.	I växthusen får finnas kafé- och försäljningsutrymmen i anslutning till verksamheten.
	Vanhan kasvihuoneen perusta tulee säilyttää ja siihen saa sijoittaa myös muita kartanomiljöötä tukevia toimintoja.	Det gamla växthusets grund ska bevaras och där får också placeras funktioner som stöder herrgårdsmiljön.
	Syntyvien hulevesien määrä tulee minimoida säilyttämällä pihat luonnonmukaisina ja vettä läpäisevinä. Hulevedet on käsiteltävä tonteilla imeyttämällä ja viivyttämällä viherpainanteissa ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.	Mängden dagvatten som uppkommer ska minimeras genom att bibehålla gårdarna i naturtillstånd och vattengenomsläppliga. Dagvattnen ska behandlas på tomterna genom infiltrering och genom fördröjning i grönsänkor innan de leds ut i det allmänna dagvattensystemet.
	Autopaikkatarve ja huoltoajoreitit määritellään rakennusluvan yhteydessä.	Behovet av bilplatser och rutter för servicekörning bestäms i anslutning till bygglovet.
	Kaupunginosan raja.	**Stadsdelsgräns.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa - alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
①	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
92	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
OJAN	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
92102	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
VUORILEHDON	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
ORRKULLA	**Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.**	**Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.**
540	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
I	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.**
I u 1/2	**Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.**	**Ett bråktal efter en romersk siffra anger hur stor del av arealen i byggnadens största våning man får använda i vindsplanet för utrymme som inräknas i våningsytan.**
	Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	**Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
jä	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa jätehuollon vaatimia tiloja.** Tilat palvelevat Ratsumestarinkujan varren tontteja korttelissa 92101 ja 92105.	**Byggnadsyta, på vilken utrymmen för sophämtning får placeras.** Utrymmena betjänar tomterna utmed Ryttmästargränden i kvarteren 92101 och 92105.
t	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.**	**Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.**
ka	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa katoksen tai kevytrakenteisen vajan.**	**Byggnadsyta där ett skärmtak eller ett lättbyggt skjul får placeras.**
vm	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.**	**Byggnadsyta där transformator får placeras.**
ma-LR	**Maanalainen rautatietunneli.**	**Underjordiskt järnvägstunnel.**
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**

	Pensasaita.	Häck.
	Kaupunkikuvallisesti arvokas puuyksilö. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.	Med tanke på stadsbilden ett värdefullt träd. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.
sma	Maisemallisista syistä avoimena säilytettävä alueen osa.	Del av område som av landskapsmässiga orsaker skall bevaras öppen.
luo	Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueen käyttöä ja hoitoa koskevissa hankkeissa on neuvoteltava Vantaan ympäristökeskuksen kanssa.	Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald. I projekt som berör användningen och skötseln av området ska Vanda miljöcentral kontaktas.
hy	Hyötypuutarha.	Nyttoträdgård.
w	Ohjeellinen vesialue. Kormuniitynojan kaupunkipuron hulevesiä hidastetaan pohjakynnyksellä, padolla ja vesialtailla. Uoman ylin vedenpinta ($HW_{1/100}$) ei saa nousta kaava-alueen vesistössä alimman rakennuksen (Bykstuga) perustamiskorkeuden (+16.6 mmp (N_{43})) yläpuolelle. Puron tulvimisesta ei saa aiheutua haittoja kaava-alueen ulkopuolelle.	Riktgivande vattenområde. Dagvattnen i stadsbäcken Kormängsbäcken fördröjs genom bottentröskel, damm och vattenbassänger. Strömfårans högsta vattennivå ($HW_{1/100}$) får i planområdets vattendrag inte överstiga grundläggningsnivån (+16.6 mmp (N_{43})) för den lägst belägna byggnaden (Bykstugan). Bäckens översvämningar får inte förorsaka problem utanför planområdet.
wr	Ohjeellinen hulevesireitti.	Riktgivande dagvattenled.
vvp	Ohjeellinen viljelypalsta-alue.	Riktgivande odlingslottområde.
	Katu.	Gata.
pp	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata.
ajo	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
h	Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för områdets interna servicetrafik.
p	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
/1	Kaavamerkintään liittyvä kohdenumero.	Projektnummer som anknyter till planbeteckningen.
/s	Alue, jolla ympäristö säilytetään.	Område där miljön bevaras.
sr	Suojeltava rakennus.	Byggnad som bör skyddas.
svp	Suojeltava puisto.	Park som skall skyddas.
sp	Suojeltava pihapiiri.	Gårdsplan som skall skyddas.
spk	Säilytettävä puukujanne joka on tarvittaessa osittain tai kokonaan uudistettava.	Alle´ som skall bevaras och vid behov delvis eller helt förnyas.
st	Suojeltava tie.	Väg som skall skyddas.
sm	Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolain mukainen muinaismuistoalue. Historiallinen kylätontti. Alueella sijaitsee muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Aluetta koskevista rakennushankkeista ja isommista kaivutöistä on neuvoteltava Museoviraston kanssa.	Del av område inom vilken i lagen om fornminnen avsett fornminnesområde är beläget. Historisk bytomt. På området finns fasta fornlämningar som fredats med stöd av lagen om fornminnen (295/63). Om byggnadsprojekt och större grävningsarbeten ska överenskommelse ingås med museiverket.

HULEVEDET

Hulevesien tulvareitteinä ovat maastopainanteet, avo-ojat, kadut ja polut.

DAGVATTEN

Dagvattnens översvämningsrutter utgörs av terrängsänkor, öppna diken, gator och stigar.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning och miljö
Stadsplaneringen

Anitta Pentinmikko
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittausosasto

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

Mätningsavdelningen

Baskartan fyller de anspråk som förordningen om planläggningsmätning 1284 / 1999 kräver.

Vantaalla / Vanda 10.4.2012

Pekka Tervonen
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.4.2012

Godkänd av stadsfullmäktige 16.4.2012

Liite 5.

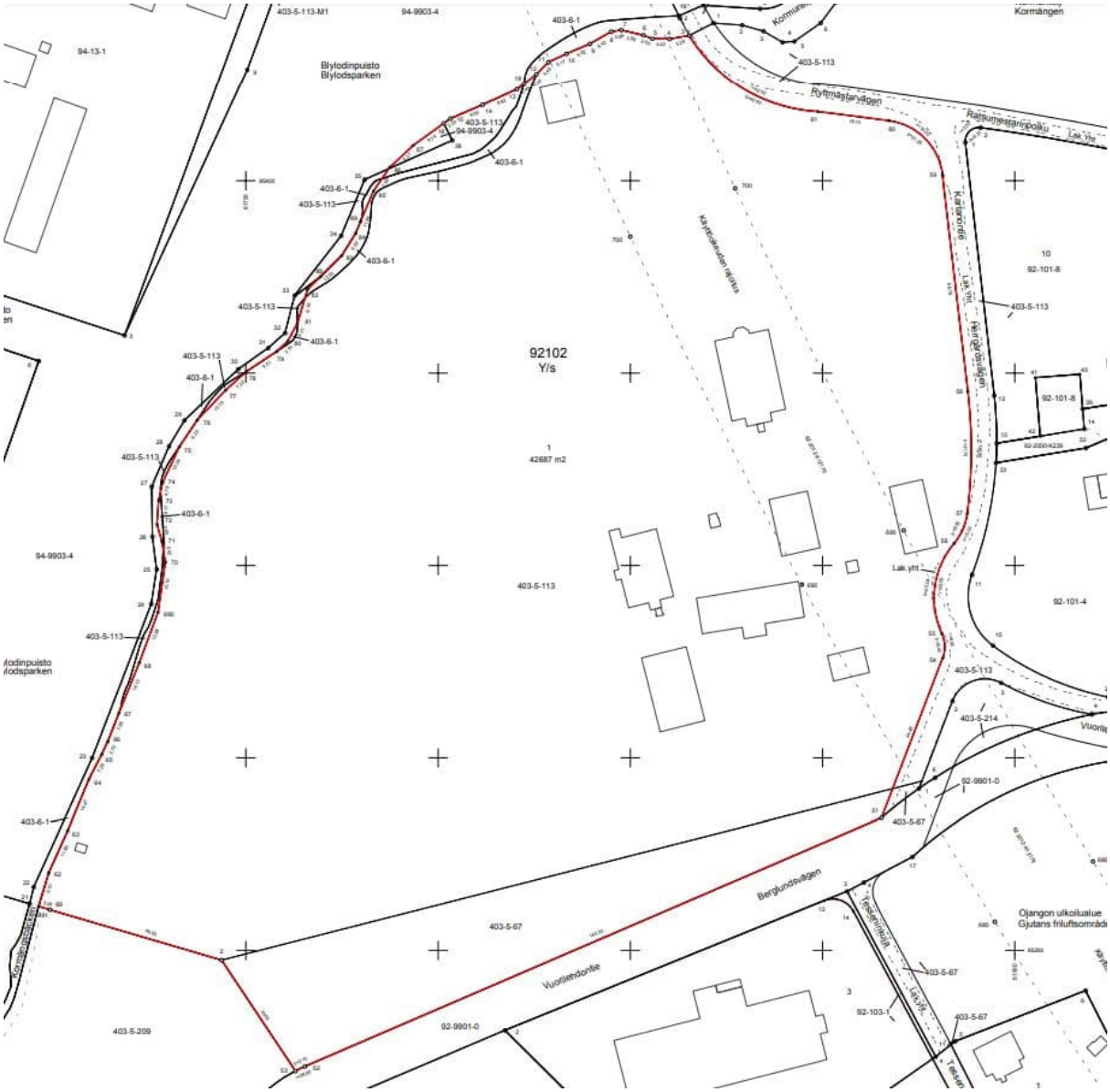
92102
Y/s
1
42687 m2
403-5-113
403-6-1
403-5-67
403-5-214
403-5-209
92-9901-0
92-101-8
92-101-4
92-103-1
94-9903-4
94-13-1
Bergundsvägen
Vuorilaidontie
Ojangon ulkoilualue
Gjutans friluftsområde

Liite 06

HÅKANSBÖLEN KARTANO, PÄÄRAKENNUKSEN PERSUKORJAUS

Vantaan kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala, Kiinteistöt ja tilat palvelualue, Toimitilajohtaminen, Hankevalmistelu / AStå

HUONETILAOHJELMA

NRO	TILA	KERROS	hum²	hym²
001	Etutila	K	10	
002	Kellaritupa	K	16,5	16,5
003	Käytävä	K	4,5	
004	Käytävä	K	3,5	
005	"Viinikellari"	K	10,5	10,5
006	Juomavarasto	K	4,5	4,5
007	Tekninen tila	K	19	
008	Käytävä	K	1	
009	Wc	K	1	1
010	Pukutila/suihku	K	3,5	3,5
011	Porras	K	3,5	
Kellarin tilat		yht.:	77,5	36
100	Tuulikaappi	1	1,5	
101a	Halli	1	27	27
101b	Porras	1	10,5	
102	Vaatetila	1	4	4
103	Herrain huone	1	25	25
104	Salonki	1	37,5	37,5
105	Biljardihuone	1	24,5	24,5
106	Ruokasali	1	56,5	56,5
107	Keittiö	1	36	36
108	Välikkö	1	1	
109	Wc	1	1,5	1,5
110	Konttorihuone	1	10,5	10,5
111	Vihreä huone	1	17,5	17,5
112	Eteinen	1	9,5	
113a	Tuulikaappi	1	0,5	
113b	Kuisti	1	2	
114	Siivouskeskus	1	3,5	3,5
115	Wc LE	1	4,5	4,5
1. kerroksen tilat		yht.:	273	248
201	Ylähalli	2	29,5	29,5
202	Vierasahuone	2	24	24
203	Rouvan huone	2	22	22
204a	Makuuhuone	2	25,5	25,5
204b	Pesusyvennys	2	3,5	3,5
204c	Komero	2	0,5	0,5
204d	Komero	2	1,5	1,5
205	Kouluhuone	2	20	20
206a	Lastenhuone	2	24	24
206b	Komero	2	0,5	0,5
207a	Porrashuone	2	9	
207b	Allaskomero	2	0,5	0,5
208	Siivouskomero	2	1	1
209	Välikkö	2	2	

210a	Helenen huone	2	21	21
210b	Komero	2	1	1
211	Finan huone	2	16	16
212	Kylpyhuone	2	3,5	3,5
213	Pesuhuone	2	7,5	7,5
214	Per Kastenin huone	2	24	24
2. kerroksen tilat		yht.:	236,5	225,5
301	Ullakko (kylmä)	U	258,5	
Ullakon tilat yht.			258,5	0
KAIKKI KERROKSET		YHT.:	845,5	509,5

Håkansbölen kartano, päärakennuksen peruskorjaus

TILAKAAVIOT

1. kerros

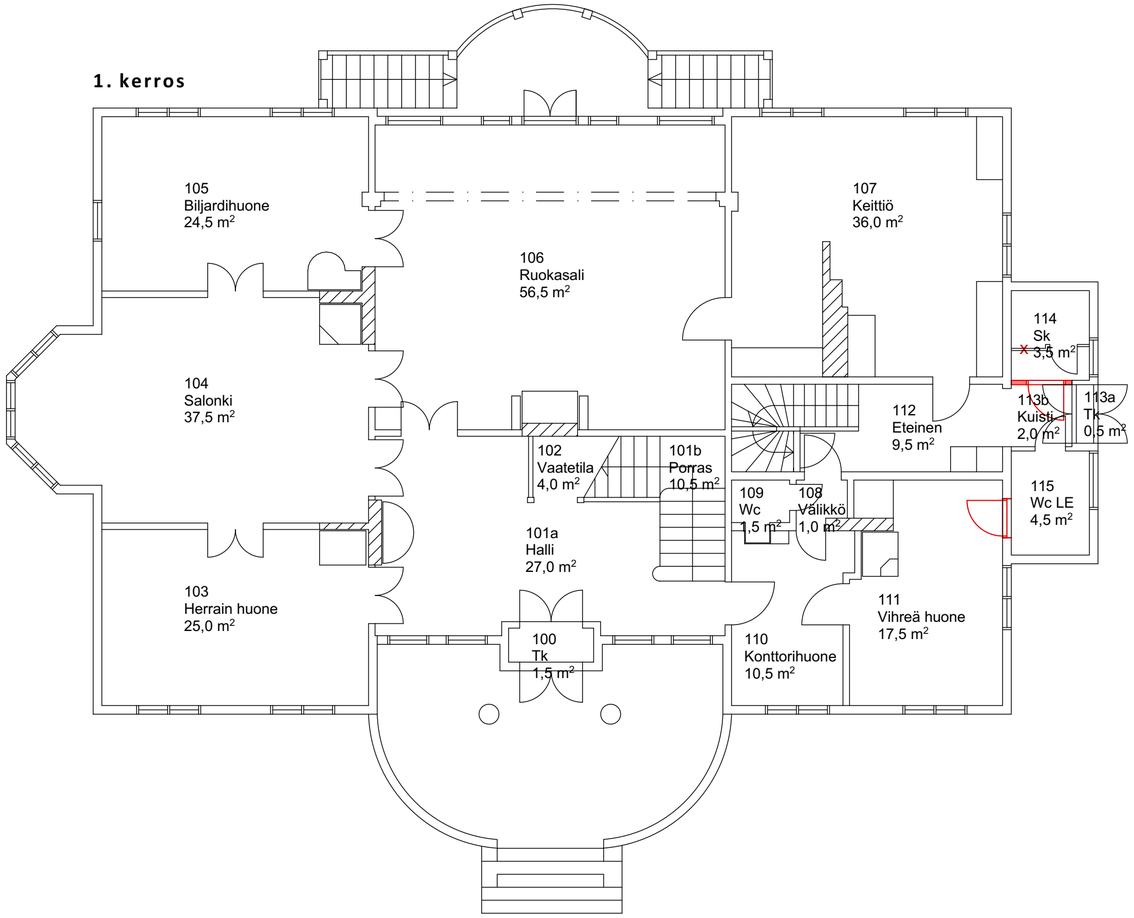

x purettava rakenne

uusi seinä

uusi oviaukko

Kellari

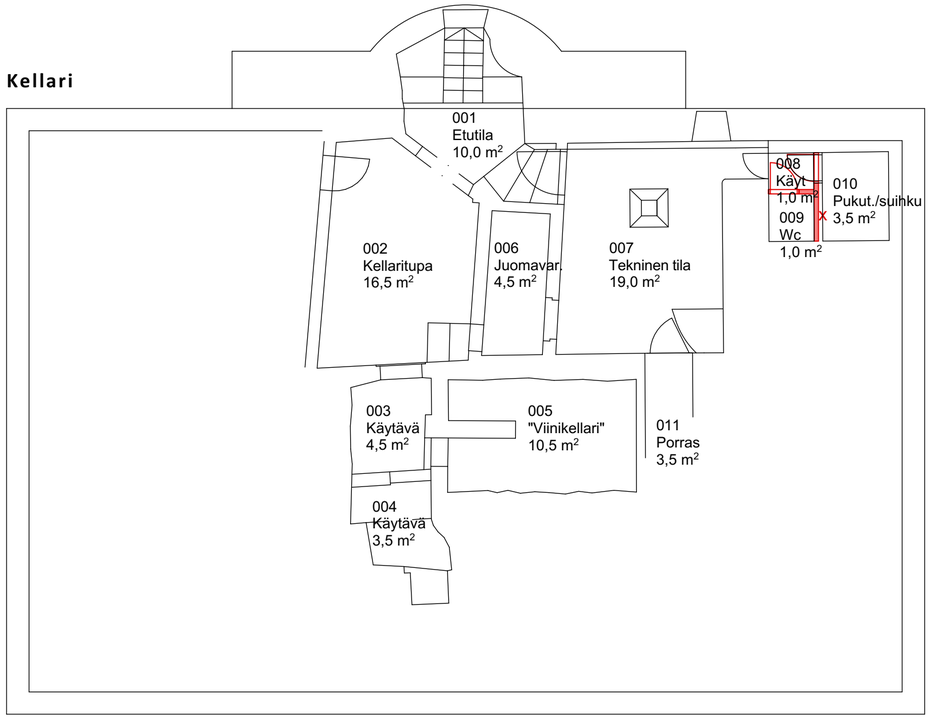

2. kerros

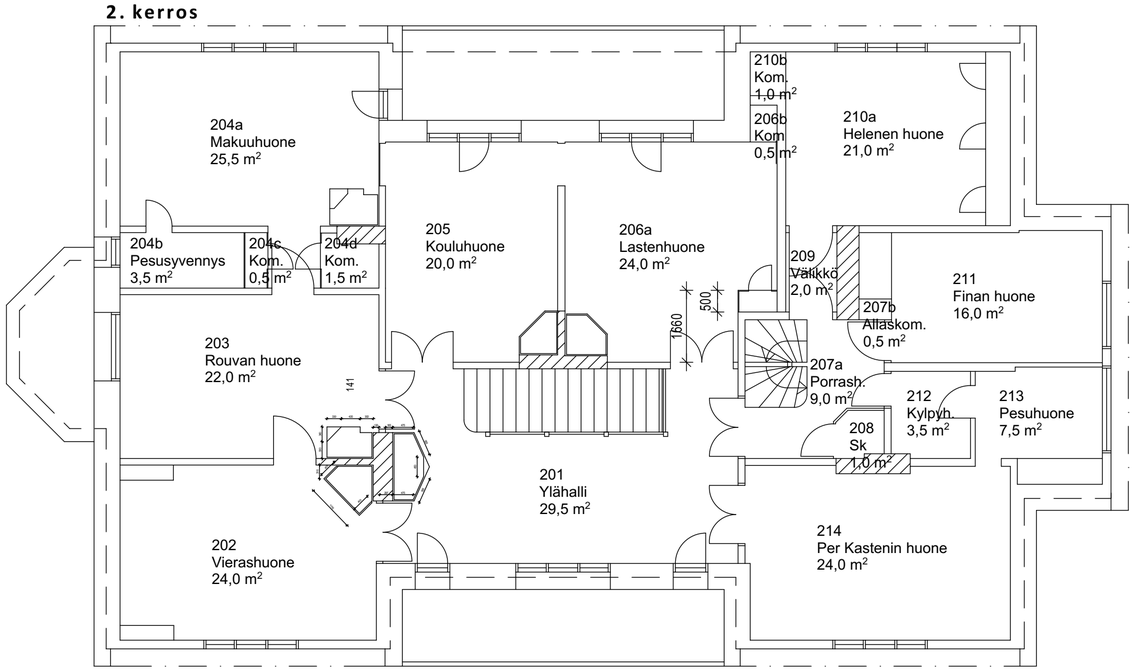

Ullakko

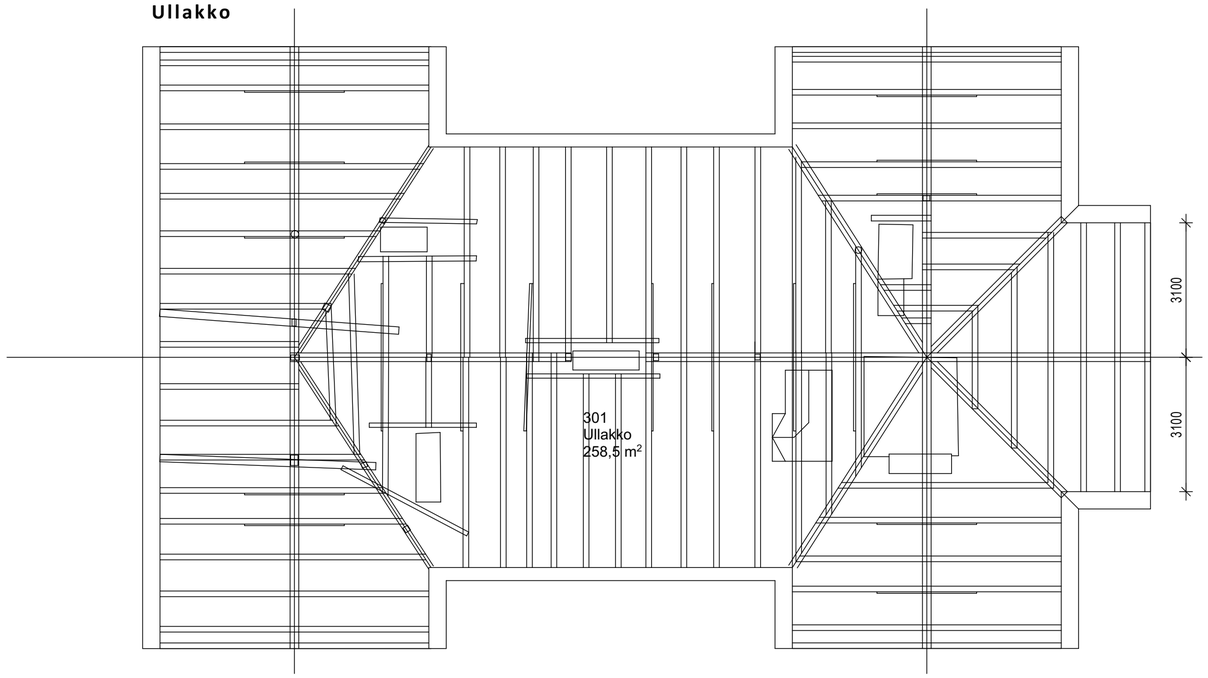

Vantaan kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala, Kiinteistöt ja tilat palvelualue, Toimitilajohtaminen, Hankevalmistelu/ASTå

Håkansbölen kartano, päärakennus
Kartanontie 1, 01200 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	695	brm2
hyötyala	510	hym2
huoneistoala	600	htm2
tilavuus	3 222	rm3
tehokkuusluku	1,36	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		620 000	892,09	1 215,69	192,43
suunnittelu	450 000				
rakennuttaminen	140 000				
liittymismaksut	30 000				
Rakennustekniset työt		1 850 000	2 661,87	3 627,45	574,18
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		420 000	604,32	823,53	130,35
LVV-työt	410 000				
IV-työt	10 000				
Säätölaitteet	0				
Sähkötyöt		260 000	374,10	509,80	80,70
Erillishankinnat		0	0,00	0,00	0,00
Muutos- ja lisätyövaraus		350 000	503,60	686,27	108,63
TAVOITEHINTA (alv 0%)		3 500 000	5 035,97	6 862,75	1 086,28
TAVOITEHINTA (alv 24%)		4 340 000	6 244,60	8 509,80	1 346,99

Hintataso KL 118 (2/23)

Arvio sisältää:
- Tarveselvitys-hankesuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet
- Öljylämmintysjärjestelmän purku ja öljysäiliön poisto
- Maalämpöjärjestelmä

Arvio ei sisällä:
- Käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 23.2.2023

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

Rakennushankkeen turvallisuusriskit, HAVAT Riskikartta

KOHDE: Håkansbölen kartano, päärakennus
PÄIVÄYS: 30.09.2022
LAATIJAT: Ann-Mari Ståhlberg, Jukka Tuhkanen

Rakennushankkeen ominaisuudet

- ☐ Koko
- ☐ Muoto
- ☐ Suuruus
- ☐ Mitat
- ☐ Poikkeuksellisuus
- ☒ Ainutkertaisuus, asemakaavalla suojeltu (Luokitustunnus R1)
- ☒ Materiaalivalinnat, suojeltuja pintamateriaaleja (pinkopahvi, linoleumilattia) ja orgaanisia rakennetäytteitä
- ☐ Tekniset ratkaisut
- ☐ Runkoratkaisu
- ☐ Ajankohta
- ☐ Suunnitteluratkaisut
- ☒ Vaativuus, tilat, rakennusosat ja pintarakenteet suojeltu
- ☐ Rakennuksen kunto
- ☐ Talotekniikka
- ☒ Muu, poikkeuksellisen hyvin säilynyt Jugend-aikakauden rakennus

Työturvallisuutta ja terveyttä koskevat tiedot

- ☒ Mikrobit (Home, PAH), purkutöiden aikana
- ☒ Pöly, purkutöiden aikana
- ☐ Kaasut
- ☐ Muut ilman epäpuhtaudet
- ☐ Melu, tärinä
- ☐ Kuumuus/kylmyys
- ☐ Säteily
- ☐ Häikäisy
- ☐ Happipitoisuus, hapen puute
- ☐ Myrkyt
- ☐ Vaaralliset aineet
- ☐ Altistuminen
- ☐ Ergonomia, hankalat työasennot
- ☐ Vaaralliset työt
- ☐ Räjähdys
- ☐ Syttyminen
- ☐ Muu

Rakennushankkeen luonne

- ☐ Työmaan johtamisen erityispiirteet
- ☐ Yhteensovittamisen erityispiirteet
- ☐ Aikataulu
- ☐ Urakoitsijoiden määrä
- ☐ Urakkarajat
- ☐ Erillistoimitukset
- ☐ Töiden läheisyys/peräkkäisyys
- ☐ Töiden päällekkäisyys
- ☐ Tiedonkulun erityispiirteet
- ☐ Työmenetelmien reunaehdot
- ☒ Muu, kustannukset

Rakennushankkeen olosuhteet

- ☒ Varottavat rakenteet, kaikki säilytettävät rakennusosat ja pintarakenteet
- ☒ Vaaralliset johdot
- ☐ Varottavat toiminnot
- ☐ Asukkaat, asiakkaat, tilaajan henkilöstö, vuokralaiset, käyttäjät
- ☐ Liikenne, liikennemuodot
- ☒ Työkoneiden käyttö, rakennusta ympäröivä puisto puineen suojeltu
- ☐ Työvälineiden käyttö
- ☐ Materiaalit ja aineet
- ☐ Vaaralliset jätteet
- ☐ Teollinen toiminta lähellä, prosessit
- ☐ Tilojen rakennusaikainen käyttö
- ☒ Muu toiminta, tontilla kahdeksan muuta rakennusta, joissa osassa ympärivuotista toimintaa
- ☒ Purettavat rakenteet
- ☐ Herkät laitteet ja laitteistot
- ☒ Muut ympäristötekijät, rakennusta ympäröivä puisto puineen suojeltu
- ☐ Sähkökaapelit/kaasuputket
- ☐ Muu

Työhön liittyviä vaaroja

- ☐ Arvioitava aina VNp629/94 liitteen 2 mukaista erityistä vaaraa sisältävät työt
- ☐ Rakennusratkaisuihin liittyvät vaarat

LÄMMÖNTUOTTOJÄRJESTELMÄ

Kartanorakennuksen lämmöntuotto toteutetaan maalämpöjärjestelmällä. Toteutuksessa huomioidaan alueen paikalla olevat maanalaiset putket ja johdotukset. Vantaan kaupungilta lausunnot pyydetään; arkeologi Andreas Koivistolta (maaperän muinaisesineistö), kairauksien osalta geoyksiköltä, puistoalueen osalta viheryksikköltä.

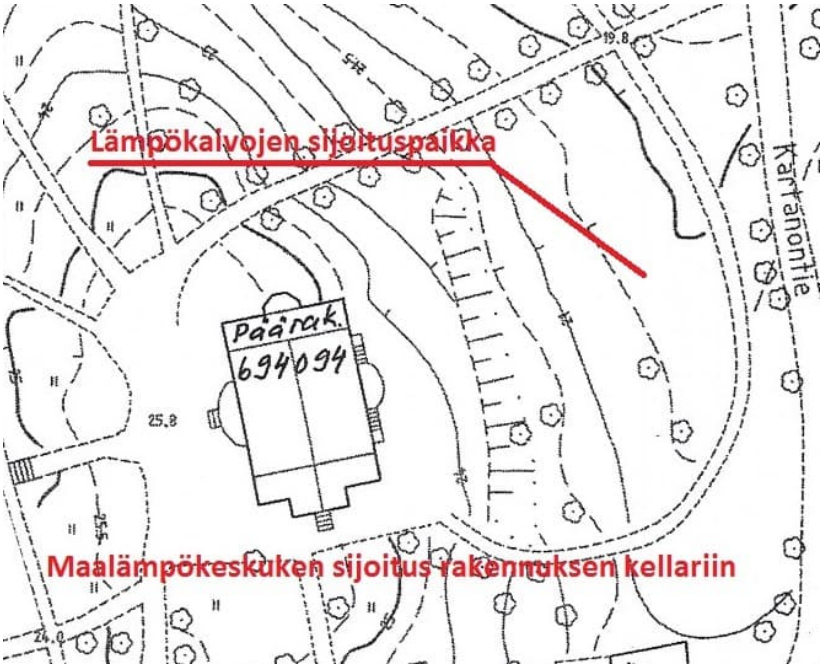

Lämpökaivojen sijoituspaikka;
Toteutusmahdollisuus selvitetty GEO-yksiköltä 2016 (ei kairaus kieltoa)

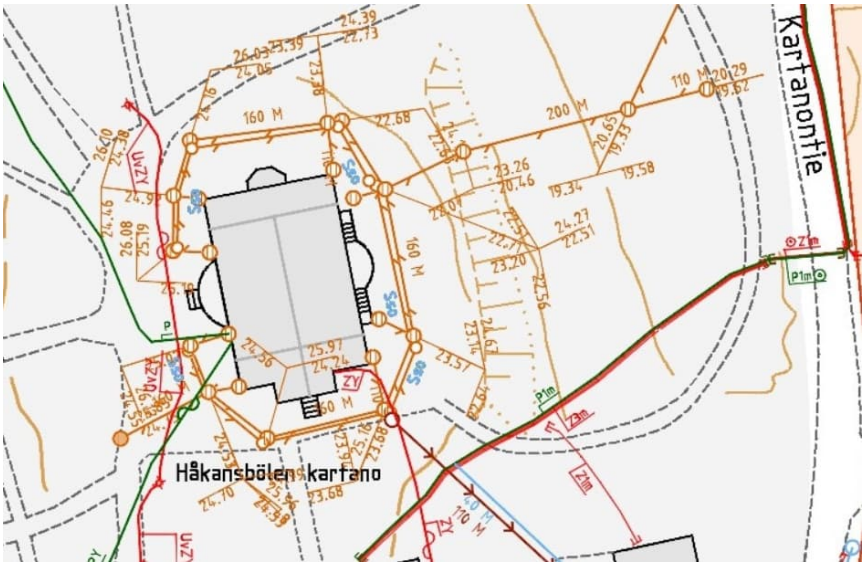

Alueen johtokartta

7 § Latukujan tilapäisen päiväkodin vuokratilojen vuokrasopimuksen vuokraoption muuttaminen ja käyttäminen / Parmaco / AK

VD/7558/10.03.02.06/2022

AK/TE/PS

Esitetään muutettavaksi Latukujan paviljonkitilojen vuokraamisen alkuperäistä jatko-optiota viiden vuoden jaksosta kahteen 2,5 vuoden jaksoon, ja päätettäväksi käyttää ensimmäinen 2,5 vuoden optiokausi ajalta 1.7.2023–31.12.2025 vuokralla 14 900 €/kk, jolloin jälkimmäinen optiokausi 1.1.2026–30.6.2028 on edelleen käytettävissä vuokrahinnalla 10 000 €/kk. Samalla esitetään, että toimitilapäällikkö valtuutetaan päättämään jälkimmäisen optiokauden käyttämisestä.

Vantaan kaupunki on vuokrannut noin 559 kem2 laajuiset kaupungin tontille asennetut päiväkotitilat käyttöön Parmaco Oy:ltä osoitteessa Latukuja 1. Sopimus on alkanut 1.8.2018 ja sen määräaikaisuus kestää 30.6.2023 saakka.

Kohteen vuokra on perusvuokrakaudella sopimuksen mukaisesti 30.6.2023 saakka 20 800 €/kk. Alkuperäiseen tarjoukseen ja vuokrasopimukseen sisältyy optio jatkovuokrauksesta 60 kk ajaksi alkaen 1.7.2023, jolloin vuokra olisi jatkokaudella 10 000 €/kk. Kohteen vuokriin lisätään aina voimassa oleva arvonlisävero, ja vuokrat ovat kiinteitä ilman korotuksia. Option mukainen jatkokausi päättyisi 30.6.2028. Toinen mahdollisuus sopimuksessa on valmiiksi jatkaa vuokraamista 12 kuukauden jaksoissa perusvuokralla 20 800 €/kk.

Vantaan kaupungin kasvatus ja oppiminen -toimialan ja toimitilajohtamisen palveluverkkoasiantuntijoiden kanssa tehdyn selvityksen perusteella tilojen ennustettavan välittömän käyttötarpeen osalta ei katsota tarpeenmukaiseksi käyttää suoraan viiden vuoden kestoista vuokraoptiota, vaan on neuvoteltu vuokranantajan kanssa vaihtoehdosta jakaa alkuperäinen optio puoliksi kahteen 30 kuukauden kauteen, jolloin alueen tulevien muiden tilainvestointihankkeiden toteuttamismahdollisuuksien vasta myöhemmin selvitessä voidaan arvioida paremmin myös toisen optiovuokrakauden tarpeellisuutta, ja sen jälkeistäkin käyttötarvetta tälle vuokrakohteelle.

Ensimmäisen 30 kuukauden optiokausi perustuu pääasiassa Rajakylän koulun tilatarpeisiin, ja mm. koulun asuntolarakennuksen muutostöiden toteuttamisaikatauluihin koulun lisätilaksi vuonna 2025. Jälkimmäinen optiokausi puolestaan toimisi varauksena joko koulun tai Rajakylä-Länsimäen alueen varhaiskasvatustilojen tilahankkeiden ja paikkatarpeiden mukaan. Jälkimmäisen optiokauden käyttämisestä päätettäisiin toimitilapäällikön päätöksellä erikseen palveluverkkojen tarpeiden perusteella.

Vuokranantaja on antanut tarjouksenaan alkuperäisestä poikkeavaan muutettavaan vuokrakausien optiokausijakoon ajalle 1.7.2023–31.12.2025 vuokraksi 14 900 €/kk, ja kaudelle 1.1.2026–30.6.2028 vuokraksi 10 000 €/kk. Vuokrat ovat kiinteitä. Ensimmäisen optiokauden vuokra olisi selkeästi edullisempi kuin lyhyempien ajanjaksojen vuokraaminen, vaikkakin korkeampi kuin suoraan viiden vuoden pituisella vuokrakaudella.

Tilanteessa, jossa ei pystytä ennustamaan ja käyttämään kerralla viiden vuoden vuokrakautta, voidaan jakamalla optiokausi kahteen lyhyempään jaksoon kuitenkin välttää 12 kuukauden mittaisten peräkkäisten vuokrajaksojen muodostama korkeampi vuokrataso.

Hankintalain 136 §:n mukaan hankintasopimukseen voidaan tehdä muutos ilman uutta hankintamenettelyä, kun kyse on sellaisesta vähäarvoisesta sopimusmuutoksesta, joka alittaa hankintalain liitteessä E tarkoitettuja palveluja koskevissa hankinnoissa sekä käyttöoikeussopimuksissa kansalliset kynnysarvot tai muissa hankinnoissa EU-kynnysarvot eikä vaikuta sopimuksen yleiseen luonteeseen.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 10 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja -antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 7

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään

a) hyväksyä vuokrasopimuksen jatko-optiorakenteen muuttaminen perustelutekstissä kuvatulla tavalla sekä käyttää ensimmäinen jatko-optio eli vuokrata kohde jatkokaudeksi ajalle 1.7.2023–31.12.2025 edellä mainituin pääehdoin ja muutoin vuokrasopimuksen mukaisesti kuukausivuokralla 14 900 €/kk, ja
b) valtuuttaa toimitilapäällikkö päättämään toisen optiokauden käyttämisestä ajalle 1.1.2026–30.6.2028 edellä mainituin sekä vuokrasopimuksen mukaisin ehdoin.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Tilahallinta

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:
isännöitsijä Pasi Simola, puh. 040 821 5974
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

8 § **Hiilineutraalisuustavoitteita edistävän hinta- ja laatukilpailun järjestäminen Myyrmäen asuinkerrostalokorttelista 15644 vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon ja asumisoikeustuotantoon / AK**

VD/1695/10.00.02.00/2023

AK/HR/JL

Esitetään asuinkerrostakorttelin 15644 luovuttamista hinta- ja laatukilpailulla vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon ja valtion tukemaan asumisoikeustuotantoon.

Kiinteistöhallinta ja asuminen on valmistellut kilpailutettavaksi asuinkerrostakorttelin 15644. Kortteli sijaitsee Myyrmäen kaupunginosassa noin 800 metrin päässä Louhelan juna-asemalta. Asemakaavassa kortteli on merkinnällä AK (asuinkerrostalojen korttelialue). Korttelissa on asemakaavan mukaista asuinrakennusoikeutta 11 000 k-m2. Suurin kerrosluku on kahdeksan.

Hinta- ja laatukilpailun tarkoituksena on löytää korttelille toteuttaja, joka rakentaa korttelille vapaarahoitteisia omistusasuntoja ja valtion tukemia pitkän korkotuen asumisoikeusasuntoja, joiden osuus koko korttelin rakennusoikeudesta tulee olla 25–40 %. Korttelin vapaarahoitteisen omistusasuntotuotannon tontit myydään perustettaville asunto-osakeyhtiöille. Asumisoikeustuotannon tontit vuokrataan valtion tukemaa asumisoikeustuotantoa rakentavalle yhtiölle. Kilpailuun voi osallistua myös erilliset rakennuttajat, joista toinen rakentaa vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa ja toinen valtion tukemaa asumisoikeustuotantoa. Asumisoikeustuotannon tontit vuokrataan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) hyväksymällä enimmäishinnalla.

Hinta- ja laatukilpailun vapaarahoitteisen omistusasuntotuotannon pohjahinnaksi esitetään 670 €/k-m2. Hinnan osuus kilpailun kokonaisratkaisuperusteesta on viisikymmentä prosenttia ja kaupungin hiilineutraalisuuden edistämistä koskevien tavoitteiden (rakennushankkeen hiilijalanjälki) osuus on viisikymmentä prosenttia. Tällä kilpailutusmallilla pyritään sovittamaan yhteen kaupungin taloudelliset sekä hiilineutraalisuuden edistämistä koskevat tavoitteet.

Kilpailutontit luovutetaan kaupunginhallituksen päättämien tuottajamuotoisten asuntotonttien luovutusperiaatteiden mukaisesti.

Varausmaksu
Korttelin omistusasuntotuotannon osuutta koskeva varausmaksu on 200.000 euroa. Varausmaksu hyvitetään vapaarahoitteisten tonttien kauppahinnoissa. Jos varaus myöhemmin perutaan, niin varausmaksua ei palauteta. Mikäli hanke viivästyy kaupungista johtumattomista syistä ja tonttivaraukselle myönnetään lisäaikaa, niin kaupunki voi päättää, että varausmaksua tai osaa siitä ei hyvitetä tonttien kauppahinnoissa.

Hiilijalanjälki
Rakennuksen elinkaaren hiilijalanjäljen laskenta tehdään kilpailuohjelman ohjeen mukaisesti. Näin pyritään varmistamaan laskennan ja vertailun yhteismitallisuus, kun kaikkien kilpailuun osallistuvien on ilmoitettava laskentaan vaikuttavat lähtötiedot ja laskentaan olennaisesti vaikuttavat suunnitteluratkaisut samalla tavalla. Hiilijalanjäljen laskenta tulee suorittaa 50 vuoden tarkasteluajalta. Suurimmat hiilijalanjälkeen vaikuttavat ratkaisut tulee laskelmien lisäksi kuvata tarkoin sanallisesti ja/tai kaavioin kilpailuohjelman ohjeen mukaisesti.

Asuinrakennusten energialuokka
Asuinrakennusten tulee olla vähintään A-energialuokkaa.

Asuntojen myyntiä koskeva velvoite
Tonttien kauppakirjaan sisällytetään ehto, jossa asuntojen myyntiä rajoitetaan seuraavasti: asuntoja saa myydä kaksi asuntoa yhtä ostajaa kohden. Ostajan tulee olla luonnollinen henkilö.

Asuntojen huoneistotyyppijakauma asuntohanketta kohden
Asuntojen kokonaismäärästä korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä, vähintään 40 % pitää olla kolmioita tai sitä suurempia perheasuntoja, joista vähintään 10 % pitää olla suurempia perheasuntoja (vähintään 4 h + k/kk). Huoneiksi luetaan vain tilat, joissa on ikkuna suoraan ulos.

Tonttien myyntihinta
Kaupungilla on oikeus periä korttelin 15644 tonteista lisäkauppahintaa tai lisävuokraa, mikäli tonteille toteutettava rakennusoikeus ylittää kauppahinnan perusteena käytetyn asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden määrän.

Kilpailun järjestelystä vastaa Vantaan kaupungin kiinteistöhallinta ja asuminen -tulosalue. Kilpailu järjestetään vuoden 2023 aikana.

Korttelin 15644 tonttijako ja lohkominen suoritetaan lopullisen toteuttajan tarpeiden mukaisesti ja kustannuksella, kun kohteen rakennussuunnitelmat ovat riittävän tarkalla tasolla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 24 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa. Edelleen Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 33 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 8

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään järjestää esittelyosan mukainen tarjouskilpailu.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- kartta korttelista 15644

Täytäntöönpano: Kiinteistöhallinta ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Hilma Ruoho, puh. 043 825 5177,

maankäyttöinsinööri Juho Lumme, puh. 043 826 9117,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

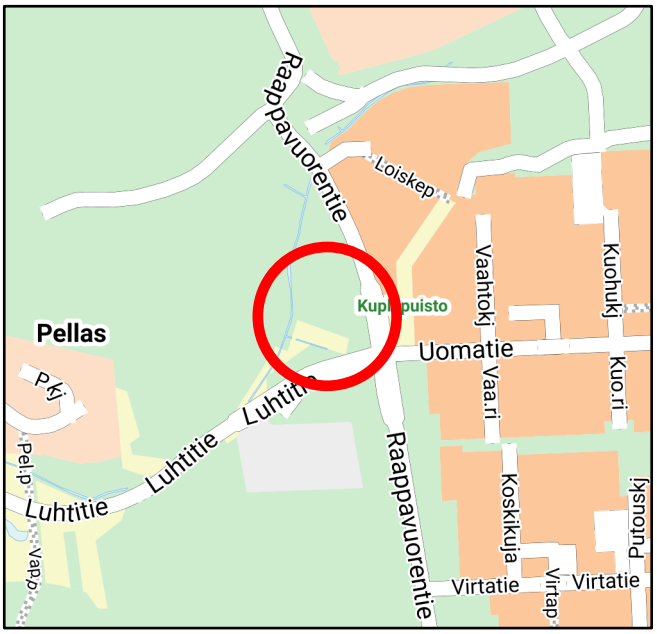

LIITEKARTTA
TONTTIKILPAILUA VARTEN

15 MYYRMÄKI

Kortteli: 15644

Pinta-ala: n. 9 472 m2
Rakennusoikeus: 11 000 k-m2

Vantaan kaupunki

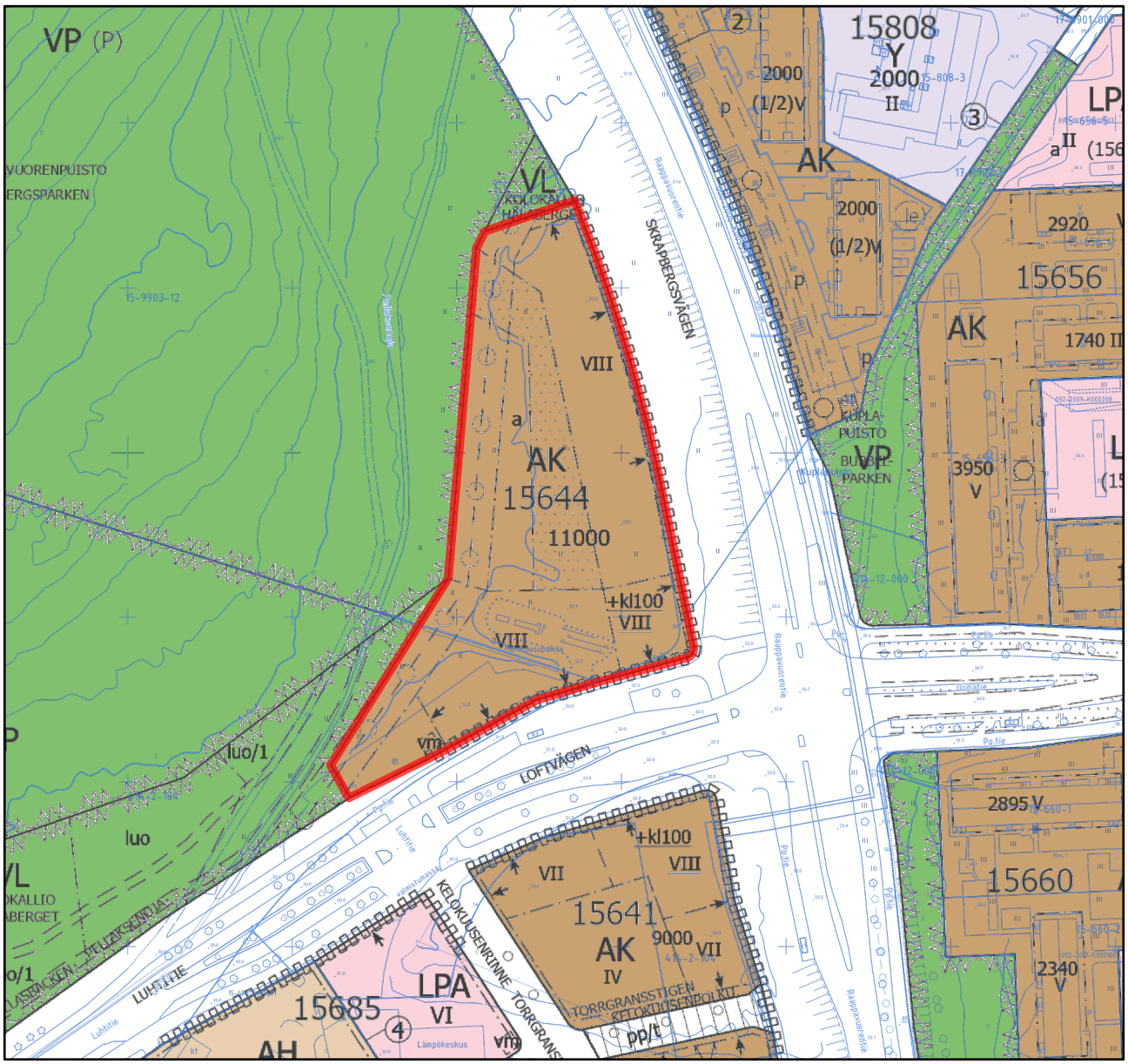

0 25 50 100 m

9 § Teollisuustontin 92-25-100-3 takaisinosto Myllymäki / AK

VD/8778/10.00.02.00/2021

AK/JSa

Esitetään Myllymäessä tontin 92–25–100–3 takaisin ostamista 479 000 eurolla JMM Vehkala Oy:ltä. Tontti on asemakaavassa osoitettu teollisuus-, liike ja toimisto rakennusten korttelialueeksi TK. Tontin rakennusoikeus on 1916 k-m2.

Vantaan kaupunki on myynyt 31.12.2021 allekirjoitetulla kauppakirjalla teollisuus-, liike ja toimisto rakennusten korttelialueen (KT) tontin 92-25-100-3 JMM Vehkala Oy:lle. Tontille oli tarkoitus toteuttaa PCBI Oy:n toimisto-, suunnittelu - ja varastotilat.

Yritys toimii Suomen kiinteistötekniikan markkinoilla, ja sen liikeidea perustuu kiinteistöjen kriittisten järjestelmien maahantuontiin, suunnitteluun, urakointiin ja ylläpitoon. Nykyiset ja tulevat asiakkaat toimivat pääosin konesali-, rakennus-, teollisuus- ja julkishallinnon aloilla. Yritysten konsolidoitu liikevaihtoennuste vuodelle 2020 oli noin 10 miljoonaa euroa ja ne työllistävät yhteensä noin 42 henkilöä.

Takaisinosto

PCBI Oy on lähestynyt kiinteistönhallinta ja asuminen -yksikköä ja kertonut vaikeuksistaan toteuttaa suunniteltu rakennusprojekti. Yhtiö vetosi erityisesti hankesuunnittelun liittyviin vaikeuksiin sekä rakennusluvan käsittelyn venymiseen. JMM Vehkala Oy pyysi käydyissä neuvotteluissa, että kaupunki ostaisi tontin 92–25–100–3 takaisin.

Neuvotteluissa sovittiin, että kaupunki ostaa tontin takaisin alkuperäisellä 479 000 euron kauppahinnalla ja ettei korkoa peritä. Tontti ostetaan kiinnityksistä ja niihin rinnastettavista erityisistä oikeuksista vapaana.

Toimivalta

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 27 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 1 500 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 9

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään

a) ostaa takaisin JMM Vehkala Oy:ltä tontti 92–25–100–3 kiinnityksistä ja niihin rinnastettavista erityisistä oikeuksista vapaana 479 000 euron kauppahinnalla,
b) että tontin 92–25–100–3 kauppakirja on allekirjoitettava viimeistään 31.8.2023. Mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 31.8.2023 mennessä, raukeaa tämä päätös, ja
c) valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan tontin 92–25–100–3 kauppakirjan ja tekemään sopimukseen teknisluonteisia tarkistuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kartta ostettavasta tontista 92-25-100-3

Täytäntöönpano: Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnalle

Lisätiedot:
tonttiasiamies Jari Sainio, puh. 0400 419 676,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KOHTEEN SIJAINTI

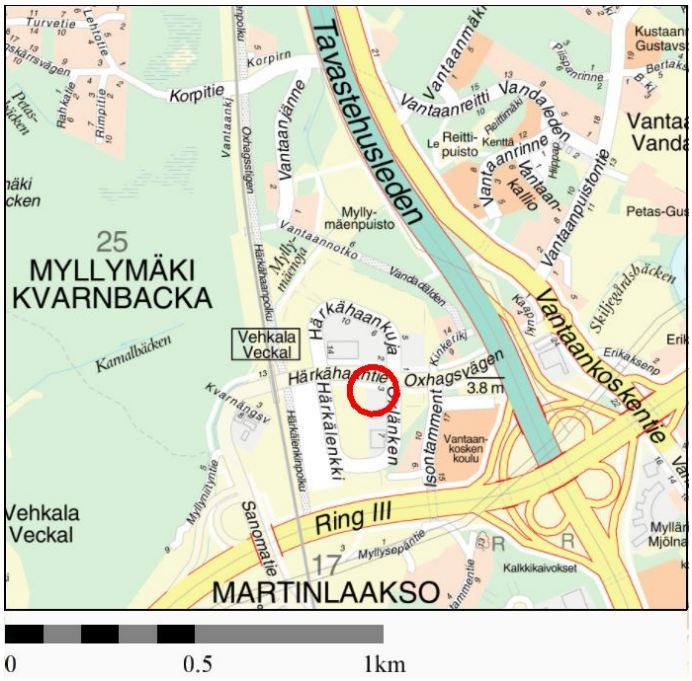

TEOLLISUUSTONTIN
Ostaminen /
JMM Vehkala Oy

Kaupunginosa: MYLLYMÄKI (25)

Tontti: 92-25-100-3
pinta-ala 3831 m²
rakennusoikeus 1916 k-m²

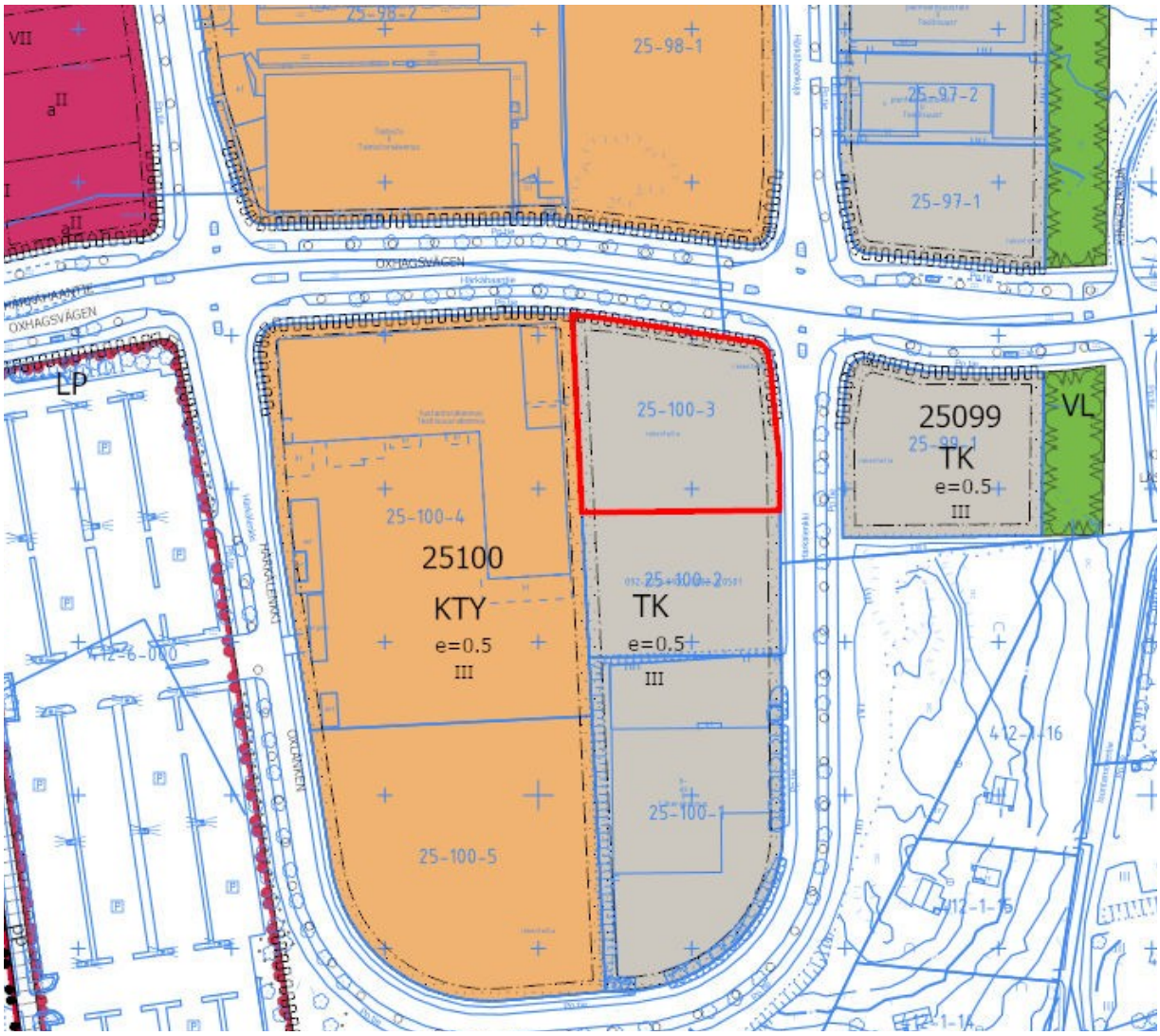

10 § **Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin osakekannan myynti / Lujatalo Oy / AK**

VD/5370/10.00.02.00/2017

TeA/AK/HR

Esitetään Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin osakekannan myyntiä Lujatalo Oy:lle vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon 3 932 249,92 euron kauppahinnalla. Asunto Oy Vantaan Keltasafiiri omistaa kerrostalotontin 23153/1, määräosan 4820/45515 pysäköintitontista 23152/2 ja pysäköintilaitoksesta 38 autopaikkaa sekä 38 kappaletta Safiiriparkin Huolto Oy:n osaketta, joiden mukaan kokonaiskauppahinta muodostuu.

Kiinteistöhallinta ja asuminen järjesti 15.12.2020–28.2.2021 tarjouskilpailun Kivistössä sijaitsevan asuinkerrostalotontin 23153/1 (Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin osakekannan) myymiseksi. Tarjouskilpailun pohjahinnaksi päätettiin 550 €/k-m2. Määräaikaan mennessä saapui kaksi hakemusta, joista korkeimman tarjouksen (627 €/k-m2) jätti Lujatalo Oy.

Kaupunginhallitus 19.10.2020 § 18 päätti oikeuttaa kaupunkisuunnittelulautakunnan valitsemaan kilpailun voittaja (varauspäätös). **Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.4.2021 § 17** varasi Kivistön korttelin 23153 tontin 1 (Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin osakekannan) Lujatalo Oy:lle vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona toteutettavaksi 31.12.2022 saakka.

Lujatalo Oy on käynnistämässä rakentamista tontille 23153/1.

Asemakaavassa tontti on merkinnällä AK (asuinkerrostalojen korttelialue). Tontilla on asemakaavan mukaista asuinrakennusoikeutta 4 820 k-m2. Tontille on haettu rakennusoikeuden ylitystä (2409 km2+ 2412,5 k-m2 = 4 821,5 k-m2) 1,5 k-m2 rakennusluvassa. Rakennusoikeuden ylityksen määrä selviää ennen osakekauppoja.

Lujatalo Oy:n kilpailuehdotuksessa tarjoamalla tontin yksikköhinnalla AK-tontin kauppahinnaksi tulee 627 €/k-m2 x 4 821,5 k-m2 = 3 023 081 €. Hinnassa on huomioitu rakennusoikeuden ylitys. Mikäli tontille 23153/1 toteutetaan lainvoimaisen rakennusluvan mukaan vapaarahoitteisia omistusasuntoja yhteensä enemmän kuin asemakaavassa on merkitty asuinrakennusoikeutta (4 820 k-m2), myyjällä on oikeus periä lisäkauppahintaa (627 €/k-m2).

Autopaikat:
Tontin 23153/1 autopaikat 38 kpl sijoittuvat LPA-tontille 23152/2 valmistuneeseen pysäköintilaitokseen. Autopaikat (38 kpl) on valmiiksi rakennettu. Asunto Oy Vantaan Keltasafiiri omistaa LPA-tontista 23152/2 ja valmistuneesta pysäköintilaitoksesta määräosan 4820/45515 ja 38 autopaikkaa. Autopaikkojen kauppahinta muodostuu 38 autopaikan rakentamiskustannuksista, joten autopaikkojen kauppahinnaksi tulee 908 902,92 euroa (38 kpl x 23 918,49 euroa).

Yhtiö on vuokrannut autopaikoista 17 kappaletta TA-Asumisoikeus Oy:lle 13.8.2019 allekirjoitetulla vuokrasopimuksella. Mikäli Lujatalo Oy haluaa, että Asunto Oy Vantaan Keltasafiiri sanoo vuokrasopimuksen irti ennen osakekannan kauppaa, tulee Lujatalon siitä ilmoittaa Asunto Oy Vantaan Kelta-safiirin hallitukselle ennen osakekannan kauppaa.

Safiiriparkin Huolto Oy

Pysäköintilaitosta varten on perustettu hallinnointiyhtiö, Safiiriparkin Huolto Oy. Asunto Oy Vantaan Keltasafiiri omistaa 38 osaketta. Osakkeiden yhteishinta on 266 euroa (38 kpl x 7,00 euroa), mikä peritään osakekannan kaupan yhteydessä. Safiiriparkin Huolto Oy:n osakkeiden lukumäärä (38 kpl) on sama kuin asuntotontille tulevien autopaikkojen lukumäärä.

Tarkemmin autopaikkojen rakentamisesta ja muista kiinteistöjen välisistä käyttöoikeuksista, rasitteista ja muista järjestelyistä on sovittu korttelin yhteisjärjestelysopimuksissa.

Kokonaiskauppahinta 3 932 249,92 euroa muodostuu AK-tontin hinnasta 3 023 081 euroa, autopaikkojen hinnasta 908 902,92 € ja Safiiriparkin Huolto Oy:n osakkeista 266 euroa. Varausmaksu 50 000 euroa, jonka Lujatalo Oy on maksanut kaupungille 12.3.2021, hyvitetään kauppahinnassa. Mikäli Lujatalo Oy ei osta Vantaan kaupungilta osakekantaa, jää varausmaksu kaupungille.

Lujatalo Oy sitoutuu suorittamaan tontin 23153/1 osalta Kivistön aluemarkkinointikorvauksen. Korvaus määräytyy rakennusluvassa tontille osoitetun rakennusoikeuden mukaan siten, että korvauksena suoritetaan 2 €/k-m2+alv. Tämä markkinointimaksu ei sisälly tontin myyntihintaan. Korvaus tulee maksaa yhden kuukauden aikana kauppakirjan allekirjoittamisesta kaupungin erikseen lähettämää laskua vastaan.

Lujatalo Oy sitoutuu liittymään alueelliseen jätteiden putkikeräysjärjestelmään. Kaupunki on perustanut voittoa tavoittelemattoman erillisen putkijäteyhtiön, Kivistön Putkijäte Oy:n, joka vastaa jäte-huoltoverkon suunnittelusta ja rakennuttamisesta.

Kilpailun vaatimukset ja velvoitteet, jotka kirjataan kauppakirjaan:

Asuntojen rahoitus- ja hallintamuoto:
Tontille on rakennettava vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa siten, että tontti jää asunto oy:n omistukseen.

Asuinrakennusten energialuokka:
Asuinrakennusten tulee olla A-energialuokkaa.

Asuntojen huoneistotyyppijakauma rakennuksittain:
Tontille 23153/1 on suunniteltu toteutettavaksi kaksi identtistä asuinrakennusta, joissa molemmissa on 42 asuntoa eli yhteensä 84 vapaarahoitteista omistusasuntoa, joista 26 asuntoa on yksiöitä (30,95 %) kaksioita on 28 asuntoa (33 %), kolmioita on 22 asuntoa (26 %) ja neliöitä on 8 asuntoa (9,5 %). Kilpailuohjelmassa vaadittiin, että asuntojen kokonaismäärästä (rakennuksittain) korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä, vähintään 20 % pitää olla kolmioita ja vähintään 10 % pitää olla suurempia perheasuntoja (vähintään 4h + k/kk). Huoneeksi luetaan vain tilat, joissa on ikkuna suoraan ulos.

Kumpaakin rakennukseen on nyt suunniteltu yksi yksiö liikaa ja yksi perheasunto liian vähän. Mikäli asuntojen huoneistotyyppijakauman osalta kilpailuehtoja rikotaan molempien rakennusten osalta, on Lujatalo Oy velvollinen maksamaan kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto vaadittujen yksiöiden (kpl) ylittävien ja vaadittujen perheasuntojen (4h + k/kk) määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta. Tämä sopimussakkoehto on kaupungilla yleisesti käytössä oleva kauppakirjan ehto.

Asuntojen myyntiä koskeva velvoite:
Tontin kauppakirjaan sisällytetään ehto, jossa asuntojen myyntiä rajoitetaan seuraavasti: asuntoja saa myydä ainoastaan kaksi asuntoa yhtä ostajaa kohden. Ostajan tulee olla luonnollinen henkilö.

Kilpailuohjelmassa edellytettiin, että kilpailun voittaja sitoutuu noudattamaan tonttikilpailun ohjelmaa sekä kaupungin päättämiä asuntotonttien luovutushetkellä voimassa olevia luovutusehtoja

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 20 mukaan kaupunginhallitus päättää osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä.

Kaupunkitilalautakunta 19.1.2022 § 10

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) myydään Lujatalo Oy:lle Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin (Y-tunnus 2753279-5) koko osakekanta 3 932 249,92 euron kauppahinnalla. Varausmaksu 50 000 euroa hyvitetään kauppahinnassa. Mikäli rakennusoikeus lisääntyy rakennuslupavaiheessa, korotetaan kauppahintaa vastaavasti. Kauppahintaan lisätään yhtiön rahavarat,
b) yhtiön omistaman Kivistön korttelin 23153 tontin 1 rakentamisessa on noudatettava tonttikilpailun ehtoja ja kaupunginhallituksen hyväksymiä asuntotonttien luovutusehtoja,
c) peritään tontin 23153/1 toteuttajalta Kivistön aluemarkkinointikorvaus,
d) toteuttaja sitoutuu liittymään Kivistön alueen jätteiden putkikeräysjärjestelmään ja noudattamaan kaupunginhallituksen vahvistamia menettelytapoja ja maksuja,
e) toteuttaja sitoutuu noudattamaan kilpailuohjelmassa asetettuja ehtoja. Ehtojen rikkomisesta kirjataan kauppakirjaan sopimussakkolausekkeet,
f) yhtiön omistaman Kivistön korttelin 23153 tontin 1 rakentaminen on aloitettava vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta ja rakentamaan tontille 2,5 vuoden kuluessa allekirjoittamisesta 80 prosenttia tontin kerrosalasta,
g) Lujatalot Oy vastaa kauppaehtojen noudattamisesta siihen asti, kunnes rakentamisvelvoite on täytetty, ja
h) päätös raukeaa, mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 31.12.2022 mennessä.

Käsittely:
Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 31.1.2022 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) myydä Lujatalo Oy:lle Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin (Y-tunnus 2753279-5) koko osakekanta 3 932 249,92 euron kauppahinnalla. Varausmaksu 50 000 euroa hyvitetään kauppahinnassa. Mikäli rakennusoikeus lisääntyy rakennuslupavaiheessa, korotetaan kauppahintaa vastaavasti. Kauppahintaan lisätään yhtiön rahavarat,

b) että yhtiön omistaman Kivistön korttelin 23153 tontin 1 rakentamisessa on noudatettava tonttikilpailun ehtoja ja kaupunginhallituksen hyväksymiä asuntotonttien luovutusehtoja,
c) periä tontin 23153/1 toteuttajalta Kivistön aluemarkkinointikorvaus,
d) että toteuttaja sitoutuu liittymään Kivistön alueen jätteiden putkikeräysjärjestelmään ja noudattamaan kaupunginhallituksen vahvistamia menettelytapoja ja maksuja,
e) että toteuttaja sitoutuu noudattamaan kilpailuohjelmassa asetettuja ehtoja. Ehtojen rikkomisesta kirjataan kauppakirjaan sopimussakkolausekkeet,
f) että yhtiön omistaman Kivistön korttelin 23153 tontin 1 rakentaminen on aloitettava vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta ja rakentamaan tontille 2,5 vuoden kuluessa allekirjoittamisesta 80 prosenttia tontin kerrosalasta,
g) että Lujatalot Oy vastaa kauppaehtojen noudattamisesta siihen asti, kunnes rakentamisvelvoite on täytetty, ja
h) että päätös raukeaa, mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 31.12.2022 mennessä.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin seuraava kokoomuksen kaupunginhallitusryhmän pöytäkirjalausuma:

Kaupungin tontinluovutusperiaatteet on käsiteltävä maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivityksen yhteydessä. Esimerkiksi tässä luovutuksessa on tontin kauppakirjaan sisällytetty ehto, jossa asuntojen myyntiä rajoitetaan niin, että yhden ostajan ostamien asuntojen lukumäärä on rajattu kahteen asuntoon ja ostajan tulee olla luonnollinen henkilö.

Lukumäärärajoitusta voidaan perustella sillä, ettei uudessa taloyhtiössä omistus keskity. Ostajaa koskeva rajaus on kuitenkin ongelmallinen. Se rajaa ostajista pois järjestöt, säätiöt, kaupungit, seurakunnat sekä yritykset. Kaupunki häviää rajauksessa myös taloudellisesti, koska rajaus lisää rakennusyhtiöiden riskiä ja laskee kaupungin rakennusoikeuden myynnistä saamaa hintaa.

_____

Kaupunginhallitus 31.1.2022 § 15 päätti myydä Lujatalo Oy:lle Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin (Y-tunnus 2753279-5) koko osakekannan 3 932 249,92 euron kauppahinnalla niin, että päätös raukeaa, mikäli kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 31.12.2022 mennessä. Päätöksen mukaan kokonaiskauppa-hinta 3 932 249,92 euroa muodostuu AK-tontin 23153/1 hinnasta 3 023 081 euroa, LPA-tontilla 23152/2 sijaitsevien autopaikkojen hinnasta 908 902,92 euroa ja Safiiriparkin Huolto Oy:n osakkeista 266 euroa. Varausmaksu 50 000 euroa, jonka Lujatalo Oy on maksanut kaupungille 12.3.2021, hyvitetään kauppahinnassa. Mikäli Lujatalo Oy ei osta Vantaan kaupungilta osakekantaa, jää varausmaksu kaupungille.

Haastavan uudisasuntomarkkinatilanteen vuoksi Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin osakekannan kaupat eivät onnistuneet määräaikaan 31.12.2022 mennessä, joten Lujatalo Oy on pyytänyt kaupungilta uutta myyntipäätöstä. Lujatalo Oy:n kanssa käytyjen neuvotteluiden pohjalta päädyttiin pysymään samoissa ehdoissa, kuin edellisessä myyntipäätöksessä, mutta Lujatalo Oy toivoi myyntipäätökselle määräajaksi 30.6.2024.

Perusteluna uudelle myyntipäätökselle haastavan asuntomarkkinatilanteen lisäksi on se, että Lujatalo Oy on hakenut rakennusluvan ja tehnyt toteutussuunnitelmat tontille 23153/1. Lujatalo Oy uskoo, että

markkinatilanne selkeytyy tulevan kahden vuoden aikana siten, että Asunto Oy Vantaan Kelta-safiirin ostaminen olisi mahdollista. Oston jälkeen yhtiö olisi todennäköisesti vielä jaettava kahdeksi erilliseksi yhtiöksi vaiheittaista rakentamisen käynnistystä varten.

Autopaikat:
Tontin 23153/1 autopaikat 38 kpl sijoittuvat LPA-tontille 23152/2 valmistuneeseen pysäköintilaitokseen. Autopaikat (38 kpl) on valmiiksi rakennettu. Asunto Oy Vantaan Keltasafiiri omistaa LPA-tontista 23152/2 ja valmistuneesta pysäköintilaitoksesta määräosan 4820/45515 ja 38 autopaikkaa.

Yhtiö on vuokrannut autopaikoista 17 kappaletta TA-Asumisoikeus Oy:lle 13.8.2019 allekirjoitetulla vuokrasopimuksella. Mikäli Lujatalo Oy haluaa, että Asunto Oy Vantaan Keltasafiiri sanoo vuokrasopimuksen irti ennen osakekannan kauppaa, tulee Lujatalon siitä ilmoittaa Asunto Oy Vantaan Kelta-safiirin hallitukselle ennen osakekannan kauppaa.

Safiiriparkin Huolto Oy
Pysäköintilaitosta varten on perustettu hallinnointiyhtiö, Safiiriparkin Huolto Oy. Asunto Oy Vantaan Keltasafiiri omistaa 38 osaketta.

Tarkemmin autopaikkojen rakentamisesta ja muista kiinteistöjen välisistä käyttöoikeuksista, rasitteista ja muista järjestelyistä on sovittu korttelin yhteisjärjestelysopimuksissa.

Lujatalo Oy sitoutuu suorittamaan tontin 23153/1 osalta Kivistön aluemarkkinointikorvauksen. Korvaus määräytyy rakennusluvassa tontille osoitetun rakennusoikeuden mukaan siten, että korvauksena suoritetaan 2 €/k-m2+alv. Tämä markkinointimaksu ei sisälly tontin myyntihintaan. Korvaus tulee maksaa yhden kuukauden aikana kauppakirjan allekirjoittamisesta kaupungin erikseen lähettämää laskua vastaan.

Lujatalo Oy sitoutuu liittymään alueelliseen jätteiden putkikeräysjärjestelmään. Kaupunki on perustanut voittoa tavoittelemattoman erillisen putkijäteyhtiön, Kivistön Putkijäte Oy:n, joka vastaa jäte-huoltoverkon suunnittelusta ja rakennuttamisesta.

Kilpailun vaatimukset ja velvoitteet, jotka kirjataan kauppakirjaan:

Asuntojen rahoitus- ja hallintamuoto:
Tontille on rakennettava vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa siten, että tontti jää asunto-osakeyhtiön omistukseen.

Asuinrakennusten energialuokka:
Asuinrakennusten tulee olla A-energialuokkaa.

Asuntojen huoneistotyyppijakauma rakennuksittain:
Asuntojen kokonaismäärästä
a) korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä,
b) vähintään 20 % tulee olla kolmioita (nämä asunnot voi myös toteuttaa suurempina asuntoina) ja
c) vähintään 10 % tulee olla perheasuntoja (vähintään 4h + k/kk).

Huoneeksi luetaan vain tilat, joissa on ikkuna suoraan ulos.

Asuntojen myyntiä koskeva velvoite:
Tontin kauppakirjaan sisällytetään ehto, jossa asuntojen myyntiä rajoitetaan seuraavasti: asuntoja saa myydä ainoastaan kaksi asuntoa yhtä ostajaa kohden. Ostajan tulee olla luonnollinen henkilö.

Kilpailuohjelmassa edellytettiin, että kilpailun voittaja sitoutuu noudattamaan tonttikilpailun ohjelmaa sekä kaupungin päättämiä asuntotonttien luovutushetkellä voimassa olevia luovutusehtoja.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 20 mukaan kaupunginhallitus päättää säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 10

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) myydään Lujatalo Oy:lle Asunto Oy Vantaan Keltasafiirin (Y-tunnus 2753279-5) koko osakekanta 3 932 249,92 euron kauppahinnalla. Varausmaksu 50 000 euroa hyvitetään kauppahinnassa. Mikäli rakennusoikeus lisääntyy rakennuslupavaiheessa, korotetaan kauppahintaa vastaavasti. Kauppahintaan lisätään yhtiön rahavarat,
b) yhtiön omistaman tontin 23153/1 rakentamisessa on noudatettava tonttikilpailun ehtoja ja kaupunginhallituksen hyväksymiä asuntotonttien luovutusehtoja,
c) peritään tontin 23153/1 toteuttajalta Kivistön aluemarkkinointikorvaus,
d) toteuttaja sitoutuu liittymään Kivistön alueen jätteiden putkikeräysjärjestelmään ja noudattamaan kaupunginhallituksen vahvistamia menettelytapoja ja maksuja,
e) toteuttaja sitoutuu noudattamaan kilpailuohjelmassa asetettuja ehtoja. Ehtojen rikkomisesta kirjataan kauppakirjaan sopimussakkolausekkeet,
f) yhtiö sitoutuu aloittamaan tontin 23153/1 rakentamisen vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta ja rakentamaan tontille 2,5 vuoden kuluessa allekirjoittamisesta 80 prosenttia tontin kerrosalasta,
g) Lujatalo Oy vastaa kauppaehtojen noudattamisesta siihen asti, kunnes rakentamisvelvoite on täytetty, ja
h) päätös raukeaa, mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 30.6.2024 mennessä.

Käsittely:
Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- kartta tontista 23153/1 ja määräosasta tontista 23152/2 myynti

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Hilma Ruoho, puh. 043 825 5177,
maankäyttöinsinööri Juho Lumme, puh. 043 826 9117,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KOHTEEN SIJAINTI

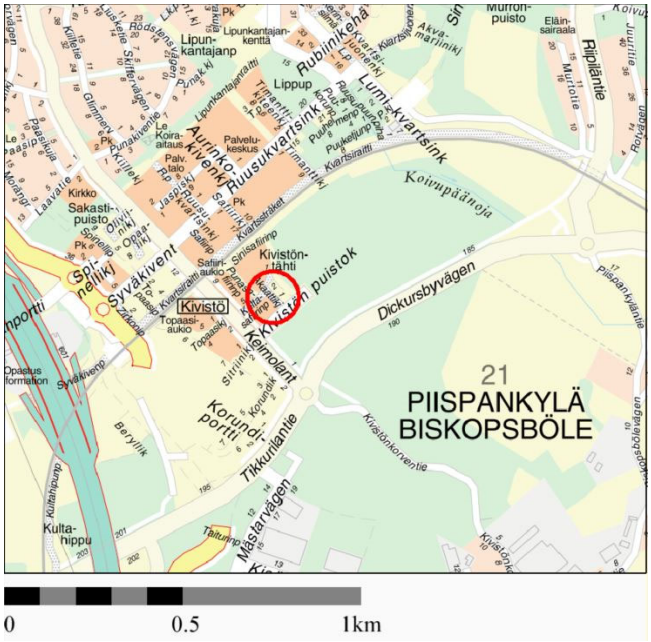

TONTIN MYYNTI JA MÄÄRÄOSAN MYYNTI / Lujatalo Oy

Kaupunginosa: KIVISTÖ (23)

Tontti 92-23-153-1
Pinta-ala 2253 m^2
Rakennusoikeus 4820 k-m^2

Määräosan 4820/45515 myynti tontista 92-23-152-2 (LPA)

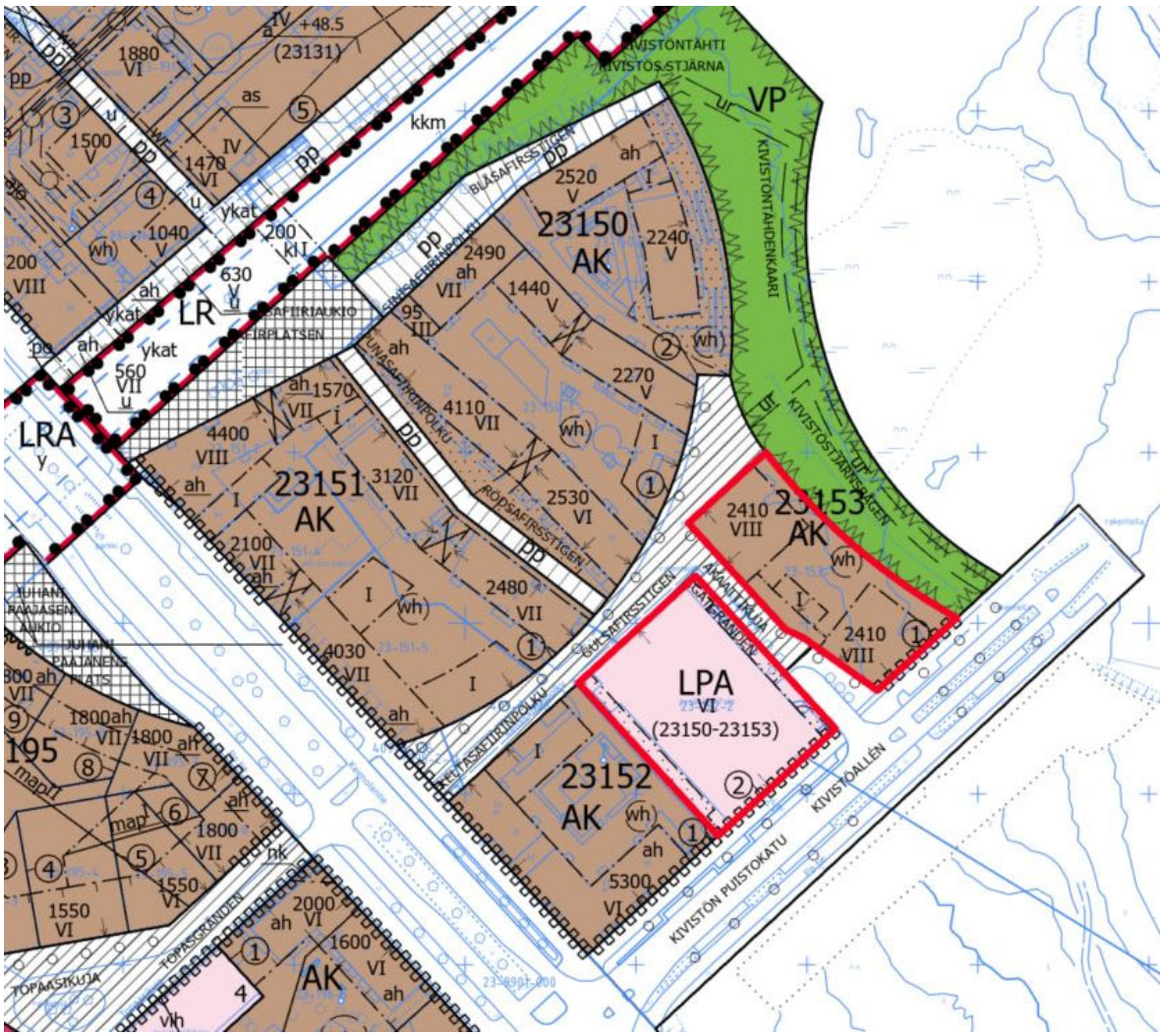

11 § **Maankäyttösopimus / Yksityishenkilö / Asemakaavan muutos 002506 Lehmustontie osa 2 / AK**

VD/13594/10.00.01.05/2022

AK/AVP/JK/MV

Vantaan kaupungin hakemassa asemakaavamuutoksessa 002506 Lehmustontien luoteispuolelle suunnitellaan pientalovaltaista asumista olemassa olevaa kaupunkirakennetta hyödyntäen. Yksityisen maanomistajan omistamalle kiinteistölle 92-404-2-230 osoitetaan uutta rakennusoikeutta asuinrakentamiselle 3175 kerrosneliömetriä. Maanomistaja maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 698 500 euroa, joka suoritetaan kokonaan kiinteistöomaisuuden luovutuksella. Esisopimuksilla määräalojen vaihdosta ja määräalan vastikkeettomasta luovutuksesta varmistetaan asemakaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen.

Vantaan kaupungin hakemassa Asemakaavamuutoksessa 002506 Lehmustontien luoteispuolelle Korppipolun, Naakkakujan ja Tussinkosken luonnonsuojelualueen väliselle alueelle suunnitellaan pientalovaltaista asumista olemassa olevaa kaupunkirakennetta hyödyntäen. Alueella on tehty vuonna 2019 Lehmustontie 002288 asemakaavamuutos. Asemakaavamuutoksesta tehtiin valitus luontoselvitysten riittämättömyydestä. Helsingin hallinto-oikeus on kumonnut 2021 päätöksellään kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksen osittain, jonka vuoksi Vantaan kaupungin ja kiinteistön 92-404-2-230 omistajan välinen 13.11.2019 allekirjoitettu maankäyttösopimus on rauennut.

Selvityksiä on täydennetty ja kumotulle osalle laaditaan Asemakaavamuutos Lehmustontie osa 2 002506.

Asemakaavamuutoksessa 002506 kiinteistölle 92-404-2-230 osoitetaan uutta rakennusoikeutta asuinrakentamiselle 3175 kerrosneliömetriä.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Asemakaavan muutokseen 002506 liittyen Vantaan kaupunki ja kiinteistön 92-404-2-230 Lehmusto II omistaja ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Sopimusalueen käyttöönotto asemakaavamuutoksen nro 002506 mukaisesti edellyttää Kiurunkierron, Lehmustonpolun ja Vilho Reiman polun sekä vesihuollon runkolinjojen rakentamista.
- Asemakaavamuutoksen tultua voimaan, Maanomistaja lähettää kirjallisen pyynnön Vantaan kaupungin kirjaamoon edellä mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Kaupunki rakentaa edellä mainitut rakenteet 20 kuukauden kuluessa pyyntöajankohtaa seuraavan huhtikuun lopusta (30.4.) laskien.
- Alueen viimeistelytöiden toteutuksen periaatteena on niiden toteuttaminen ja yhteensovittaminen samanaikaisesti rakennettavien kiinteistöjen viimeistelytöiden kanssa.
- Kiinteistön 92-404-2-230 omistaja maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 698 500 euroa, joka suoritetaan kokonaan kiinteistöomaisuuden luovutuksella.

- Sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi kiinteistön 92-404-2-230 omistaja luovuttaa kaupungille 35 000 euron suuruisen pankkitakauksen.

B. Esisopimus määräalojen vaihdosta ja C. Esisopimus määräalan luovutuksesta
Esisopimuksella määräalojen vaihdosta ja esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan asemakaavamuutosten 002288 ja 002506 mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen. Esisopimuksilla osapuolet sopivat mm. seuraavaa:

- Maanomistaja luovuttaa kaupungille osana kunnallistekniikan korvausta asemakaavamuutoksen mukaisen A-korttelialueen määräalan 4 010 m^2 kiinteistöstä 92-404-2-230, arvoltaan 529 320 euroa. Edelleen maanomistaja luovuttaa kaupungille osana kunnallistekniikan korvausta asemakaava-alueen ulkopuolella Lehmustontien itäpuolen noin 28 534 m^2 suuruisen määräalan kiinteistöstä 92-404-2-230, arvoltaan 198 350 euroa. Maanomistajan kiinteistöomaisuuden luovutukset Kaupungille ovat suuremmat kuin Asemakaavamuutoksesta syntyvä yhdyskuntarakentamisen kunnallistekniikan korvaus, jolloin Kaupunki maksaa välirahaa Maanomistajalle kohdan B. esisopimuksen mukaisesti 28 180 euroa. Luovutuksen kohteet on osoitettu liitteessä B1.
- Kaupunki luovuttaa omistamastaan kiinteistöstä 92-404-2-229 maanomistajalle 9 m^2 suuruisen alueen, joka on kaavamuutoksen mukaista AO-korttelialueen osaa, arvoltaan 990 euroa. Luovutuksen kohde on osoitettu liitteessä B2.
- Maanomistaja luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 92-404-2-230 noin 3728 m^2 suuruisen määräalan, joka on asemakaavamuutoksissa 002288 ja 002506 osoitettu luonnonsuojelualueeksi ja katualueeksi. Luovutus on vastikkeeton. Luovutuksen kohde on osoitettu liitteessä C1.
- Lopullisten luovutuskirjojen tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos 002506 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 37 mukaan kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 11

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) Vantaan kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistön 92-404-2-230 omistajan (yksityishenkilö) kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalojen vaihdosta ja C. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun kaavaehdotus nro 002506 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalojen vaihdosta ja C. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- Liite A1: kartta sopimusalueesta
- Liite B1: kartta esisopimuksen B mukaisista Maanomistajan luovuttamista määräaloista
- Liite B2: kartta esisopimuksen B mukaisesta Kaupungin luovuttamasta määräalasta
- Liite C1: kartta esisopimuksen C mukaisesta luovutettavasta määräalasta
- henkilötiedot

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[Pvm] päivätty asemakaava nro 002506 (jäljempänä ”**Asemakaavamuutos**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

B. Esisopimus määräalojen vaihdosta

C. Esisopimus määräalan luovutuksesta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Vantaan kaupungin hakemassa Asemakaavamuutoksessa Lehmustontien luoteispuolelle Korppipolun, Naakkakujan ja Tussinkosken luonnonsuojelualueen väliselle alueelle suunnitellaan pientalovaltaista asumista olemassa olevaa kaupunkirakennetta hyödyntäen. Alueella on tehty vuonna 2019 Lehmustontie 002288 asemakaavamuutosta. Asemakaavamuutoksesta tehtiin valitus luontoselvitysten riittämättömyydestä. Helsingin hallinto-oikeus on kumonnut 2021 päätöksellään kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksen kortteleiden 88026 ja 88028 osalta, pois lukien rakennetut tontit korttelin 88028 länsiosassa sekä kortteleiden välillä olevan uuden Kiurunkierto katualueen osalta. Osapuolten välinen 13.11.2019 allekirjoitettu maankäyttösopimus on rauennut.

Selvityksiä on täydennetty ja kumotulle osalle laaditaan Asemakaavamuutos Lehmustontie osa 2 002506.

Asemakaavamuutoksessa 002506 [maanomistajan nimi] omistamalle kiinteistölle 92-404-2-230 Lehmusto II osoitetaan uutta rakennusoikeutta asuinrakentamiselle 3175 kerrosneliömetriä.

Asemakaavan muutokseen 002506 liittyen Vantaan kaupunki ja kiinteistön 92-404-2-230 Lehmusto II omistaja ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja yksityisen maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Maanomistaja maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 698 500 euroa, joka suoritetaan kokonaan kiinteistöomaisuuden luovutuksella.

A KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. OSAPUOLET

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä **”Kaupunki”**)

[maanomistajan nimi] (henkilötunnus)
osoite

(jäljempänä ”**Maanomistaja**”)

2. SOPIMUSALUE

2.1 Sopimusalue muodostuu osasta kiinteistöä 92-404-2-230 Lehmusto II. Sopimusalue on osoitettu Asemakaavamuutoksessa nro 002506 asuinrakennusten korttelialueeksi (A), erillispientalojen korttelialueeksi (AO) ja katualueeksi. Sopimusalue on osoitettu liitekartassa A1.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

3.1 Sopimusalueen Asemakaavamuutoksen mukainen käyttö edellyttää Kiurunkierron, Lehmustonpolun ja Vilho Reiman polun sekä vesihuollon runkolinjojen rakentamista. Kaupunki huolehtii yhteistyössä HSY:n kanssa tarvittavan vesihuoltoverkon rakentamisesta kadunrakentamista vastaavassa aikataulussa.

3.2 Kunnallistekniikan ja rakenteiden rakentaminen tapahtuu seuraavassa tavoitteellisessa aikataulussa, mikäli rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomasta syystä:

- Asemakaavamuutoksen tultua voimaan, Maanomistaja lähettää kirjallisen pyynnön Vantaan kaupungin kirjaamoon kohdassa 3.1 mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Kaupunki rakentaa edellä mainitut rakenteet 20 kuukauden kuluessa pyyntöajankohtaa seuraavan huhtikuun lopusta (30.4.) laskien.
- Alueen viimeistelytöiden toteutuksen periaatteena on niiden toteuttaminen ja yhteensovittaminen samanaikaisesti rakennettavien kiinteistöjen viimeistelytöiden kanssa.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

4.1 Osapuolet ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja yksityisen maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Asemakaavamuutoksen yhdyskuntarakentamisen kunnallistekniikan korvaus on suuruudeltaan **698 500 euroa**.

4.2 Maanomistaja luovuttaa Kaupungille osana kunnallistekniikan korvausta A-korttelialueen, jonka arvo on **529 320 euroa**, sekä Maanomistaja luovuttaa Kaupungille osana kunnallistekniikan korvausta asemakaava-alueen ulkopuolella Lehmustontien itäpuolen noin 28 534 m^2 suuruisen määräalan tilasta 92-404-2-230 Lehmusto II, jonka arvo on **198 350 euroa**, kohdan B. esisopimuksen mukaisesti.

4.3 Maanomistajan kiinteistöomaisuuden luovutukset Kaupungille ovat suuremmat kuin Asemakaavamuutoksesta syntyvä yhdyskuntarakentamisen kunnallistekniikan korvaus, jolloin Kaupunki maksaa välirahaa **28 180 euroa** Maanomistajalle kohdan B. esisopimuksen mukaisesti.

5. VAKUUDET

5.1 Maanomistaja on antanut Kaupungille yhteensä **35 000 euron** panttaussitoumuksen tai omavelkaisen pankkitakauksen tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Vakuus palautetaan Maanomistajalle, kun lopulliset kauppakirjat on allekirjoitettu, tai kun sopimus kohdan 9 mukaisesti raukeaa.

6. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

6.1 Maanomistaja on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

7.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

8.1 Maanomistaja sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Maanomistaja sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

8.2 Maanomistaja vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Maanomistaja ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Maanomistaja vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

9.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaavamuutos on tullut voimaan.

9.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2024 mennessä.

9.3 Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2024 mennessä hyväksynyt Asemakaavamuutoksen, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä.

9.4 Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, jonka johdosta Asemakaavamuutos ei tule voimaan, tämä sopimus raukeaa.

9.5 Mikäli valitusviranomaisen päätöksen johdosta Asemakaavamuutos tulee voimaan muuttuneena, tämä sopimus pysyy voimassa. Mikäli muutoksella on yhteys tämän sopimuksen sisältöön, sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan sopimuksen sisällön päivittämisestä vastaamaan muuttunutta tilannetta.

9.6 Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN VAIHDOSTA

B.I LOPULLISEN VAIHDON TOTEUTUMISEN EHDOT

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen vaihtokirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavamuutosta nro 002506 koskeva valtuuston päätös on saanut lainvoiman ja kaupunginhallitus on kuuluttanut kaavan voimaan.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavamuutosta nro 002506 31.12.2024 mennessä, tai
- asemakaavamuutosta nro 002506 koskeva valtuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B.II MÄÄRÄALAN VAIHTOKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Vaihdon osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

[maanomistajan nimi] (henkilötunnus)
osoite

(jäljempänä ”**Maanomistajan nimi**”)

jäljempänä yhdessä ”**Osapuolet**”

Vaihdon kohteet

Maanomistajan nimi luovuttaa Kaupungille osana kunnallistekniikan korvausta A-korttelialueen määräalan 4 011 m² kiinteistöstä 92-404-2-230 Lehmusto II, arvoltaan **529 320 euroa**.

Edelleen Maanomistajan nimi luovuttaa Kaupungille osana kunnallistekniikan korvausta asemakaava-alueen ulkopuolella Lehmustontien itäpuolen noin 28 534 m² suuruisen määräalan kiinteistöstä 92-404-2-230 Lehmusto II, arvoltaan **198 350 euroa**.

Kaupunki luovuttaa Maanomistajan nimi kiinteistöstä 92-404-2-229 Lehmusto I noin 9 m² suuruisen alueen, joka on kaavamuutoksen mukaista AO-korttelialueen osaa, arvoltaan **990 euroa**.

Vaihdon kohteet on merkitty oheisiin karttaliitteisiin B1 ja B2.

Vaihtokirjan ehdot

Tämän määräalojen vaihdon kaikki ehdot on esitetty tässä vaihtokirjassa.

1. Kauppahinta

1.1 Kaupungille luovutettavien määräalojen osuus Maanomistajan nimi Kaupungille maksamasta kunnallistekniikan rakentamisen korvauksesta on **698 500 euroa**. Selvyyden vuoksi todetaan, että tätä kauppahintaa ei peritä rahana.

1.2 Kaupunki maksaa Maanomistajan nimi välirahana vaihdosta **28 180 euroa**. Väliraha maksetaan Maanomistajan nimi ilmoittamalle tilille viivytyksettä tämän vaihtokirjan allekirjoittamisen jälkeen.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalojen omistus- ja hallintaoikeudet siirtyvät saajille tämän vaihtokirjan allekirjoitushetkellä.

3. Kohteeseen tutustuminen

3.1 Osapuolet ovat tarkastaneet niille siirtyvät alueet, niiden rajat sekä tutustuneet saamiensa alueiden maasto-olosuhteisiin. Osapuolet ovat verranneet näitä seikkoja määräaloista esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Osapuolilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

4. Asiakirjoihin tutustuminen

4.1 Osapuolet ovat tutustuneet niille siirtyviä määräaloja koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

4.2 Osapuolet ovat tutustuneet myös naapurikiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

5. Kiinnitykset, rasitukset ja rasitteet

5.1 Kiinteistöä 92-404-2-230 Lehmusto II rasittaa tieoikeus (oikeutettu kiinteistö 92-404-2-157).

5.2 Osapuolet luovuttavat alueet muista kiinnityksistä, rasitteista ja käyttöoikeuksista vapaana.

5.3 Kaupungilla on oikeus sijoittaa määräaloille tarpeelliset johdot, laitteet ja kiinnikkeet, sekä ulottaa tarvittaessa määräalalle kadun katuluiskat korvauksetta ilman eri sopimusta.

5.4 Määräaloilla sijaitsevat johdot on merkitty liitteenä olevaan johtokarttaan.

6. Irtaimisto

6.1 Tätä kauppaa ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän vaihdon yhteydessä tehty eri sopimusta.

7. Määräalojen maaperä

7.1 Osapuolten tietojen mukaan määräaloilla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

7.2 Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, saaja on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

8. Muita ehtoja

8.1 Määräaloihin kohdistuvista muista veroista ja maksuista, joiden maksuunpanon perusteena on tämän vaihtokirjan allekirjoituspäivän jälkeinen aika, vastaa saaja. Verot ja maksut, joiden peruste on kauppaa edeltävältä ajalta, kuuluvat luovuttajan vastattaviksi.

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

9.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[lopullisen vaihtokirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

C ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

C.I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EHDOT

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavamuutosta nro 002506 koskeva valtuuston päätös on saanut lainvoiman ja kaupunginhallitus on kuuluttanut kaavan voimaan.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavamuutosta nro 002506 31.12.2024 mennessä, tai
- asemakaavamuutosta nro 002506 koskeva valtuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

C.II MÄÄRÄALAN LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Luovuttaja **[maanomistajan nimi]** (henkilötunnus)
osoite
(jäljempänä ”**Luovuttaja**”)

Luovutuksensaaja **Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Kaupan kohde Yhteensä noin 3 728 m^2 katualuetta ja SL-aluetta kiinteistöstä 92-404-2-230 Lehmusto II (jäljempänä ”**Määräala**”). Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite C1).

Kauppakirjan ehdot

Tämän määräalan luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Kauppahinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyvät Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. Kohteeseen tutustuminen

3.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

4. Asiakirjoihin tutustuminen

4.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

4.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

5. Kiinnitykset, rasitukset ja rasitteet

5.1 Luovuttaja luovuttaa Määräalan kiinnityksistä, rasitteista ja muista käyttöoikeuksista vapaana.

6. Irtaimisto

6.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

7. Määräalan maaperä

7.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

7.2 Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

8. Muita ehtoja

8.1 Määräalaan kohdistuvista muista veroista ja maksuista, joiden maksuunpanon perusteena on tämän luovutuskirjan allekirjoituspäivän jälkeinen aika, vastaa Kaupunki. Ne verot ja maksut, joiden peruste on kauppaa edeltävältä ajalta, kuuluvat Luovuttajan vastattaviksi.

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

9.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

MAANKÄYTTÖSOPIMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Tätä maankäyttösopimusta, sisältäen kunnallistekniikan rakentamissopimuksen, esisopimuksen määräalojen vaihdosta ja esisopimuksen määräalan luovutuksesta, on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi molemmille osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, (pvm)

VANTAAN KAUPUNKI	**MAANOMISTAJAN NIMI**
_____	_____
allekirjoittaja lakimies, valtuutettuna	allekirjoittaja

Liitteet

Liite A1	Kartta sopimusalueesta
Liite B1	Määräalojen kartta
Liite B2	Määräalan kartta
Liite C1	Määräalojen kartta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että allekirjoittaja Vantaan kaupungin puolesta myyjänä ja luovutuksensaajana ja allekirjoittaja ostajana ja luovuttajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen määräalojen vaihdosta ja esisopimuksen määräalan luovutuksesta, ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että tämä esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, (pvm)

_____

KOHTEEN SIJAINTI

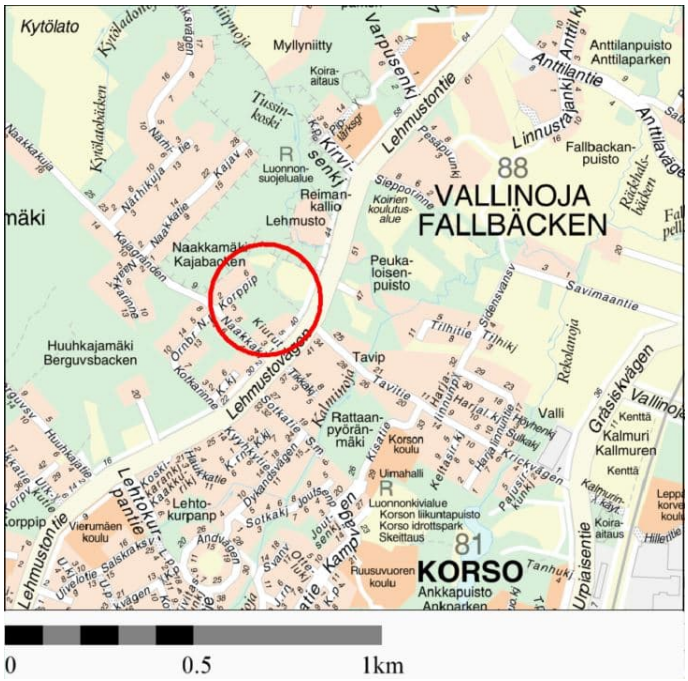

Asemakaavan muutos nro 002506

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: VALLINOJA (88)

Kylä: HYRYLÄ (404)

Kiinteistö: 92-404-2-230

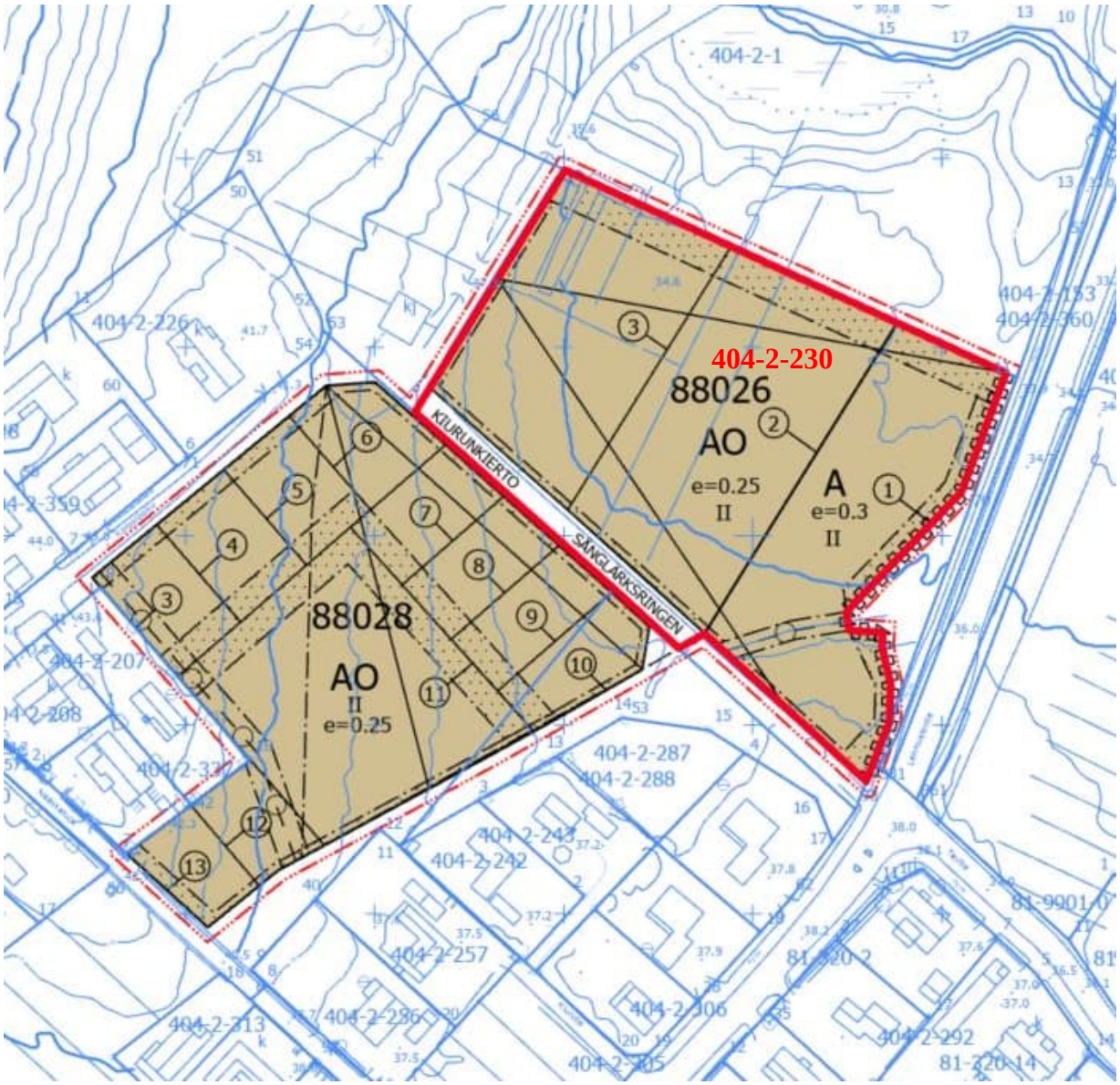

KOHTEEN SIJAINTI

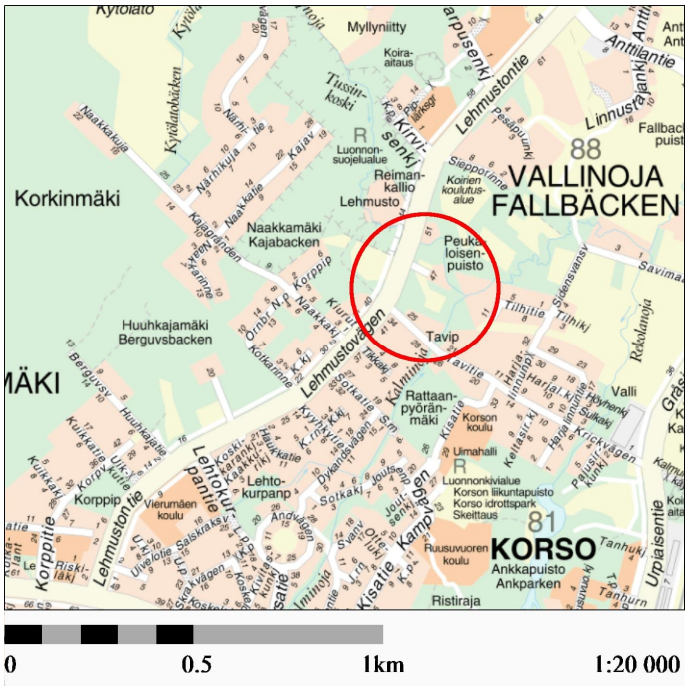

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA /

Kaupunginosa: VALLINOJA (88)

Kylä: HYRYLÄ (404)

n. 32545 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-404-2-230

taustana
Yleiskaava 2020 (KV 25.1.2021, ei lainvoimainen)
Asemakaavan muutos nro 002506

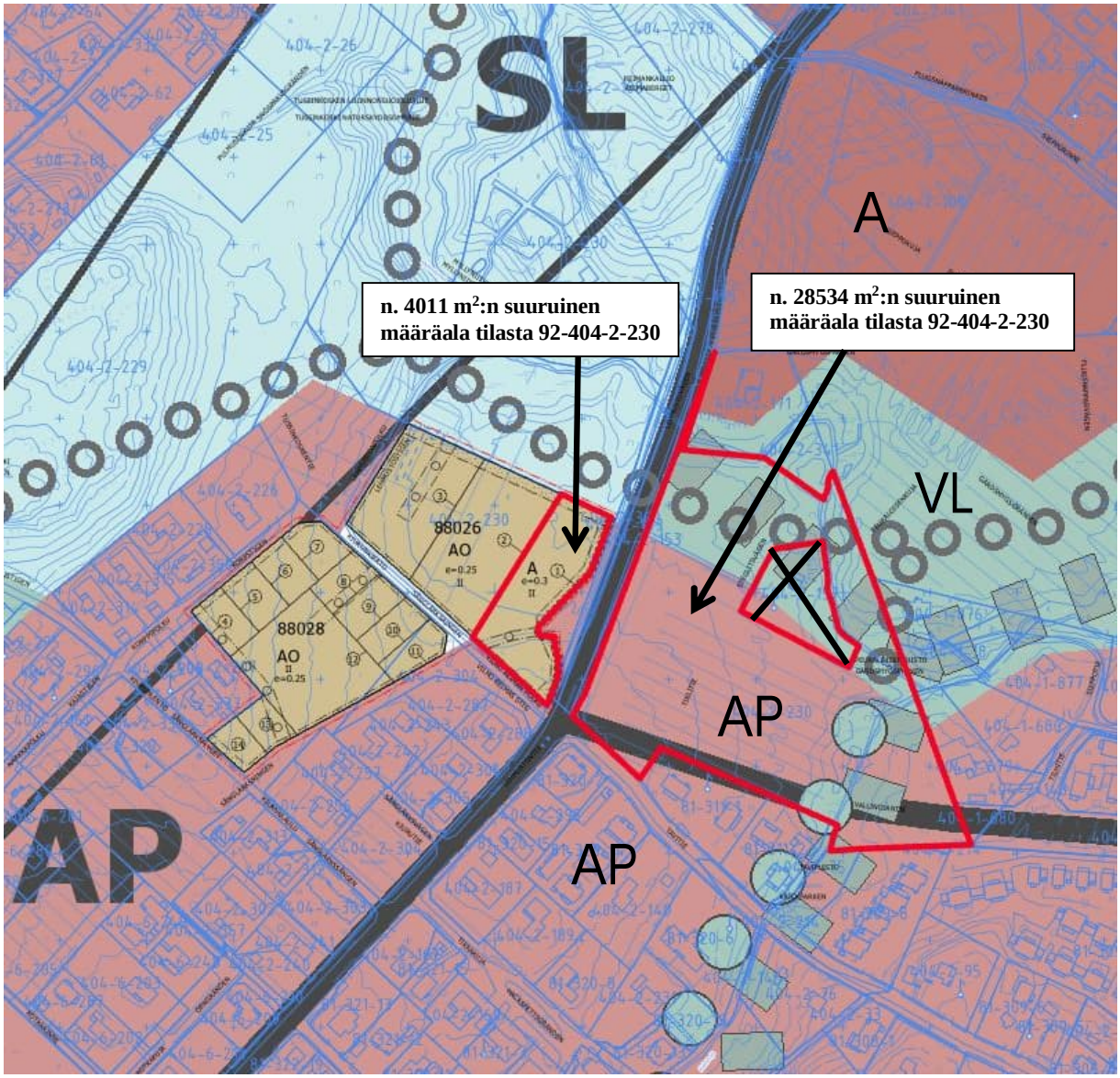

KOHTEEN SIJAINTI

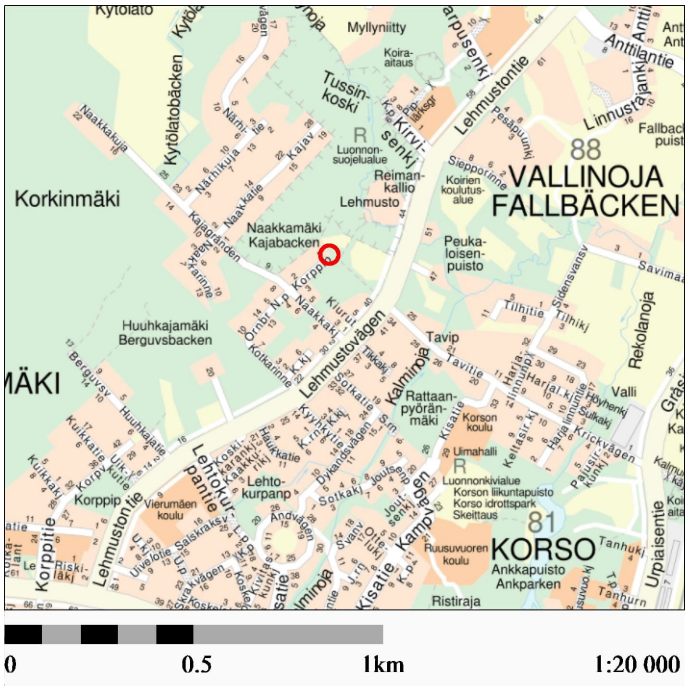

Kaupunginosa: VALLINOJA (88)

Kylä: HYRYLÄ (404)

n. 9 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-404-2-229

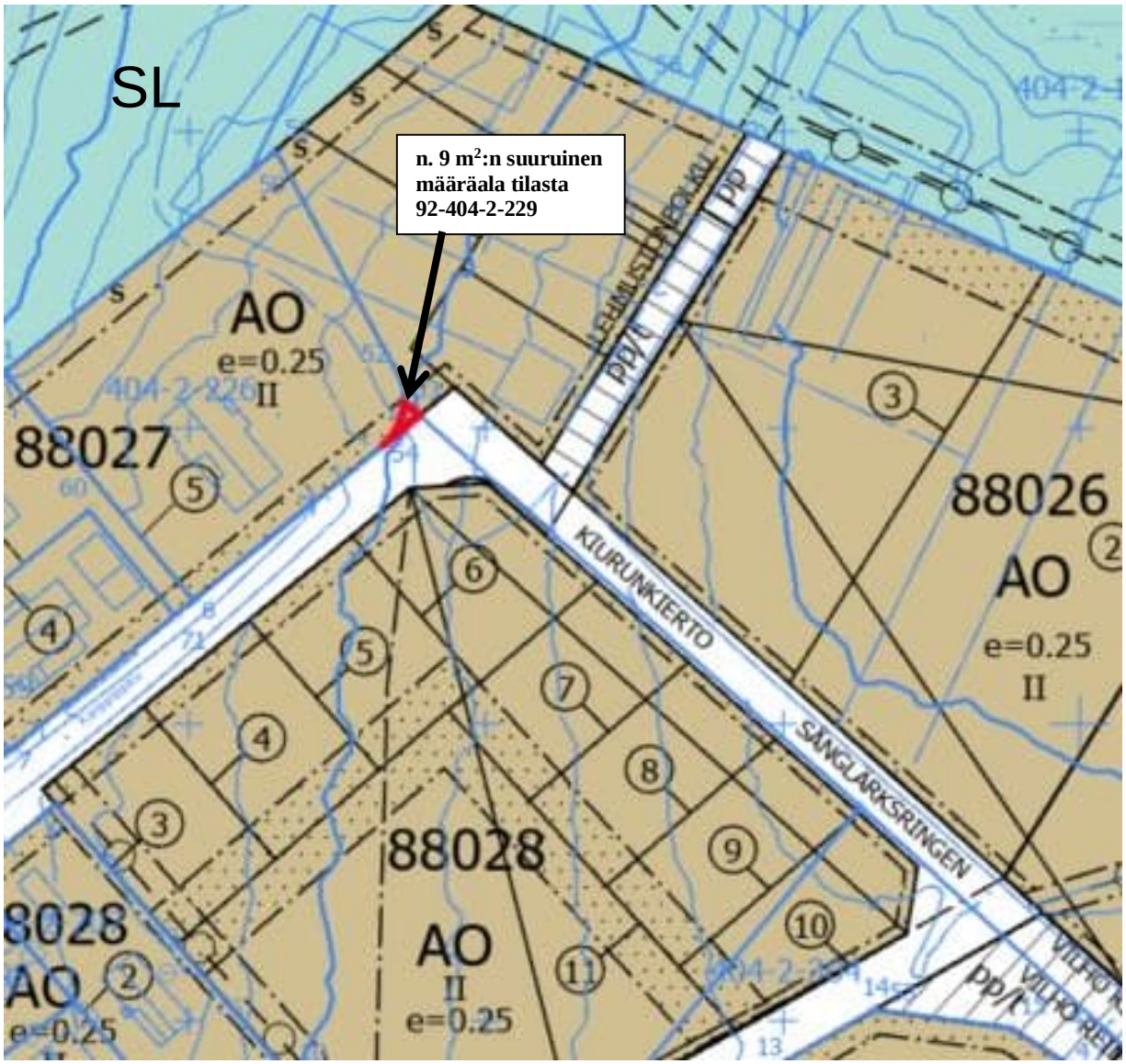

KOHTEEN SIJAINTI

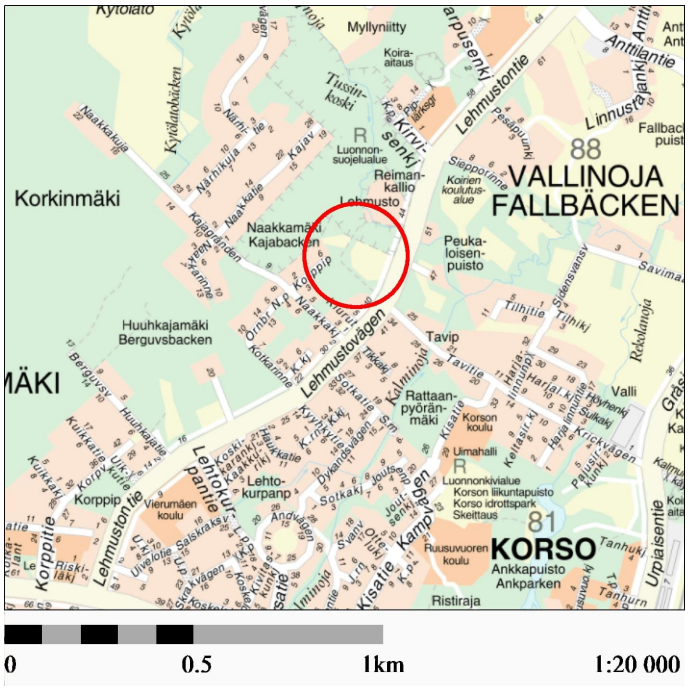

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA /

Kaupunginosa: VALLINOJA (88)

Kylä: HYRYLÄ (404)

n. 3728 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-404-2-230

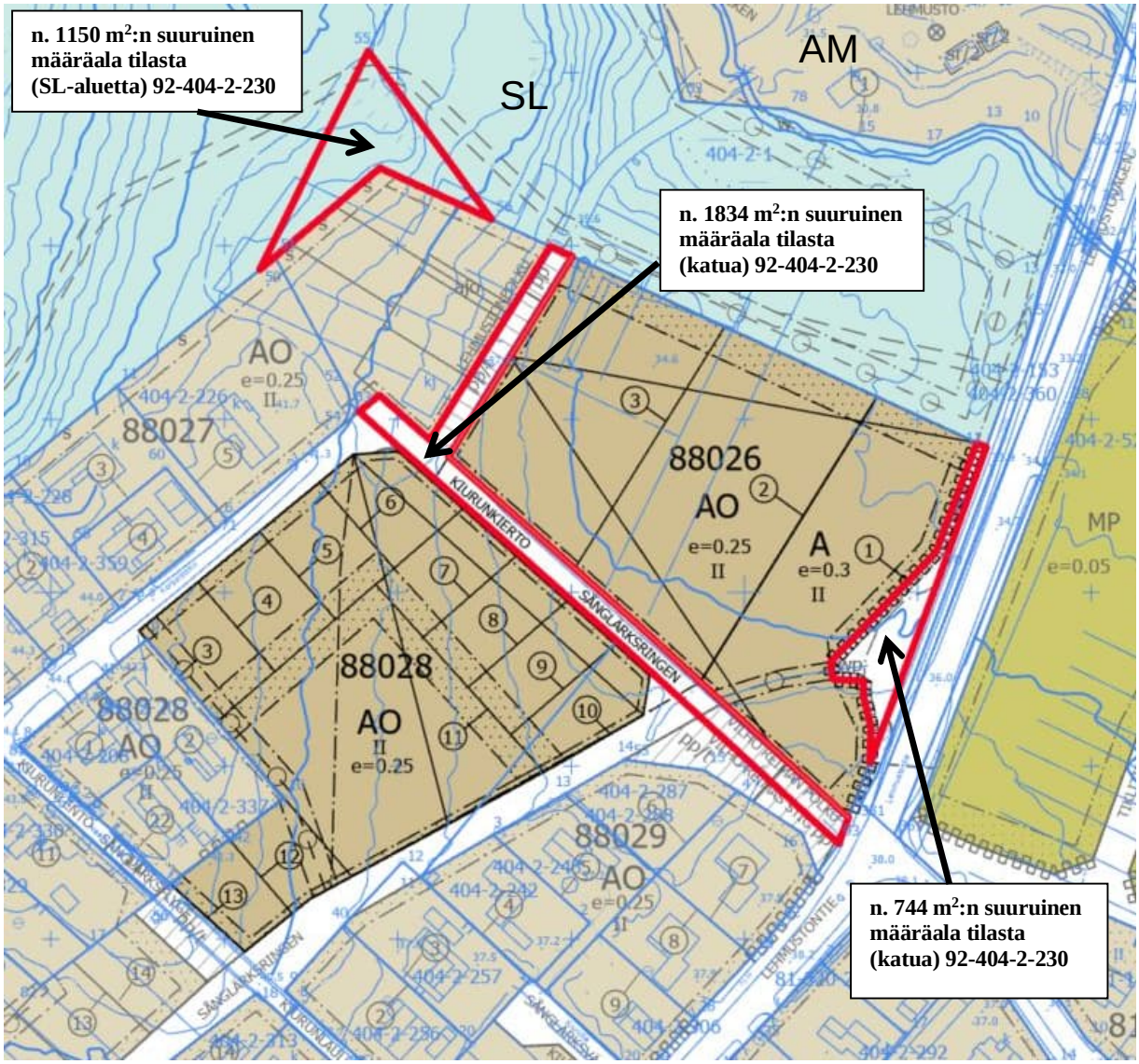

Kiinteistön 92-404-2-230 omistajat

Reima Juha Vilho	omistus

12 § Maankäyttösopimus / Kiinteistö Oy Myyrinmäki / Asemakaavan muutos nro 002504 Kuohukuja / AK

VD/1559/10.00.01.05/2023

AK/TH/AVP/MV

Asemakaavan muutoksella nro 002504 Kuohukujan ostoskeskuksesta suojellaan 118 k-m² ja nykyinen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Kerrosalaa tulee asumiselle 3 175 k-m2 ja liiketiloiksi 58 k-m2. Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintihalliin, osin maan tasoon viereiselle LPA-tontille. Asemakaavan muutokseen liittyvällä maakäyttösopimuksella kaupunki ja Kiinteistö Oy Myyrinmäki sopivat kunnallistekniikan rakentamisesta ja yhtymien osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin. Kiinteistö Oy Myyrinmäki maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 645 915 euroa. Esisopimuksella määräalojen vaihdosta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen.

Kiinteistö Oy Myyrinmäki omistaa asemakaavan muutosalueelle sijoittuvan kiinteistön 92-15-653-1. Voimassa olevassa asemakaavassa alue on osoitettu asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL). Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä A1.

Kiinteistö Oy Myyrinmäki on hakenut asemakaavan muutosta kerrostalon rakentamiselle 29.9.2017 ja uudelleen alustavan luonnoksen pohjalta 21.3.2022. Myyrmäen kaupunginosassa, korttelissa 15653. Helsingin hallinto-oikeuden 27.8.2021 päätöksen perusteella kaavan selvitykset ovat riittävät ja ostoskeskus on säilytettävä ainakin osittain. Kerrostalohanke voitaisiin siten toteuttaa suunnitellulle paikalle ostoskeskuksen itäosa säilyttäen.

Asemakaavan muutosehdotuksessa nro 002504 Kuohukujan ostoskeskuksesta suojellaan 118 k-m² ja nykyinen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Kerrosalaa tulee asumiselle 3 175 k-m2 ja liiketiloiksi 58 k-m2. Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintihalliin, osin maan tasoon viereiselle LPA-tontille.

Asemakaavan muutokseen nro 002504 liittyen Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Myyrinmäki ovat neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Kiinteistö Oy:n osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

Sopimusaluetta koskeva aiempi, 28.2.2018 allekirjoitettu, maankäyttösopimus on rauennut, koska Helsingin hallinto-oikeus kumosi sopimukseen liittyneen asemakaavamuutoksen (Kuohukuja 1-3, 002364).

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu Kiinteistö Oy Myyrinmäen omistamasta kiinteistöstä 92-15-653-1, joka on merkitty karttaliitteeseen A1. Kaupunki ja Kiinteistö Oy Myyrinmäki sopivat maankäyttö- ja rakennuslain

(132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja yhtymien osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on jo toteutettu.

Kiinteistö Oy Myyrinmäen on sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta. Katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Kiinteistö Oy neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin
Kiinteistö Oy Myyrinmäki maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä **645 915 euroa**.

Kiinteistö Oy Myyrinmäen osakkaana oleva Vantaan Seurakuntayhtymä luovuttaa kaupungille korvauksen suorittamisen vakuudeksi **645 915 euron** suuruisen kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, joka vapautetaan, kun korvaus on suoritettu tai sopimus lakkaa olemasta voimassa.

Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto sekä huoneistotyyppijakauma
Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

Kaikissa sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m^2**.

Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sallittujen yksiöiden määränylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän alittavien asuntojen osalta.

Rakentamisen energiatehokkuus
Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää B2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 80 kWh/m^2/vuosi.

Mikäli yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

B. Esisopimus määräalojen vaihdosta
Kiinteistö Oy Myyrinmäki luovuttaa kaupungille noin 27 m^2 suuruisen määräalan Vantaan kaupungin Myyrmäen kaupunginosassa sijaitsevasta tilasta, kiinteistötunnus 92-15-653-1. Vaihdon kohde on katualuetta.

Kaupunki luovuttaa Kiinteistö Oy Myyrinmäelle noin 236 m^2 suuruisen määräalan Vantaan kaupungin Myyrmäen kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-15-9901-0. Vaihdon kohteen asemakaavamerkintä on asuinkerrostalojen korttelialue (AK). Määräalaa rasittaa ajorasite.
Vaihdon kohteet on merkitty karttaliitteeseen B1.

Lopullisten luovutuskirjojen tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002504 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 12

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Myyrinmäki kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B: Esisopimus määräalojen vaihdosta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002504 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- maankäyttösopimus
- liite A1: Sopimusalue
- liite B1: Vaihdettavat määräalat

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh 040 733 7447
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002504, kaupunginosa 15, Myyrmäki (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

B. Esisopimus määräalojen vaihdosta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Kiinteistö Oy Myyrinmäki on hakenut asemakaavan muutosta kerrostalon rakentamiselle 29.9.2017 ja uudelleen alustavan luonnoksen pohjalta 21.3.2022. Myyrmäen (15.) kaupunginosassa, korttelissa 15653. Helsingin hallinto-oikeuden 27.8.2021 päätöksen perusteella kaavan selvitykset ovat riittävät ja ostoskeskus on säilytettävä ainakin osittain. Siten kerrostalohanke voitaisiin toteuttaa suunnitellulle paikalle ostoskeskuksen itäosa säilyttäen.

Kiinteistö Oy Myyrinmäki omistaa asemakaavan muutosalueelle sijoittuvan kiinteistön 92-15-653-1 (jäljempänä sopimusalue). Voimassa olevassa asemakaavassa nro 001319 sopimusalue on osoitettu asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL). Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä A1.

Asemakaavan muutosehdotuksessa nro 002504 Kuohukujan ostoskeskuksesta suojellaan 118 k-m^2, joka osoitetaan sr -merkinnällä. Tontille esitetään myös uutta kahdeksankerroksista asuinkerrostaloa ja liiketilaa. Kaavamuutoksessa nykyinen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Kerrosalaa tulee asumiselle 3 175 k-m2 ja liiketiloiksi 58 k-m2, yhteensä 3 233 k-m2.

Kuohupolun paikalle osoitetaan yleinen jalankulku- ja huoltoajo yhteys ja tontille ajo Kuohuaukiolle. Lisäksi 1 metrin levyinen kaistale Kuohukujan puoleista tontinosaa muutetaan katualueeksi. Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintihalliin, osin maan tasoon viereiselle LPA-tontille.

Asemakaavan muutokseen nro 002504 liittyen Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Myyrinmäki ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Kiinteistö Oy Myyrinmäen osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

Tällä sopimuksella korvataan osapuolten välillä 28.2.2018 allekirjoitettu aikaisempi maankäyttösopimus. Osapuolet sopivat edellä mainitun sopimuksen päättyneeksi tämän sopimuksen allekirjoituksin.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Kiinteistö Oy Myyrinmäki (Y-tunnus: 0124184-2)
c/o Myyrmäen Huolto
PL 33
01601 Vantaa
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu kiinteistöstä 92-15-653-1 (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on jo toteutettu.

3.2 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.3 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.4 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.5 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

3.6 Sopimusalueelle toteutettavan rakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava sen Uomatien puoleiselle sivulle sijoitettava katuvalaisin. Katuvalaisin on voitava sijoittaa Kaupungin määrittelemällä tavalla rakennuksen seinustalla. Yhtiö antaa tällä sopimuksella Kaupungille luvan pysyvästi sijoittaa ja kunnossapitää talon seinustalla edellä mainittu katuvalaisin. Valaisimen tarkka sijoitus määräytyy myöhemmin toteutussuunnittelun yhteydessä.

3.7 Asemakaavassa on tontin pohjoisreunalle esitetty Uomatien itäisen torin kunnossapitoliikenteen edellyttämä huoltoajoyhteys, entinen Uomapolku. Yhtiö antaa tällä sopimuksella kaupungin kunnossapitokalustolle luvan liikennöidä esteettömästi ajoyhteyden kautta torialueelle siihen saakka, kunnes kaupunki ei sitä enää katso tarvitsevansa mm. torialueen kunnossapidon lakkaamisen vuoksi.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **645 915 euroa**.

4.2 Korvaus maksetaan Kaupungille yhdessä erässä välittömästi, kun Asemakaava on tullut voimaan.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Maksamattomille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5 % lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun

rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu asuinkerrostalojen rakennusoikeutta 3 175 k-m2 ja liike- ja palvelutilan rakennusoikeutta 58 k-m2. Yhteensä rakennusoikeutta on siten 3 233 k-m2 (jäljempänä kokonaisrakennusoikeus **”Rakennusoikeus”**). Tontit on mahdollista jakaa ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 50 % maksetaan Korvauksena. Sopimusalueella Korvauksen laskentaperusteena on käytetty asuinrakennusten rakennusoikeuden osalta 650 €/k-m2, ja liike- ja palvelutilan rakennusoikeuden osalta 300 €/k-m2. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 50 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti em. yksikköhintojen perusteella.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakijan osakkaana oleva Vantaan Seurakuntayhtymä luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **645 915 euron** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, joka vapautetaan, kun Korvaus on suoritettu tai sopimus lakkaa olemasta voimassa.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2028 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja sopimussakko

7.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

7.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on

velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m²**.

8. Asuntojen huoneistotyyppijakauma ja sopimussakko

8.1 Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

8.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

9. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää B2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 80 kWh/m²/vuosi.

9.2 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

10. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

10.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

11. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

11.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

11.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla ja jäljempänä sovittavien esisopimuksien mukaisesti luovuttamiensa alueiden osalta.

12. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

12.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

13. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

13.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

13.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

14. Sopimuksen voimaantulo

14.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

14.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2025 mennessä.

14.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2025 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

14.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

15. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

15.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

15.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

15.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen

pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

16. Erimielisyyksien ratkaiseminen

16.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

16.2

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN VAIHDOSTA

B. I LOPULLISEN SOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Kohdassa B.II mainitut osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan B.II mukaisen vaihtokirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2025 mennessä.

Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2025 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta päätöksestä on valitettu, pysyy tämä esisopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän esisopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia esisopimusta on tarkistettava, pysyy tämä esisopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisissa raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. II VAIHTOKIRJA

VAIHTOKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen [päiväys ja päätösnumero] ja osapuolten välillä tehtyyn (pvm) päivättyyn esisopimukseen.

Vaihdon osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

ja

Kiinteistö Oy Myyrinmäki (Y-tunnus: 0124184-2)
c/o Myyrmäen Huolto
PL 33
01601 VANTAA
(jäljempänä ”**Yhtiö**”)

Vaihdon kohde/kohteet

Kaupunki luovuttaa Yhtiölle noin 236 m^2 suuruisen määräalan Vantaan kaupungin Myyrmäki-nimisessä kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-15-9901-0 (jäljempänä ”**Vaihdon Kohde 1**”). Vaihdon Kohteen 1 asemakaavamerkintä on asuinkerrostalojen korttelialue (AK).

Määräalaa rasittaa ajorasite.

JA

Yhtiö luovuttaa Kaupungille noin 27 m^2 suuruisen määräalan Vantaan kaupungin Myyrmäki-nimisessä kaupunginosassa sijaitsevasta tilasta, kiinteistötunnus 92-15-653-1 (jäljempänä ”**Vaihdon Kohde 2**”). Vaihdon Kohde 2 on katualuetta.

(Jäljempänä Vaihdon Kohde 1 ja Vaihdon Kohde 2 yhdessä ”**Vaihdon Kohteet**”)

Vaihdon Kohteet on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Vaihdon ehdot

Tämän vaihdon kaikki ehdot on esitetty tässä vaihtokirjassa.

1. Väliraha

1.1 Yhtiö maksaa vaihdossa Kaupungille välirahaa **12 540 euroa**. Väliraha on maksettu tilisuorituksena Kaupungin lähettämää laskua vastaan ja kuitataan maksetuksi tämän vaihtokirjan allekirjoituksin.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Vaihdon Kohteiden omistus- ja hallintaoikeus siirtyy luovutuksensaajalle tämän vaihtokirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Osapuolet vastaavat veroista ja maksuista, joiden peruste on syntynyt kunkin osapuolen hallinta-aikana.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Vaihdon Kohteet luovutetaan rasitustodistuksen mukaisesti kiinnityksistä ja muista rasituksista vapaana.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Vaihdon Kohteilla sijaitsevat johdot ja putket on merkitty liitteenä olevaan johtokarttaan (liite B2).

5.2 Vaihdon Kohteisiin kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteista.

6. Vaihdon Kohteisiin tutustuminen

6.1 Osapuolet ovat tarkastaneet saamansa alueet ja niiden rajat sekä tutustuneet alueen maasto-olosuhteisiin. Osapuolet ovat verranneet näitä seikkoja Vaihdon Kohteista esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Osapuolilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

6.2 Osapuolet vastaavat omalta osaltaan mahdollisen rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Osapuolet ovat tutustuneet Vaihdon Kohteita koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

7.2 Osapuolet ovat tutustuneet itsenäisesti myös naapurikiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

8. Irtaimisto

8.1 Tätä vaihtoa ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän vaihdon yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Kumpikin osapuoli vakuuttaa, että osapuolen tietojen mukaan Vaihdon Kohteilla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja niillä ei ole jätettä.

9.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen tai jätteiden poistamiseen, vaihdon osapuoli on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä toiseen osapuoleen, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia, huomioiden myös aiheuttamisperiaatteen mukainen pilaantumisen aiheuttajan ensisijainen puhdistamisvastuu. Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä suorista lisäkustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

9.3 Luovuttaja vastaa edellä tarkoitetuista toimenpiteistä syntyneistä kustannuksista kymmenen vuoden ajan vaihtokirjan allekirjoituspäivästä lukien.

9.4 Luovuttajan vastuu ei koske vaihtokirjan allekirjoituksen jälkeen aiheutunutta pilaantumista tai roskaantumista. Luovutuksensaaja vastaa kustannuksellaan Kiinteistöllä ennen kaupantekoa sijainneiden mahdollisten vähäisten roskien poistamisesta.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI

_____
[lakimiehen nimi]
lakimies

KIINTEISTÖ OY MYYRINMÄKI

_____
[hakijan allekirjoittajan nimi]

LIITTEET

Liite A1	Sopimusalue
Liite B1	Kartta vaihdettavista määräaloista
Liite B2	Johtokartta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies [lakimiehen nimi] Vantaan kaupungin puolesta ja [hakijan allekirjoittajan nimi] Kiinteistö Oy Myyrinmäen puolesta ovat allekirjoittaneet esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

_____

KOHTEEN SIJAINTI

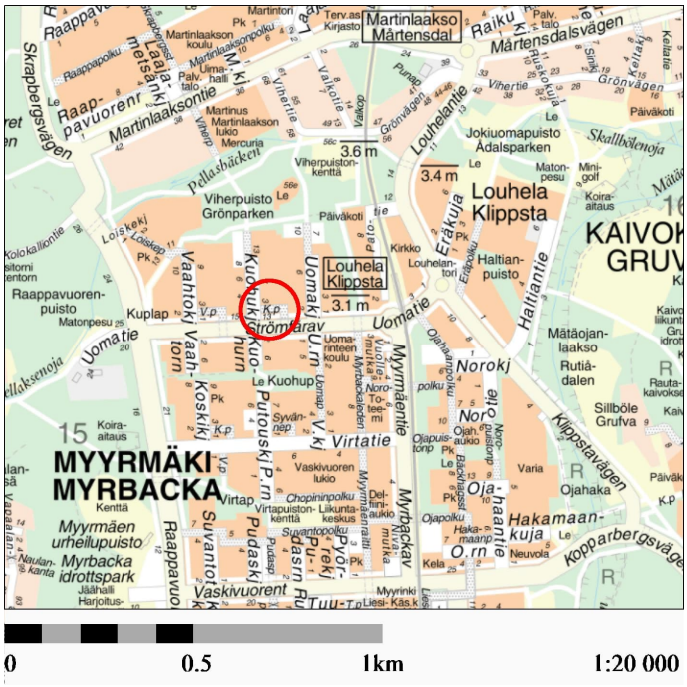

MAANKÄYTTÖSOPIMUS /
Kiinteistö Oy Myyrinmäki

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Asemakaavan muutos nro 002504

Kiinteistö 92-15-653-1

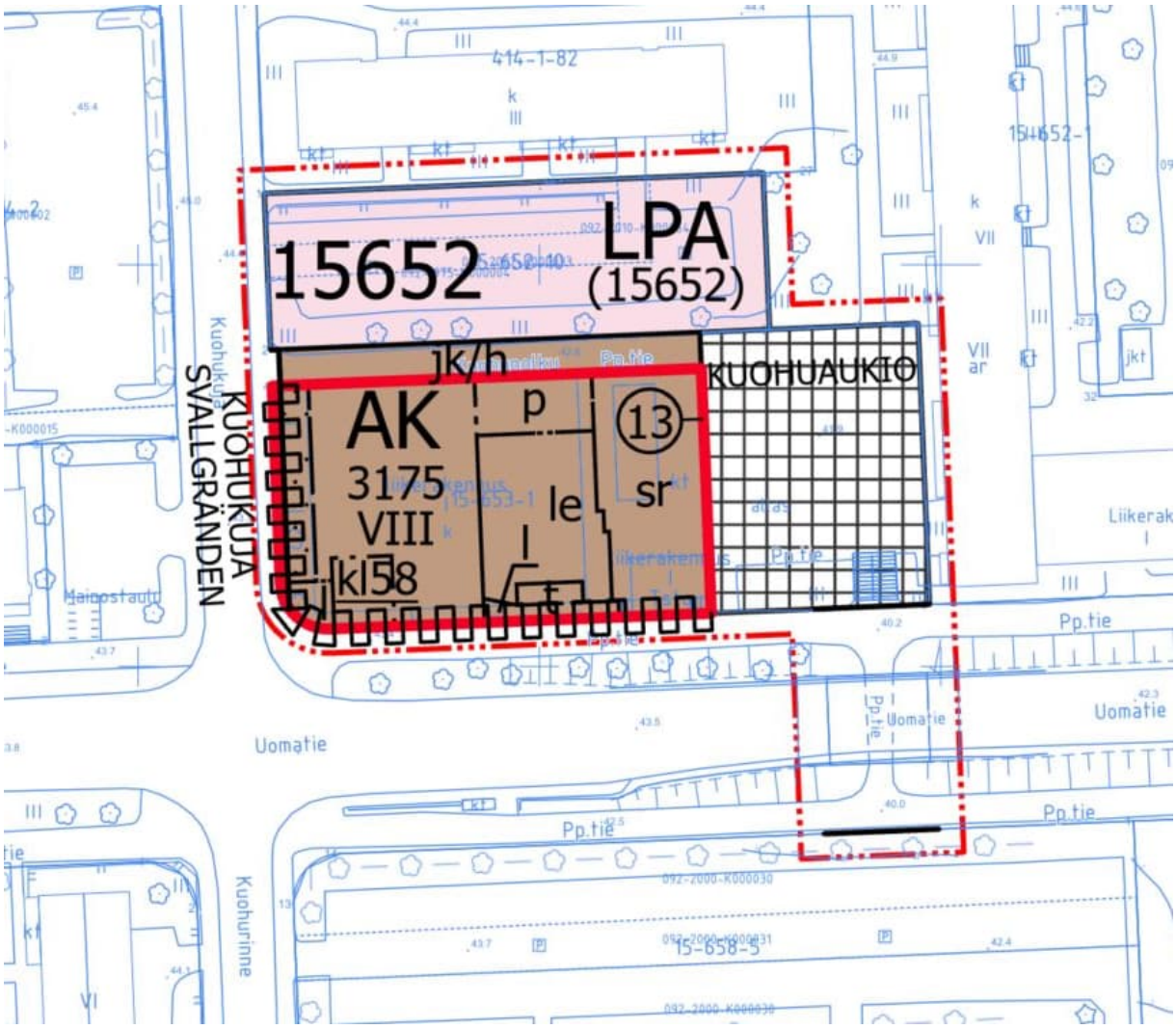

KOHTEEN SIJAINTI

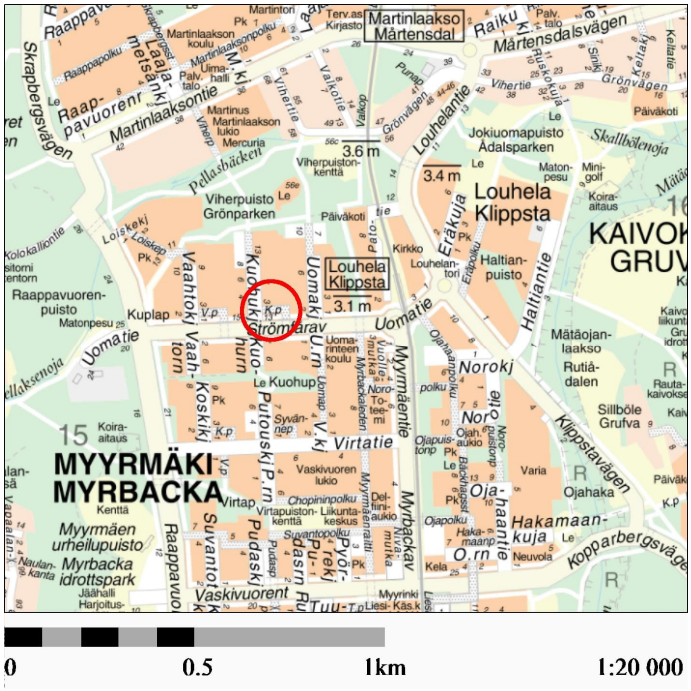

Asemakaavan muutos nro 002504

ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN VAIHDOSTA

Kaupunginosa: MYYRMÄKI (15)

Kiinteistö Oy Myyrinmäki luovuttaa n. 27 m^2:n suuruisen määräalan kiinteistöstä: 92-15-653-1

Vantaan kaupunki luovuttaa n. 236 m^2:n suuruisen määräalan yleisestä alueesta: 92-15-9901-0

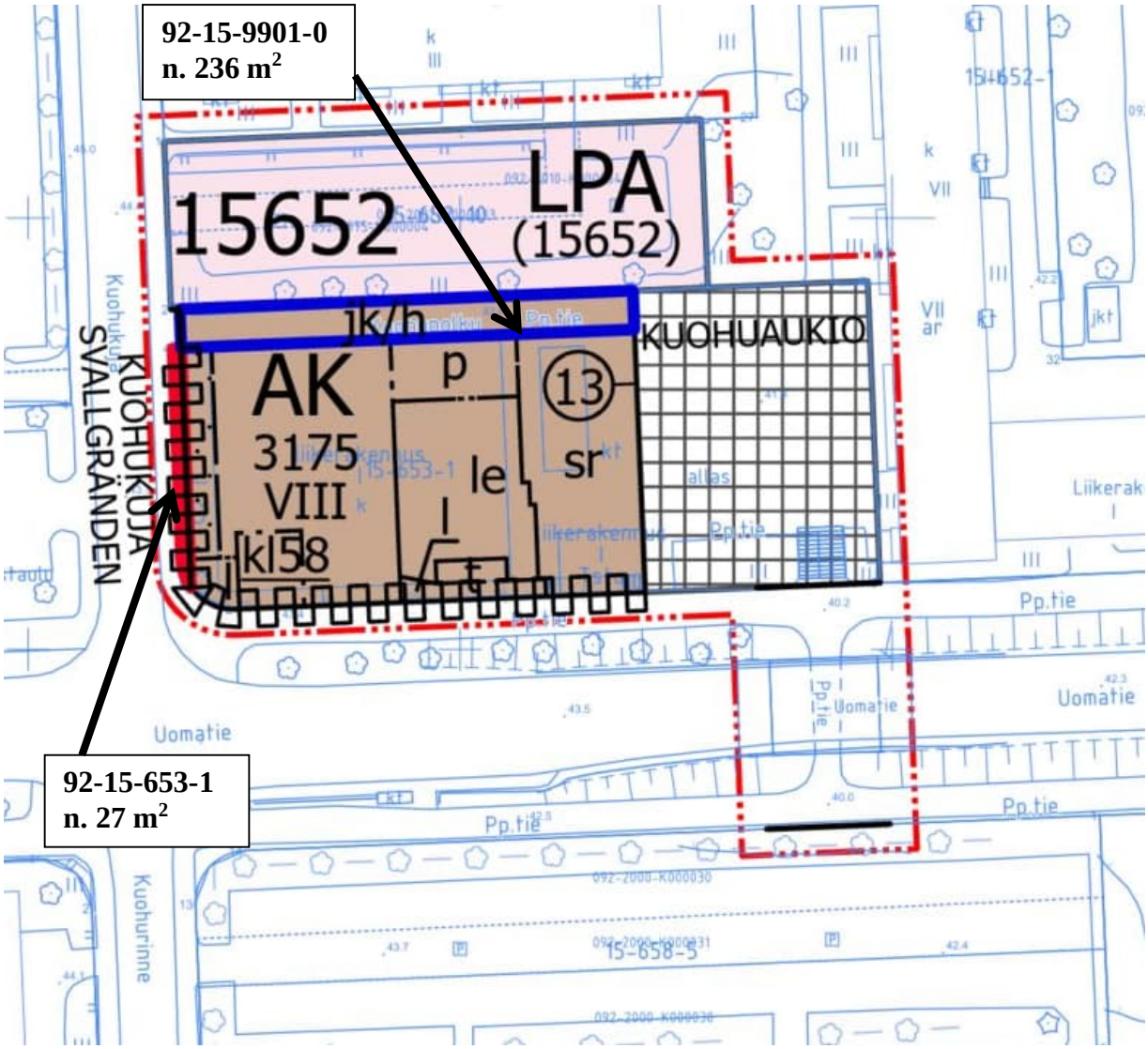

13 § Maankäyttösopimus / Yksityishenkilö / 860900 Nikinmäen liitosalue / AK

VD/1415/10.00.01.05/2023

AK/MV/AVP/JK

Kiinteistö 753-431-1-27 Kristantupa on liitetty Sipoon kunnasta Vantaan kaupunkiin 1.1.2018 valtioneuvoston päätöksellä. Asemakaavassa 860900 yksityishenkilön omistama kiinteistö 753-431-1-27 liitetään osaksi jo olemassa olevaa korttelia 86037, joka on erillispientalojen korttelialuetta (AO). Kiinteistölle osoitetaan AO-rakennusoikeutta 864 kerrosneliömetriä. Maanomistaja maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 46 000 euroa. Esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan katualueiden luovutus kaupungille.

Kiinteistöllä 753-431-1-27 ei ole ennestään asemakaavaa. Kiinteistö rajoittuu Nikinmäki 1B asemakaava-alueeseen. Kiinteistöllä on 120 k-m^2 suuruinen asuinrakennus. Asemakaavan 860900 kaavaehdotuksessa kiinteistö 753-431-1-27 on osoitettu erillispientalojen korttelialueeksi (AO, tehokkuus 0.20, rakennusoikeus yhteensä 864 k-m^2) ja noin 10 m^2 kevyen liikenteen katualueeksi. Maanomistaja luovuttaa asemakaavan 860900 mukaiset katualueet kaupungille vastikkeetta. Maankäyttösopimusalue on osoitettu liitteessä A1 ja luovutettava katualue liitteessä B1.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Asemakaavaan 860900 liittyen Vantaan kaupunki ja kiinteistön 753-431-1-27 omistaja ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Osapuolet toteavat, että sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.
- Kiinteistön 753-431-1-27 omistaja maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 46 000 euroa.
- Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi kaupungille yhdessä erässä kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto).
- Sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi kiinteistön 753-431-1-27 omistaja luovuttaa kaupungille 46 000 euron suuruisen kaupungin hyväksymän pankkitakauksen.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2024 mennessä.

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
Esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan asemakaavan 860900 mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen eli katualueiden luovutus kaupungille. Esisopimuksilla osapuolet sopivat mm. seuraavaa:

- Maanomistaja luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 753-431-1-27 noin 10 m^2 suuruisen määräalan, joka on asemakaavassa osoitettu katualueeksi. Luovutus on vastikkeeton. Luovutuksen kohde on osoitettu liitteessä B1.
- Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaava 860900 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 13

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistön 753-431-1-27 omistajan kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun kaavaehdotus nro 860900 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
b) kaupunki tekee ja allekirjoittaa lopullisen luovutuskirjan, kun asemakaava nro 860900 on tullut voimaan,
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
d) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- Liite A1: kartta sopimusalueesta
- Liite B1: kartta luovutettavasta määräalasta
- henkilötiedot

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[Pvm] päivätty asemakaava nro 860900 (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava-alue sijaitsee Vantaan kaupungin Nikinmäen kaupunginosassa, osoitteessa Siikatie 15 c. Alueen muodostaa kokonaisuudessaan kiinteistö 753-431-1-27, joka liitettiin Valtioneuvoston päätöksellä ja Vantaan kaupungin suostumuksella Sipoon kunnasta Vantaan kaupunkiin 1.1.2018. Kiinteistöllä 753-431-1-27 ei ole ennestään asemakaavaa. Kiinteistöllä on 120 k-m^2 suuruinen asuinrakennus.

Laadittavassa asemakaavassa alue on tarkoitus liittää osaksi jo olemassa olevaa korttelia 86037, joka on erillispientalojen korttelialuetta (AO) asemakaavan 860300 NIKINMÄKI 1B mukaisesti.

Asemakaavan 860900 kaavaehdotuksessa kiinteistö 753-431-1-27 on osoitettu erillispientalojen korttelialueeksi (AO, tehokkuus 0.20, rakennusoikeus yhteensä 864 k-m^2) ja noin 10 m^2 on osoitettu kevyen liikenteen katualueeksi.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Maanomistajan nimi (henkilötunnus)
Maanomistajan nimi (henkilötunnus)
osoite
(jäljempänä ”**Maanomistaja**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Maanomistajan omistamasta kiinteistöstä 753-431-1-27 (jäljempänä yhdessä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1). Kaupunki tekee maankäyttösopimuksen Maanomistajan kanssa.

2.2 Kaupunki ja Maanomistaja Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Maanomistajan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Maanomistaja maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten kunnallistekniikan korvauksena yhteensä **46 000 euroa**.

4.2 Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan yhdessä erässä siten, että se maksetaan välittömästi, kun Asemakaava kuulutetaan voimaan.

4.3 Maksut suoritetaan Kaupungille Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto).

5. Vakuudet

5.1 Maanomistaja luovuttavaa Kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi **46 000 euron** suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen, joka vapautetaan, kun korvaus on suoritettu.

6. Vesihuoltoverkostoon liittyminen

6.1 Maanomistaja on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

7. Erimielisyyksien ratkaiseminen

7.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

8. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

8.1 Maanomistaja sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Maanomistaja sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

8.2 Maanomistaja vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Maanomistaja ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Maanomistaja vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. Sopimuksen voimaantulo

9.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

9.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2024 mennessä.

9.3 Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2024 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä.

9.4 Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, jonka johdosta Asemakaava ei tule voimaan, tämä sopimus raukeaa.

9.5 Mikäli valitusviranomaisen päätöksen johdosta Asemakaava tulee voimaan muuttuneena, tämä sopimus pysyy voimassa. Mikäli muutoksella on yhteys tämän sopimuksen sisältöön, sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan sopimuksen sisällön päivittämisestä vastaamaan muuttunutta tilannetta.

9.6 Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Osapuolet sitoutuvat allekirjoittamaan kohdan II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavaa nro 860900 koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös on saanut lainvoiman ja Vantaan kaupunginhallitus on kuuluttanut kaavan voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli:

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavaa nro 860900 31.12.2024 mennessä, tai
- asemakaavaa nro 860900 koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

II LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero] ja osapuolten välillä tehtyyn [päivämäärä] päivättyyn esisopimukseen.

Luovuttaja	**Maanomistajan nimi (henkilötunnus)** **Maanomistajan nimi (henkilötunnus)** osoite (jäljempänä ”**Luovuttaja**”)
Luovutuksensaaja	**Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7 01300 Vantaa (jäljempänä ”**Kaupunki**”)
Luovutuksen kohde	Noin 10 m^2 suuruinen määräala Vantaan kaupungin Nikinmäen kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä 753-431-1-27 (jäljempänä ”**Määräala**”). Määräala on osoitettu asemakaavassa katualueeksi. Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).
Luovutuskirjan ehdot	Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Määräalaan kohdistuvat [päivämäärä] päivätyn rasitustodistuksen mukaan seuraavat kiinnitykset, joista on annettu sähköiset panttikirjat ja joiden saajaksi on merkitty [nimi, y-tunnus]:

1. Kiinnitys [päivämäärä] / [xxx], asianumero [xxx], määrältään [xxx] euroa

4.2 Luovuttaja luovuttaa Kaupungille ennen tämän luovutuskirjan allekirjoitusta sellaiset asiakirjat (pantinhaltijan kirjallinen suostumus kiinnitysten poistamiseen), joiden nojalla Kaupunki voi poistaa kiinnitykset Määräalan osalta.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalalla sijaitsevat johdot ja putket on merkitty johtokarttaan.

5.2 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin,

joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista, eikä Määräalalla ole jätettä.

9.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen taikka jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia, huomioiden myös aiheuttamisperiaatteen mukainen pilaantumisen aiheuttajan ensisijainen puhdistamisvastuu. Tällöin Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä suorista lisäkustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

9.3 Luovuttaja vastaa edellä tarkoitetuista toimenpiteistä syntyneistä kustannuksista kymmenen vuoden ajan luovutuskirjan allekirjoituspäivästä lukien.

9.4 Luovuttajan vastuu ei koske luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen aiheutunutta pilaantumista tai roskaantumista.

[Lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Tätä maankäyttösopimusta, sisältäen esisopimuksen määräalan luovutuksesta, on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

VANTAAN KAUPUNKI

_____
[nimi]
lakimies, valtuutettuna

MAANOMISTAJAN NIMI

_____

MAANOMISTAJAN NIMI

_____

LIITTEET

Liite A1: Sopimusalue
Liite B1: Kartta luovutuksen kohteesta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että [nimi] [valtakirjalla] luovuttajana ja lakimies [nimi] Vantaan kaupungin puolesta valtuutuksella luovutuksensaajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen määräalan luovutuksesta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

[päivämäärä]

_____

KOHTEEN SIJAINTI

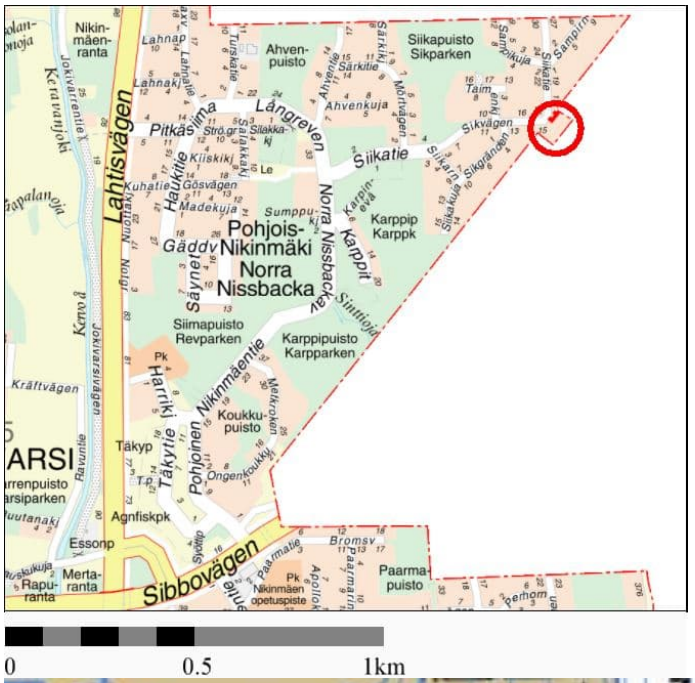

Asemakaava nro 860900

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: NIKINMÄKI (86)

Tila: 753-431-1-27

KOHTEEN SIJAINTI

Nikinmäenranta
Ahvenpuisto
Siikapuisto
Sikparken
Lahnak
Lahnatie
Lahnaksentie
Lahnaksentie
Lahnaksent

Kiinteistön 753-431-1-27 Kristantupa omistajat

Riutamaa, Eeva Maria (1/2)
Riutamaa, Lasse Erik (1/2)

14 § Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnan 18.1.2023 § 5 päätöksestä / AK

VD/13295/10.04.02.00/2022

AK/TH/TE/SL/HK

Esitetään hylättäväksi kaupunkitilalautakunnan 18.1.2023 § 5 päätöksestä tehty oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva kaupunkitilalautakunnan päätös on koskenut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuokrattavia asuntoja ja toimitiloja sekä hyvinvointialueelle alivuokrattavia toimitiloja.

Kaupunkitilalautakunta on päätöksellään 18.1.2023 § 5 päättänyt tarjota Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuokrattaviksi päätöksen liitteissä mainittuja toimitiloja ja asuntoja liitteissä kuvatuin periaattein. Lautakunnan 18.1.2023 § 5 päätöksestä on tehty 30.1.2023 päivätty oikaisuvaatimus, jolla oikaisuvaatimuksen tekijät vaativat lautakunnan päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Päätöksen oikaisua vaaditaan muun ohella sillä perusteella, että lautakunnan tekemä päätös olisi perustunut puutteelliseen ja osin virheelliseen tietoon. Oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan lautakunnalla ei ole ollut päätöstä tehtäessä käytettävissään vuokrauksen ja myynnin välisiä kustannushyötyvertailuja, käyttötarvetarkastelua tai huoltovarmuusarviota eikä myyntisalkkuja ole perusteltu valtioneuvoston antamien ohjeistusten pohjalta liittyen palveluverkkoon ja lähipalveluiden toimivuuteen. Oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan lautakunnan jäsenille ei myöskään ole kyselyistä huolimatta selvitetty sisäisen ja kokonaisvuokramallin eroa.

Kiinteistönhallinta ja asuminen -yksikön vastine oikaisuvaatimukseen:
Päätösesitys toimitilojen ja asuntojen vuokraamisesta ja alivuokraamisesta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle (myöhemmin VaKeHyva) on ollut ensimmäisen kerran käsiteltävänä kaupunkitilalautakunnan 14.12.2022 kokouksessa. Kaupunkitilalautakunta on tällöin pyytänyt asiasta lisäselvityksiä ja esittänyt kysymyksiä, joihin on vastattu lautakunnan 18.1.2023 kokouksessa.

Kaupunkitilalautakunta on 18.1.2023 § 5 päätöksessään päättänyt tarjota VaKeHyvalle vuokrattaviksi kaupungin omistamia toimitiloja ja asuntoja, joissa hyvinvointialue on jo toiminut 1.1.2023 alkaen, kun sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kaupungeilta ja kunnilta hyvinvointialueille, sekä alivuokrata tiettyjä kaupungin vuokraamia toimitiloja edelleen VaKeHyvalle. Tilojen hallinta siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen lainsäädännön perusteella (Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 22 §). Kaupunkitilalautakunnan päätös koski vuokran määrittelyä, johon vuokra-asetus antaa reunaehdot, sekä VaKeHyvalle tarjottavaa vuokra-aikaa. Vuokrasopimusneuvottelut VaKeHyvan kanssa jatkuvat ja niissä pyritään edistämään päätöksen mukaisia ehtoja vuokrasopimuksien pituuksista. Kun neuvottelut VaKeHyvan kanssa on saatu eteenpäin, ja mikäli vuokrasopimusehdot poikkeavat päätöksen mukaisista tarjotuista ehdoista, tuodaan ehdot uudelleen päätöksentekoon.

Kaupunkitilalautakunnan 18.1.2023 § 5 päätös ei ole koskenut kiinteistöjen salkutusta eikä siinä ole päätetty kiinteistöjen myynnistä. Päätös tiettyjen VaKeHyvalle vuokrattavien kiinteistöjen myynnin valmistelun aloittamisesta on tehty kaupunginhallituksessa 5.9.2022 § 13.

Kiinteistöhallinta ja asuminen -palveluyksikkö katsoo, että kaikkiin kaupunkitilalautakunnan jäsenten esittämiin kysymyksiin on asianmukaisesti vastattu päätöskäsittelyn aikana ja lautakunnan jäsenille on toimitettu kaikki asian ratkaisemisen kannalta tarpeelliset ja asianmukaiset lisäselvitykset. Edellä mainitun takia Kiinteistönhallinta ja asuminen -yksikkö katsoo, ettei kaupunkitilalautakunnan 18.1.2023

§ 5 päätös ole perustunut selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen ja oikaisuvaatimus tulisi tämän johdosta hylätä.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 14

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittelyosassa mainituin perusteluin hylätä oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnan päätöksestä 18.1.2023 § 5.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunkitilalautakunnan varapuheenjohtaja Kimmo Kiljunen sekä kaupunkitilalautakunnan jäsenet Heidi Hummastenniemi, Mari Hynninen ja Teija Toivonen poistuivat asianosaisjääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Oikaisuvaatimus (henkilötiedot peitetty)

Täytäntöönpano: Kiinteistönhallinta ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
kiinteistötalousasiantuntija Heini Korpela, puh. 040 681 3845,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Oikaisuvaatimus

Me allekirjoittaneet vantaalaiset esitämme kaupunkitilalautakunnan jäseninä lautakunnan 18.1.2023 pidetyn kokouksen 5 viidennestä pykälästä tehdyn päätöksen oikaisua. Päätös koski Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023 vuokrattavia toimitiloja ja asuntoja.

Lautakunnan tekemä päätös perustui puutteelliseen ja osin virheelliseen tietoon, joten sitä ei voi pitää laillisena ja tarkoituksenmukaisena. Lautakunnalla hyväksytettiin ulkopuolisen konsultin sote-kiinteistöistä ja paloasemista tekemä salkutus, joka tähtää kiinteistöjen myyntiin mahdollisimman korkealla katteella. Lautakunta ei saanut – pyynnöistä huolimatta – riittävää selvitystä salkutuksen muista perusteista. Kysyttiin, miksi tietyt kiinteistöt ovat salkutettu myytäväksi välittömästi, toiset pidemmällä ajalla. Saatavilla ei ollut kohteiden kuntokartoituksia, vuokrauksen ja myynnin välisiä kustannushyötyvertailuja, käyttötarvetarkastelua tai huoltovarmuusarviota.

Lautakunnan päätöksessä päätettiin käyttää valtioneuvoston vuokra-asetuksen siirtymäkauden vuokrien määrittelyn kahdesta vaihtoehdosta sisäisen vuokran järjestelmää. Asetus suosittelee kokonaisvuokramallia, mutta sallii myös sisäisen vuokran käytön. Lautakunnalle esitettiin sisäisen vuokran järjestelmää, mikä perusteltiin sillä, että se mahdollistaisi sotepe-kiinteistöjen maanvuokratulojen jäämisen kaupungille. Lautakunnan jäsenille ei kyselyistä huolimatta selvitetty sisäisen ja kokonaisvuokramallin eroa. Minkä takia kokonaisvuokramallissa maanvuokratulot ei jäisi kaupungille? Lautakunnan päätös tehtiin tältä osin riittämättömin tiedoin ja mahdollisesti väärin perustein.

Salkutuksen keskeisin peruste on myyntihinnan maksimointi. Valtioneuvosto on ohjeistanut (VN/15534/2022) kaupunkeja, jotka kaavailevat sote-kiinteistöjen myyntiä, että sen pitää perustua kokonaisharkintaan ja yhteistyöhön hyvinvointialueiden kanssa. Lautakunnalle annettiin ymmärtää, että Vantaan kaupungin ja Vantaa-Kerava hyvinvointialueen hallintojen välillä on käyty keskustelua sote-kiinteistöjen vuokrausmalleista ja perusteista valtioneuvoston ohjeistuksen mukaisesti. Lautakunta ei saanut oikeata kuvaa käytyjen keskustelujen tosiasiallisesta tilasta, joten tehty päätös perustui virheelliseen olettamaan.

Valtioneuvosto ohjeistaa, että sote-kiinteistöjen myynnin taloudelliset vaikutukset tulee huomioida sekä kaupunkien että hyvinvointialueiden kannalta. Molempien osalta täytyy varmistaa palveluverkon ja lähipalvelujen toimivuus. Huoltovarmuus ja tilojen käyttö kaikissa olosuhteissa tulee varmistaa. Lautakunnalle esitettyjen kiinteistöjen vuokraus- ja myyntisalkkuja ei perusteltu näiden valtioneuvoston antamien ohjeistusten pohjalta, vaikka tämän perään kysyttiin. Peruskriteeri oli myyntikatteen maksimointi.

Näillä perustein esitämme kaupunkitilalautakunnan 18.1.2023 pitämän kokouksen 5 pykälän päätöksen oikaisua.

Vantaalla 30.1.2023

[redacted]

[redacted]

Lähettäjä: [redacted]
Lähetetty: torstai 16. helmikuuta 2023 15.33
Vastaanottaja: YHT Kirjaamo
Aihe: Täydennyspyyntö koskien kaupunkitilalautakunnan 18.1.2023 § 5 päätöksestä tehtyä oikaisuvaatimusta

Diaarinumero VD/13295/10.04.02.00/2022

Vaadimme kaupunkitilalautakunnan 18.1.2023 pidetyn kokouksen 5 pykälästä tehdyn päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteluun sekä oikaisupyynnössä esitettyihin kysymyksiin vastaamista.

[redacted]

[redacted]

15 § **Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelma / HW**

VD/2028/10.03.01.00/2022

HW/JS

Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelma määrittää yhteisen tahtotilan kävelyn kehittämiselle koko kaupungin alueella ja eri toimialoilla. Kävelyn edistämisohjelma edistää Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 painopistealueiden ja Vantaan resurssiviisauden tiekartan 2021–2025 tavoitteiden toteutumista sekä tarkentaa kaupungin liikennepoliittisen ohjelman linjauksia kävelyn edistämisen osalta.

Kävelyn edistämisohjelman vision ”Vantaan innostaa kävelemään” saavuttamiseksi ohjelmassa on määritetty viisi tavoitetta: ”Kävely on houkuttelevaa ympäri vuoden”, ”Omaleimaiset alueet parantavat kävelykokemusta”, ”Vantaalaiset kasvavat kävelykulttuuriin”, ”Käveltävyyttä kehitetään yhdessä ja kokeillen” sekä ”Kävelyä edistetään kaikille ja kaikkiin tilanteisiin”. Kävelyn edistämisohjelma huomioi erilaiset kävelyn tarpeet sekä määrittää niiden pohjalta Vantaan kävely-ympäristöjen kehittämisen laatutasotavoitteet ja edistämistyön toimenpiteiden etenemispolun tuleville vuosille.

Kävely-ympäristöjen kehittämisen tueksi edistämisohjelmassa on tunnistettu Vantaan kävelyn aluetyypit. Aluetyyppiluokittelu kuvaa yleispiirteisesti Vantaan kävely-ympäristöjä ja niiden ominaisuuksia. Aluetyyppien määrittelyn lähtökohtana on ollut huomioida kävelijöiden erilaiset roolit ja tarpeet. Aluetyypit kuvaavat kävely-ympäristön ominaisuuksia, kävelyn edistämisen tärkeyttä ja keskenään samankaltaisten alueiden tavoitteita. Vantaalaiset ovat päässeet osallistumaan aluetyyppien luokitteluun kahdella kokemuskävelyllä sekä kahdessa pop up -vuorovaikutustilaisuudessa Myyrmäessä ja Tikkurilassa. Tilaisuuksilla tavoitettiin noin 170 henkilöä. Aluetyyppien rajauksia päivitetään maankäytön ja liikenteen suunnitelmien tai hankkeiden edetessä.

Edistämisohjelman toimenpiteiden etenemispolku on jaettu kolmeen kokonaisuuteen: kävelyn edistämisen perusta, kävely-ympäristö ja kävelyyn innostaminen. Kävelyn edistämistyö on eri tahojen yhteistyötä ja eri toimenpiteiden vastuutahot vaihtelevat teeman mukaan. Se mahdollistaa useiden toimenpiteiden samanaikaisen edistämisen ja aktiivisen kävelyn edistämistyön käynnistämisen Vantaalla. Etenemispolku antaa askelmerkit Vantaan kävelyn edistämistyölle tulevina vuosina. Edistämistyötä on tärkeää yhteensovittaa ajankohtaisten hankkeiden ja suunnitelmien kanssa.

Ensimmäisenä toimenpiteenä on esimerkiksi esitetty ”Askellus”-työryhmän perustamista edistämään kävelyä Vantaalla yhteistyössä kaupungin eri toimialojen sekä sidosryhmien kanssa. Askellus-ryhmän tavoitteena on edistää ja koordinoida kävelyn edistämisohjelman toteutumista, kehittää yhteistyötä eri tahojen kanssa sekä toteuttaa kävelyä edistäviä liikkumisen ohjauksen toimenpiteitä kaupunkilaisille.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä ja julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 15

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään hyväksyä Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelma.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelma (tarinakarttaraportti): https://arcg.is/0OaGuW
- Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelman esittelyaineisto

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
liikenneinsinööri Joonas Stenroth, puh. 050 302 9278,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KÄVELYN EDISTÄMISOHJELMA

Hankkeen esittely

Kävelyn edistämisohjelman tavoitteet (1/2)

1

Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelman **määrittää yhteisen tahtotilan ja tavoitetason kävely-ympäristöjen kehittämiselle** koko kaupungin alueella.

2

Ohjelma on Vantaan kaupungin **liikennepoliittisen ohjelman linjauksia kävelyn osalta tarkentava** strateginen suunnitelma. Kävelyn edistämisohjelman kanssa rinnakkainen ohjelma on Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma.

3

Kävelyn edistämisohjelma **toteuttaa kaupunkistrategiaa ja muita kaupungin strategisia suunnitelmia**. Se liittyy mm. hyvinvointiohjelman, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ohjelman, liikenneturvallisuuden toimenpideohjelman, viheralueiden palveluverkkosuunnitelman sekä keskeisten maankäytön ja joukkoliikenteen linjausten jalkautukseen.

Kävelyn edistämisohjelman tavoitteet (2/2)

4

Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelma tuo valtakunnallisia kestävän liikkumisen edistämistavoitteita kaupunkitasolle, mutta ensisijaisesti se **linjaa Vantaan omia kävely-ympäristöjen kehittämisen tavoitteita**.

5

Ohjelmassa on määritetty käyttäjätarpeiden ja vuoropuhelun kautta **Vantaan kävely-ympäristöjen kehittämis- ja laatutavoitteet tuleville vuosille**. Tavoitteiden määrittämiseksi on tunnistettu Vantaan erilaiset kävelyalueiden tyypit sekä niiden tavoitetila.

6

Kaupungin eri suunnitteluprosesseja ohjaavien kävelyn aluetyyppien lisäksi **ohjelma määrittää etenemispolun**, jonka toimenpiteillä asetettu tavoitetila voidaan saavuttaa.

Kävelyn edistämisen visio ja tavoitteet

Erilaisia käyttäjätarpeita

Arjen asiointi

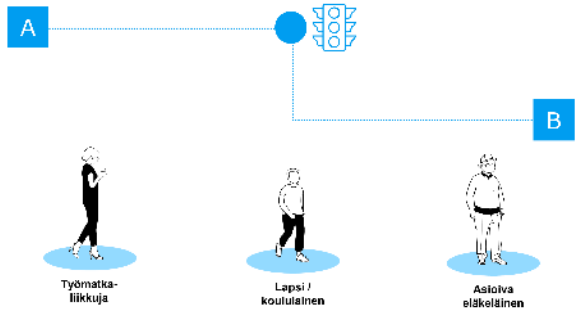

Arjen reiteillä kävelyn rooli korostuu siirtymisenä paikasta toiseen, jolloin suositaan suoria ja nopeita reittejä. Kulkiessaan kävelijä liikkuu määrätietoisesti kohti määränpäätä eikä havainnoi ympäristöä erityisen uteliaasti. Kävellessä keskitytään turvalliseen liikkumiseen ja samalla saatetaan jo suunnitella tulevaa työpäivää, kaupassa käyntiä tai oppituntia.

Virkistäytyminen

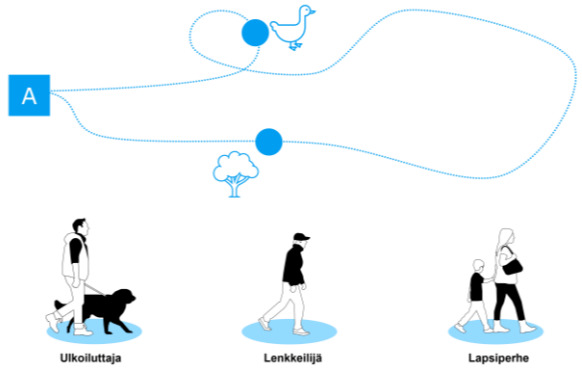

Virkistäytyessä hakeudutaan mielellään maisemapaikoille ja luonnon rauhaan. Kävely saattaa olla esimerkiksi lenkkeilyä, luonnon havainnointia tai lemmikin ulkoiluttamista. Virkistystarkoituksessa tehdyt kävelymatkat alkavat ja päättyvät tyypillisesti samasta osoitteesta, mutta virkistysmatka voi myös olla yhdistetty arjen asiointimatka. Kävely on määrätietoista ja usein reipasta, mutta siihen voi kuulua pysähtelyä kiinnostaviin kohteisiin tai levähdyspaikoille.

Kaupunkielämän kokeminen

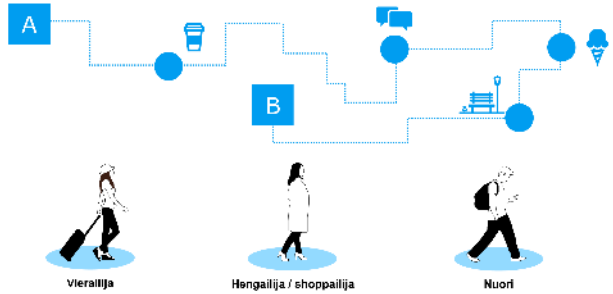

Kaupunkielämää kokeva ihminen kävelee kävelemisen takia ja ihastelee samalla vireää kaupunkielämää. Kävelemiseen liittyy sosiaalinen näkökulma eli muiden ihmisten kanssa juttelu tai muiden huomioiminen, vaikka kävelijä ei olisi tekemisissä tiedostetusti muiden kanssa. Kaupunkielämästä nautittaessa kävelyyn liittyy pysähtely kiinnostaviin kohteisiin, matkan varrella olevien palveluiden hyödyntäminen ja osallistuminen yhteiskuntaan.

Kävelyn aluetyypit Vantaalla

Aluetyypit kuvaavat kävely-ympäristön ominaisuuksia ja laatutekijöitä. Yhdessä käyttäjätarpeiden kanssa ne ohjaavat kunkin aluetyypin kävely-ympäristöjen kehittämisen tavoitteellista laatutasoa.

Vantaan kävely-ympäristöjen aluetyypit ovat

- **Kävelyhubit**
- **Kävelyhubien ympäristö**
- **Arjen toimintojen alueet**
- **Luontovirkistysalueet**
- **Kävelyn muut alueet**

Samaan aluetyyppiin luokiteltavat alueet ovat toiminnoiltaan ja luonteeltaan samankaltaisia. Niiden sisällä on kuitenkin alueesta ja kaupunginosasta riippuen omaleimaisia ja erilaisia kohteita, kortteleita ja alueita. Jokainen määritelty aluetyyppi on monipuolinen kokonaisuus erilaisia ympäristöjä, kuten viherympäristöjä, vilkkaita liikennekatuja, rauhallisia paikalliskatuja sekä kävelyn keskeisiä alueita, kuten toreja ja aukioita.

Aluetyyppien maantieteelliset rajaukset pohjautuvat Vantaan yleiskaavan (2020) ja Vantaan liikennepoliittiseen ohjelman (2022, luonnos) aluemäärittelyihin. Näiden aluemäärittelyä on tarkennettu asiantuntija-arvioinnilla, jossa on ollut käytössä erilaisia paikkatietopohjaisia aineistoja.

Aluetyyppien rajauksia päivitetään maankäytön ja liikenteen suunnitelmien edetessä.

Kävelyn aluetyypit kartalla

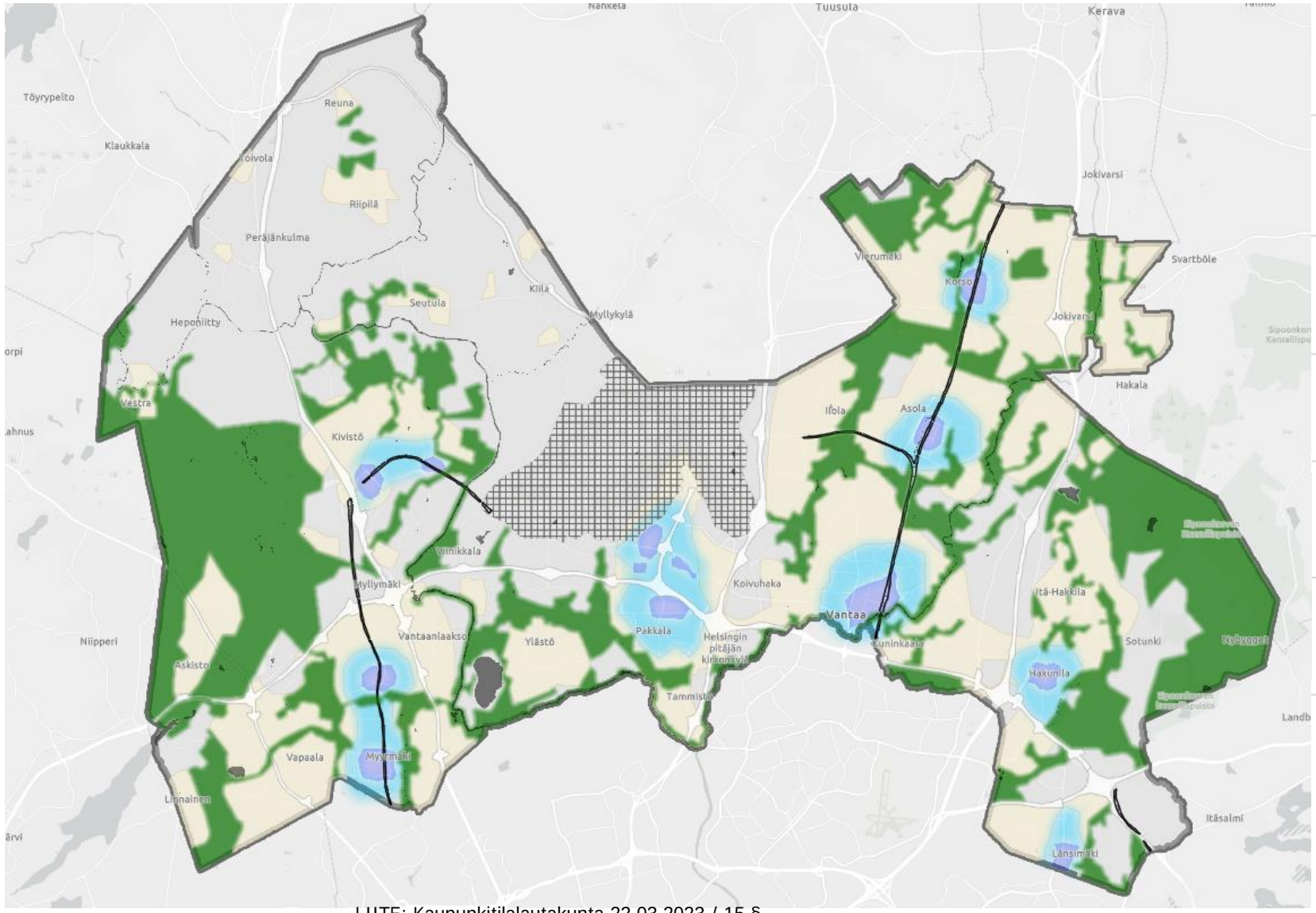

Kävelyhubit

Kävelyhubin ympäristöt

Kävelyn arjen toimintojen alue

Kävelyn luontovirkistysalueet

Kävelyn muut alueet

Vantaan raja

Liikenteen estevaikutus

kt

- rata
- tie
- lentokenttä

Kävelyhubit

Kävelyhubit ovat kaupungin keskeisimpiä kävelyalueita, niillä on paljon erilaisia syitä liikkua ja ne sijoittuvat tiiveimmän yhdyskuntarakenteen alueelle.

- Keskiössä on aina mahdollisuus vaihtaa muihin kulkutapoihin, erityisesti joukkoliikenteen runkoyhteyksiin.
- Ovat toiminnoiltaan monipuolisia alueita, joissa on paljon asutusta, työpaikkoja ja erilaisia palveluita.
- Sisältävät merkittäviä oleskelu- ja viihtymispaikkoja, kuten toreja, puistoja, kauppakeskuksia tai kävelykatuja.
- Niiden yhteydessä on usein keskeinen puisto, kuten kaupunginosapuisto tai tärkeä taskupuisto. Puistokokonaisuudet voivat kuitenkin levittäytyä useille aluetyypeille.

Kävelyhubien ympäristö

Kävelyhubien ympäristöksi lasketaan kävelyhubeja ympäröivä tiivis alue, jossa on edelleen paljon kävelytarpeita ja asutusta tai työpaikkoja, mutta joka ei kuitenkaan ole keskeisintä keskustatoimintojen aluetta.

- Noin 15 minuutin kävelymatkan sisällä kävelyhubin keskiöstä.
- Alueella sijaitsee useita palveluita, kuten kouluja, päiväkoteja tai päivittäistavarakauppoja, mutta siellä ei ole keskeisiä joukkoliikenteen asemia.
- Kävelyliikenne suuntautuu usein ympäristöalueilta kohti kävelyhubia tai alueen sisällä oleviin palveluihin.
- Usein pieniä keskustapuistoja, leikkipuistoja, koirapuistoja tai liikuntapaikkoja, jotka toimivat liikunta- ja virkistyskohteina.
- Oleskelun ja viihtymisen kannalta tärkeitä paikkoja on vähemmän kuin kävelyhubeilla, mutta niitäkin löytyy.

Arjen toimintojen alueet

Arjen toimintojen alueilla painottuu arkiliikkumiseen ja arjen palveluiden saavutettavuus. Pääosin nämä ovat erilaisia pientaloalueita tai pienempiä rivi- tai kerrostaloasumisen alueita.

- Lisäksi niihin voidaan lukea muita arjen toimintojen kannalta tärkeitä alueita kuten pääteiden pysäkkiympäristöt.
- Alueella ei ole tai laajoja palvelukeskittymiä, mutta siellä voi olla muutamista palveluista muodostuvia pieniä keskuksia.
- Joukkoliikenteen yhteyksiä palvelevat pääasiassa bussiliikenteen pysäkit. Solmupysäkkejä tai asemia ei alueella yleensä ole.
- Sijaitsevat usein lähellä virkistys- tai ulkoilureittejä.
- Oleskelun tarpeet kohdistuvat erityisesti paikallisiin pieniin puistoihin, leikkipaikkoihin ja pieniin levähdyspaikkoihin.

Luontovirkistys-alueet

Luontovirkistysalueita ovat mm. luonnon- tai kansallispuistot, laajat viher- ja retkeilyalueet, merkittävät kaupunginosapuistot ja muut rakennetut puisto- tai viherympäristöt, joenvarsien rakennetut ympäristöt ja muut laajat reitistöt.

- Näitä ovat alueet, joiden sisällä tehdään paljon ulkoilu-, liikunta-, urheilu- tai virkistysmatkoja kävellen, juosten, hölkäten ja muilla kävelyyn rinnasteisilla tavoilla.
- Luontovirkistysalueet menevät usein lomittain muiden aluetyyppien kanssa, mutta niihin ei lasketa pieniä puistoja, lähiliikunta- tai ulkokuntoilupaikkoja tai muita virkistyspalveluita, jotka ovat osa muiden aluetyyppien normaalia palvelutarjontaa.
- Myöskään maa- ja metsätalousalueita ei lasketa luontovirkistysalueiksi, vaikka niillä liikkuminen onkin lähtökohtaisesti sallittua jokaisenoikeudella.

Etenemispolun toimenpidekokonaisuudet

Kävelyn edistämisen perusta

Toimenpiteet, jotka edistävät ohjelman toteuttamista, kehittävät kaupungin sisäisiä toimintamalleja ja lisäävät asiantuntijoiden kävelyn edistämisen osaamista.

Kävely-ympäristö

Toimenpiteet, jotka edistävät kaupunkiympäristön kävelyolosuhteiden laadun parantamista.

Kävelyyn innostaminen

Toimenpiteet, jotka lisäävät asukkaiden ja sidosryhmien osallisuutta ja ymmärrystä kävelyn edistämisen eri osa-alueista sekä kannustavat asukkaita kävelemään kotikaupungissaan.

Toimenpiteet: Kävelyn edistämisen perusta

Etenemispolku
Kävelyn edistämisen perusta

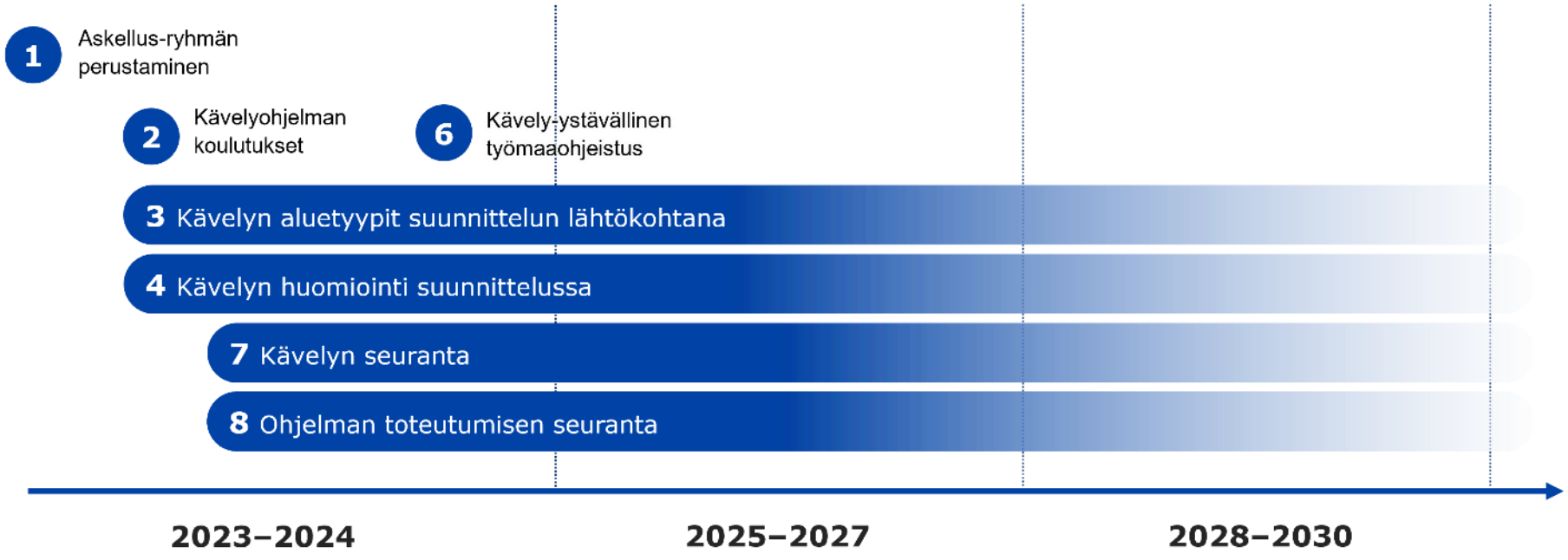

Toimenpiteet: Kävely-ympäristö

Etenemispolku
Kävely-ympäristö

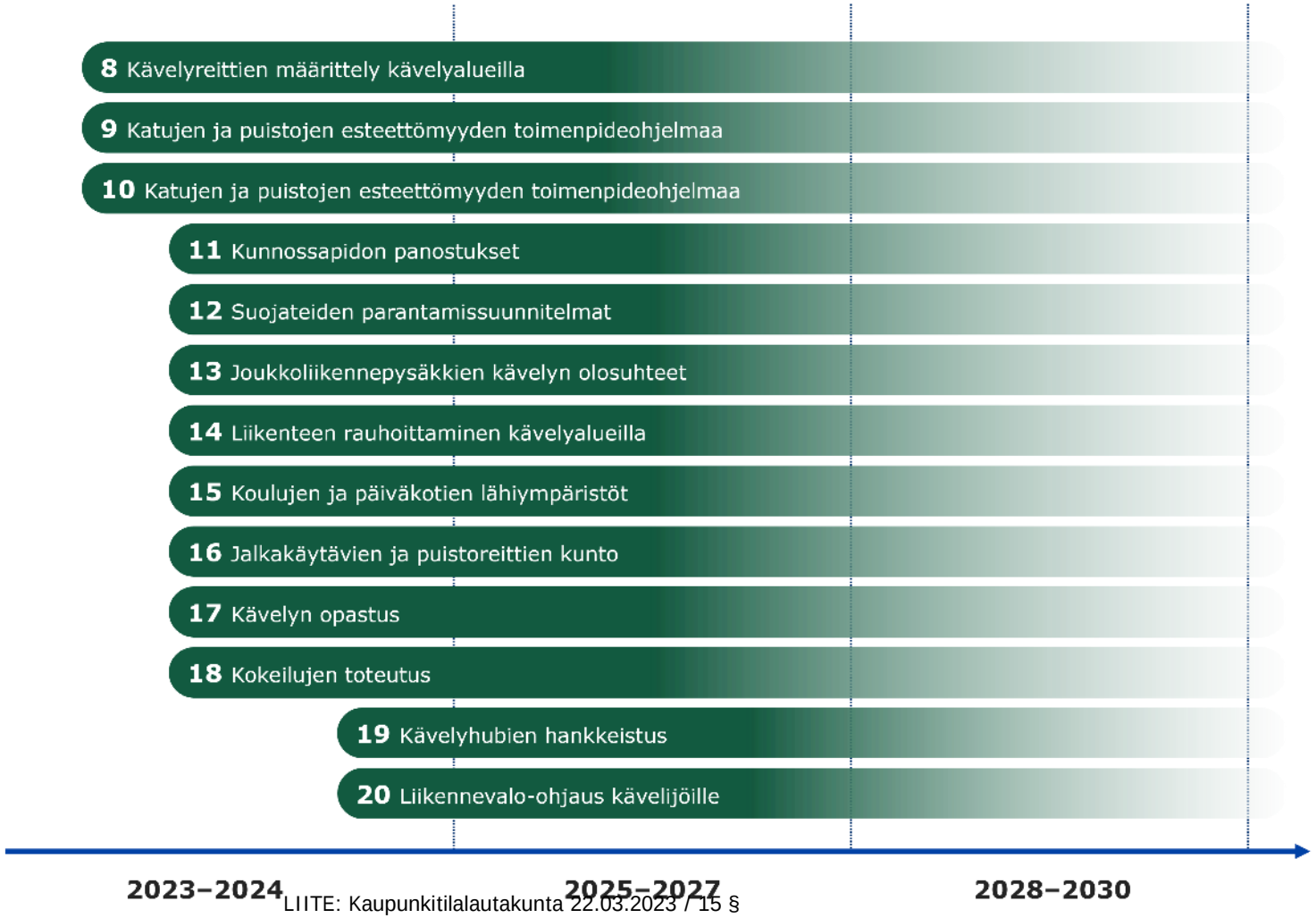

Toimenpiteet: Kävelyyn innostaminen

Etenemispolku
Kävelyyn innostaminen

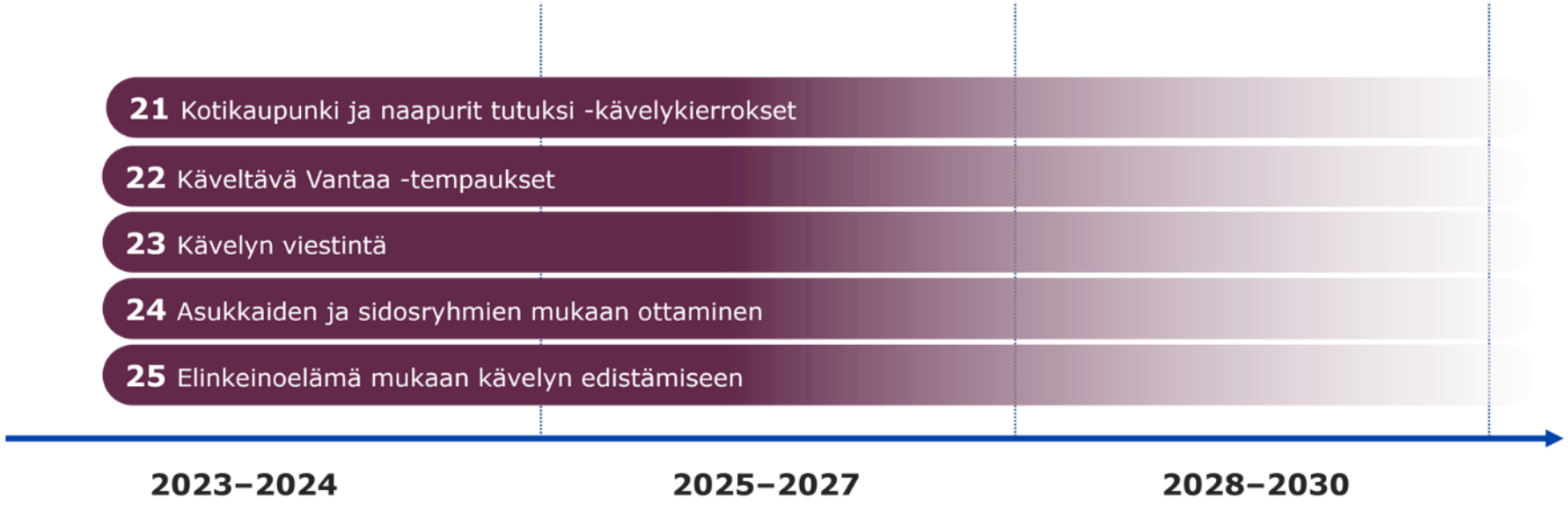

Edistämisohjelman seuranta

Kävelyn edistämisohjelman seurantaa toteutetaan ohjelman etenemispolun toimenpiteiden toteutumisen ja erikseen valikoitujen seurantamittareiden avulla.

Edistämistyön organisoinnista ja seurannasta vastaa kaupungin sisäinen Askellus-työryhmä. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja kokoaa yhteen eri hallinnonalojen toteuttamat kävelyn edistämistoimenpiteet.

Edistämistyön toteutumasta raportoidaan säännöllisesti ja tuloksista viestitään asukkaille.

Seurantamittareiden raportointi toteutetaan muiden liikenneohjelmien kanssa yhdessä.

Seurannan mittari	Tietolähde	Lisätieto
Kestävien kulkutapojen osuus (kulkumuotojakauma, %)	HSL:n liikkumistutkimus	Liikennepoliittisen ohjelman seurantamittari
Jalankulun ja joukkoliikenteen kulkutapaosuudet (kulkumuotojakauma, %)	HSL:n liikkumistutkimus	Kävelyohjelman tarkentava mittari. Vastaavasti kuin pyöräliikenteen kehittämisohjelmassa. Kävely on tärkein joukkoliikenteen liityntämuoto, joten myös joukkoliikenteen kulkutapaosuutta seurataan.
Tyytyväisyys kävelyn turvalliseksi kokemiseen (% asukkaista)	Vantaan liikennebarometri	Liikennepoliittisen ohjelman seurantamittari. Kävelyn lähtötilanne 91 % (2020)
Tyytyväisyys Vantaaseen kävelyn kaupunkina	Vantaan liikennebarometri	Kävelyohjelman tarkentava mittari. Vastaavasti kuin pyöräliikenteen kehittämisohjelmassa.
Tyytyväisyys kävely-ympäristön miellyttävyyteen	Uusi mittari, Vantaan liikennebarometri	Kävelyohjelman tarkentava mittari. Uusi mittari. Tukee edistämisohjelman tavoitteiden seurantaa ja korostaa laadukkaan kävely-ympäristön vaatimuksia.
Tyytyväisyys kävely-ympäristön kunnossapitoon	Uusi mittari, Vantaan liikennebarometri	Kävelyohjelman tarkentava mittari. Uusi mittari. Tukee edistämisohjelman tavoitteiden seurantaa ja korostaa laadukkaan kävely-ympäristön vaatimuksia.
Palveluiden kävelysaavutettavuus	Uusi mittari, Kaupunkistrategia	Liikennepoliittisen ohjelman seurantamittari. Oma mittari jokaiselle keskustalle.
Keskustojen aktiivisuuden mittaaminen	Uusi mittari, Kaupunkistrategia	Liikennepoliittisen ohjelman seurantamittari. Seurataan monipuolisin menetelmin.
Kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen johtaneet jalankulun onnettomuudet	Tilastokeskus	Kävelyohjelman tarkentava mittari. Vastaavasti kuin pyöräliikenteen kehittämisohjelmassa.

Linkki Vantaan kaupungin kävelyn edistämisohjelman tarinakarttaraporttiin

https://arcg.is/0OaGuW

16 § **Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma / HW**

VD/1328/08.00.00.03/2023

HW/OT

Esitetään hyväksyttäväksi Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma. Kehittämisohjelman tarkoituksena on edistää Vantaan kaupunkistrategian sekä resurssiviisauden tiekartan mukaisia tavoitteita.

Vantaan kaupungille on laadittu ensimmäinen kaupunkistrategiaa ja pyöräliikenteen systemaattista edistämistä tukeva pyöräliikenteen kehittämisohjelma. Pyöräliikenteen kehittämisohjelma edistää Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 painopistealueiden ja Vantaan resurssiviisauden tiekartan 2021–2025 tavoitteiden toteutumista sekä tarkentaa kaupungin liikennepoliittisen ohjelman linjauksia pyöräliikenteen edistämisen osalta.

Työlle on vahva asukkaiden tuki, sillä 85 % vantaalaisista kannattaa pyöräilyn edistämistä Vantaan liikennebarometrin 2020 mukaan.

Tärkeimpien kehittämistarpeiden tunnistamiseksi työn alussa toteutettiin asukaskysely. Kysely tavoitti 1 100 kävijää, joista 827 vastasi kyselyyn ja merkitsi kartalle 2 300 kohdetta. Vantaan kaupungin pyöräliikenteen kehittämisohjelman tavoitteena on kasvattaa pyöräliikenteen kulkutapaosuus 20 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Kasvutavoite on kunnianhimoinen, ja vaatii toteutuakseen kehittämisohjelman toimenpiteiden määrätietoista toteuttamista.

Kasvutavoitetta konkretisoivat viisi kehittämislinjausta, joilla vahvistetaan kaupunkirakennetta pyöräliikennettä tukevaksi, järjestetään tilaa laadukkaille pyöräliikenteen ratkaisuille, tehdään pyöräilystä houkuttelevaa ja turvallista ympäri vuoden, painotetaan pyöräilyä liikennekasvatuksessa ja kannustetaan asukkaita pyörän päälle.

Kehittämislinjauksia tarkentaa 20 konkreettista toimenpidettä, joille on määritetty aikataulu ja päävastuutaho kaupungin organisaatiosta. Toimenpiteet korostavat pyöräliikenteen infraa ja resursseja, koska nämä kansainvälisten esimerkkien mukaan vaikuttavat keskeisesti pyöräliikenteen määrien kasvuun. Myös asukkaat toivovat pyöräliikenteen olosuhteiden parannuksia.

Kehittämisohjelman toteutus hyödyttää merkittävästi kaupunkia. Vantaan asukkaiden liikkumattomuuden yhteiskunnalliset kustannukset ovat noin 180 milj. euroa vuodessa. Pyöräliikenteen suosion lisääntyminen tavoitetta vastaavasti toisi vuosittain 23 milj. euron terveyshyödyt fyysisen aktiivisuuden lisääntymisen myötä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä ja julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 16

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään hyväksyä Vantaan kaupungin pyöräliikenteen kehittämisohjelma.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma -raportti

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
liikenneinsinööri Olli Tamminen, 043 827 1043
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNGIN PYÖRÄLIIKENTEEN KEHITTÄMISOHJELMA 2021–2026

RAMBØLL

Vantaa

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE 3

TIIVISTELMÄ 4

1. Pyöräliikenteen nykytila Vantaalla 5 - 9
2. Pyöräliikenteen hyödyt 10 - 12
3. Visio ja tavoite 13
4. Kehittämislinjaukset ja toimenpiteet 14 - 26
5. Toimenpideohjelma 27 - 28
6. Ohjelman toteutus ja seuranta 29 - 31
7. Suunnitteluprosessi ja vuorovaikutus 32

LIITEAINEISTO 33 - 129

Liite 1. Toimenpidekortit 33 - 55

Liite 2. Asukaskyselyn tulokset 56 - 85

Liite 3. Kansainväliset parhaat käytännöt 86 - 102

Liite 4. HEAT-laskelma 103 - 109

Liite 5. Tavoitteiden koonti lähtötiedoista 110 - 129

ESIPUHE

Selvitystyö on aloitettu maaliskuussa 2021 ja se valmistui 11/2021.

Vantaan kaupungille on laadittu ensimmäinen kaupunkistrategiaa ja pyöräliikenteen systemaattista edistämistä tukeva pyöräliikenteen kehittämisohjelma. **Se ilmaisee vahvan tahtotilan pyöräliikenteen olosuhteiden kehittämiseksi Vantaalla.**

Ohjelma linjaa pyöräliikenteen asemaa Vantaan liikenne- ja kaupunkisuunnittelussa. Ohjelmaan on koottu keskeiset pyöräliikenteen kehittämistarpeet ja niitä täyttävät toimenpiteet, joilla parannetaan pyöräliikenteen turvallisuutta ja houkuttelevuutta. Pyöräliikenteen olosuhteiden kehittäminen parantaa samalla myös kaupungin käveltävyyttä ja jalankulun miellyttävyyttä.

Työn tilaaja on Vantaan kaupunki. Traficom on myöntänyt valtionavustusta edistämisohjelman laadintaan vuonna 2021.

Hankkeen ohjausryhmään ovat kuuluneet:

Emmi Pasanen	Liikenteen kehittämispäällikkö
Timo Väistö	Liikennetutkija
Olli Tamminen	Liikenneinsinööri

Poljin-ryhmän jäsenet:

Timo Rintelä	Suunnitteluinsinööri
Petra Tammisto	Maisema-arkkitehti
Jarmo Honkanen	Ympäristösuunnittelija
Mikel Aizpuru	Asemakaava-arkkitehti
Ada Pentinmikko	Erityisasiantuntija
Niina Vilkman	Erityisasiantuntija
Noora Ilola	Ympäristökonsultti
Harri Raita	Koordinaattori
Anton Ahonen	Liikuntapäällikkö
Tuula Kinos	Kulttuurituottaja
Elina Parviainen	Tutkija
Laura Invenius	Markkinointipäällikkö
Henni Ahvenlampi	Hepo ry
Tuure Savuoja	Hepo ry

Konsulttina työssä on toiminut Ramboll Finland Oy, työstä ovat vastanneet:

Reetta Keisanen	Projektipäällikkö
Tapio Kinnunen	Asiantuntija
Tony Töyrylä	Suunnittelija
Kari Hillo	Laadunvarmistaja
Heli Backman	Raportin visualisointi

TIIVISTELMÄ

Vantaan kaupungille on laadittu ensimmäinen kaupunkistrategiaa ja pyöräliikenteen systemaattista edistämistä tukeva pyöräliikenteen kehittämisohjelma. Työlle on vahva asukkaiden tuki, sillä 85 % vantaalaisista kannattaa pyöräilyn edistämistä Vantaan liikennebarometrin 2020 mukaan.

Kaupungin strategiassa ja ohjelmissa pyöräliikenne on jo vahvasti mukana. Pyöräliikenne ei kuitenkaan ole kehittynyt tavoitteiden mukaisesti. Pyöräliikenteen määrät ovat kasvaneet, mutta pyöräliikenteen osuus asukkaiden tekemistä matkoista ja asukkaiden tyytyväisyys pyöräliikenteen olosuhteisiin on laskenut viime vuosina.

Tärkeimpien kehittämistarpeiden tunnistamiseksi työn alussa toteutettiin asukaskysely (19.4.–9.5.2021). Kysely tavoitti 1100 kävijää, joista 827 vastasi kyselyyn ja merkitsi kartalle 2300 kohdetta. Työikäiset olivat aktiivisimpia vastaajia. Kyselyyn vastanneista yli 70 % suhtautuu myönteisesti pyöräilyn edistämiseen. Vastaajista 84 % kokee pyöräilyn Vantaalla joko erittäin tai melko turvalliseksi, vaikka noin 10 % vastaajista kertoi joutuneensa pyöräonnettomuuteen viiden vuoden aikana. Kolmannes vastaajista ilmoittaa pyöräilemättömyyden syiksi pyöräreittien huonon laadun, heikon kunnossapidon, puutteellisen pyöräpysäköinnin tai pyörävarkauden pelon.

Vantaan kaupungin pyöräliikenteen kehittämisohjelman tavoitteena on kasvattaa pyöräliikenteen kulkutapaosuus 20 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Kasvutavoite on kunnianhimoinen, ja vaatii toteutukseen kehittämisohjelman toimenpiteiden määrätietoista toteuttamista.

Kasvutavoitetta konkretisoivat viisi kehittämislinjausta, joilla vahvistetaan kaupunkirakennetta pyöräliikennettä tukevaksi, järjestetään tilaa laadukkaille pyöräliikenteen ratkaisuille, tehdään pyöräilystä houkuttelevaa ja turvallista ympäri vuoden, painotetaan pyöräilyä liikennekasvatuksessa ja kannustetaan asukkaita pyörän päälle. Lisäksi tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä ja koordinointia.

Kehittämislinjauksia tarkentaa 20 konkreettista toimenpidettä, joille on määritetty aikataulu ja päävastuutaho kaupungin organisaatiosta. Toimenpiteet korostavat pyöräliikenteen infraa ja resursseja, koska nämä kansainvälisten esimerkkien mukaan vaikuttavat keskeisesti pyöräliikenteen määrien kasvuun. Myös asukkaat toivovat pyöräliikenteen olosuhteiden parannuksia.

Kehittämisohjelman toteutus hyödyttää merkittävästi kaupunkia. Vantaan asukkaiden liikkumattomuuden yhteiskunnalliset kustannukset ovat noin 180 milj. euroa vuodessa. Pyöräliikenteen suosion lisääntyminen tavoitetta vastaavasti toisi vuosittain 23 milj. euron terveyshyödyt fyysisen aktiivisuuden lisääntymisen myötä.

1. PYÖRÄLIIKENTEEN NYKYTILA VANTAALLA
– STRATEGISET TAVOITTEET

Vantaan strategian 2018-2021 yhtenä tavoitteena on kehittyä enenevissä määrin joukkoliikenne- ja pyöräilykaupungiksi. Myös Helsingin seudun MAL-sopimus tukee tätä tavoitetta edistämällä mm. raide- ja pyöräliikenteen yhteispeliä.

Kaupungin strategian lisäksi pyöräliikenteen edistämistä linjaavat Vantaan liikennepoliittinen ohjelma (VALO, 2016) , resurssiviisauden tiekartta, liikuntapoliittiset linjaukset ja erilaiset suunnitelmat, kuten Vantaan pyöräpysäköinnin, pyöräliikenteen tavoiteverkon ja raitiotien yleissuunnitelmat.

Vantaan asunto- ja työpaikkarakenteelle on luonteenomaista niiden sijaitseminen hyvin vahvasti erillään toisistaan mm. lentomelun takia. Sekä työpaikkoja että asumista sisältäviä sekoittuneita alueita on hyvin vähän – selkein poikkeus on Tikkurilan keskusta. Väestö keskittyy vahvasti asemanseuduille, ja vajaa puolet kaupunkilaisista asuukin alle kilometrin etäisyydellä rautatieasemasta. Voimakkaasta kasvuskenaarioista huolimatta Vantaan yleiskaavassa (KV 25.1.2021) ei olla tekemässä uusia kaupunkirakenteen avauksia, vaan kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen.

Liikennepoliittisen ohjelman mukaan keskusta-alueelle on laadukkaat yhteydet pyöräillen ja kestävän liikkumisen alueilla on laadukkaat pyöräilyn runkoyhteydet. Myös muilla alueilla huolehditaan pyöräilyn turvallisuudesta ja pyöräpysäköintimahdollisuuksista.

Vantaalle on laadittu vuonna 2020 pyöräliikenteen tavoiteverkko 2030, jossa pyöräliikenteen pääreiteistä tavoitellaan suoria, jatkuvia ja mukavia. Työssä on määritelty pyöräliikenteen pääreittien lisäksi verkon mitoitusperiaatteet ja laatukriteerit sekä kunnossapidon luokitus. Lisäksi tavoiteverkolta on tunnistettu merkittävimmät kehittämiskohteet. Vantaa kehittää myös pyöräpysäköintiä vuonna 2021 laaditun yleissuunnitelman mukaisesti.

Liitteeseen 5 on koottu valtakunnallisia, seudullisia ja Vantaan kaupungin omia suunnitelmia, ohjelmia ja strategioita, jotka liittyvät myös pyöräliikenteen kehittämiseen.

Valtakunnallisella kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmalla (LVM 2018) ja liikennejärjestelmäsuunnitelmalla (Liikenne 12) halutaan parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä kunnissa ja tukea liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja kansanterveyden parantamista Suomessa. Valtion tavoitteena on lisätä kävely- ja pyörämatkojen määriä 30 prosentilla vuoteen 2030 mennessä – uusista matkoista vähintään puolet tulisi siirtyä henkilöautomatkoista.

– PYÖRÄLIIKENTEEN KEHITYS JA RESURSSIT

Vantaalla pyöräliikenteen määrä on jatkuvissa laskentapisteissä (9 kpl) kasvanut **31 %** vuosina 2018–2020. Samanaikaisesti väestön kasvu on ollut noin **4 %**.

Vantaan asukkaiden päivittäisliikkumisessa pyöräliikenteen kulkutapaosuus tehdyistä matkoista on laskenut vuoden 2012 yhdeksästä prosentista vuoden 2018 seitsemään prosenttiin (Liikkumistottumukset Helsingin seudulla, HSL 2018). Yksi mahdollinen muutosta selittävä tekijä on vuonna 2015 avattu Kehärata, joka on parantanut huomattavasti joukkoliikenteen kilpailukykyä.

Olosuhteiden hidas kehitys on nähtävissä mm. asukastyytyväisyyden ja koetun turvallisuuden tunteen laskemisena. Vuonna 2020 tehdyn Liikennebarometrin mukaan tyytyväisyys Vantaaseen pyöräilykaupunkina on laskenut prosenttiyksiköllä, ja koettu turvallisuus on laskenut **86 prosentista 70 prosenttiin** vuodesta 2016.

Pyöräliikennettä on vuosien varrella edistetty pienin askelin, mutta pyöräliikenteen olosuhteet eivät ole kehittyneet muun ajoneuvoliikenteen infrastruktuurin kehittämistä vastaavasti. Pyöräliikenteen kehittämisresurssit ja investoinnit ovat toistaiseksi Vantaalla verrattain pienet. Talousarviossa on varattu noin miljoona euroa pyöräliikenteen infran kehittämiseen. Pyöräliikennettä edistetään myös muiden hankkeiden yhteydessä, kuten raideliikenteen suunnittelussa. Pyöräliikenteen edistämiseen ei toistaiseksi ole Espoon, Helsingin tai kansainvälisten pyöräilykaupunkien tapaan osoitettu erillisiä henkilöresursseja.

Vantaalla on viime vuosina kuitenkin valmisteltu pyöräliikenteen kehittämisselvityksiä ja -suunnitelmia kuten pyöräliikenteen tavoiteverkko ja pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma. Näiden myötä tulee edelleen jatkaa pyöräliikenteen verkon ja pyöräpysäköinnin toteutukseen tähtäävää suunnittelua.

Nykytila näkyy seuraavassa taulukossa 01.

TAULUKKO 01
PYÖRÄLIIKENTEEN NYKYTILA

2012
9%

	2016	2017	2018	2019	2020
Pyöräliikenteen kulkutapaosuus (HSL)	-	-	7 %	-	-
Pyöräliikenteen määrät *(HRI: Vantaa pyöräilijämäärät)*	-	-	0,89 milj.	0,97 milj.	1,17 milj.
Pyöräliikenteen määrien kehitys jatkuva toimisissa laskentapisteissä *(Indeksiluku)*	-	-	-	1039	1266
Tyytyväisyys Vantaaseen pyöräilykaupunkina *(Liikennebarometri 2016 ja 2020)*	63 %	-	-	-	62 %
Tyytyväisyys pyöräliikenteen turvallisuuteen *(Liikennebarometri 2016 ja 2020)*	86 %	-	-	-	70 %
Kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen johtaneiden pyöräliikenteen onnettomuuksien määrä *(Tilastokeskus)*	2	2	2	4	- *

*=tieto julkaistaan vuonna 2022

POSITIIVINEN MUUTOS

NEGATIIVINEN MUUTOS

– ASUKKAIDEN NÄKEMYKSET

Vantaalla vuonna **2020** toteutettuun liikennebarometriin vastanneista vantaalaisista **21 %** pyöräilee touko-syyskuussa päivittäin tai lähes päivittäin. Talvella vastaava luku on **8 %.** HSL toteutti syksyllä **2018** liikkumistutkimuksen, jolla selvitettiin asukkaiden liikkumistottumuksia. Tutkimuksen mukaan pyöräliikenteen kulkutapaosuus asukkaiden tekemistä matkoista oli Vantaalla **7 % .**

Tämän työn osana toteutettiin asukaskysely (liite 2) **pyöräliikenteen kehittämistarpeiden tunnistamiseksi.** Kyselyn vastausten perusteella vantaalaisia motivoi pyöräilemään eniten ulkoilu ja virkistys. Toisena merkittävänä syynä koetaan pyöräilyn myönteiset vaikutukset fyysiseen kuntoon ja terveyteen, mitä myös liikennebarometrin 2020 tulokset tukevat. Liikennebarometrissa toiseksi tärkeimmäksi syyksi on ilmoitettu pyöräilyn helppous liikkumistapana.

Asukaskyselyssä selvitettiin syitä pyöräilemättömyyteen. Lähes kolmannes vastanneista kokee pyöräreitit huonolaatuisiksi tai heikosti kunnossapidetyiksi, eivätkä siksi pyöräile. Muita merkittäviä syitä pyöräilemättä jättämiseen ovat pelko pyörävarkauksista sekä puutteellinen pyöräpysäköinti (taulukko 02).

Yli 70 % vastaajista suhtautuu myönteisesti pyöräilyn edistämiseen Vantaalla**. Tärkeimpinä kehityskohteina pidetään pyöräreittien laadun ja turvallisuuden lisäämistä, opastukseen panostamista ja vapaa-ajanpyöräreittien tai maastopyöräreittien toteuttamista tai niiden parantamista.**

TAULUKKO 02, **KYSELYN TULOKSET: JOS ET PYÖRÄILE VANTAALLA, MINKÄ TAKIA ET?**

2. PYÖRÄLIIKENTEEN HYÖDYT
– YHTEISKUNNALLISET HYÖDYT

Terveellisyys
Säännöllisellä liikunnalla on positiivisia vaikutuksia sekä mielenterveyteen että fyysiseen hyvinvointiin. Pyöräily kuten myös kävely ovat helppoja, virikkeellisiä ja hauskoja tapoja lisätä arkiliikuntaa. Ne tuovat positiivisia vaikutuksia niin yksilön elämän laatuun, julkiseen terveyshuoltoon kuin työnantajille.

Ekologisuus
Pyöräliikenne säästää ympäristöä. Se ei aiheuta ilmasto- ja lähipäästöjä, eikä infran rakentaminen aiheuta merkittäviä ympäristöhaittoja.

Kaupunkiympäristön viihtyisyys
Pyöräliikenne on tilatehokas kulkutapa. Pyöräliikenteeseen ja jalankulkuun perustuvat yhdyskunnat koetaan viihtyisiksi, ja ne parantavat asumisen laatua ja tyytyväisyyttä elinympäristöön. Saasteettomina ja meluttomina kulkumuotoina ne eivät aiheuta liikenteestä usein aiheutuvia negatiivisia ulkoisvaikutuksia.

Turvallisuus
Pyöräliikenteen yleistymisen edellytyksenä on turvallinen ja eri kulkumuodot huomioiva liikkumisympäristö. Myös autoilijat osaavat ottaa huomioon suojattomammat liikkujat, kun kävelyn ja pyöräliikenteen järjestelyt suunnitellaan hyvin. Pyöräilyn turvallisuus lisääntyy kestävien kulkutapojen käytön lisääntyessä.

Tasa-arvoisuus
Pyöräliikenne sekä jalankulku ovat kaikille tasapuolisia liikkumismahdollisuuksia ja edistävät liikkumisen tasa-arvoa. Ne ovat edullisia kulkumuotoja niin liikkujalle itselleen kuin yhteiskunnalle, kunhan liikkumisolosuhteet ovat kunnossa.

Pyöräliikenteen edistäminen on resurssiviisautta parhaimmillaan!

– YHTEISKUNTATALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Aktiivinen liikkuminen on lihasvoimin liikkumista eli pyöräilyä tai kävelyä. Niin valtakunnalliset kuin alueelliset strategiat pyrkivät edistämään aktiivisia liikkumismuotoja ja niiden käytettävyyttä ja olosuhteita.

Pyöräliikenteen edellytysten parantaminen saa vahvaa tukea asukkailta. Asukaskyselyyn (liite 2) vastasi yli 800 henkilöä tavoittaen asukkaita kaikista ikäluokista. Yli 70 prosenttia kyselyyn vastanneista suhtautuu erittäin myönteisesti Vantaan tavoitteiseen lisätä pyöräilyä.

Vuosina 2016–2020 Vantaalla tapahtui yhteensä 143 polkupyöräonnettomuutta, jotka tulivat poliisin tietoon (Tilastokeskus 2021). Ajanjaksolta laskettuna keskimäärin vuosittain loukkaantui 28 ja kuoli 1,0 pyöräilijää vuodessa. Pyöräilyonnettomuudet ovat 15 % kaikista loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista ja 29 % kaikista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista. Pyöräilyonnettomuuksista aiheutuneet kustannukset yhteiskunnalle ovat olleet keskimäärin 7,3 milj. €/vuosi (Väyläviraston ohjeita 40/2020). Kaupungin osuus tästä on 15–20 %, mikä tarkoittaa euroissa 1,1–1,5 milj. €/vuosi (Valmixa 2006).

Terveyden kannalta liian vähäinen liikkuminen lisää kansansairauksien riskiä 18–32 % suomalaisessa väestössä. Tästä aiheutuu vuosittain Suomessa 3,2–7,5 miljardin euron kustannukset (Valtioneuvoston kanslia ja UKK-instituutti 2018). Vantaan kohdalla liikkumattomuuden kustannukset ovat noin 180 milj. euroa vuosittain. Pyöräliikenteen kasvu tavoitteen mukaisesti toisi vuosittain 24,5 M€:n terveyshyödyt (liite 4) fyysisen aktiivisuuden lisääntymisen myötä. Aktiivisilla liikkumismuodoilla on kansanterveydellisten vaikutuksien lisäksi ilmastohyötyjä.

Asukkaista
70%
kokee pyöräily-olosuhteiden kehittämisen tärkeäksi.

Pyöräilijöiden onnettomuudet Vantaalla maksavat yhteiskunnalle
7,5 M€
vuosittain

Liikkumattomuus aiheuttaa vuosittain
180 M€
kustannukset Vantaa

Pyöräliikenteen kasvu tavoitteen mukaisesti tuottaisi
24,5 M€
suuruiset terveyshyödyt vuodessa

– KOKEMUKSIAPYÖRÄLIIKENTEEN VAIKUTUKSISTA TANSKASTA

Pyöräliikenteen suotuisia vaikutuksia on selvitetty ja havaittu mm. Kööpenhaminassa, joka on kansainväliselläkin mittapuulla erittäin menestynyt pyöräilykaupunki. Pyöräliikenteen hyödyt on nähty erityisen keskeisenä kaupungin kokonaiskehitykselle ja elinvoimaisuudelle (liite 3).

Pyöräliikenteen yhteiskuntataloudellisen arvioinnin mukaan jokainen pyöräilykilometri tuottaa 0,68 €/km hyötyä, joka koostuu terveys- ja hyvinvointivaikutuksista. Sen sijaan autoliikenteestä tulee vastaavasti haittaa 0,78 €/km negatiivisten ulkoisvaikutuksien (onnettomuudet, päästöt, melu) takia (Morten Kabell, 2021).

Kööpenhaminan pyöräliikenteen budjetti vuosien 2005–2020 aikana on ollut yhteensä 280 milj. euroa eli keskimäärin 18,6 milj. euroa vuodessa. Tällä budjetilla on saatu 500 km pyöräteitä ja 10 uutta siltaa. Samalla rahalla on puolestaan saatu 3 km autoliikenteen tunnelia. Pyöräliikenteen infra on olennaisesti edullisempaa autoilun infraan verrattuna.

Myös YK (Yhdistyneet Kansakunnat) suosittelee, että 20 % valtioiden ja kuntien liikennebudjeteista käytettäisiin aktiivisiin kulkumuotoihin eli pyöräliikenteeseen ja kävelyyn (UN Environment, 2016). European Cyclists' Federationin pyöräilystrategia (ECF, 2017) puolestaan suosittaa, että investointeja lasketaan vuosittain asukaslukuun suhteutettuna kaupungin tavoitellun edistysasteen mukaan. Pyöräliikenteen 10–25 % kulkutapaosuutta tavoitteleville kaupungeille ECF suosittaa 15–25 €/as vuosibudjettia.

Kuva: Ramboll

3. VISIO JA TAVOITE

Vantaalla on hyvät edellytykset pyöräliikenteen kehittämiseen jo tehtyjen töiden ja selvityksien perusteella. Useat tehdyt suunnitelmat tukevat pyöräliikenteen kehittämistä ja kunnianhimoisia tavoitteita kestäville kulkumuodoille, joista pyöräliikenne on yksi. Myös valtakunnalliset strategiat tukevat tavoitetta kasvattaa pyöräliikenteen suosiota ja kehittää samanaikaisesti pyöräliikenteen turvallisuutta.

Vision ja tavoitteen lähtökohtina on huomioitu asukaskyselyn tulokset, kansainväliset esimerkit, Vantaan nykytilanne ja vaikutukset kansanterveyteen (liitteet 2–5).

Visio ja tavoite ilmentää kunnianhimoa kasvattaa pyöräliikennettä, mikä vaatii myös merkittäviä ja monipuolisia toimia toteutuakseen. Tavoitetta tukevat toimet ja tehtävät on koottu toimenpideohjelmaksi.

Vantaan kaupungin pyöräliikenteen visio ja tavoite on seuraava:

Vantaa houkuttelee pyöräilemään

– pyöräliikenteen kulkutapaosuus on 20 % vuoteen 2030 mennessä.

Kulkutapaosuuden kehittymistä seurataan säännöllisesti HSL:n tekemällä seudullisella liikkumistottumustutkimuksen. Mitattu kulkutapaosuus on pyörämatkojen osuus kaikista tutkimusaikana tehdyistä matkoista pääkulkutavan mukaan laskettuna. Tiedot kuvaavat syksyn keskimääräistä arkipäivän liikkumista. Tutkimus tehdään satunnaisotannalla matkapäiväkirjatutkimuksena, ja vastaukset laajennetaan koskemaan koko väestöä.

Kuva: Outi Jokela

4. KEHITTÄMISLINJAUKSET JA TOIMENPITEET

Visiota ja määrällistä tavoitetta tukevat kehittämislinjaukset, jotka suuntaavat kehittämistoimien sisältöä ja painotuksia pyöräliikenteen kasvutavoitteeseen pääsemiseksi.

Viidellä kehittämislinjauksella pyritään vahvistamaan kaupunkirakennetta pyöräliikennettä lisääväksi, tekemään tilaa laadukkaille pyöräliikenteen ratkaisuille, tekemään pyöräilystä houkuttelevaa ja turvallista ympäri vuoden, painottamalla pyöräilyä liikennekasvatuksessa ja kannustamalla asukkaita pyörän päälle. Lisäksi tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä ja koordinaatiota pyöräliikenteen lisäämiseksi.

Kehittämislinjauksien perustelut ja sisältö toimenpiteineen on avattu seuraavilla sivulla tarkemmin. Jokaisesta toimenpiteestä on muodostettu toimenpidekortti (liite 1), jossa on kuvattu tarkemmin toimenpiteen sisältöä ja vaiheistusta.

Kuva: Viisi kehittämislinjausta

KAUPUNKIRAKENNE LISÄÄ PYÖRÄLIIKENNETTÄ

Kaupunkirakennetta tulee suunnitella tarkoituksenmukaisesti pyöräliikenteen edellytysten kannalta, koska matkan pituus ohjaa keskeisesti kulkutavan valintaa. Yhdyskuntarakenteen hajautuminen ja palvelupisteverkon harveneminen pidentävät matkojen pituuksia ja heikentävät polkupyörän käytön edellytyksiä arkisena liikkumismuotona.

Kaupungin toimintojen suunnittelun lähtökohtana on pyöräliikenteen edellytysten varmistaminen ja vahvistaminen, jotta kestävien kulkutapojen käyttö voi kasvaa. Pyöräliikenteen edistämistavoitteet ja asiantuntemus tulee olla vahvasti mukana kaavoituksen lähtökohdissa.

Täydennysrakentamisen ohella erityisesti uudet alueet tulee suunnitella ja toteuttaa kestäviä kulkutapoja suosiviksi. Maankäytön suunnitteluratkaisuiden vaikutukset kestävän liikkumisen käytön edellytyksiin tulee arvioida systemaattisesti. Myös julkisen ja yksityisen palveluverkon kehitystä tulee ohjata aiempaa vahvemmin niin, että palvelut ovat vaivatta saavutettavissa jalan ja pyörällä.

Kuva: Ramboll

KAUPUNKIRAKENNE LISÄÄ PYÖRÄLIIKENNETTÄ

Kehittämislinjauksia jalkauttaa kaksi keskeistä maankäytön ja palveluverkkojen suunnitteluun liittyvää laajaa toimenpidettä – kaavoituksella ja palveluiden sijoittelulla ratkaistaan monilta osin kestävien liikkumismuotojen kilpailukyky muihin liikkumismuotoihin verrattuna.

1. UUSIEN JA TIIVISTYVIEN ALUEIDEN KAAVOITUS

Yleiskaava määrittää eri maankäyttöalueiden, merkittävien palveluiden ja liikenneverkon yleispiirteisen sijoittumisen, mikä luo reunaehdot liikkumistarpeille ja eri tyyppisten matkojen pituuksille. Voimakkaasta kasvuskenaarioista huolimatta *Vantaan yleiskaavassa (KV 25.1.2021)* uusia kaupunkirakenteen avauksia ei olla tekemässä, vaan kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen.

Yleiskaavaan on merkitty pyöräliikenteen baanat, jotka tulee ottaa vahvaksi lähtökohdaksi ja reunaehdoksi yleiskaavaa tarkentavissa suunnitelmissa. Pyöräliikenteen tavoiteverkko tulee ottaa muiltakin osin huomioon maankäytön suunnitteluvaiheissa. Maankäytön eri suunnitteluvaiheissa (yleiskaava, kaavarunko, asemakaava) hyödynnettävät tarkistuslistat, monipuolinen ja huolellinen liikenteellisten vaikutusten ennakkoarviointi sekä pyöräliikenteen tavoitteiden toteutumisen auditointi kaavojen ja muiden maankäyttösuunnitelmien yhteydessä ovat tärkeitä työkaluja johdonmukaisiin ja onnistuneisiin toteutuksiin.

2. PALVELUVERKKOJEN SUUNNITTELU

Vantaan kaupungin palveluverkkosuunnitelma 2018–2027 linjaa asukkaille tarjottujen palveluiden ja palveluverkkojen muutos- ja kehittämistarpeet.

Kaupunkirakenteen tiivistämisen mahdollisuudet tulee huomioida myös palveluverkkojen suunnittelussa. Kaupungin palvelut on sijoitettu neljään saavutettavuusluokkaan. Esimerkiksi päivittäin tai usein käytettävät peruspalvelut ja etenkin lapsiin kohdistuvat palvelut tulee olla hyvin saavutettavissa jalan, pyörällä ja joukkoliikenteellä.

Palvelut ja saavutettavuusluokat tulee jatkossa sitoa konkreettisesti fyysiseen saavutettavuuteen eli arvioida palveluiden saavutettavuutta suhteessa kestävien kulkutapojen todellisiin liikkumismahdollisuuksiin. Tilannekuva voidaan selvittää liikennemalleja ja paikkatietoa hyödyntämällä. Lisäksi palveluverkkoihin kohdistuvien muutospaineiden tai kaavailtujen muutosten vaikutukset kestävien kulkutapojen saavutettavuuteen tulee aina pyrkiä arvioimaan joko määrällisesti tai laadullisesti.

KAUPUNKIRAKENNE LISÄÄ PYÖRÄLIIKENNETTÄ

Pyöräliikenteen käytön edellytyksiä tukevalla ja lisäävällä kaupunkirakenteella tarkoitetaan keskustojen ja kestävän liikkumisen alueiden kehittämistä, jotka on määritelty Vantaan liikennepoliittisessa ohjelmassa 2016. Liikennepoliittinen ohjelma päivitetään vuoden 2022 aikana.

Nämä alueet ovat erityisen huomion kohteena liittyen toimenpiteiden 1 ja 2 toteutukseen.

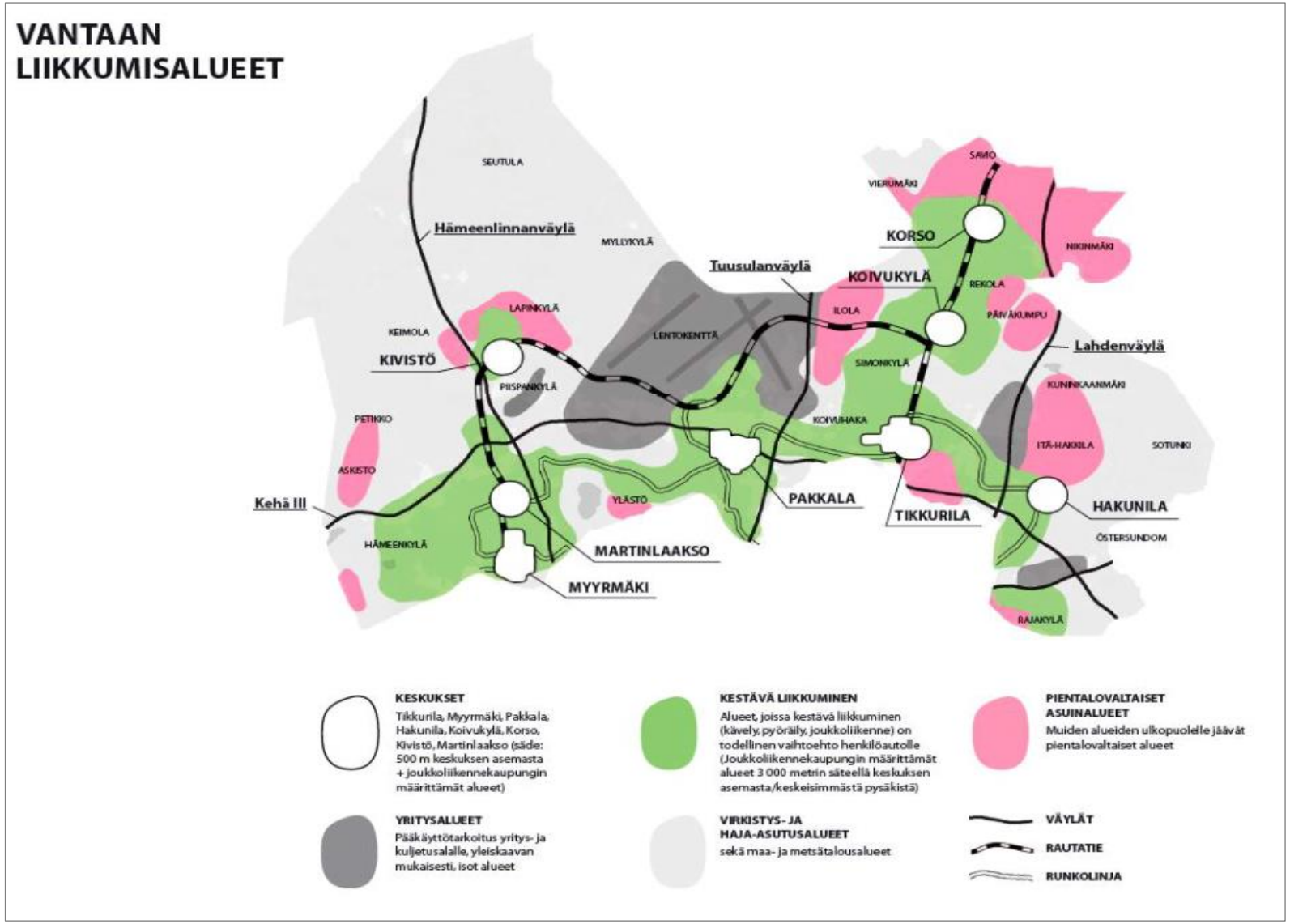

Kuva: Vantaan kaupungin liikennepoliittisen ohjelman liikkumisalueet (2016)

LAADUKKAILLE PYÖRÄLIIKENTEEN RATKAISUILLE ANNETAAN TILAA

Pyöräliikenteen olosuhteet eli pyöräväylät ja -reitit ja niihin liittyvät rakenteet kuten pyörätelineet ovat keskeisimpiä tekijöitä pyöräliikenteen kehittämisessä ja pyöräliikenteen määrien kasvattamisessa. Menestyneiden pyöräilykaupunkien yhteinen nimittäjä on laadukas pyöräliikenteen infrastruktuuri (liite 3).

Linjaus tarkoittaa muun muassa sitä, että pyöräliikenteen reitit vastaavat nykyisiä laatuvaatimuksia. Reittien suunnittelu perustuu Vantaan kaupungin suunnitteluohjeisiin ja tyyppipiirustuksiin sekä tarvittavilta osin sovelletaan väyläviraston pyöräliikenteen suunnitteluohjetta 18/2020. Uusia laadukkaita yhteyksiä pyöräliikenteelle toteutetaan tavoitteellisesti vuosittain. Tämän lisäksi tarvitaan myös virkistys- ja ulkoilureittejä, joissa sovitetaan yhteen pyöräilyn, jalankulun ja muun ulkoilun ja virkistyksen tarpeita.

Pyöräliikenne tarvitsee tilaa pyörän pysäköinnille matkan molemmissa päissä. Kyselytutkimusten mukaan turvallista ja laadukasta pyöräpysäköintiä pidetään yhtenä keskeisimpänä tekijänä siihen, että asukkaat haluaisivat pyöräillä lisää (Vantaan pyöräilybarometri 2020).

Kuva: Ramboll

LAADUKKAILLE PYÖRÄLIIKENTEEN RATKAISUILLE ANNETAAN TILAA

Linjauksessa on neljä eri toimenpidettä, jotka keskittyvät pyöräliikenteen infraan. Laadukas infra mahdollistaa pyöräliikenteen määrien kasvun turvallisesti ja kestävästi.

3. PYÖRÄLIIKENTEEN INVESTOINTIOHJELMA hankkeistaa ja ohjelmoi tavoiteverkon systemaattisen rakentamisen. Toteutukseen varataan selkeä budjetti kansainvälisten suositusten mukaan (liite 3). Investointiohjelma tukee liikenne- ja katusuunnittelussa edistettäviä tärkeimpiä pyöräliikenteen hankkeita, joita tulee toteuttaa ja rakentaa vuosittain. Investoinneissa otetaan huomioon pyöräväylillä esiin nousseet turvallisuusongelmat. **Näin varmistetaan laadukkaan infran johdonmukainen ja tarkoituksenmukainen rakentaminen.**

4. PYÖRÄLIIKENTEEN TAVOITEVERKON PÄIVITYS huolehtii vuonna 2020 laaditun pyöräliikenteen verkkosuunnitelman ajantasaisuudesta. Päivitys on tarpeen, jotta jatkosuunnittelussa voidaan reagoida tapahtuneisiin maankäytön ja liikenteen muutoksiin. Pyöräliikenteen edistäminen infraa kehittämällä on Suomessa verrattain uutta, jolloin pyöräliikenteen ohjeistus ja käsitys toimivista ja laadukkaista järjestelyistä myös **kehittyvät jatkuvasti** ja näin ollen verkkosuunnitelmaakin tulee pitää ajan tasalla.

5. PYÖRÄPYSÄKÖINTI: Suunnitellaan ja rakennettaan laadukasta pyöräpysäköintiä yleisille alueille ja joukkoliikenteen solmupisteisiin kaupungin pyöräpysäköinnin yleissuunnitelman mukaisesti sekä laajennetaan suunnitelmaa koskemaan kaupungin kiinteistöjä, erityisesti kasvatuksen, opetuksen sekä liikunta- ja nuorisotoimen kiinteistöjä. Näiden lisäksi laadukasta pyöräpysäköintiä suunnitellaan uudiskohteisiin.

6. PYÖRÄILYN VIRKISTYS- JA MATKAILUREITIT: Selvitetään, suunnitellaan ja konseptoidaan puistoissa ja ulkoilualueilla kulkevien pyöräreittejä ottaen huomioon liikenteelliset, liikunnalliset ja matkailun tarpeet. Puistoreitit ovat pyörämatkailun, ulkoilun ja virkistäytymisen kannalta tärkeitä yhteyksiä ja liikuntapaikkoja.

LAADUKKAILLE PYÖRÄLIIKENTEEN RATKAISUILLE ANNETAAN TILAA

Laadukkaiden pyöräliikenteen ratkaisujen kehittäminen perustuu Vantaalla aiemmin hyväksyttyihin töihin, kuten pyöräliikenteen tavoiteverkkoon ja pyöräpysäköinnin yleissuunnitelmaan. Kehittämisessä hyödynnetään myös tämän työn yhteydessä tulleen asukaskyselyn tuloksia (liite 2), joista nousee esille keskeisimpiä asukkaiden toivomia pyöräliikenteen infran kehityskohteita. Näitä ovat mm. **Myyrmäen ja Martinlaakson asemanseutujen pyöräpysäköinnin parantaminen**, **Rajatorpantien ja Tikkurilantien vilkkaimpien liittymien parantaminen, Tammiston kauppatien turvallisuuden parantaminen ja mm. Vantaanlaaksontien ja Lahdentien päällysteiden uusiminen.**

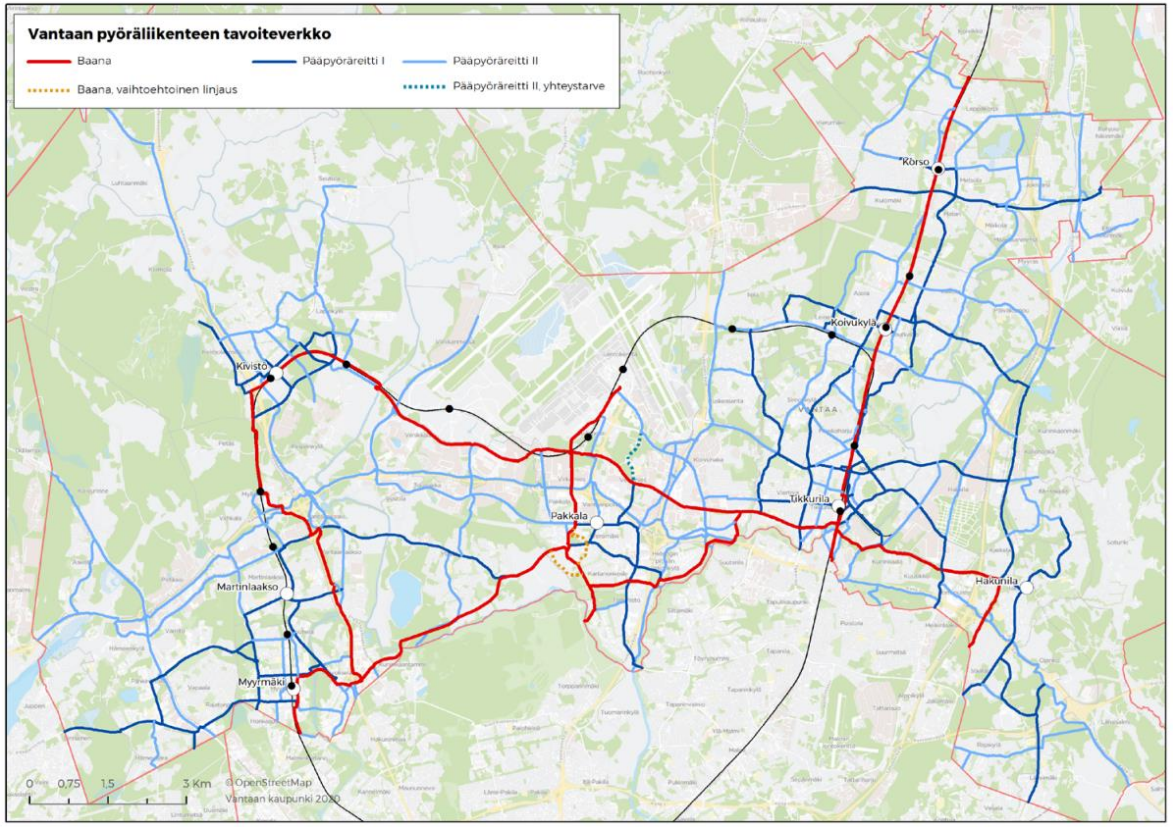

Kuva: Vantaan kaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkko (12/2020)

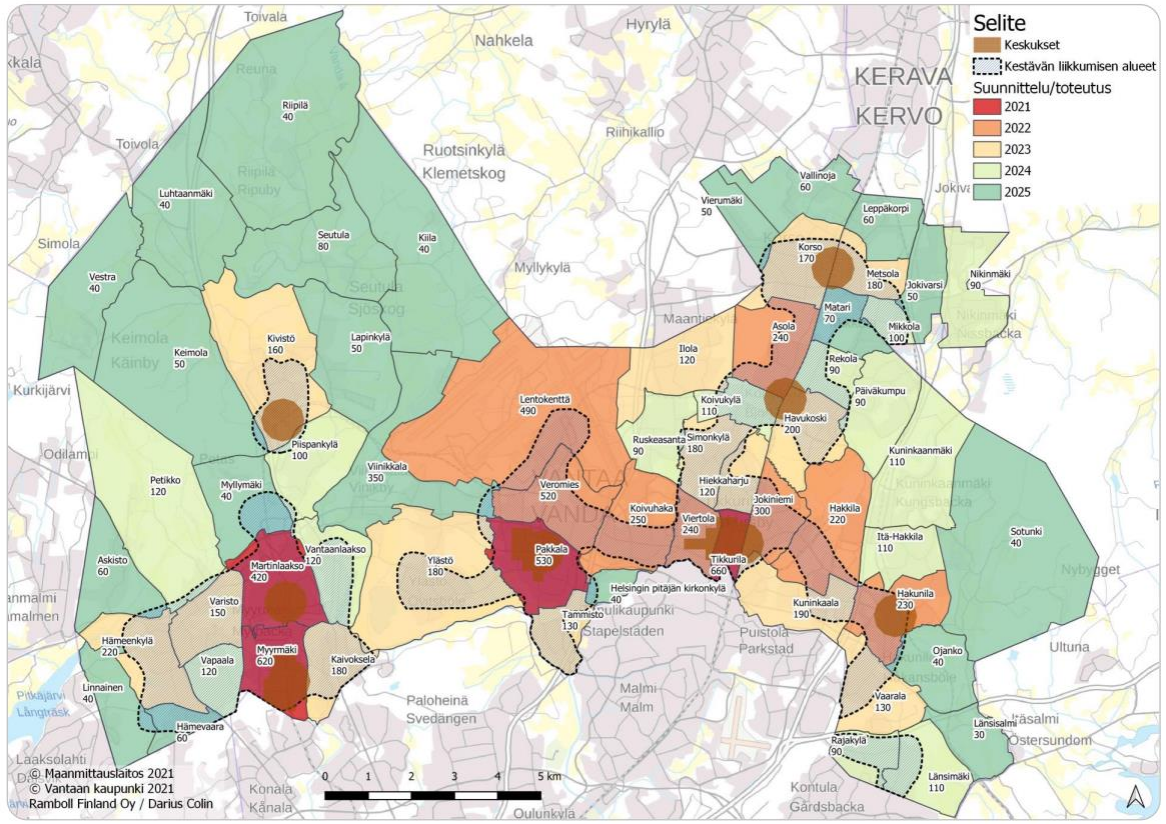

Kuva: Vantaan kaupungin pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma (1/2021)

PYÖRÄILY ON HOUKUTTELEVAA JA TURVALLISTA YMPÄRI VUODEN

Pyöräliikenteen ympärivuotiseen houkuttelevuuteen ja turvallisuuteen liittyy erityisesti väylien laatu ja kunto. Tämän työn yhteydessä on arvioitu, että pyöräliikenteen onnettomuudet aiheuttavat vuotuiset noin 7,5 miljoonan euron vuotuiset kustannukset Vantaan kaupungille (liite 4). Turvallisuuteen panostaminen vuoden ympäri tuo kaupungille kustannussäästöjä ja parantaa yksilöiden terveyttä ja hyvinvointia.

Turvallisuuden parantamiseksi suunnitellaan niin risteysjärjestelyitä kuin liikenteen rauhoittamista. Näistä molemmista laaditaan ensin kokonaissuunnitelmat. Houkuttelevuutta voidaan kehittää kustannustehokkaasti ajanmukaisella pyöräliikenteen opastuksella.

Ympärivuotisen pyöräliikenteen mahdollistamisessa on keskeistä laadukkaan kunnossapidon kehittäminen ja väylien päällysteen kunnosta huolehtiminen, jotta väylät ovat turvallisesti käytettävissä ympäri vuoden. **Lisäksi pyöräliikenteen turvallisuus ja sujuvuus on otettava nykyistä paremmin huomioon työmaiden aikaisissa liikennejärjestelyissä.**

Kuva: Ramboll

Kuva: Ramboll

PYÖRÄILY ON HOUKUTTELEVAA JA TURVALLISTA YMPÄRI VUODEN

Linjauksessa on seitsemän eri toimenpidettä, joilla pyöräliikenteestä tehdään ympärivuotisesti houkuttelevaa ja turvallista.

7. TURVALLISET RISTEYSJÄRJESTELYT: Kartoitetaan pyöräliikenteelle vaarallisimmat risteykset, analysoidaan turvallisuusriskit sekä laaditaan ja toteutetaan risteysturvallisuutta parantavat suunnitelmat. Tulokset otetaan huomioon myös investointeja ohjelmoidessa. Toimenpide yhteensovitetaan kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelmien kanssa, ja risteyksien parannukset ohjelmoidaan liikenneturvallisuustyön kautta. Pyöräliikenteen kestävä kasvu edellyttää turvallisia liikennejärjestelyjä etenkin risteyksissä, joissa suurin osa onnettomuuksista tapahtuu.

8. YMPÄRIVUOTISTA KUNNOSSAPITOA koskevassa toimenpiteessä laaditaan ja viedään toteutukseen ympärivuotisen hoidon ja ylläpidon kehittämissuunnitelma. Suunnitelmassa hyödynnetään mm. kokemuksia Tikkurila-Korso -välin ja muiden kaupunkien harjasuolauskokeiluista. Ajantasainen ja laadukas kunnossapito mahdollistaa sujuvan ja turvallisen pyöräliikenteen vuoden ympäri, vähentää pyöräliikenteen onnettomuusriskiä ja lieventää onnettomuuksien seurauksia.

9. PYÖRÄVÄYLIEN UUDELLEENPÄÄLLYSTYS: Tehdään pyöräväylien kuntokartoitukset, joiden pohjalta laaditaan pyöräväylien uudelleenpäällystysohjelma. Pyöräväylien rakenteen ja päällysteen laatu vaikuttavat oleellisesti pyöräliikenteen turvallisuuteen sekä houkuttelevuuteen.

10. TYÖMAA-AIKAISET JÄRJESTELYT: Parannetaan työmaajärjestelyjen suunnitteluohjeita ja valvontaa pyöräliikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta. Tiivistyvässä kaupungissa on usein työmaita, ja huonosti hoidettuina ne aiheuttavat turvallisuusriskejä ja vähentävät pyöräliikenteen houkuttelevuutta. Työmaiden liikennejärjestelyiden kehittäminen on myös mukana Vantaan turvallisuussuunnitelmassa 2022–2025.

11. LIIKENTEEN RAUHOITTAMINEN käsitellään liikenneturvallisuudesta laadittavassa ohjelmassa, jossa liikenteen rauhoittamiselle laaditaan periaatteet. Liikenteen rauhoittaminen on keskeinen keino parantaa niin pyöräliikenteen kuin jalankulun houkuttelevuutta ja turvallisuutta sekä elinympäristön viihtyisyyttä.

12. OPASTUS: Pyöräliikenteen opastuksesta on laadittu yleissuunnitelma 2022, josta edetään toteutukseen tähtäävään liikennemerkkisuunnitteluun. Toimenpide auttaa pyörällä liikkuvaa löytämään sujuvasti perille ja parantaa pyöräliikenteen houkuttelevuutta. Laadukkaasta opastuksesta saadaan hyötyä niin arkipäiväin liikenteeseen kaupunkilaisille kuin matkailijoillekin. Näkyvä ja laadukkaasti toteutettu pyöräliikenteen opastus ilmentää myös kulkutavan arvostusta liikennesuunnittelussa.

13. SEUDULLISET KAUPUNKIPYÖRÄT: Laaditaan tarvittavat selvitykset, jotta seudulla voidaan valmistautua yhtenäisen ja ympärivuotisen kaupunkipyöräjärjestelmän kilpailuttamiseen noin vuonna 2025. Kaupunkipyöräjärjestelmä helpottaa pyörällä liikkumista ja tukee joukkoliikenteen käyttöä sekä matkaketjujen toimivuutta. Kaupunkipyörien käytön on oltava nopeaa, vaivatonta ja joustavaa, jotta se kannustaa ympärivuotiseen pyöräilyyn.

VANTAA KASVATTAA JA KANNUSTAA PYÖRÄN PÄÄLLE

Pyöräilykasvatus ja pyöräliikenteen markkinointi ovat tärkeitä keinoja lisätä pyöräilyä vaikuttamalla asenteisiin ja arvotuksiin. Erityisesti lapsia ja nuoria on mahdollista kasvattaa kohti kestäviä liikkumistapoja kaupungin omien palveluiden kuten päiväkotien, koulujen ja liikuntapalveluiden ohjauksella. Markkinoinnilla voidaan vahvistaa positiivista ja houkuttelevaa mielikuvaa pyöräliikenteestä, millä voidaan saada myös uusia käyttäjiä pyörän selkään.

Kehittämislinjauksen alle on koottu toimenpiteitä, joilla kaupunki ja muut toimijat voivat lisätä pyöräilymyönteisyyttä suuntaamalla kasvatusta, markkinointia ja viestintää valikoiduille kohderyhmille ja elämänmuutostilanteessa oleville asukkailleen.

Toimenpiteiden toteuttamiseksi tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä mm. kaupungin toimialojen, työnantajien, oppilaitosten, naapurikuntien ja seudullisten toimijoiden välille.

Kuva: Outi Jokela

VANTAA KASVATTAA JA KANNUSTAA PYÖRÄN PÄÄLLE

Linjauksessa on kolme eri toimenpidettä, jotka tukevat pyöräilyn aloittamiseen ja osaavien pyöräilijöiden kasvattamiseen.

14. PYÖRÄILYKASVATUS: tukee pyöräilytaitojen oppimista ja itsenäiseen liikkumiseen siirtymistä. Polkupyörä on ensimmäisiä ajoneuvoja, joita lapset pääsevät laillisesti kuljettamaan ja joiden kanssa liikkumiseen liittyy erityistä lainsäädäntöä. Pyöräilykasvatus tulee aloittaa jo varhaiskasvatuksessa, ja opittuja taitoja syvennetään esi- ja perusopetuksessa. Laajamittaisella pyöräilykasvatuksella saadaan lisättyä liikennesääntötuntemusta, pyörän käsittelytaitoja, omaehtoista liikkumista ja vähennettyä liikkumattomuutta.

15. MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ: Pyöräliikenne on liikkumistapa, jonka valintaa ohjaavat usein tottumukset, asenteet ja mielikuvat. Markkinoinnin, brändäämisen ja positiivisen viestinnän keinoin kannustetaan ihmisiä kokeilemaan pyöräilyä arkiliikkumisessa. Markkinointia kohdennetaan erityisesti muutosvaiheessa oleviin ihmisiin, kuten opiskelijoihin, kaupunkiin muuttaviin tai lapsiperheisiin.

16. PYÖRÄLIIKENTEEN DATA: Vantaan pyöräliikenteen reitit viedään ajantasaiseen paikkatietoaineistoon, jotta reiteistä voidaan viestiä ja toimenpiteitä voidaan kohdentaa oikein. Ajantasaiset tiedot pyöräliikenteen reiteistä ovat tarpeen myös liikennesuunnittelussa, omaisuuden hallinnassa sekä pyöräliikennepalveluiden kehittämisessä.

YHTEISTYÖTÄ TEHDÄÄN LAAJA-ALAISESTI

Pyöräliikenteen kehittämisessä tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä ja koordinointia, koska vastuut jakautuvat usealle eri toimijalle ja taholle. Suurin osa ohjelman toimenpiteistä kohdistuu kaupunkiympäristön toimialalle, minkä vuoksi resurssit tulee ensi sijassa kohdistaa tälle toimialalle. Kaupunkiympäristön resursseja voidaan käyttää myös laaja-alaisen yhteistyön koordinointiin.

Kehittämislinjauksen alle on koottu toimenpiteitä, joilla kaupunki ja muut toimijat voivat lisätä yhteistyötä pyöräliikenteen kehittämiseksi. Tämän kehittämislinjauksen toimet liittyvät myös monien muiden kehittämislinjausten toimenpiteisiin ja vahvistavat niiden toteuttamista.

Tärkeimpänä toimenpiteenä tämän ohjelman käynnistämiseksi on resurssien lisääminen, jotta kaikkia toimenpiteitä voidaan edistää määrätietoisesti.

Kuva: Ramboll

YHTEISTYÖTÄ TEHDÄÄN LAAJA-ALAISESTI

Linjauksessa on neljä eri toimenpidettä, joilla lisätään yhteistyötä niin kaupungin sisällä kuin sen ulkopuolellekin.

17. PYÖRÄLIIKENTEEN HENKILÖRESURSSIT: Henkilöresurssin kohdentaminen pyöräliikenteen edistämiseksi on kansainvälisesti tunnistettu edellytys pyöräliikenteen määrätietoiselle kehittämiselle. Aitoa muutosta voivat saada aikaan organisaation sisällä toimivat henkilöt, joille on osoitettu riittävät resurssit. Henkilön tehtäviin kuuluvat etenkin pyöräliikenteen kehittämisohjelman toteuttamisen koordinointi, pyöräliikenteen osaamisen edistäminen ja yhteistyön lisääminen.

18. SEURANTA: Ohjelman edistymisen ja vaikuttavuuden todentamiseksi tulee pyöräliikenteen kehitystä seurata. Pyöräliikenteen seurantasuunnitelma systematisoi seurantaa ja sen osana mitattavaa vaikuttavuutta. Vaikuttavuuden kohdalla seurattavia asioita ovat mm. liikennemäärät, tyytyväisyys ja turvallisuus. Toiminnan seuranta käsittää tehdyt toimet ja niiden laajuuden suhteessa tavoitteisiin.

19. YHTEISTYÖ: Yhteistyön merkitys yli kunta- ja hallintorajojen on useassa toimenpiteessä kriittistä. Toimenpiteessä sovitaan vastuista kaupungin sisäisesti, missä erityisesti Poljin-ryhmän rooli asioiden koordinoijana on keskeinen. Lisäksi tiivistetään yhteistyötä seudullisesti yhtenäisten pyöräilyn edistämistoimien aikaansaamiseksi.

20. KOULUTUS: Laaditaan tiivis koulutus- ja perehdytyssuunnitelma pyöräliikenteen edistämistä palvelevan osaamisen ja ymmärryksen levittämiseksi. Lisäksi kootaan Vantaan pyöräliikennettä koskevat suunnitelmat kuten tavoiteverkko, ohjeet, periaatteet ja muut suunnittelua ohjaavat raportit helposti suunnittelijoiden hyödynnettäväksi. Kohderyhmiä ovat päätöksentekijät, kaavoittajat, suunnittelijat, kunnossapitäjät, urakoitsijat ja työmaavalvojat. Pääpaino on suunnitteluosaamisen kehittämisessä.

5. TOIMENPIDEOHJELMA

Viereisessä taulukossa 03, Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma on **koonti kehittämislinjauksia toteuttavista toimenpiteistä**, niiden vastuutahoista ja aikataulusta. Jokaisesta toimenpiteestä on tarkempi kuvaus toimenpidekorteissa liitteessä 1.

LINJAUS	NRO	TOIMENPIDE	PÄÄVASTUU	MUITA TAHOJA	ALOITUSVUOSI
Kaupunkirakenne lisää pyöräliikennettä	1	Uusien ja tiivistyvien alueiden kaavoitus	Yleis- ja asemakaavoitus		2021
	2	Palveluverkkojen suunnittelu	Kaupunkistrategian ja johdon toimiala	Muut toimialat	2021
Laadukkaille pyöräliikenteen ratkaisuille annetaan tilaa	3	Pyöräliikenteen investointiohjelma	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö	ELY-keskus	2022
	4	Pyöräliikenteen tavoiteverkon päivitys	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö	ELY-keskus	2024
	5	Pyöräilyn virkistys- ja matkailureitit	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö	Kaupunkikulttuurin toimiala	2025
	6	Pyöräpysäköinti	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö	Kiinteistöhallinta- ja asuminen, toimitilajohtaminen, yleis- ja asemakaavoitus, liikuntapalvelut	2021
Pyöräily on houkuttelevaa ja turvallista ympäri	7	Turvalliset risteysjärjestelyt	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö		2022
	8	Ympärivuotinen kunnossapito	Kadut ja puistot/ kunnossapito		2022
	9	Pyöräväylien uudelleenpäällystys	Kadut ja puistot/ kunnossapito	ELY-keskus	2023
	10	Työmaa-aikaiset järjestelyt	Kadut ja puistot/ luvat ja valvonta	Kadut ja puistot/ rakentaminen, PKS-yhteistyöryhmä	2025
	11	Liikenteen rauhoittaminen	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö	Asemakaavoitus	2022
	12	Opastus	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö		2021
	13	Seudulliset kaupunkipyörät	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö	HSL, HKL, Helsingin kaupunki, Espoon kaupunki	2024
Vantaa kasvattaa ja kannustaa pyörän päälle	14	Pyöräilykasvatus	Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Liikuntapalvelut	2023
	15	Markkinointi ja viestintä	Kaupunkistrategian ja johdon toimiala / viestintä	HSL ja kaupungin muut toimialat	2023
	16	Pyöräliikenteen data	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö	Kaupunkikulttuurin toimiala, kaupunkistrategian ja johdon toimiala	2023
Yhteistyötä tehdään laaja-alaisesti	17	Pyöräliikenteen henkilöresurssit	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö		2022
	18	Seuranta	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö		2022
	19	Yhteistyö	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö	Kaupungin kaikki toimialat, Hepo ry, HSL, naapurikunnat	2022
	20	Koulutus	Kadut ja puistot/ suunnitteluyksikkö		2022

TOIMENPITEIDEN ALOITUSVUOSI

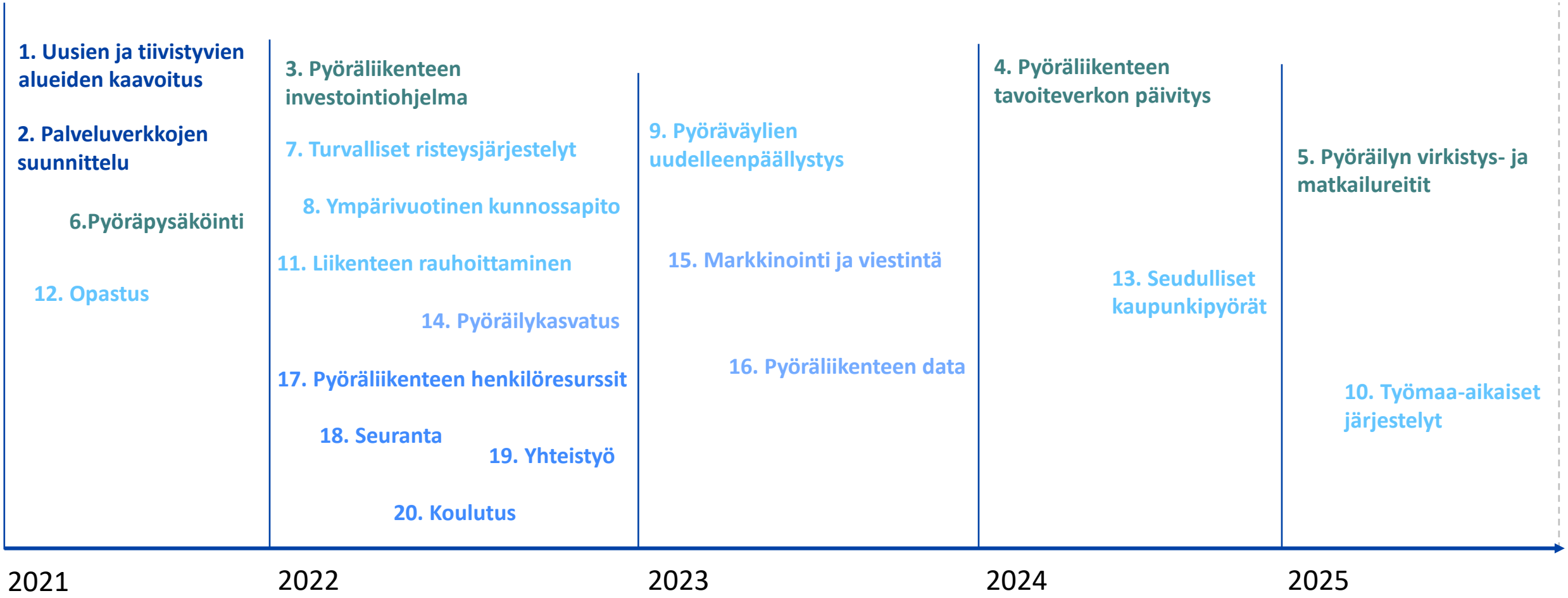

OHJELMAN TOTEUTUS, ORGANISOINTI JA SEURANTA

TOTEUTUS JA ORGANISOINTI

Ohjelmassa on esitetty toimenpiteille toteutuksen alustava tavoiteaikataulu. Ohjelman toimenpiteet ja niiden aikataulutus tähtäävät merkittävään pyöräliikenteen kasvuun. Se edellyttää useita yhtäaikaisia toimenpiteitä ja lisää henkilöresursseja, jotta toimenpiteitä on mahdollista toteuttaa kunnianhimoisia tavoitteita vastaavasti.

Toimenpiteiden toteutuksen kannalta on tärkeää viedä toimenpiteet osaksi kaupungin eri toimialoilla vuosittain laadittavia toimintasuunnitelmia ja viedä tarvittavat budjettiehdotukset kaupungin talousarvioehdotukseen. Lisäksi toimenpiteiden seuranta voidaan sisällyttää soveltuvin osin kaupungilla vuosittain laadittaviin muihin seurantaraportteihin kuten hyvinvointikertomukseen.

Kehittämisohjelma ja sen toimenpiteet sisällytetään yhtäältä valmisteilla olevaan liikennepoliittiseen ohjelmaan ja toisaalta tarkemman tason jatkosuunnitteluun.

Ohjelman toteutusta ja seurantaa koordinoi Poljin-ryhmä. Ryhmästä viedään edelleen asioita tarkoituksenmukaisille toimialoille. Toimialoja pidetään tietoisina myös toimenpiteistä, jotka vaativat työn johtamista tai muutoksia resursseissa.

Ohjelman toteutuksen viimeisenä vaiheena on päivittää pyöräliikenteen kehittämisohjelma vuonna 2026. Päivitystyön yhteydessä toimia voidaan kohdentaa yhä tarkemmin seurannan ja sen hetkisen tilanteen mukaisesti.

SEURANTA

Seuranta on olennainen osa kokonaisvaltaista pyöräilyn edistämistyötä. Seurannalla osoitetaan saavutettuja parannuksia, perustellaan varojen käyttöä ja rahoitustason muutostarpeita. Seurannan toimet voidaan karkeasti jakaa kolmeen teemaan:

- Edistämisohjelman toimenpiteiden edistyminen ja toteutuminen
- Toiminnan mittarit
- Vaikuttavuuden mittarit

Seuraavalla sivulla on koottu vaikuttavuuden ja toiminnan seurantamittarit. Avainmittarit sisältyvät kaupungin tulostavoitteiden seurantaan. Poljin-ryhmä koordinoi seurannan toimia ja raportoi tilanteesta vuosittain liikenteestä kertovaan julkaisuun. Raportointi viedään tiedoksi päätöksentekoon osana liikennepoliittisen ohjelman seurantaa.

SEURANNAN AVAINMITTARIT

Vantaalle on määritetty vuonna 2014 ehdotus pyöräliikenteen seurannan kokonaisuudesta. Tämän työn yhteydessä on seurantamallin käyttökelpoisuutta arvioitu uudelleen – pyöräliikenteen edistämisohjelmaan on raportista poimittu relevantit vaikuttavuuden ja toiminnan seurantamittarit.

VAIKUTTAVUUDEN MITTARIT:

- V1. Pyöräliikenteen kulkutapaosuus
- V2. Pyöräliikenteen määrien kehitys jatkuvatoimisissa laskentapisteissä
- V3. Tyytyväisyys Vantaaseen pyöräilykaupunkina
- V4. Tyytyväisyys pyöräliikenteen turvallisuuteen
- V5. Kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen johtaneiden pyöräliikenteen onnettomuuksien määrät

TOIMINNAN MITTARIT:

- T1. Pyöräliikenteen infran kehittämisen budjetti
- T2. Pyöräliikenteeseen erikseen nimetyt henkilöresurssit
- T3. Pyöräliikenteen tavoiteverkon laatutason mukainen laajuus
- T4. Laadukkaan pyöräpysäköinnin määrä
- T5. Kaupunkipyöräjärjestelmän toimivuus
- T6. Priorisoidun talvihoitoreittien laajuus

Seurannan avainmittarit niiden lähteet, nykytilanne ja tavoitteet on esitetty seuraavan sivun taulukossa 04.

TAULUKKO 04, **SEURANNAN AVAINMITTARIT**

		2020	2026	2030
VAIKUTTAVUUDEN MITTARIT	**V1. Pyöräliikenteen kulkutapaosuus** (Liikkumistottumukset Helsingin seudulla HSL, toteutetaan noin joka 6. vuosi)	7% (v.2018)	**15%**	**20%**
	V2. Pyöräliikenteen määrien kehitys jatkuva toimisissa laskentapisteissä *(Indeksiluku)*	1 266	**+4 %** vuosittain	**+4 %** vuosittain
	V3. Tyytyväisyys Vantaaseen pyöräilykaupunkina *(Liikennebarometri, toteutetaan joka 4. vuosi)*	62%	**72%** (2024)	**82%** (2028)
	V4. Tyytyväisyys pyöräliikenteen turvallisuuteen *(Liikennebarometri, toteutetaan joka 4. vuosi)*	70%	**80%** (2024)	**90%** (2028)
	V5. Kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen johtaneiden pyöräliikenteen onnettomuuksien määrät *(Tilastokeskus)*	0	**0**	**0**
TOIMINNAN MITTARIT	**T1. Pyöräliikenteen infran kehittämisen budjetti**	1 milj. €/vuosi	**3,5 milj. €/vuosi**	**6 milj. €/vuosi**
	T2. Pyöräliikenteeseen erikseen nimetyt henkilöresurssit	0	**1**	**3**
	T3. Pyöräliikenteen tavoiteverkon laatutason mukainen laajuus *(Km)*		**26,5 km puuttuvia baana ja pääreitti I yhteyksiä rakennettu.**	**Tavoiteverkko päivitetty ja verkko pääosin rakennettu laatutason mukaisesti.**
	T4. Laadukkaan pyöräpysäköinnin määrä *(Paikkaa)*	Vuonna 2018. Vantaan juna-asemilla oli 2 683 liityntäpyöräpysäköinti-paikkaa. Yleisiltä alueilta tietoa ei ole.	**Rakennettu lisää 500 – 2000 paikkaa / vuosi.**	**Rakennettu lisää 500 – 2000 paikkaa / vuosi.**
	T5. Kaupunkipyöräjärjestelmän toimivuus: *(ympärivuotisuus/ seudullisuus/ kustannustehokkuus)*	Vantaan oma kesäjärjestelmä: 1000 pyörää ja käyttöaste 0,4.	**Seudullinen ympärivuotinen järjestelmä kustannuste-hokkaasti toimivana.**	**Seudullinen ympärivuotinen järjestelmä kustannuste-hokkaasti toimivana.**
	T6. Priorisoidun talvihoitoreittien laajuus *(Km)*	Kokeilu Tikkurila – Korso.	**100 km**	**Koko pyöräliikenteen pääverkko.**

SUUNNITTELUPROSESSI JA VUOROVAIKUTUS

Pyöräliikenteen kehittämisohjelmaa on ollut laatimassa monialainen ohjausryhmä Poljin-ryhmä, jossa on edustus kaupungin eri toimialoilta ja Helsingin seudun pyöräilijät ry:stä. Kehittämisohjelmaa valmisteltiin viidessä työvaiheessa.

Ensimmäiseksi analysoitiin pyöräliikenteen nykytilaa (liite 5) ja toteutettiin asukaskysely (liite 2). Lisäksi järjestettiin kansainvälinen webinaari pyöräliikenteen parhaista käytännöistä (liite 3).

Vuorovaikutus on ollut tärkeä osa kehittämisohjelmaa. Vuorovaikutuksellisuuteen vastattiin asukaskyselyn lisäksi poikkihallinnollisilla työpajoilla. Niissä hyödynnettiin erilaisia vuorovaikutteisia menetelmiä, joilla myös hiljaisempien osallistujien kannanottoja saatiin kirjatuksi. Näiden lisäksi käytiin myös keskustelemassa työstä vanhusneuvoston kokouksessa, koska vanhuksia tavoitetaan heikommin asukaskyselyiden kautta.

Toisessa ja kolmannessa työvaiheessa ohjelmalle määritettiin visio ja tavoitteet ja suunniteltiin niitä tukevat toimenpiteet prioriteetteineen.

Neljännessä vaiheessa koostettiin toimenpidesuunnitelma, jonka osana arvioitiin ohjelman vaikuttavuutta HEAT-laskemalla (liite 4).

Viimeisessä työvaiheessa koottiin työn loppuraportti ja keskeiset tulokset, jotka hyödyttävät ja tukevat kehittämisohjelman jalkauttamista, seurantaa ja sisällön esittelyä. Loppuraporttia työstettiin ohjausryhmän toiveiden mukaisesti. Tämän lisäksi pyydettiin erillisiä kommentteja tahoilta, joita ei ollut ohjausryhmässä, kuten kunnossapidosta sekä rakentamiseen liittyvistä luvista.

LIITTEET

LIITE 1. TOIMENPIDEKORTIT

LIITE 2. ASUKASKYSELYN TULOKSET

LIITE 3. KANSAINVÄLISET PARHAAT KÄYTÄNNÖT

LIITE 4. HEAT-LASKELMA

LIITE 5. TAVOITTEIDEN KOONTI LÄHTÖTIEDOISTA

Toimenpidekortit

LIITE 1. TOIMENPIDEKORTIT

Tässä liitteessä on esitetty toimenpiteistä tarkemmat toimenpidekortit. Korteilla kuvataan toimenpiteen pääasiallinen sisältö eli **mitä toimenpiteessä** tullaan tekemään, **mitä edellytyksiä** tarvitaan ja **miten toimenpide** ohjelmoidaan ja vaiheistetaan. **Kortti sisältää myös muut suunnitelmat, joihin toimenpide liittyy ja toimenpiteeseen kytkeytyvät muut tässä ohjelmassa esitetyt toimet.**

Toimenpiteiden perustelut ovat **suurimmaksi osaksi pääraportissa**. Toimenpidekortit on tarkoitettu erityisesti toteutuksen avuksi, ja niihin on koottu tarvittavilta osin toteutusta edesauttavat ja tukevat lisätiedot.

Toimenpiteiden vaiheistus on kuvattu korteilla niin**, että ensin laaditaan tai tarkastetaan aiheeseen liittyvä laajempi suunnitelma** kuten yleissuunnitelma, ohjelma, strategia tms. Tämän jälkeen suunnittelua viedään tarkemmalla tasolle, josta päästään toteutukseen, kuten rakentamiseen, markkinointiin tai kasvatukseen.

Toimenpidekortit on jaoteltu kehittämislinjauksien mukaisesti.

Toimenpide 1: Uusien ja tiivistyvien alueiden kaavoitus

Pyöräliikenteen edistämistavoitteet ja asiantuntemus tulee olla vahvasti mukana jo kaavoituksen lähtökohdissa. Yleiskaavoitus on tärkein maankäytön suunnitteluvaihe onnistuneen verkkosuunnittelun kannalta. Vantaan yleiskaavaan (KV 25.1.2021) merkityt pyöräliikenteen baanat tulee ottaa vahvaksi lähtökohdaksi ja reunaehdoksi yleiskaavaa tarkentavissa suunnitelmissa. Kaavarunko- ja asemakaavatasoilla huolehditaan pyöräliikenteen tavoitteista laatimalla, hyväksymällä, ottamalla käyttöön ja soveltamalla suunnitteluvaiheeseen soveltuvat tarkistuslistat.

Yleis- ja asemakaavoituksessa huolehditaan tavoiteverkon tilavarauksista varmistamalla muun liikenneverkon hierarkian mukaisesti pyöräliikenteen väylätyypit (Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko 2030) ja rauhallisen liikkumisen alueet (toimenpide: liikenteen rauhoittaminen). Asemakaavoituksessa tarkennetaan pyöräliikenteen tavoiteverkon reittien sijainti, poikkileikkaukset ja tilavaraukset, risteysratkaisut ja näkemät huomioiden kunnossapidon näkökulma suunnitteluvaiheen mukaisesti. Suunnitelmia auditoidaan tarpeen mukaan. Auditoinnissa tarkastetaan kaavaratkaisuja pyöräliikenteen edistämistavoitteiden kannalta. Tämän lisäksi arvioidaan vaikutukset pyöräliikenteen määrään ja pyöräiltävyyden laatuun ml. liikenneturvallisuus, saavutettavuus ja sujuvuus. Kaavaselostuksissa kuvataan pyöräliikenteen suunnittelua koskevat tavoitteet, linjaukset ja vaikutukset.

Hyväksytään ja otetaan käyttöön kaavoitusta tukevat pyöräliikenteen tarkistuslistat.

Hyödynnetään kaavoituksessa ja maankäytön suunnittelussa tarkistuslistoja.

Auditoidaan suunnitelmat ja arvioidaan pyöräliikenteen vaikutukset.

Toimenpide 2: Palveluverkkojen suunnittelu

Palveluiden järjestämisen yleinen tavoite on koota palveluita yhteen palvelun tuottamisen ja tilojen tehokkaan käytön kannalta järkeviksi yksiköiksi sijainteihin, joissa palveluilla on kysyntää ja jotka ovat hyvin saavutettavissa kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä. Kysynnän, palveluresurssin ja tilakapasiteetin optimoinnin ohella kestävä liikkuminen tulee olla aiempaa vahvemmin mukana ratkaisujen perusteluviestinnässä. Lisäksi kaupunkirakenteen tiivistämisen mahdollisuudet tulee ottaa huomioon myös palveluverkkojen suunnittelussa.

Vantaan kaupungin palveluverkkosuunnitelmassa vuosille 2018–2027 kaupungin palvelut on määritetty tyypin ja käytön toistuvuuden perusteella neljään saavutettavuusluokkaan: usein käytettävät ja helposti saavutettavat palvelut, keskitetyt ja keskustahakuiset palvelut sekä seudulliset ja valtakunnalliset palvelut. Ensivaiheessa tulee kuvata palveluiden saavutettavuuden nykytila kestävien liikkumismuotojen kannalta liikennemalleja ja paikkatietoa hyödyntäen. Tilannekuva sitoo fyysisen liikkumisen palveluiden saavutettavuusluokkiin (karttaesitykset ja graafit saavutettavuusvyöhykkeille sijoittuvista palveluiden kohderyhmistä). Sen jälkeen voidaan merkittävien palveluverkkomuutosten kohdalla arvioida pyöräliikenteen saavutettavuutta ja sen muutoksia määrällisesti ja erilaisia tarkistuslistoja hyödyntäen sekä muokata palveluverkkoa tarpeen mukaan kestäville kulkumuodoille suotuisammaksi. Näin palveluverkon suunnittelulla pystytään vaikuttamaan myös uusien palveluiden sijoittumiseen.

Määritetään palveluiden saavutettavuuden tilannekuva.

→

Päivitetään palveluverkkoa tarvittaessa kestävien kulkutapojen saavutettavuuden kannalta.

→

Tuodaan palveluverkkoja koskevaan päätöksen-tekoon vaikutukset kestävien liikkumisen mahdollisuuksiin.

Toimenpide 3: Pyöräliikenteen investointiohjelma

Toimenpide alkaa pyöräliikenteen tavoiteverkon investointiohjelman laatimisella. Työssä verkon kehittäminen muodostetaan hankkeiksi, jotka priorisoidaan toteutettavuuden ja vaikuttavuuden näkökulmista. Priorisoinnissa hyödynnetään tietoja mm. **nykyisestä laadusta, pyöräliikenteen tavoiteverkosta, pyöräliikenteen nykyisistä ja ennustetuista liikennemääristä, onnettomuuksista, ongelmapaikoista** (mm. asukaskysely, liite 2.) Täydentäviä tietoja saadaan myös muista ohjelman toimenpiteistä (mm. turvalliset risteysjärjestelyt ja pyöräliikenteen tavoiteverkon päivitys).

Samalla tarkentuu pyöräliikenteen vuosibudjetin tarpeet Vantaalla kansainvälisiä suosituksia hyödyntäen. Kansainväliset suositusten ja esimerkkien mukaan (liite 3, UN Environment 2016 ja ECF 2017) Vantaalle tarvitaan nykyistä selvästi mittavampi pyöräliikenteen budjetti. ECF:n suositukseen mukaan noin 15–25 € /asukas/vuosi tarkoittaa Vantaalla noin 3,5–6 miljoonaa euroa vuodessa. Budjetti on nostettu mukaan seurannan avainmittareihin vuosille 2026 ja 2030, jotta pyöräliikenteen merkittävä kasvutavoite saavutetaan.

Seuraavaksi investointiohjelman tärkeimmistä kohteista laaditaan liikenne- ja katusuunnitelmia, jotta väylät voidaan rakentaa investointiohjelman mukaan. Suunnitelmavarantoa kasvatetaan vuosittain, jotta investointiohjelman toteutusta pystyään vauhdittamaan.

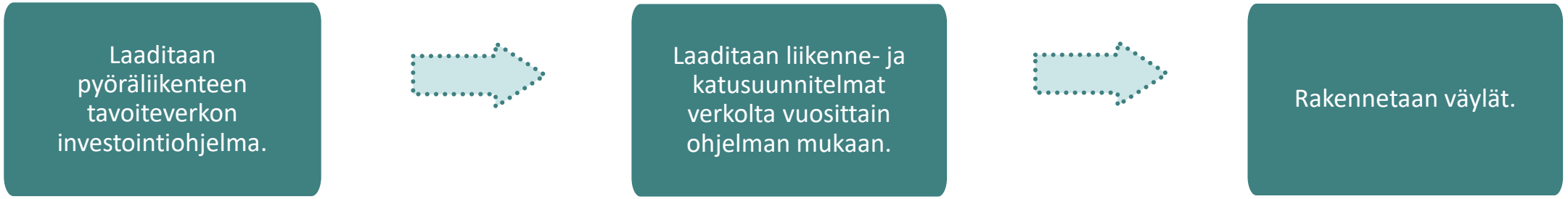

Toimenpide 4: Pyöräliikenteen tavoiteverkon päivitys

Pyöräliikenteen tavoiteverkkoa päivitetään säännöllisesti, jotta voidaan huomioida jo rakennetut ja suunnitellut kohteet, jatkosuunnitellussa mahdollisesti tapahtuneet muutokset ja muut kehitystarpeet. Tavoiteverkkoa voidaan tarvittaessa tarkentaa aluekeskuksiin esimerkiksi aluesuunnitelmien tai osayleiskaavoituksen yhteydessä.

Tavoiteverkko muutoksineen viedään kaupungin karttapalveluun (kartta.vantaa.fi) tai muuhun palveluun, jotta tavoiteverkkoa voidaan helposti hyödyntää jatkosuunnittelussa niin kaupungin sisällä kuin kaupungin käyttämillä konsulteillakin. Päivitettyä tavoiteverkkoa hyödynnetään myös toimenpiteissä, jotka koskevat koulutuksia ja pyöräliikenteen investointiohjelmaa. Verkkosuunnitelmaa hyödynnetään kaavoituksessa ja katu- ja puistosuunnittelussa, jotta voidaan varmistaa pyöräliikenteen laadukkaat, yhtenäiset ja jatkuvat väylät ja olosuhteet.

Päivitetään pyöräliikenteen tavoiteverkko ja laaditaan tarvittaessa tarkennukset aluekeskuksiin.

Toteutetaan tarvittavat päivitykset.

Hyödynnetään tavoiteverkkoa tarkemmassa suunnittelussa.

Toimenpide 5: Pyöräilyn virkistys- ja matkailureitit

Selvityksen keskeinen lähtötieto on Vantaan ulkoilureittien tavoitesuunnitelma, joka on laadittu 2021. Toimenpiteessä työtä täydennetään pyöräilyn osalta. Aluksi kartoitetaan, mitä reittejä olisi tärkeää kehittää pyöräliikenteen, pyörämatkailun sekä ulkoilu- ja virkistysliikunnan kannalta. Selvityksessä hyödynnetään myös kansainvälisiä parhaita käytäntöjä puistoreittien toteuttamisesta ja kehittämisestä. Lisäksi selvityksen myötä huomioidaan mahdollisesti esiin nousevat tarpeet pyöräliikenteen tavoiteverkon päivitystyöhön.

Tämän jälkeen reittejä konseptoidaan ja brändätään virkistys- ja matkailunäkökulmista, ja tehdään reittikuvaukset nykyisiltä reiteiltä ja teetetään tarvittavat lisäsuunnitelmat uusille reitille. Näiden jälkeen toteutetaan reitit ja opastus maastoon (huomioidaan toimenpide: opastus).

Reiteistä laaditaan digitaaliset aineistot avoimina jaettaviksi (esim. HRI), ja markkinoidaan reittejä osana matkailun ja liikunnan markkinointia.

Laaditaan selvitys Vantaan ulkoilu- ja virkistyspyöräreittien kehittämisestä.

Konseptoidaan ja brändätään reittejä virkistys- ja matkailukäyttöön.

Markkinoidaan reittejä.

Toimenpide 6: Pyöräpysäköinti

Toimenpiteen lähtökohtana on Vantaalle laadittu pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma (1/2021). Yleissuunnitelmaa laajennetaan kattamaan kaupungin kiinteistöt, erityisesti koulujen ja varhaiskasvatuksen yksiköt ja liikuntapaikat. Pyöräpysäköinnin kehittäminen koulujen kiinteistöissä on nostettu esiin myös Vantaan Resurssiviisauden tiekartassa vuosille 2022–2025. Tämän lisäksi laadukas pyöräpysäköinti otetaan mukaan uudiskohteiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Toimenpiteessä toteutetaan tarkempia pyöräpysäköinnin suunnitelmia vuosittain yleissuunnitelmassa esitetyn tavoitetason mukaisesti. Hankinnoissa varmistetaan pyöräliikenteen suunnitteluohjeen mukaiset pyöräpysäköinnin laatuvaatimukset (Väylävirasto 18/2020). Lisäksi panostetaan monipuolisiin pyöräpysäköintimahdollisuuksiin, jotka tukevat tilaa vievien erikoispyörien tai pyörien perävaunujen, kalliiden pyörien ja sähköpyörien sujuvaa ja turvallista pysäköintiä ja mahdollista sähkölatausta.

Viimeisenä vaiheena ylläpidetään ja valvotaan pyöräpysäköintiä. Tällä tarkoitetaan erityisesti säännöllistä romupyörien poistoa, jotta käytössä oleville pyörille on tilaa. Tarvittaessa voidaan laatia tarkempi suunnitelma tai ohjeistus työn toteuttamista varten. Romupyörien poistolla tavoitellaan myös alueen siisteyttä, luotettavuutta ja imagoarvoa. Lisäksi seurataan pyöräpysäköinnin käyttöastetta, jotta pyöräpysäköintiä voidaan suunnitella ja toteuttaa jatkossa entistä paremmin tarpeen mukaisesti.

Täydennetään pyöräpysäköinnin yleissuunnitelmaa kaupungin kiinteistöjen osalta erityisesti kouluja, varhaiskasvatuksen yksiköitä ja liikuntapaikkoja.

Toteutetaan tarkempia pyöräpysäköinnin suunnitelmia.

Ylläpidetään ja valvotaan pyöräpysäköintiä ja seurataan pysäköinnin kapasiteettia.

Toimenpide 7: Turvalliset risteysjärjestelyt

Toimenpiteessä kartoitetaan pyöräliikenteelle vaarallisimmat risteykset ja analysoidaan vaarallisuuden syyt ja turvallisuusriskit. Arvioinnissa hyödynnetään onnettomuustilastojen lisäksi mahdollisuuksien mukaan myös muuta aineistoa esim. asukaskyselyitä (myös liite 2) tai tekoälysovelluksia. Tilannekuvan pohjalta laaditaan ehdotus turvallisuuden kehittämiseksi ja risteyksien parantamiseksi. Analyysin tuloksia voidaan hyödyntää myös muussa suunnittelussa esimerkiksi liikennejärjestelmä- ja verkkosuunnittelutasolla. Vaarallisimmat kohteet priorisoidaan myös pyöräliikenteen investointiohjelmaan.

Inventointi- ja tilannekuvavaiheiden jälkeen laaditaan suunnitelmat vaarallisten risteyksien liikennejärjestelyiden parantamiseksi. Järjestelyt suunnitellaan nykyaikaisten pyöräliikenteen suunnitteluperiaatteiden mukaisesti. Risteyksien parantamistoimien toteutus ohjelmoidaan liikenneturvallisuussuunnitelman kautta. Toiminnasta kehitetään systemaattista ja säännöllistä, jotta pyöräliikenteen turvallisuutta voidaan parantaa jatkuvasti. Risteyksien korjaussuunnitelmia toteutetaan vuosittain.

Toimenpiteessä seurataan myös turvallisuustilanteen kehittymistä kohteissa.

Kartoitetaan vaarallisimmat risteykset pyöräliikenteelle. → Laaditaan suunnitelmat vaarallisten risteysten korjaamiseksi. → Toteutetaan korjaukset.

Toimenpide 8: Ympärivuotinen kunnossapito

Ympärivuotisen pyöräliikenteen kunnossapidon kehittämissuunnitelmassa esitetään mm. hoitoluokat ml. tehostetun talvihoidon reitit ja tavoitteet reitistön laajentamisesta, käytettävät hoitomenetelmät sekä reaaliaikainen kunto- ja hoitotiedon toteuttaminen ja tietojen jakaminen käyttäjille. Kehittämistyön tavoitteena on tehdä pyöräliikenteestä aiempaa houkuttelevampaa ja varmistaa kunnossapitäjän näkökulmasta väylien hoidettavuus. Laatukäytävien ohella keskeiset liityntäpyöräily-yhteydet ja isoimpien koulujen ympäristöt edellyttävät nykyistä systemaattisempaa hoidon suunnittelua. Väylien lisäksi kunnossapidon suunnittelu koskee pyöräpysäköintiä.

Laatukäytävillä sovellettava reittipohjainen hoitomalli varmistaa, ettei käyttäjille ilmene esim. urakka-alueiden rajoista johtuvia laatueroja. Hyödynnetään kokemuksia harjasuolauksesta, joka toimii hoitomenetelmänä syys-talvi-kevätkausille. Harjaus aloitetaan syksyllä lehtien tippuessa, ja suolaus aloitetaan ensimmäisten yöpakkasten tultua. Harjausta jatketaan keväällä pyöräteille ajautuneen hiekoitushiekan ja katupölyn poistamiseksi. Suunnitelma sisältää myös alustavat laskelmat kunnossapidon kustannuksista.

Kehittämissuunnitelman jälkeen toteutetaan seuraavat tehostetun hoidon reitit ja hyödynnetään suunnitelmaan kerättyjä oppeja niin Tikkurila-Korso -kokeilusta kuin muista kaupungeista. Samalla kerätään oppeja uusilta reiteiltä ja kerätään dataa pyöräliikenteen määristä hoidettavilta reiteiltä ja reiteiltä, joiden hoitoa on tarkoitus tehostaa tulevina vuosina. Toteutuksessa ja jatkokehityksessä hyödynnetään myös pyöräliikenteen käyttäjien kokemuksia ja näkemyksiä reiteistä, esim. Hepo ry:n organisoiman talviagentti-toiminnan kautta. Toteutusta laajennetaan vuosittain kehittämissuunnitelman mukaisesti ja aikaisemman vaiheen oppeja hyödyntäen ja dataa keräten.

Laaditaan pyöräliikenteen kunnossapidon kehittämissuunnitelma. → Toteutetaan reitit tehostetulla hoidolla. → Laajennetaan toteutusta ja hyödynnetään ensimmäisen vaiheen oppeja.

Toimenpide 9: Pyöräväylien uudelleenpäällystys

Pyöräväylien päällysteiden kunto vaihtelee Vantaalla paljon. Lisääntyvä ja osin sähköpyöräilyn kautta nopeutunut pyöräliikenne edellyttää myös muiden kuin laatukäytävien kohdalla päällysteiden parantamista. Päällystysohjelman laatiminen aloitetaan nykytilaselvityksellä ja tärkeimpien pyöräliikenteen reittien kuntokartoituksilla, joita voidaan täydentää tulevina vuosina. Kuntokartoituksin muodostetaan samalla tietokanta pyöräväylien omaisuuden hallintaa varten (toimenpide: pyöräliikenteen data). Tehtävän kautta saadaan tuntumaa pyöräväylien korjausvelan määrästä ja laajuudesta, ja paljonko pyöräväylien päällystyksiä tulee tehdä tulevina vuosina. Tietokantaa voidaan hyödyntää myös muissa suunnittelutehtävissä. Tämä parantaa suunnittelun laatua, kun lähtötiedot ovat kunnossa. Lisäksi tietoja tarvitaan markkinointiin ja viestintään.

Kuntokartoituksien perusteella ohjelmoidaan uudelleen päällystettävät kohteet seuraaville vuosille ja ohjataan saneerausta vaativat kohteet investointiohjelmaan (toimenpide: pyöräliikenteen investointiohjelma).

Ohjelmoinnin jälkeen edetään kohti toteutusta eli tilataan kuntokartoitukset ja uudelleenpäällystyskohteet. Uudelleenpäällystyksiä toteutetaan vuosittain ohjelman mukaisesti. Kaupungin vastuulla on myös laaduntarkastus, joka suositellaan tehtävän pyörällä, jotta uudelleenpäällystyksen todellinen pyöräiltävä laatu selviää ja pyöräliikenteen kasvulle saadaan mahdollisimman hyvät edellytykset.

Laaditaan pyöräväylien uudelleenpäällystys-ohjelma. → Suunnitellaan ja tilataan kuntokartoitukset ja päällystyskohteet ohjelman mukaan. → Toteutetaan päällystykset ohjelman mukaan.

Toimenpide 10: Työmaa-aikaiset järjestelyt

Tässä toimenpiteessä parannetaan työmaiden väliaikaisten liikennejärjestelyjen ohjeita ja valvontaa niin, että pyöräliikenteen tarpeet tulevat nykyistä paremmin huomioon otetuiksi. Toimenpiteessä tehdään yhteistyötä pääkaupunkisedulla, jotta dokumenttiin: ”Yleisten alueiden käyttö, tilapäiset liikennejärjestelyt ja katutyöt – Pääkaupunkiseudun määräykset ja ohjeet” saadaan pyöräliikenteen kehitystä tukevia ohjeita. Tämä PKS-ohje ja sen määräykset ovat ensisijalla työmaan toteuttamisessa

Tämän jälkeen tarkistetaan tarpeen mukaan Vantaan kaupungin omat työmaiden liikenteen ohjausta koskeva ohjeistus, kuten työ- ja käyttölupien myöntämisperiaatteet huomioon ottaen pyöräliikenteen reittihierarkian ja laatuvaatimukset.

Luvista perittävien maksujen luokitukset perustuvat kokonaisuudessaan kaupungin kunnossapitoyksikön ylläpitämään katualueiden kunnossapitoluokituksiin sekä viheralueiden hoitoluokituksiin. Tämän vuoksi katualueiden kunnossapitoluokitukset ja viheralueiden hoitoluokitukset tarkistetaan. Näin pyöräliikenteen pääreittien maksuluokkia voidaan ohjata ajoväylien luokituksen tapaan tai osana luokitusta.

Toimenpiteen jalkauttamiseksi järjestetään koulutuksia työmaajärjestelyiden päivitetyistä ohjeistuksesta Vantaan kaupungilla asiasta vastaaville ja valvoville sekä työmaista vastaaville. Koulutuksen toteutuksessa voidaan hyödyntää seudun yhteisiä foorumeita.

Työmaiden kehittäminen on myös mukana Vantaan turvallisuussuunnitelmassa 2022–2025.

Päivitetään seudullisessa yhteistyössä työmaa-aikaisten järjestelyiden PKS-ohjeistusta.

Tarkistetaan kaupungin omat ohjeet, periaatteet sekä kunnossapitoluokitus ja viheralueiden hoitoluokitus.

Koulutetaan ohjeistuksista.

Toimenpide 11: Liikenteen rauhoittaminen

Liikenteen rauhoittaminen on keskeistä liikenneturvallisuuden kehittämiseksi, erityisesti siellä missä pyöräliikenne on suunniteltu ajoradalle. Toimenpiteessä laaditaan periaatteet liikenteen rauhoittamiseksi osana kaupungin liikenneturvallisuutta koskevaa ohjelmaa. Ohjelmassa osoitetaan keinoja, miten Vantaalla rauhoitetaan liikennettä sekä yleispiirteiset kartat, mitkä ovat alueita liikenteen rauhoittamiselle, jotta ohjelmaa voidaan viedä tarkemmalla tasolle. Ohjelmaa hyödynnetään niin vanhan infran kehittämisessä kuin uusien suunnitelmien lähtökohtana.

Ohjelmassa hyödynnetään pyöräliikenteen tavoiteverkkoa (toimenpide: pyöräliikenteen tavoiteverkon päivitys), jossa on esitetty, milloin tarvitaan pyöräliikenteen erillisiä järjestelyitä ja milloin pyöräliikenne on ajoradalla. Alueet joissa pyöräliikenne on ajoradalla, edellyttää liikenteen rauhoittamista, kuten nopeusrajoituksien tarkistamista ja katutilan ulkomuodon vastaavuutta nopeusrajoituksen kanssa. Tällaisia kohteita ovat erityisesti tonttikadut. Liikenteen rauhoittamisessa voidaan myös tarkistaa katuhierarkia ja hyödyntää kansainvälisiä parhaita käytäntöjä mm. Kööpenhaminasta ja Wienistä (liite 3) sekä Gentistä ja Amsterdamista. Ohjelmassa ohjelmoidaan myös toteutuksen aikataulua.

Ohjelman ja periaatteiden jälkeen laaditaan aluekohtaisia suunnitelmia, jotka viedään toteutukseen. Suunnitelmia toteutetaan vuosittain ja samalla seurataan suunnitelmien vaikutuksia ja onnistumista.

Laaditaan suunnitelma ja periaatteet liikenteen rauhoittamisesta. → Laaditaan aluekohtaiset suunnitelmat. → Toteutetaan suunnitelmat ja seurataan niiden vaikutuksia.

Toimenpide 12: Opastus

Vantaalle on laadittu pyöräliikenteen opastuksen yleissuunnitelma 2022. Tässä toimenpiteessä toteutetaan yleissuunnitelmaa osana uusia suunnitelmia sekä alueellisesti opastuksen kohdesuunnitelmissa. Opastuksessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan myös seudullista pyöräliikenteen brändiä.

Toimenpiteessä edetään liikennemerkkisuunnitteluun yleissuunnitelman mukaisesti. Toteutusta tehdään alueellisilla suunnitelmilla sekä uusien rakennuskohteiden toteutuksen yhteydessä. Alueellisia suunnitelmia toteutetaan vuosittain kohti koko kaupungin kattavaan opastusjärjestelmään. Toteutuksessa kerätään oppia edellisten suunnitelmien toteutuksesta.

Opastus pidetään jatkuvasti ajantasaisena muuttuvassa kaupungissa seudullisessa yhteistyössä.

Laaditaan pyöräliikenteen opastuksen yleissuunnitelma.

Toteutetaan suunnitelman mukaisia kohdesuunnitelmia.

Toteutetaan viitoitukset uusiin kohteisiin.

Toimenpide 13: Seudulliset kaupunkipyörät

Toimenpiteessä on tavoitteena luoda seudulle yhtenäinen kaupunkipyöräjärjestelmä, jota voidaan operoida ympäri vuoden. Toimenpiteessä Vantaa tukee seudullisessa yhteistyössä yhteisten selvityksien, suunnitelmien ja sopimusten tekemistä ja osallistuu näihin omalta osaltaan. Toimenpiteessä tuetaan Vantaan lausunnon (lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2022-2024) mukaisesti kaupunkipyöräjärjestelmän päävastuun siirtymistä HSL:lle, jolla on mahdollisuus toimia seudullisesti ja kaupunkipyörät suoraan joukkoliikenteeseen kytkemällä.

Toimenpiteessä Vantaa osallistuu tarpeen mukaisesti seudulle laadittaviin selvityksiin ja suunnitelmiin. Vetovastuu suunnitelmien ja selvityksien laatimisesta on seudullinen. Uusi malli edellyttää asian huolellista käytäntöjen, vastuiden yms. selvittämistä sekä varmistumista siitä, että seudulla toimitaan yhtenäisin periaattein. Selvityksillä varmistutaan myös seudun yhtenäisistä periaatteista asemapaikkasuunnittelussa. Kaupunkipyöräasemat tulee suunnitella bussipysäkkien tapaisesti erityisesti pääkaduille. Tämän lisäksi asemia suunnitellaan muuten näkyville paikoille ja systemaattisin välimatkoin. Näin asemat ovat helposti löytyviä, yhdistyvät joukkoliikenteeseen ja houkuttelevat uusia käyttäjiä.

Kun tarvittavat selvitykset ja suunnitelmat on laadittu, voidaan edetä kohti kilpailutusta aikaisemmassa vaiheessa sovitulla tavalla. Laaditaan myös tarvittavat sopimukset hankintaa varten ja päivitetään Vantaan kaupungin suunnitelma kaupunkipyörien asemapaikoista.

Kilpailutuksen jälkeen seurataan järjestelmän käyttömääriä ja järjestelmästä saatua palautetta. Tämän lisäksi käydään aktiivista vuoropuhelua operaattorina toimivan yrityksen kanssa. Näin voidaan myös reagoida muutostarpeisiin.

Vantaa osallistuu seudulle laadittaviin selvityksiin ja suunnitelmiin ympärivuotisen seudullisen kaupunkipyöräjärjestelmän kilpailuttamiseksi.

→

Järjestelmän kilpailutus seudullisen sopimuksen mukaan ja asemapaikkasuunnitelman päivitys.

→

Seurataan järjestelmän toimintaa ja reagoidaan muutostarpeisiin.

Toimenpide 14: Pyöräilykasvatus

Toimenpiteessä mahdollistetaan pyöräilykasvatus kiinteänä osana kaupungin toimintaa. Toimenpiteessä kehitetään työtä edelleen, jotta pyöräilytaidot ja -motivaatio pysyvät varhaislapsuudesta aina aikuisuuteen asti osana vantaalaisen lapsen kasvatusta. Kasvatustoimintaa tuetaan kehittämällä pyöräilykasvatuksen valmiuksia niin materiaalien, tilojen kuin henkilöstön osaamisen osalta. Pyöräilykasvatusta toteutetaan liikkuva päiväkoti-, Liikkuva koulu- ja Liikkuva opiskelu -toimintojen kautta. Pyöräilykasvatus on myös osa kaupungin turvallisuussuunnitelmaa.

Toimenpiteessä lisätään opettajien ja kasvattajien osaamista koulutuksin ja perehdytyksin, jotta lapsille suunnattava pyöräilykasvatus on yhdenmukaista ja laadukasta kaikkialla Vantaalla. Toimenpiteen myötä kouluilla on ajantasaiset opetusmateriaalit sääntöjen ja ajoharjoittelun tueksi sekä viestintä- ja yhteistyömateriaalia huoltajien ja muiden sidosryhmien pyöräilymyönteisyyden lisäämiseksi. Koulujen ja huoltajien väliseen vuorovaikutukseen lisätään säännöllisesti materiaalia pyöräilyn hyödyistä, turvallisuudesta, varusteista ja pyörän huollosta.

Erityisryhmät huomioidaan hankkimalla kouluille tarvittaessa lisää lainapyöriä ja näin helpottamalla pyöräilyn aloittamista sosioekonomisista taustoista riippumatta. Koulujen ja päiväkotien sekä kaupunkiympäristön toimialan yhteistyötä lisätään varmistamalla ajantasaiset pyöräpysäköinti- ja pyörän säilytystilat myös lastenkuljetuspyörät tai -perävaunut huomioiden. Tähän toimenpiteeseen kytkeytyy toimenpide pyöräpysäköinnistä, jossa toteutetaan myös koulujen pyöräpysäköintiä.

Toimenpiteessä kehitetään myös omana kokonaisuutenaan kasvatukseen liittyvää infraa kaupunkikulttuurin liikuntapalveluiden vedolla. Toimenpiteessä kartoitetaan Vantaan ensimmäisen liikennepuiston sijainti ja suunnitellaan toteutus. Sijaintisuunnitelman yhteydessä selvitetään pienimuotoisten elementtiratojen rakentamista sekä kartoitetaan muita kevyitä toimenpiteitä kuten asfalttikenttien maalattuja ratoja. Pump track –ratoja on Vantaalla tällä hetkellä yksi ja muut pyöräilytaitojen harjoittelun mahdollistavat paikat ovat tarpeen.

Mahdollistetaan pyöräily varhaiskasvatukseen ja kouluun kaikille luokka-asteille. Hyödynnetään pyöräilykasvatuksen materiaaleja ja välineitä sekä tehdään päivityksiä ja lisähankintoja tarpeen mukaan.

→

Toteutetaan pyöräilykasvatusta ja lisätään kasvattajien osaamista.

→

Kehitetään pyöräilykasvatuksen infraa kartoituksen ja toteutussuunnitelmien avulla.

Toimenpide 15: Markkinointi ja viestintä

Toimenpide aloitetaan ottamalla käyttöön HSL:n kanssa laadittu pyöräliikenteen markkinointistrategia ja pyöräliikenteen brändiaineisto. Seuraavaksi strategiaa jalkautetaan laatimalla kaupungin oma viestintäsuunnitelma, jossa tarkennetaan strategiaa suunnitelmaksi kaupunkitasolle ja kirkastetaan pyöräliikenteen markkinoinnin keinovalikoima, resurssit, aikataulu, organisointi ja vastuut. Suunnitelmassa esitetään konkreettiset viestintätoimet, kuten kampanjat, tapahtumat ja materiaalit/esitteet yms. Kansanvälisten suosituksien mukaan (liite 3) markkinoinnin resurssit tulee kohdentaa erityisesti ”pelokkaisiin, mutta uteliaisiin” ryhmiin, joita voivat olla esimerkiksi vanhukset, lapset ja naiset. Suunnitelmassa esitetään myös mitä markkinointimateriaalia pyöräliikenteen viestintään tarvitaan. Viestintäsuunnitelmaa kytketään yhteen myös rakentamisen aikataulujen kanssa, siten että asukkaille viestitään säännöllisesti esimerkiksi toteutuneista pyöräväylähankkeista, kiertoreiteistä ym. tilapäisistä häiriöistä.

Toimenpide kytketään osaksi viestinnän vuosittaisia toimintasuunnitelmia ja voidaan yhdistää muun muassa matkailun markkinointiin. Toimenpide edellyttää markkinoinnin ja viestinnän resurssien nostamista.

Otetaan käyttöön markkinointistrategia ja brändityö. → Laaditaan viestintäsuunnitelma. → Toteutetaan viestintäsuunnitelmaa.

Toimenpide16: Pyöräliikenteen data

Toimenpide aloitetaan päivittämällä tai luomalla tietokanta pyöräliikenteen reiteistä ominaisuustietoineen. Tietokantaa täydennetään pyöräliikenteen reittien kunnossapitokartoituksista saatavilla tiedoilla (toimenpide: pyöräväylien uudelleenpäällystysohjelma). Huolehditaan myös, että tietokannassa on kaikki tarvittavat tiedot kuten väylän päällyste, väylän suuntaisuus, korkeuserot jne. Tarvittaessa hyödynnetään Lipas-tietokantaa, josta löytyvät liikuntapaikat ja liikuntareitistöt.

Tietokanta jaetaan avoimena datana esim. HRI-palvelun kautta, jotta halukkaat voivat kehittää sovelluksia pyöräliikenteen ympärille. Tietokantaa päivitetään säännöllisesti. Näin tuetaan pyöräliikenteen palvelu- ja sovellustarjontaa sekä reittioppaan kehittymistä. Ajantasaiset ja avoimet tiedot pyöräliikenteen reiteistä ovat tarpeen viestinnän, markkinoinnin, karttojen ja applikaatioiden lisäksi liikennesuunnittelussa sekä pyöräliikenteen kehittämisessä osaksi liikennepalveluita. Ajantasainen tietokanta on myös laadukkaan omaisuuden hallinnan edellytys.

Tietokannan pohjalta laaditaan pyöräilykartta, joka palvelee niin asukkaita kuin vierailijoita. Kartta voidaan tehdä seudullisena yhteistyönä.

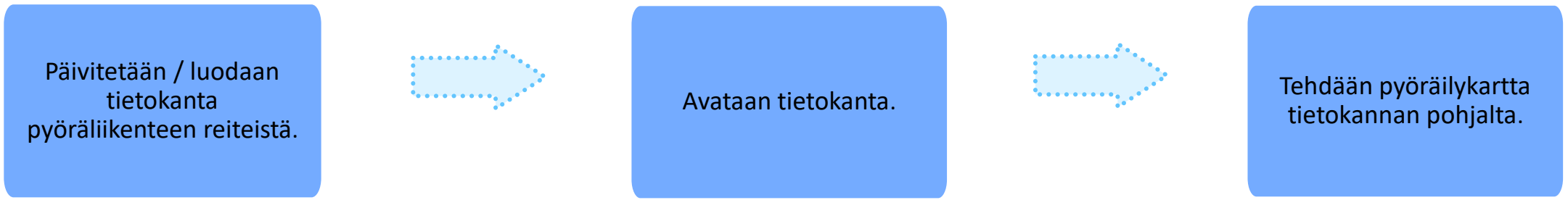

Toimenpide 17: Pyöräliikenteen henkilöresurssit

Tässä toimenpiteessä tehdään esitys uuden henkilöresurssin palkkaamista mahdollisimman pian, jotta kehittämisohjelma saadaan käyntiin täysimääräisesti. Henkilöresurssiin kuuluu pyöräliikenteen kehittämisohjelman toteuttaminen ja koordinointi yhdessä eri toimialojen ja yhteistyötahojen kanssa sekä pyöräliikenteen osaamisen edistäminen kaupunkisuunnittelussa. Myöhemmin resurssimäärää nostetaan, kunnes se on kaupungin koon ja pyöräliikenteen tavoitetason huomioiden riittävällä tasolla.

Henkilöresurssit ovat keskeisessä asemassa pyöräliikenteen järjestelyiden kehittämisessä. Yksi syy pyöräliikenteen kehittämisen hitauteen Vantaalla on ollut henkilöresurssien puute. Esimerkiksi Helsingissä pelkästään pyöräliikenteen suunnittelun parissa toimii viisi erikseen nimettyä vakituista työntekijää, ja Espoon kaupungilla on myös pyöräliikenteen projektipäällikkö. Myös kaikissa kansainvälisesti menestyneissä kaupungeissa on kokonainen tiimi pyöräliikenteen kehittämiseen (mm. Oslo, Malmö, Berliini, Amsterdam ja Kööpenhamina). Vantaalla vuotuinen henkilöresurssi pyöräliikenteen suunnitteluun ja kehittämiseen tehokkaasti olisi n. 3 henkilötyövuotta, verrattuna kansainvälisiin parhaisiin käytäntöihin (liite 3).

Henkilön vastuulla on pyöräliikenteen yleissuunnittelu sekä kehittäminen, jossa pääpainopisteenä on kehittämisohjelman toteutuksen koordinointi. Henkilön tehtäviin kuuluu myös osallistua suunnitteluun ja kommentoida suunnitelmia pyöräliikenteen näkökulmasta. Tämän lisäksi henkilö vastaa Poljin-ryhmän koolle kutsumisesta ja pyöräliikenteen seurannan raportoinnista Poljin-ryhmälle, toimialojen johtoryhmille ja luottamuselimille. Henkilö vastaa myös kehittämisohjelman päivittämisestä vuosille 2026-2030, sillä tämän pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimenpiteet päättyvät vuoteen 2026.

Kehittämisohjelman seurannan yhteydessä arvioidaan henkilöresurssin riittävyyttä (Toimenpide: Pyöräliikenteen seuranta).

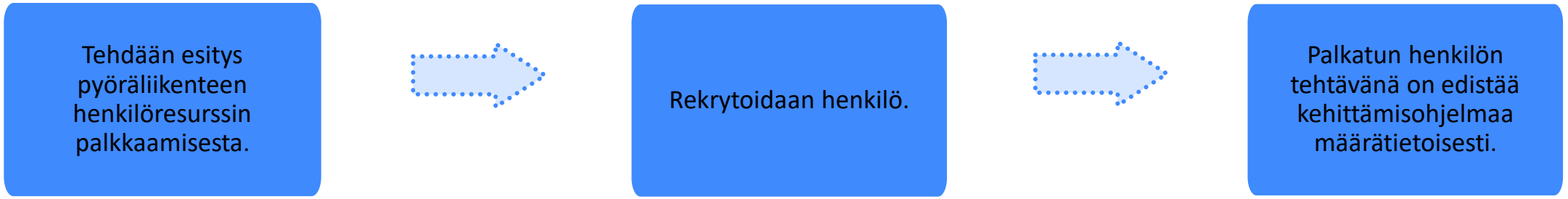

Toimenpide 18: Seuranta

Pyöräliikenteen määrien kasvun saavuttamiseksi on oleellista, että pyöräliikenteen kehitystä seurataan. Seurannalla voidaan reagoida siihen, jos pyöräliikenne ei kehitykään tavoitteen mukaisesti. Toimenpiteessä ehdotetaan päivitettäväksi pyöräliikenteen seurannan kokonaissuunnitelma, joka on laadittu Vantaan kaupungille vuonna 2014. Tämän jälkeen voidaan seurannassa edetä kohti toteutusta ja arvioida lisätoimenpidetarpeita.

Pyöräliikenteen seurannassa oleellisimpia toimenpiteitä ovat luotettavan ja helposti seurattavan mittariston toteuttaminen. Mittaristossa merkittäviä indikaattoreita ovat pyöräliikenteen kulkutapaosuus, ympärivuotiset pyöräilymäärät merkittävimmillä reiteillä, onnettomuuskehitys ja asukkaiden näkemykset pyöräilyn olosuhteisiin, turvallisuuteen tai helppokäyttöisyyteen liittyen. Suurten rakenteellisten toimenpiteiden, kuten baanojen toteuttamisen yhteydessä, on syytä myös tehdä ennen-jälkeen-tutkimuksia. Lisäksi tietopohjaa on tarpeen syventää mm. kaupallisten vaikutusten ja kohteiden kävijämäärien seurannalla.

Pyöräliikenteen seurannan systematisoinnin ja vaikuttavuuden mittaamisella voidaan myös viestiä pyöräliikenteen kehityksestä. Viestinnän kannattaa olla ajantasaista ja myös kevyempiä positiivisia nostoja esim. someen suositellaan tehtävän (toimenpide: pyöräliikenteen markkinointi ja viestintä). Pyöräliikenteen seurantatietoja raportoidaan virkateitse säännöllisesti luottamuselimille. Indikaattoreita päivitetään tarvittaessa lisäämällä uusia tai poistamalla vanhoja.

Päivitetään pyöräliikenteen seurantasuunnitelma. → Toteutetaan seurannat. → Arvioidaan mittariston toimivuutta ja toimenpidetarpeita.

Toimenpide 19: Yhteistyö

Kehittämisohjelmaa toteutettaessa yhteistyön merkitys on suuri. Kehittämisohjelmassa on useita toimenpiteitä, jotka vaativat yhteistyötä ja koordinointia yli hallintorajojen toteutuakseen täysimääräisesti. Toimenpiteessä sovitaan myös tarkemmin vastuiden selkeyttämisestä, mikä auttaa kaupunkia hyödyntämään eri alojen osaajiaan ja välttämään resursseja haaskaavien toimenpiteiden päällekkäisyyksiä.

Keskeinen yhteistyöfoorumi on Poljin-ryhmä, jossa on useita palvelualueita ja yksiköitä edustettuna. Poljin-ryhmälle laaditaan vuosittain toimintasuunnitelma, jossa kuvataan ryhmän kokousten teemat, toiminnan painopisteet ja edistettävät toimenpiteet mm. liikkumisen ohjauksen tai viestinnän saralla. Poljin-ryhmän toiminnassa huomioidaan yhdistys- ja yritysyhteistyö. Vuosittain laaditaan myös toimintakertomus, jossa kuvataan vuoden aikana edistetyt toimet.

Lisäksi hyödynnetään palvelualueiden ja yksiköiden johtoryhmiä, jotta työt saadaan valtuutettua eteenpäin oikeille tahoille. Seudullista yhteistyötä naapurikuntien sekä valtion että seudullisten organisaatioiden kanssa kehitetään, jotta pyöräliikenteen suunnitteluperiaatteet ovat mahdollisimman yhdenmukaisia kuntarajoista huolimatta. Väyläsuunnittelun ja investointien ajoittamisen lisäksi yhteistyötä kuntarajojen yli tarvitaan mm. kaupunkipyörien, liityntäpysäköinnin ja pyörämatkailun osalta. Yhteistyön koordinoinnissa pyöräliikenteen vastuuhenkilöllä on merkittävä rooli.

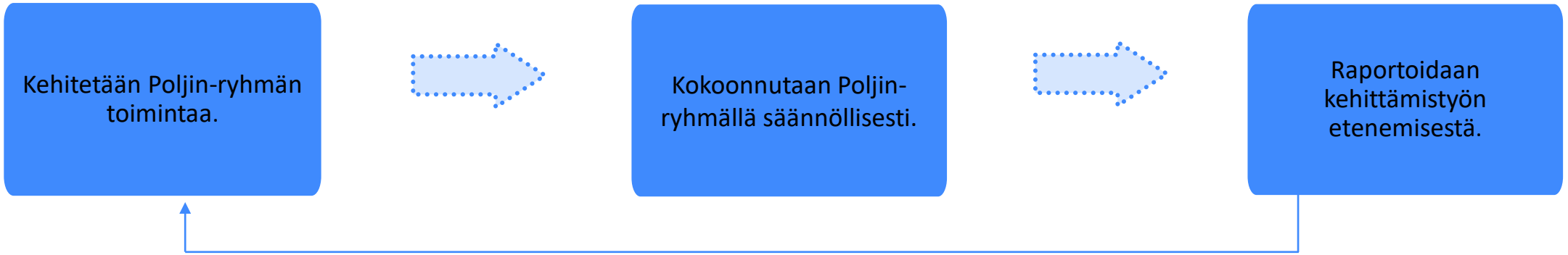

Toimenpide 20: Koulutus

Toimenpiteessä laaditaan tiivis koulutus- ja perehdytyssuunnitelma tuleville vuosille pyöräliikenteen edistämiseen liittyvän osaamisen ja ymmärryksen levittämiseksi. Kohderyhmiä ovat päätöksentekijät, kaavoittajat, suunnittelijat, kunnossapitäjät, urakoitsijat ja työmaavalvojat. Pääpaino on suunnitteluosaamisen kehittämisessä, sillä pyöräliikenteen suunnittelufilosofia ja -ratkaisut ovat muuttuneet Suomessa merkittävästi tieliikennelain uudistuksen myötä sekä Vantaan kaupungin omien ohjeistuksien ja tyyppipiirustuksien kautta. Suunnitteluperiaatteiden hallitseminen helpottaa myös laadukkaiden suunnitelmien tilaamista ulkopuolisilta konsulteilta.

Kouluttamistarve koskee erityisesti kaavoittajia, suunnittelijoita ja muita pyöräliikenteeseen tiiviisti vaikuttavia asiantuntijoita. Näin varmistetaan, että pyöräilyn edistämisen pääperiaatteet ja keinot ovat tiedossa suunnitteluun vaikuttavalla joukolla. Pyöräilykasvatukseen liittyvää erityiskoulutusta suunnataan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ammattilaisille. Koulutukset ja perehdytykset voidaan tehdä kaupungin omana työnä tai hankkia ulkopuolisilta tahoilta.

Toimenpiteessä laaditaan myös helposti löytyvä ja käytettävä tietopaketti, johon on koottu pyöräliikenteen keskeisimmät tietolähteet. Näitä ovat mm. pyöräliikenteen tavoiteverkko, suunnitteluohjeet ja tyyppipiirustukset. Helposti löytyvä tieto tukee koulutuksia.

Koulutukseen liittyvät myös opintomatkat tunnistettuihin pyöräilykaupunkeihin Euroopassa sekä alan keskeisiin asiantuntijatapahtumiin kuten Velo-City- ja VeloFinland- seminaareihin osallistuminen. Koulutus- ja perehdytyssuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti henkilöstön koulutustilanteen pitämiseksi ajan tasalla.

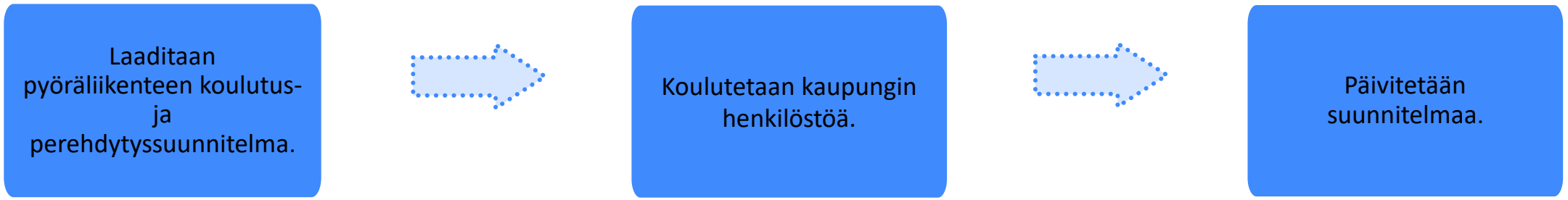

LIITTEET

- LIITE 1. TOIMENPIDEKORTIT
- LIITE 2. ASUKASKYSELYN TULOKSET
- LIITE 3. KANSAINVÄLISET PARHAAT KÄYTÄNNÖT
- LIITE 4. HEAT-LASKELMA
- LIITE 5. TAVOITTEIDEN KOONTI LÄHTÖTIEDOISTA

Asukaskyselyn tulokset

Asukaskysely tavoitti 1100 kävijää

Asukaskyselyllä kartoitettiin vantaalaisten kokemuksia pyöräilystä Vantaalla erilaisilla kysymyksillä sekä kartalle merkittävillä vastauksilla. Kysely toteutettiin Maptionnaire-alustalla.

Kysely oli auki 16.4. - 9.5.2021, jona aikana kyselyn sivulla vieraili noin 1100 kävijää. Näistä 827 henkilöä vastasi kyselyyn, joista n. 70% vastasi koko kyselyyn.

Karttavastauksia saatiin yhteensä lähes 2300 kappaletta neljässätoista eri kategoriassa.

Kysely rakentui kolmesta eri osiosta:

1) Taustatiedot

2) Pyöräliikenteen nykytilanne Vantaalla

3) Pyöräliikenteen kehittäminen Vantaalla.

Osioiden kysymyksillä selvitettiin asukkaiden mielipidettä pyöräilyn edistämisestä sekä pyöräilyn nykytilasta. Kysymystyypit vaihtelivat monivalintakysymyksistä avoimiin kysymyksiin. Kysymysten lisäksi kysely sisälsi kolme erilaista karttaosiota.

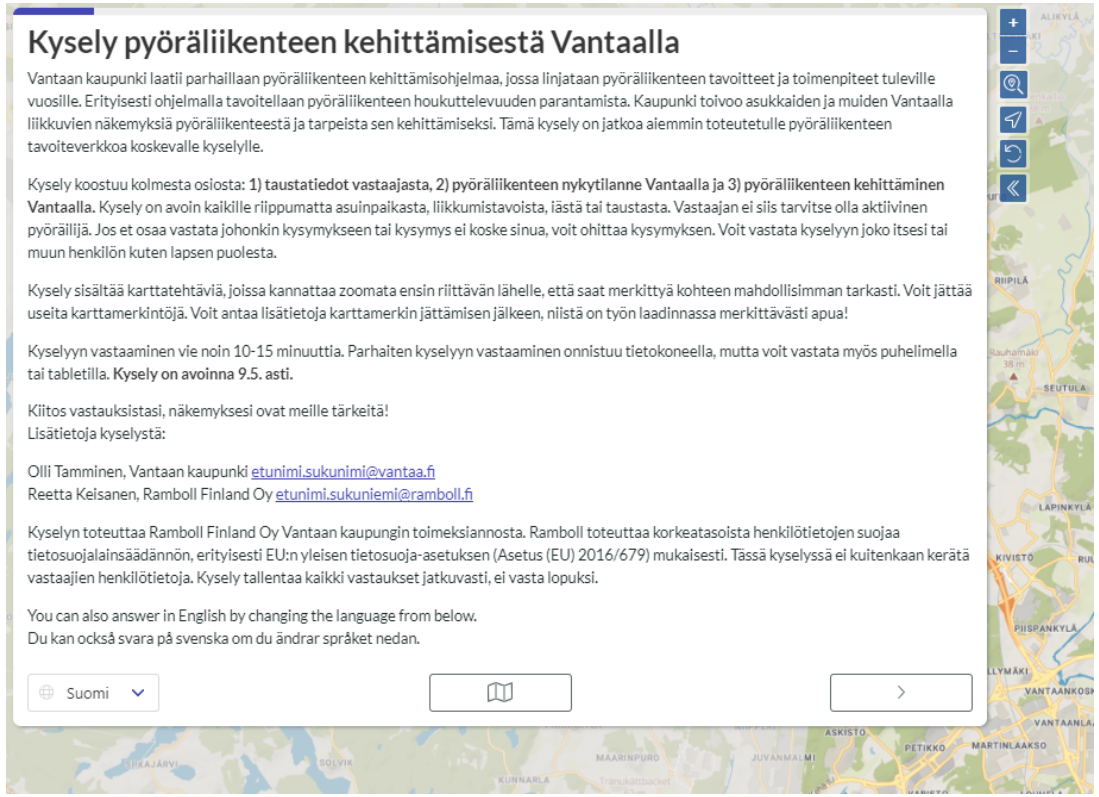

Vastaajataho ja vastaajien ikärakenne

14 prosenttia vastauksista oli jonkun muun puolesta tehtyjä. Esimerkiksi alle 12-vuotiaiden vastauksista n. 60 prosenttia oli jonkun toisen toimesta tehtyjä. 12-14 –vuotiailla prosentti oli n. 40 ja 15-17-vuotiailla n. 30.

Vastaajien ikärakenne poikkeaa kaupungin asukkaiden ikärakenteesta. Suurin osa vastaajista oli työikäisiä. Kysely ei onnistunut tavoittamaan juurikaan vanhempaa väestöä.

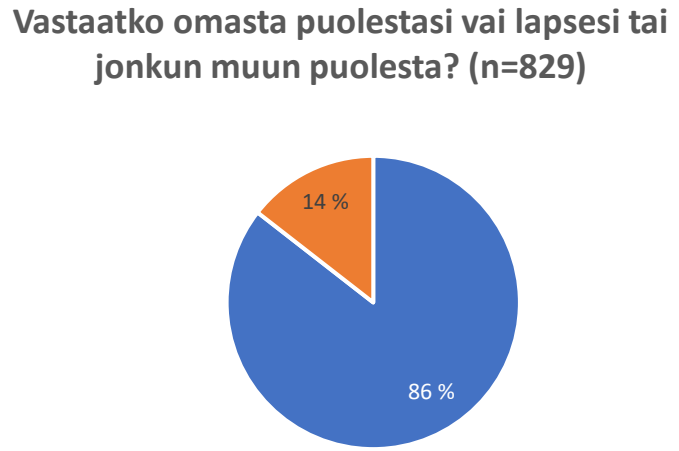

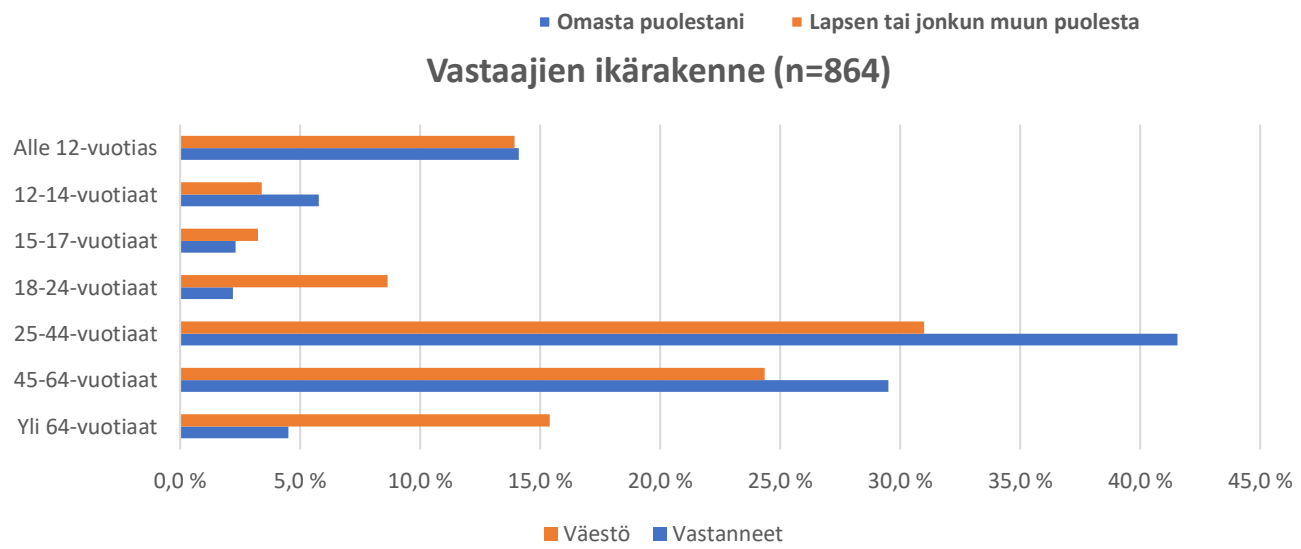

Pyöräily eri vuodenaikoina

Vuodenaikojen vaikutukset näkyy vantaalaisten pyöräilyssä. Yleisesti ottaen Vantaalla pyöräillään silloin, kun reitit ovat lumesta vapaita ja jäättömiä. Lähes neljäs osa vastaajista pyöräilee ympäri vuoden.

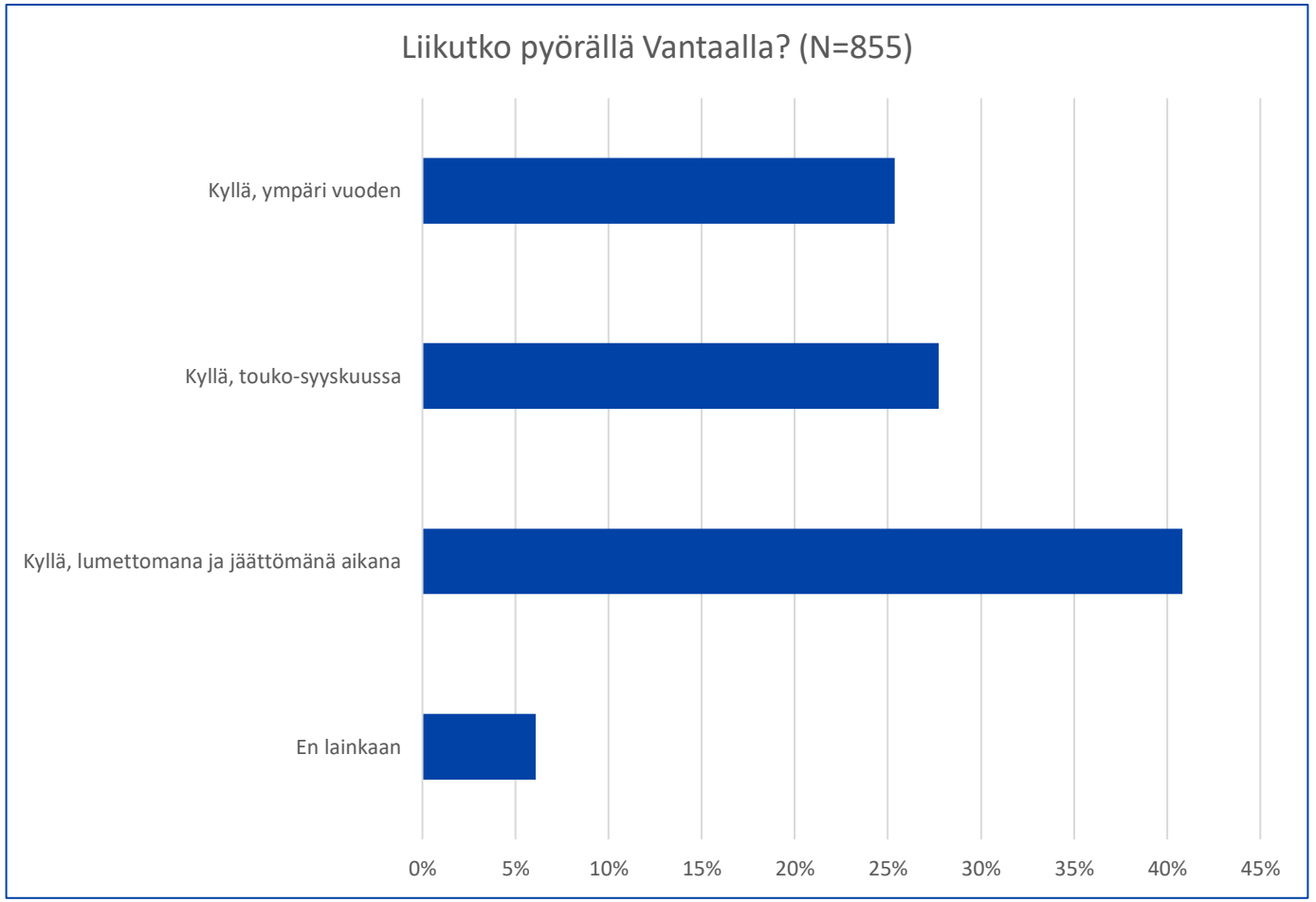

Syitä pyöräilyyn

Vantaalla pääsyiksi pyöräilyyn listattiin ulkoilu ja virkistys sekä sen myönteiset vaikutukset kuntoon ja terveyteen. Myös pyöräilyn kätevyys ja edukkuus olivat tekijöitä, jotka saavat vantaalaiset pyöräilemään.

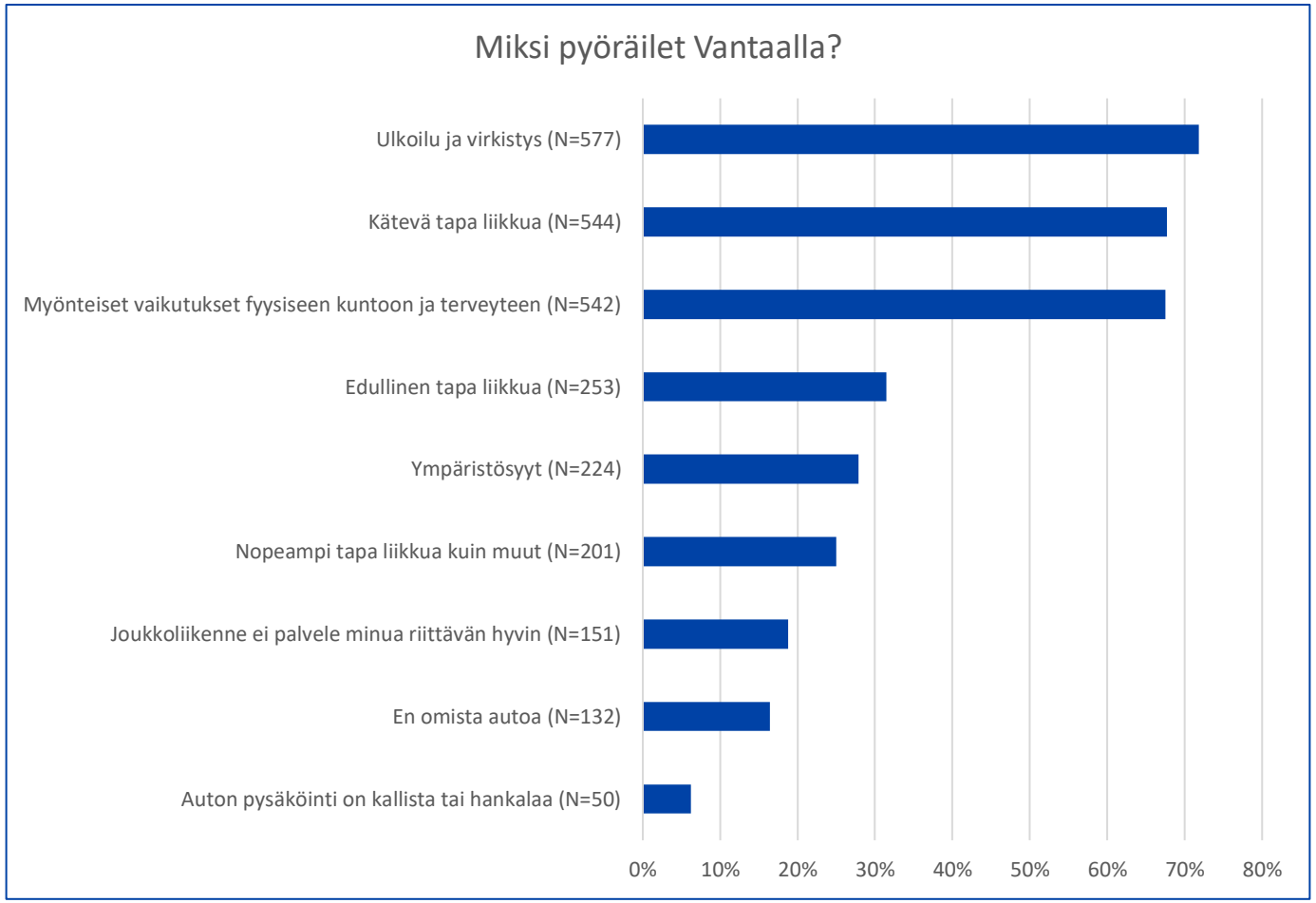

Syitä pyöräilemättömyyteen

Pyöräreittien huono laatu ja kunnossapito ovat pääsyyt siihen, että vastaajat valitsevat jonkin muun kulkutavan.

Pyörävarkaudet ja puutteellinen pyöräpysäköinti ovat myös merkittävässä roolissa pyöräilemättömyydessä.

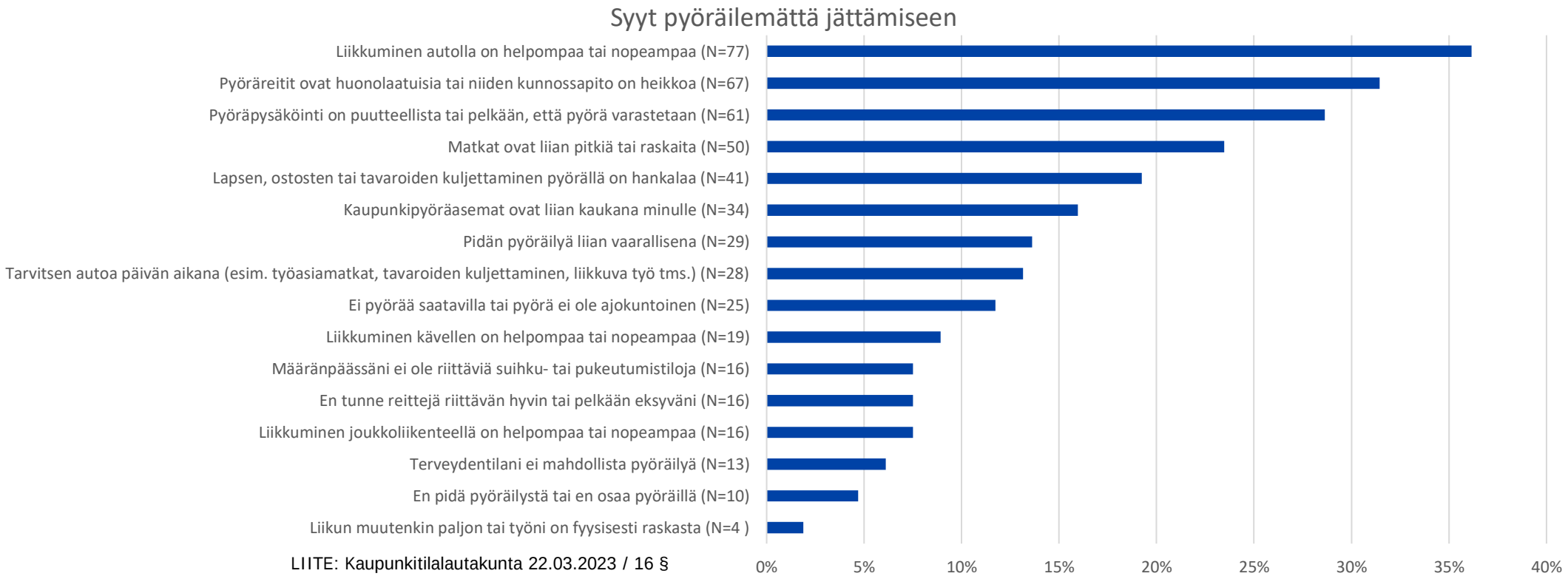

Turvallisuus

Tämä kysymys käsittelee koettua turvallisuutta. Vastaajista 73 prosenttia kokee pyöräilyn Vantaalla melko turvalliseksi.

Lähes samoihin lukemiin pääsivät vastaajat, jotka kokevat pyöräilyn erittäin turvallisena ja ne, jotka kokevat pyöräilyn melko turvattomaksi.

Kyselyssä kysyttiin myös sitä, onko vastaaja joutunut liikenneonnettomuteen tai vaaralliseen läheltä piti-tilanteeseen. Valtaosa oli välttynyt vaaratilanteilta. Tämän esityksen karttaosiossa käydään läpi tarkemmin paikkoja, joita vastaajat merkitsivät tähän kysymykseen liittyen.

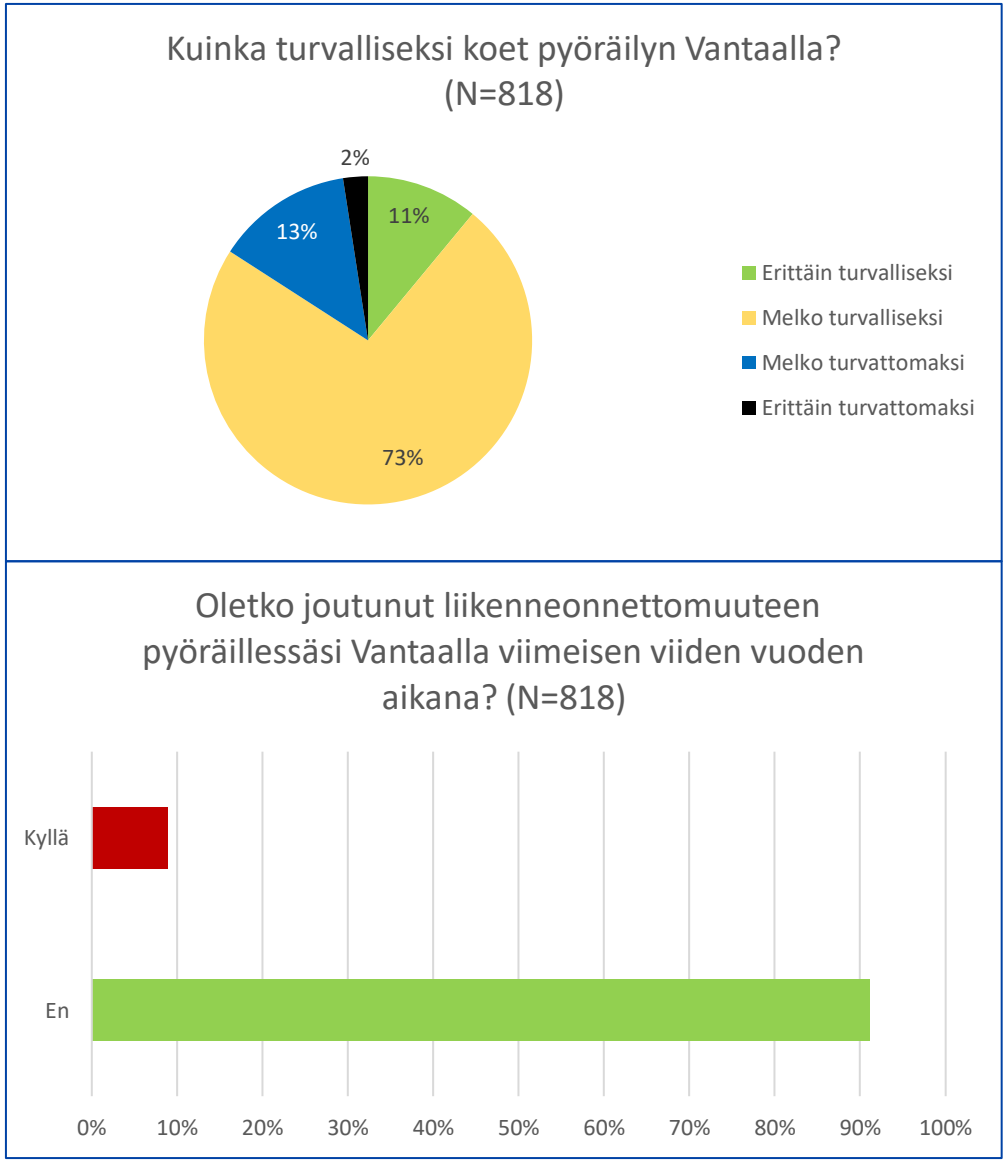

Tyytyväisyys

Vastaajat ovat tyytyväisimpiä pyöräreittiverkoston kattavuuteen Vantaalla. Muita tyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä vastausten mukaan ovat turvallisuuden tunne pyöräillessä sekä pyöräreittien viihtyisyys, houkuttelevuus ja reittien kauneus.

Tyytymättömyyttä koetaan jalankulkijoiden erottelun ja pyöräreittien pinnan kunnon ja laatutason suhteen eniten.

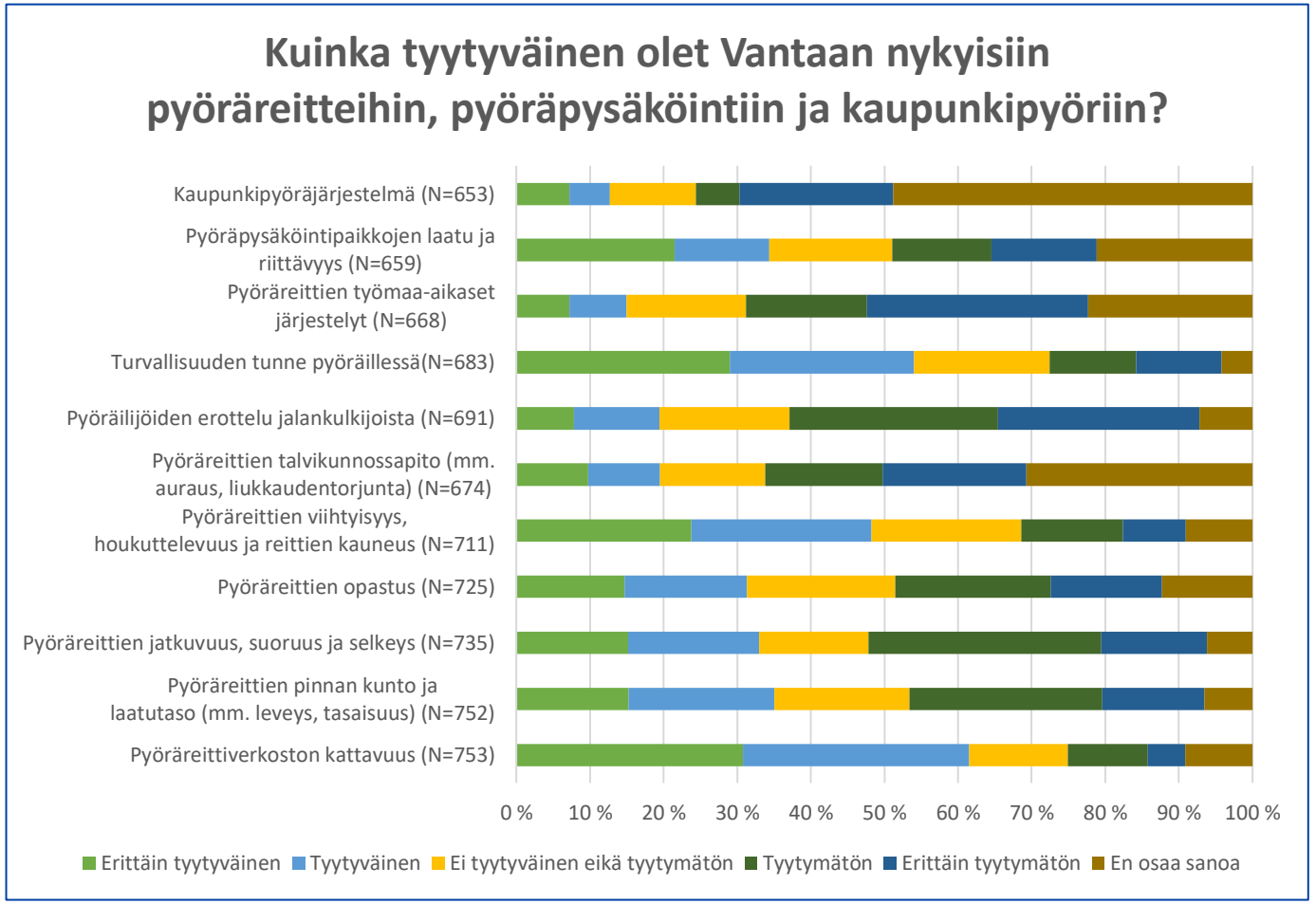

Sanakuvailut

Kuvaile kolmella sanalla, millainen Vantaa on pyöräilykaupunkina tällä hetkellä

Hyvä (65)

Kehittyvä (44)

Turvallinen (29)

Huono (25)

Kaunis (25)

Monipuolinen (24)

Sekava (24)

Kuvaile kolmella sanalla, millainen unelmien pyöräilykaupunki on

Turvallinen (192)

Selkeä (64)

Sujuva (48)

Hyvä (43)

Pyörä- (43)

Suhtautuminen pyöräilyn edistämiseen

Kyselyyn vastanneista yli 70 prosenttia suhtautuu myönteisesti Vantaan tavoitteisiin lisätä pyöräilyä.

Pyöräilyn lisäämistä vastaan kyselyn vastaajista on vain murto-osa.

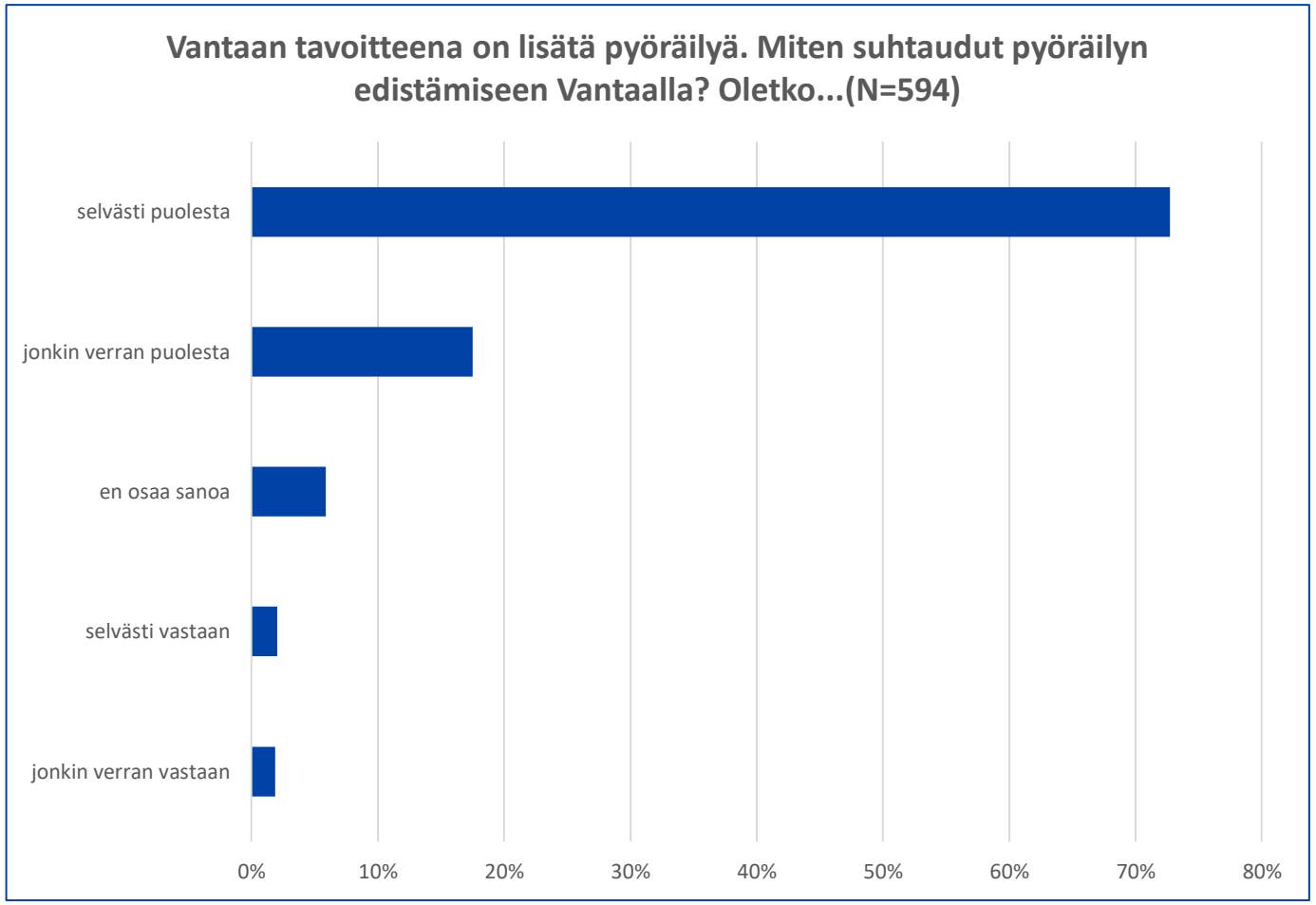

Pyöräilyn kehittäminen

Kyselyssä tiedusteltiin minkälaiset toimet vastaajat kokevat merkityksellisiksi pyöräilyn kehittämisessä.

Nykyisten pyöräreittien laadun ja turvallisuuden sekä opastuksen ja pyöräkarttojen lisääminen olivat vastaajille tärkeimmät kehityskohteet.

Tämän lisäksi vapaa-ajan pyöräreittien tai maastopyöräreittien toteuttaminen tai niiden parantaminen sekä pyöräliikenne osana matkaketjuja koettiin tärkeiksi.

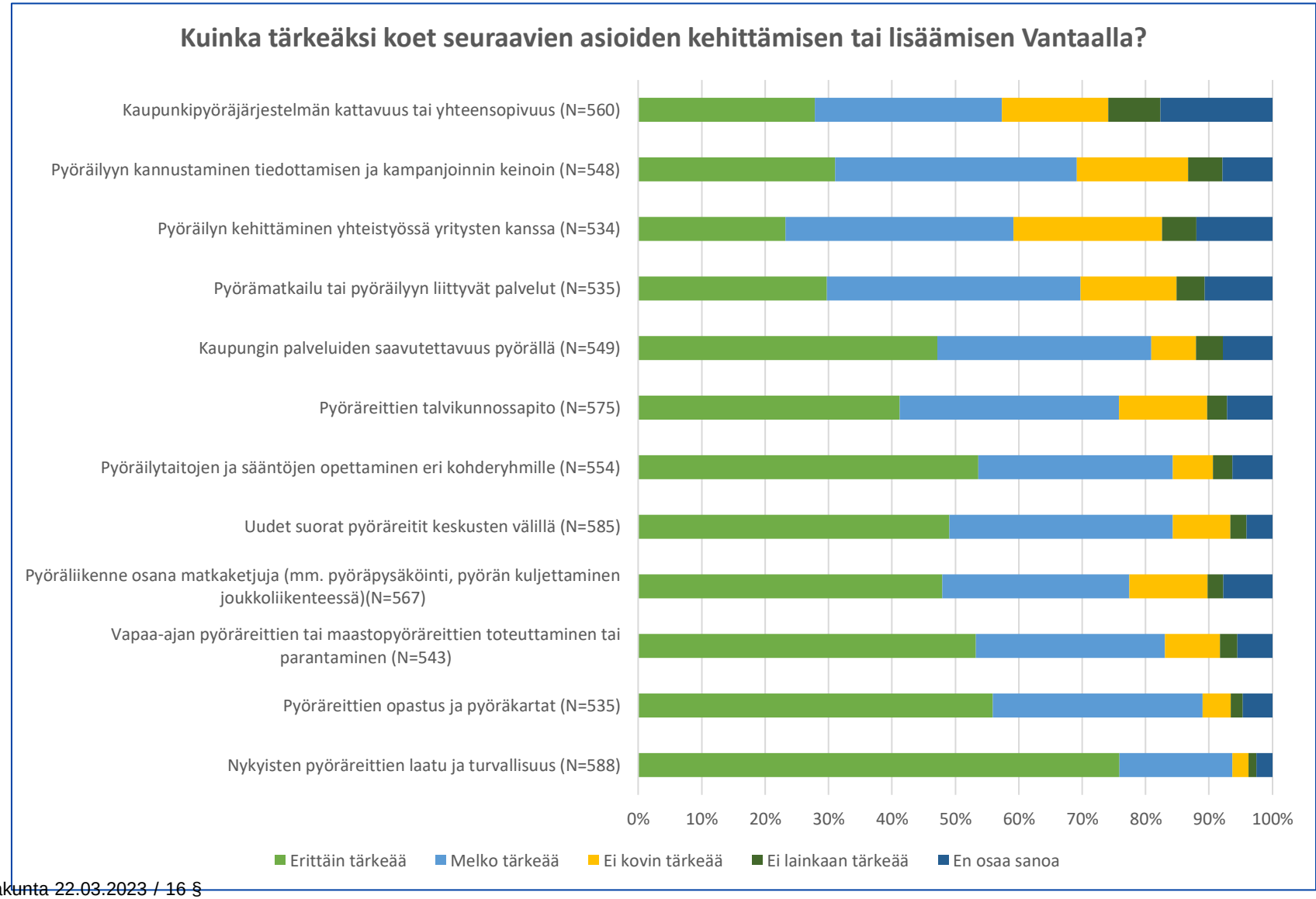

Keinot pyöräilyn lisäämiseen

Kysyttäessä tärkeitä keinoja vastaajan oman pyöräilyn lisäämiseen, tärkeimmäksi vastaajat kokivat nykyisten pyöräreittien laadun ja turvallisuuden kehittämisen ja lisäämisen.

Näiden lisäksi muita tärkeitä keinoja olivat pyöräreittien opastuksen ja pyöräkarttojen sekä vapaa

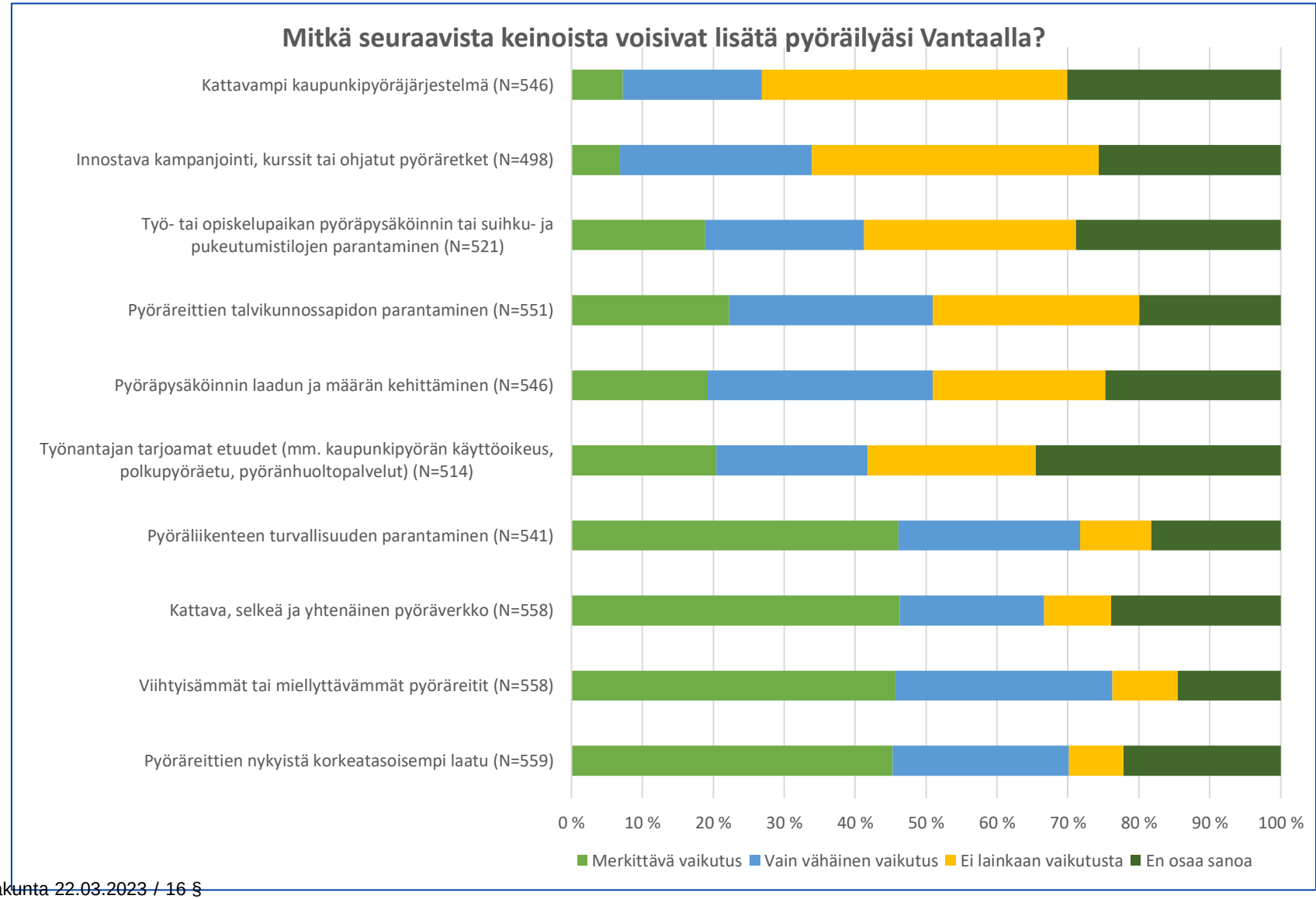

Karttavastaukset

Karttaosiot

Karttaosiot toteutettiin muun kyselyn kanssa kokonaisuudessaan Maptionnairessa. Vastauksia kartalle saatiin noin 2500 kappaletta.

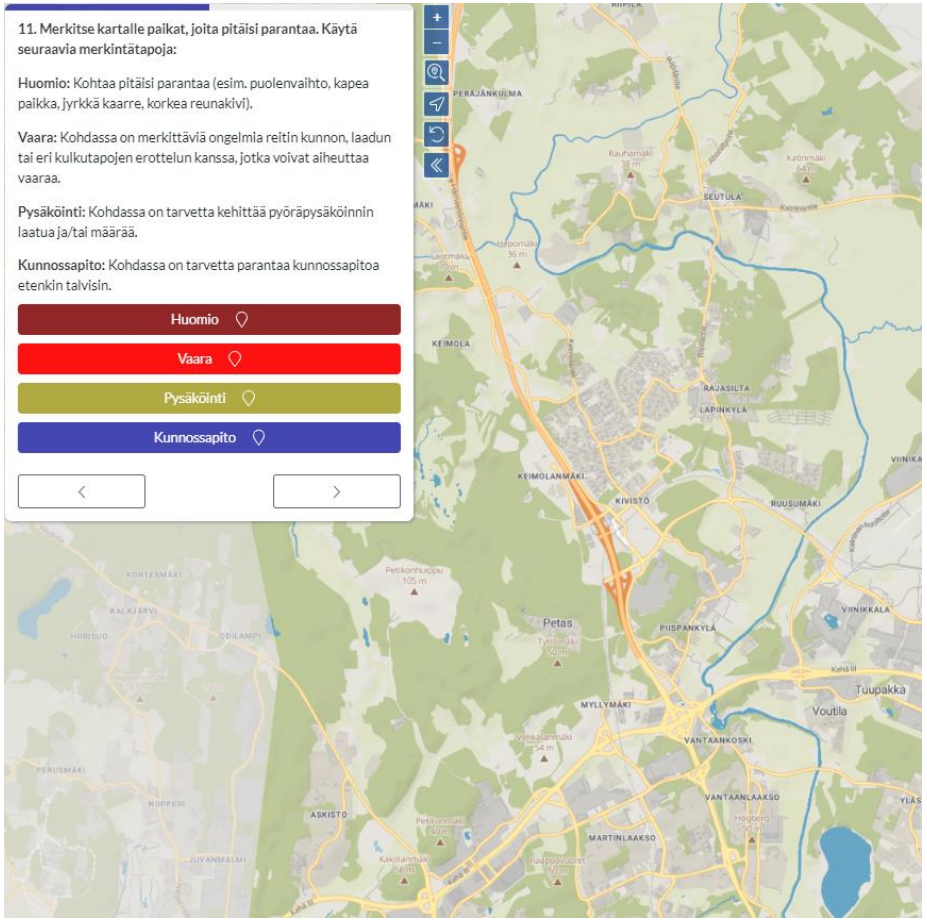

Onnettomuudet

Kyselyssä kysyttiin onnettomuuksista ja läheltä piti –tilanteista. Vastaajalle oli mahdollista merkata paikat, joissa oli itse joutunut onnettomuuteen tai läheltä piti –tilanteeseen. Merkintöjä on tasaisesti eri puolella Vantaata, eikä varsinaisia keskittymiä ole havaittavaissa.

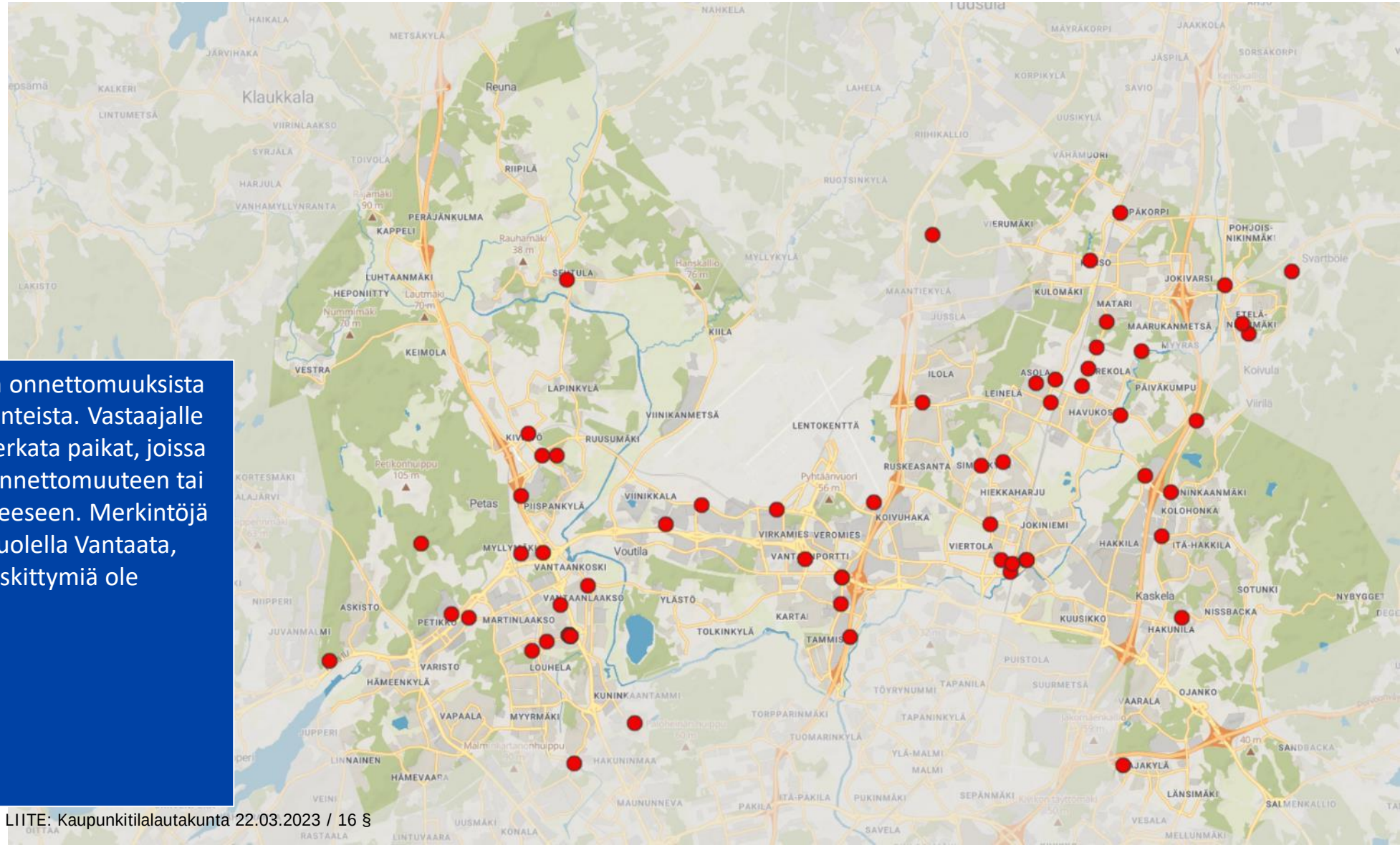

Läheltä piti -tilanteet

Läheltä piti –tilanteet näkyvät kartalla heatmap-muodossa. Punaiset alueet ovat alueita, joissa läheltä piti –tilanteita on tapahtunut korostetun paljon. Läheltä piti –tilanteet keskittyvät yleisesti niille alueille, joissa on paljon asumista ja palveluita.

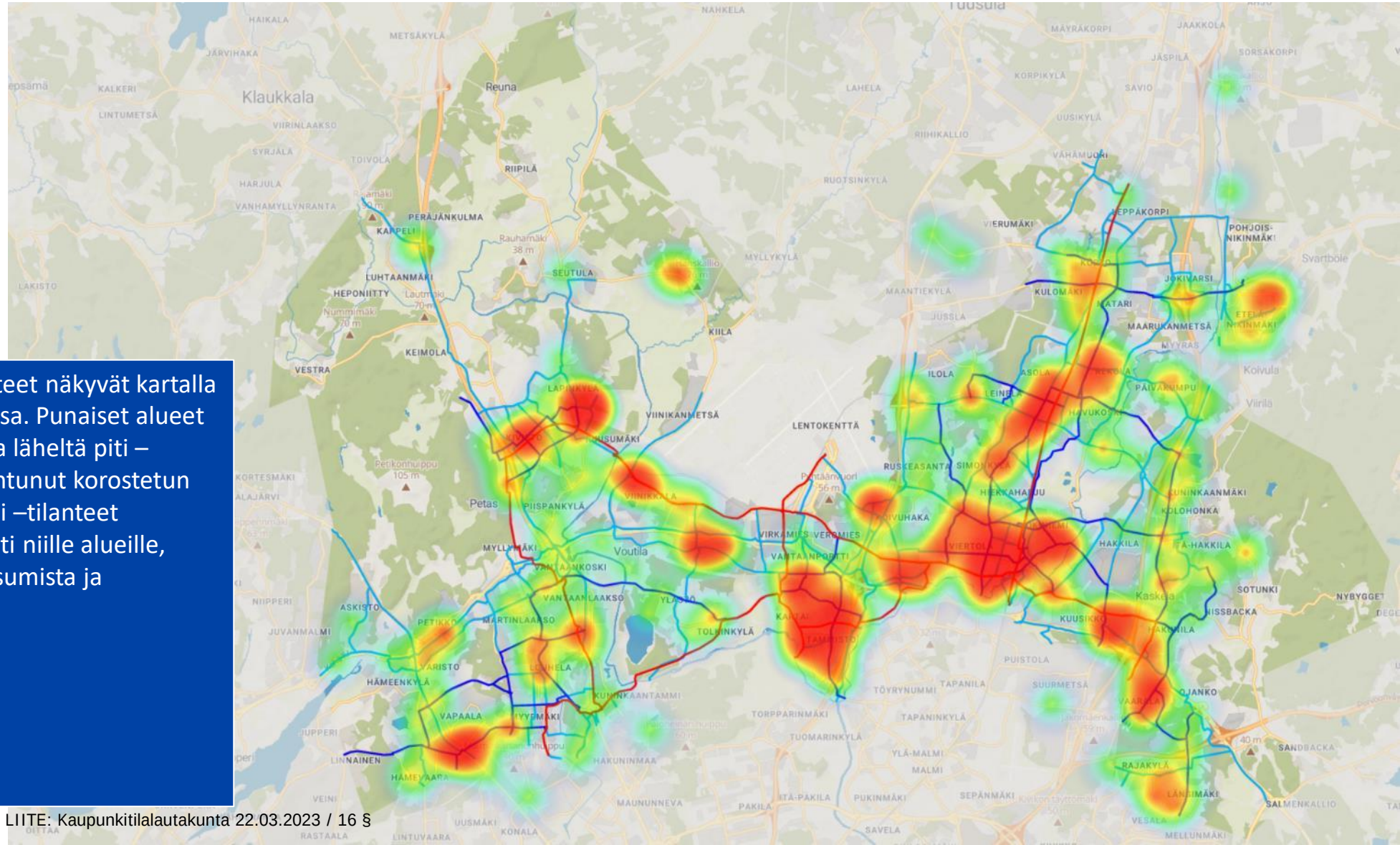

Parannusehdotukset

Parannusehdotus-osio

Tässä osiossa kyselyyn vastaavilla oli mahdollisuus merkitä kartalle paikkoja, joita pitäisi parantaa. Merkit oli kategorisoitu neljään eri otsikkoon:

Huomio: Kohtaa pitäisi parantaa (esim. puolenvaihto, kapea paikka, jyrkkä kaarre, korkea reunakivi).

Vaara: Kohdassa on merkittäviä ongelmia reitin kunnon, laadun tai eri kulkutapojen erottelun kanssa, jotka voivat aiheuttaa vaaraa.

Pysäköinti: Kohdassa on tarvetta kehittää pyöräpysäköinnin laatua ja/tai määrää.

Kunnossapito: Kohdassa on tarvetta parantaa kunnossapitoa etenkin talvisin.

Huomiot

Kyselyssä mainitut huomiot koskevat mm. korkeita reunakiviä, huonokuntoisia väyliä ja näkemäesteitä. Tuloksissa korostuu esimerkiksi keskusta-alueet.

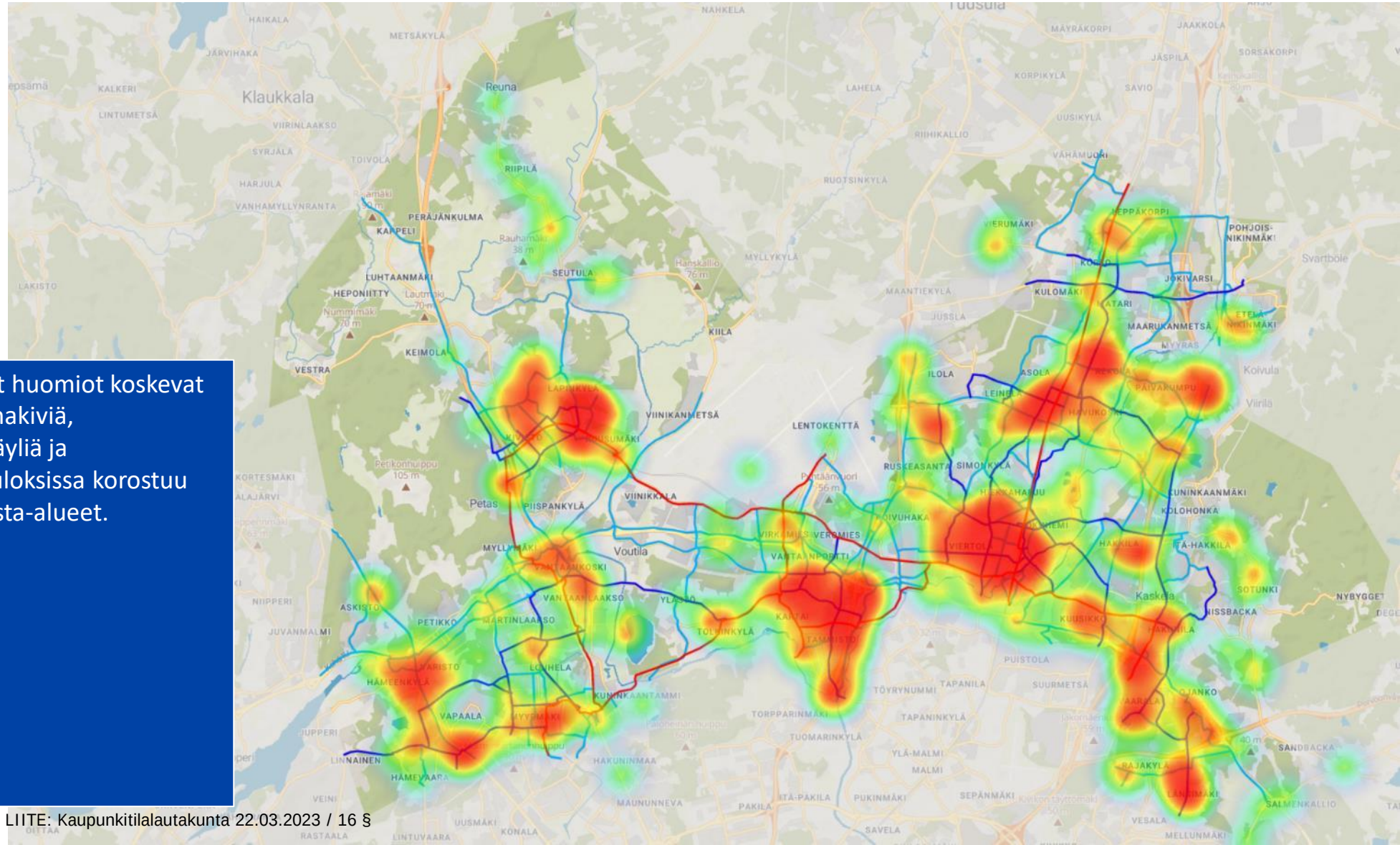

Vaarat

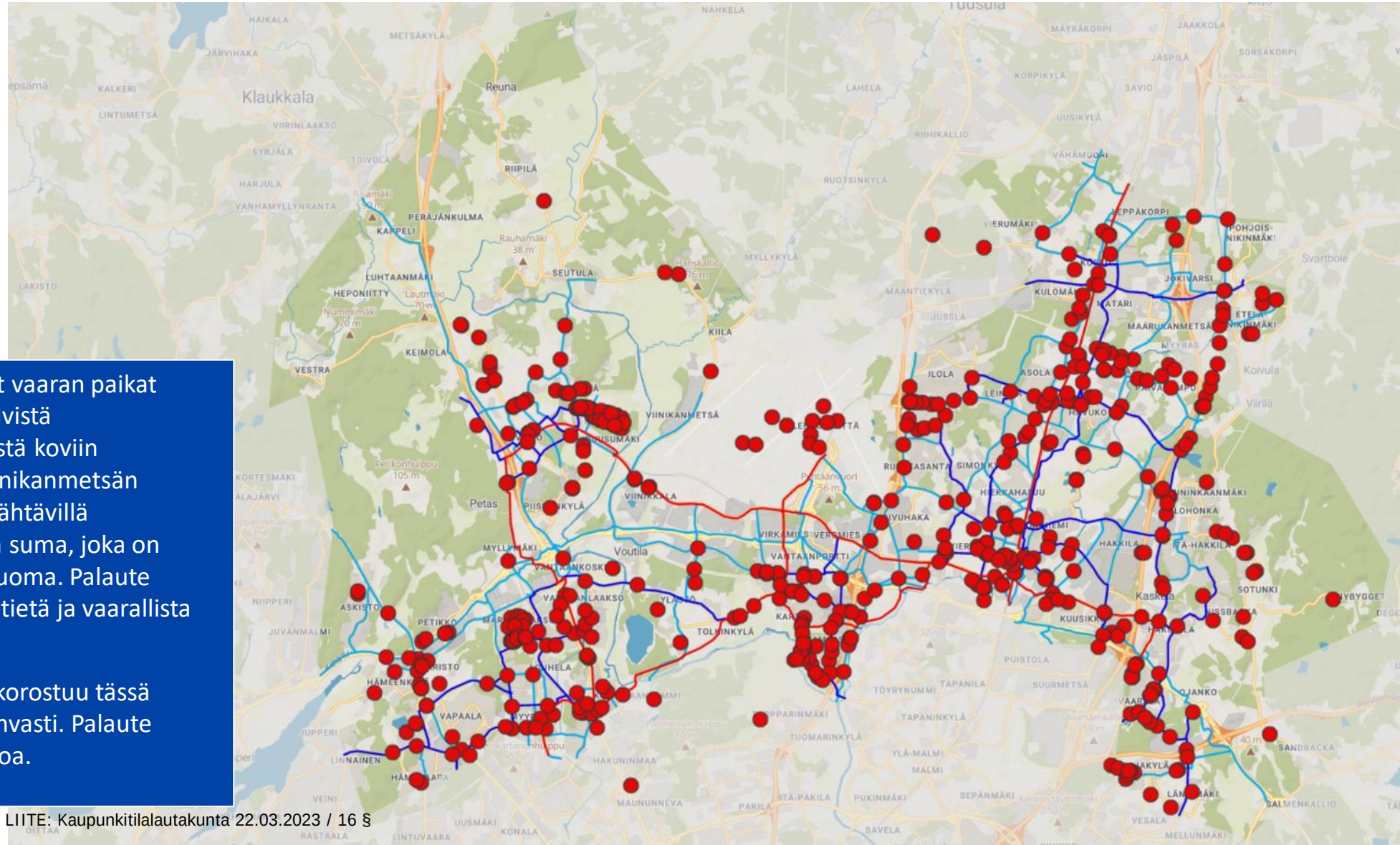

Kyselyssä mainitut vaaran paikat vaihtelevat epäselvistä liikennejärjestelyistä koviin ajonopeuksiin. Viinikanmetsän länsipuolella on nähtävillä karttamerkintöjen suma, joka on yhden vastaajan luoma. Palaute käsittelee kapeaa tietä ja vaarallista mäennyppylää.

Vanha Lahdentie korostuu tässä kyselyn osassa vahvasti. Palaute koskee reitin kuntoa.

Pysäköinti

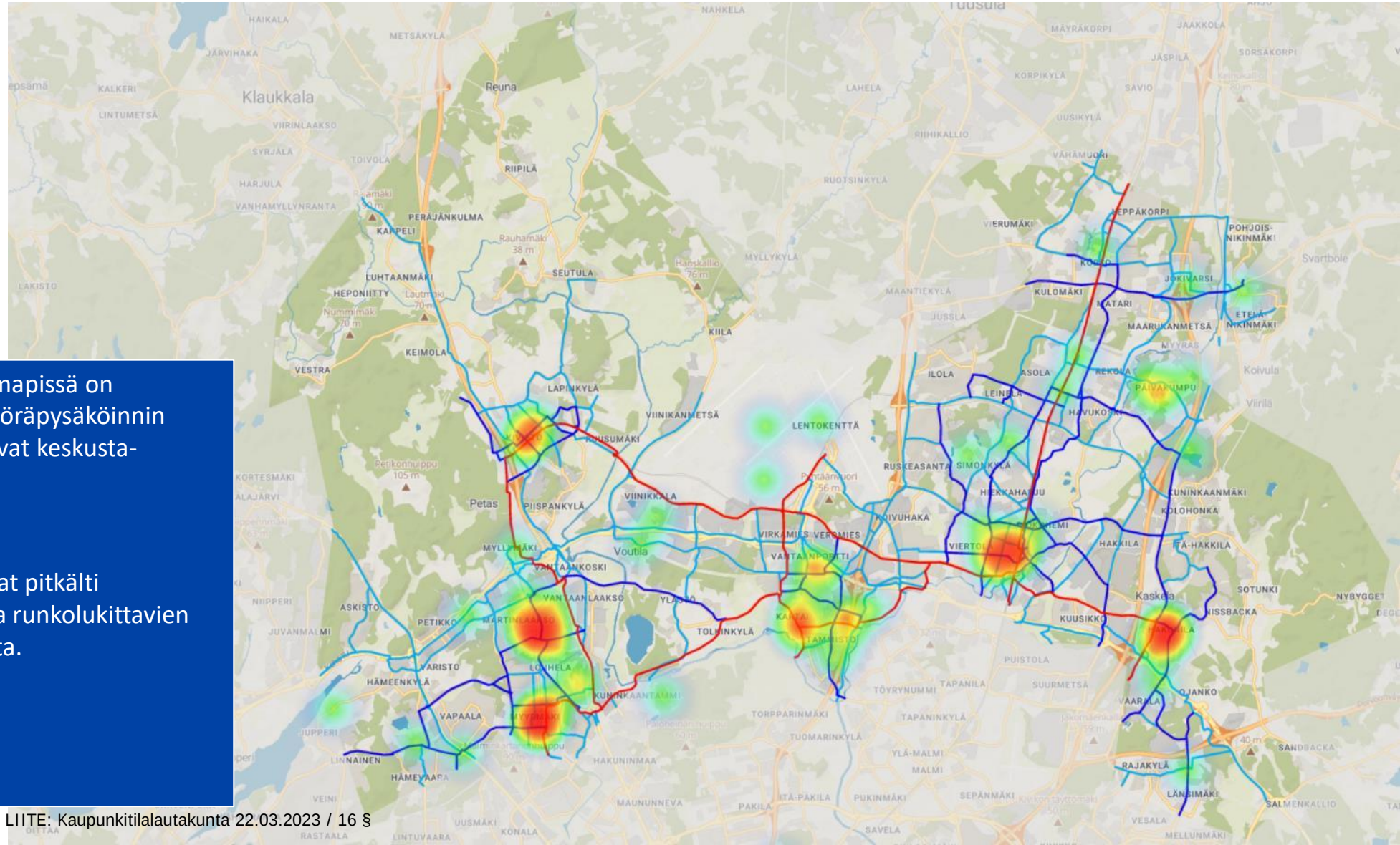

Pysäköinnin heatmapissä on nähtävillä, että pyöräpysäköinnin ongelmat korostuvat keskusta-alueilla.

Palautteet koskevat pitkälti pyörävarkauksia ja runkolukittavien telineiden puutetta.

Kunnossapito

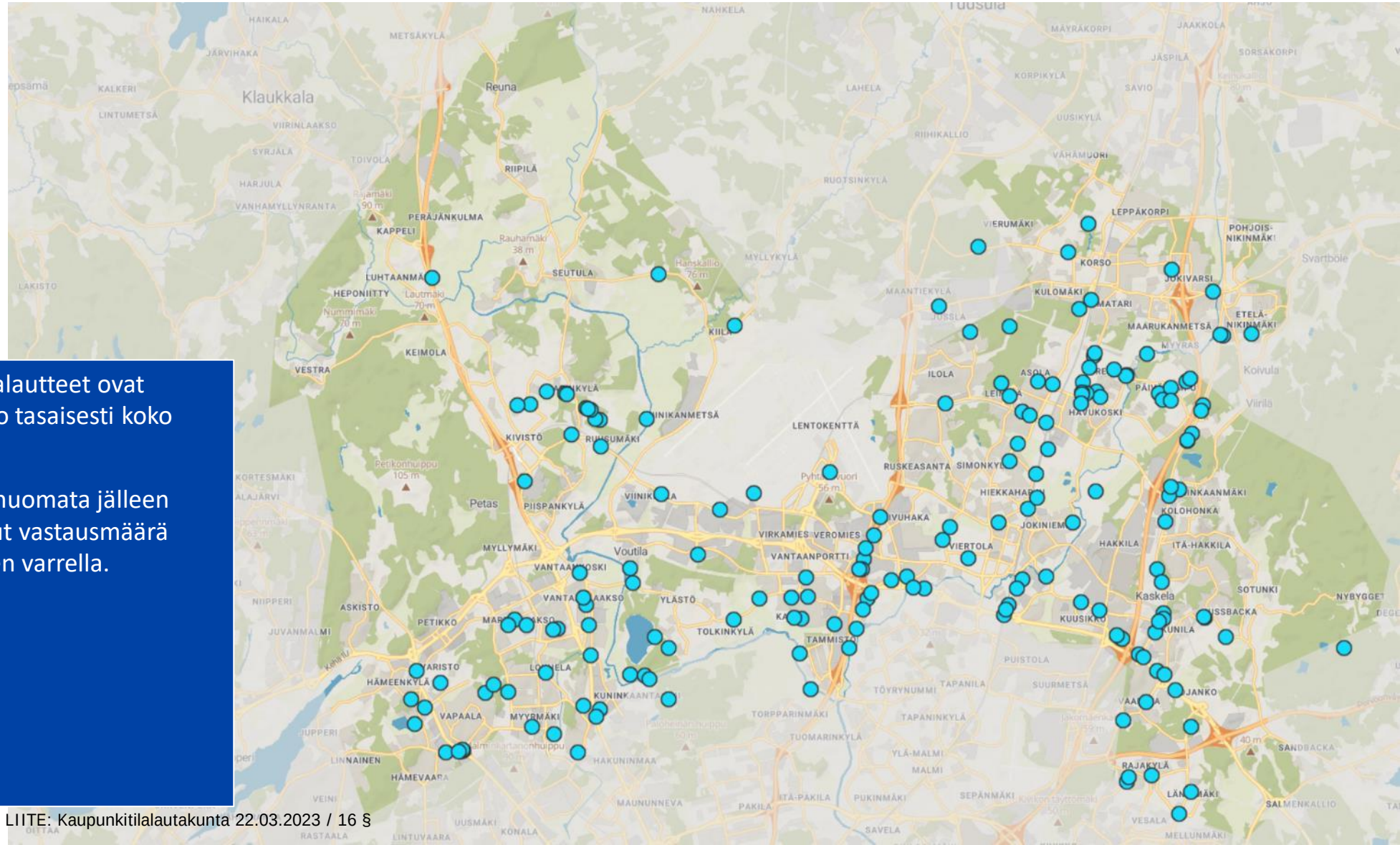

Kunnossapidon palautteet ovat jakautuneet melko tasaisesti koko Vantaan alueelle.

Kartasta voidaan huomata jälleen hieman korostunut vastausmäärä Vanhan Lahdentien varrella.

Pyöräliikenteen tavoiteverkko

Baanat ja pääpyöräreitit

Kyselyssä vastaajia pyydettiin merkitsemään tavoiteverkkoon pyöräreitteihin liittyviä huomioita. Merkintätavat olivat:

Erityisen tärkeä: Kohta pitäisi toteuttaa tavoiteverkon mukaiselle tasolle mahdollisimman pian.

Laatutason nosto: Tämän kohdan pitäisi olla osa tavoiteverkkoa tai tässä kohdassa pitäisi tavoitella korkeampaa laatutasoa kuin tavoiteverkolla on esitetty.

Reitin muutos: Tavoiteverkon reitti menee mielestäni väärässä paikassa ja sitä pitäisi muuttaa tai oikaista.

Mitä ovat baanat ja pääpyöräreitit?

Baanat (punaiset reitit) mahdollistavat nopean ja sujuvan pyöräilyn aluekeskusten välillä ja ne on suunniteltu pitkämatkaiseen ja nopeavauhtiseen pyöräilyyn. Baanoilla pyöräliikenne erotetaan autoliikenteestä ja jalankulusta. Risteämiset autoliikenteen kanssa minimoidaan.

Luokan I pääpyöräreitit (tummansiniset reitit) yhdistävät pyöräilyetäisyydellä sijaitsevat, paljon liikennettä synnyttävät kohteet toisiinsa. Pyöräliikenteen määrä on niillä korkea ja ne sijaitsevat pääkatujen varsilla. Pääreitti I:llä pyöräliikenne erotetaan autoliikenteestä ja pääasiassa myös jalankulusta.

Luokan II pääpyöräreitit (vaaleansiniset reitit) yhdistävät merkittäviä kohteita, mutta eivät ole yhtä vilkkaita kuin luokassa I. Ne sijaitsevat yleensä pääkatujen ja kokoojakatujen varsilla. Pyöräliikenne on aina eroteltu autoliikenteestä, mutta jalankulun kanssa reitit ovat yleensä yhteisiä.

Muita reittejä ei tässä yhteydessä ole esitetty. Niihin sisältyvät kaikki muut pyörätiet sekä kadut ja tiet, joilla pyörällä saa ajaa.

Erityisen tärkeä

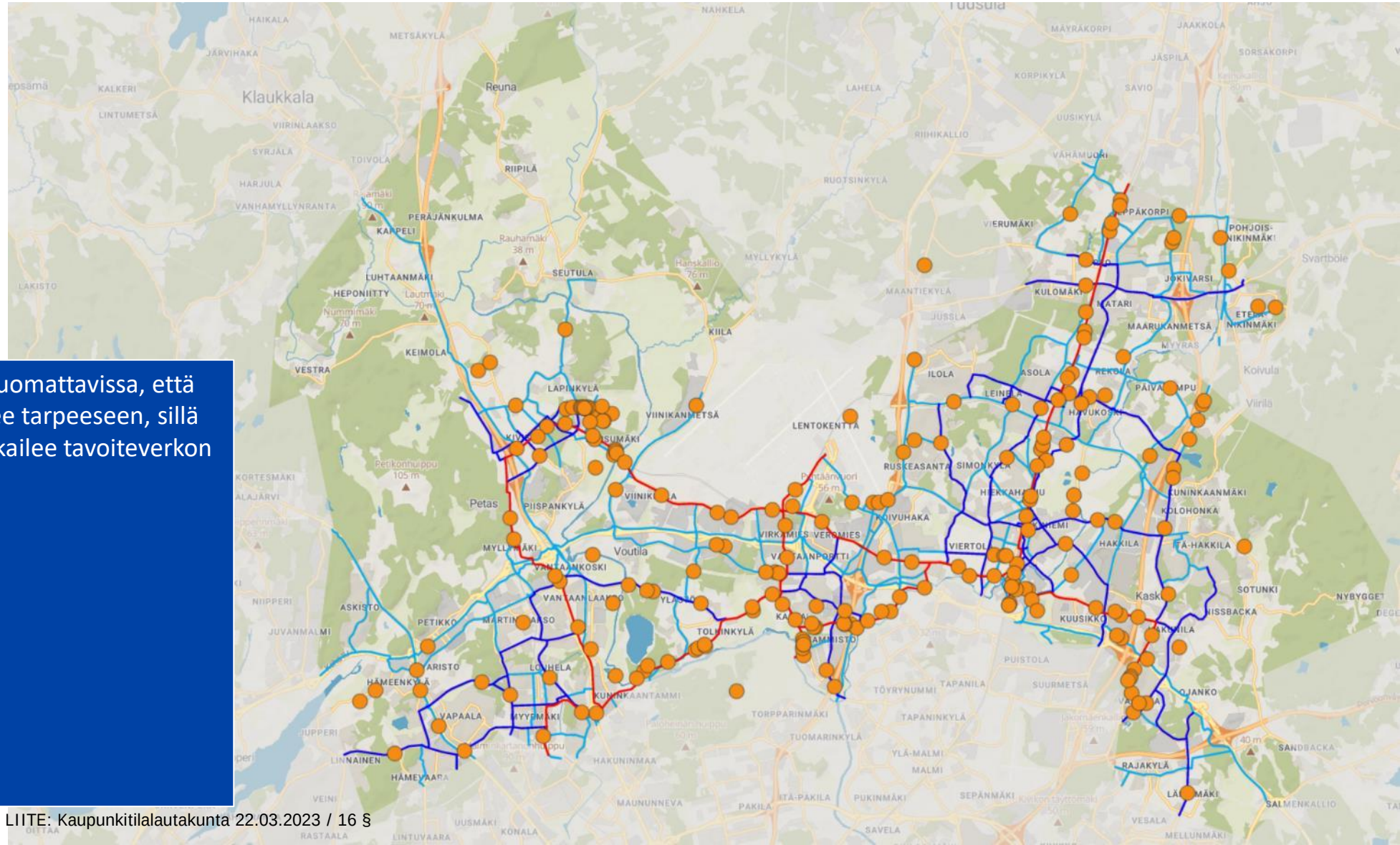

Vastauksissa on huomattavissa, että tavoiteverkko tulee tarpeeseen, sillä palaute usein mukailee tavoiteverkon eri reittejä.

Laatutason nosto

Laatutason noston palaute koskee pitkälti erilaisia työmatkapyöräilyn kannalta tärkeitä reittejä.

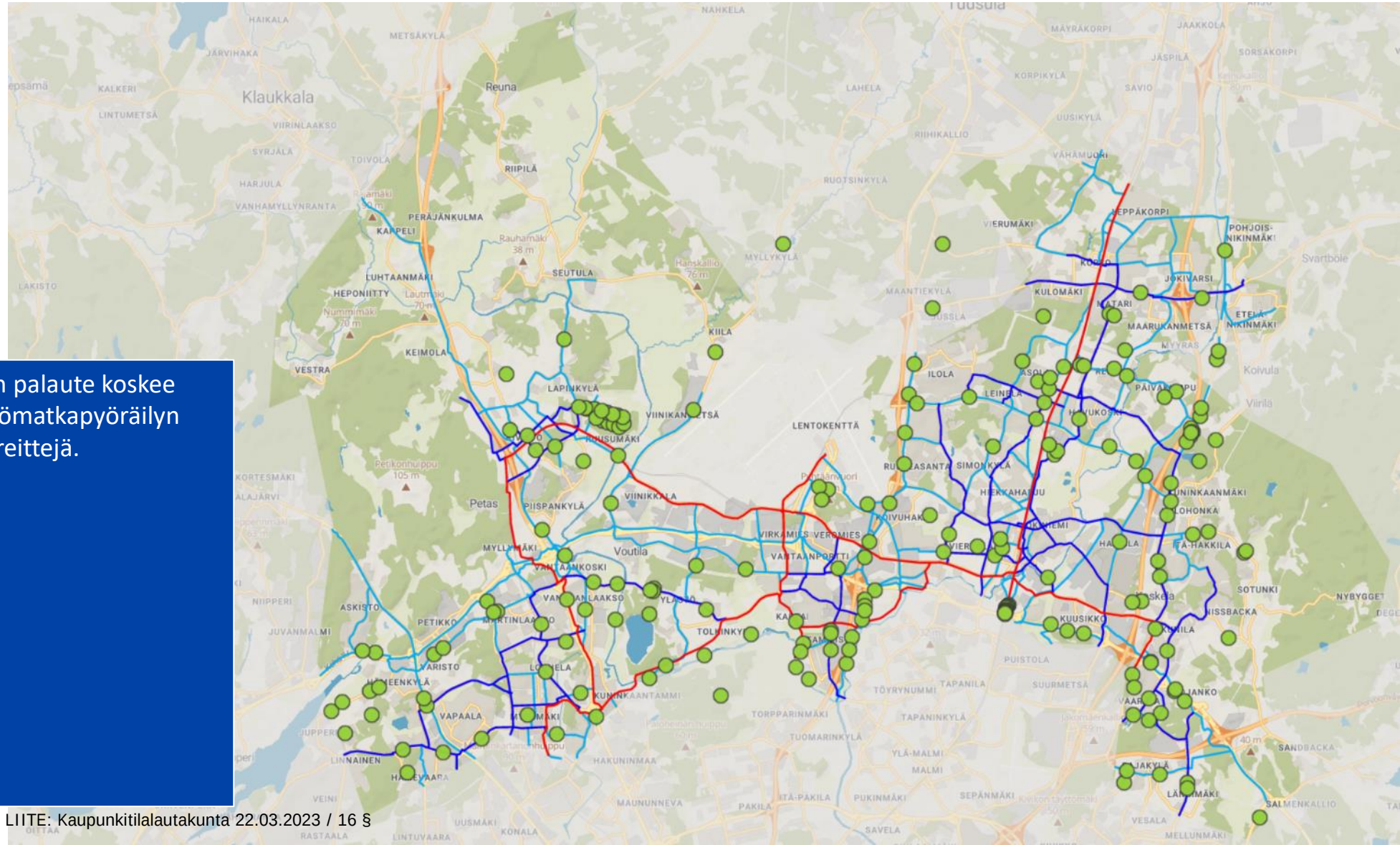

Keskeisimpiä nostoja

Yleisiä huomiota kyselystä

1

Pyöräliikenteen kehittämiselle on asukkaiden tuki.

Kyselyyn vastanneista yli 70 prosenttia suhtautuu myönteisesti Vantaan tavoitteisiin lisätä pyöräilyä.

2

Pyöräliikenteen tavoiteverkon rakentaminen on keskeistä.

Karttavastauksissa on huomattavissa, että tavoiteverkko tulee tarpeeseen, sillä kartalle tullut palaute mukailee tavoiteverkon eri reittejä.

3

Ympärivuotinen pyöräily vaatii lisää panostusta.

Kyselyn mukaan Vantaalla pyöräillään silloin, kun reitit ovat vapaita lumesta ja jäättömiä. Neljäs osa vastaajista pyöräilee ympäri vuoden.

Tätä voidaan kehittää mm kunnossapidolla, jonka puutteet ovat myös yksi keskeinen syy pyöräilemättömyyteen.

Kyselyn mukaan keskeisimpiä keinoja pyöräliikenteen kehittämiseen

1

Pyöräliikenteen reittien laadun, turvallisuuden ja suoruuden parantaminen.

Kyselyssä vastaajat kokevat merkityksellisiksi pyöräilyn kehittämisessä ensisijaisesti pyöräreittien laadun ja turvallisuuden. Myös kartalla mainitut huomiot koskivat pyöräväylien laatua ja kuntoa mm. korkeita reunakiviä, huonokuntoisia väyliä ja näkemäesteitä.

2

Pyöräliikenne osaksi matkaketjuja.

Kyselyssä vastaajat kokevat merkityksellisiksi pyöräilyn kehittämisessä toiseksi tärkeimpänä pyöräliikenteen osana matkaketjuja. Pyörävarkaudet ja puutteellinen pyöräpysäköinti ovat myös merkittävässä roolissa pyöräilemättömyydessä.

3

Kasvatus ja koulutus pyöräliikenteestä.

Kyselyssä vastaajat kokevat merkityksellisiksi pyöräilyn kehittämisessä myös pyöräilytaitojen ja –sääntöjen opettamista eri kohderyhmille.

LIITTEET

- LIITE 1. TOIMENPIDEKORTIT
- LIITE 2. ASUKASKYSELYN TULOKSET
- LIITE 3. KANSAINVÄLISET PARHAAT KÄYTÄNNÖT
- LIITE 4. HEAT-LASKELMA
- LIITE 5. TAVOITTEIDEN KOONTI LÄHTÖTIEDOISTA

Kansainväliset suositukset Vantaalle

Pyöräliikenteen parhaat käytännöt

Osana Vantaan kaupungin pyöräliikenteen kehittämisohjelman laatimista järjestettiin webinaari pyöräliikenteen parhaista kansainvälisistä käytännöistä. Webinaari pidettiin 6.5.2021 klo 9-11. Tässä liitteessä on kooste webinaarin annista suomeksi sekä suositukset Vantaan kaupungille webinaarin perusteella.

Webinaarissa oli avaamassa Hannu Penttilä Vantaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Webinaarissa oli kolme puhujaa. Ensimmäisenä esiintyi Morten Kabell, Rambollin Tanskan toimistola. Kabell on myös Kööpenhaminan entinen apulaispormestari. Seuraavaksi puhui Marianne Weinreich, joka on myös Rambollin Tanskan toimistolta sekä Tanskan pyörälähetystön puheenjohtaja. Kolmantena saatiin esitys Helsingin kaupungilta Henna Hovilta, joka toimii projektipäällikkönä EU-HandShake hankkeessa.

Lopuksi keskusteltiin siitä miten oppeja voidaan hyödyntää Vantaan kaupungilla ja käytiin läpi miten työ jatkuu eteenpäin.

Webinaaria markkinointiin erityisesti Vantaan kaupungin työntekijöille ja webinaari oli avoin muillekin aiheesta kiinnostuneille. Webinaari kuunneltavissa jälkikäteen osoitteessa:https://attendee.gotowebinar.com/recording/4893468608265876663

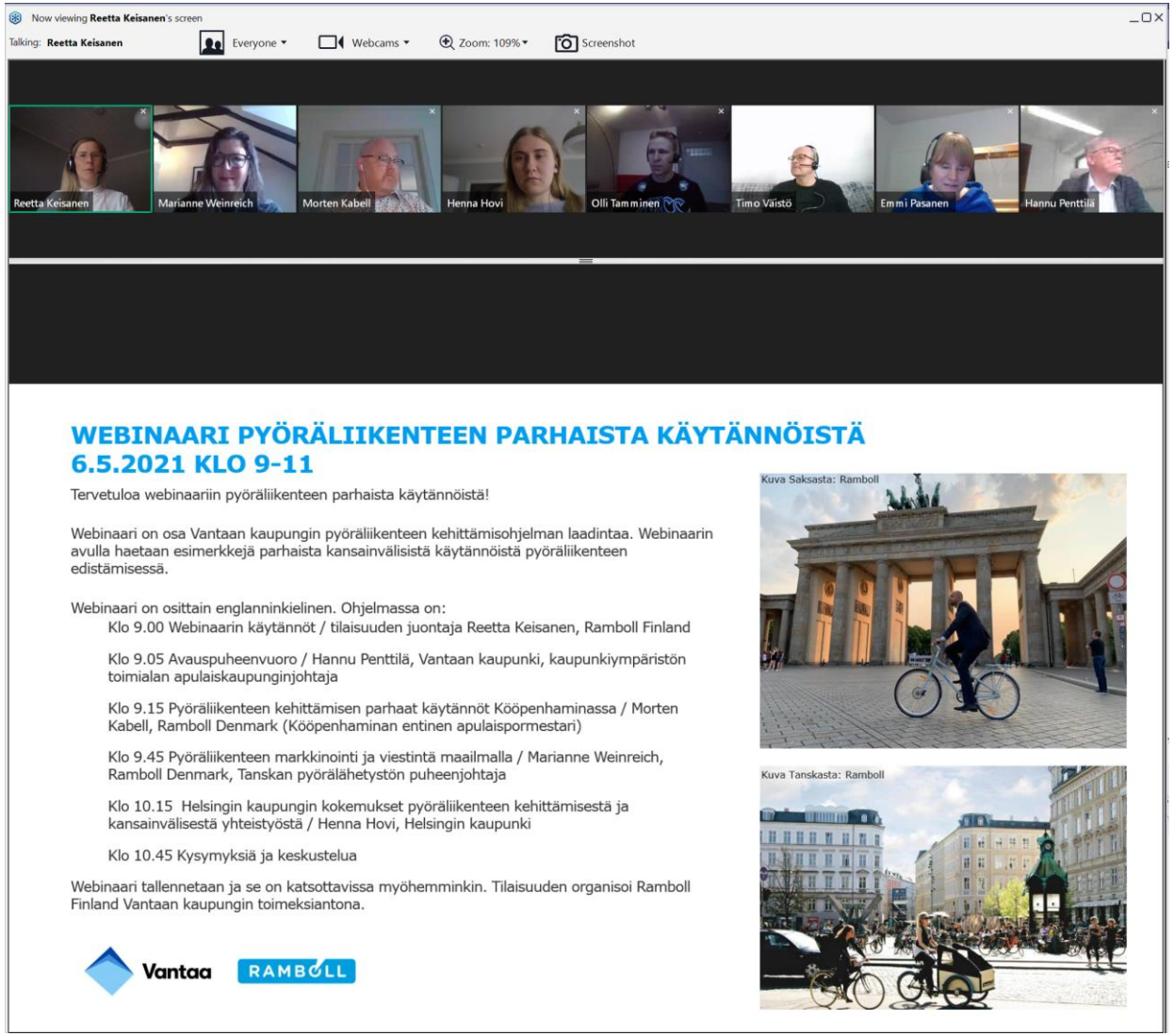

AVAUSPUHEENVUORO

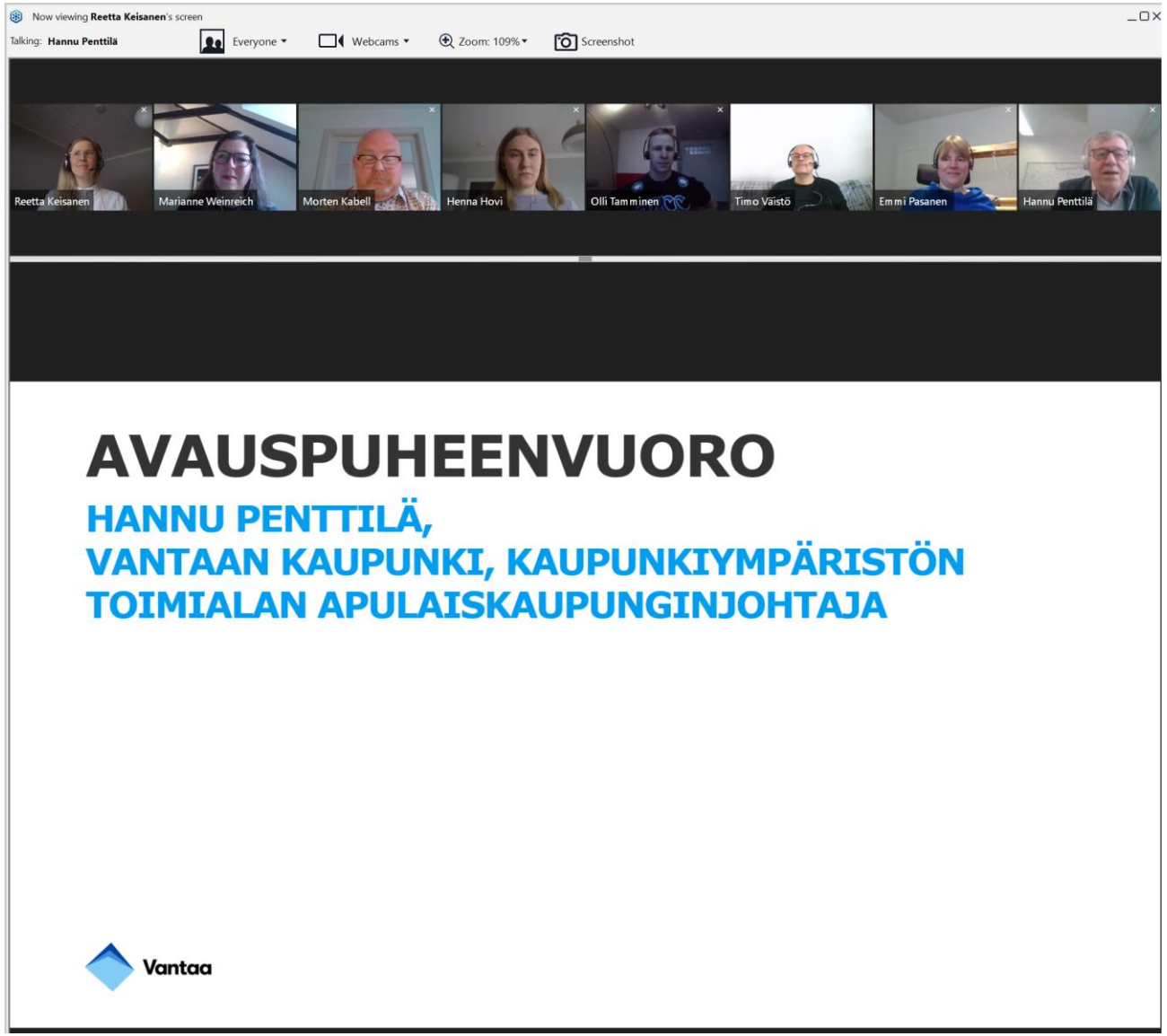

Avauspuheenvuorossa Hannu Penttilä kertoi Vantaan kaupungin strategisista tavoitteista ja siitä miten pyöräliikenteen edistäminen vastaa myös useaan strategiseen tavoitteeseen kuten hiilineutraalisuuteen ja asukkaiden hyvinvointiin.

Pyöräliikenteen parhaat käytännöt Kööpenhaminassa

Morten Kabell esitteli muutosta, mikä Kööpenhaminassa on toteutettu kaupunkiympäristössä useiden vuosikymmenien aikana. Kuvien avulla hän näytti kohteita, joissa on saatu kaupunkitilan tehotonta käyttöä muutettua kohti järkevämpää ja tilatehokkaampaa toteutusta. Kööpenhaminassa on useita esimerkkejä siitä miten kaupunkitilaa on muutettu dramaattisesti kohti ihmisläheistä kaupunkiympäristöä, josta mm. lapset ja iäkkäät sekä liike-elämä hyötyy.

Pyöräliikenteen hyödyt

Kabellin esityksessä korostui myös jatkuvasti pyöräliikenteen hyödyt kaupungin kokonaiskehitykselle. Kööpenhaminassa pyöräliikenteen budjetti vuosin 2005–2020 aikana on ollut yhteensä 280 M€ eli 18,6 milj.euroa vuodessa. Tällä budjetilla on saatu 500 km pyöräteitä ja 10 uutta siltaa. Samalla rahalla on puolestaan saatu 3 km autoliikenteen tunnelia. Näistä luvuista nähdään, että pyöräliikenteen infra on olennaisesti edullisempaa autoilun infraan verrattuna.

Kööpenhaminassa on tehty myös selvitys pyöräliikenteen yhteiskuntataloudellisista hyödyistä, jonka mukaan pyörällä ajetusta kilometristä saadaan + 68 senttiä per kilometri hyötyä, joka tulee terveys ja hyvinvointi vaikutuksista. Sen sijaan autoliikenteestä tulee -78 senttiä per kilometri sen negatiivisten ulkoisvaikutuksien takia.

Tuloksia kööpenhaminassa

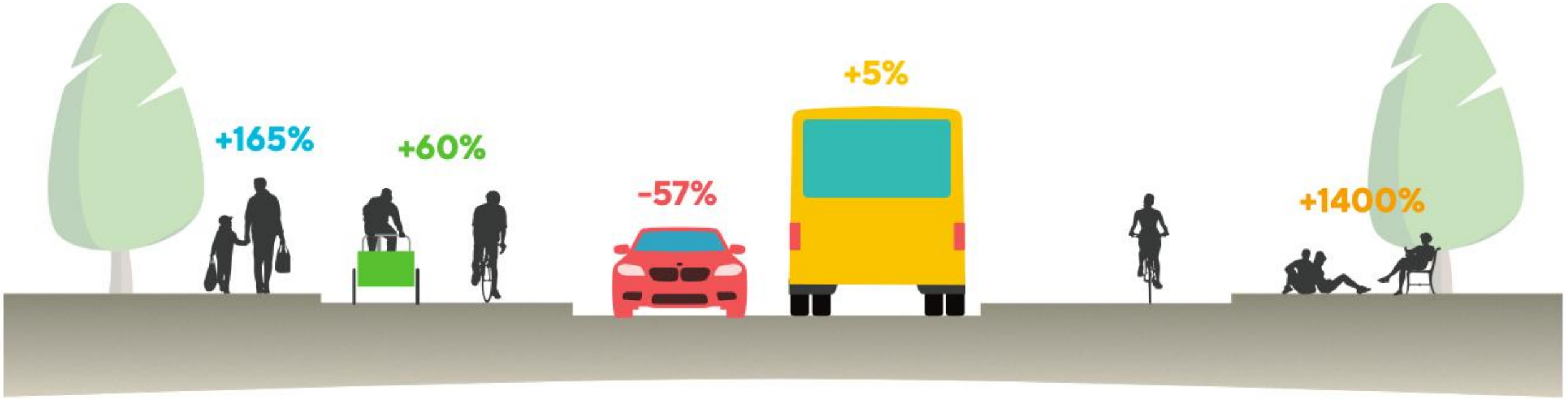

Kabellin esityksessä nähtiin myös konkreettinen esimerkki Kööpenhaminan kadusta, jota on muutettu kaupungin strategian mukaisesti. Kadulla oli aikaisemmin 2+2 ajokaistaa, joista kaksi vaihdettiin jalankulun ja pyöräliikenteen tilaksi ja jäljelle jäi 1+1 ajokaistaa. Muutoksen myötä jalankulkua tuli lisää +165%, pyöräliikenne kasvoi +60%, joukkoliikenteen määrä kasvoi +5% ja joukkoliikenteen matka-aika nopeutui, oleilun määrä lisääntyi +1400%. Muutoksen myötä autoliikenne väheni -57 %. Kokonaisuudessaan ihmisten määrä kadulla kasvoi valtavasti. Kabell kehottikin seurannassa keskittymään ihmisten määrän laskentaan.

Pyöräliikenteen markkinointi ja viestintä maailmalla

Marianne Weinreich esitteli keinoja, joita pyöräliikenteen edistämiseen tarvitaan. Edellytysten elementteinä nousi esiin: poliittinen tahto, mitattavat tavoitteet, budjetti ja pyöräliikenteen suunnitteluun nimetyt henkilöt.

Tämän lisäksi hän nosti esiin keppejä ja porkkanoita, joita edistämisessä kannatta käyttää. Pyöräliikenteen tekeminen helpoksi on yksi keskeinen keino kuin myös autoliikenteen tekeminen vähemmän houkuttelevaksi.

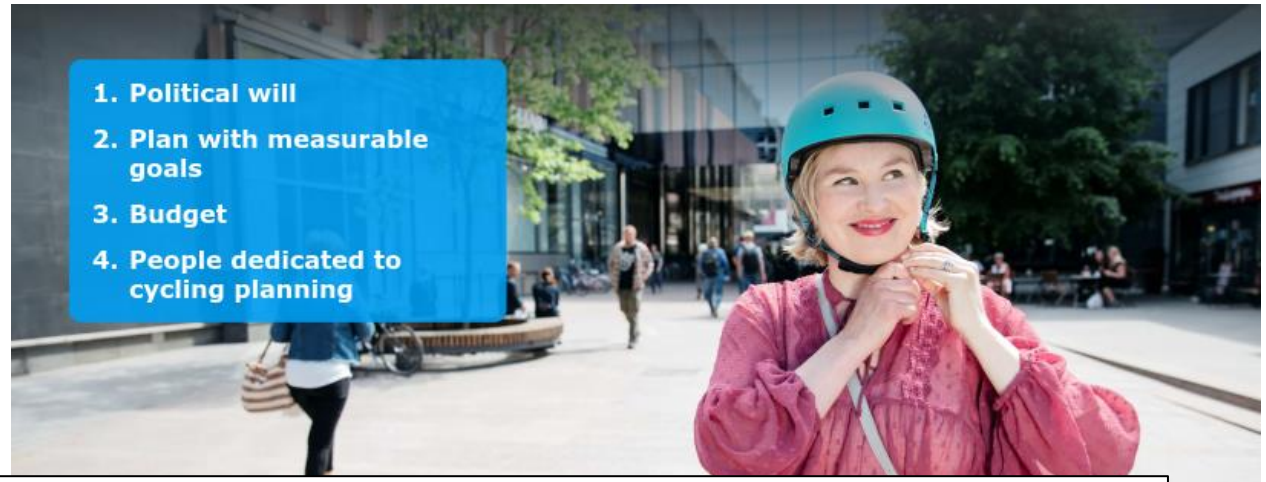

MEASURE TO PROMOTE CYCLING

- Make it safer, easier and more pleasant to cycle
- Make it harder and more expensive to drive
- Promote and brand cycling as the car industry have promoted the car
- Create targeted campaigns and activities that make it possible for different people to try out cycling and different bicycles
- Establish programs that support people in keeping their new habits and making them local role models

Tarvitaan panostusta pyöräilystä kiinnostuneisiin

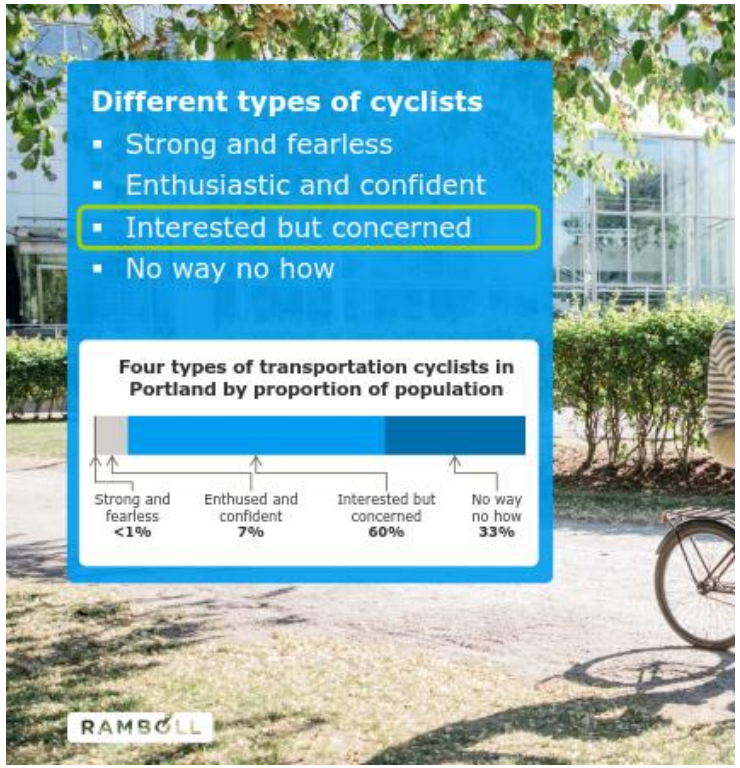

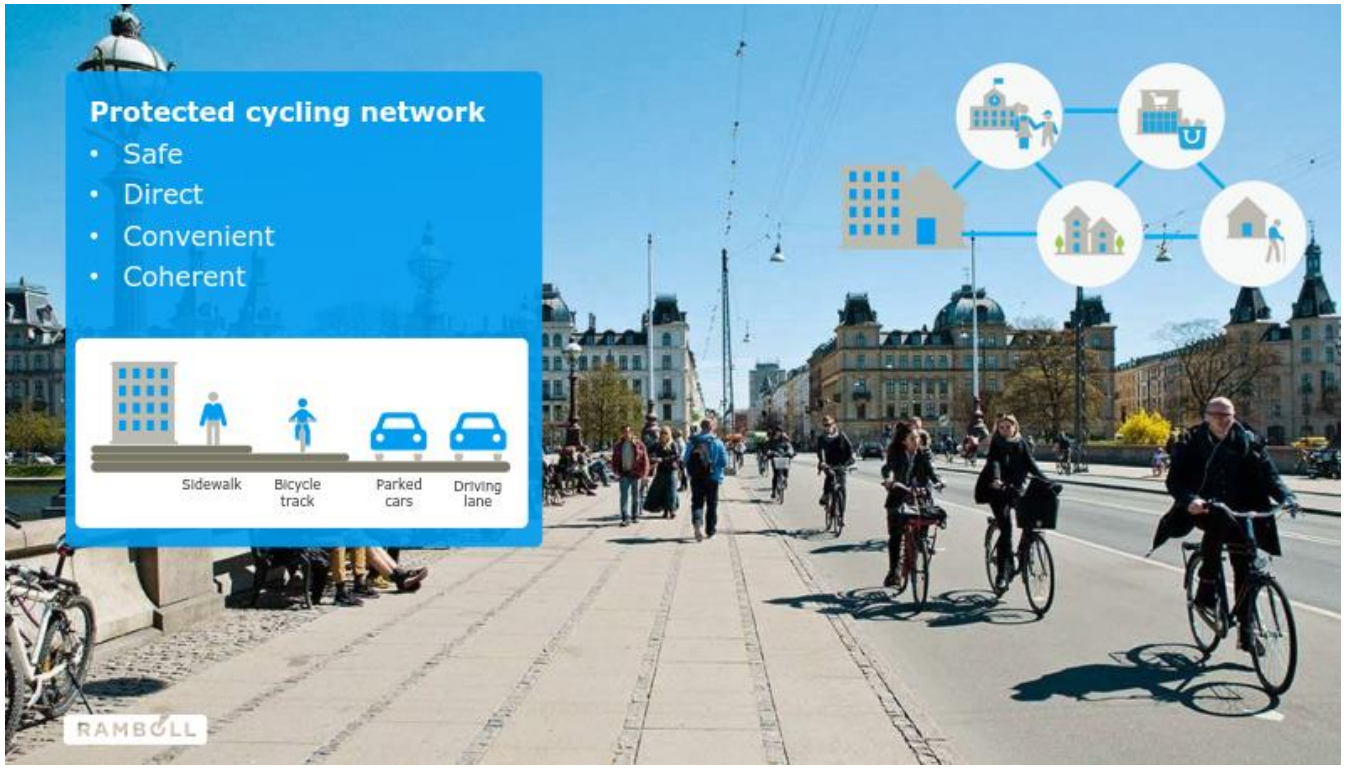

Weinreich suositteli pyöräliikenteen pääkohderyhmäksi heitä ketkä ovat kiinnostuneet pyöräilystä, mutta ovat arkoja pyöräilemään. Heille tarvitaan turvalliset olosuhteet pyöräilyyn. Hyvinä esimerkkeinä nousi useita käytäntöjä suunnitellusta, kuten pyöräpysäköinti, pyöräliikenteen yhdistyminen joukkoliikenteeseen, kolmitasoratkaistut (kuva), vihreät aallot liikennevaloissa sekä muiden erityistarpeiden huomiointi ja pyöräliikenteen palvelut.

Kohderyhmäajattelu viestinnässä ja kampanjoinnissa keskeistä

Weinreich nosti esille tarkennettuja esimerkkejä esittämästään kohderyhmästä, jotka ovat yleensä kiinnostuneita, mutta epävarmoja pyöräilemään. Tällaisia hyviä esimerkkejä ovat mm: lapset ja heidän vanhemmat, naiset sekä seniorit.

Esityksessä oli myös polku onnistuneen pyöräilykampanjan toteuttamiseen.

Helsingin kaupungin kokemukset pyöräliikenteen kehittämisestä ja kansainvälisestä yhteistyöstä

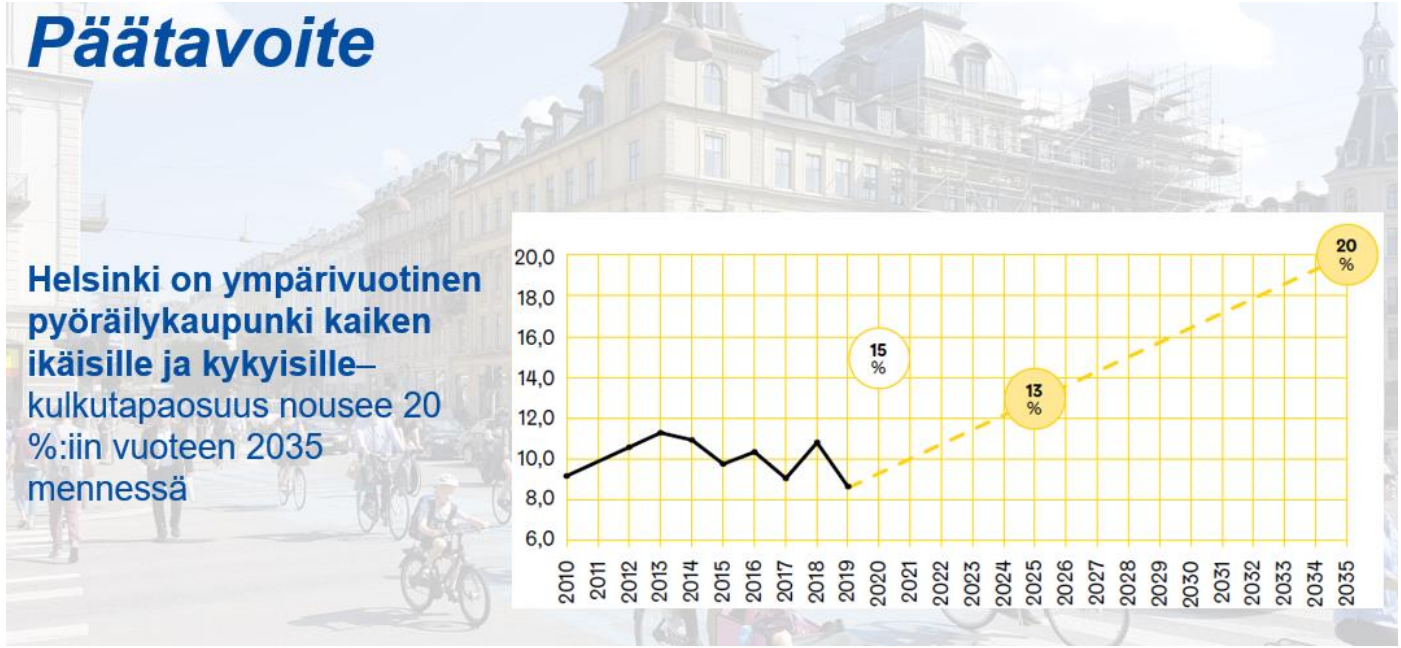

Webinaarissa kuultiin myös naapurikaupungin kokemuksia Henna Hovilta pyöräliikenteen kansainvälisestä kehittämisestä ja uusista tavoitteista.

Helsingin tavoitteena on edelleen pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden merkittävä kasvu, vaikka tämä ei olekaan edennyt viime vuosina tavoitteiden mukaisesti.

Infran kehittäminen on keskeistä

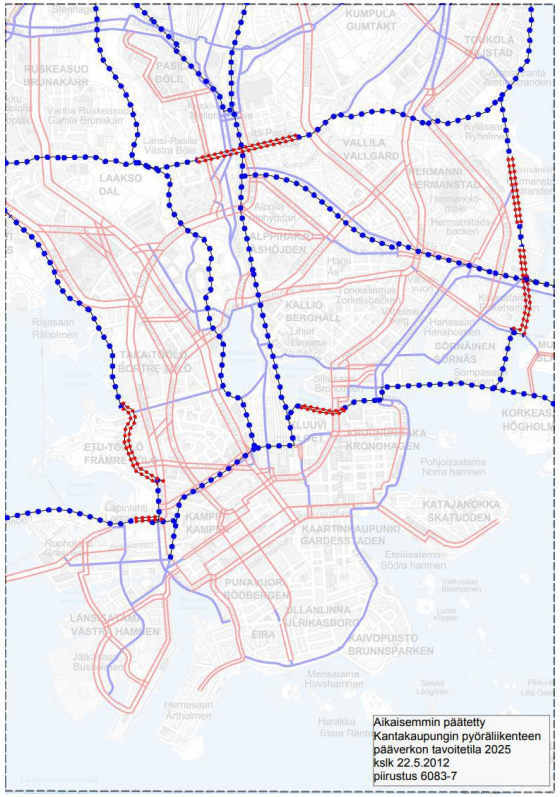

Hovi kertoi, että Helsingin suurin haaste on pyöräliikenteen verkon katkonaisuus ja tästä syystä pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvu on tavoitteesta jäljessä.

Helsingissä ollaan kuitenkin rakentamassa verkkoa ja toteuttamista vauhdittamassa. Tähän on osoitettu selkeä budjetti ja verkko rakennetaan vuosi vuodelta eteenpäin.

Resurssit ratkaisee

Taulukko 1. Pyöräliikenteen edistämisen henkilöresurssit ja investoinnit

Kaupunki	Asukasluku	Henkilöresurssit	Erillis-investoinnit M€	Investoinnit €/as	Pyöräilyn kulkumuoto-osuus (työ- ja opiskelu-matkat)	Huom!
Helsinki	650 000	3-7	7-20	11-30	14 %	Liikenne- ja katusuunnittelussa on lisäksi useita henkilöitä, jotka edistävät pyöräliikennettä osana muita tehtäviä.
Kööpenhamina	620 000	20	11-27	18-44	49 %	Lisäksi pyöräilyä edistäviä henkilöitä sulautettuna muuhun organisaatioon
Amsterdam	870 000	18	58	67	36 %	Kulkumuoto-osuus sisältää kaikki matkat. Investoinnit eivät sisällä projektikohteita, uusia alueita ja pyöräpysäköintikeskuksia
Munchen	1 530 000	18	11	7	18 %	
Tukholma	960 000	15-20	19-26	20-27	16 %	

Helsingissä nykyinen budjetti on merkittävä myös kansainvälisessä vertailussa, kuten myös henkilöresurssit, jotka ovat merkittävässä roolissa jotta budjetti voidaan käyttää suunnitellusti.

Mielikuviin muutosta

Urheilupyöräily → Pyöräliikenne

Henna Hovi toi Helsingistä esille, että pyöräliikenteen markkinoinnissa keskitytään luomaan mielikuvaa arkisesta liikennemuodosta, joka sopii mahdollisimman monelle eikä urheilupyöräilystä.

Helsinki hakee mallia maailmalta

Hovi nosti myös esille, että pyöräliikenteen osalta on olemassa jo paljon erittäin hyviä ratkaisuita, joita voidaan hyödyntää. Tällöin pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen, jolloin pääsee nopeammin toteutukseen.

Rotenturmstraße, Wien

Suositukset Vantaan kaupungille 1/2

1

Pyöräliikenteelle tarvitaan selkeä **budjetti**, jotta kaupunkia saadaan kehitettyä entistä enemmän kestävän liikkumisen varaan. Tällä vahvistetaan myös resurssitehokasta ja ihmisystävällistä tilan käyttöä kaupungissa sekä pidetään myös huolta kaupunkilaisten aktiivisesta liikkumisesta eli myös hyvinvoinnista.

2

Laadukkaan sekä jatkuvan **pyöräliikenteen verkon rakentaminen** on keskeistä, jotta pyöräliikenteen kulkutapaosuus kasvaa. Verkon rakentaminen edellyttää laadukkaan verkkosuunnitelman sekä budjetin pyöräliikenteelle.

3

Pyöräliikenteen kehittäminen vaati **henkilöresursseja**. Henkilöresursseilla varmistetaan mm. että kaupungilla on mahdollisuus edistää pyöräliikenteen verkon suunnittelua ja rakentamista sekä koordinoida pyöräliikenteeseen liittyvää yhteistyötä, niin kaupungin sisällä kuin ulkoistenkin organisaatioiden kanssa.

Suositukset Vantaan kaupungille 2/2

4

Pyöräliikenteen kehittämisessä tulee **keskittyä niihin, jotka ovat kiinnostuneita, mutta arkoja pyöräilemään**. Tämä tarkoittaa laadukasta ja sujuvaa infraa sekä markkinoinnin kohdentamista tähän ryhmään (mm. lapset ja nuoret). Tällä kohderyhmävalinnalla palvellaan myös enemmän pyörällä liikkuvia.

5

Pyöräliikenteen markkinoinnissa tulee kiinnittää huomiota siihen, että **luodaan mielikuvaa arkisesta liikennemuodosta**, joka sopii useille ja eikä niinkään kilpaurheilusta. Tällä luodaan myös mielikuvaa siitä että pyöräily sopii usealle.

6

Pyöräliikenteen edistämisessä kannattaa **hyödyntää parhaita kansainvälisiä ratkaisuja**, koska niiden on jo todettu toimivan ja pyöräliikenteen kulkutapa-osuus on saatu korkeaksi mm. Amsterdamissa ja Kööpenhaminassa. Näitä malleja voidaan myös hyödyntää nopealla aikataululla ja saada muutosta aikaan nopeammin.

LIITTEET

- LIITE 1. TOIMENPIDEKORTIT
- LIITE 2. ASUKASKYSELYN TULOKSET
- LIITE 3. KANSAINVÄLISET PARHAAT KÄYTÄNNÖT
- LIITE 4. HEAT-LASKELMA
- LIITE 5. TAVOITTEIDEN KOONTI LÄHTÖTIEDOISTA

HEAT-laskenta

HEAT-työkalu

- WHO:n kehittämä HEAT-työkalu (Health Economic Assessment Tool) on menetelmä, jolla voidaan laskea kävelyn ja pyöräliikenteen yhteiskuntataloudellinen arvo.
- HEAT-menetelmän perusta on aktiivisen liikkumisen tuomien terveyshyötyjen taloudellinen arviointi aikuisikäisellä väestöllä kokonaiskuolleisuuden kautta.
- Vuonna 2009 julkaistu verkkopohjainen laskuri (www.heatwalkingcycling.org/) perustuu monitieteellisen asiantuntijaryhmän kokoamaan ja vertailemiin kuolleisuuslukuihin ja ihmishengen tilastollisiin arvoihin. Vuonna 2017 työkaluun on lisätty fyysisen aktiivisuuden rinnalle onnettomuus-riskin, CO2 –päästöjen ja ilmansaasteiden taloudellisen säästön arviointi kulkumuotomuutosten myötä.

❖ **Työkalun käyttökohteita ja laskennan tuloksia voidaan soveltaa esimerkiksi:**

- Uuden pyöräily- tai kävelyinfrastruktuurin suunnittelun perustelussa
- Kuolleisuuden vähenemisen taloudelliseen arviointiin nykyisillä ja tavoitelluilla kulkutapajakaumilla
- Lähtötietojen tuottamiseen laajempia taloudellisia laskelmia varten osana kaupunkisuunnittelua

Työkalun rajaukset

- Tarkoitettu tavanomaiseen ja säännölliseen käyttäytymiseen kohdistuvan vaikutuksen arvioimiseen väestötasolla.

- Arvioitavaan kohderyhmään kuuluvat aikuiset (pyöräilyn osalta 20-64 ja kävelyn osalta 20-74-vuotiaat).

- HEAT-laskenta ottaa huomioon vain liikunnan määrän lisääntymisen aiheuttamat muutokset *kuolleisuuteen,* mutta ei esimerkiksi sairauspoissaolojen tai ennenaikaisten eläköitymisen vähenemisen vaikutuksiin.

- Laskentatyökalu olettaa pyöräilyn olevan lineaarisessa suhteessa kuolleisuuteen eli aktiivisen liikkumisen määrän kasvaessa myös mahdollisuus kuolla mistä tahansa syystä vähenee samassa suhteessa tiettyihin raja-arvoihin saakka.

Laskelman lähtötiedot

Kulkumuoto	Ikäluokka	Populaatio	Kuolleisuus /100 000 as.	Ihmishengen tilastollinen arvo	Diskonttauskorko
Pyöräliikenne	20-64	146 636	201	2 560 000€	3,5%

- Lähteet: Tilastokeskus (Vantaa), 2020. Kuolleisuus laskettu 5v keskiarvona. Tie- ja rautatieliikenteen hankearvioinnin yksikköarvot 2018

Kulkumuoto km/asukas/vrk	Lähtötilanne (pyöräliikenteen kulkutapaosuus 7,3%)	Tavoite 2030 (pyöräliikenteen kulkutapaosuus 20%)
Pyöräliikenne	0,89	2,44

- Lähde: HSL 2018.

Tulokset

Kulkumuoto	Ennenaikaisen kuolleisuuden vähenemä (hlö)		Laskennallinen hyöty	
	Vuodessa	9 vuodessa	Vuodessa	9 vuodessa (sis. 3,5% diskonttaus)
Pyöräliikenne	8,9	80	22 600 000€	165 000 000€

- **Pyöräliikenteen** lisääntyminen kulkutapatavoitteen mukaiseksi merkitsisi yli 22 miljoonan €:n suuruisia vuotuisia hyötyjä ennenaikaisen kuolleisuuden vähenemisen myötä. Yhdeksässä vuodessa (v.2030 mennessä) hyöty olisi 165 M€.

Huomioita

- Kulkutapojen muutos Vantaalla asetettujen tavoitteiden mukaiseksi pyöräliikennettä suosivaksi toisi merkittäviä säästöjä fyysisen aktiivisuuden lisääntymisen myötä vuosittain.
- HEAT-laskenta tehtiin myös liikenneonnettomuuksien ja päästöjen osalta. Niiden vaikutus oli kuitenkin vähäinen verrattuna fyysisen aktiivisuuden tuottamiin hyötyihin, että ne on jätetty raportista pois.
- Laskentatyökalua käytettäessä tulee huomioida, että HEAT-menetelmä ei sellaisenaan ota huomioon onnettomuusriskin muutoksia kulkutapojen käytön muutosten myötä (ns. Safety In Numbers –ilmiö) eikä ajoneuvoteknologian kehitystä.
- Menetelmä ei myöskään huomioi sairastavuudessa tapahtuvia muutoksia lisääntyneen liikkumisen myötä eikä ennenaikaisen eläköitymisen vähenemistä, joten kulkumuotojakauman muutoksen tuomat säästöt voivat olla todellisuudessa esitettyä merkittävästikin mittavammat.

LIITTEET

- LIITE 1. TOIMENPIDEKORTIT
- LIITE 2. ASUKASKYSELYN TULOKSET
- LIITE 3. KANSAINVÄLISET PARHAAT KÄYTÄNNÖT
- LIITE 4. HEAT-LASKELMA
- LIITE 5. TAVOITTEIDEN KOONTI LÄHTÖTIEDOISTA

Tavoitteiden koonti lähtötiedoista

05/2021

Yhteenveto

1

Valtakunnallisesti kävely ja pyöräliikenne on tunnistettu merkittäväksi kehitysalueeksi **etenkin kaupunkiseuduilla.** Valtio tavoittelee 30 % kasvua kävely- ja pyörämatkoissa vuoteen 2030 mennessä, ja uusista matkoista **vähintään puolet** tulisi siirtymänä henkilöautomatkoista.

2

Helsingin seudulla edistetään erityisesti **raide- ja pyöräliikenteen yhteenkytkentää.** Seudun MAL-sopimuksen myötä pyöräliikenteen edistämiseen on osoitettu seudulla **merkittäviä rahoitusosuuksia.**

3

Vantaan tavoitteena on kehittää itseään **joukkoliikenne- ja pyöräilykaupungiksi**. Asumisen laatua lisätään toteuttamalla yhä laajempaa pyörätieverkostoa. Kestävän liikkumisen alueilla tavoitteena on, että kävely, pyöräily ja joukkoliikenne **tarjoavat todellisen vaihtoehdon henkilöautolle**.

Yhteenveto

4

Keskusta-alueilla on huolehdittu **laadukkaasta pyöräpysäköinnistä** ja sen hyvästä sijoittumisesta eri toimintoihin nähden, koska jokainen pyöräilty matka alkaa ja päättyy pysäköintiin. Pyöräilyn pääreitit ovat **suoria, jatkuvia ja mukavia**, minkä lisäksi ne ovat hyvin saavutettavia muulta verkolta.

5

Raideliikenteen rooli on hiilineutraalissa kaupungissa merkittävä, ja raideliikenteen saavutettavuus on erityisen tärkeää pyörällä. Pyöräpysäköinti tuodaan **kaikkien Vantaan ratikan pysäkkien** yhteyteen.

6

Vantaan tiivistyessä liikkumisen tarve lisääntyy, mutta liikenteen käytettävissä oleva tila ei kasva. Siksi **liikkumista on tarpeen suunnata kapasiteetiltaan tehokkaisiin kulkutapoihin**, kuten joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn.

Valtakunnalliset

Valtakunnallinen kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelma (Julk. 2018, tavoitevuosi 2030, LVM, lähde)

”Tavoitteena on lisätä sekä kävely- että pyörämatkojen määrää **30 prosentilla** vuoteen 2030 mennessä (nykytilaan verrattuna)”

”Tavoitteena on, että **vähintään puolet** uusista kävely- ja pyöräilymatkoista tulisi **siirtymänä henkilöautomatkoista**”

[…]”liikenteen päästöjen, liikennekuolemien ja liikenneonnettomuuksien vähentämisellä yhdessä kansanterveyden parantumisen kanssa haetaan yhteiskunnalle **miljardien eurojen säästöjä**”

Fossiilittoman liikenteen tiekartta (julk. luonnos 14.1.21, Tavoitevuosi 2030&2045, LVM, lähde)

”Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn ja muiden kestävien liikkumismuotojen osuus matkasuoritteesta **kasvaa merkittävästi** vuoteen **2030** mennessä”

”Kunkin kestävän kulkutavan suorite kasvaisi **noin 23 %** vuoteen **2045** mennessä”

”**Infrainvestointien suunnittelun** tulisi jatkossa **perustua asetettuun tavoitetilaan**, ei suoritteiden kasvuennusteisiin”

”Liikenneverkko tukee ja edistää **kestävää yhdyskuntarakennetta**”

”Liikenneverkon suunnittelussa ja parantamisessa **priorisoidaan kestäviä liikkumis- ja kuljettamistapoja**”

Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita **infran rakentamisella** ja esimerkiksi **pyöräpysäköintiin panostamalla**

Valtakunnalliset

12-vuotinen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (julk. luonnos 21.1.21, tavoitevuosi 2031&2032), LVM, lähde)

”**Työmatkaliikkuminen** tapahtuu kaupungeissa, työssäkäyntialueilla ja kaupunkiseutujen välillä **pääasiassa kestävillä kulkutavoilla**”

”**Kävellen ja pyöräillen** tehdyt matkat ovat **merkittävästi korvanneet henkilöautoilla** tehtyjä matkoja erityisesti kaupunkiseuduilla.”

”Ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikkumismuotoja paranevat - erityisesti kaupunkiseuduilla.”

”Liikennejärjestelmän **yhteiskuntataloudellinen tehokkuus** paranee”

Eri väestöryhmien liikkumismahdollisuudet turvataan sosiaalisen kestävyyden takaamiseksi

”Liikenneverkkoa laajennetaan vain, jos siten edistetään **kestäviä rakenteita**”

Kaikki liikennemuodot kattava liikenneturvallisuusstrategia, julk. tavoite 2021, tavoitevuosi 2022-2026, LVM, lähde)

”Tieliikenteen osalta […] tavoite kytkeytyy erityisesti **EU:n nollavisioon**, jonka päämääränä on vähentää **tieliikennekuolemien määrä nollaan**”

”Tavoitteena on **liikenneturvallisuuden parantaminen kokonaisvaltaisesti** ja luoda edellytyksiä liikenteen turvalliseen kehitykseen tulevaisuudessa, ottaen erityisesti huomioon liikenteen digitalisaation ja automatisaation sekä **liikennekäyttäytymisen**”

Liikenteen verotuksen uudistamista selvittävä työryhmä, julk. väliraportti 21.8.2020, tavoitevuosi 2021, VVM, lähde)

”Hallitusohjelman kirjaus kevyen liikenteen työsuhde-etujen tukemisesta voitaisiin toteuttaa ottamalla käyttöön **työsuhdepolkupyörien verotuki**. Tuen tavoitteena olisi **pyöräilyn osuuden kasvattaminen työmatkaliikenteessä**”

Etelä-Suomen liikennestrategia 2020

(Julk. 2020, Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen ja Kymenlaakson liitot, tavoitevuosi 2031&2032, lähde)

Kestävyys

”Ihmisten mahdollisuudet valita **kestävämpiä liikkumismuotoja** paranevat – erityisesti kaupunkiseuduilla.”

”Kun maankäyttöä ohjataan ensisijaisesti kestävän liikenteen käytäviin ja keskuksiin, yhä useampi pystyy halutessaan valitsemaan jonkin kestävän kulkutavan päivittäisessä liikkumisessaan.”

”**Käyttäjälähtöisten matkaketjujen ja kestävän liikenteen edistämisellä**, maankäytön suunnittelulla ja tietoliikenneyhteyksien kehittämisellä voidaan **vähentää henkilöautoliikenteen määrää**. ”

”Nopeasti toteutettavilla **pienillä parannustoimenpiteillä** voidaan poistaa nopeasti kestävien liikkumismuotojen pullonkauloja ja **parantaa kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta**”

Saavutettavuus

”Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee.”

”Kun maankäyttöä ohjataan ensisijaisesti kestävän liikenteen käytäviin ja keskuksiin, liikkumisen ja liikennejärjestelmän kunnossapidon kustannukset pienenevät.”

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenneturvallisuussuunnitelma 2018

(Julk. 2018, Uudenmaan ELY-keskus, tavoitevuosi 2020-2025, lähde)

”Vuosien 2020–2025 onnettomuustavoitteeksi asetettiin valtioneuvoston periaatepäätöstä noudattaen 50 % onnettomuusvähenemä sekä liikennekuolemien että loukkaantumisten osalta. ”

”Uudeksi tavoitteeksi nostettiin lisäksi liikenteessä vakavasti loukkaantuneiden määrä, jota on tilastoitu vuodesta 2014 lähtien. Vakaville loukkaantumisille asetetiin Uudenmaan ELY-keskuksen alueella samat vähentämistavoitteet kuin muille loukkaantumisille (25 % vuoteen 2020 ja 50 % vuoteen 2025).”

”Tavoitteena on, että vuonna 2025 Uudenmaan ELY-keskuksen alueen liikenteessä tapahtuu vuodessa enintään

- 19 liikennekuolemaa
- 1 365 loukkaantumista
- 177 vakavaa loukkaantumista”

Uusimaa-kaava 2050

(Julk. 2018, päiv. 11/2020, Uudenmaan liitto, lähde)

Uusimaa-kaavan 2050 tavoitteita:

”Kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino”

”Kestävä kilpailukyky”

”Hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen”

”Ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnonvarojen kestävä käyttö”

MAL-suunnitelma

MAL-2019, (tavoitevuosi 2030, lähde)

”Raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset, tieliikennettä kehitetään tavara- ja joukkoliikennelähtöisesti”

”Kestävien kulkutapojen (kävely, pyöräily, joukkoliikenne) osuus seudun kulkutapajakaumasta on vähintään 70%”

”Väestöstä vähintään 85% sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille”

Vantaan kaupungin strategia

(julk. 2017, tavoitevuosi 2018-2021, lähde)

”Vantaata kehitetään enenevissä määrin joukkoliikenne- ja pyöräilykaupungiksi. Tulevaisuudessa yhä useampi pyöräilee ainakin osan työmatkastaan. Pyöräilyn ja muun kevyenliikenteen infrastruktuuria parannetaan.”

”Vantaan tavoitteena on ympäristöystävällisten liikkumismuotojen ja monimuotoisten liikenneratkaisujen edistäminen.”

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset (julk. 2018, lähde)

”Vantaa edistää asumisen laatua esimerkiksi suunnittelemalla ja toteuttamalla yhä laajempaa pyörätieverkostoa ja lisäämällä virkistyskäyttömahdollisuuksia jokivarsilla. ”

”Vantaa haluaa olla entistä vahvemmin pyöräilykaupunki, jossa yhä useampi asukas taittaa työmatkansa polkupyörällä. Pyöräilyn ja kevyenliikenteen infrastruktuurin parantamiseen panostetaan jatkuvasti.”

Vantaan liikennepoliittinen ohjelma VALO (julk. 2016, lähde)

”Liikenne Vantaalla on turvallista sekä sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestävää. Liikennesuunnittelu tukee maankäytön kehittämistavoitteita ja elinkeinoelämän kilpailukykyä.”

”Tavoitteena on, että keskusta-alueilla kävely on houkuttelevaa, ympäristö viihtyisä ja palvelutarjonta kattava. Keskustoihin luodaan viihtyisät puitteet oleskelulle ja ajanvietolle. Ne eroavat ympäristöstään myös liikkumiskäyttäytymisen osalta: kävely, pyöräily ja joukkoliikenteen käyttö on keskustoissa merkittävästi muita alueita tyypillisempää.”

”Keskusta-alueilla on huolehdittu laadukkaasta pyöräpysäköinnistä ja sen hyvästä sijoittumisesta eri toimintoihin nähden. Alue on rauhoitettu nopealta pyöräilyltä. Pyöräilyn pääreitit eivät mene keskusta-alueen läpi, mutta yhteydet pyöräilyn pää- ja muille reiteille on varmistettava ja opastettava laadukkaasti.”

”Keskustan tulee olla hyvin saavutettavissa kaikilla kulkumuodoilla”

”Kestävän liikkumisen alueilla tavoitteena on, että kävely, pyöräily ja joukkoliikenne tarjoavat todellisen vaihtoehdon henkilöautolle. Alueella tarjotaan sujuvat, laadukkaat ja kilpailukykyiset yhteydet joukkoliikenteen runkoyhteyksien ja pyöräilyn pääreittien pohjalta. Joukkoliikenteen vuoroväli on tiheä ja pysäkkien palvelutaso korkea. Pyöräilyn pääreitit ovat laadukkaita. Laatutekijöinä ovat reittien suoruus, jatkuvuus ja mukavuus. Nämä syntyvät oikeanlaisesta mitoituksesta, suorista ajolinjoista, hyvästä opastuksesta ja erottelusta. Runkoyhteyksien lisäksi huolehditaan niiden hyvästä saavutettavuudesta muulta verkolta. ”

”Liikenteen suunnittelussa on huomioitava kulkuyhteydet virkistysalueille myös pyörällä ja joukkoliikenteellä. ”

”Saavutettavuutta parannetaan erityisesti lyhentämällä kestävien liikkumismuotojen matka-aikaa laadukkaiden joukkoliikenteen ja pyöräilyn runkoyhteyksien avulla.”

Resurssiviisauden tiekartta

(julk. 2018, tavoitevuosi 2030, lähde)

”Kaupungissa edistetään viisasta liikkumista myös joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn kehittämistoimin. Tulevaisuudessa suunnittelussa tulee myös ottaa paremmin huomioon erilaisten liikkumismuotojen tarpeet kuten skeittaaminen ja rullaluistelu sekä sähköavusteiset liikkumisvälineet. Lisäksi kaupunki myös tukee kaupunkipyörien käyttöönottoa.”

”Pyöräily edistää kansanterveyttä ja vähentää autoilusta aiheutuvia kustannuksia. Budjetoinnissa tarvitaankin kauaskantoisempaa näkökulmaa kuin talousarviokausi.”

Vantaa on sitoutunut olemaan hiilineutraalikaupunki vuonna 2030. Siihen tähtäävät tavoitteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Hiilineutraalisuutta tavoitellaan esimerkiksi näillä toimilla:

”Vantaalla panostetaan erityisesti toimivaan joukkoliikenteeseen sekä jalankulun ja pyöräilyn kehittämiseen. Raideliikenteen rooli on hiilineutraalissa kaupungissa merkittävä: arvioidaan, että tulevaisuudessa kilometrin säteellä Kehäradan asemista asuu 200 000 asukasta ja sijaitsee 200 000 työpaikkaa.

Kevyen liikenteen väylien laatua parannetaan keskustojen kehittämisen yhteydessä. Suunnitteilla on niin uusia kevyen liikenteen väyliä kuin pyöräilyn laatukäytäviä, joiden laatuun ja talvikunnossapitoon kiinnitetään erityistä huomiota”

Vantaan pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma (Julk. 2021, lähde)

”Vantaa haluaa kehittyä pyöräilykaupungiksi – tavoitteena on nostaa pyöräilyn kulkumuoto-osuutta ja saada aikaan 4 % kasvu pyöräliikenteen määrissä vuosittain. Muutoksen tavoittelussa tärkeä kehittämisteema on pyöräpysäköinti, koska jokainen pyöräilty matka alkaa ja päättyy pysäköintiin”

”Vantaan tavoite nostaa pyöräilyn kulkutapaosuus 15 prosenttiin (syyskuun arkipäivän matkoista). Tavoite tarkistetaan laadittavassa pyöräliikenteen edistämisohjelmassa.”

Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (julk. 2020, tavoitevuosi 2030, lähde)

”Pääpyöräreittiverkon suunnittelun tavoitteena oli pyöräilyn houkuttelevuutta parantava yhtenäinen ja laadukas verkosto. Työ toimii kaavoituksen, tarkemman suunnittelun ja investointisuunnittelun pohjana. ”

”Tavoitteissa linjattiin, että baanoilla ja siirtymävaiheessa laatukäytävillä talvikunnossapito tulisi järjestää tehostettuna, harjasuolausmenetelmää käyttäen. Pääpyöräreittien luonteeseen, tyypilliseen sijaintiin ja pyöräilijämääriin nojaten pääpyöräreittien osalta linjattiin, että pääpyöräreitit I tulisi kuulua ensimmäiseen kunnossapitoluokkaan ja pääpyöräreitit II toiseen kunnossapitoluokkaan.”

Vantaan liikuntapoliittiset linjaukset (julk. 2021, tavoitevuosi 2030, ei e-julkaisua)

”Liikuntaolosuhteet vastaavat laadullisesti käyttäjien tarpeita ja niitä on riittävästi suhteessa asukasmäärään”

”Palvelut kohdistuvat laadullisesti ja määrällisesti entistä enemmän riskiryhmien tarpeisiin”

”Harrasteliikunta on erityisesti kaikkien lasten ja nuorten saavutettavissa ja sen mahdollisuudet eivät riipu sosioekonomisesta taustasta tai asuinpaikasta”

”Urheiluseuratoiminta on monipuolista ja se perustuu vireään kansalaisaktiivisuuteen”

”Digitaaliset ratkaisut takaavat palveluiden saavutettavuuden ja mahdollistavat kustannustehokkaan palvelutuotannon”

Ulkoilureittien tavoitesuunnitelma (julk. 2021, tavoitevuosi 2030, lähde)

”Työn tarkoitus on osoittaa puuttuvat seudulliset ulkoilureittiyhteydet, selkeyttää ulkoilureittien suunnittelun asemaa kaupungin organisaatiossa (risteävät väylähankkeet, päällekkäinen virkistyskäyttö yms.) sekä alustavasti ohjata tulevaa reittien suunnittelua.”

”Tavoitesuunnitelmassa on keskitytty seudullisesti merkittäviin pitkiin ja jatkuviin yhteyksiin ja toissijaisesti otettu mukaan joitain paikallisyhteyksiä, mikäli ne ovat esim. lasten koulumatkaliikkumisen kannalta merkittäviä.”

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma 2022 - 2025

(Julk. ei julkaistu vielä , tavoitevuosi 2025)

”Kiinnitetään erityistä huomiota lasten liikkumisen turvallisuuteen

- Liikenneturvallisuustoimenpiteitä suunnataan koulujen ympäristöön ja koulureiteille
- Koulujen pihat tukevat turvallista liikkumista ja kestävien kulkumuotojen käyttöä
- Koulujen ja päiväkotien saattoliikenteen järjestelyt suunnitellaan turvallisiksi”

”Huolehditaan työmaiden väliaikaisten järjestelyjen turvallisuudesta

- Huolehditaan, että erityisesti jalankulun ja pyöräliikenteen esteettömyys ja sujuvuus toteutuvat työmaiden väliaikaisissa järjestelyissä.”

”Tehostetaan viestintää ja kehitetään internet-sivujen sisältöä

- Viestinnän keinoin halutaan vaikuttaa kuntalaisten toimintaan, valintoihin ja asenteisiin liikenteessä.
- Tarjotaan kaupungin internet-sivuilla ajankohtaista tietoa liikenteen palveluista (pyöräpysäköinti, esteettömät reitit, joukkoliikenne jne.)
- Osallistutaan erilaisiin kampanjoihin ja viestitään niistä (esim. pyöräilyviikko ja liikenneturvallisuusviikko)”

”Parannetaan asukkaiden osallistumista turvallisuuden edistämiseen”

- Mahdollistetaan kuntalaisten osallistaminen, riittävä vuoropuhelu ja luodaan kuntalaisille mahdollisuuksia kehittää turvallisuutta yhdessä kaupungin kanssa. Esimerkiksi turvallisuuskävelyt, koulun liikkumissuunnitelman laatiminen oppilaiden kanssa ja erilaiset kyselyt.”

Vantaan yleiskaavan liikenteelliset vaikutukset (Julk. 2019, tavoitevuosi 2030&2050, lähde)

”Luodaan kaupunkikeskusten väleille korkealaatuiset pyöräväylät, jotka ovat myös osa seudun baanaverkkoa”

”Vuoteen 2030 matkamäärät kasvavat nykytilanteesta noin 33 %. Kasvu painottuu kävelyyn ja joukkoliikenteeseen. Automatkojen määrä kasvaa maltillisemmin vain 2 % nykytilanteesta. Joukkoliikenteellä tehtyjen matkojen määrä lähes kaksinkertaistuu.

Matkamäärien kasvun painottuminen kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen on positiivinen kehityssuunta, koska kaupungin tiivistyessä liikkumisen tarve lisääntyy, mutta liikenteen käytettävissä oleva tila ei kasva. Siksi liikkumista on tarpeen suunnata kapasiteetiltaan tehokkaisiin kulkutapoihin, kuten joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn.”

Vantaan ratikan yleissuunnitelma

(julk. 9/2019, lähde)

”Vuonna 2050 seudulla on siirtynyt henkilöautoista yli 5 000 henkilöä enemmän joukkoliikenteen, pyöräilyn tai jalankulun pariin verrattuna bussivaihtoehtoon”

”Pyöräpysäköinti tuodaan kaikkien pysäkkien yhteyteen”

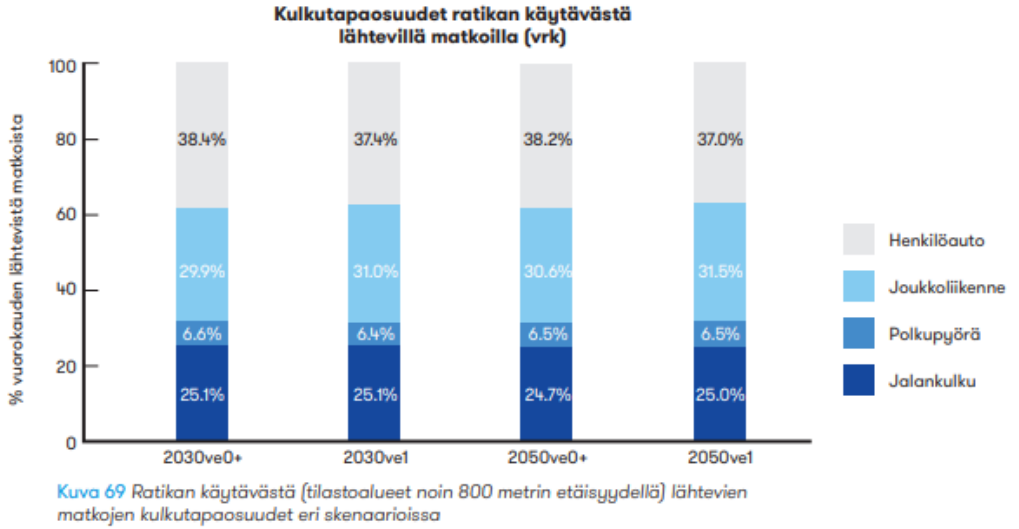

Kuva 69 *Ratikan käytävästä (tilastoalueet noin 800 metrin etäisyydellä) lähtevien matkojen kulkutapaosuudet eri skenaarioissa*

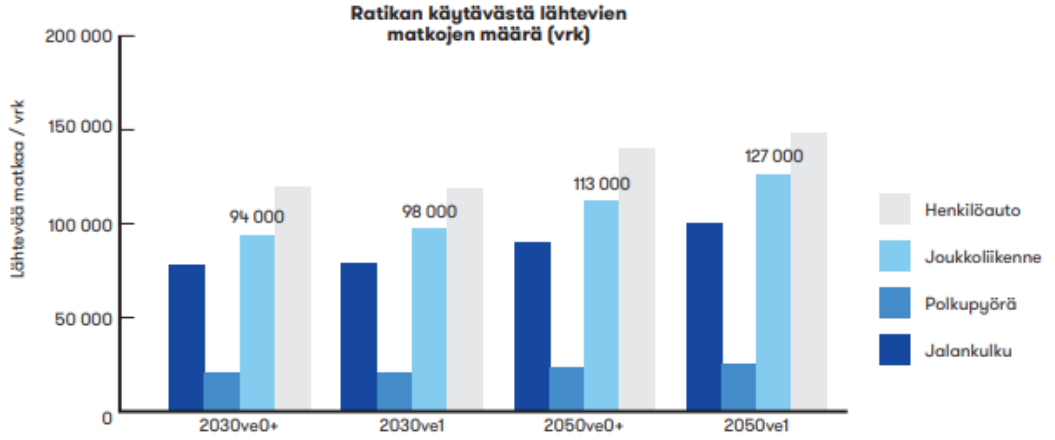

Kuva 70 *Ratikan käytävästä (tilastoalueet noin 800 metrin etäisyydellä) lähtevien matkojen määrät eri skenaarioissa*

17 § Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma / HW

VD/1329/08.00.00.03/2023

HW/OT

Esitetään hyväksyttäväksi Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelmassa 2022–2025 (KH 1.11.2021) on liikkumisen turvallisuusteeman alla esitetty liikenneympäristön turvallisuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä. Yhtenä toimenpiteenä on esitetty ”Määritellään Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja laaditaan toimenpideohjelma liikenneympäristön turvallisuuden kehittämiseksi.”

Turvallisuussuunnitelmassa esitetyn mukaisesti on laadittu liikenneturvallisuussuunnitelma, joka sisältää Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet -ohjeen sekä liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelman.

Ohje esittelee moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamisen keinot ja kokoaa Vantaan liikenteen rauhoittamisen toimintalinjat. Laadittu dokumentti toimii suunnittelun tukena rauhoittamistoimenpiteen valinnassa ja suunnittelussa.

Liikenneympäristön toimenpideohjelma koostuu kaupungin liikenneturvallisuuden nykytilan analyysistä ja sen pohjalta tehdystä toimenpideohjelmasta. Nykytila-analyysi pohjautuu työn aikana toteutettujen asukas- ja koululaiskyselyistä kerättyihin tuloksiin, onnettomuus analyysiin sekä SafetyWize analyysiin. Nykytila-analyysin pohjalta on tunnistettu konkreettiset parantamiskohteet ja esitetty niille kiireellisyysluokitus, karkea yksikkökustannusarvio sekä toimenpidetarve.

Toimenpideohjelma koostuu etenkin pienistä, kustannustehokkaista ja toteuttamiskelpoisista rakenteellisista toimenpiteistä, joita toteutetaan vuosittaisen liikenneturvallisuuden parantamiseen varatun määrärahan avulla.

Vastauksia asukaskyselyyn saatiin noin 1 100 ja koululaiskyselyyn 650. Eniten kommentteja saaneet teemat olivat turvaton tienylityspaikka ja korkeat ajonopeudet.

Liikenneonnettomuuksista aiheutuu inhimillisen kärsimyksen ohella yhteiskunnalle huomattavia taloudellisia kustannuksia, joista varsin merkittävä osa (15–20 %) kohdistuu kuntasektorille. Vantaan kaupungin alueella tapahtuvista tieliikenteen onnettomuuksista aiheutuu yhteiskunnalle keskimäärin noin 60,6 milj. euron vuosittaiset kustannukset, joista kaupungin osuus on noin 9,1–12,1 milj. euroa vuodessa (keskiarvo 2017-2021).

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä kaupungin liikenneturvallisuustyöstä.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 17

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään hyväksyä Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet
- Liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
liikenneinsinööri Olli Tamminen, puh 043 827 1043
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

LIIKENTEEN RAUHOITTAMISEN PERIAATTEET

Vantaan kaupungin katuverkolla

Vantaa
Vanda

Sisällysluettelo

ALKUSANAT 3

1. TYÖN LÄHTÖKOHDAT 4

Taustaa 4

Rauhoittamispolitiikka 6

Työn tavoitteet 7

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEINOVALIKOIMA 8

Kaavoitus ja liikenneverkon suunnittelu 8

Liikenteen rauhoittaminen olemassa olevilla kaduilla 12

3. HIDASTERATKAISUT 16

Suojateiden ratkaisut 16

Liittymien ratkaisut 22

Hidastavat pysäkkiratkaisut 26

Ajoradan korotukset 28

Kavennukset ja sivuttaissiirtymät 30

Katutilan jäsentely 33

Muut nopeusrajoituksia tukevat toimenpiteet 34

4. RAUHOITTAMISRATKAISUN VALINTAAN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ 36

LÄHTEET 37

Julkaisija
Vantaan kaupunki

Kuvat: ©Ramboll

ALKUSANAT

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelmassa 2022–2025, (KH 1.11.2021) on liikkumisen turvallisuusteeman alla esitetty liikenneympäristön turvallisuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä. Yhtenä toimenpiteenä on esitetty ”*Määritellään Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja laaditaan toimenpideohjelma liikenneympäristön turvallisuuden kehittämiseksi.”*

Tämä työ käsittelee Vantaa liikenteen rauhoittamista. Tavoitteena on ollut Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteiden määrittäminen ja yhtenäisen toimintalinjan päättäminen.

Tilaajien edustajina työryhmässä ovat olleet Emmi Pasanen, Olli Tamminen, Timo Väistö sekä Susanna Koponen.

Raportti on laadittu konsulttityönä Ramboll Finland Oy:ssä, jossa työstä ovat vastanneet projektipäällikkö Erica Roselius, liikenneturvallisuusasiantuntija Mikko Lautala ja liikennesuunnittelija Elisa Heimo.

1. TYÖN LÄHTÖKOHDAT

Taustaa

Liikenteen rauhoittamisen periaatteet

Liikenteen rauhoittamisella tarkoittaa liikenteen ohjausta ja valvontaa sekä kadun rakenteeseen liittyviä keinoja, joiden toteuttamisen tavoitteena on saada ajoneuvojen nopeudet ja ajokäyttäytyminen turvalliselle tasolle. Liikenteen rauhoittamisen päätavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta sekä turvallisuuden tuntua ja alueiden viihtyisyyttä sekä mahdollistaa kaikille käyttäjille tasa-arvoinen liikkumisympäristö.

Liikenneturvallisuus ja nopeusrajoitusten mukaisen liikenneympäristön toteuttaminen tulee olla suunnittelun keskeisenä periaatteena. Erilaisia rauhoittamiskeinoja voidaan käyttää näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi erilaiset rauhoittamistoimenpiteet voivat olla tarpeellisia, kun halutaan parantaa nykyisten liittymien tai muiden yksittäisten kohteiden turvallisuutta tai sujuvuutta, kehittää jalankulku- ja pyöräliikenteen turvallisuutta, edistää ympäristölle sopivaa ajokäyttäytymistä tai parantaa viihtyisyyttä. Liikenteen rauhoittamistoimenpiteet ovat myös perusteltuja, kun ajonopeudet kasvavat liian suuriksi tai ajonopeuksissa on hajontaa ja liikenneympäristö koetaan turvattomaksi.

Onnettomuustilastot

Tilastokeskuksen mukaan Suomessa vuonna 2020 tapahtui 3 608 henkilövahinkoon johtanutta tieliikenneonnettomuutta. Onnettomuuksissa kuoli 223 ja loukkaantui 4 411 ihmistä. Keskimäärin tieliikenteessä kuolee noin 234 ja loukkaantuu noin 5 242 henkilöä vuosittain (2016-2020 keskiarvo).

Taajamien tieliikenteessä kuolee keskimäärin 56 henkeä (24 % kuolleista) ja loukkaantuu 2 486 henkeä (47 % loukkaantuneista) vuodessa (2016-2020 onnettomuustiedot). On kuitenkin huomattava, että osa pyöräliikenteen vakavista loukkaantumisista tulee vain sairaalatilastoihin ja jää näin ollen vaille sijaintitietoja eikä tule mukaan viralliseen onnettomuustilastoon.

Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2017–2021

Vuosina 2017–2021 Vantaalla on tapahtunut keskimäärin 145 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuodessa. Näissä onnettomuuksissa on kuollut keskimäärin 4 henkilöä ja loukkaantunut 179 henkilöä vuosittain.

Henkilövahinko-onnettomuuksista noin 57 % on tapahtunut katuverkolla ja 43 % maantieverkolla. Henkilövahinko-onnettomuuksien osuus taajama-alueella on 63 %.

Ajonopeuksien vaikutus onnettomuuksiin

Ajonopeudet ovat keskeisessä asemassa kaikkien kulkumuotojen turvallisuuden näkökulmasta. Ajonopeuden kasvaessa onnettomuusriski kasvaa, sillä vaaratilanteiden havaitsemiseen ja tunnistamiseen käytettävissä oleva aika lyhenee, välimatkojen ja nopeuksien arviointivirheet kasvavat sekä päätöksentekoon ja väistötoimenpiteisiin käytettävissä oleva aika ja matka lyhenevät. Nopeuden kasvaessa myös onnettomuuksien vakavuus kasvaa.

Autojen ajonopeudet ovat ratkaisevia jalankulun ja pyöräliikenteen onnettomuuksien vakavuuden kannalta - törmäyksissä auton kanssa jalankulkijan kuolemanriski kasvaa voimakkaasti, kun törmäysnopeus ylittää 30 km/h. Ajoneuvojen välisissä törmäyksissä kuolemanriski kasvaa voimakkaasti sivutörmäyksissä yli 50 km/h ja nokkakolareissa yli 70 km/h törmäysnopeuksilla[1] .

Pienetkin ajonopeuksien muutokset vaikuttavat turvallisuuteen, jos olosuhteet muilta osin pysyvät ennallaan. Kun suuri joukko kuljettajia muuttaa nopeuttaan, vaikka vain pari km/h, vaikutukset näkyvät onnettomuustilastoissa. Suurilla nopeuksilla on haittavaikutuksia paitsi turvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen myös liikenteen päästöihin ja meluun.

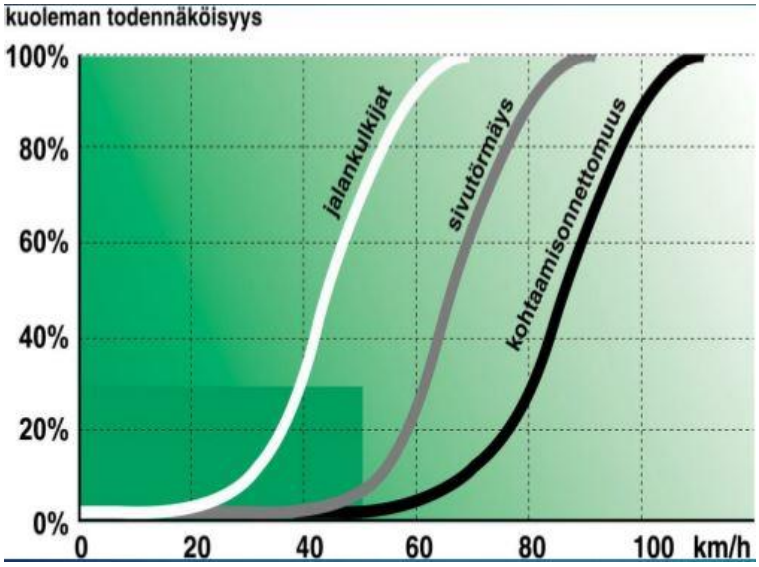

Kuva 1. Kuolemanriski törmäysnopeuden suhteen. (Varsinais-Suomen ELY- keskus, 2016)

[1]Jurewic (2016), Wramborg's model (2005) for fatality probability vs. vehicle collision speeds.

Rauhoittamispolitiikka

Valtakunnalliset strategiat ja visiot

Liikenteen rauhoittamisen periaatteita ohjaavat Euroopan unionin liikenneturvallisuustavoitteet sekä kansalliset ja kuntakohtaiset strategiat ja tavoitteet. EU-tasolla liikenneturvallisuustyötä ohjaavat Vallettan julistuksen johdosta annetut *Euroopan unionin neuvoston päätelmät liikenneturvallisuudesta*[2], *kolmas liikkuvuuspaketti*[3] ja Euroopan komission julkaisema *EU:n liikenneturvallisuuspolitiikan puitteet vuosiksi 2021–2030 - seuraavat vaiheet Vision Zero -tavoitteen saavuttamiseksi*[4].

EU:n pitkän aikavälin tavoitteena on päästä liikenteen kuolonuhrien määrässä lähelle nollaa vuoteen 2050 mennessä (Vision Zero). Välitavoitteeksi on asetettu liikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisien väheneminen 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä.

Suomen vuonna 2022 hyväksyttyyn *valtakunnalliseen liikenneturvallisuusstrategiaan*[5] on kirjattu EU:n kirjausta vastaava visio, että kaikki liikennemuodot ovat vuoteen 2050 mennessä niin turvallisia, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Liikenneturvallisuusstrategia (Kuva 2) nostaa esiin useita ajonopeuksiin ja niiden hillitsemiseen liittyviä toimenpiteitä, joilla pyritään rauhoittamaan liikennettä ja parantamaan liikenneturvallisuutta (mm. taajamien 30 km/h -nopeusrajoitukset, poliisin nopeusvalvonta, liikenteen rauhoittaminen päiväkotien ja koulujen kohdalla).

Vantaan tavoitteet ja linjaukset

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelmassa 2022–2025 (KH 1.11.2021)[6] on liikkumisen turvallisuus -teeman alla esitetty liikenneympäristön turvallisuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä. Kaupunki parantaa liikenneturvallisuutta esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen. Toimenpiteitä ovat muun muassa suojakorokkeet ja hidasteet sekä kiertoliittymät ja liikennevalot. Toimenpiteitä toteutetaan erityisesti koulujen ympäristöissä ja koulureiteillä. Nopeusrajoituksia on alennettu kaduilla tarpeen mukaan, ja nopeusrajoitus 30 tai 40 km/h

[2] Euroopan unionin neuvosto (2017), Neuvoston päätelmät liikenneturvallisuudesta – maaliskuussa 2017 annetun Vallettan julistuksen tukemiseksi.
[3] Euroopan komissio (2018), Tiedonanto aiheesta ”Eurooppa liikkeellä – Kestävä liikkuvuus Euroopassa: turvallinen, verkottunut ja puhdas liikenne”.
[4] Euroopan komissio (2019), EU:n liikenneturvallisuuspolitiikan puitteet vuosiksi 2021–2030 – seuraavat vaiheet Vision Zero -tavoitteen saavuttamiseksi.
[5] Liikenne- ja viestintäministeriö (2022), Liikenneturvallisuusstrategia 2022–2026.
[6] Vantaan kaupunki (2021), Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma (KH 1.11.2021).

on nyt noin 80 %:lla Vantaan katuverkosta. Nopeusrajoituksien noudattamiseen kannustetaan liikenneympäristön ratkaisujen lisäksi nopeusnäyttötauluilla, minkä lisäksi poliisi ja Kehä III:n automaattiset kameravalvontapisteet sekä katuverkon tuleva kameravalvonta valvovat nopeusrajoitusten noudattamista.

Tunniste	Toimenpide	Vastuutaho	Vaikutusarvio	Tyyppi
65.	Selvitetään, ovatko maanteiden sekä taajamien nopeusrajoitukset nopeusrajoitusohjeiden mukaisia. Päivitetään Nopeusrajoitukset-ohje. Ohjeen päivitykseen sisältyisi, että taajamien osalta ohjeet tukisivat 30 km/h nopeusrajoitusten laajempaa käyttöä. Päivityksessä arvioitaisiin Ruotsin ja Norjan mallit, joiden mukaan yli 80 km/h teillä ajosuunnat on eroteltu ottaen huomioon kuljetusten sujuvuus ja tienpidon kustannukset. Päivityksessä kiinnitettäisiin erityistä huomiota nopeusrajoitusten turvallisuusvaikutuksiin suhteessa muihin yhteiskunnallisiin vaikutuksiin, joita ovat esimerkiksi valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet saavutettavuudesta, kestävyydestä ja tehokkuudesta.	**Väylävirasto**, Liikenne- ja viestintävirasto, ELY-keskukset ja kunnat.	Taajamien 30 km/h nopeusrajoitusalueiden laajentamisella ja nopeusrajoituksen laskemisella yli 80 km/h keskikaiteettomilla jaksoilla, voitaisiin edistää liikenneturvallisuutta ja vähentää liikennekuolemia.	Nykyisen toiminnan kehittäminen. Kertaluonteinen.
68.	Rauhoitetaan ajonopeudet, esimerkiksi laskemalla nopeusrajoitus 30 kilometriin tunnissa sellaisilla alueilla, joilla on runsaasti pyöräliikennettä ja jalankulkua, ja joissa myös muu infrastruktuuri tukee nopeuden laskua. Lisäksi kiinnitetään erityishuomiota koulujen ja päiväkotien liikenneympäristön rauhoittamiseen.	**Kunnat, ELY-keskukset** ja Väylävirasto.	Ajonopeuksien rauhoittaminen on tehokas keino liikenneonnettomuuksien vähentämisessä. 30 km/h nopeusrajoitusalueen laajentaminen yhdessä muiden liikenneympäristön rauhoittamistoimenpiteiden kanssa vaikuttaa positiivisesti erityisesti kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikenneturvallisuuteen sekä koettuun turvallisuuteen.	Nykyisen toiminnan kehittäminen. Kertaluonteinen.
69.	Laaditaan suunnitelma automaattisen liikennevalvonnan kehittämisestä ja lisäämisestä.	**Poliisihallitus**, Väylävirasto, ELY-keskukset, kunnat ja Fintraffic Oy.	Uusien automaattivalvontajaksojen toteuttaminen laskee ajonopeuksia ja vähentää henkilövahinko-onnettomuuksien määrää valvotuilla tiejaksoilla. Ajonopeudet laskevat jonkin verran myös valvontajaksojen ulkopuolisilla tieosuuksilla. Vaikutuksen suuruus riippuu valvottujen tieosuuksien määrän lisäyksestä sekä niiden sijainnista. Taajamissa liikennevalojen noudattamisen valvonta parantaa erityisesti liittymäalueiden turvallisuuta ja erityisesti suojaamattomien tienkäyttäjien turvallisuutta valvotuissa liittymissä. Autoilijoiden huomion kiinnittäminen tilannenopeuteen paranee.	Nykyisen toiminnan kehittäminen. Kertaluonteinen.
73.	Pyöräliikenne ja kävely huomioidaan osana matkaketjuja. Erityistä huomiota kiinnitetään liittymäalueiden ja ajoradan ylityspaikkojen sekä liikenteen solmukohtien ja asemanseutujen kehittämiseen.	**Kunnat, ELY-keskukset** ja Väylävirasto.	Pyöräliikenteen ja jalankulun infrastruktuurin parantamisella on suoria vaikutuksia liikenneturvallisuuteen. Vaikutukset riippuvat kuitenkin merkittävästi parantamistoimenpiteestä ja lähtötilanteesta liikenneympäristössä, johon parantamistoimenteitä tehdään. Laadukkaalla pyöräilyn ja jalankulun väyläverkostolla lisätään kuitenkin myös pyöräilyn ja kävelyn houkuttelevuutta kulkumuotona ja edelleen edistetään siirtymää kestäviin kulkumuotoihin.	Nykyisen toiminnan kehittämistä. Jatkuvaa toimintaa.

Kuva 2. Liikenteen rauhoittamiseen liittyviä toimenpiteitä valtakuunnallisesta liikenneturvallisuusstrategiasta.

Työn tavoitteet

Työn tavoitteena on laatia dokumentti, joka esittelee moottoriajoneuvoliikenteen rauhoittamisen keinot ja kokoaa Vantaan liikenteen rauhoittamisen toimintalinjat. Laadittava dokumentti toimii suunnittelun tukena rauhoittamistoimenpiteen valinnassa ja suunnittelussa.

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEINOVALIKOIMA

Liikenteen ja maankäytön ratkaisujen suunnittelussa ja toteuttamisessa pyritään suosimaan ratkaisuja, joilla erillisten rauhoittamistoimenpiteiden määrä voidaan minimoida. Suositeltavia keinoja ovat tiivis katutila (tarkoituksenmukainen poikkileikkaus ja katutilan rajaaminen istutuksin tai rakennuksin) ja pienipiirteinen geometria (lyhyet suorat osuudet ja pienet kaarresäteet) sekä kadun nopeusrajoitusta ja toiminnallista luokkaa tukevat liittymä- ja pysäköintiratkaisut. Rakenteellisia hidasteratkaisuja käytetään tarvittaessa varmistamaan asetettujen nopeusrajoitusten noudattamista.

Rakennetun ympäristön liikenteen rauhoittamisen keinovalikoima sisältää **liikenneympäristön muokkaamiseen sekä liikenteen valvontaan ja informaatioon liittyviä keinoja**. Toimenpiteiden tavoitteena on saada tienkäyttäjät käyttäytymään liikenneympäristön edellyttämällä tavalla.

Kaavoitus ja liikenneverkon suunnittelu

Liikenteen ja maankäytön vuorovaikutteinen suunnittelu mahdollistaa palvelujen ja toimintojen sijoittamisen sekä autoliikenteen, jalankulun ja pyöräliikenteen liikenneverkkojen rakentamisen siten, että tarve erillisille liikenteen rahoittamistoimenpiteille voidaan minimoida.

Kaavat

Yleiskaavassa painottuvat toimintojen sijoittaminen, yhteyksien järjestäminen ja rakenteen sovittaminen olemassa olevaan ympäristöön. Yleiskaavan ratkaisuilla on suuri vaikutus myös alueen synnyttämään liikenteen määrään, liikenteen suuntautumiseen sekä eri liikennemuotojen asemaan ja keskinäiseen suhteeseen.

Koko Vantaan kaupungin kattava yleiskaava on valmistunut vuonna 2020

Kaavarunkoja, jotka ovat asemakaavaa yleispiirteisempiä, mutta yleiskaavaa yksityiskohtaisempia, laaditaan yleensä ohjaamaan laajemman alueen yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Kaavarunko ohjaa uutta rakentamista viitteellisesti ja määrittää yleispiirteiset reunaehdot meneillään oleville ja tulevaisuudessa laadittaville asemakaavamuutoksille. Kaavarungossa voidaan vaikuttaa jalankulun, pyöräliikenteen ja autoliikenteen verkkoon, pysäköintiratkaisuihin sekä toimintojen tarkempaan sijoitteluun.

Asemakaavalla ohjataan alueidenkäytön yksityiskohtaista järjestämistä ja rakentamista. Siinä painottuvat fyysinen rakenne, tilanmuodostus, kaupunki- ja maisemakuva sekä hyvä rakennustapa. Asemakaavassa varmistetaan katu- ja liikennealueiden ja kortteleiden sisäisten liikennejärjestelyiden turvallisuus sekä ajonopeuksien rajoittaminen.

Kaavoitusvaiheessa huomioitavia liikenneturvallisuuteen vaikuttavia asioita

- Suorien ja läpiajettavien katujen välttäminen
  - Läpiajoliikenne ohjataan pääkaduille, tontti- ja kokoojakadut täydentävät liikenneverkon pääkatuja.
  - Vältetään ajonopeuksia lisääviä pitkiä tontti- ja kokoojakatuja.

- Katujen sijainnin ja leveyden mitoitus
  - Katujen sijainti, poikkileikkaukset ja linjaukset suunnitellaan tarpeen ja katuluokan mukaan.
  - Mitoitetaan katutila tiiviiksi mutta eri kulkumuotojen tilatarpeet huomioiden.

- Tilavaraukset liittymille (esim. kiertoliittymät) ja kääntöpaikoille
  - Suunnitellaan liikenneverkon toimivuuden kannalta sujuvat ja turvalliset liittymäratkaisut sekä autoliikenteen, jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvalliset liittymäjärjestelyt.

- Väistämisvelvollisuusjärjestelyt

- Autoliikenteen määrää ja nopeutta rajoittavien katutyyppien käyttö tarvittaessa
  - kävelykatu
  - pihakatu
  - kävelypainotteinen katu
  - pyöräkatu
  - joukkoliikennekatu

Kadun tekniset yksityiskohdat ratkaistaan lopullisesti **katu- ja rakennussuunnitelmassa**.

Katuverkon luokittelu ja nopeusrajoitukset

Toiminnallinen, hierarkkinen katuluokitus kuvaa yksittäiselle kadulle annettua tehtävää ja sitä, miten katu liittyy ympäröivään rakennettuun ympäristöön. Nopeusrajoitus on katuluokan mitoitusnopeuden lisäksi monen muun tekijän summa. Keskeisimpiä määrittelyyn vaikuttavia tekijöitä ovat kadun liikenteellinen merkitys (sujuvuuden asettamat tarpeet), liikenneturvallisuus, turvattomuuden tunteen vähentäminen, esteettömyys, melu, ilmanlaatu ja ympäristön viihtyisyys. Aluekeskuksien ja erityiskohteiden, kuten koulujen ja palvelutalojen, kohdalla voi olla tarpeen käyttää muuta katua alempia nopeusrajoituksia.

Vantaan kaupungilla on käytössä viisi eri katuluokkaa, joille on määritetty toiminnallisia ominaisuuksia ja lähtökohtaisesti käytettävät nopeusrajoitukset. Katuluokat on esitetty alla taukukossa 1.

Taulukko 1. Vantaan katuluokat ja periaatepoiminnat.

Katuluokka	Nopeusrajoitus	Ominaisuudet
Pääkatu	40–50 (60) km/h	• Varustettu pääasiassa tasoliittymin - **Liittymät tehdään yleensä ryhmittymiskaistoin, tarvittaessa valo-ohjauksella tai kiertoliittyminä.** • Kaistoja on yksi tai kaksi suuntaansa – jälkimmäisessä tapauksessa kaistat erotellaan yleensä keskikaistalla. • **Jalankulun ja pyöräliikenteen risteäminen autoliikenteen kanssa hoidetaan eritasojärjestelyin, valo-ohjauksella tai keskikorokkeellisella suojatiellä.** • Pyöräliikenteen ratkaisut tehdään Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkkotyön mukaisesti.
Alueellinen kokoojakatu	30–40 (50) km/h	• Kaistoja on yksi suuntaansa, liittymissä varaudutaan lisäksi kääntyvien kaistoihin. • Pyörätie toteutetaan molemmin puolin katua. Tarvittaessa jalankulku ja pyöräliikenne erotellaan toisistaan. • **Jalankulun ja pyöräliikenteen risteäminen autoliikenteen kanssa hoidetaan keskikorokkeellisella suojatiellä tai tarvittaessa esim. koulujen läheisyydessä liikennevaloilla.**
Paikallinen kokoojakatu	30–40 km/h	• Pyörätie ja jalkakäytävä toteutetaan vähintään toiselle puolelle katua. Toiselle puolella katua voi riittää pelkkä jalkakäytävä. • Jalankulun ja pyöräliikenteen risteäminen ajoneuvoliikenteen kanssa hoidetaan eritasojärjestelyin, valo-ohjauksella tai **keskikorokkeellisella suojatiellä.** • **Katuympäristössä suositaan liikennettä rauhoittavia liittymä- ja muita ratkaisuja.**
Tonttikatu	30 km/h	• Läpiajo voi olla estetty. • Pyöräliikenne sijoittuu yleensä ajoradalle. • **Katuympäristössä suositaan liikennettä rauhoittavia liittymä- ja muita ratkaisuja.**
Teollisuuskatu	30–40 km/h	• Kaistoja on yksi suuntaansa. • Jalankulku on aina eroteltu ajoradasta.

		• Pyöräliikenteen ratkaisut tehdään Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkkotyön mukaisesti. • Jalankulun ja pyöräliikenteen risteäminen ajoneuvoliikenteen kanssa pyritään hoitamaan **keskikorokkeellisella suojatiellä**. Myös eritasojärjestelyt ja valo-ohjaus ovat mahdollisia

Katujen toiminnallisen luokituksen lisäksi on olemassa katutyyppejä, jotka suosivat kestävää liikkumista. Näissä katutyypeissä pyritään tukemaan kadun tavoitenopeuksia ja käyttäjien tarpeita katutilan ratkaisuilla ja materiaalivalinnoilla. Jalankulkua sekä pyörä- ja joukkoliikennettä tukevia katutyyppejä on esitetty taulukossa 2.

Taulukko 2. Kestävää liikkumista tukevat katutyypit.

Katutyyppi	Nopeusrajoitus	Ominaiskuvaus
TIELIIKENNELAKIIN PERUSTUVAT KATUTYYPIT:		
Kävelykatu	20 km/h	Katu, jossa pyöräily tapahtuu jalankulun ehdoin. Moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttö on sallittu ainoastaan kävelykadun varrella oleville kiinteistöille, mikäli näille ei ole muuta ajokelpoista yhteyttä.
Pihakatu	20 km/h	Jalankulun ja ajoneuvoliikenteen yhteiseen käyttöön tarkoitettu katu, jossa kadun ratkaisut ohjaavat ajoneuvoliikenteen ajonopeudet alhaisiksi ja jalankulkijoiden huomioimiseen.
Pyöräkatu	Ajonopeudet on sopeutettava pyöräliikenteen mukaiseksi	Jalankulku on eroteltu reunakivin kadun reunaan ja ajorata on pyöräliikenteen ja moottoriajoneuvoliikenteen yhteiskäytössä. Kadulla moottoriajoneuvoliikenne on sallittu, mutta tapahtuu pyöräliikenteen ehdoin. Hidasteet tulee suunnitella pyöräliikenteen ehdoin.
MUUT JALANKULKUA JA/TAI PYÖRÄLIIKENNETTÄ SUOSIVAT KATURATKAISUT:		
Hidaskatu	30 km/h	Asuinalueille soveltuva ratkaisu, jossa nopeusrajoitus on korkeintaan 30 km/h. Jalankulua ei ole tarve erottaa reunakivellä omalle jalankulkuväylälle eikä suojateitä ole tarve osoittaa. Jalankulkijan paikka kadulla, jossa ei ole jalkakäytävää on ajoradan vasemmassa reunassa, jollei oikean reunan käyttäminen ole kulkureitin tai muun syyn vuoksi turvallisempaa.

Kävelypanotteinen katu	20 km/h	Katu on pihakadun tapainen, mutta jalankulku on erotettu ajoradasta rakenteellisesti. Suojateitä ei kadulla osoiteta.
Joukkoliikennekatu		Moottoriajoneuvoliikenteestä ainoastaan joukkoliikenne on kadulla sallittu. Jalankulku on erotettu reunakivellä ajoradasta.
Kestävän liikkumisen katu		Kadulla kaikki liikkumismuodot ovat sallittuja, mutta katu mitoitetaan ja ratkaisut suunnitellaan kestävien kulkumuotojen sekä huoltoliikenteen ehdoilla.
Kylätie	30 (40) km/h	Katutilan ratkaisu yleensä taajamien ulkopuolella. Ratkaisussa ajorata kavennetaan levein reunaviivoilla erotetuin pientarein kadun molemmilta puolin. Pientareet on osoitettu jalankulun ja pyöräliikenteen käyttöön. Autojen kohtaamistilanteessa ne hyödyntävät tilapäisesti pientareita.
2-1-tie	30 (40) km/h	Taajama-alueen ratkaisu. Ajorata kavennetaan pyöräkaistoin. Autojen kohtaamistilanteessa ne hyödyntävät tilapäisesti osittain pyöräkaistoja. Jalankulku tapahtuu jalkakäytävällä.
Yhteiskatu	30 (40) km/h	Katutilan ratkaisu, jossa ajorata kavennetaan molemmilta puolin levein pientarein. Jalankulku tapahtuu pientareella. Ajorata on pyörä- ja moottoriajoneuvoliikenteen yhteiskäytössä. Autojen kohtaamistilanteessa ajoneuvot hyödyntävät tilapäisesti pientareita.

Liikenteen rauhoittaminen olemassa olevilla kaduilla

Nykyisillä kaduilla liikenteen rauhoittamistoimenpiteet pyritään kohdistamaan ensisijaisesti kohteisiin, joissa on runsaasti jalankulku- ja pyöräliikennettä sekä moottoriajoneuvoliikennettä, ja joissa ajoneuvoliikenteen nopeudet ovat korkeita. Myös koulujen lähiympäristöt ja keskeiset koulureitit ovat tärkeitä rauhoittamiskohteita. Liikenteen rauhoittamistoimenpiteet ovat tarpeen, kun ajonopeudet kasvavat liian suuriksi ja liikenneympäristö koetaan turvattomaksi.

Liikenteen rauhoittamisen toimenpiteillä voidaan mm.:

- alentaa yksittäiset suuret ajonopeudet nopeusrajoituksen mukaiselle tasolle
- pienentää ajonopeuksien hajontaa
- parantaa katua risteävän liikenteen sekä kadun ja tontin/kiinteistön välisen ajon sujuvuutta ja turvallisuutta
- parantaa jalankulku- ja pyöräliikenteen turvallisuutta etenkin risteyskohdissa
- parantaa yksittäisen kohteen turvallisuutta ja havaittavuutta
- ohjata ajoneuvoliikenne paremmin soveltuville reiteille
- edistää ympäristöön sopivaa ajokäyttäytymistä esim. piha-, hidas- ja kävelykaturatkaisuilla
- parantaa liikkumis- ja asumisympäristön viihtyisyyttä

Olemassa olevan liikenneympäristön muokkaamista tai katujen katutyyppien muuttamista ohjaavat muun muassa onnettomuustilastot, koetut vaaranpaikat sekä muu tieto liikenteestä ja liikkumisesta.

Liikenneympäristön rakenteelliset toimenpiteet

Kadun rakenteellisilla muutoksilla pyritään korostamaan sekä liikenne- että kaupunkiympäristön luonnetta, vallitsevaa nopeusrajoitusta ja muiden käyttäjien huomiointia oikeaoppisen liikennekäyttäytymisen edistämiseksi.

Kadulle kohdistuvat rakenteelliset toimenpiteet tulee arvioida ja toteuttaa kadun toiminnallisuus ja ympäristö huomioon ottaen. Toimenpiteiden tulee tukea kadun nopeusrajoitusta, muutokset eivät saa rajoittaa tai merkittävästi hankaloittaa katuluokan mukaista liikennöintiä kuten bussi- tai huoltoliikennettä ja turvallinen liikennöitävyys on pyrittävä takaamaan kaikille käyttäjille. Liikenneympäristön muokkaamisessa tulee ottaa huomioon myös toimenpiteen vaikutukset muokattavaa katua laajemmalle alueelle.

Rakenteellisia hidasteratkaisuita on kuvattu tarkemmin luvussa 3 ja valintaan vaikuttavia tekijöitä luvussa 4.

Liikenteen valvonta

Liikenteen valvonnalla hillitään esimerkiksi ylinopeuksia sekä punaisia päin ajamisia ja parannetaan siten turvallisuutta. Poliisi voi suorittaa nopeusvalvontaa perinteisen tutkavalvonnan tai automaattisen nopeusvalvonnan (kiinteät tai siirrettävät valvontakamerat) keinoin. Koska poliisin valvontaan käytettävät resurssit ovat rajalliset, korostuu automaattisen valvonnan rooli.

Automaattisen liikennevalvonnan tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta vähentämällä ylinopeuksia ja punaisia valoja päin ajamista. Laajan ja alueellisesti kattavan

kameravalvontajärjestelmän arvioidaan alentavan ajonopeuksia ja parantavan liikennevalojen noudattamista muuallakin kuin valvotuilla katuosuuksilla. Tämä parantaa myös turvallisuuden tunnetta. Lisäksi onnettomuuksien vähenemisen kautta yhteiskunnalle kohdistuvat onnettomuuskustannukset vähenevät. Valvontapisteitä voidaan sijoittaa esimerkiksi osuuksille, joilla on tapahtunut paljon liikenneonnettomuuksia ja ylinopeuksien osuus on suuri sekä sellaisiin paikkoihin, joissa on erityistä syytä alentaa ajonopeutta.

Automaattisen kameravalvonnan vaikutuksia ajonopeuksiin ja onnettomuusmääriin on tutkittu laajasti sekä Suomessa että ulkomailla. Valvonnan kaksinkertaistaminen vähentää henkilövahinko-onnettomuuksia noin 5 % maantieverkolla (Lintu-tutkimusohjelma, 2007). Keskinopeus alenee automaattivalvonnan seurauksena 1–3 km/h, valvontapisteiden lähellä alenema on suurempi.

Helsingissä kokemukset automaattisesta liikennevalvonnasta ovat hyviä. Esimerkiksi Kaivokadulla keskinopeus laski valvontapisteen asentamisen jälkeen 29,2 km/h → 23,5 km/h. Onnettomuustarkasteluissa tutkittiin poliisin tietoon tulleita onnettomuuksia 8 vuoden ajalta ennen ja jälkeen valvontapisteen asentamisen. Kaikkien onnettomuuksien määrä väheni vuosittaisesta 7,8 onnettomuudesta 6,5 onnettomuuteen.

Automaattivalvonnan periaatteet
Vantaan kaupunki on hyväksynyt kaupungin katuverkon automaattivalvontaa koskevat sijoitusperiaatteet vuonna 2022. Samassa yhteydessä on myös päätetty ottaa automaattinen liikennevalvonta käyttöön. Sijoittamisperiaatteena on, että kohteet sijoitetaan yhdenmukaisesti koko kaupungin alueella ja että jokaiselta valvontapisteeltä saadaan mahdollisimman suuri hyöty liikenneturvallisuudelle ja että mahdollisimman moni alla olevassa taulukossa esitetyistä periaatteista täyttyy.

Taulukko 3. Automaattivalvonnan sijoitusperiaatteet Vantaalla.

Periaate	Perustelu
Onnettomuusmäärä ja koettu turvallisuus *Kohteessa on sattunut paljon onnettomuuksia ja kohde koetaan turvattomaksi*	• Automaattivalvonnan ensisijainen tavoite on parantaa liikenneturvallisuutta. • Liikenneturvallisuuden puutteet ja siten kameravalvonnan tarve on perusteltavissa tapahtuneilla onnettomuuksilla. • Tällaisissa kohteissa lisätyllä valvonnalla on mahdollisimman suuri vaikuttavuus vähentäen onnettomuuksia. • Kohteiden valinnassa huomioidaan myös asukkaiden palautteita

Katuluokka ja liikennemäärä *Kohde sijaitsee pääkadulla tai kokoojakadulla ja liikennemäärä on yli 10 000 ajon./vrk.*	• Pääkaduilla vältetään rakenteellisten hidasteiden käyttöä mm. joukkoliikenteen sujuvuuden ja liikenteen välityskyvyn turvaamiseksi. • Kameravalvonta on yksi harvoista keinoista, jolla voidaan vaikuttaa nopeusrajoitusten noudattamiseen pääkaduilla. • Pääkaduilla on suuret liikennemäärät, jolloin vaikuttavuus kohdistuu mahdollisimman suureen joukkoon kadun käyttäjiä. • Kohteiden valinnassa painotetaan ensisijaisesti pääkatuja ja niitä kokoojakatuja, joilla on suuret liikennemäärät.
Nopeusrajoitus *Kohde sijaitsee kadulla, jonka nopeusrajoitus on yleensä vähintään 40 km/h*	• Suuremmilla törmäysnopeuksilla onnettomuuksien seuraukset ovat vakavampia, joten ylinopeudet korkeampien nopeusrajoitusten kaduilla johtavat vakavampiin onnettomuuksiin. • 30 km/h -rajoituksia voidaan yleensä tehostaa myös rakenteellisilla hidasteilla, jolloin kameravalvonnalle ei ole tarvetta. • Jos rakenteellisten hidasteiden käyttö ei ole mahdollista esimerkiksi tärinän vuoksi, voidaan tästä periaatteesta poiketa.
Alueellinen peruste *Kohteen läheisyydessä on paljon jalankulkua, tiivistä asutusta tai erityiskohde, kuten koulu*	• Valvontapiste katuosuudella, jolla ei ole juurikaan toimintoja tai jalankulkua, näyttäytyy tarpeettomana heikentäen kameravalvonnan julkikuvaa. • Kameravalvonnalla voidaan parantaa esim. koulun ympäristön turvallisuutta ja liikkujien turvallisuuden tunnetta. Jalankulkijoiden suuri määrä on yhteydessä usein myös onnettomuusmääriin, joten vilkkaiden kävelyreittien kohdilla on erityistä tarvetta parantaa myös kadunylitysten turvallisuutta.
Mahdollisimman monta valvottavaa asiaa yhdellä valvontapisteellä	• Valitsemalla valvontapisteen kohde siten, että usean eri asian valvominen (kuten ajonopeus ja punaista päin ajaminen) on mahdollista, saadaan mahdollisimman suuri hyöty yhdestä valvontapisteestä.

3. HIDASTERATKAISUT

Katujen rakenteellisia hidasteratkaisuja ovat muun muassa erilaiset **ajoradan korotukset, kavennukset ja sivuttaissiirtymät**. Nopeuksia voidaan hillitä myös erilaisilla **linjaosuuden poikkileikkauksen muutoksilla** sekä **pysäkki- ja liittymäjärjestelyillä**. Lisäksi nopeusrajoituksien noudattamista voidaan tehostaa **erilaisilla tiemerkinnöillä**.

Liikenteen rauhoittamisen toimenpiteet pyritään ohjaamaan suojateiden kohdalle. Tällöin hidastava vaikutus ohjaa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden parempaan huomiointiin ja jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuus paranee. Suojatien kohdille sijoitetut hidasteratkaisut ovat myös moottoriliikenteen kannalta hyväksyttävimmät ratkaisut. Katujen hidasteratkaisuita suunniteltaessa on syytä tarkistaa samalla kadun nopeusrajoitukset.

Ajoradan korotukset ovat yleensä tehokkaimmin nopeuksiin vaikuttavavia hidastetyyppejä. Korotuksen kohdalla ajonopeus on usein alennettava nopeusrajoitusta pienemmäksi.

Kavennusten ja sivusiirtymien nopeutta alentava vaikutus perustuu ajoneuvon liikkumisvarojen pienenemiseen ja ajolinjan muuttumiseen.

Poikkileikkauksien muutoksilla kavennetaan nopeusrajoitukseen ja liikennemäärään nähden liian leveitä ajokaistoja ja näin hillitä ajonopeuksia.

Hidastavat pysäkkiratkaisut vaikuttavat ajonopeuksiin bussin pysähtyessä ajokaistalla sijaitsevalle pysäkille, jolloin takana tulevat joutuvat odottamaan.

Liittymäjärjestelyiden avulla voidaan myös rauhoittaa liikennettä. Liittymätyypillä ja liittymän mitoituksella on suoraan vaikutusta ajonopeuksiin.

Tiemerkinnät ja viherrakentaminen voivat toimia katutilaa visuaalisesti kaventavina järjestelyinä helpottaen ajonopeuden arviointia ja alentaen sitä kautta ajonopeuksia.

Seuraavissa kappaleissa esitetyt tarkemmin eri kohteissa käytettäviä hidasteratkaisuja ja niiden toteutusperiaatteita.

Suojateiden ratkaisut

Suojatiet ja pyörätien jatkeet voidaan toteuttaa tiemerkinnöin, keskisaarekkeellisina ratkaisuina, korotettuina, 1- tai 2-puolisina kavennuksina tai liikennevalo-ohjattuina. Näistä **keskisaarekkeet, kavennukset ja korotukset sekä liikennevalot** tukevat liikenteen rauhoittamista ja näiden periaatteet on esitetty seuraavilla sivuilla tarkemmin. Jalankululle ja pyöräliikenteelle voidaan toteuttaa myös muusta ajoneuvoliikenteestä risteävä

eritasojärjestely (yli- tai alikulku), mikäli turvallista tai sujuvaa ylityspaikkaa ei voida muuten toteuttaa. Yli- tai alikululla ei kuitenkaan ole liikennettä rauhoittavaa vaikutusta.

Valittavaan suojatieratkaisuun vaikuttaa muun muassa liikennemäärä, nopeusrajoitus, ylitysmatkan pituus ja ylitettävien kaistojen lukumäärä sekä ympäröivän kaupunkitilan luonne ja käyttäjäjakauma:

- Suojateitä ei pääsääntöisesti merkitä vähäliikenteisillä 30 km/h -nopeusrajoituksen tonttikaduilla tai aukioiden tapaisissa ympäristöissä, joissa on paljon jalankulkua.
- Mikäli liikennemäärä on suuri tai kohteessa on paljon jalankulkua tai kadunylityspaikkaa käyttävät erityisesti lapset, ikääntyneet tai liikuntaesteiset, on harkittava suojatien toteuttamista korotettuna, kavennettuna, keskisaarekkeellisena tai valo-ohjattuna.
- Yli 7 m pitkät ylitysmatkat toteutetaan keskisaarekkeellisina.
- Useamman saman suuntaisen kaistan ylittävät suojatiet toteutetaan valo-ohjattuina, jotta vältetään suojatien eteen pysähtyvän auton ohittavan aiheuttama ”giljotiini”.
- 50 km/h -nopeusrajoitusalueella suojatie toteutetaan keskisaarekkeellisena tai valo-ohjattuna.
- 60 km/h -nopeusrajoitusalueella suojatie toteutetaan valo-ohjattuna.
- Raitiotien ylittävä suojatie toteutetaan aina valo-ohjattuna.
- Mikäli turvallista suojatietä ei voida toteuttaa, harkitaan eritasoratkaisua tai ajoradan ylityspaikkaa (järjestely, jossa ei ole suojatietä. Tällöin jalankulkijan tulee väistää ajoneuvoliikennettä).

Keskisaarekkeellinen suojatie tai pyörätien jatke

Keskisaarekkeella lyhennetään jalankulkijan ja pyöräilijän yhtäjaksoista ylitysmatkaa. Keskisaarekkeella on ajonopeuksia alentava vaikutus, koska ajoneuvon ajolinjaa on muutettava sivusuunnassa saarekkeen kohdalle tultaessa.

Suojatien tai pyörätien jatkeen keskisaareketta voidaan käyttää sekä liittymissä että liittymien ulkopuolella parantamaan jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden ajoradan ylityksen turvallisuutta. Keskisaarekkeellinen ratkaisu soveltuu hyvin bussireiteille sekä pehmeille maapohjille, joissa tärinähaittojen vuoksi ei voida toteuttaa ajoradan korotuksia. Keskisaarekkeellinen ratkaisu ilman liikennevaloja voidaan toteuttaa korkeintaan 50 km/h -

nopeusrajoitusalueilla. Keskisaarekkeellinen suojatie tulee toteuttaa aina valo-ohjaamattomissa liittymissä, joissa on yli 7 m yhtenäinen ylitysmatka.

Tekninen toteutus Vantaan suojateiden tyyppipiirustusten mukaisesti (58854–910, 58854–911 ja 58854–912).

Kuva 3. Esimerkki keskisaarekkeellisesta suojatiestä.

Ajoradan kavennus suojatien kohdalla

Ajorataa voidaan kaventaa suojatien kohdalla jalankulkijan ylitysmatkan lyhentämiseksi ja turvallisuuden lisäämiseksi. Kavennus voidaan toteuttaa keskisaarekkeen (edellä kuvattu) lisäksi ajoradan 1- tai 2-puolisella kavennuksella.

Valo-ohjaamattomissa liittymissä, joissa on yli 7 m yhtenäinen ylitysmatka, ajoradan kavennus on vaihtoehtoinen suojatieratkaisu keskisaarekkeelliselle ratkaisulle (tavoite että kavennuksen kanssa ylitysmatka ei ylitä 7 m). Suojatie voidaan toteuttaa ajoradan kavennuksella, kun nopeusrajoitus on korkeintaan 50 km/h. Kavennus voidaan toteuttaa mahdollistamalla ajoneuvojen kohtaaminen tai ilman kohtaamismahdollisuutta. Kavennus voidaan toteuttaa ilman kohtaamismahdollisuutta, kun nopeusrajoitus on 40 km/h tai alle. Kavennettu suojatie on mahdollista korottaa.

Tekninen toteutus Vantaan tyyppipiirustusten (58854-917 ja 58854-918) mukaisesti.

Kuva 4. Esimerkki yksipuolisesta kavennuksesta suojatien kohdalla.

Korotettu suojatie tai pyörätien jatke

Suojatien kohdalle sijoitettu ajoradan korotus alentaa ajonopeudet suojatien kohdalle. Ajoradan korotus suojatien ja pyörätien jatkeen kohdalla on moottoriajoneuvoliikenteen kannalta sijainniltaan hyväksyttävämpi kuin erillinen korotus linjaosuudella. Suojatie tai pyörätien jatke voidaan toteuttaa korotettuina 30–40 km/h -nopeusrajoitusalueilla.

Korotettuja suojateitä ja pyörätien jatkeita suositellaan käytettäväksi keskeisten palvelujen lähellä tai muissa keskeisissä kohteissa, joissa on paljon jalankulkijoita tai ylityskohtaa käyttää erityisesti lapset, ikääntyneet tai liikuntaesteiset, korotukset korostavat ylityskohtia ja alentavat ajonopeuksia. Korotettuna suojatie ja pyörätien jatke voidaan toteuttaa myös pää- tai kokoojakatujen suuntaisten sivuteiden risteyksissä. Tällöin korotus rauhoittaa sivutien liikennettä, selkeyttää väistämisvelvollisuutta sekä lisää eri käyttäjäryhmien turvallisuutta ja mukavuutta. Pyörätien jatke on mahdollista korottaa, kun halutaan korostaa pyöräliikenneverkon pääreitin etuajo-oikeutta.

Ajoradan korotusten toteutettavuutta voivat rajoittaa pehmeä maapohja, asutuksen läheisyys ja hälytysajoneuvojen yleisesti käyttämät reitit. Ajoradan korotuksia pyritään välttämään myös bussireiteillä. Lähtökohtaisesti korotusten sijaan bussireittien suojatieratkaisuissa suositaan keskisaarekkeellista ratkaisua. Mikäli suojatie toteutetaan bussiliikenteen reitillä korotettuna, ajoradan korotus toteutetaan 6 cm korkeana. Mikäli suojatien kohdalla kadun poikkileikkauksessa on tilaa, on mahdollista toteuttaa korotetun suojatien ja suojatiesaarekkeen yhdistelmäratkaisu, jossa poistumisviiste on tuloviistettä loivempi.

Tekninen toteutus Vantaan tyyppipiirustusten (58854–909) mukaisesti.

Yhdistelmäratkaisut suojateillä

Hidasteiden havaittavuutta ja vaikuttavuutta ajonopeuksiin voidaan tehostaa yhdistelemällä

kaksi tai useampi hidasteratkaisu toisiinsa. Tarvittaessa keskisaarekkeellisen tai

Kuva 5. Korotettu suojatie Ratatiellä. (Tamminen 2022)

kavennetun suojatien havaittavuutta ja turvallisuutta voidaan lisätä toteuttamalla suojatien yhteyteen ajoradan korotus.

Yhdistelmäratkaisuista toteutus tapahtuu Vantaan tyyppikuvien (58854-909, 58854-918 ja 58854-923) mukaisesti.

Kuva 6. Keskisaarekkeellinen, korotettu suojatie ja pyörätien jatke Unikkotiellä. (Tamminen 2022)

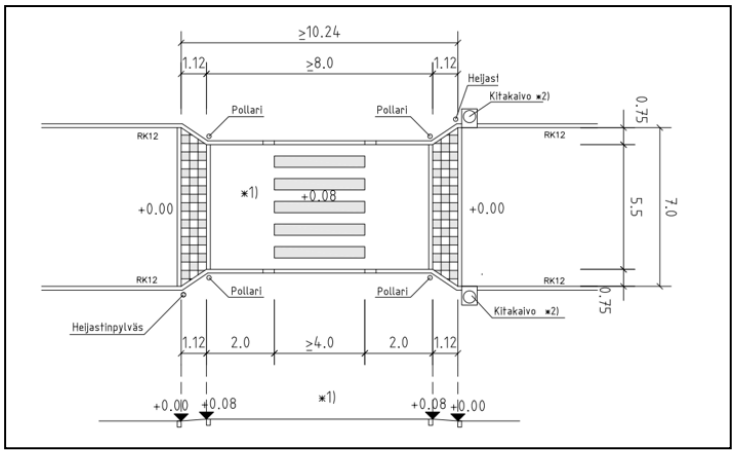

Kuva 7. 2-puolisena kavennuksena toteutettu korotettu suojatie tai pyörätien jatke (Vantaan katutilan tyyppipiirustus 58854-918).

Kuva 8. Epinkoskentien suojatie varustettu keskisaarekkeella ja tyynyhidasteella.

Liikennevalo-ohjattu suojatie

Suojatien toteuttaminen liikennevalo-ohjattuna on perusteltua kohteen onnettomuusriskin, suurten liikennemäärien ja erityisten tekijöiden, kuten koululaisten suurten määrän vuoksi tai liittymän puutteiden, kuten puutteellisten näkemien vuoksi. Suojatien valo-ohjaus on ensisijainen ratkaisu silloin, kun nopeusrajoitus on 50 km/h tai enemmän ja yhtenäinen ylitysmatka on yli 7 metriä tai ylityskohdassa on useampi kuin yksi samansuuntainen kaista yhtäjaksoisesti ylitettävänä. 60 km/h -nopeusrajoituksella suojatien on oltava aina valo-ohjattu.

Tekninen toteutus Vantaan liikennevalojen suunnitteluperiaatteiden mukaisesti.

Kuva 9. Liikennevalo-ohjattu suojatie Veromäessä.

Liittymien ratkaisut

Liittymätyypillä ja liittymän mitoituksella on vaikutusta ajoneuvojen ajonopeuksiin. **Liikennevaloilla, kiertoliittymillä, erilaisilla keskisaarekkeilla ja kanavoinneilla sekä liittymäalueen korotuksilla** on ajonopeuksia alentava ja liittymää jäsentävä vaikutus.

Liittymätyypin valitaan vaikuttaa useat tekijät kuten liittymän läpi kulkevat liikennemäärät nyky- ja ennustetilanteessa, ympäröivä liikenneverkko, risteyshaarojen lukumäärä sekä onnettomuustiedot. Myös mm. bussi- ja erikoiskuljetusreitit vaikuttavat valittavaan liittymätyyppiin sekä liittymän tilatarpeeseen. Liittymävalinnassa tulee huomioida myös maankäyttöön kohdistuvat kehityshankkeet sekä rakennus- ja ylläpitokustannukset.

Tilatarve vaihtelee liittymätyypeittäin, minkä vuoksi on tarkasteltava myös liittymän soveltuvuutta lähiympäristöön. Käytettävissä olevan tilan lisäksi on huomioitava liittymätyypin soveltuvuus maisemaan sekä yhteensopivuus lähikatuverkon muihin liittymiin (ennakoitavuus).

Liikennevalot

Liikennevalo-ohjauksella voidaan rauhoittaa liikennettä sekä parantaa liittymän turvallisuutta. Liikennevalot vähentävät tehokkaasti risteämisonnettomuuksien määrää sekä pienentävät onnettomuuksien vakavuusastetta. Vaikutus liittymän turvallisuuden paranemiseen on tehokkaampi, mitä suurempi liittymän kautta kulkeva liikennemäärä on. Valo-ohjausta voi vähäliikenteisissä liittymissä puoltaa jalankulku- ja pyöräliikenteen turvallisuuden varmistaminen. Vähäisemmillä liikennemäärillä liikennevalot kuitenkin

lisäävät ajoneuvojen ja jalankulkijoiden viivytyksiä, mikä voi aiheuttaa punaisia päin ajamisia ja heikentää turvallisuutta.

Liikennevalo-ohjauksella voi olla liikenteen rauhoittamisen kannalta myös negatiivisia vaikutuksia. Liikennevalo-ohjaus voi synnyttää tarpeettomia kiihdytyksiä, mikä heikentää liittymän turvallisuutta ja aiheuttaa muita haittoja (melu, päästöt). Liikennevalo-ohjauksen etuuksilla ja vihreän valon ja -aallon asettamisilla voidaan kuitenkin pyrkiä vähentämään kiihdytysten määrää. Lisäksi liikennevalo-ohjaus voi siirtää liikennevaloja välttelevää liikennettä rinnakkaisille yhteyksille.

Liikennevaloliittymät soveltuvat kompaktin kokonsa vuoksi kaupunkimaisiin ympäristöihin. Valo-ohjaus on myös helposti integroitavissa olemassa olevaan ympäristöön ja toteutettavissa pienemmillä kustannuksilla kuin esimerkiksi kiertoliittymä. Liikennevaloliittymän rakentamisen vaihtoehtona on hyvä tarkastella kiertoliittymän rakentamisen tai muita liittymän turvallisuutta parantavien toimenpiteiden mahdollisuuksia.

Valo-ohjausta tulee harkita

- kun liittymään saapuva kokonaisliikennemäärä on yli 12 000–15 000 ajoneuvoa vuorokaudessa,
- ja/tai kun kuormitusaste (kuinka suuri osuus liittymän maksimivälityskyvystä on käytössä) on korkea,
- ja/tai kun jalankulkijoiden määrä on merkittävä
- tai kun liittymän turvallisuustekijöitä halutaan korostaa (esim. koulujen läheisyydessä).

Liikennevalo-ohjauksella on myös mahdollista tehdä joukkoliikenne-etuuksia, mikä helopottaa joukkoliikenteen liikennöintiä ja aikataulussa pysymistä. Liittymän toteuttaminen liikennevalo-ohjattuna on perusteltua samoin perustein kuin liikennevalo-ohjatun suojatien kohdalla (kuvattu edellä).

Ajoneuvoliikenteen risteämiset raitiotien kanssa pyritään ohjaamaan liikennevaloin. Raitiotiejärjestelyissä liikennevalo-ohjausta on käytettävä myös raitiotiepysäkkien kohdalla järjestämällä vähintään toinen jalankulun ylityskohta valo-ohjattuna suojatienä esteettömän ylityksen mahdollistamiseksi.

Tekninen toteutus Vantaan liikennevalojen suunnitteluperiaatteiden mukaisesti.

Kiertoliittymät

Kiertoliittymän merkittävimpiä vaikutuksia liikenneturvallisuuteen perinteiseen liittymään verrattuna (ilman liikennevaloja) on ajonopeuksien aleneminen sekä onnettomuuksien alhaisempi määrä ja vakavuusaste. Vasemmalle kääntymiset ovat kiertoliittymissä turvallisemmat, koska kääntyminen on muutettu kahdeksi oikealle kääntymiseksi.

Kiertoliittymän turvallisuus perustuu siihen, että siinä on vähemmän ajoneuvojen välisisä konfliktipisteitä ja niissä ajosuunnat ovat samansuuntaisia.

Pyöräliikenteelle kiertoliittymät eivät kuitenkaan ole yhtä turvallisia kuin perinteisessä liittymässä. Erityisesti kaksisuuntaisessa pyöräliikenteessä pyöräliikenteen on havaittu olevan alttiimpi onnettomuuksille. Esimerkiksi tilanpuutteen vuoksi toteutetut pyöräteiden epäjohdonmukaiset linjaukset ovat omiaan hämärtämään kiertoliittymästä poistuvan eli kääntyvän ajoneuvon ja suoraan jatkavan pyöräilijän väistämissuhteita. Jalankululle kiertoliittymissä mahdolliset konfliktitilanteet ovat helpommin ennakoitavissa kuin perinteisessä liittymässä. Kuitenkin näkörajoitteisten henkilöiden on haastavampi ylittää tie kiertoliittymässä kuin valo-ohjatussa liittymässä äänisignaalin puutteen vuoksi.

Kiertoliittymä on kookkaampi liittymärakenne ja rakennuskustannuksiltaan suurempi kuin liikennevalo-ohjattu liittymä, joka on helpommin integroitavissa olemassa olevaan ympäristöön. Kiertoliittymä on kuitenkin elinkaarikustannuksiltaan alhaisempi kuin liikennevalo-ohjattu liittymä mm. lievempien onnettomuuksien sekä ylläpidon vuoksi.

Kiertoliittymä toimii parhaiten, kun kaikkien tulosuuntien liikennevirrat ovat samansuuruisia. Kiertoliittymän muotoilulla ohjataan väistämisvelvollisuuden huomiointiin, mutta tulosuuntien sekä kiertotilan muotoilulla on myös ajonopeuksia hillitseviä vaikutuksia. Liittymä muotoillaan siten, ettei sen läpi pääse oikaisemallakaan ajamaan liian lujaa. Kiertoliittymässä voi olla yliajettava kiertosaareke raskasta liikennettä varten, jolloin henkilöautojen kiertotila on ajonopeuksia hidastava. Kiertoliittymän välityskyky vastaa kanavoidun valo-ohjatun liittymän välityskykyä.

Normaali kiertosaareke on halkaisijaltaan 13–40 metriä. Tällaisia kiertoliittymiä voi käyttää pääkaduilla sekä alueellisten kokoojakatujen tärkeimmissä liittymissä. Kiertoliittymä on mahdollista toteuttaa myös pienikokoisena tai minikiertoliittymänä. Pienikokoiset kiertoliittymät soveltuvat parhaiten kokoojakaduille ja minikiertoliittymät tonttikaduille. Kiertoliittymät tulee muiden liittymien tavoin mitoittaa mitoitusajoneuvon mukaisesti. Kiertoliittymän tilantarve kasvaa bussi- ja erikoiskuljetusten reiteillä sekä useamman kaistan myötä.

Kiertoliittymien kohdalla nopeusrajoitus saa olla korkeintaan 50 km/h. Nopeusrajoitus voidaan tarvittaessa alentaa noin 150 m ennen kiertoliittymää.

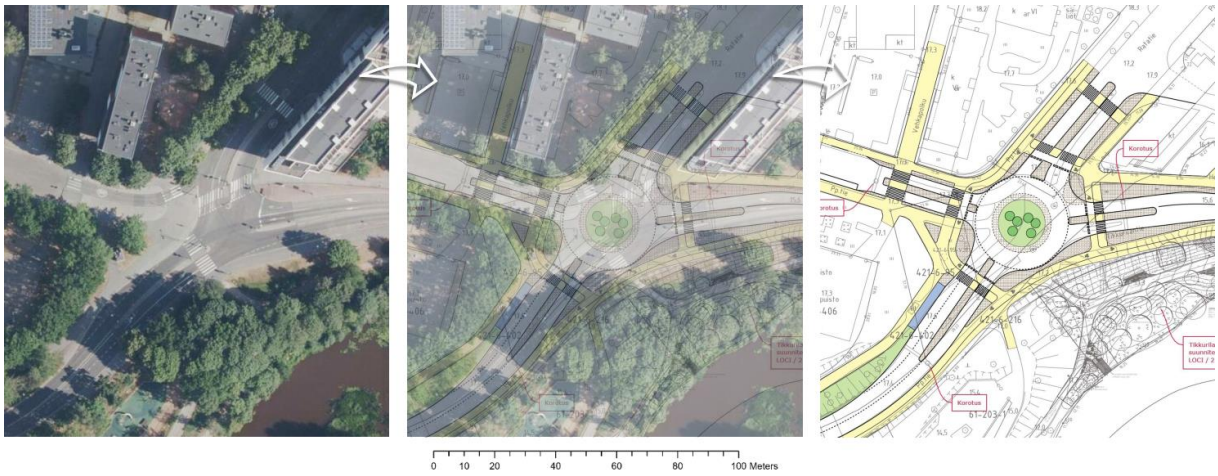

Kuva 10. Kiertoliittymän tilantarve Ratatie-Tikkurilantie-Neilikkatie (Vantaa 2022).

Korotettu alue tai liittymä

Ajorata voidaan korottaa sekä liittymien yhteydessä että liittymää tai suojateitä pidemmiltä alueilta. Ajoradan korotusta pidemmällä jaksolla voidaan hyödyntää paikan korostamiseen, parantamaan jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuutta tai esimerkiksi erottamaan kävelykatu autoliikenteestä näiden risteämiskohdassa.

Ajorataa voidaan korottaa laajemmalla alueella, kun jalankulkijoita on paljon esimerkiksi

- aukioiden ja torien kohdalla
- kävelykadun ja autoliikenteen kadun risteämiskohdassa
- haluttaessa korostaa paikan merkitystä
- saavuttaessa päättyvälle, lyhyelle tonttikadulle.

Korotetut alueet ja liittymät soveltuvat parhaiten 30 km/h -nopeusrajoitusalueelle, mutta voidaan käyttää myös 40 km/h -nopeusrajoitusalueella. Suojateiden ja pyörätien jatkeiden on sijaittava korotetulla alueella.

Kuva 11. Korotettu liittymä Ylästöntie - Veromäentie.

Saarekkeet

Katutilaa sekä liittymiä voidaan jäsennellä toteuttamalla vastakkaisten ajosuuntien välille saareke. Saarekkeet selkeyttävät ajolinjoja, erottelevat ajosuunnat toisistaan sekä lisäävät liittymien havaittavuutta. Saarekkeilla voidaan toteuttaa ajolinjan sivusiirtymiä, joilla on ajonopeuksia alentava vaikutus. Saarekkeet soveltuvat hyvin bussireiteille. Saarekkeille on myös mahdollista sijoittaa tarvittavat liikenteenohjauksen laitteet ja valaisimet. Mahdolliset saarekkeilla olevat istutukset eivät saa heikentää liittymissä näkemäalueita ja turvallisuutta. Tilanpuute saattaa estää saarekkeiden toteuttamisen.

Kuva 12. Katutilaa jaettu saarekkeella Vantaanlaaksossa.

Yliajettavat osuudet

Liittymiin voidaan toteuttaa yliajettavia osuuksia, joilla rajataan pienempien ajoneuvojen tilaa mutta mahdollistetaan raskaampien ajoneuvojen liikennöinti liittymän läpi. Yliajettavat osuudet hiljentävät ajotilaa kaventavina elementteinä pienempien ajoneuvojen ajonopeuksia. Yliajettavia osuuksia voi lisätä katuliittymiin riippumatta liittymän rakenteesta. Ylijaettavat osuudet voidaan tehdä korotettuina tai kivettyinä esimerkiksi edellä kuvattujen kiertoliittymien tai saarekkeellisten liittymätyyppien yhteyteen.

Hidastavat pysäkkiratkaisut

Bussipysäkit voidaan toteuttaa joko pysäkkisyvennyksinä tai **ajoratapysäkkeinä**. Näistä jälkimmäisiä voidaan hyödyntää liikenteen rauhoittamiseen. Ajoratapysäkin hidastava vaikutus perustuu bussin hetkelliseen pysähtymiseen ajoradalle. Hidastava vaikutus riippuu vuorotiheydestä ja -määrästä, matkustajamäärästä, maksujärjestelmästä sekä ohittamisratkaisun toteutuksesta.

Hidastavat pysäkit soveltuvat erityisen hyvin 30 km/h -nopeusrajoituksen alueille. Ratkaisua voidaan käyttää myös 40 km/h -nopeusrajoituksen alueilla. Hidastavat pysäkkiratkaisut soveltuvat parhaiten kaduille, joilla liikennemäärä on alle 5 000 ajon/vrk. Hidastepysäkki ei saa häiritä bussiliikenteen sujuvuutta eikä erityisesti hidastaa runkolinjoja. Hidastavat pysäkkiratkaisut eivät sovellu aikataulun tasauspysäkkien kohdalle eikä vilkkaille autoliikenteen väylille. Hidastepysäkin soveltuvuudessa kadulle on huomioitava, ettei bussin taakse jonoutuva liikenne ulotu edelliseen liittymään asti.

Vantaalla on tyyppipiirustukset ajoratapysäkistä ja pysäkkisyvennyksestä (58854-901).

Käytettävät ajoradalle sijoitettavat hidastavat pysäkkityypit
Ajoratapysäkissä (1) bussi pysähtyy ajoradalle. Ajoratapysäkki-ratkaisussa pysähtyneen bussin ohittamista ei ole rakenteellisesti estetty toisin kuin hidastepysäkissä. Tarvittaessa ohittaminen voidaan estää ajoratamaalauksen avulla. Ajoratapysäkki ei sovellu pääväylille.

Hidastepysäkissä (2) pysäkin kohdalle pysähtyneen bussin ohitus on estetty keskisaarekkeella.

Niemekepysäkissä (3) reunatukilinjassa tapahtuu sivuttaissiirtymiä. Niemekepysäkki rakennetaan kadunvarsipysäköinnin yhteyteen. Pysäkin kohdalla kadunvarsipysäköintiä vastaava kadunleveys on otettu pysäkin odotustilaksi, ja siten pysäkillä on mahdollistettu paljon odotustilaa. Ajokaistojen leveys ei muutu, minkä vuoksi pysähtynyt bussi toimii liikenteen hidasteena.

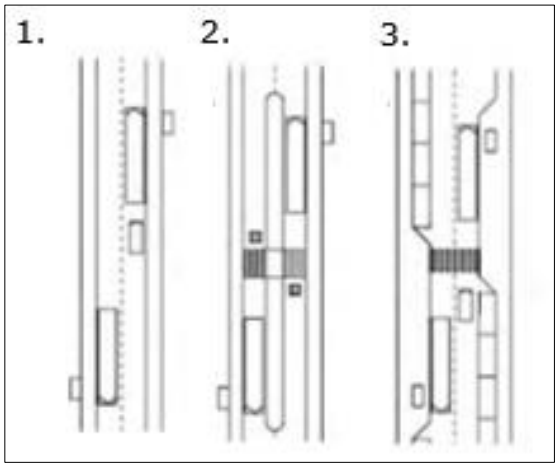

Kuva 13. Hidastavat pysäkkiratkaisut (Väylävirasto 2017).

Kuva 14. Hidastepysäkki Kivistössä Lipputiellä.

Ajoradan korotukset

Erilaisia ajoradan korotusten tyyppejä ovat **korotettujen suojateiden ja liittymien** (esitetty edellä) lisäksi erilliset **töyssyt, tyynyhidasteet sekä nopeushidasteet** (=pikkutöyssy).

Ajoradan korotuksia ei suositella pääkaduille eikä yli 40 km/h -nopeusrajoitusalueille. Niitä ei myöskään käytetä lyhyillä, päättyvillä tonttikaduilla. Bussireitillä ajoradan korotukset hankaloittavat liikennöitävyyttä, ja niiden käyttöä on hyvä välttää etenkin kaduilla, joilla on runsaasti joukkoliikennettä. Ajoradan korotuksia tulee välttää myös hälytysajoneuvojen usein käyttämillä reiteillä.

Korotuksia ei käytetä pehmeillä maapohjilla (savi/siltti). Ajoradan korotukset pehmeillä maapohjilla saattavat aiheuttaa tärinähaittaa lähialueen taloihin. Ajoradan korotuksia tulee välttää asuinrakennuksen välittömässä läheisyydessä mahdollisten tärinä- ja meluhaittojen välttämiseksi.

Ajoradan korotuksien keskinäiset etäisyydet yhtenäisellä katujaksolla tulee suunnitella siten, ettei ajonopeudet nouse hidasteiden välillä liian korkeiksi. Mitä lyhyempi etäisyys korotusten välillä on, sitä tasaisempana nopeustaso säilyy hidasteiden välillä. Nopeustason pysyessä tasaisena ja alhaisena säilyy melutasokin alhaisena.

Tyynyhidaste

Tyynyhidaste on töyssytyyppi, joka ei ole koko ajoradan tai -kaistan levyinen. Tyynyhidasteet soveltuvat hyvin jälkikäteen rakennettaviksi, ja niiden toteutus on kevyt ja edullinen toimenpide. Tyynyhidasteen rakentaminen ei edellytä muutoksia kadun kuivatukseen. Tyynyhidasteita käytetään, kun kadun leveys on vähintään 10 m. Tyynyhidaste sijoitetaan ajokaistan keskelle.

Tyynyhidasteet soveltuvat käytettäväksi bussireiteillä erityisesti keskisaarekkeellisten suojateiden yhteydessä ennen suojatietä. Tyynyhidaste on hyvä toteuttaa keskisaarekkeen kanssa, jotta houkutus kiertää hidaste toisen kaistan kautta saadaan minimoitua. Tyynyhidasteen korkein osa jää raskaan ajoneuvon akselin renkaiden väliin, joten hidaste vaikuttaa lähinnä henkilö- ja pakettiautojen ajonopeuksiin. Henkilö- ja pakettiautojen kaikki renkaat tai ainakin toisen puolen renkaat osuvat tyynyn korkeimpaan kohtaan. Mopo- ja moottoripyöräliikenteelle tyynyhidasteella on vähäinen vaikutus hidasteen kiertomahdollisuuden vuoksi. Tyynyhidasteita voidaan käyttää myös kaksikaistaisen kadun molemmilla ajokaistoilla lähekkäin siten, että hidasteiden kiertäminen estyy.

Tekninen toteutus Vantaan tyyppipiirustusten (58854-923) mukaisesti.

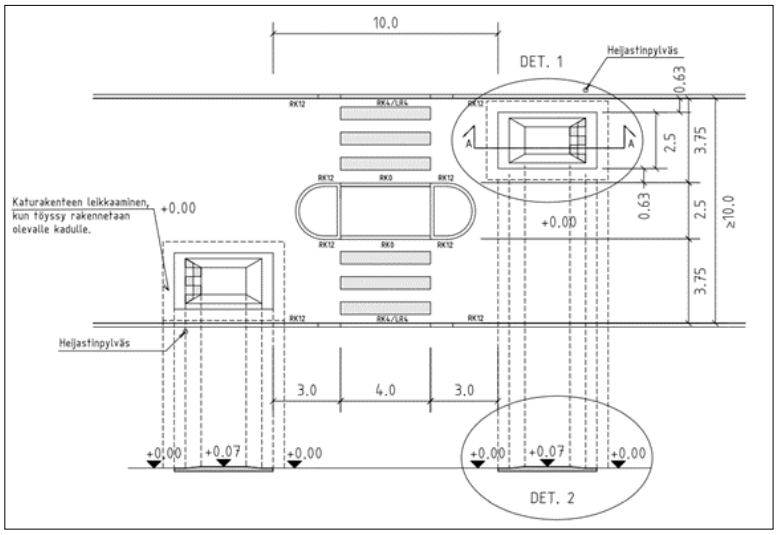

Kuva 15. Tyynyhidaste. (Vantaan katutilan tyyppipiirustus 58854–923).

Nopeushidaste (pikkutöyssy)

Nopeushidaste on suoraviisteinen töyssy, joka ylittää molemmat kaistat. Nopeushidastetta ei kuitenkaan toteuteta koko kadun levyisenä. Hidasteen reunan ja ajoradan reunakivilinjan väliin on jätettävä kuivatusta varten korottamaton kaistale. Nopeushidastetta käytetään vähäliikenteisillä tonttikaduilla.

Tekninen toteutus Vantaan tyyppipiirustusten (58854-925) mukaisesti.

Kuva 16. Nopeushidaste Ylästössä.

Kavennukset ja sivuttaissiirtymät

Katujen liikennekelpoista poikkileikkausaluetta voidaan kaventaa esimerkiksi erityiskohteiden ja kadunylitysten turvallisuuden parantamiseksi **ajoradan sivulta yksi- tai kaksipuolisesti** sekä **suojateiden keskisaarekeratkaisulla** (esitetty edellä). Kahdesta peräkkäisestä kadun eri reunoille tehdystä kavennuskohdasta voidaan muodostaa ns. **mutkahidaste**, joka soveltuu vähäliikenteisille asuinkaduille. Mutkahidasteessa ei ole yleensä kohtaamismahdollisuutta.

Ajoradan kavennus, 1- ja 2-puolinen

Kavennus voidaan toteuttaa joko suojatien yhteyteen tai erilliseen kohteeseen (aiemmin kuvattu kavennusratkaisu suojatien kohdalla.) Kavennukset on mahdollista toteuttaa ajoradan sivuilta sekä yksi- että kaksipuolisesti. Yksipuolinen kavennus muodostuu ajorataa kaventavasta elementistä, joka on tehty vain ajoradan toiselle puolelle. Kaksipuolinen kavennus on tehty ajorataa molemmilta puolilta kaventavilla elementeillä, jotka ovat yleensä keskenään symmetrisiä.

Yleensä kavennukset mitoitetaan siten, että ajoneuvojen kohtaaminen on mahdollista. Kavennus voidaan toteuttaa ilman kohtaamismahdollisuutta, mikäli kadun vuorokausiliikenne on vähäinen ja sen nopeusrajoitus on enintään 40 km/h. Mikäli kohtaaminen ei ole mahdollista, on kaksipuolisen kavennuksen kohdalla väistämisvelvollisuus osoitettava. Myös yksipuolisten kavennusten kohdalla poikkeava väistämisvelvollisuus voidaan osoittaa liikennemerkein.

Ajoradan kavennuksilla voidaan korostaa suojatien tai pyörätien jatkeen paikkaa, lyhentää ylitettävää matkaa sekä jäsentää liikenneympäristöä kadunvarsipysäköinnin yhteydessä.

Kavennusten hidastevaikutusta voidaan tehostaa pidentämällä kavennusta tai lisäämällä istutuksia, jotka eivät kuitenkaan peitä täysikasvuisinakaan näkemiä.

Tekninen toteutus Vantaan tyyppipiirustusten mukaisesti. Tyyppipiirustukset:

- Kaksipuolinen kavennus 58854-917
- Kaksipuolinen kavennus ajoradan korotuksella 58854-918
- Yksipuolinen kavennus 58854-919
- Yksipuolinen kavennus ilman kohtaamista 58854-920

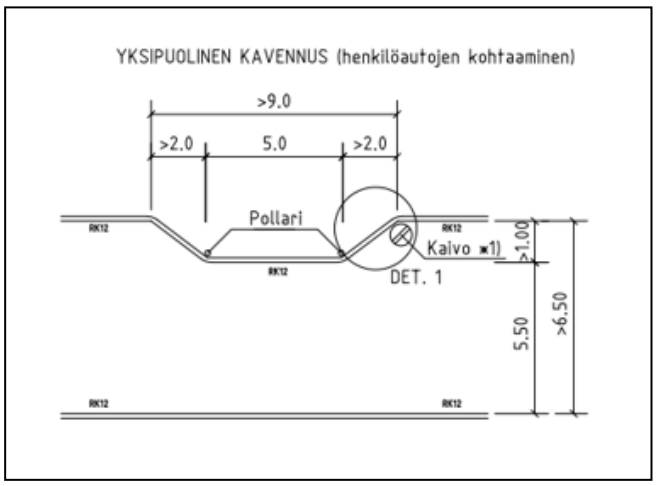

Kuva 17. Yksipuolinen kavennus (Vantaan katutilan tyyppipiirustus 58854–919).

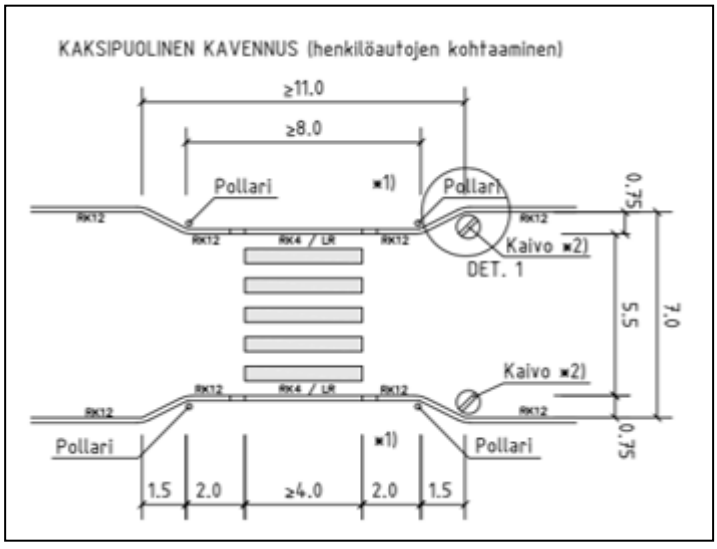

Kuva 18. Kaksipuolinen kavennus suojatien kohdalla (Vantaan katutilan tyyppipiirustus 58854–917).

Mutkahidaste

Mutkahidaste muodostuu vähintään kahdesta peräkkäisestä ajolinjan muutoksesta, jotka on toteutettu esimerkiksi reunakavennuksilla, keskisaarekkeella tai pienisäteisillä kaarteilla. Mutkahidasteet soveltuvat vähäliikenteisille kokoojakaduille ja asuntokaduille, joilla on vähän raskasta liikennettä, liikennemäärä on alle 300 ajon./h ja nopeusrajoitus on enintään 30 km/h. Ensimmäinen kavennus tehdään ajosuunnassa kadun oikeaan reunaan. Ajoradan kavennus ajoradan keskeltä tapahtuu keskisaarekkeella suojatien tai pyörätien jatkeen kohdalla.

Tekninen toteutus Vantaan tyyppipiirustusten (58854-924) mukaisesti.

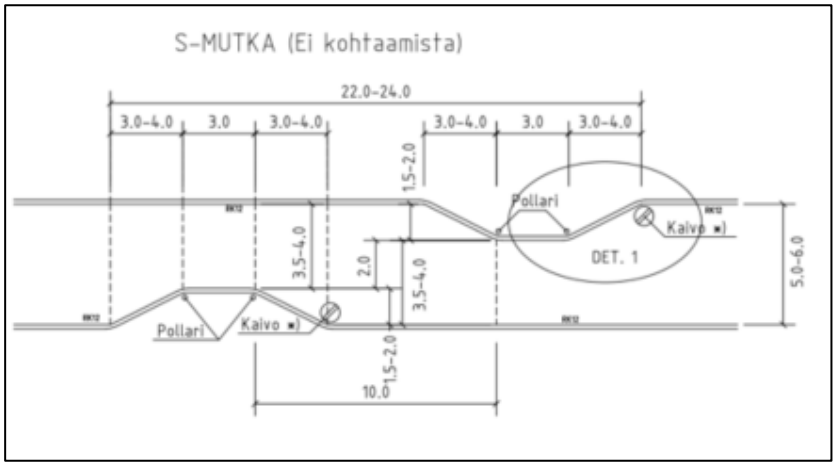

Kuva 19. Mutkahidaste (Vantaan katutilan tyyppipiirustus 58854-924).

Sivuttaissiirtymät

Sivuttaissiirtymässä ajoradan tai ajolinjan sijainti siirtyy poikkileikkauksessa pakottaen ajoneuvon kuljettajan muuttamaan ajolinjaa ja arvioimaan ajotilan riittävyyttä mm. kohdatessa vastaantulevaa liikennettä.

Sivuttaissiirtymiä voidaan käyttää sekä linjaosuuksilla että liittymään saavuttaessa.

Sivusiirtymä voidaan tehdä leveällä keskisaarekkeella sekä leveän keskisaarekkeen ja keskilinjan siirrolla tai kadunvarsipysäköinnillä.

Tekninen toteutus Vantaan tyyppipiirustusten (58854-921 ja 58854-922) mukaisesti.

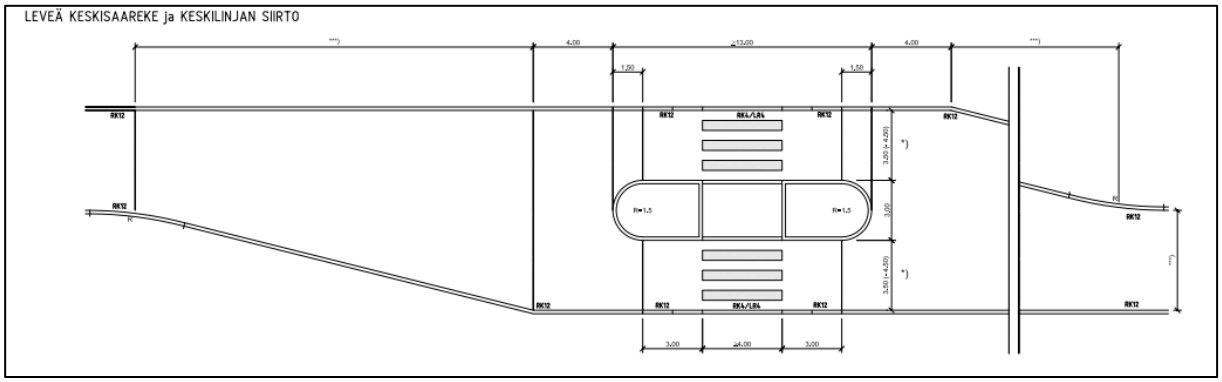

Kuva 20. Leveä keskisaareke ja keskilinjan siirto. (Vantaan katutilan tyyppipiirustukset 58854-922).

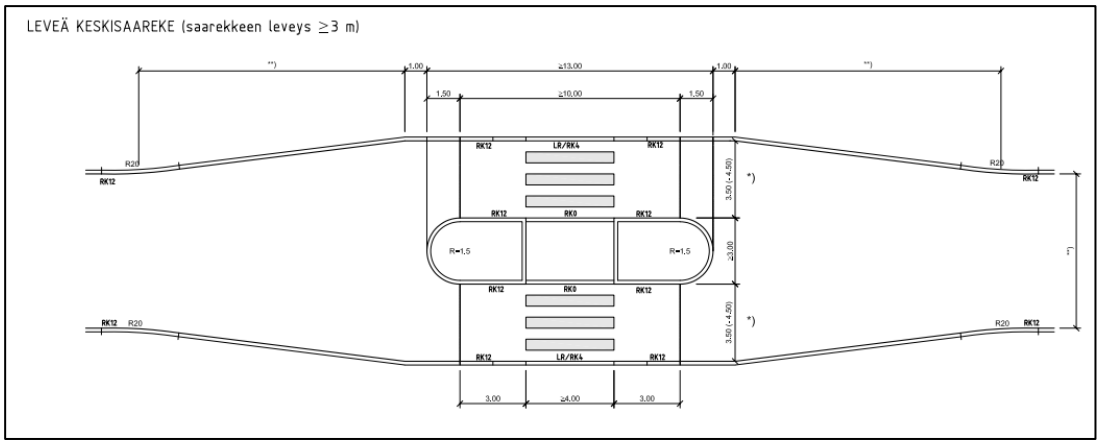

Kuva 21. Leveä keskisaareke. (Vantaan katutilan tyyppipiirustukset 58854–921).

Porttikohdat

Porttikohta on liikenneympäristön muutosta korostava kadun kohta, joka voi muodostua esimerkiksi rakenteellisesta hidasteesta, porttirakenteista, istutuksista tai liikenteen ohjauslaitteista tai näiden yhdistelmistä. Porttikohtien rakenteella pyritään korostamaan kadun tai ympäristön muutosta esimerkiksi taajamaan siirryttäessä. Porttikohdilla korostetaan visuaalisesti muutosta esimerkiksi kehä- tai muun rakenteen avulla.

Katutilan jäsentely

Nopeusrajoitukseen, liikennemäärään ja liikenteen koostumukseen nähden liian leveitä ajoratoja voidaan kaventaa pidemmällä matkalla. Kavennus voidaan tehdä **tiemerkinnöin** siirtämällä reunaviivoja sisäänpäin tai lisäämällä **yliajettava tai korotettu keskialue** (esitetty edellä). Katu voidaan myös muuttaa **kylätieksi tai 2–1-tieksi.**

Kylätie ja 2–1-tie

Kylätie ja 2–1-tie ovat kevyitä ratkaisuja, joilla kustannustehokkaasti saadaan parannettua jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteita. Näitä voidaan käyttää myös, jos tilaa jalkakäytävän ja/tai pyörätien toteuttamiselle ei ole. Ratkaisut soveltuvat käytettäviksi liikennemäärän ollessa alle 1 000 ajon./vrk ja nopeusrajoituksen korkeintaan 40 km/h. Liikennemäärän ollessa 1 000-3 000 ajon./vrk voi nopeusrajoitus olla korkeintaan 30 km/h.

Kylätie on liikennejärjestely, jossa moottoriajoneuvoliikenteelle osoitetaan ajoratamaalauksin normaalia kapeampi (3,5-4,0 m eli noin yhden kaistan levyinen) tila. Jalankulku ja pyöräliikenne osoitetaan reunoille. Ajoneuvojen kohtaamistilanteessa autot hyödyntävät jalankulun ja pyöräliikenteen tilaa pientareella.

2-1-tie on kylätietä vastaava ratkaisu, jossa pientareiden sijaan ajorata kavennetaan pyöräkaistoilla. Autoliikenteen kohdatessa ajoneuvot hyödyntävät tilapäisesti pyöräkaistoja.

Kylätiestä poiketen 2-1-tiejärjestelyssä jalankulkijoiden käytössä on reunakivellä erotettu jalkakäytävä.

Edellä esiteltyjen ratkaisujen lisäksi voidaan tehdä kokeiluja soveltamalla kylätien ja 2-1-tien ratkaisuja, esimerkiksi samaan tapaan kuin Tampereella ja Lempäälässä on toteutettu yhteiskatuja, joissa jalankulku on erotettu kaistaviivalla keskellä kulkevasta moottoriajoneuvoliikenteen ja pyöräliikenteen kaistasta.

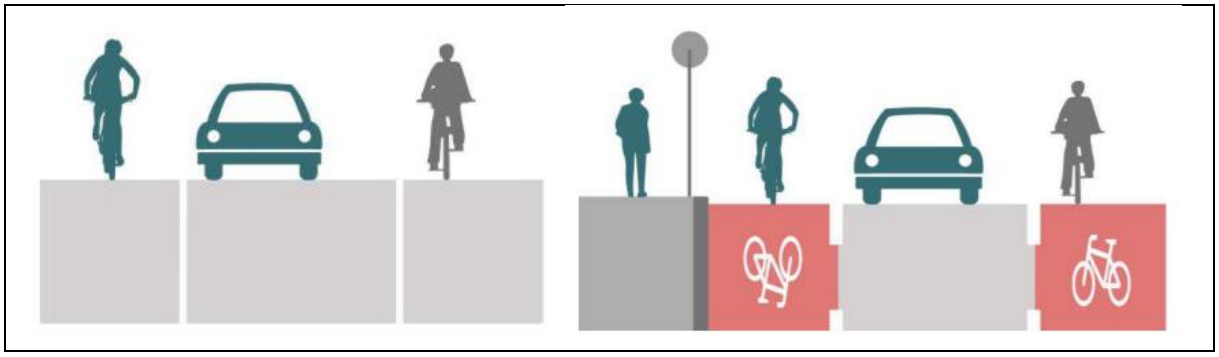

Kuva 22. Kylätie ja 2–1-tie. (Väyläviraston ohjeita 18/2020).

Muut nopeusrajoituksia tukevat toimenpiteet

Nopeusrajoitus on 30 tai 40 km/h noin 80 prosentilla Vantaan katuverkosta. Alhaisia nopeusrajoituksia voidaan tukea edellä esiteltyjen hidastavien ratkaisujen lisäksi erilaisilla tehostekeinoilla, joilla kiinnitetään käyttäjän huomio nopeusrajoitukseen. Tehostekeinoina voidaan käyttää esimerkiksi **nopeusnäyttöjä, suojateiden varoitusjärjestelmiä ja heräteraitoja sekä ajoratamaalauksia**.

Nopeusnäyttölaite osoittaa laitetta lähestyvän ajoneuvon nopeuden, jolloin kuljettaja voi huomata ajavansa ylinopeutta. Ajonopeuksia alentavan vaikutuksen teho heikkenee ajan kuluessa tottumisen seurauksena. Nopeusnäyttölaite voi olla kiinteä tai siirrettävä. Nopeusnäyttölaitteiden keräämää tietoa liikennemääristä ja ajonopeuksista voidaan hyödyntää liikennesuunnittelussa. Nopeusnäytöt vaativat säännöllistä huoltoa.

Suurin osa Vantaan nopeusnäyttötauluista on sijoitettu koulujen ja päiväkotien tai vaaralliseksi koettujen paikkojen kohdille pysyvästi. Osa nopeusnäyttötauluista on siirrettäviä ja niitä sijoitetaan mm. kuntalaisten palautteiden pohjalta tunnistettuihin paikkoihin vuosittain.

Nopeusnäyttöjä käytetään erityisesti savikkoalueilla, joille töyssyjä ei voi rakentaa liikenteen aiheuttaman tärinän vuoksi.

Suojateiden varoitusjärjestelmillä, kuten välkkyvillä heijastevarsilla ja suojatiemerkeillä voidaan parantaa suojateiden havaittavuutta ja parantaa autoilijan huomiota suojateiden kohdalla. Järjestelmillä voi olla myös ajonopeuksia alentava vaikutus. Järjestelmät ovat melko helppo siirtää toiseen paikkaan, mikäli esim. olemassa olevaan infraan tehdään muutoksia tai suojatien luonne muuttuu (esim. ei enää koulureitti). Varoitusjärjestelmät vaativat säännöllistä huoltoa.

Vantaalla on käytössä Välkky-tehostekapseleita suojateillä. Tehostekapseleita käytetään vaarallisiksi koetuilla suojateillä esim. koulureiteillä, joille ei voida toteuttaa muita toimenpiteitä esimerkiksi pohjaolosuhteiden takia (mm. savimaa).

Heräteraidoilla voidaan ilmoittaa kohdasta, jossa tulee noudattaa erityistä tarkkaavaisuutta ja kiinnittää huomiota ajonopeuteen. Heräteraidat eivät sovellu kovinkaan hyvin alueille, jossa tärinästä tai melusta on haittaa. Heräteraitoja ei suositella esimerkiksi asutuksen tai muun melulle tai tärinälle herkän toiminnan välittömään läheisyyteen.

Nopeusrajoitusta tehostetaan myös **ajoratamaalauksilla**. Maalausten tarkoitus on muistuttaa ja ohjata oikeaan nopeuteen. Ajoratamerkinnöin voidaan vastaavasti tehostaa myös muiden liikennemerkkien vaikutusta. Esimerkiksi koulujen läheisyydessä lapsia-liikennemerkin vaikutusta voidaan tehostaa vastaavalla ajoratamerkinnällä.

4. RAUHOITTAMISRATKAISUN VALINTAAN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ

Rakenteellisen hidastetyypin valintaan vaikuttavat kadun toiminnallinen luokka, nopeusrajoitus, liikennemäärä, liikenneympäristö sekä kadun mahdollinen toimiminen bussiliikenteen, raskaan liikenteen tai hälytysajoneuvojen keskeisenä reittinä. Lisäksi hidastetyypin valintaan vaikuttavat paikalliset olosuhteet kuten jalankulun ja pyöräliikenteen järjestelyt, liittymäjärjestelyt, suojatiet, pyörätien jatkeet ja valaistus. Myös maaperäolosuhteet on otettava huomioon. Varsinainen hidastetyypin valinta tehdään aina tapauskohtaisesti.

Liikennöitävyyden lisäksi toteutettavien ratkaisuiden on oltava kunnossapidettäviä, ne tulee olla havaittavia riittävältä etäisyydeltä ja rakenteiden on kestettävä kadun liikennemäärän kuormitusta, kunnossapitoa sekä olosuhteiden muutoksia. Rakenteelliset hidasteet ja niiden käyttö eivät saa aiheuttaa rakenteita vaurioittavaa tai asukkaita häiritsevää tärinää.

Joukkoliikenne

Bussireitillä ajoradan korotukset hankaloittavat liikennöitävyyttä, ja niiden käyttöä on hyvä välttää etenkin kaduilla, joilla on runsaasti joukkoliikennettä. Soveltuvia ratkaisuita voivat sen sijaan olla sivuttaissiirtymät, kavennukset, keskisaarekkeet ja erilaiset hidastavat liittymä- ja pysäkkiratkaisut. Vähäliikenteisillä reitillä suositeltavia ajoradan korotusratkaisuita ovat tyynyhidasteet sekä suoraviisteiset töyssyt, jotka ovat normaalia matalammat tai joissa poistumisviiste normaalia pidempi.

Raskaan liikenteen ja erikoiskuljetusten reitit

Reiteillä, joilla on erityisen paljon raskasta liikennettä tai katu on erikoiskuljetusreitti, ei rakenteellisia hidasteita lähtökohtaisesti suositella. Käytettäviä ratkaisuja ovat katutilaa rajaavat raskaan ajoneuvon yliajettavat osuudet. Myös saarekkeita on mahdollista käyttää, kun riittävä mitoitus on varmistettu. Ajoneuvojen tarvitsema tilatarve voidaan tarkistaa ajourasimuloinnein.

Hälytysajoneuvojen reitit

Hälytysajoneuvojen paljon käyttämillä reiteillä, kuten sairaalalle ja paloasemille johtavilla reiteillä tulee välttää hidasteratakisuista erityisesti ajoradan korotuksia sekä ajoneuvojen kohtaamismahdollisuuden estäviä ratkaisuja. Mahdollisia ratkaisuja voivat olla kavennukset ja keskisaarekkeet sekä toispuoliset sivusiirtymät. Sijoittamisessa kannattaa kuulla pelastusviranomaisia. Hidasteiden tulee olla selkeästi merkittyjä ja valaistuja.

LÄHTEET

Wramborg's model for fatality probability vs. vehicle collision speeds based on Wramborg 2005, Jurewic 2016.
https://www.researchgate.net/figure/Wramborgs-model-for-fatality-probability-vs-vehicle-collision-speeds-Source-based-on_fig1_304529995

EU ROAD SAFETY POLICY FRAMEWORK 2021-2030 Next steps towards 'Vision Zero.
https://visaozero2030.pt/wp-content/uploads/EU_Road_Safety_Policy_Framework_2021-2030_Next_Steps_towards_Vision_Zero.pdf

Valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia (3/2022);
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163951/LVM_2022_3.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma (11/2021);
https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Turvallisuussuunnitelma%202021%20KH%201.11.2021%20FINAL.pdf

Liikennevirasto 2017. Hidasteiden suunnittelu, Liikenneviraston ohjeita 35/2017
https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2017-35_hidasteiden_suunnittelu_web.pdf

Väylävirasto 2020. Pyöräliikenteen suunnittelu, Väyläviraston ohjeita 18/2020.
https://ava.vaylapilvi.fi/ava/Julkaisut/Vaylavirasto/vo_2020-18_pyoraliikenteen_suunnittelu_web.pdf

Väylävirasto 2022. Jalankulun suunnittelu, Väyläviraston ohjeita 34/2022.
https://ava.vaylapilvi.fi/ava/Julkaisut/Vaylavirasto/vo_2022-34_jalankulun_suunnittelu.pdf

Väylävirasto 2014. Jalankulku- ja pyöräilyväylien suunnittelu, Väyläviraston ohjeita 11/2014
https://julkaisut.vayla.fi/pdf8/lo_2014-11_jalankulku_pyorailyvaylien_web.pdf

Tiehallinto 2001. Tasoliittymät, TIEH 2100001-01; https://julkaisut.vayla.fi/thohje/pdf/ta-soliittymat_ohje.pdf

Väylävirasto 2022. Maanteiden liikennevalojen suunnitteluohje, LIVASU 2022, Väyläviras-ton ohjeita 17/2022 https://ava.vaylapilvi.fi/ava/Julkaisut/Vaylavirasto/vo_2022-17_LI-VASU_web.pdf#page=45&zoom=100,72,202

Helsinki 2019. Jalankulkijoiden kadunylitysjärjestelyjen suunnitteluperusteet ,Kaupunkiympäristön aineistoja 2019:8, **https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/aineistot/aineistoja-08-19.pdf**

Vantaan kaupunki. 2022. Vantaan Ratikka, Ratikan kaavarunko (YK0049). Vantaan kaupunki Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala. Kaupunkisuunnittelu, yleiskaavoitus. **https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Ratikan-kaavarunkoluonnosselostus-05042022.pdf**

Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja liikenneympäristön parantamisen toimenpideohjelma

Liikenneympäristön nykytila ja toimenpideohjelma

23.12.2022

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

Vantaa

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

SISÄLLYS

TAUSTA JA TAVOITTEET	3
TOIMENPIDEOHJELMAN KUVAUS	4
ASUKAS- JA KOULULAISKYSELYT	5
ONNETTOMUUSANALYYSI	22
SAFETYWIZE	38
TOIMENPIDEOHJELMA	40

Kuva: Ramboll Finland Oy

Tausta ja tavoitteet

Vantaan kaupungin vuonna 2021 hyväksymässä turvallisuussuunnitelmassa on liikkumisen turvallisuusteeman alla esitetty liikenneympäristön turvallisuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteistä. Yhtenä toimenpiteenä on esitetty *”Määritellään Vantaan liikenteen rauhoittamisen periaatteet ja laaditaan toimenpideohjelma liikenneympäristön turvallisuuden kehittämiseksi.”*

Vantaa on tilannut konsulttityönä Vantaa liikenteen rauhoittamisen ohjeistuksen, jonka ohella laaditaan liikenneympäristön toimenpideohjelma.

Tilaajien edustajina työryhmässä ovat olleet Emmi Pasanen, Olli Tamminen, Timo Väistö sekä Susanna Koponen.

Raportti ja toimenpideohjelma on laadittu konsulttityönä Ramboll Finland Oy:ssä, jossa työstä ovat vastanneet projektipäällikkö Erica Roselius, liikenneturvallisuusasiantuntija Mikko Lautala ja liikennesuunnittelija Elisa Heimo.

Kuva: Ramboll Finland Oy

Liikenneympäristön toimenpideohjelman kuvaus

Liikenneympäristön toimenpideohjelma koostuu kaupungin liikenneturvallisuuden nykytilan analyysista ja sen pohjalta tehtävästä toimenpideohjelmasta.

Nykytila-analyysi pohjautuu työn aikana toteutettujen asukas- ja koululaiskyselyistä kerättyihin tuloksiin, onnettomuusanalyysiin sekä SafetyWize analyysiin.

Nykytila-analyysin pohjalta pyrittiin tunnistamaan kohteita, joiden osalta tarkastellaan liikenneturvallisuustoimenpiteiden tarpeita. Näiden pohjalta työstetään toimenpideohjelma, jossa esitetään konkreettisia toimenpiteitä toteutettavaksi esim. pienten liikenneturvallisuustoimenpiteiden budjetin puitteissa tulevina vuosina. Toimenpideohjelman työstön aikana pidettiin yhteiset työpajat ja maastokäynnit.

Tässä raportissa on esitetty nykytila-analyysin keskeiset tulokset sekä kuvattu toimenpideohjelma.

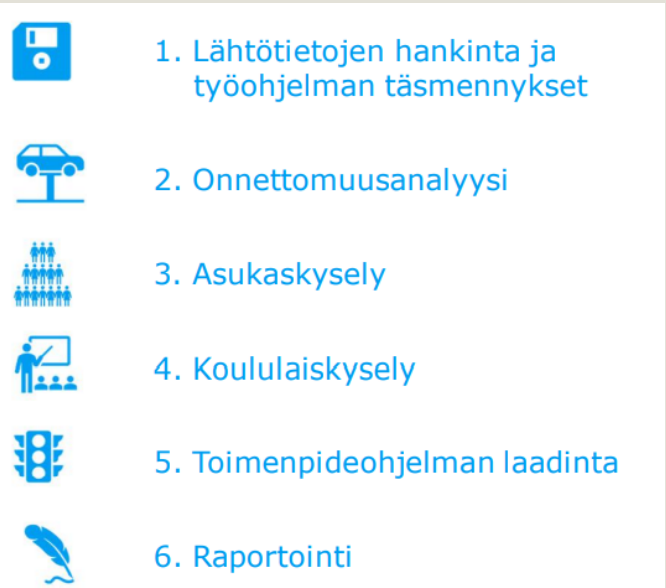

Asukas- ja koululaiskyselyn tulokset

Katsaus asukas- ja koulukyselyn tuloksiin

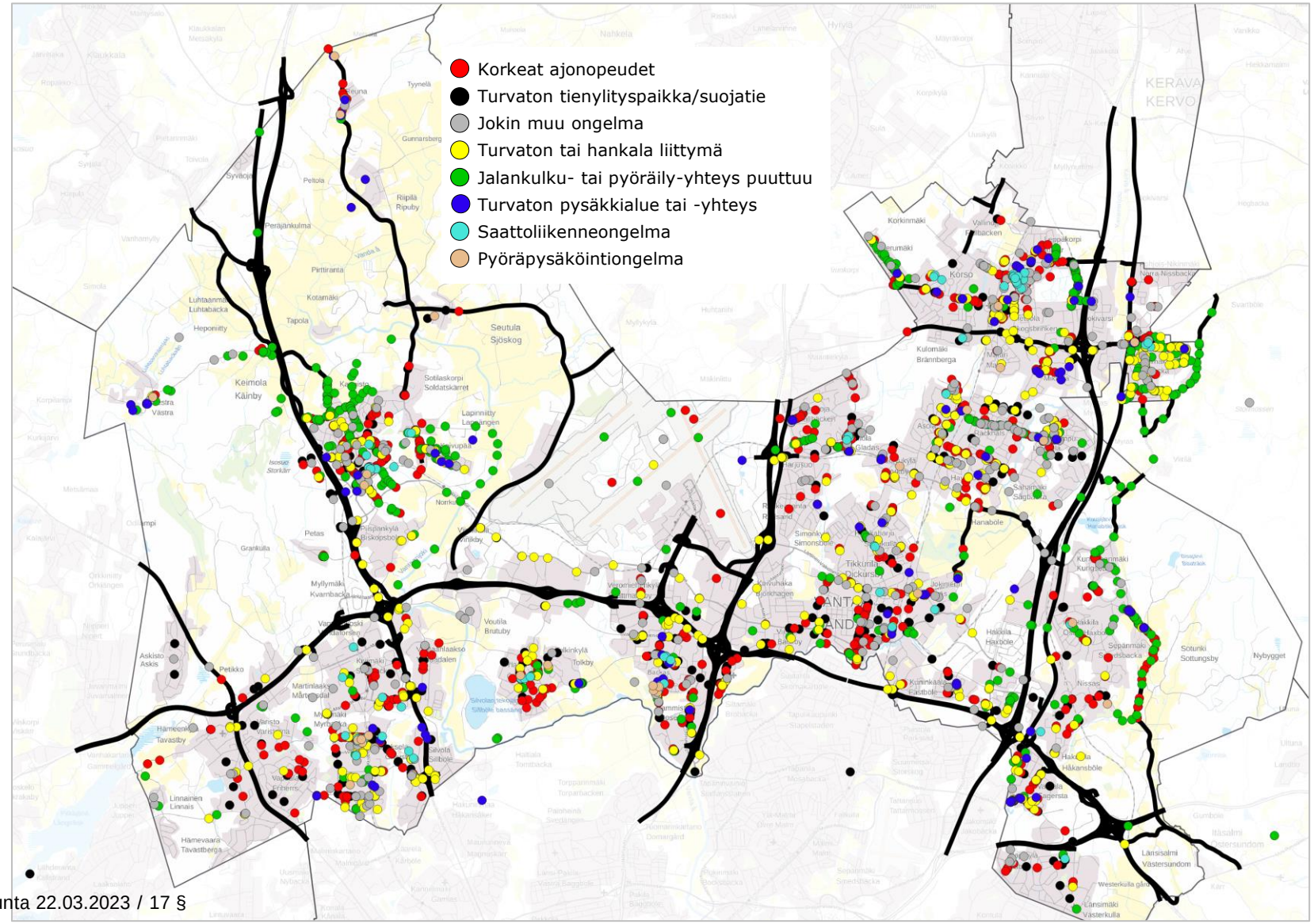

Kyselyt lyhyesti

- Vaaranpaikkoja kartoitettiin asukaskyselyllä ja erikseen koulujen lähistölle ja koulumatkoihin kohdistetulla kyselyllä.
- Kyselyt toteutettiin 28.2.–20.3.2022 (kolme viikkoa).
- Vastauksia asukaskyselyyn saatiin noin 1 100 ja koululaiskyselyyn noin 650.
  - Kartalle osoitettuja vaaranpaikkoja merkittiin yhteensä yli 3 200 kpl: asukaskyselyssä noin 1900 kpl ja koulukyselyssä noin 1300 kpl.
- Kaikki kyselyiden kommentit analysoidaan yhteneväisesti, mutta yksittäinen kommentti tai kommenttien kasaumakohta ei välttämättä johda toimenpidetarpeeseen. Toimenpidetarpeista päätetään yhdessä Vantaan kaupungin edustajien kanssa.
- Kyselyiden vastaukset on yhdistetty ja vastauksiin voi tutustua nettikartan avulla: karttalinkki

Kyselyiden sanapilvi

Eniten kommentoidut teemat

- Kummassakin kyselyssä vastaajille annettiin valmiit vastausteemat (7–8 kpl).
- Asukas- ja koulukyselyn teemakohtaiset vastausmäärät (%) olivat erittäin lähellä toisiaan.
- Vastausmäärät teemoittain voidaan karkeasti jakaa kolmeen luokkaan:
  1) **Erittäin paljon kommentteja**: Turvaton suojatie (25 %) tai korkeat ajonopeudet (22 %)
  2) **Paljon kommentteja**: Puuttuva jkp-väylä (18 %), turvaton liittymä (17 %) tai muu ongelma (10 %)
  3) **Vähän kommentteja**: Turvaton pysäkki (4 %), saattoliikenneongelma (3 %) tai pyöräpysäköintiongelma (1 %)

Teema	Asukas-kysely	Asukas-kysely (%)	Koulu-kysely	Koulu-kysely (%)	Yhteensä	Yhteensä (%)	
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	462	24 %	349	26 %	811	25 %	1.
Korkeat ajonopeudet	405	21 %	312	23 %	717	22 %	
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	332	18 %	244	18 %	576	18 %	2.
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	366	19 %	189	14 %	555	17 %	
Jokin muu	233	12 %	97	7 %	330	10 %	
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	82	4 %	46	3 %	128	4 %	3.
Saattoliikenne	*ei kysytty*		86	6 %	86	3 %	
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	14	1 %	13	1 %	27	1 %	
Kaikki yhteensä	**1 894**	**100 %**	**1 336**	**100 %**	**3 230**	**100 %**	

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Vantaan eniten kommentoidut kohteet ja ongelmat 1/3

Kohteet esitetty kartoilla seuraavilla sivuilla

1) Koivupääntie (koko tie) karttalinkki
   - Jalankulku- ja pyöräilyväylän puute, huonot näkemät (mäki), lapsia
2) Ruusukvartsinkatu (koko tie) karttalinkki
   - Ylinopeudet, lapsia, turvattomat suojatiet (huonot näkemät), saattoliikenne
3) Kannistontie (koko tie) karttalinkki
   - Ylinopeudet, turvattomat suojatiet, lapsia
4) Korpikontiontie, Leppäkorven koulu ja päiväkoti karttalinkki
   - Lapsia, saattoliikenne, tien huono kunto
5) Keimolantie, väli Tikkurilantie–Kivipellontie (erityisesti liittymät) karttalinkki
   - Ylinopeudet
6) Vierumäentie (koko tie) karttalinkki
   - Jalankulku- ja pyöräilyväylän puute, ylinopeudet, lapsia
7) Keimolantie, Kivistön aseman kohta karttalinkki
   - Turvaton suojatie, huonot näkemät (kukkaruukut), u-käännökset, ruuhkautuminen

Vantaan eniten kommentoidut kohteet ja ongelmat 2/3

Kohteet esitetty kartoilla seuraavilla sivuilla

8) Lipputie (koko tie, erityisesti kentän kohdan suojatie) karttalinkki
   - Ylinopeudet, lapsia, väistämisvelvollisuuden noudattamattomuus
9) Uomarinne, Uomarinteen koulu karttalinkki
   - Saattoliikenne, lapsia, pyöräpysäköinnin puute
10) Harmaahylkeentie (koko tie) ja Norppatie karttalinkki
   - Jalankulku- ja pyöräilyväylän puute, ylinopeudet
11) Kuussillantie / Rajatie liittymä karttalinkki
   - Turvaton suojatie, turvaton pysäkki (odotustilan puute, ei yhteyttä pysäkille), ylinopeudet
12) Epinkoskentie (koko tie) karttalinkki
   - Ylinopeudet, turvattomat suojatiet, lapsia
13) Otavantie, Korpivaarantie, Leppäkorventie (koko tie) karttalinkki
   - Ylinopeudet, lapsia
14) Koivukylänväylä / Epinkoskentie liikennevaloliittymä karttalinkki
   - Turvaton risteys (lapsia, punaista päin ajamiset)

Vantaan eniten kommentoidut kohteet ja ongelmat 3/3

Kohteet esitetty kartoilla seuraavilla sivuilla

15) Korsontie, väli Metsotie–Lehmustontie karttalinkki
   - Ylinopeudet

16) Talvikkitie, väli Valkoisenlähteentie–Kielotie karttalinkki
   - Ylinopeudet, turvattomat suojatiet (väistämisvelvollisuuden noudattamattomuus, liikennevalojen puute)

17) Vestrantie (koko tie) karttalinkki
   - Jalankulku- ja pyöräilyväylän puute (ylinopeudet, raskas liikenne), valaistuksen puute

18) Ylästöntie, väli Sienestäjänkuja–Peltovuorentie karttalinkki
   - Jalankulku- ja pyöräilyväylän puute

19) Uomatie, väli Raappavuorentie–Myyrmäentie karttalinkki
   - Ylinopeudet, koulun läheisyys, turvattomat suojatiet, paljon liikennettä

20) Nurmimäentie (tarve jatkuu maantieverkolle etelään Sotungin suuntaan) karttalinkki
   - Jalankulku- ja pyöräilyväylän puute, ylinopeudet, lapsia, huonot näkemät

21) Perhotie (koko tie) karttalinkki
   - Jalankulku- ja pyöräilyväylän puute, lapsia, ylinopeudet

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Vantaan eniten kommentoidut kohteet ja ongelmat kartalla 1/2

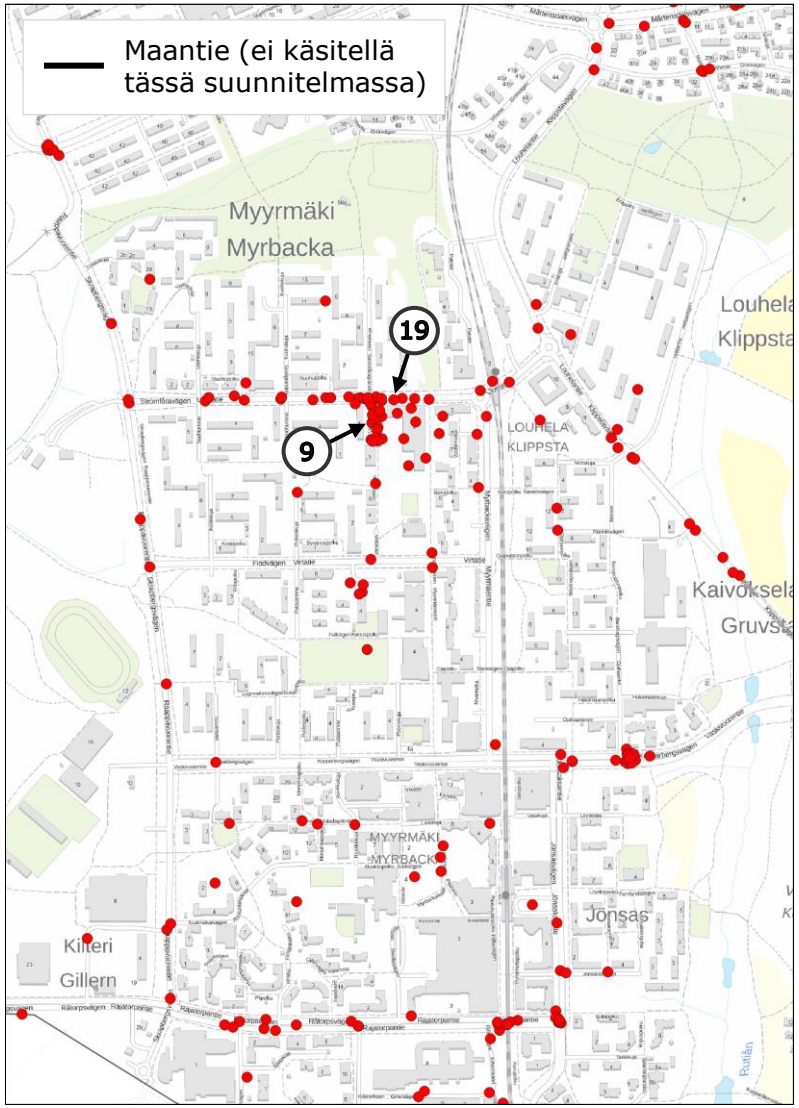

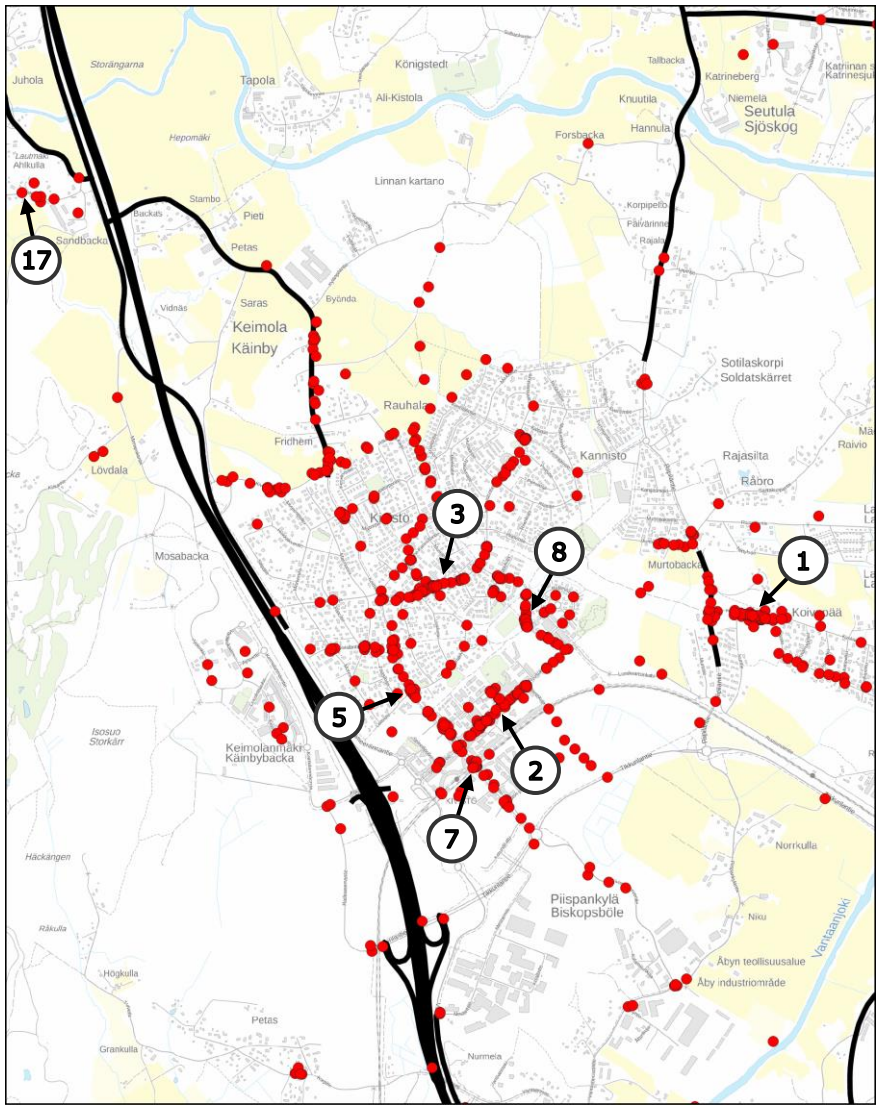

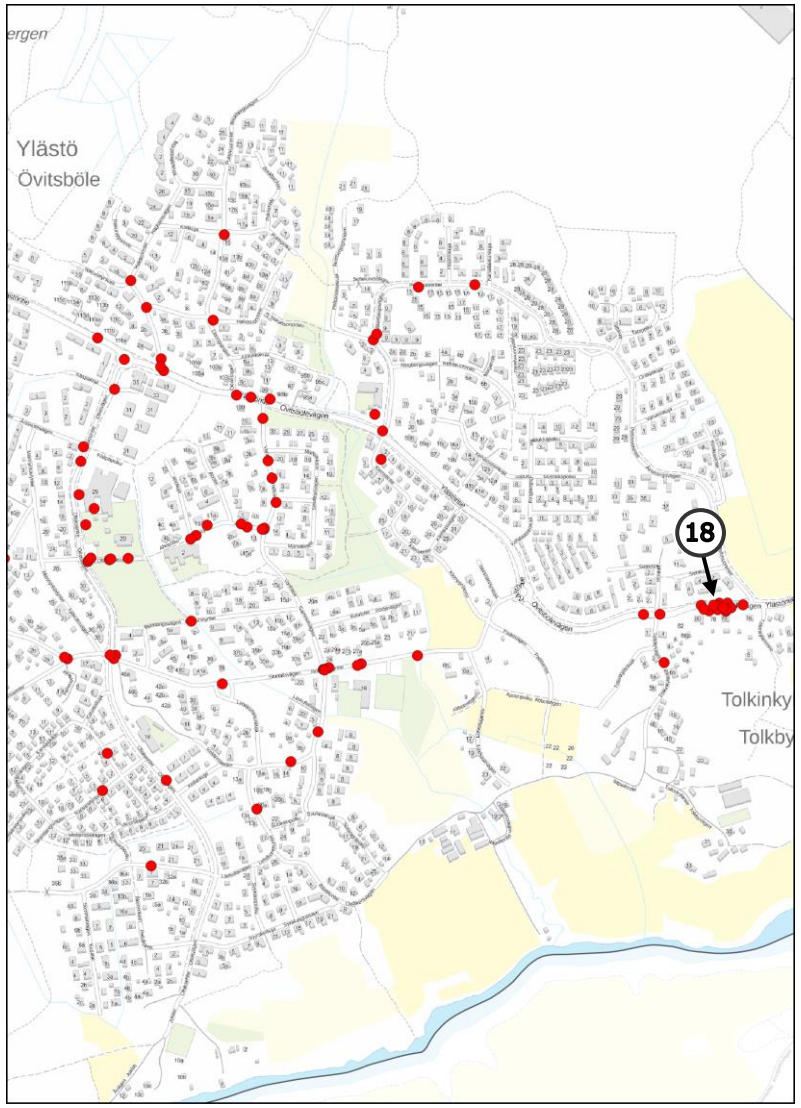

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Vantaan eniten kommentoidut kohteet ja ongelmat kartalla 2/2

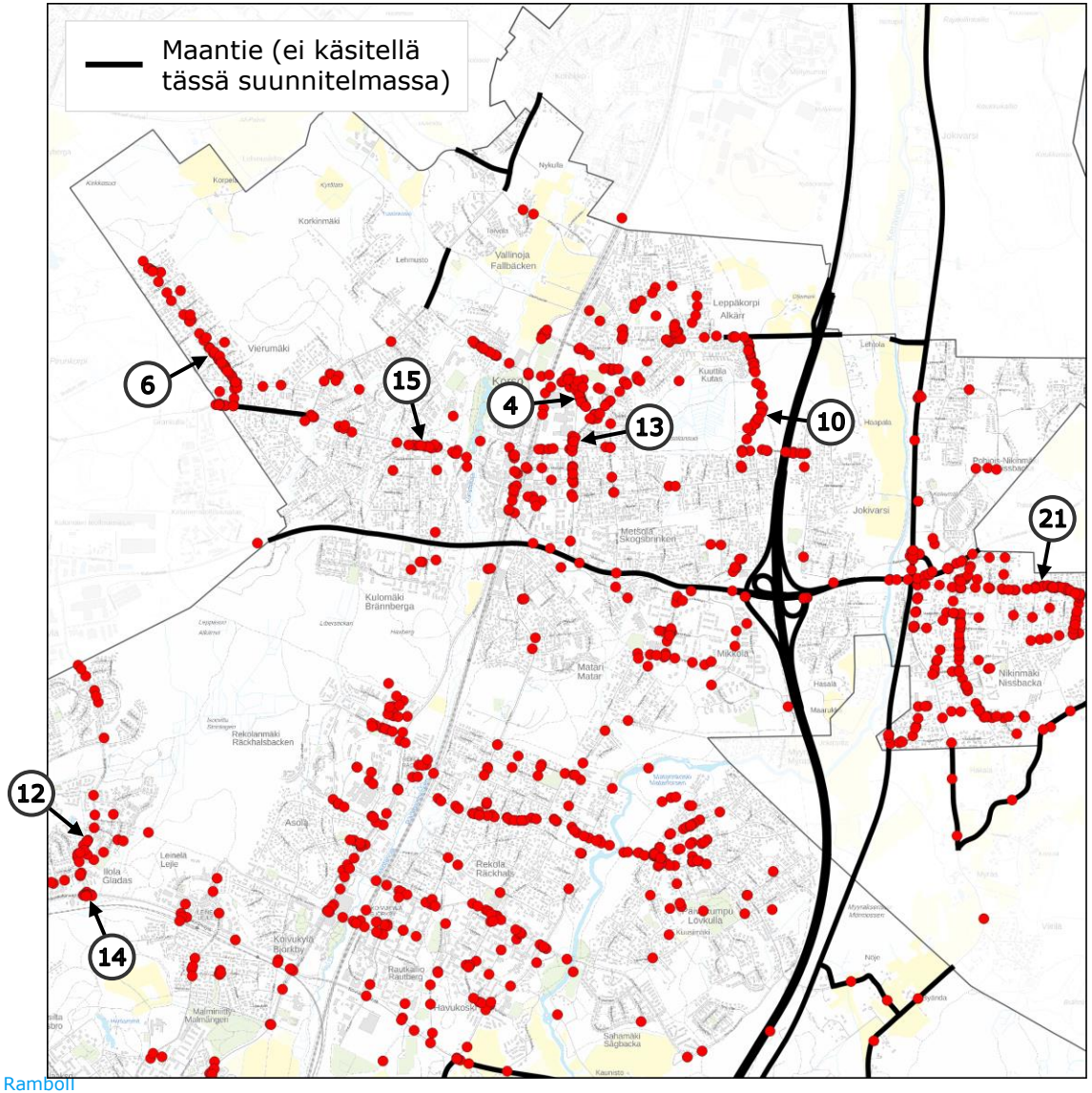

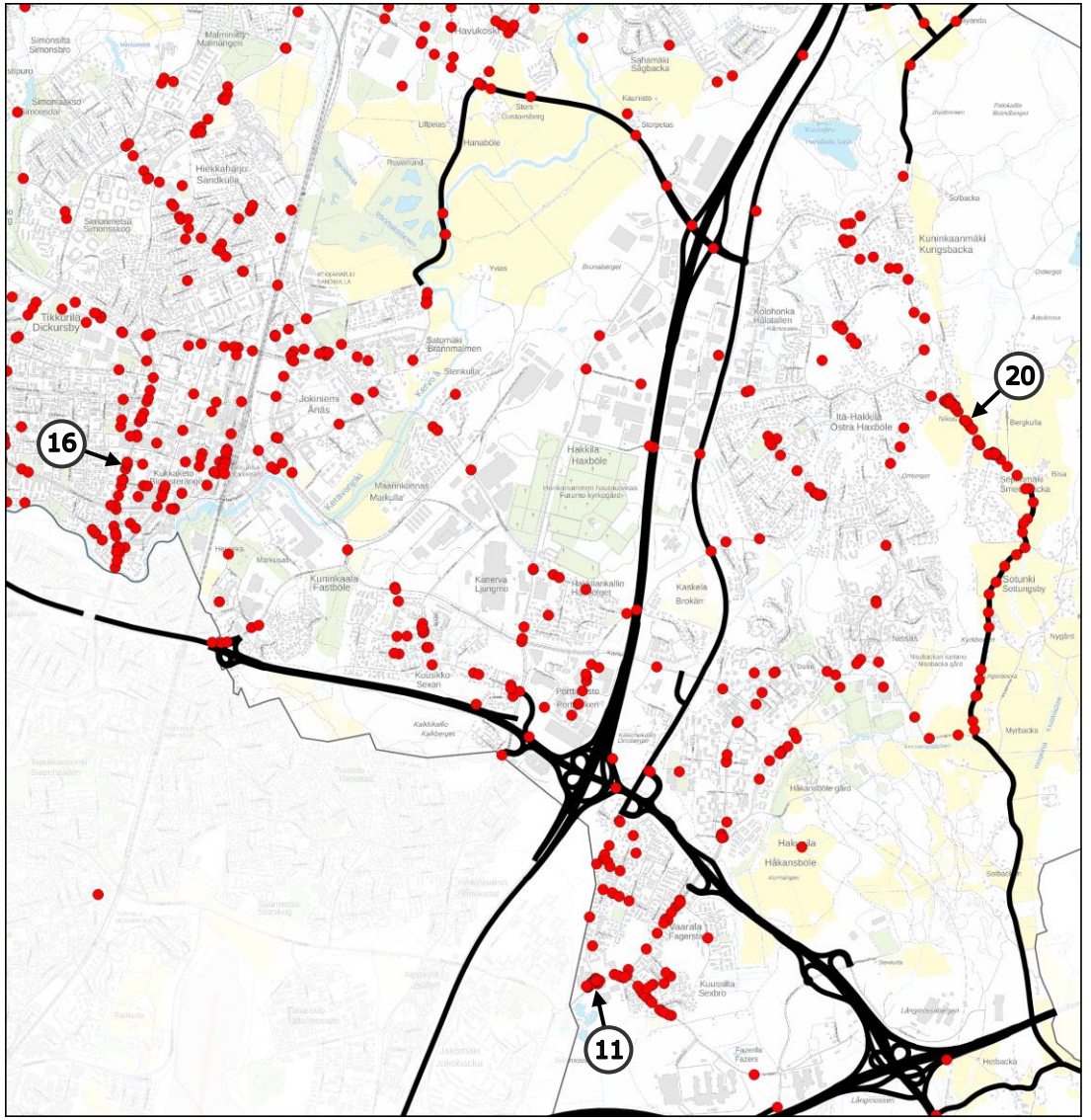

Esitetyt ongelmakohteet teemoittain

Teema	Yhteensä	Yhteensä (%)
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	811	25 %
Korkeat ajonopeudet	717	22 %
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	576	18 %
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	555	17 %
Jokin muu	330	10 %
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	128	4 %
Saattoliikenne	86	3 %
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	27	1 %
Kaikki yhteensä	**3 230**	**100 %**

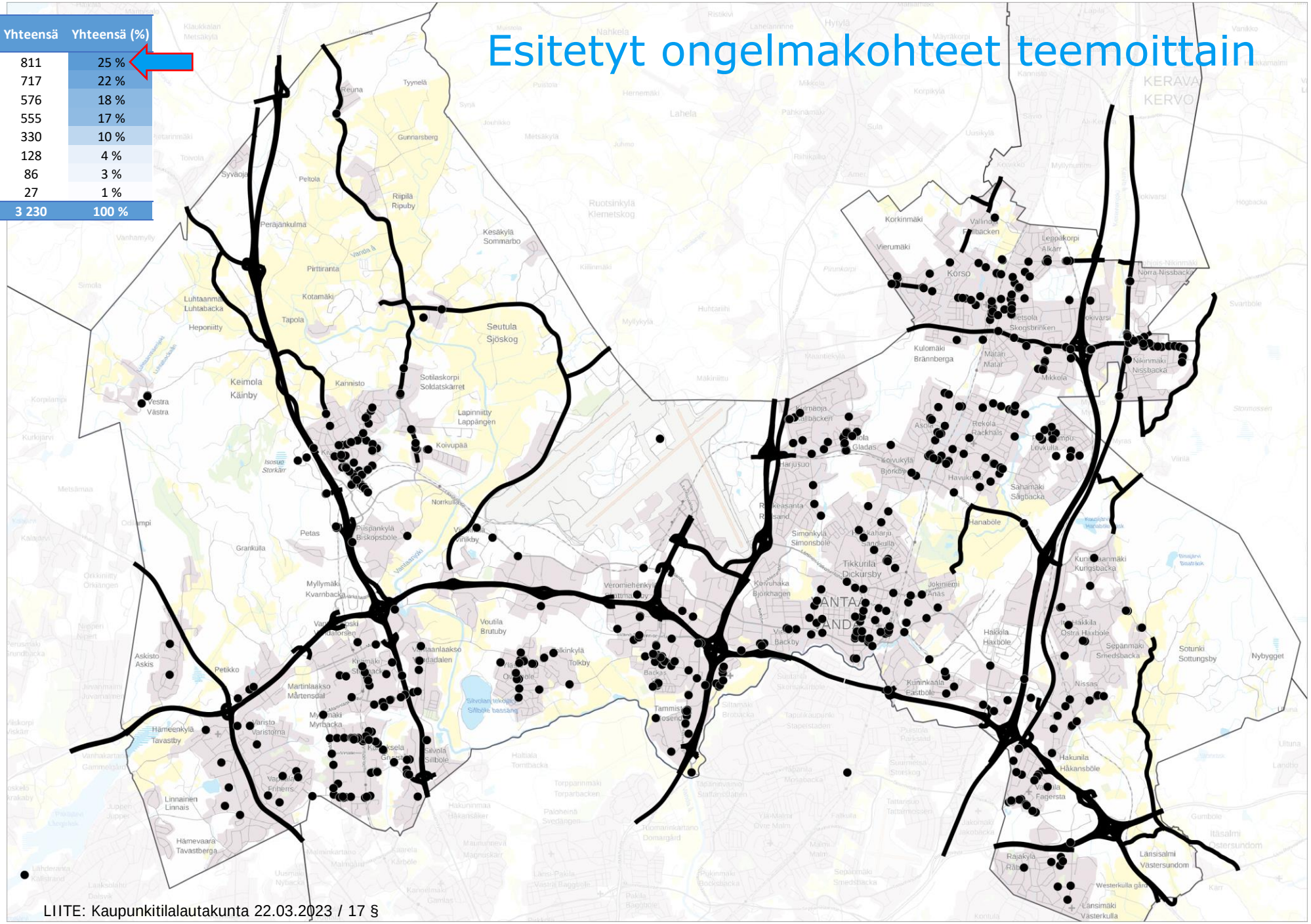

Esitetyt ongelmakohteet teemoittain

Teema	Yhteensä	Yhteensä (%)
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	811	25 %
Korkeat ajonopeudet	717	22 %
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	576	18 %
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	555	17 %
Jokin muu	330	10 %
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	128	4 %
Saattoliikenne	86	3 %
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	27	1 %
Kaikki yhteensä	**3 230**	**100 %**

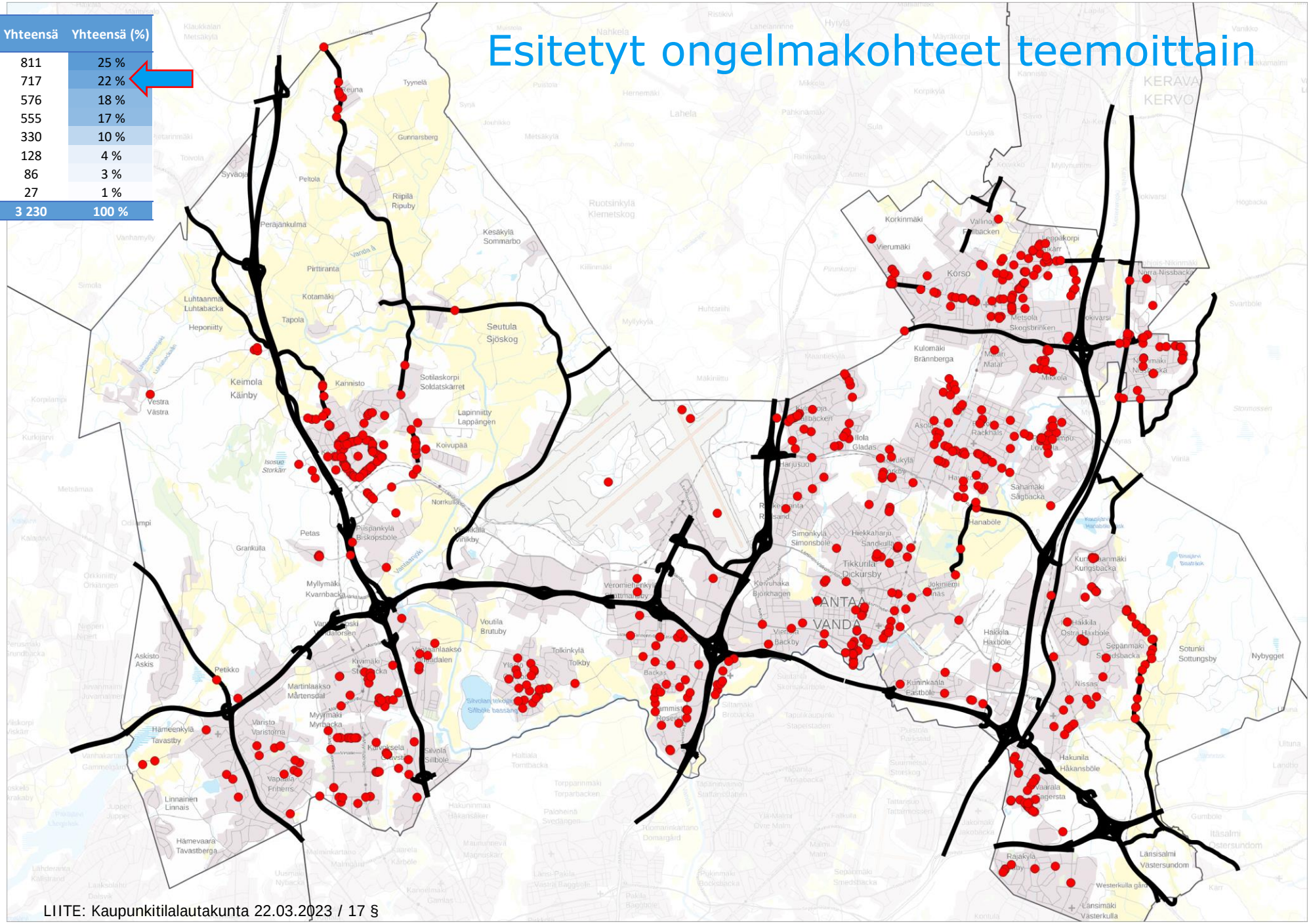

Esitetyt ongelmakohteet teemoittain

Teema	Yhteensä	Yhteensä (%)
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	811	25 %
Korkeat ajonopeudet	717	22 %
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	576	18 %
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	555	17 %
Jokin muu	330	10 %
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	128	4 %
Saattoliikenne	86	3 %
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	27	1 %
Kaikki yhteensä	**3 230**	**100 %**

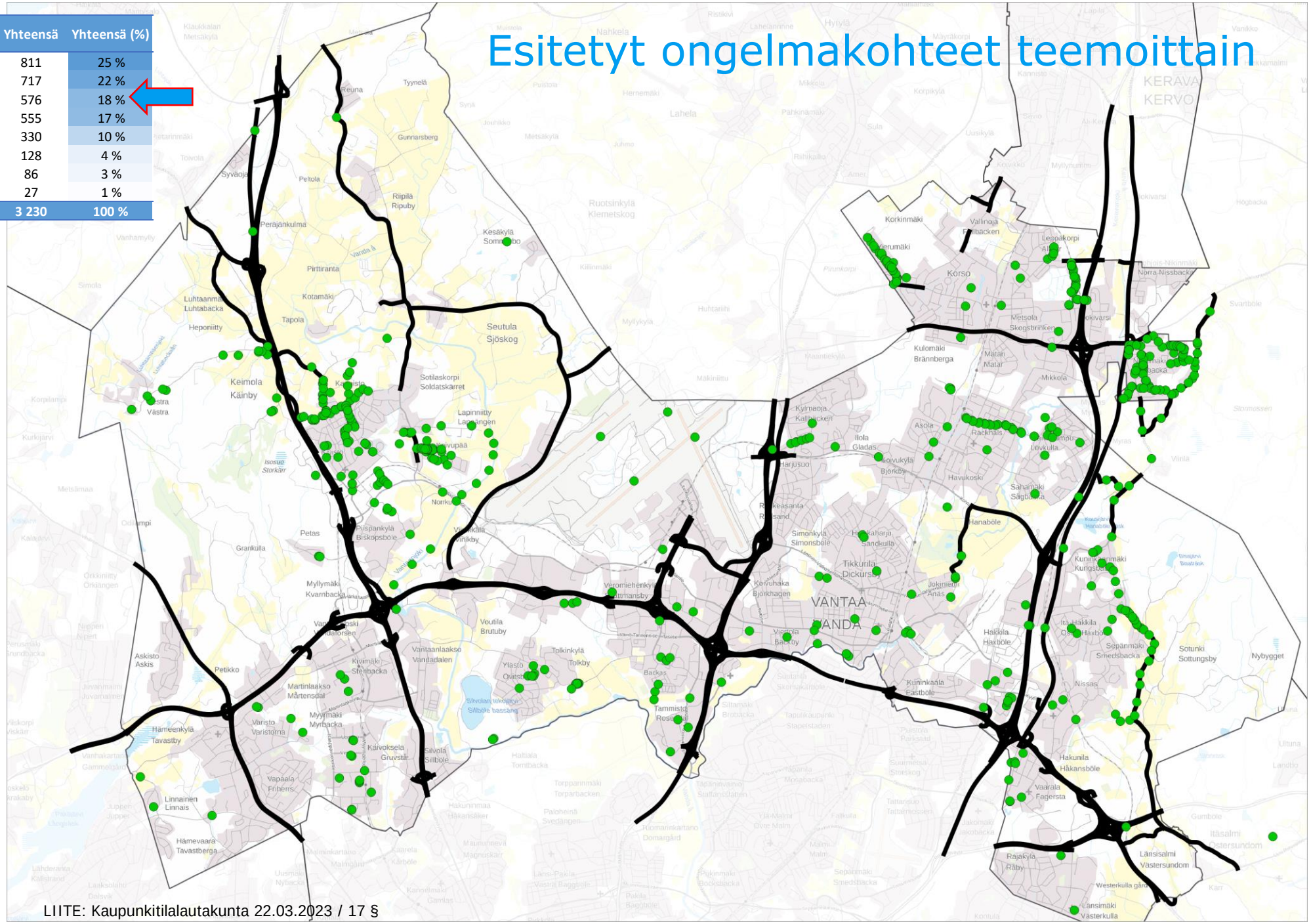

Esitetyt ongelmakohteet teemoittain

Teema	Yhteensä	Yhteensä (%)
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	811	25 %
Korkeat ajonopeudet	717	22 %
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	576	18 %
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	555	17 %
Jokin muu	330	10 %
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	128	4 %
Saattoliikenne	86	3 %
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	27	1 %
Kaikki yhteensä	**3 230**	**100 %**

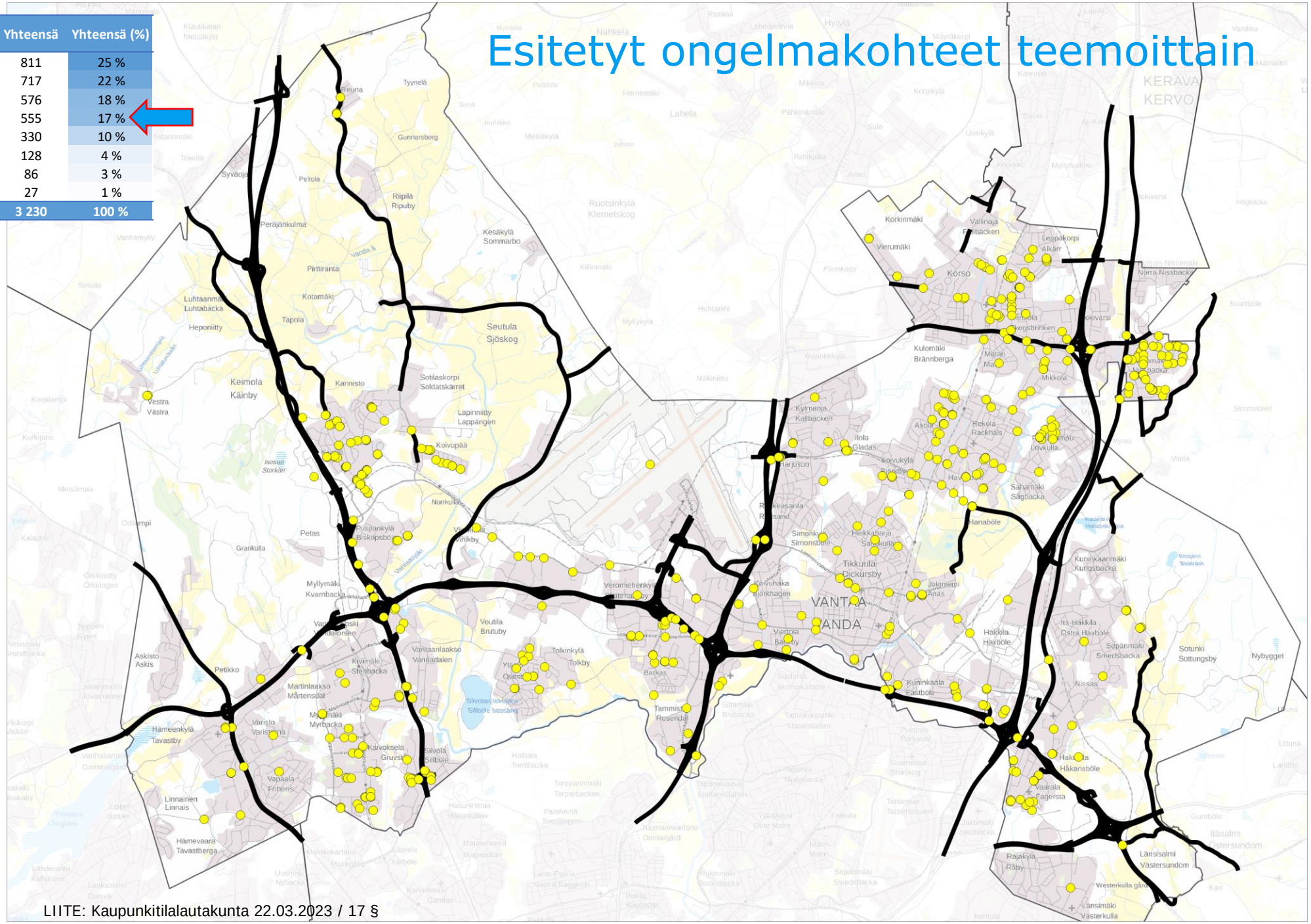

Esitetyt ongelmakohteet teemoittain

Teema	Yhteensä	Yhteensä (%)
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	811	25 %
Korkeat ajonopeudet	717	22 %
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	576	18 %
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	555	17 %
Jokin muu	330	10 %
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	128	4 %
Saattoliikenne	86	3 %
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	27	1 %
Kaikki yhteensä	**3 230**	**100 %**

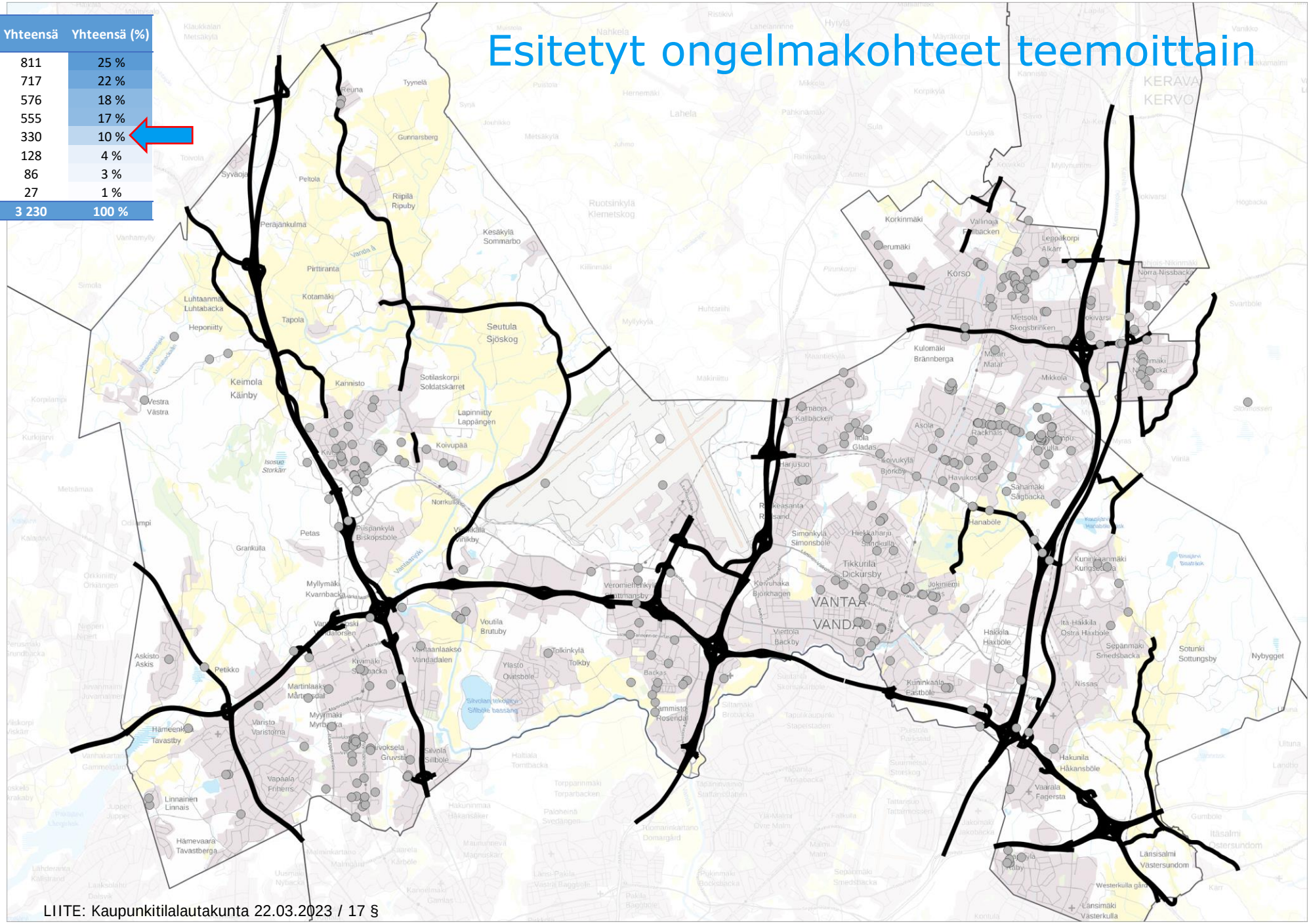

Esitetyt ongelmakohteet teemoittain

Teema	Yhteensä	Yhteensä (%)
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	811	25 %
Korkeat ajonopeudet	717	22 %
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	576	18 %
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	555	17 %
Jokin muu	330	10 %
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	128	4 %
Saattoliikenne	86	3 %
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	27	1 %
Kaikki yhteensä	**3 230**	**100 %**

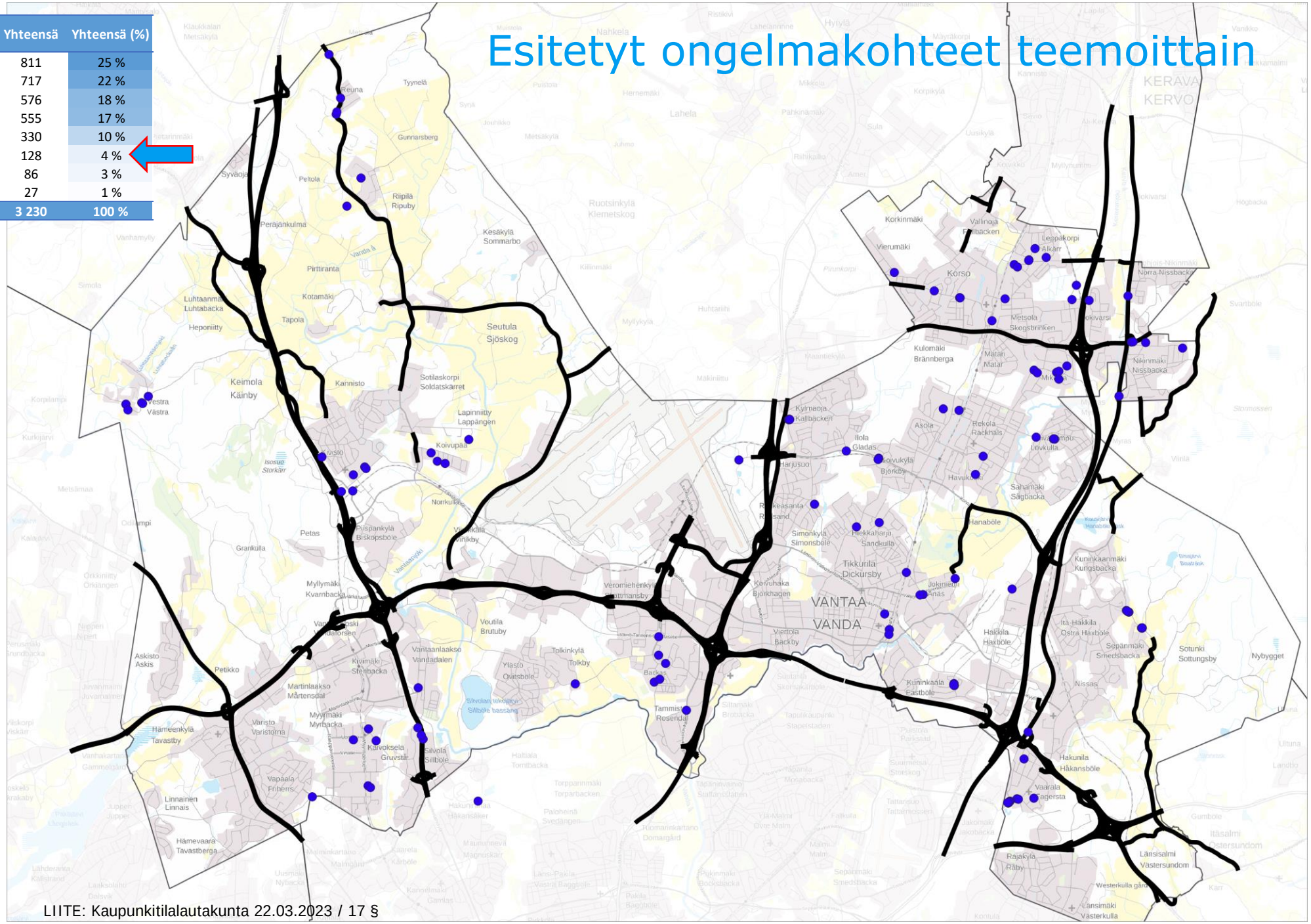

Esitetyt ongelmakohteet teemoittain

Teema	Yhteensä	Yhteensä (%)
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	811	25 %
Korkeat ajonopeudet	717	22 %
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	576	18 %
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	555	17 %
Jokin muu	330	10 %
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	128	4 %
Saattoliikenne	86	3 %
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	27	1 %
Kaikki yhteensä	**3 230**	**100 %**

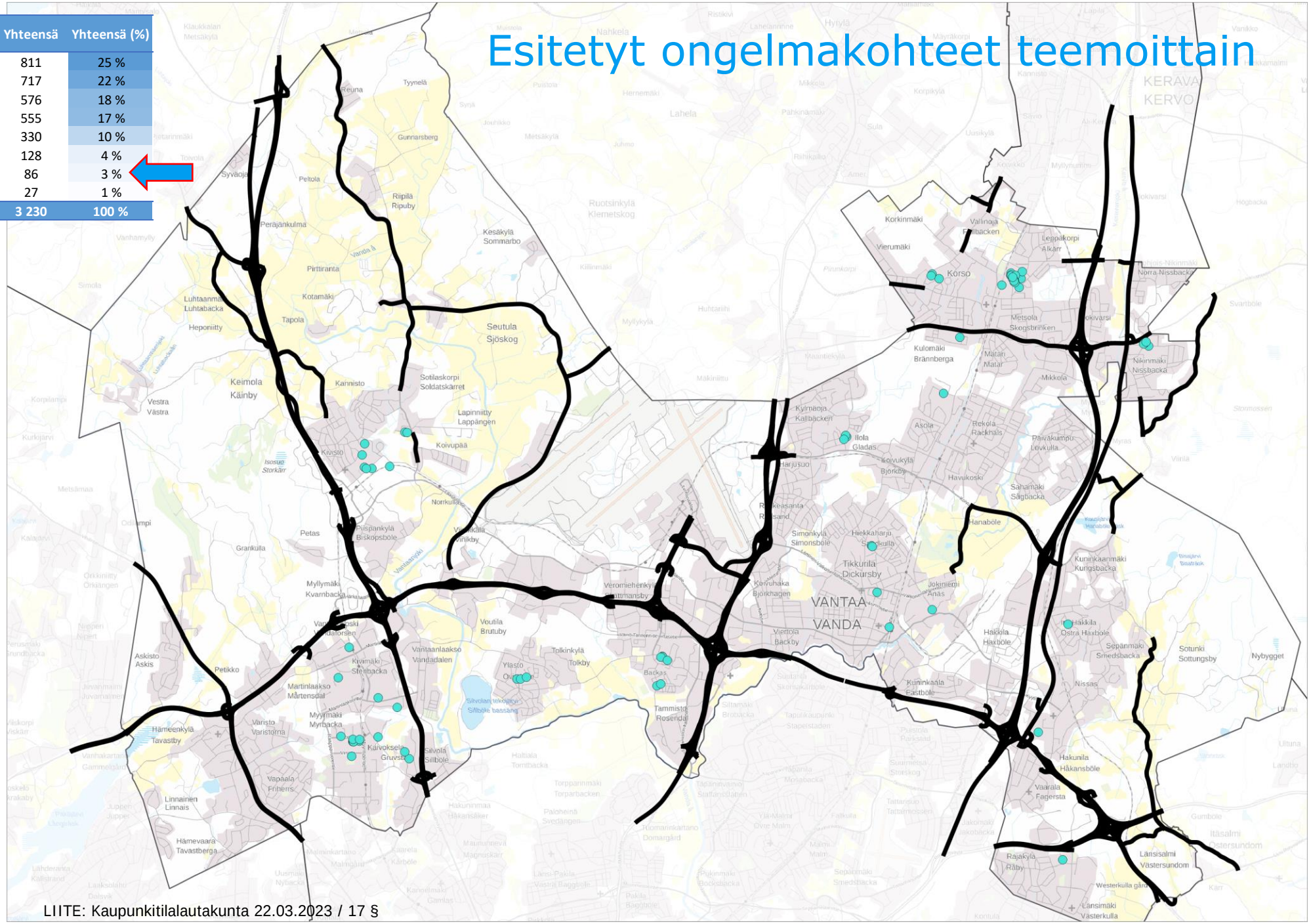

Esitetyt ongelmakohteet teemoittain

Teema	Yhteensä	Yhteensä (%)
Turvaton tienylityspaikka/suojatie	811	25 %
Korkeat ajonopeudet	717	22 %
Jalankulku- tai pyöräily-yhteys puuttuu	576	18 %
Turvaton tai hankala risteys/liittymä	555	17 %
Jokin muu	330	10 %
Turvaton pysäkkialue tai turvaton yhteys pysäkille	128	4 %
Saattoliikenne	86	3 %
Turvaton/heikkolaatuinen tai puuttuva pyöräpysäköinti	27	1 %
Kaikki yhteensä	**3 230**	**100 %**

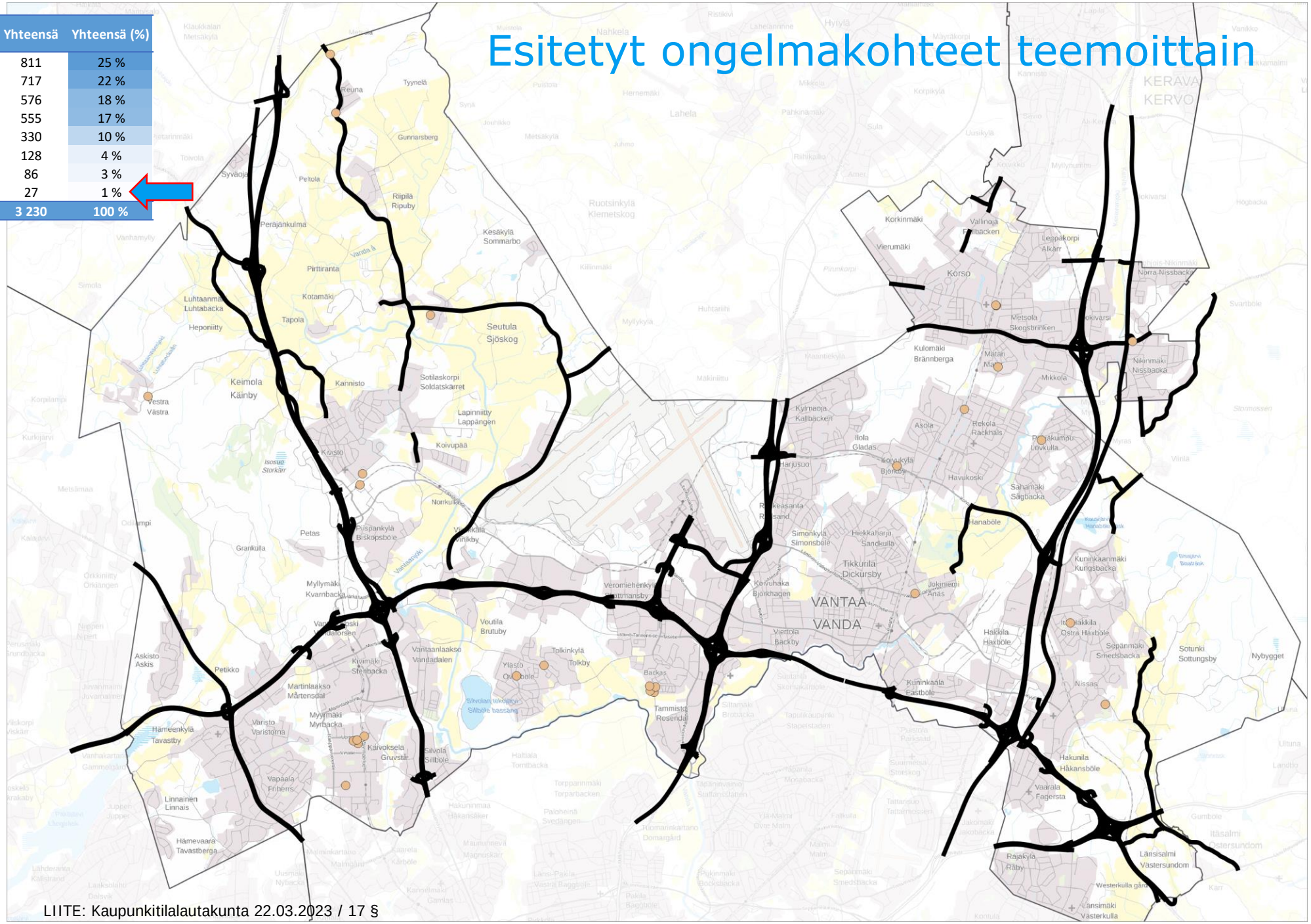

Katsaus tieliikenteen onnettomuuksiin Vantaan kaupungin alueella

Onnettomuudet Vantaalla 2017-2021

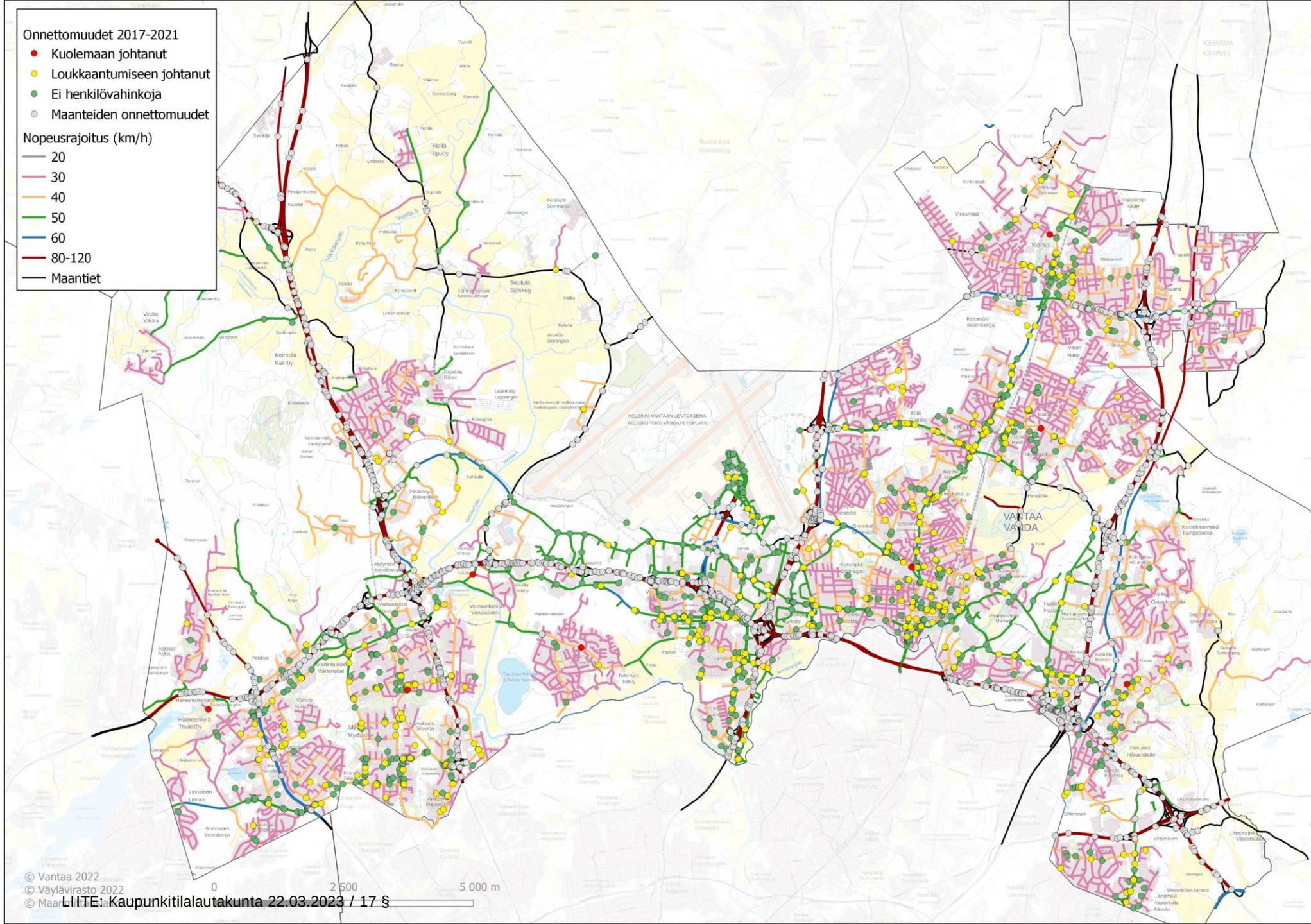

Onnettomuus-kasaumat Vantaalla (IND5-peruste, 15 pahinta kasaumaa per viisivuotiskausi)

Lähde: Vantaan omat onnettomuusaineistot
- 2012-2016
- 2013-2017
- 2014-2018
- 2015-2019
- 2016-2020
- 2017-2021

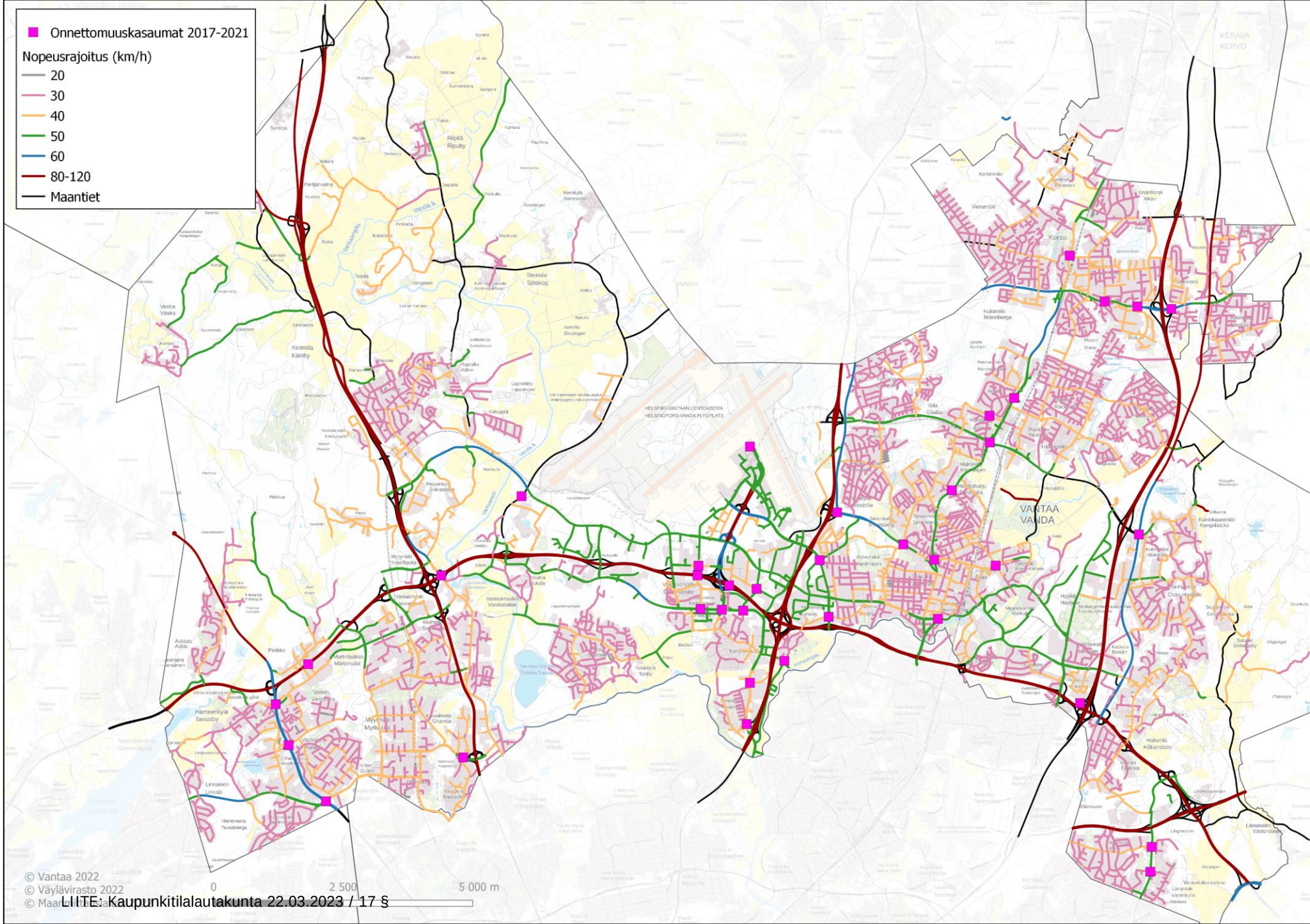

Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä

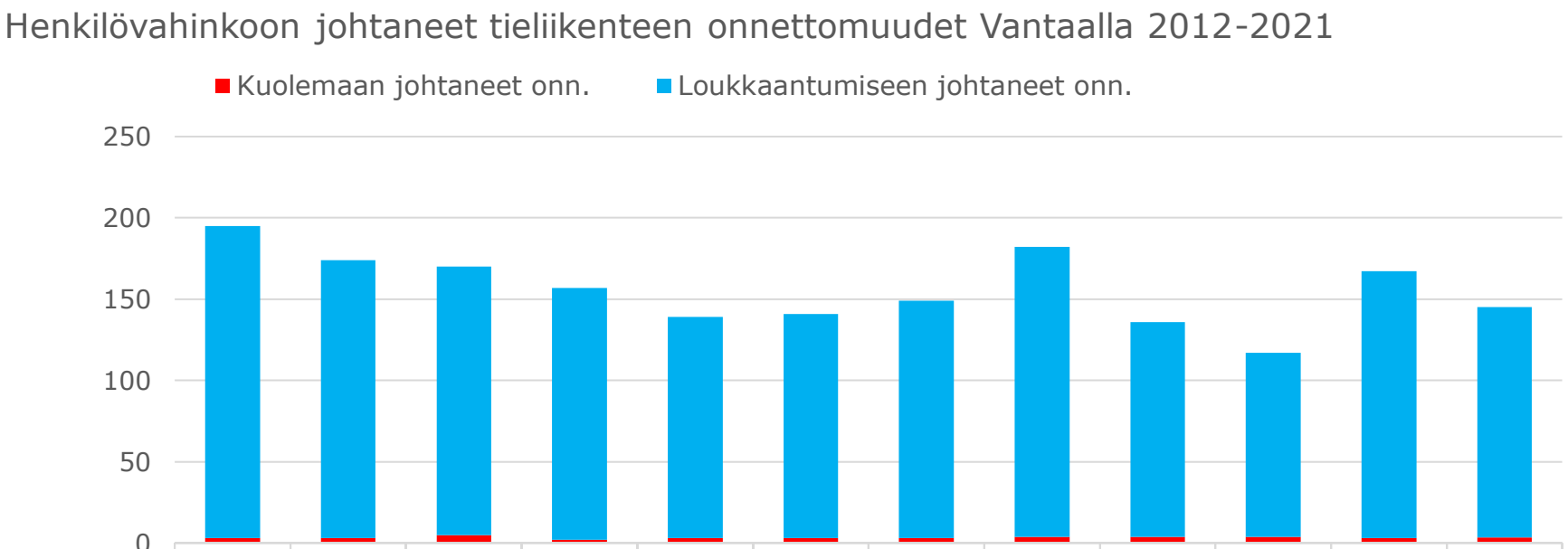

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2012-16 Keskiarvo	2017-21 Keskiarvo
Loukkaantumiseen johtaneet onn.	192	171	165	155	136	138	146	178	132	113	164	141
Kuolemaan johtaneet onn.	3	3	5	2	3	3	3	4	4	4	3	4

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2021 ennakkotieto

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahinkojen määrä

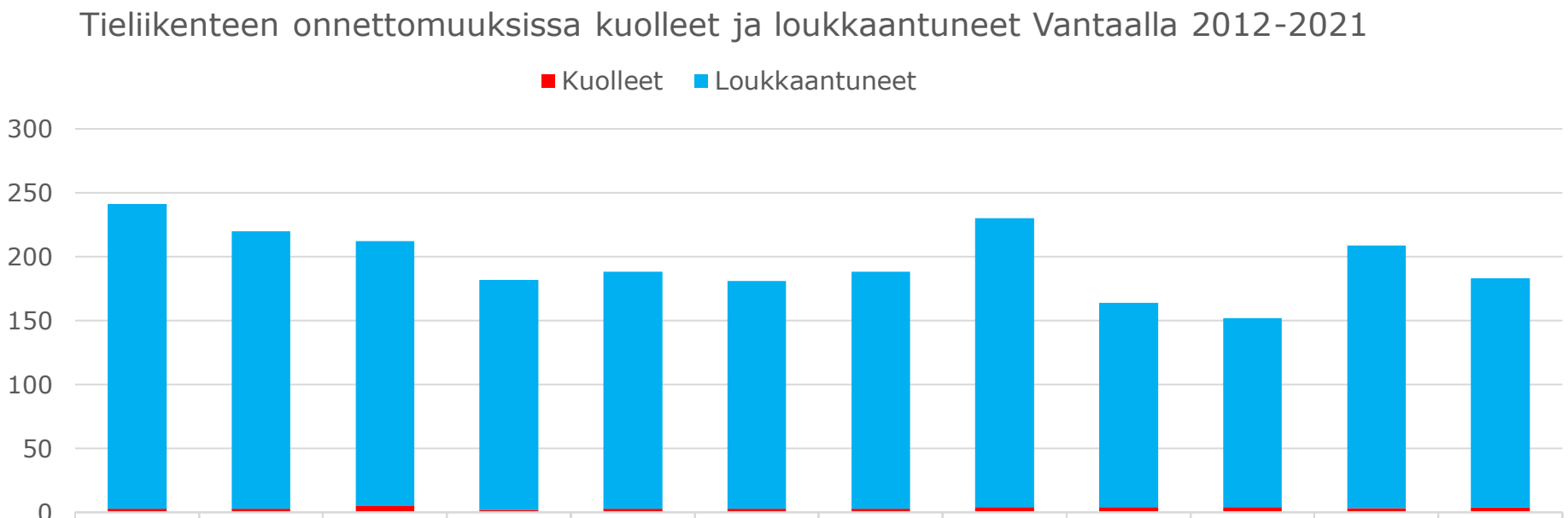

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2012-16 Keskiarvo	2017-21 Keskiarvo
Loukkaantuneet	238	217	207	180	185	178	185	226	160	148	205	179
Kuolleet	3	3	5	2	3	3	3	4	4	4	3	4

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2021 ennakkotieto

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä asukasta kohden (Uudenmaan alue)

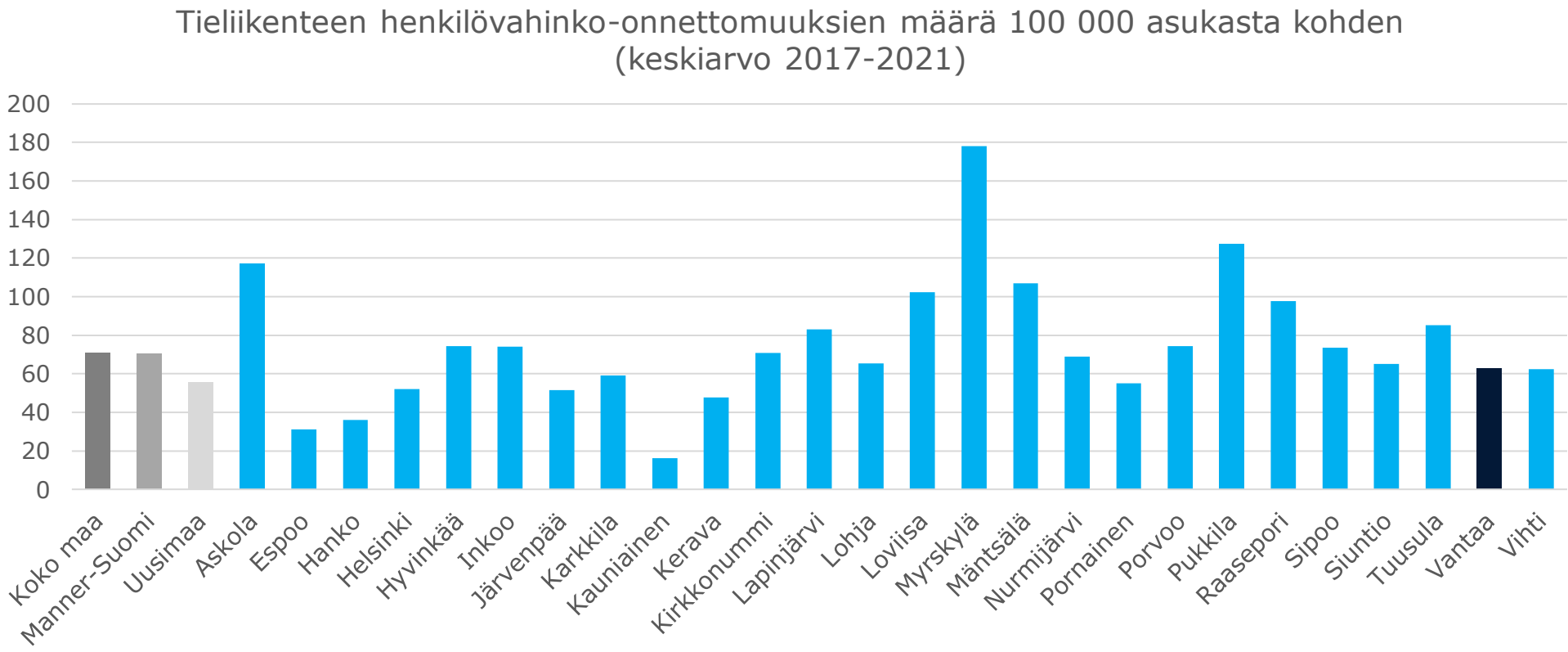

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2021 ennakkotieto

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä asukasta kohden (kaupungit > 100 000 asukasta)

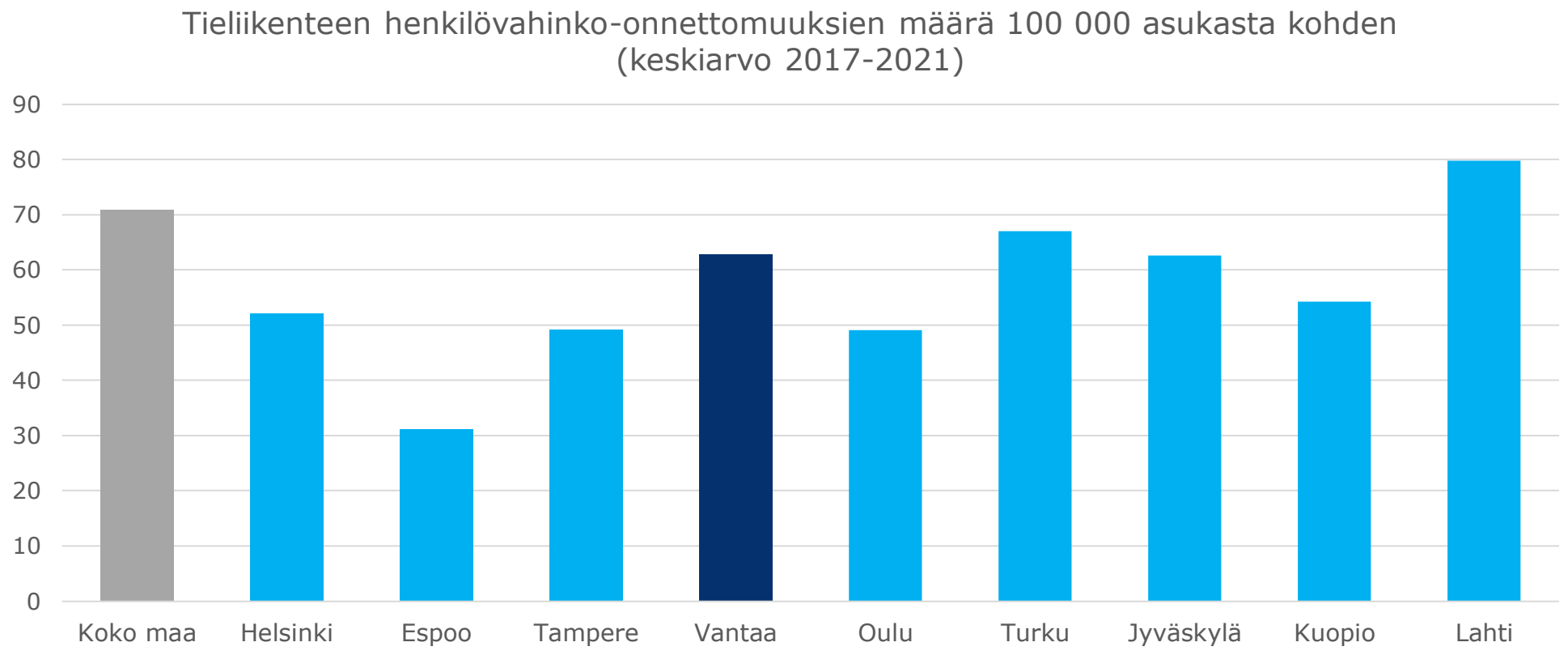

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2021 ennakkotieto

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahingot tienkäyttäjäryhmittäin

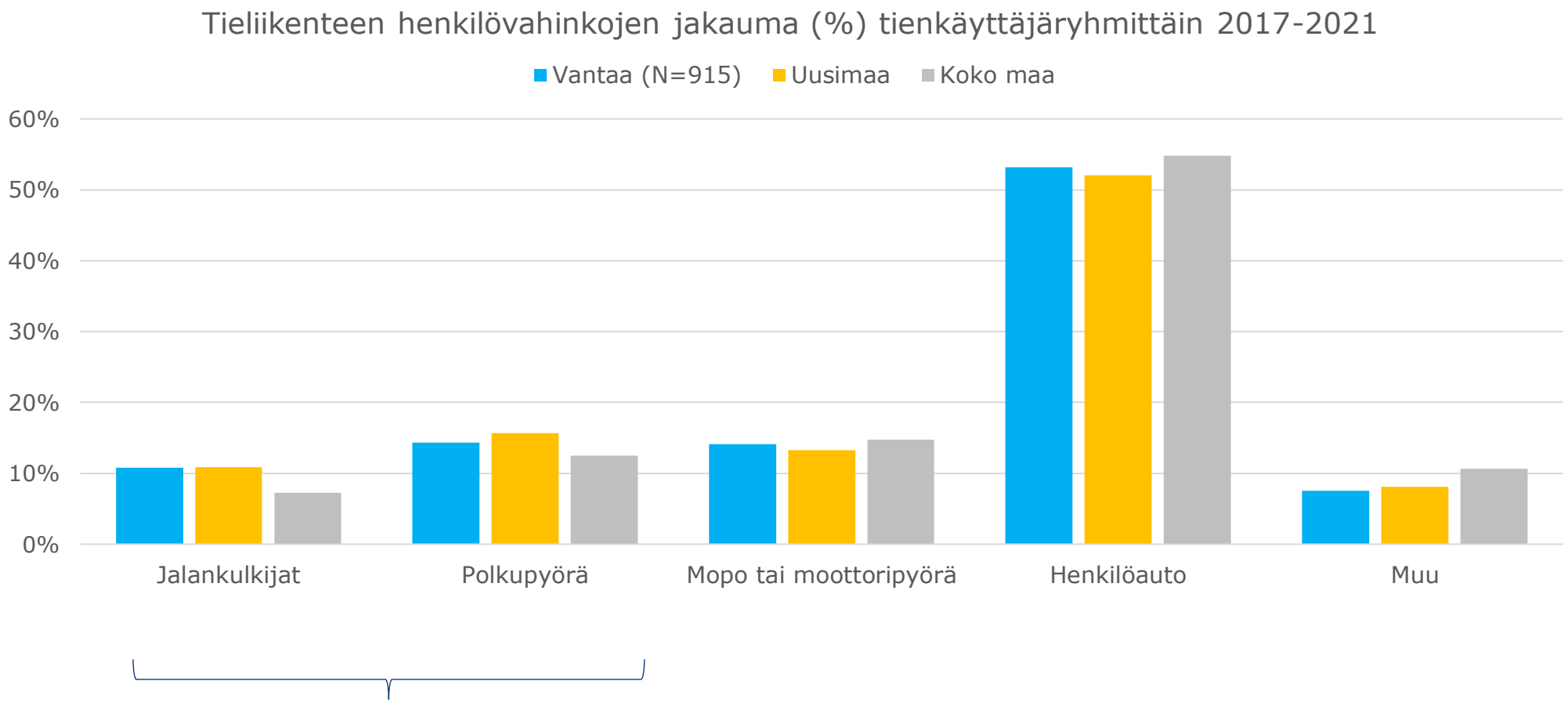

JK+PP: 25 % / 27 % / 20 %

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2021 ennakkotieto

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahingot tienkäyttäjäryhmittäin (jk, pp, mopot + moottoripyörät kaupungit > 100 000 as)

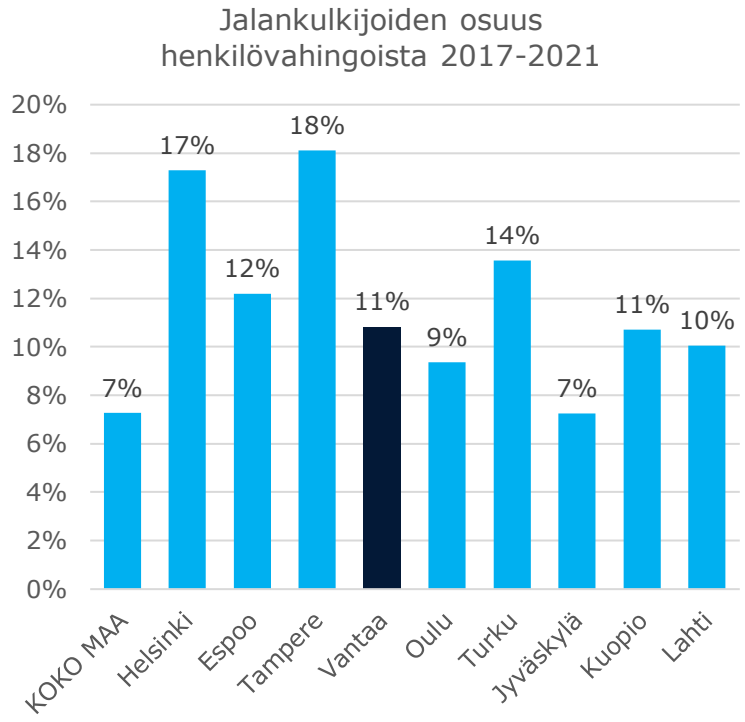

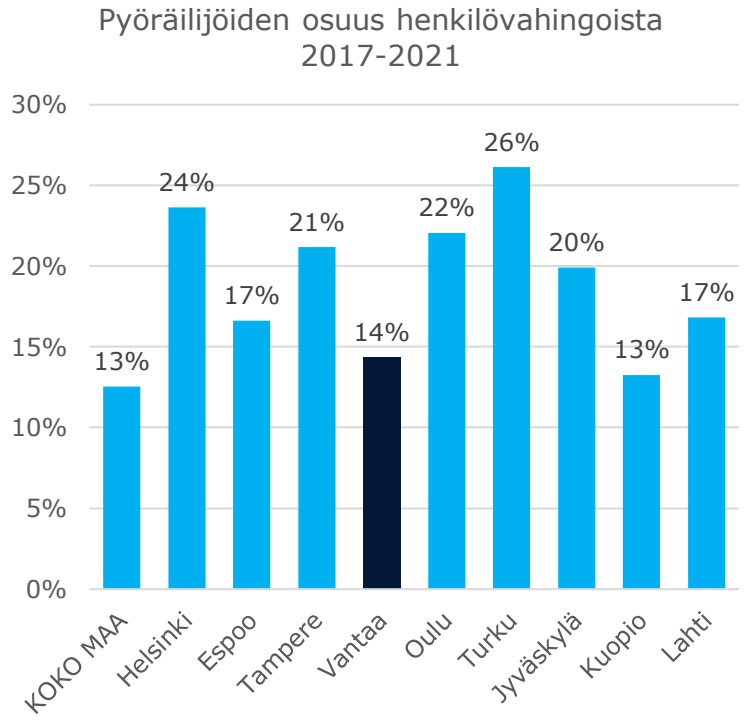

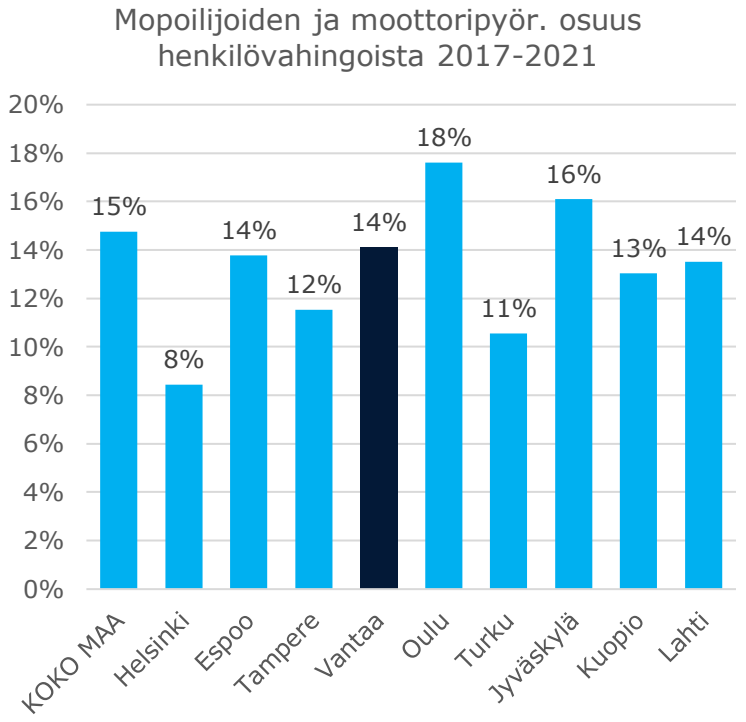

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2021 ennakkotieto, huom. tilaston peittävyys jkpp-onnettomuuksiin osalta heikko

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahingot ikäryhmittäin

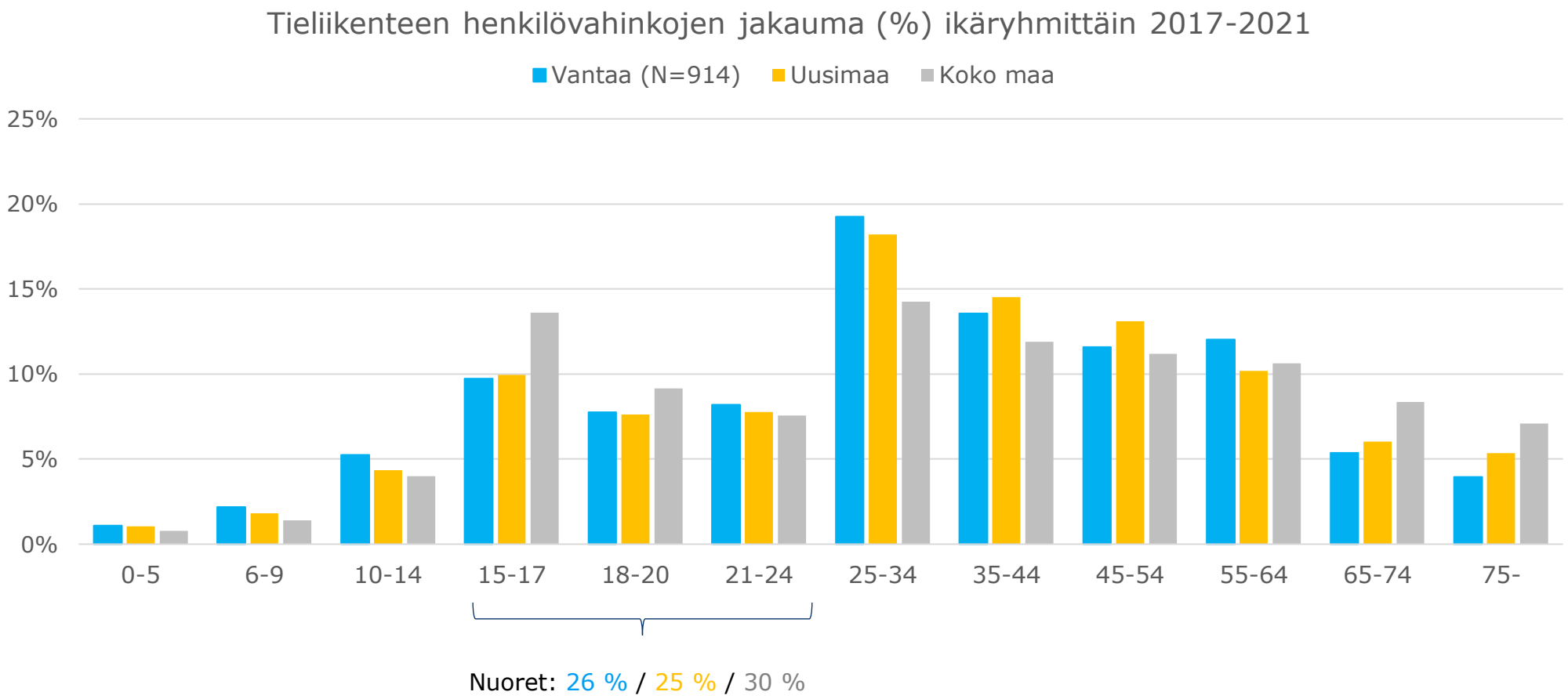

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2021 ennakkotieto

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahingot ikäryhmän kokoon suhteutettuna

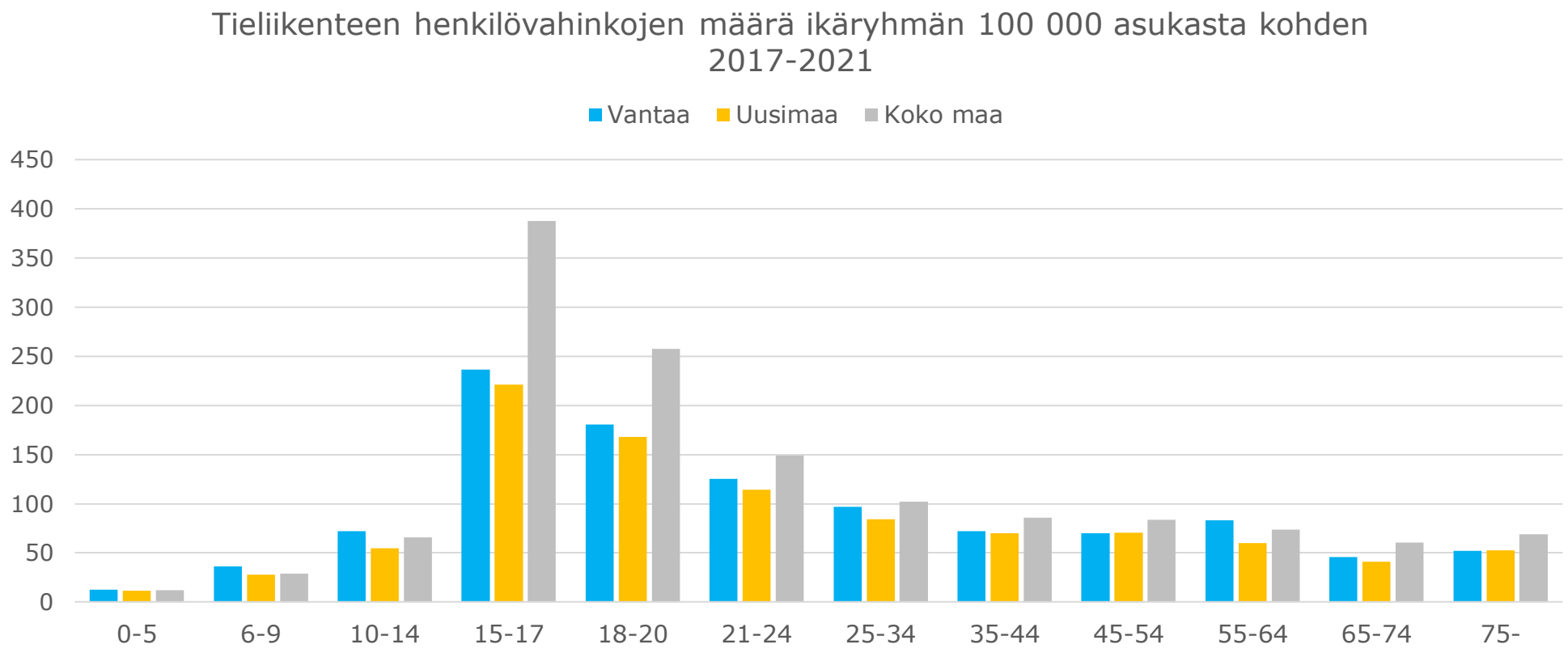

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2021 ennakkotieto

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahinko-onnettomuudet tieluokittain

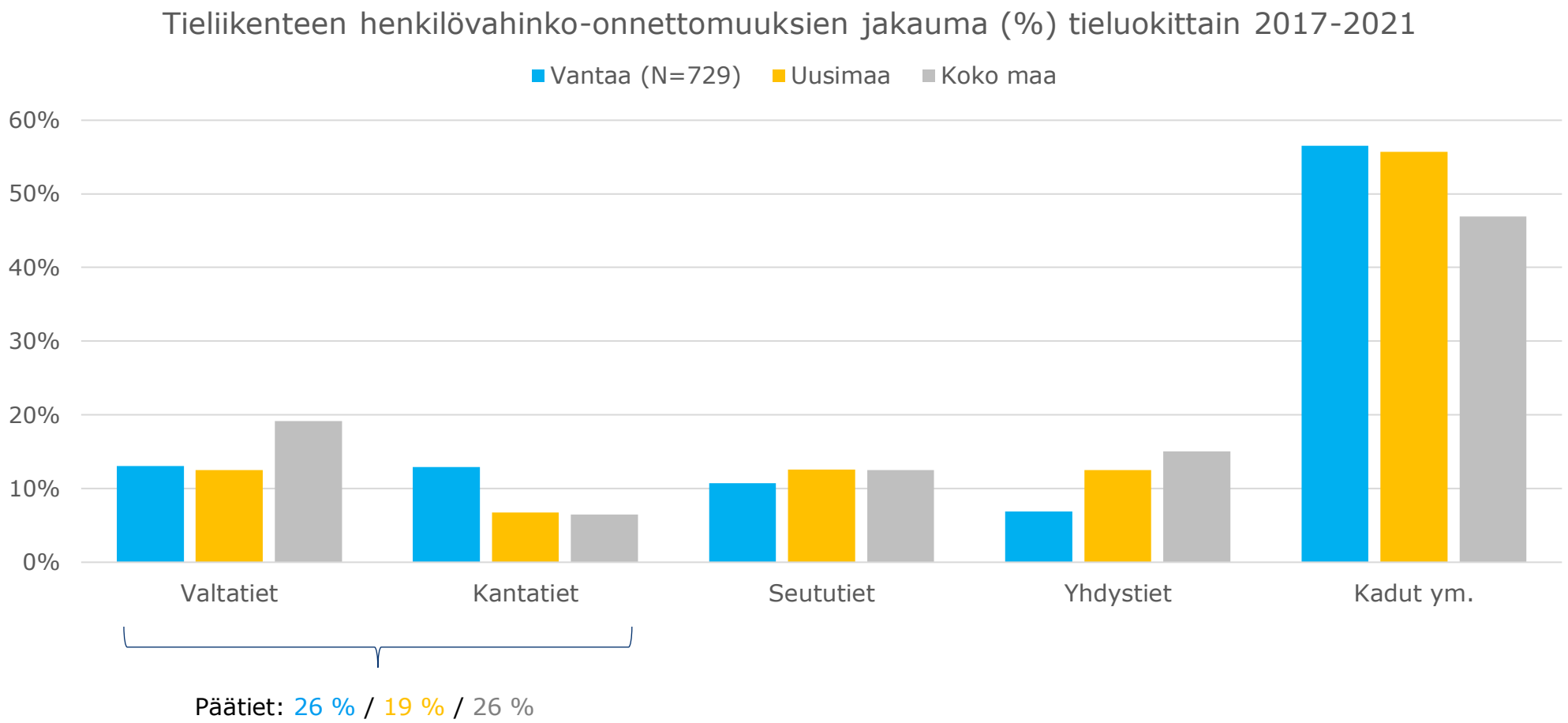

63 %

37 %

Lähde: Väylävirasto, onnettomuusrekisteri

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Henkilövahinko-onnettomuudet onnettomuusluokittain

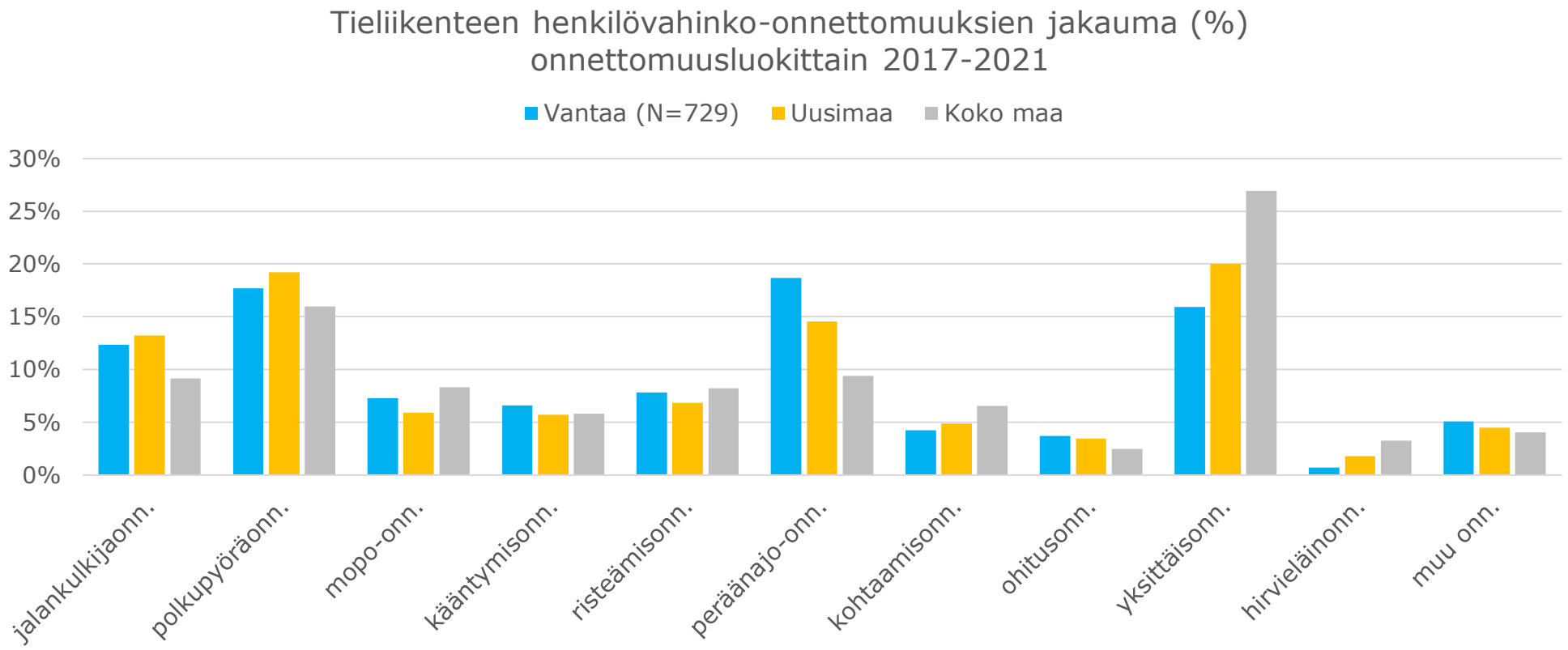

Lähde: Väylävirasto, onnettomuusrekisteri

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Onnettomuuskustannukset

- Liikenneonnettomuuksista aiheutuu inhimillisen kärsimyksen ohella yhteiskunnalle huomattavia taloudellisia kustannuksia, joista varsin merkittävä osa (15–20 %) kohdistuu kuntasektorille.
- Onnettomuuksien taloudellisia menetyksiä ovat muun muassa
    - onnettomuuden uhrin työn arvon menetys (palkka- ja sosiaalikulut),
    - terveydenhuollon menot uhrien hoidosta ja kuntoutuksesta,
    - sosiaalihuollon menot vammautuneille ja invalidisoituneille,
    - ajoneuvovahingot ja liikenneympäristölle aiheutuneet vahingot sekä muut vastaavat suorat kulut.
- Liikenneonnettomuuksista aiheutuvia kustannuksia voidaan arvioida vakavuudeltaan erilaisille onnettomuuksille määritettyjen yksikkökustannusten perusteella (taulukko).
- Onnettomuuskustannuksiin sisältyvät onnettomuuksien aineelliset vahingot ja uhrien hyvinvoinnille koituneet aineettomat menetykset.

Vantaan kaupungin alueella tapahtuvista tieliikenteen onnettomuuksista aiheutuu yhteiskunnalle keskimäärin noin 60,6 milj.eur vuosittaiset kustannukset, joista kaupungin osuus on noin 9,1–12,1 milj.eur/v (keskiarvo 2017-2021).

	Reaali-taloudellinen kustannus	Yksilöllisen hyvinvoinnin menetys	Yhteensä
Kuolemaan johtanut onnetto-muus	228 095	2 790 960	3 019 055
Vakavaan loukkaantumiseen johtanut onnettomuus	404 534	997 326	1 401 860
Lievään loukkaantumiseen johtanut onnettomuus	22 213	80 628	102 841
Henkilövahinko-onnettomuus	72 283	340 200	412 483
Vain omaisuusvahinkoon joh-tanut onnettomuus	2 230		2 230
Tieliikenneonnettomuus keskimäärin	35 449	178 800	214 249

Laskennassa käytetyt arvot

Onnettomuuksien osalliset

- Ulkopaikkakunnalle rekisteröityjen ajoneuvojen osuus liikennevahinkojen aiheuttajista oli Vantaalla suurin kunnista, joissa on yli 50 000 asukasta (Vakuutusyhtiöiden liikennevahinkotilasto. Lähde: OTI).
    - Em. kärkikunnat olivat (%) Vantaa (52), Helsinki (47), Tampere (45), Turku (42), Hämeenlinna (52) (keskiarvo vuosilta 2018-2020).
- Korvatuista vahingoista Vantaalla (vuonna 2020) tapahtui 46 % pysäköintialueilla, huoltoasemilla, pihoilla ja vastaavilla alueilla; lisäksi 9 % muilla alueilla tai yksityisteillä.
- Korvatuista vahingoista tapahtui 31 % kaduilla ja 14 % maanteillä. Näistä vahingoista noin 28 % oli peräänajoja.

Ramboll

Onnettomuuskustannusten yksikköarvot onnettomuustyyppiä kohti *(Väylävirasto: https://julkaisut.vayla.fi/pdf12/vj_2020-48_tie-rautatieliikenteen_hankearvioinnin_web.pdf).*

Rambollin ylläpitämät onnettomuuskartat

- Poliisin tilastot 2017-2021: https://mobilityanalytics.ramboll.com/onn/poliisi/
- Pelastuslaitoksen tilastot 2017-2021: https://mobilityanalytics.ramboll.com/onn/pelastuslaitos/
- Riistakeskuksen tilastot (hirvieläinonnettomuudet) 2017-2021: https://mobilityanalytics.ramboll.com/onn/hirvielain/

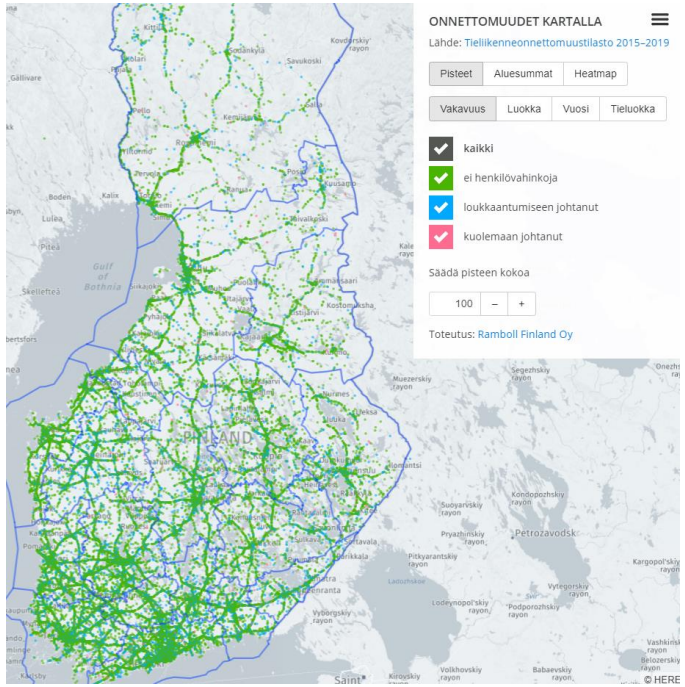

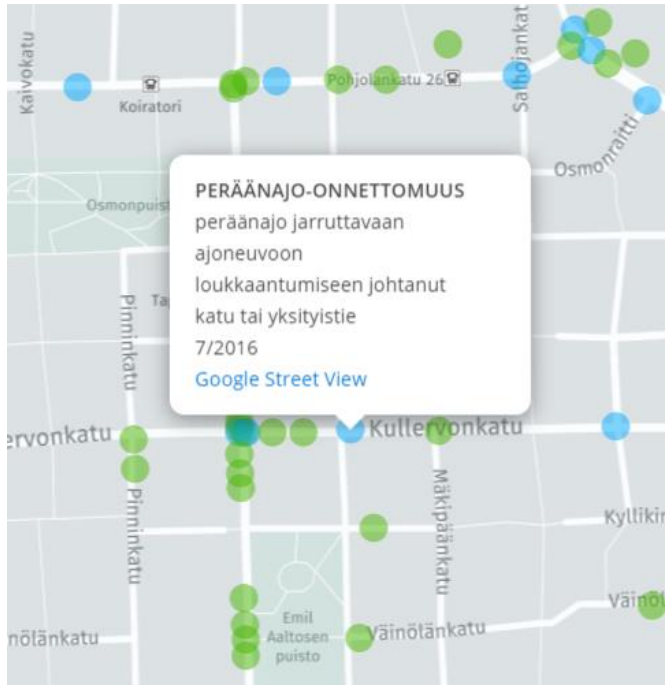

Tieliikenneonnettomuuksien tilaston selite

- **Tieliikenneonnettomuus:** Henkilö- tai omaisuusvahinkoon johtanut tapahtuma, joka on sattunut tieliikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitetulla tai yleisesti liikenteeseen käytetyllä alueella ja jossa on osallisena ainakin yksi liikkuva kulkuneuvo. Tieliikennelaissa määriteltyjen ajoneuvojen lisäksi osallisiksi kulkuneuvoiksi luetaan myös raitiovaunu sekä juna tasoristeysonnettomuuksissa. Jalankulkijan kaatuminen/liukastuminen ei ole tieliikenneonnettomuus.
- Onnettomuusyhteenvedossa hyödynnetään lähtöaineistona Tilastokeskuksen tieliikenneonnettomuuksien tilastoa sekä Väyläviraston tuottamaa Onnettomuusrekisteriä. Molemmat aineistot perustuvat poliisiasiain tietojärjestelmään tallennettuihin tieliikenneonnettomuustietoihin. Lisätietoa: https://www.stat.fi/til/ton/index.html
- Tieliikenneonnettomuuksien tilastoinnin peittävyys kuolemaan johtaneitten onnettomuuksien osalta on sataprosenttinen (Huom! sairaskohtauksiin kuolleet poistetaan tilastoista). Loukkaantumisten osalta on arvioitu, että tilaston kattavuus on vain 20-30 % ja omaisuusvahinko-onnettomuuksien osalta vieläkin heikompi. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneista polkupyöräilijöistä.
- Pääosin poliisin tilastojen puutteellisuudet johtuvat joko siitä, etteivät onnettomuudet tule lainkaan poliisin tietoon (ei soiteta 112) tai siitä että poliisi ei käy onnettomuuspaikalla (tilanteen saattaa hoitaa esim. pelastuslaitos tai rajavartiolaitos). Puuttuvista loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista valtaosa on lieviä loukkaantumisia, sillä tieliikennelaki velvoittaa ilmoittamaan onnettomuudesta poliisille vain, jos joku on loukkaantunut vakavasti.
- Vuoden 2015 lopussa Poliisihallitus linjasi, että poliisi käy peuraonnettomuuspaikalla ainoastaan silloin, kun onnettomuudessa on tapahtunut henkilövahinkoja tai olosuhteet muutoin edellyttävät poliisin läsnäoloa. Tämän myötä valtaosa peuraonnettomuuksista putosi virallisen tilaston ulkopuolelle. Riistakeskuksen tilastot hirvieläinkolareista löytyvät täältä: https://mobilityanalytics.ramboll.com/onn/hirvielain/

SafetyWize -menetelmä

SafetyWize

SafetyWize by Ramboll -menetelmä kerää yhteen joukon liikenneturvallisuus-tarkastelun kannata tarpeellisia liikenneympäristöä koskevia lähtötietoja ja analysoi niiden pohjalta katuverkon liikenneturvallisuuden tilaa. Työkalu auttaa ymmärtämään paremmin liikenneturvallisuusriskejä katuverkolla sekä tarjoaa objektiivista dataan perustavaa tukea kohteiden vertailuun ja liikenneturvallisuuden kehittämistoimenpiteiden suunnitteluun ja priorisointiin.

Työssä on arvioitu SafetyWize by Ramboll -menetelmällä Vantaan kaupungin katuverkon liikenneturvallisuuden onnettomuusriskejä. Tuloksena on syntynyt käytettävissä olleisiin lähtötietoihin pohjautuva visuaalinen esitys ennustetusta onnettomuusriskistä katuverkon kaikilla osilla (katuosuudet ja risteykset). Riskiarvio jakautuu seuraaviin päätuloksiin:

- katuverkon ominaisuuksiin perustuva ominaisuusluku
- katuverkon ominaisuudet ja liikennetuotoksen huomioiva riskiluku
- riskiluvun ja onnettomuushistorian yhdistävä mallinnettu onnettomuusennuste
- onnettomuushistorian ja mallinnetun onnettomuusennusteen vertailutietona laskettu parantamispotentiaalin arvio.

Riskiarvion ohella analyysin tulos kuvaa kunkin katuverkon kohteen riskiarvioon vaikuttavien muuttujien painoarvon mallinnuksen valittujen lähtötietojen osalta.

SafetyWize- analyysissa riskiarviolla nousseet kohteet on käyty läpi ja lisätty asukaskyselyistä ja onnettomuusanalyysistä nousseiden kohteiden tavoin toimenpideohjelmaan.

Tarkempi kuvaus SafetyWize-menetelmästä on toimitettu tilaajalle erillisenä aineistona.

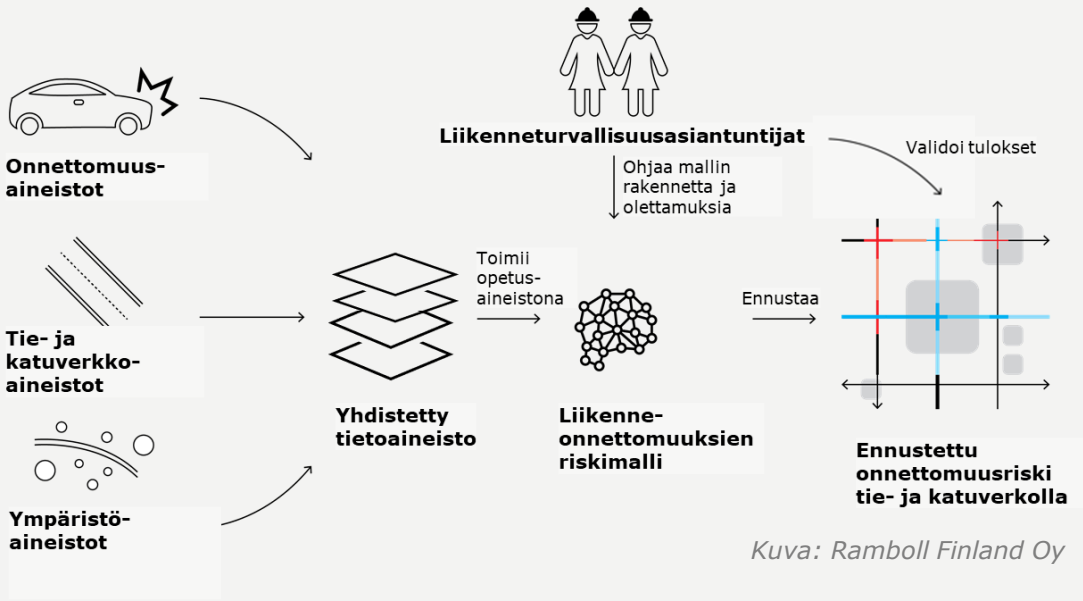

Kuva: Ramboll Finland Oy

Toimenpideohjelma

Toimenpideohjelma

Nykytila-analyysin (asukaskyselyt, onnettomuusanalyysit, SafetyWize-analyysi) pohjalta tunnistettiin yli 160 potentiaalisia ongelmapaikkaa. Kaikkiin kohteisiin tehtiin konsultin toimesta maastokäynti ja niistä keskusteltiin työpajoissa Vantaan edustajien kanssa.

Lopullinen toimenpideohjelma muodostuu kahdesta eri osasta:

- Päälistalle on kirjattu toimenpide-esityksiä 76 kappaletta, yhteensä 3,4 milj.euroa.
- Alalistalle siirrettiin kohteet, jotka sijoittuvat mahdollisesti rakennettavalle raitiotielinjaukselle (15 kpl). Nämä eivät ole päälistan tavoin akuutteja tarpeita.

Toimenpideohjelmaan on kirjattu kaksiportainen kiireellisyysluokitus. Kiireellisyysluokituksen lisäksi kuhunkin kohteeseen on kirjattu liikennemäärätiedot, karkea yksikkökustannusarvio ja nykytilan huomioita.

Toimenpiteiden jakautuminen alueellisesti:

- Itä 17 kpl (22 %), yhteensä 1,1 milj.euroa*
- Keski 26 kpl (34 %), yhteensä 1,6 milj.euroa*
- Länsi 32 kpl (42 %), yhteensä 0,7 milj.euroa*
- Koko Vantaa 1 kpl (1 %), yhteensä 0,15 milj.euroa*

• *Osa kustannusarvioista puuttuu*

Toimenpideohjelma laadittiin erilliseen excel-taulukkoon (ote ohessa).

Karttanro. nro	Alue	Kohde	Toimenpide	Kiir.-luokka	Karkea yksikkö-kust.arvio (€)	Päätien liikennemäärä v. 2020 (KAVL, ajon./vrk)	Nykytilan huomiot
1	Itä	Asolanväylä / Kuusitie / Viidakkokuja liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei toteutuspäätöstä, ohjelmoitu toteutusta kuitenkin vuodella 2024, pohdittu myös Kuusitien liittymähaaran korotusta).	1	100 000	15 100	
2	Itä	Asolanväylä / Paatsamakuja liittymä	Suojatien poistaminen.	1	1 000	15 100	Vieressä 85 metrin päässä liikennevalo-ohjattu suojatie.
3	Itä	Asolanväylä, väli Koivukylänväylä - Ulrikankuja	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 40 km/h.	1	2 000	15 100	
4	Itä	Harmaahylkeentien pohjoisosa	Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen (noin 250 metriä).	1	60 000	1 500	Ensimmäisessä vaiheessa väli Leppäkorventie - ulkoilureitti ja toisessa vaiheessa väli ulkoilureitti - Metsolantie.
5	Itä	Koivukylän puistotie / Haapatie / Kuusitie liittymä	Liittymän parantaminen (yleissuunnitelma laadittu, rakentamissuunnittelun laadinta käynnissä).	1	30 000	2 700	
6	Itä	Korpikontiontie, Leppäkorven koulu ja päiväkoti	Saattoliikennejärjestelyiden parantamissuunnitelman laatiminen hiekkakentälle käynnistymässä olevan liikuntahallin tarveselvityksen yhteydessä.	1	Riippuu suunnitelmasta	-	
7	Itä	Asolanväylä / Ulrikankuja liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei toteutuspäätöstä).	2	100 000	9 800	
8	Itä	Asolanväylä / Valtimotie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunnittelussa, ei toteutuspäätöstä).	2	100 000	9 800	Liittymän läheisyyteen tulossa kauppa.
9	Itä	Harmaahylkeentien eteläosa	Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen (noin 800 metriä).	2	175 000	1 500	Ensimmäisessä vaiheessa väli Leppäkorventie - ulkoilureitti ja toisessa vaiheessa väli ulkoilureitti - Metsolantie.
10	Itä	Korsontie, väli Metsotie–Lehmustontie	Suojateiden parantamissuunnitelman laatiminen (selvitetään keskisaarekkeellisten suojateiden toteuttamismahdollisuudet).	2	Riippuu suunnitelmasta	6 900	Maaperä savea eli ajoradan korotukset eivät sovellu kohteeseen (pienetkin epätasaisuudet aiheuttaneet tärinähaittoja). Haahkakujan kohdan suojatie parannettu viime vuosina.
11	Itä	Kuussillantie / Metsätie liittymä	Korotetun suojatien rakentaminen (suunniteltu Lähdepuiston pyöräkadun yleissuunnitelman yhteydessä	2	Riippuu suunnitelmasta	4 300	

Liiteaineistot

- Liite 1 – Toimenpidelista
- Liite 2 – Toimenpidekartat
- Liite 3 - SafetyWize-analyysin yhteenvetokalvot

Bright ideas. Sustainable change.

RAMBØLL

VANTAAN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN LIIKENNEYMPÄRISTÖN TOIMENPIDEOHJELMA 2022
Raportointiversio joulukuu 2022

Karttanro. nro	Alue	Kohde	Toimenpide	Kiir.-luokka	Karkea yksikkö-kust.arvio (€)	Päätien liikennemäärä v. 2020 (KAVL, ajon./vrk)	Nykytilan huomiot
1	Itä	Asolanväylä / Kuusitie / Viidakkokuja liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ohjelmoitu 2024, pohdittu myös Kuusitien liittymähaaran korotusta).	1	100 000	15 100	
2	Itä	Asolanväylä / Paatsamakuja liittymä	Suojatien poistaminen.	1	1 000	15 100	Vieressä 85 metrin päässä liikennevalo-ohjattu suojatie.
3	Itä	Asolanväylä, väli Koivukylänväylä - Ulrikankuja	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 40 km/h.	1	2 000	15 100	
4	Itä	Harmaahylkeentien pohjoisosa	Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen (noin 250 metriä).	1	60 000	1 500	Ensimmäisessä vaiheessa väli Leppäkorventie - ulkoilureitti ja toisessa vaiheessa väli ulkoilureitti - Metsolantie.
5	Itä	Koivukylän puistotie / Haapatie / Kuusitie liittymä	Liittymän parantaminen (yleissuunnitelma laadittu, rakentamissuunnittelun laadinta käynnissä).	1	30 000	2 700	
6	Itä	Korpikontiontie, Leppäkorven koulu ja päiväkoti	Saattoliikennejärjestelyiden parantamissuunnitelman laatiminen hiekkakentälle käynnistymässä olevan liikuntahallin tarveselvityksen yhteydessä.	1	Riippuu suunnitelmasta	-	
7	Itä	Asolanväylä / Ulrikankuja liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei ohjelmoitu, olisi järkevä toteuttaa samaan aikaan Valtimotien kanssa).	2	100 000	9 800	
8	Itä	Asolanväylä / Valtimotie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ohjelmoitu 2024).	2	100 000	9 800	Liittymän läheisyyteen tulossa kauppa.
9	Itä	Harmaahylkeentien eteläosa	Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen (noin 800 metriä).	2	175 000	1 500	Ensimmäisessä vaiheessa väli Leppäkorventie - ulkoilureitti ja toisessa vaiheessa väli ulkoilureitti - Metsolantie.
10	Itä	Korsontie, väli Metsotie–Lehmustontie	Suojateiden parantamissuunnitelman laatiminen (selvitetään keskisaarekkeellisten suojateiden toteuttamismahdollisuudet).	2	Riippuu suunnitelmasta	6 900	Maaperä savea eli ajoradan korotukset eivät sovellu kohteeseen (pienetkin epätasaisuudet aiheuttaneet tärinähaittoja). Haahkakujan kohdan suojatie parannettu viime vuosina.
11	Itä	Kuussillantie / Metsätie liittymä	Korotetun suojatien rakentaminen (suunniteltu Lähdepuiston pyöräkadun yleissuunnitelman yhteydessä).	2	Riippuu suunnitelmasta	4 300	
12	Itä	Leppäkorventie / Korpikontiontie korotettu liittymä	Liittymäalueen uudelleenkorottaminen.	2	30 000	3 600	Nykyinen korotus aivan liian matala, reitti koululle ja päiväkodille.
13	Itä	Otavantie / Peltomyyränkuja / Lehtolantie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	100 000	7 300	
14	Itä	Peijaksentie / Rekolantie liittymä	Suojatien parantamissuunnitelman laatiminen.	2	20 000	8 400	Ei akuuttia tarvetta liikennevaloille.
15	Itä	Talvikkitie, Jalavatien kohdan suojatie	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	100 000	11 800	
16	Itä	Vallinojantie / Kontiotie liittymä	Liittymän kaventaminen (huomioitava bussireitti).	2	20 000	3 900	
17	Itä	Vierumäentie (koko tie)	Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen (yleissuunnitelmaa laadittu, mutta keskeytetty, noin 1000 metriä).	2	250 000	-	Haastava suunnittelukohde, pehmeä maaperä, vanha rakennuskaava, tonttien aidat kadun puolella, toteutuksenaikaisten kiertoreittien puute.
18	Keski	Kielotie, väli Unikkotie - Lummekuja	Nopeusrajoituksen alentaminen 40 -> 30 km/h.	1	2 000	5 100	
19	Keski	Kirkkotie / Ylästöntie liittymä	Korotetun suojatien rakentaminen ja liittymäalueen muotoilu (asemapiirustus 12/2021).	1	30 000	9 700	
20	Keski	Läntinen Valkoisenlähteentie / Meiramintie liittymä	Suojatien poistaminen tai iikennevalojen rakentaminen (riippuu maankäytön kehittymisestä).	1	Riippuu suunnitelmasta	14 100	Alikulku 100 metrin päässä suojatiestä. Nopeusrajoitus alennettu hiljattain 50 km/h:iin. Ei akuuttia tarvetta liikennevaloille.
21	Keski	Niittytie / Kuriiritie kiertoliittymä	Selvitetään suojateiden pienet rakenteelliset parantamismahdollisuudet (vähintään liikennemerkkijärjestelyt ja täristävät tiemerkinnät).	1	Riippuu suunnitelmasta	11 800	Turvattomia suojateitä. Näkemiä avarrettu (pensaita leikattu).
22	Keski	Ollaksentie, koko tie	Nopeusrajoituksen alentaminen 40 -> 30 km/h (erityisesti koulun kohdalla).	1	2 000	-	
23	Keski	Rälssitie / Äyritie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (suunnitelma valmis, toteutusta mietitään raitiotien päätösten jälkeen).	1	100 000	6 000	Kohde sijaitsee Vantaan pikaraitiotien reitillä.
24	Keski	Talkootie, Kyläkaivontien liittymästä pohjoiseen	Tyynytöyssyjen asentaminen Talkootielle (suunnitelma valmis, toteutus alustavasti 2023).	1	10 000	4 800	Päiväkotiryhmien päivittäin käyttämä suojatie, ylinopeuksia.

Karttanro. nro	Alue	Kohde	Toimenpide	Kiir.-luokka	Karkea yksikkö-kust.arvio (€)	Päätien liikennemäärä v. 2020 (KAVL, ajon./vrk)	Nykytilan huomiot
25	Keski	Talvikkitie / Neilikkatie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (suunnitelma tekeillä 2022, ohjelmoitu 2023).	1	100 000	11 600	
26	Keski	Talvikkitie / Uusiniityntie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (suunnitelma tekeillä 2022, ohjelmoitu 2023).	1	100 000	11 800	
27	Keski	Talvikkitie, väli Kielotie - Tikkurilantie	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 40 km/h.	1	2 000	9 800	
28	Keski	Tammiston Kauppatie, väli Voimakuja - Tasetie	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 40 km/h.	1	2 000	22 000	
29	Keski	Tammiston Kauppatie: Superpark pysäköintialueen, Tammistontien, Tammistonkujan, Voimakujan ja Havi outletin kohdan suojatiet (5 kpl)	Tarkastellaan joko suojateiden poistamismahdollisuudet tai liikennevalojen rakentaminen (Tammistonkuja, Tammistontie, Tammiston kauppatie 13 -liittymä ja Voimakuja ohjelmoitu 2026, yhtä liittymää ei ohjelmoitu).	1	Riippuu suunnitelmasta	22 000	Kahden samansuuntaisen kaistan ylittäviä suojateitä.
30	Keski	Tikkurilantie, teatterin kohta	Uuden keskisaarekkeellisen suojatien rakentaminen (katusuunnitelmaluonnos 8/2022).	1	Riippuu suunnitelmasta	8 100	
31	Keski	Viinikkalan alue: Kuninkaantie, Viinikkalantie, Pohjois-Viinikkalantie ja Juhanilantie	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 30 km/h.	1	2 000	-	Osa teistä on yksityisteitä.
32	Keski	Väinö Tannerin tie ja Tasetie, väli Pakkalantie - Rälssitie	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 40 km/h.	1	2 000	12 800	
33	Keski	Isonmännyntie	Hidasteen rakentaminen päiväkodin tai Vanhatien liittymän kohdalle.	2	15 000	-	
34	Keski	Katriinantie / Juhanilantien liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	100 000	11 600	Suojatie ilman liikennevaloja kolmen kaistan yli.
35	Keski	Kielotie, väli Talvikkitie - Tikkurilantie	Ensimmäisessä vaiheessa nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 40 km/h. Myöhemmässä vaiheessa kaista-, suojatie-, pysäkki- ja pysäköintijärjestelyt (yleissuunnitelma valmis).	2	Riippuu suunnitelmasta	14 000	Suojatie liian kaukana kiertoliittymästä, minkä takia väistämisvelvollisuuden noudattaminen haastavaa. Tavoitteena läpiajoliikenteen siirtyminen Kielotieltä Talvikkitielle.
36	Keski	Kuusikkotie, Kuusikkokujan suojatien kohta	Liittymän ja suojatien parantamissuunnitelman laatiminen.	2	40 000	1 600	
37	Keski	Läntinen Valkoisenlähteentie / Lummepolku / Harajuurentie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	100 000	12 300	Harajuurentien kohda itäisempi suojatie poistettu ja lännen puolta kavennettu.
38	Keski	Mt 11459 (Katriinantie) / Tikkurilantien rampppiliittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ensin liikennemäärän laskenta ja sen pohjalta suunnittelupäätöksen tekeminen, ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	100 000	11 600	Liikennevalojen toteuttamisesta on alustavasti keskusteltu ELY-keskuksen kanssa 2022.
39	Keski	Niittytie / Juurakkotie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	100 000	11 900	Viimeistään pikaraitiotien toteutuspäätöksen jälkeen tulee selvittää parantamistarve.
40	Keski	Niittytie / Meiramitie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	100 000	6 500	
41	Keski	Osmankäämintie	Selvitetään kadun jäsentelymahdollisuuksia siten, että pyöräily voitaisiin sijoittaa ajoradalle ja samalla tarkastellaan kavennuksien toteuttamismahdollisuudet.	2	Riippuu suunnitelmasta	5 300	Maaperän (savi) takia ajoradan korotukset eivät sovellu kohteeseen. Toteutettu suojatien kavennus Virmajuurenpolun kohdalle. Osmankäämintie osa pyöräilyn pääverkkoa.
42	Keski	Talvikkitie: Hernetien, Krassitien, Horsmakujan ja Kaislarinteen liittymät	Liikennevalojen rakentaminen (4 kpl, (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	400 000	11 600	Talvikkitiellä neljä valo-ohjaamatonta liittymää, joissa lisäksi suojateitä kahden samansuuntaisen kaistan yli. Ohjeistuksen mukaan kyseisissä liittymissä tulisi olla liikennevalot.
43	Keski	Tikkurilantie / Neilikkatie / Ratatie liikennevaloliittymä	Liikennevaloliittymän muuttaminen kiertoliittymäksi (katusuunnitelmaluonnos 8/2022, ei tietoa ohjelmointivuodesta).	2	200 000	8 700	
44	Länsi	Aurinkokivenkuja ja Ruusukvartsinkatu, Aurinkokiven koulu	Jaspikujan P-alueen 3-4 paikan ja Ruusukvartsinkadun koulun kohdan P-paikkojen muuttaminen saattoliikenteen käyttöön aikarajoituksella.	1	1 000	5 400	Ei tarvetta rakenteellisille toimenpiteille, Ruusukvartsinkadulla jo riittävästi hidasteita ja 30 km/h.
45	Länsi	Kannistontie, Mustakivenpuiston kohdan suojatie	Kavennuksen rakentaminen nykyisen suojatien kohdalle (suunnitelma valmis, toteutus alustavasti 2023).	1	18 000	2 500	Maaperän (savi) takia ajoradan korotus ei sovellu kohteeseen.
46	Länsi	Kannistontie, palvelukodin ja Lipunkantajanpuiston kohdan suojatie	Kavennuksen rakentaminen nykyisen suojatien kohdalle (suunnitelma valmis, toteutus alustavasti 2023).	1	18 000	2 500	Maaperän (savi) takia ajoradan korotus ei sovellu kohteeseen.
47	Länsi	Keimolanportti / Radioasemantie liittymä	Keskisaarekkeellisen suojatien rakentaminen, toteutus vuodelle 2023.	1	45 000	3 800	
48	Länsi	Kierretie, Hohtimienpolun suojatien kohta	Ajoradan toispuoleinen kaventaminen suojatien kohdalla (katusuunnitelma valmis, toteutus alustavasti 2023).	1	17 000	-	Maaperän (savi) takia ajoradan korotus ei sovellu kohteeseen.

Karttanro. nro	Alue	Kohde	Toimenpide	Kiir.-luokka	Karkea yksikkö-kust.arvio (€)	Päätien liikennemäärä v. 2020 (KAVL, ajon./vrk)	Nykytilan huomiot
49	Länsi	Kivivuorentie, kahden samansuuntaisen kaistan ylittävät suojatiet	Suojateiden parantamissuunnitelman laatiminen (harkittava tapauskohtaisesti kaistojen poistamiset ja muut toimenpiteet).	1	Riippuu suunnitelmasta	5 900	Turvattomia kahden samansuuntaisen kaistan ylittäviä suojateitä. Kokoojakatu, joten ei suositella ajoradan korotuksia.
50	Länsi	Kukinkuja, Lintukallionpolun suojatien kohta	Korotetun suojatien rakentaminen.	1	20 000	-	Koululaisreitti.
51	Länsi	Lintukallionkuja / Lintukallionpolku liittymä	Korotetun liittymäalueen rakentaminen.	1	40 000	-	Lintukallionpolulle toteutettu jalankulkutie, koululaisreitti.
52	Länsi	Louhelantie, väli Uomatie - Vaskivuorentie ammattiopiston kohdan suojatie	Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen erotuskaistalla Louhelantien itäpuolelle, katutilan jäsentely, pysäkkijärjestelyt, Haltiantien liittymäalueen korottaminen ja keskisaarekkeellinen suojatie ammattiopiston kohdalle (yleissuunnitelma tekeillä 2022, toteutettavissa vaiheittain).	1	Riippuu suunnitelmasta	4 000	Luhtitien avaaminen tulee lisäämään myös Louhelantien liikennemäärää.
53	Länsi	Martinkyläntie, länsipääty	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 40 km/h (kaupunki jo suunnitellut muutosta, mahdollisesti jo toteutettu).	1	2 000	8 000	Turha lyhyt 50 km/h jakso, jolla myös suojatie.
54	Länsi	Martinlaaksontie, valtatien 3 ramppien välinen alue (nykyinen 50 km/h)	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 -> 40 km/h. Vaatii muutoksia myös ELY:n puolella.	1	2 000	11 300	Tiejaksolla mm. yksi vain tiemerkitty suojatie.
55	Länsi	Murtopakankuja, Kanniston koulu ja päiväkoti	Murtopakankujan pään kääntymispaikan korottaminen siten, että korotuksen viiste on ennen jkp-väylää Murtopakankujalta saavuttaessa. Lisäksi selvitetään Murtopakankujan poikkileikkauksen muuttaminen ajoratamerkinnöin (rajataan jalankululle edes kapea alue). Koulun laajennus on suunnitteilla.	1	40 000	-	
56	Länsi	Raappavuorentie / Ruukuntekijäntie liittymä, Myyrmäki-hallin kohta	Esisuunnitelman laatiminen kaistojen poistamisesta suojatien kohdalta. Esimerkiksi pohjoisen suuntaan toinen kaista loppuu juuri suojatien jälkeen, joten se voisi olla mahdollista lopettaa jo ennen suojatietä. Etelän suuntaan 2-kaistainen osuus alkaa juuri suojatiestä, joten senkin voisi aloittaa vasta suojatien jälkeen.	1	40 000	10 500	Erityisesti pohjoisen suunta on turvaton, koska toinen suoraan menevä kaista loppuu heti suojatien jälkeen ja tämä johtaa kiihdyttelyihin suojatien kohdalla. Automaattinen liikenteenvalvonta tulossa tästä pohjoiseen Raappavuorentielle urheilukentän kohdalle. Nykyiset liikennemäärät ja -ennuste eivät välttämättä puolla liikennevaloja, joten tulisi enemmänkin pohtia kaistamääriä.
57	Länsi	Rajatorpantie / Kilterinkaari liikennevaloliittymä	Kojeiden uusiminen ja samassa yhteydessä ohjauksen päivittäminen (toteutus 2023).	1	5 000	10 300	
58	Länsi	Rajatorpantie / Korutie / Jönsaksentie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunnitelmaa, ohjelmoitu 2025).	1	100 000	10 300	Korutie muutettu etuajo-oikeutetuksi suunnaksi. Ollut ennen tasa-arvoinen ja muutos tehtiin mm. sen takia, että Helsingin suuntaan avautui uusi katuyhteys. Kiertoliittymä ei mahdu kohteeseen.
59	Länsi	Riipiläntie 38	Keskisaarekkeellisen suojatien rakentaminen (katusuunnitelma valmis, toteutus alustavasti 2023).	1	100 000	3 000	
60	Länsi	Uomatie, väli Raappavuorentie–Myyrmäentie	Kadun kokonaisvaltainen parantaminen ja jäsentely sekä suojatiejärjestelyt siten, että katuympäristö tukee paremmin 40 km/h rajoitusta (suunnitelma käynnissä 2022, mm. tasauksen ja poikkileikkauksen muutos, alikulkujen poistaminen, keskisaarekkeelliset suojatiet, pysäkkijärjestelyt).	1	Riippuu suunnitelmasta	2 900	Luhtitien avaaminen tulee lisäämään Uomatien liikennemäärää.
61	Länsi	Ainontie / Maissikuja liittymä	Seurataan liittymän liikenneturvallisuutta Askiston ETL:n avautumisen jälkeen (vaikuttanee Kehä III:lle siirtymisiin) ja harkitaan tarvittaessa liikennevalojen rakentamista (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	Riippuu suunnitelmasta	7 000	Maantiemainen katuympäristö ja liikennevalojen tarvetta on pohdittu, mutta vielä ei perusteita toteuttamiselle. Asemakaavassa on tilavaraus Vihdintien ja Ainontien kevennetylle eritasoliittymälle, tilavaraussuunnitelma valmis (ei rakentumassa lähivuosina).
62	Länsi	Ilpolankuja / Vapaalanpolku liittymä	Pyörätien ja jalkakäytävän uudelleenlinjaus kaarteessa ja ajoradan erotteleminen.	2	15 000	-	Kouluja ja päiväkoteja lähistöllä.
63	Länsi	Kaivokselan koulu	Saattoliikennejärjestelyiden parantamissuunnitelman laatiminen (mm. saattoliikenne levikkeellisenä, jalkakäytävän jäsentely, P-alueen ajoyhteyksien jäsentely, ajon kieltäminen koululle).	2	Riippuu suunnitelmasta	-	
64	Länsi	Kannistontie / Kenraalintie liittymä	Liittymäalueen kaventaminen reunakivilinjoin (edellyttää Kenraalintien pysäkin siirron).	2	15 000	2 500	

Karttanro. nro	Alue	Kohde	Toimenpide	Kiir.-luokka	Karkea yksikkö-kust.arvio (€)	Päätien liikennemäärä v. 2020 (KAVL, ajon./vrk)	Nykytilan huomiot
65	Länsi	Keimolantie / Punakiventie / Laavatie liittymä	Suojatien odotustilan rakentaminen (edellyttänee pienen pysäkin siirron).	2	20 000	5 700	Kaavassa tilaa esitetyille muutoksille. Ei akuuttia tarvetta hidasteelle. Jalkakäytävän rakentaminen Punakiventielle ohjelmoitu vuodelle 2024.
66	Länsi	Keimolantie, Kivistön aseman ja R-kioskin kohta	R-kioskin kohdan pysäkin siirtäminen suojatien eteläpuolelle ja pysäkkiruutujen siirtäminen R-kioskin eteen nykyisen pysäkin tilalle. Keimolantien keskikaistan isojen kukkaruukkujen korvaaminen muunlaisilla ajoesteillä. Lisäksi seurataan R-kioskin edustan laitonta pysäköinti ja reagoidaan asiaan tarvittaessa.	2	5 000	7 400	R-kioskin edustan P-paikat poistettu, mutta pysäköinti edelleen aktiivista. Aseman kohdalla hidaste ja leveät suojatiet.
67	Länsi	Raappavuorentie, Suvantopolun kohdan suojatie	Nykyisten kapeiden suojatien keskisaarekkeiden leventäminen ohjeistuksen mukaisiksi ja yhteyden parantaminen suojatielle jkp-väylältä (aitojen poisto).	2	15 000	10 500	
68	Länsi	Rajatorpantie (koko tie) ja Leiritien ja Piikujan kohdan kahden kaistan ylittävät suojatiet	Harkitaan valo-ohjaamattomien suojateiden poistamisia, koska pieniä rakenteellisia toimia ei juurikaan ole tehtävissä. Pidemmällä tähtäimellä Rajatorpantien muuttaminen 1+1-kaistaiseksi.	2	Riippuu suunnitelmasta	10 300	Ei suunnitella lisää liikennevaloja, koska ohjauksesta tulisi melko kankea. Myyrmäen kaavarungon yhteydessä tehty suunnitelma, jossa Rajatorpantie muuttuisi 1+1-kaistaiseksi ja läpiajoliikenne ohjattaisiin Vaskivuorentielle (ei toteudu lähivuosina).
69	Länsi	Rajatorpantie / Hämeenkyläntie liittymä	Kiertoliittymän rakentaminen (suunnitelma valmis, ohjelmoitu vuodelle 2026). Hämeenkyläntie - Terhotie välille Rajatorpantien eteläreunalle pyörätie ja jalkakäytävä. Lisäksi alikulun uusiminen.	2	Riippuu suunnitelmasta	10 200	Liittymässä alikulku.
70	Länsi	Rajatorpantie / Viisaritie liittymä	Seurataan liittymän liikenneturvallisuutta. Viisaritiellä seitsemän hidastetta ja siitä huolimatta paljon läpiajoliikennettä. Koivuvaarankujan liikennevaloliittymä hyvin lähellä. Ohjelmoitu 2024.	2	Riippuu suunnitelmasta	14 800	
71	Länsi	Riipiläntie, Santakuopantien kohdan suojatie	Suojatien odotustilan rakentaminen (edellyttää pysäkin siirron).	2	20 000	7 100	Kaavassa tilaa esitetyille muutoksille.
72	Länsi	Vantaanlaaksontie / Naapurinkuja liittymä	Liittymän parantamissuunnitelman laatiminen neljännen liittymähaaran lisäämisen myötä (esimerkiksi liikennevalot, minikiertoliittymä tai hidasteet, ei suunniteltu, ei ohjelmoitu).	2	Riippuu suunnitelmasta	8 400	Liittymä muuttumassa 4-haaraliittymäksi kun Naapurinkujaa vastapäätä tulossa uusi kolmen omakotitalon asuinalue (ei läpiajoa muualle), minkä yhteydessä suunnitelmatarve tulee selvittää.
73	Länsi	Vaskivuorentie / Ojahaantie liittymä	Liikennevalojen rakentaminen (ei suunniteltu, ei ohjelmoitu). Pienempänä toimenpiteenä pohjoispuolen pysäkin siirto idän suuntaan, jolloin näkemä suojatielle paranee. Vaikka kaistoja ei voi pidemmältä jaksolta poistaa, voidaan harkita itään menevän toisen kaistan lopettamista jo ennen suojatietä. Toteutuksessa nopeusvalvontakamera.	2	100 000	15 300	Erityisesti Kaivokselan suunta on turvaton, koska toinen suoraan menevä kaista loppuu heti suojatien jälkeen ja tämä johtaa kiihdyttelyihin suojatien kohdalla. Pohjoispuolen pysäkille pysähtyvä bussi aiheuttaa näkemäesteen suojatielle. Kaavarunkotyön pohjalta liikennettä halutaan tulevaisuudessa siirtää Rajatorpantieltä Vaskivuorentielle, joten kaistojen poistaminen ei onnistu.
74	Länsi	Väli Maitorpantie–Harmaakivenkuja	Muutetaan osuus vanhasta kadusta kaavan mukaiseksi jalankulku- ja pyöräilyväyläksi (suunnitelma valmis).	2	15 000	-	
75	Länsi	Koivupääntie (koko tie)	Koivupääntien leventäminen siten, että jalankulku mahtuu pientareelle tai jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen. Samassa yhteydessä hidasteiden tarvetarkastelu (esim. Juuritien kohta ja Kaskitie/Kantotie liittymä).	1	Riippuu suunnitelmasta	-	Koivupääntie ei todennäköisesti ole siirtymässä lähitulevaisuudessa kaavan mukaiselle paikalleen (syynä mm. liito-oravat).
76	Vantaa	Vantaan katuverkko (ei esitetty kartalla)	Automaattisten kameravalvontapisteiden toteuttaminen (10-15 kpl) vuosien 2023-2024 aikana. Automaattisia kameravalvontakohteita ei ole määritelty.	1	100 000 - 150 000		Periaatteet automaattisten kameravalvonnan sijoittamisesta on hyväksytty kaupunkilautakunnan käsittelyssä 2022.

Toimenpidekohde
Toimenpidekohde
Nopeusrajoitus (km/h)
20
30
40
50
60
80 - 120
Maantiet

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Toimenpidekohde
Toimenpidekohde
Nopeusrajoitus (km/h)
20
30
40
50
60
80 - 120
Maantiet

59
64
45
46
47
65
44
66
71
55
75
38

Marjamäki
Jelmusa
Jällmossen
Vidnäs
Saras
Byända
Rajala
Keimola
Käinby
Rauhala
Fridhem
Lövdala
Nyängsbacka
Latukki
Latuk
Mosabacka
Kivistö
Kanisto
Sotilaskorpi
Soldatkärret
Viertola
Jokiranta
Mäenpää
Raivio
Rajasilta
Råbro
Lapinniityn ryhmäpuutarha
Lappängens koloniträdgård
Murtobacka
Lapinniitty
Lappängen
Koivupää
Keimolanmäki
Käinbybacka
Isosuo
Storkärr
KIVISTÖ
Rosbacka
Vanda å
Häckängen
Norrkulla
Piispankylä
Biskopsböle
Niku
Karlsro
Åbyn teollisuusalue
Åby industriområde
Vantaanjoki
Mossaberget
Råkulla
Pitkäsuo
Högkulla
Petas
Grankulla
Nurmela

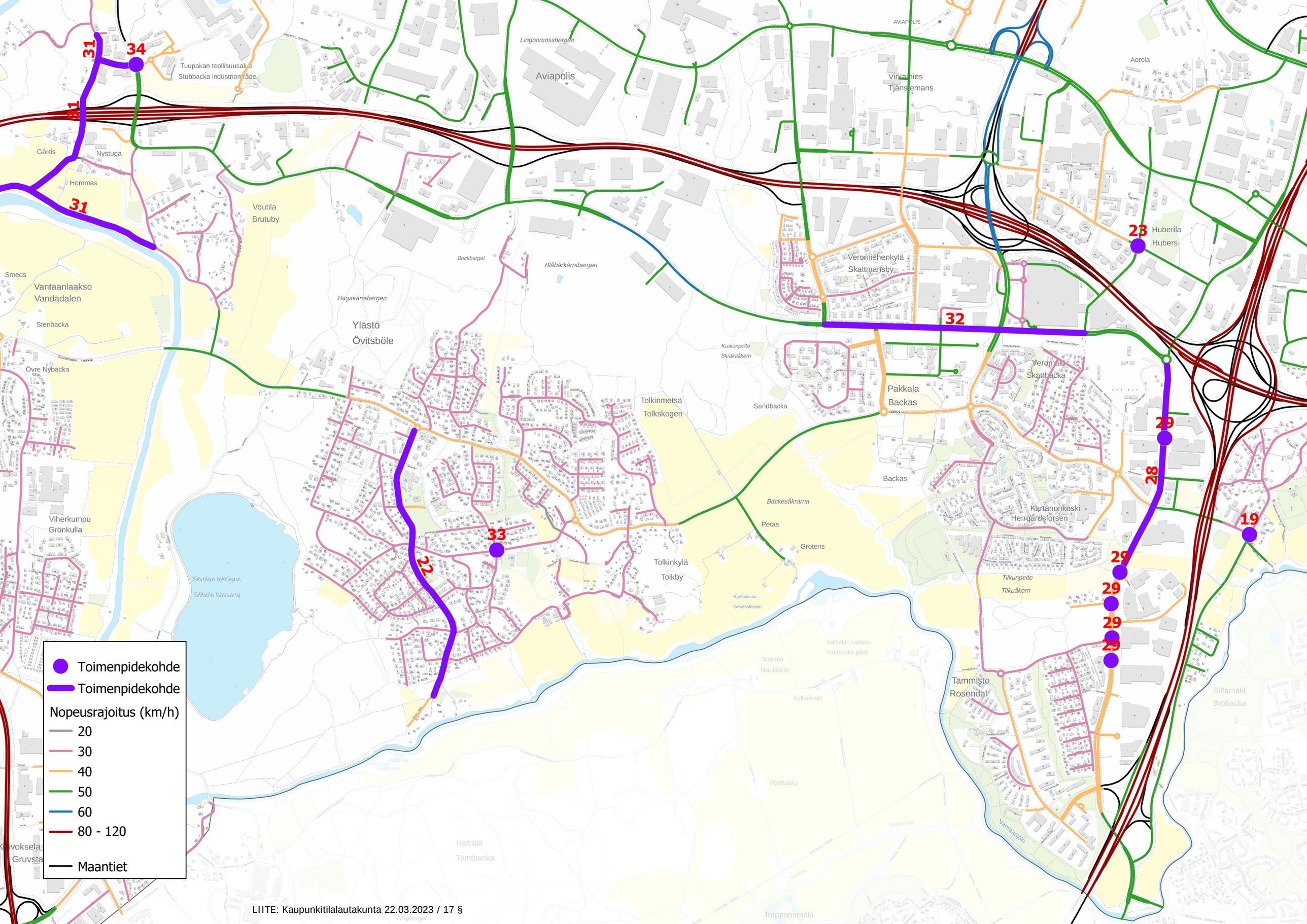

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

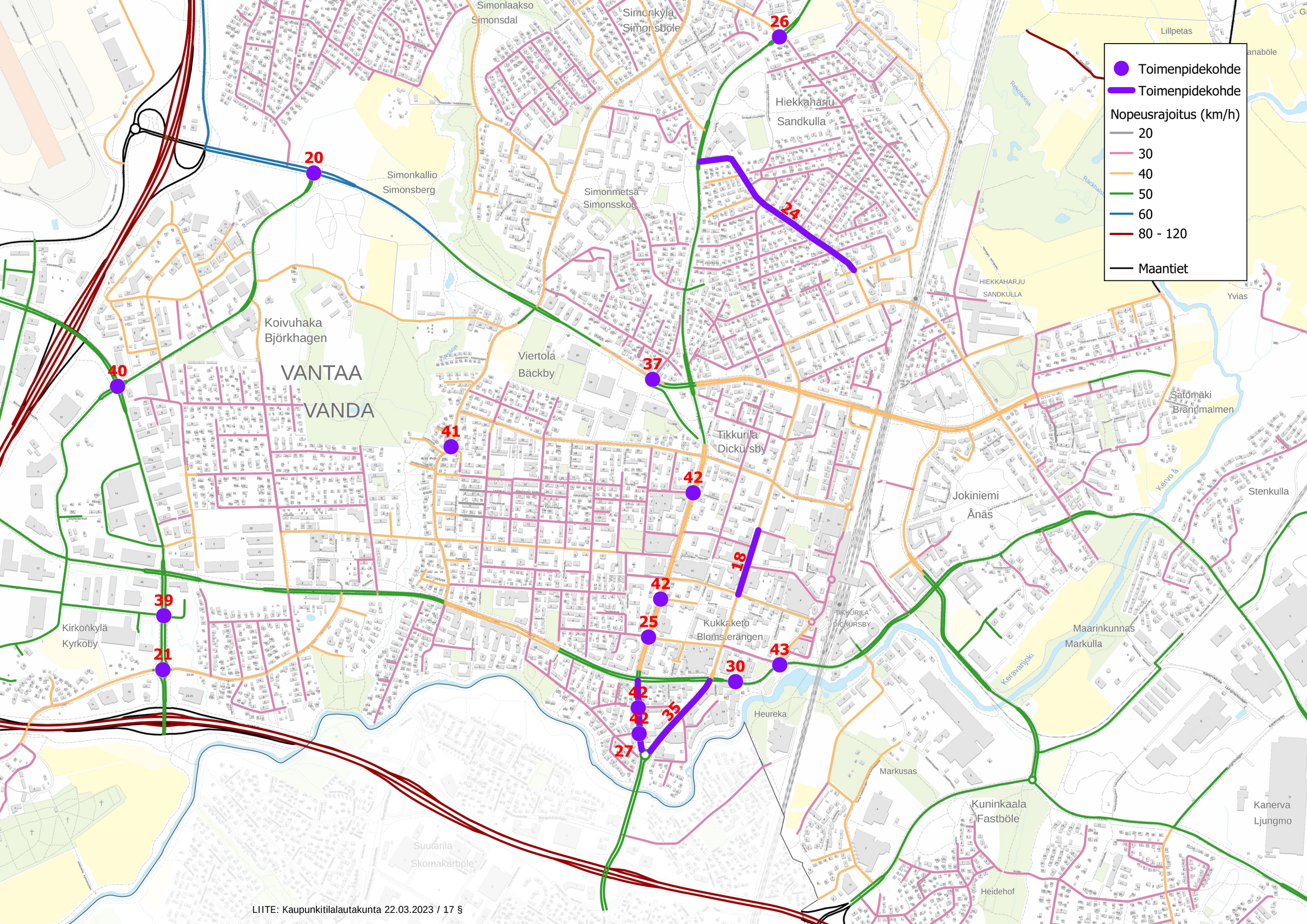

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

Salomäki
Brännmalmen
Kervo å
Stenkulla
Hakkila
Haxböle
Honkanummen hautausmaa
Furumo kyrkogård
Kanerva
Ljungmo
Hakkilankallio
Haxbergot
Kaskela
Brokärr
Hålatallen
Råmossen
Itä-Hakkila
Östra Haxböle
Nikus
Bergkulla
Orrberget
Bisa
Sepänmäki
Smedsbacka
Sotunki
Sottungsby
Nissas
Kyrkberget
Nissbackan kartano
Nissbacka gård
Dalen
Lingonbacka
Nygård
Kuusikko
Sexan
36
Porttipuisto
Portparken
Kalkkikallio
Kalkberget
Käärmekallio
Ormberget
Myrbacka
Kvarnängsbacken
Kråpplan
Håkansböle gård
Hakunila
Håkansböle
Kvarnängen
Solbacken
Heikinlaakso
Henriksdal
Vaarala
Fagersta
Stenkulla
Kuussilta
Sexbro
11
Långmossabergen
Fazerila
Fazers
Hetbacka
Slättmossen
Långmossen
Harpars
Rajakylä
Råby
Gubbacka
Storängen
Alppikylä
Alpbyn
Westerkullan kartano
Westerkulla gård

Toimenpidekohde
Toimenpidekohde
Nopeusrajoitus (km/h)
20
30
40
50
60
80 - 120
Maantiet

Toimenpidekohde
Toimenpidekohde
Nopeusrajoitus (km/h)
20
30
40
50
60
80 - 120
Maantiet
8
7
1
3
5
14
2
15
Högberg
Maantiekylä
Leppäsuo
Alkärret
Liberstickan
Haxberg
Kulomäki
Brännberga
Lipstikka
Liberstickan
Matari
Matar
Isoniittu
Storängen
Rekolanmäki
Räckhalsbacken
Asola
Björkbacka
Kylmäoja
Kallbäcken
Ilola
Gladas
Leinelä
Lejle
Koivukylä
Björkby
Harjusuo
Simonsilta
Simonsbro
Ristipuro
Malminiitty
Malmängen
Rautkallio
Rautberg
Havukoski
Rekola
Räckhals
Sahamäki
Sågbacka
LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

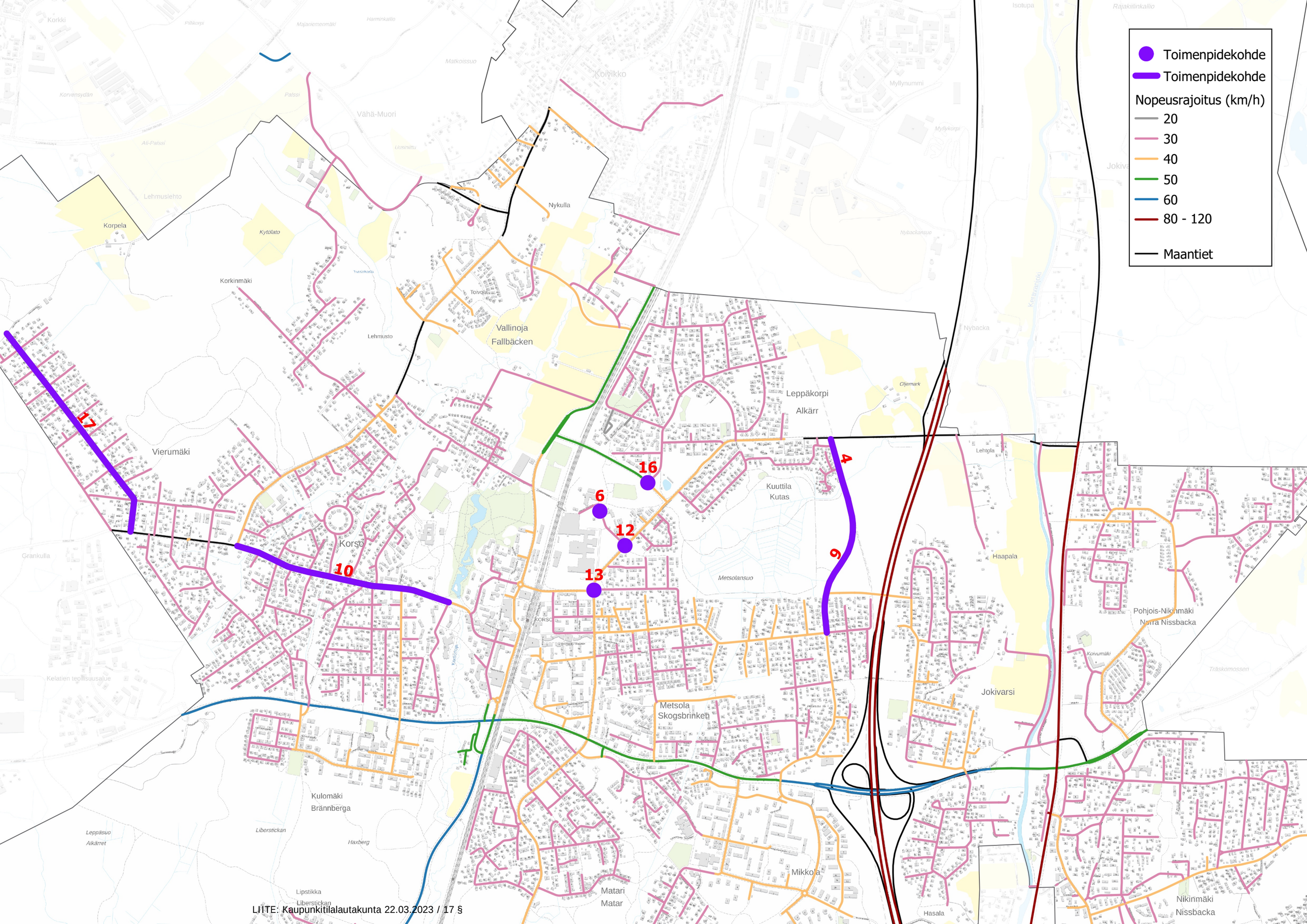
Toimenpidekohde
Toimenpidekohde
Nopeusrajoitus (km/h)
20
30
40
50
60
80 - 120
Maantiet
17
16
6
12
13
10
9
4
Korkki
Pilkorpi
Majaniemenmäki
Harminkallio
Matkoissuo
Koivikko
Myllynummi
Isotupa
Rajakiilinkallio
Korvensydän
Palssi
Vähä-Muori
Ali-Palssi
Uusinittu
Myllykorpi
Jokiva
Lehmuslehto
Korpela
Kytölato
Nykulla
Nybackansuo
Korkinmäki
Toivola
Lehmusto
Vallinoja
Fallbäcken
Nybacka
Kelavenoja
Oljemark
Leppäkorpi
Alkärr
Vierumäki
Korso
Grankulla
Kuuttila
Kutas
Lehtola
Haapala
Metsolansuo
KORSO
Kelatien teollisuusalue
Korsonoja
Pohjois-Nikinmäki
Norra Nissbacka
Korvumäki
Träskomossen
Jokivarsi
Metsola
Skogsbrinken
Kulomäki
Brännberga
Leppäsuo
Alkärret
Libersticka
Haxberg
Lipstikka
Libersticka
Mikkola
Matari
Matar
Hasala
Nikinmäki
Nissbacka

Liikenneturvallisuustilanteen arviointi SafetyWize-menetelmällä, Vantaan kaupunki

7.11.2022

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

Vantaa

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.03.2023 / 17 §

SISÄLLYS

TAUSTA JA TAVOITTEET	3
MENETELMÄN KUVAUS	4
ANALYYSIN TULOKSET	10
YHTEENVETO	12

LIITTEET

Yhteenveto mallinnuksen lähtötiedoista

Kartta-aineisto paikkatietomuodossa (ArcGIS-työtila)

Kuva: Ramboll Finland Oy

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

TAUSTA JA TAVOITTEET

SafetyWize by Ramboll -työkalun tavoitteena on auttaa liikenneturvallisuus-asiantuntijoita ja liikennesuunnittelijoita löytämään liikenneympäristöstä vaarallisia risteyksiä ja tieosuuksia, joita ei välttämättä huomattaisi perinteisin tarkastelumenetelmin sekä tarjota tukea jo tunnistettujen liikenneturvallisuuden ongelmakohtien arviointiin.

SafetyWize-työkalun kantavana ajatuksena on tunnistaa onnettomuusriskin kannalta keskeiset kohteet ennakoivasti tarpeettomien ja kalliiden onnettomuuksien välttämiseksi. Jo yhden kuolemaan johtaneen onnettomuuden kustannuksia (yksikköarvo 2,56 milj. euroa) vastaavalla summalla, on toteutettavissa merkittävä määrä liikenneympäristön turvallisuutta parantavia toimenpiteitä.

Tässä työssä toteutettiin SafetyWize by Ramboll -menetelmällä liikenneonnettomuuksien riskimallinnus Vantaan katuverkolle onnettomuusriskin kannalta haastavien katuosuuksien ja liittymien tunnistamiseksi. Analyysin avulla tarjotaan asiantuntijoille suunnittelutyön tueksi uudenlaista lisätietoa katuverkon riskikohteista. Tuloksena on syntynyt paikkatietomuotoinen esitys kohteista, joissa turvallisten liikennejärjestelyjen toteutumiseen on hyvä kiinnittää huomiota ja joiden toimenpidetarpeita on suositellaan arvioitavan jatkossa.

Analyysin tulosta on hyödynnetty vuonna 2022 laaditussa Vantaan kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelmassa.

Lisätietoa analyysista:
- Anna Kirjanen, Ramboll Finland Oy
- Erica Roselius, Ramboll Finland Oy

Kuva: Ramboll Finland Oy

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

MENETELMÄN KUVAUS

SafetyWize by Ramboll -menetelmän tausta

SafetyWize by Ramboll -menetelmä kerää yhteen joukon liikenneturvallisuus-tarkastelun kannata tarpeellisia liikenneympäristöä koskevia lähtötietoja ja analysoi niiden pohjalta katuverkon liikenneturvallisuuden tilaa. Työkalu auttaa ymmärtämään paremmin liikenneturvallisuusriskejä katuverkolla sekä tarjoaa objektiivista dataan perustavaa tukea kohteiden vertailuun ja liikenneturvallisuuden kehittämistoimenpiteiden suunnitteluun ja priorisointiin. Menetelmä mahdollistaa tehokkaan ja objektiivisen aineistokäsittelyn sekä tuottaa perinteisten menetelmien rinnalle ja tueksi uudenlaisen lähtötiedon katuverkon liikenneturvallisuustarkasteluille.

Työkalun ensimmäinen kehitysvaihe on päättynyt vuonna 2021. Sen aikana luotu menetelmä mahdollistaa lähtötietojen tehokkaan keräämisen ja yhdistelyn. Lisäksi menetelmä tuottaa lähtötietoihin pohjautuvan visuaalisen analyysin ennustetusta onnettomuusriskistä katuverkon kaikilla osilla (katuosuudet ja risteykset). Riskiarvion ohella analyysin tulos kuvaa kunkin katuverkon kohteen (katuosuudet ja liittymät) riskiarvioon vaikuttavat muuttujat mallinnukseen valittujen lähtötietojen osalta. Analyysin lähtötiedot vaihtelevat tarkastelualueelta saatavilla olevien lähtötietojen mukaan.

SafetyWize-menetelmän kehitysprosessi on jatkunut vuonna 2022 Rambollin omana kehitystyönä. Kehitystyö on keskittynyt riskianalyysin tulkittavuuden parantamiseen, johon myös tämä Vantaan kaupungille toteutettu tarkastelu on osaltaan tuonut tärkeää tietoa.

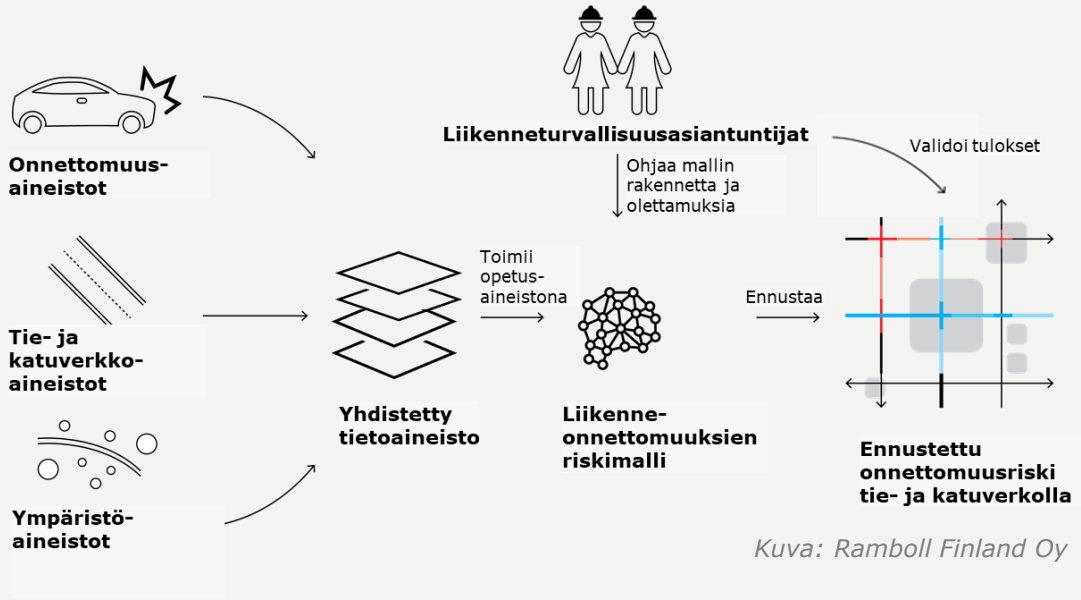

Kuva: Ramboll Finland Oy

MENETELMÄN KUVAUS

Tilastollinen mallinnusmenetelmä tarkastelun pohjana

SafetyWize soveltaa Empirical Bayes -menetelmää Vantaan kaupungin liittymien ja katuosuuksien liikenneturvallisuuden arvioimiseksi. Empirical Bayes on yleisesti käytetty ja kirjallisuusselvitysten perusteella parhaana pidetty menetelmä liikenneturvallisuuden mittaamiseen. Sitä on käytetty muun muassa Helsingin kaupungin toteuttamissa liittymien liikenneturvallisuuden arvioinneissa ja Suomen maantieverkon liikenneturvallisuuden mallinnukseen kehitetyn TARVA-ohjelmiston taustalla.

- Empirical Bayes -menetelmällä pyritään estimoimaan todellista liikenneturvallisuutta ottaen huomioon sekä kunkin kohteen onnettomuushistoria että muiden (mallissa mukana olevien muuttujien perusteella) vastaavanlaisten kohteiden onnettomuushistoria.
- Menetelmällä lasketaan painotettu keskiarvo (nk. EB-arvo) havaituista onnettomuusmääristä ja tilastollisella mallilla lasketuista onnettomuusmäärien odotusarvosta.
- EB-arvon ja onnettomuusmäärien odotusarvon erotus kuvaa liikenneturvallisuuden parantamispotentiaalia (nk. PFI-arvo). Mitä suurempi katuosuuden tai liittymän PFI-arvo on, sitä enemmän kohteen liikenneturvallisuutta on mahdollista parantaa.
- Havaitun onnettomuusfrekvenssin yhdistäminen onnettomuus-frekvenssin odotusarvoon vähentää satunnaisvaihtelun vaikutusta.

Kuva: Liikenneturva

MENETELMÄN KUVAUS

SafetyWize-analyysin tulosaineiston rakenne (1/2)

Vantaan kaupungin SafetyWize-analyysin tulosaineisto on jäsennetty seuraavasti:

- **Kadun ominaisuusluku** on katuverkon ominaisuustietojen pohjalta Empirical Bayes -menetelmällä mallinnettu tulos, jota on täydennetty muilla katuverkon ominaisuustiedoilla asiantuntijakertoimien avulla. Ominaisuusluku kuvaa kadun fyysisiin ominaisuuksiin perustuen kadun luonnetta liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Se ei huomioi kadun liikennemäärää tai ympäröivää maankäyttöä. Mallinnuksen lähtötietoina on käytetty vain niitä aineistoja, joille mallinnuksessa on saatu tuloksena tilastollinen merkitsevyys. Asiantuntijatiedon perusteella täydennettyjen ominaisuustietojen osalta tarkasteluun on valittu muuttujia, joille on kirjallisuudesta löydettävissä perustellut painokertoimet (lähteenä Tarva). Asiantuntijakertoimia on sovellettu ainoastaan sellaisille ominaisuustiedoille, joilla tarkastelukohteiden välille on löydettävissä eroja. Ominaisuusluku on vertailuluku, jolla ei ole yksikköä.
- **Riskiluku** kuvaa kunkin kohteen onnettomuusmäärän odotusarvoa. Riskiluku saadaan kun kadun ominaisuuslukuun lisätään liikennesuoritetta kuvaava tieto maankäytön ominaisuuksien ja eri kulkutapojen liikennemäärien pohjalta. Kadun ominaisuuslukuun verrattuna riskiluku korostaa kohteita, joissa liikennemäärät ovat suuria.

Kadun ominaisuusluku ja riskiluku toimivat aineistoparina tulosten tukinnassa ja niiden avulla mahdollisten liikenneympäristön toimenpiteiden priorisointia voidaan toteuttaa kahdella eri painotuksella. Kadun ominaisuusluku tuo kaikki katuverkon kohteet vertailukelpoiseksi keskenään puhtaasti katuympäristön ominaisuuksien pohjalta. Siten liikenneturvallisuuden kannalta haastavia kohteita voi löytyä laajasti eri puolilta katuverkkoa ja toiminnallisen luokan eri tasoilta. Tulosta tulkittaessa on tärkeä huomioida, että vaikka kadun ominaisuusluku nostaisi kohteen haastavaksi kohteeksi, vaikuttaa todelliseen onnettomuusriskiin (onnettomuuden todennäköisyys) merkittävästi kadun liikenneympäristön synnyttämät eri kulkutapojen liikennemäärät. Tähän vertailutietoa tarjoaa analyysissa muodostettu riskiluku, joka nostaa esiin kohteita sekä kadun luonteen että liikennemäärien yhdistelmänä.

Kadun ominaisuusluvun ja riskiluvun laskennassa käytetyt lähtötiedot on esitetty tarkemmin raportin sivuilla 8 ja 9 sekä niiden yhteenvetona, joka löytyy raportin liiteaineistosta.

Kuva: Ramboll Finland Oy

MENETELMÄN KUVAUS

SafetyWize-analyysin tulosaineiston rakenne (2/2)

Kadun ominaisuusluvun ja riskiluvun rinnalle on tuotettu **analysoinnin tukitasoja**, jotka tukevat analyysituloksen tulkinnassa eri näkökulmista.

- **Maankäytön herkät kohteet** ovat visuaalisia aputasoja erilaisten maankäyttötietojen tarkastelemiseksi. Tasot sisältävät myös aineistoja, joita ei ole muuten käytössä riskianalyysin lähtötietona. Ne tarjoavat visuaalisen tuen riskilukujen ja kohteiden väliseen vertailuun ja priorisointiin. Tuotetussa paikkatietoaineistossa maankäytön herkkien kohteiden tasot ovat:
  - kouluympäristöt (pisteaineisto koulujen sijainneista)
  - suojatiesijainnit (pisteaineisto suojateiden sijainneista)
- **Onnettomuusennuste** huomioi riskiluvun lisäksi katuverkon onnettomuushistorian, ja on siten tilastollisen mallin ja siihen asiantuntijakertoimella lisättyjen lähtötietojen sekä onnettomuushistoriatiedon yhdistelmä. Toisin sanoen onnettomuusennuste on EB-estimaatin* ja asiantuntijakertoimilla lisättyjen lähtötietojen tulo. Kohteen riskilukuun verrattuna onnettomuusennuste korostaa kohteita, joissa on tapahtunut tieliikenneonnettomuuksia tarkastelujaksolla. Onnettomuusennusteen yksikkö on onnettomuutta/liittymä/vuosi (liittymissä) tai onnettomuutta/km/vuosi (katuosuuksilla).
- **Parantamispotentiaali** (PFI-arvo) on EB-estimaatin* ja tilastollisen mallin odotusarvon erotus. Kyseessä on tunnusluku, jonka avulla voidaan arvioida liikenneturvallisuuden parantamispotentiaalia suhteessa muihin kohteisiin. Taso nostaa esiin kohteet, joissa on historiatietoon nojaten tapahtunut paljon onnettomuuksia suhteessa tilastollisesti mallinnettuun onnettomuusennusteeseen.

** EB-estimaatti on painotettu keskiarvo havaituista onnettomuusmääristä ja tilastollisella mallilla lasketuista onnettomuusmäärien odotusarvosta eli riskiluvusta*

Kuva: Ramboll Finland Oy

MENETELMÄN KUVAUS

Mallinnuksessa käytetyt aineistot, liittymät

Työkalu käyttää laajaa avoimiin tietolähteisiin perustuvaa aineistoperustaa, jonka lisäksi lähtötietoja on täydennetty Vantaan kaupungin omilla paikkatietomuotoisilla lähtötiedoilla. Molemmissa onnettomuusriskimalleissa (liittymät ja katuosuudet) on käytetty lähtötietona poliisin onnettomuusaineistoa vuosilta 2017–2021. Mallinnuksessa käytetyistä onnettomuuksista on poistettu eläinonnettomuudet.

Liittymien liikenneturvallisuutta kuvaavassa tilastollisessa mallissa ovat mukana seuraavat muuttujat:

- moottoriajoneuvoliikenteen määrä (Brutus-malli)
- polkupyöräliikenteen määrä (logaritmi) (Brutus-malli)
- jalankulkuliikenteen määrä (logaritmi) (Brutus-malli)
- nopeusrajoitus (max) (OpenStreetMap)
- nopeusrajoitusero liittymähaaroilla (max–min) (OpenStreetMap)
- liittymähaarojen lukumäärä (OpenStreetMap)
- hidaste-dummy (0/1) (OpenStreetMap)
- asukasmäärä 250 metrin säteellä (logaritmit) (Tilastokeskus, ruututietokanta)
- työpaikkamäärä 250 metrin säteellä (logaritmi) (Tilastokeskus, ruututietokanta)
- suurten kauppakeskusten määrä 250 metrin säteellä (OpenStreetMap).

Tilastollisen mallin ulkopuolelle jääneistä muuttujista lisättiin analyysiin asiantuntijakertoimien avulla seuraavat tiedot:

- valaistus (OpenStreetMap)
- liittymätyyppi: valo-ohjaus (OpenStreetMap)
- liittymätyyppi: kiertoliittymä (OpenStreetMap)

Kuva: Liikenneturva

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

MENETELMÄN KUVAUS

Mallinnuksessa käytetyt aineistot, katuosuudet

Katuosuuksien liikenneturvallisuutta kuvaavassa tilastollisessa mallissa muuttujina ovat:

- moottoriajoneuvoliikenteen määrä (logaritmi) (Brutus-malli)
- jalankulkuliikenteen määrä (logaritmi) (Brutus-malli)
- nopeusrajoitus (OpenStreetMap)
- työpaikkamäärä 250 metrin säteellä (logaritmi) (Tilastokeskus, ruututietokanta)
- suurten kauppakeskusten määrä 250 metrin säteellä (OpenStreetMap)
- muiden kaupan myymälöiden määrä 250 metrin säteellä (OpenStreetMap)
- koulujen määrä 250 metrin säteellä (OpenStreetMap).

Tilastollisen mallin ulkopuolelle jääneistä muuttujista lisättiin analyysiin asiantuntijakertoimien avulla seuraavat lähtötiedot:

- rinnakkainen jalankulun väylä (OpenStreetMap)
- rinnakkainen pyöräliikenteen väylä (OpenStreetMap)
- valaistus-dummy (0/1) (OpenStreetMap)
- suojatie-dummy (0/1) (OpenStreetMap)
- hidaste-dummy (0/1) (OpenStreetMap).

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

ANALYYSIN TULOKSET

Kadun ominaisuusluku / liittymät

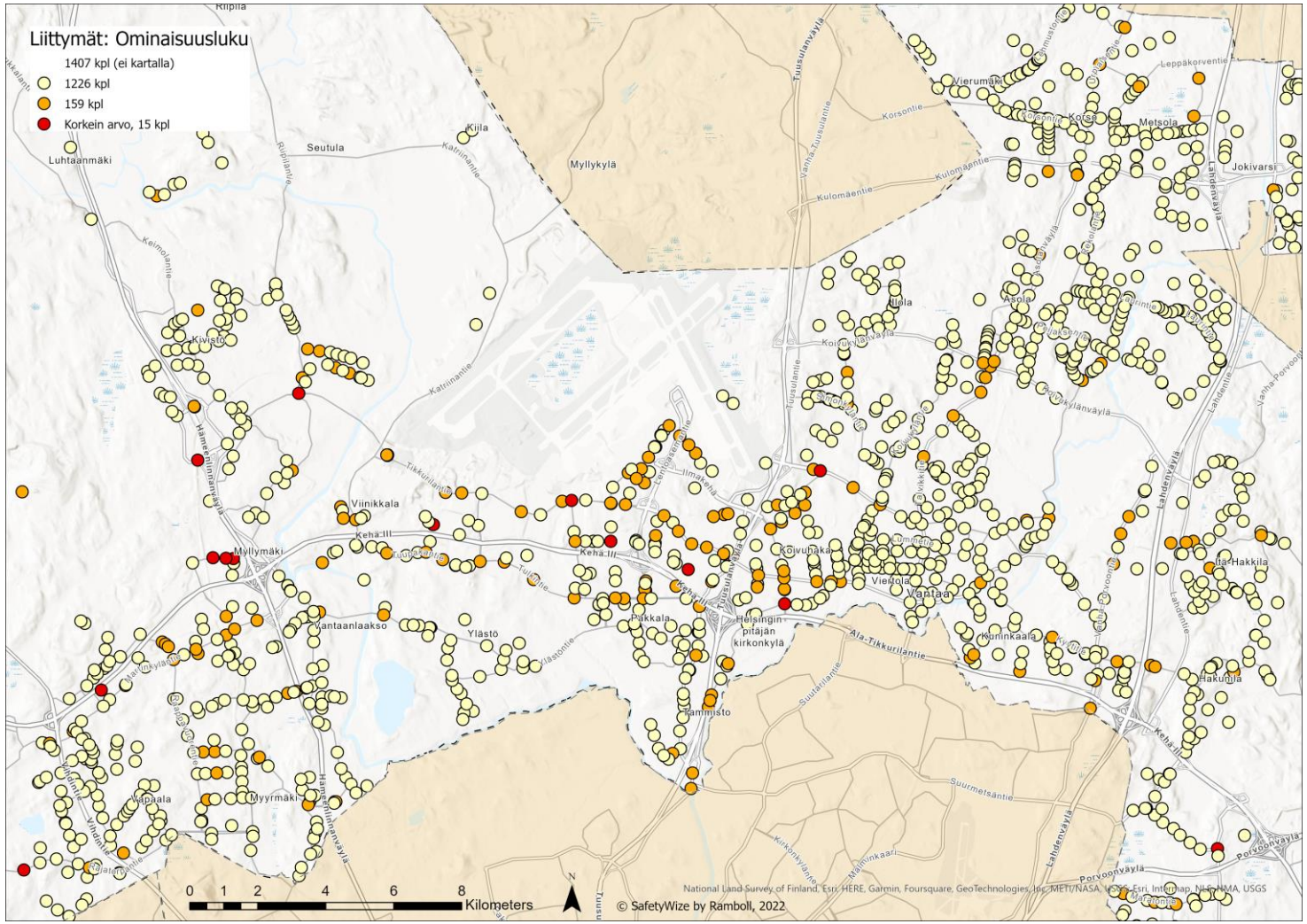

KADUN OMINAISUUS-LUKU	Lähtötiedot tilastollisen mallista
	Lähtötiedot asiantuntijakertoimilla

Mukana ei ole liikennemääriä tai maankäyttöaineistoja

Karttapisteiden lukuarvot kuvaavat kadun ominaisuuksien riskilukua (ei onnettomuuksien odotusarvoa)

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

ANALYYSIN TULOKSET

Riskiluku / liittymät

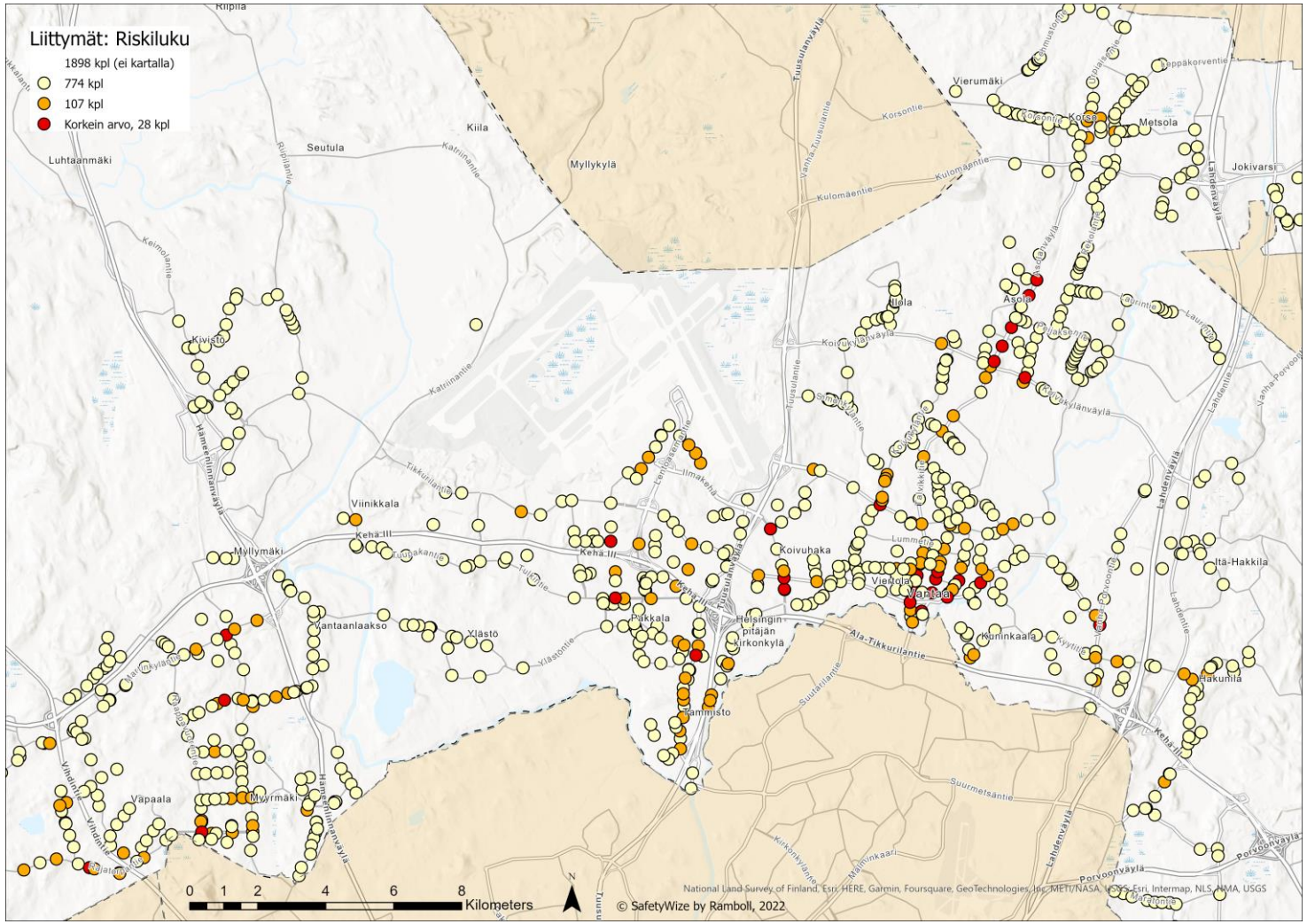

RISKILUKU	Kadun ominaisuusluku
	Maankäytön ominaisuuksia
	Liikennemäärät

Karttapisteiden lukuarvot kuvaavat onnettomuuksien odotusarvoa (onnettomuutta/liittymä/vuosi)

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

ANALYYSIN TULOKSET

Analysoinnin tukitaso, onnettomuusennuste / liittymät

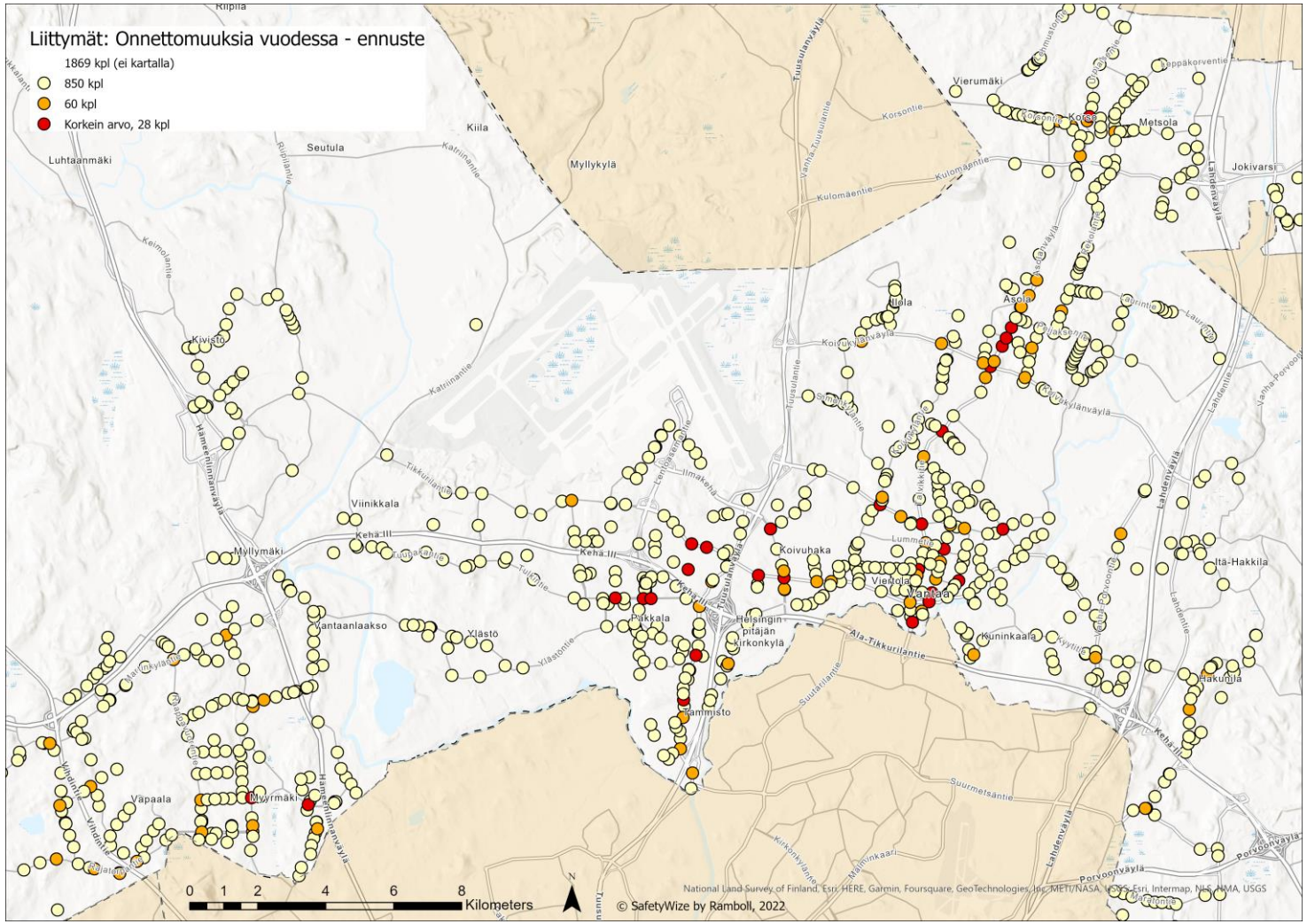

ONNETTOMUUS-ENNUSTE (ANALYSOINNIN TUKITASO)	Kadun ominaisuusluku
	Riskiluku
	Onnettomuushistoria

Karttapisteiden lukuarvot kuvaavat onnettomuuksien odotusarvoa painottaen kohteita, joissa onnettomuuksia on jo tapahtunut 5 vuoden tarkastelujaksolla (onnettomuutta/liittymä/vuosi).

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

ANALYYSIN TULOKSET

Analysoinnin tukitaso, parantamispotentiaali / liittymät

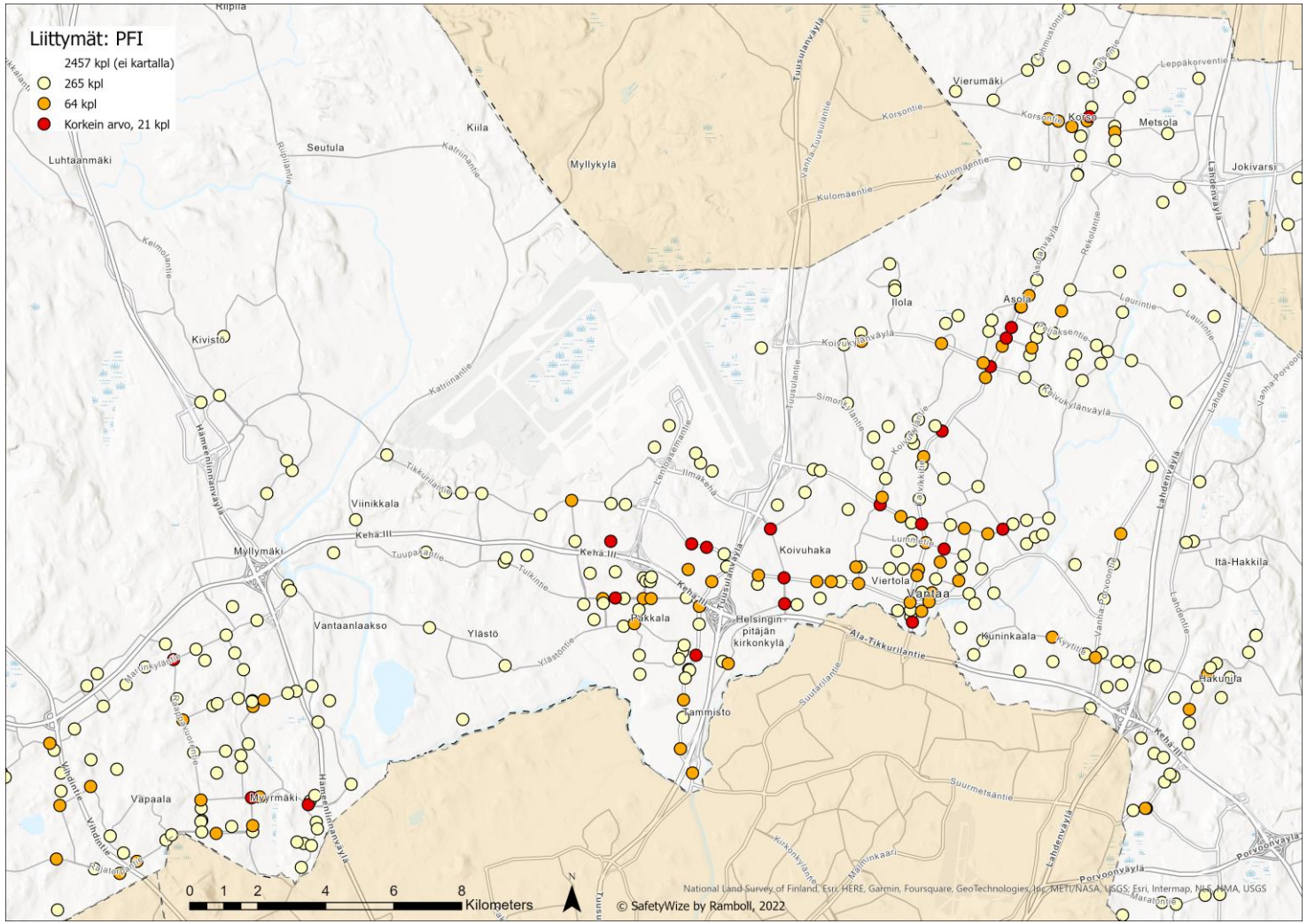

PARANTAMIS-POTENTIAALI (ANALYSOINNIN TUKITASOT)	Parantamispotentiaali
	→ Tuloksen analysointia tukevaa tietoa

Parantamispotentiaali on laskettu ennustetun onnettomuusmäärän (EB-estimaatti) ja mallilla lasketun onnettomuusmäärän odotusarvon erotuksesta. Mitä enemmän ennuste poikkeaa tilastollisen mallin onnettomuusmäärän arvioista, sitä enemmän liittymässä/katuosalla tapahtuu onnettomuuksia verrattuna muihin samantyyppisiin kohteisiin.

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

ANALYYSIN TULOKSET

Riskitekijöiden keskiarvot Vantaan katuverkolla

Kuvaajissa on esitetty katuosuuksien ja liittymien malleissa käytettyjen lähtötietojen keskimääräinen vaikutus liikenneonnettomuusriskiin Vantaan katuverkolla. Molemmissa malleissa moottoriajoneuvoliikenteen määrän ja nopeusrajoituksen merkitys mallinnuksen tulokseen oli selvästi muita muuttujia suurempi. Yksittäisiä kohteita tarkasteltaessa mallinnuksen lähtötietomuuttujien välinen suhde kuitenkin vaihtelee paljon.

- Lukuarvo 1 tarkoittaa ettei tekijällä ole mallin mukaan vaikutusta liikenneturvallisuuteen Vantaan katuverkolla.
- Lukuarvo < 1 tarkoittaa että tekijä vähentää liikenneonnettomuusriskiä.
- Lukuarvo > 1 tarkoittaa että tekijä lisää liikenneonnettomuusriskiä.

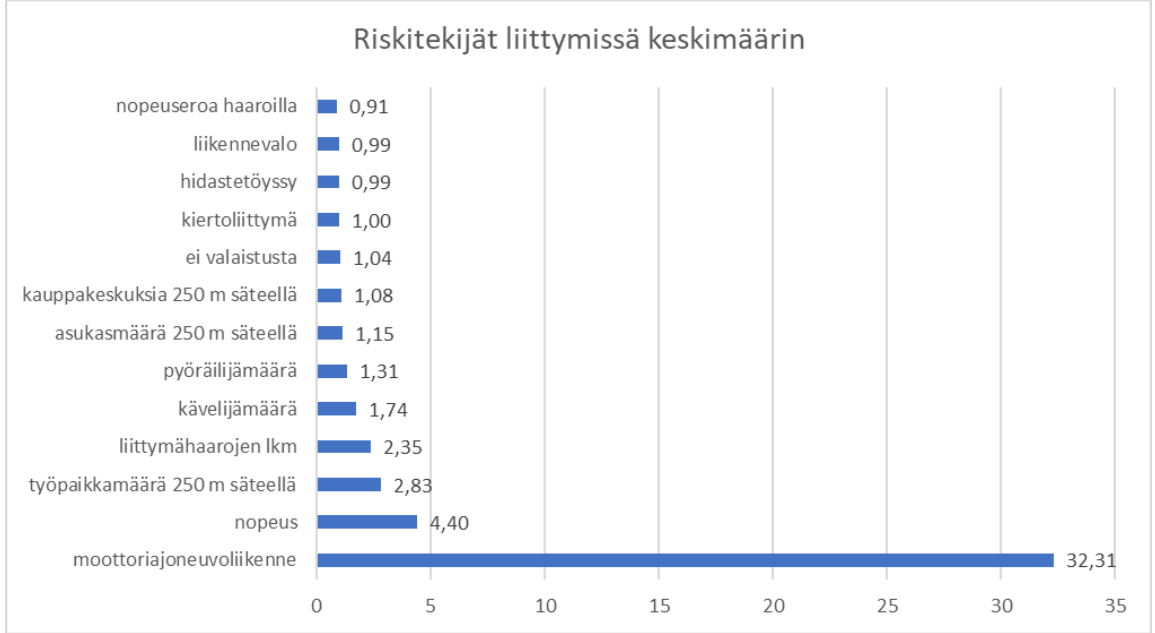

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

YHTEENVETO

Työssä on arvioitu SafetyWize by Ramboll -menetelmän mukaisesti Vantaan kaupungin katuverkon liikenneturvallisuuden onnettomuusriskejä. Tuloksena on syntynyt käytettävissä olleisiin lähtötietoihin pohjautuva visuaalinen esitys ennustetusta onnettomuusriskistä katuverkon kaikilla osilla (katuosuudet ja risteykset). Riskiarvio jakautuu seuraaviin päätuloksiin:

- katuverkon ominaisuuksiin perustuva ominaisuusluku
- katuverkon ominaisuudet ja liikennetuotoksen huomioiva riskiluku
- riskiluvun ja onnettomuushistorian yhdistävä mallinnettu onnettomuusennuste
- onnettomuushistorian ja mallinnetun onnettomuusennusteen vertailutietona laskettu parantamispotentiaalin arvio.

Riskiarvion ohella analyysin tulos kuvaa kunkin katuverkon kohteen riskiarvioon vaikuttavien muuttujien painoarvon mallinnuksen valittujen lähtötietojen osalta.

Menetelmä mahdollistaa objektiiviseen aineistokäsittelyyn pohjautuvaa tietoa liikennesuunnittelun työkaluksi. Analyysin tuloksena syntyneet tasot ovat toinen toistaan täydentävää tietoa katuverkon liikenneturvallisuustilanteen arvioinnin tueksi. Kukin tasoista priorisoi katuverkon kohteita liikenneturvallisuusnäkökulmasta eri tavoin ja tuloksena korostuvat tasosta riippuen eri katuosuudet ja liittymät. Sovelluskohteesta riippuen, tuloksia tarkasteltaessa voi olla perusteltua keskittyä esimerkiksi puhtaasti katuverkon fyysisiin ominaisuuksiin perustuvan mallinnustuloksen tarkasteluun tai vaihtoehtoisesti onnettomuushistorian huomioivaan onnettomuusennusteeseen. Syvyyttä analyysituloksen tulkintaan tarjoavat eri tausta-aineistot ja niiden tarkastelu SafetyWize-menetelmällä mallinnettujen tulosten rinnalla.

Tuloksen tulkinnassa on lisäksi keskeistä huomioida, että malli keskittyy onnettomuusriskin osalta ainoastaan liikenneympäristön vaikutukseen, eikä siten huomioi inhimillisten tekijöiden vaikutusta onnettomuusriskiin. Liikenneympäristön lähtötietojen ajantasaisuus on keskeinen analyysituloksen laatua parantava tekijä.

Kuva: Vantaan kaupunki

LIITE: YHTEENVETO MALLINNUKSEN LÄHTÖTIEDOISTA

Liittymät

- Nopeusrajoitus (max)
- Nopeusrajoitusero liittymähaaroilla
- Liittymähaarojen lukumäärä
- Hidaste-dummy (0/1)

- Valaistus
- Liittymätyyppi: valo-ohjaus
- Liittymätyyppi: kiertoliittymä

- Asukasmäärä 250m säteellä (log)
- Työpaikkamäärä 250 m säteellä (log)
- Suuret kauppakeskukset 250m säteellä

- Moottoriajoneuvoliikenteen määrä (log)
- Polkupyöräliikenteen määrä (log)
- Jalankulkuliikenteen (log)

Katuosuudet

- Nopeusrajoitus

- Rinnakkainen jalankulun väylä
- Rinnakkainen pyöräliikenteen väylä
- Valaistus-dummy (0/1)
- Suojatie-dummy (0/1)
- Hidaste-dummy (0/1)

- Työpaikkamäärä 250m säteellä (log)
- Suuret kauppakeskukset 250m säteellä
- Muut kaupan myymälät 250 metrin säteellä
- Koulut 250 metrin säteellä

- Moottoriajoneuvoliikenteen määrä (log)
- Jalankulkuliikenteen määrä (log)

Yllä kuvattujen lähtötietojen irrotusajankohta on ollut toukokuu 2022.

Molemmissa onnettomuusriskien malleissa (katuosuudet ja liittymät) on käytetty lähtötietona poliisin onnettomuusaineistoa vuosilta 2017–2021.

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

Bright ideas. Sustainable change.

RAMBØLL

18 § **Hankinta / Päällystystyöt 2023 / HW**

VD/14135/02.08.00.00/2022

HW/JK/KP

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue on kilpailuttanut ”Päällystystyöt 2023”-yksikköhintaurakan. Urakoitsijaksi esitetään valittavan edullisimman tarjouksen antanut Peab Industri Oy vertailuhintaan 2 174 050,00 euroa (alv 0 %).

Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualue on pyytänyt avointa hankintamenettelyä käyttäen 06.02.2023 päivätyn tarjouspyynnön mukaiset urakkatarjoukset "Päällystystyöt 2023” -urakan toteuttamisesta.

Päällystystyöt 2023 käsittää eri puolilla Vantaan kaupunkia sijaitsevat yleisellä liikenteellä olevat kadut ja tiet sekä muut liikenne-, piha-, ym. alueet.

Päällystystyöt 2023 sisältyy katujen ja puistojen palvelualueen hyväksyttyyn rakentamisohjelmaan.

Kyseessä on kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta. Urakkaa koskeva kansallinen hankintailmoitus on jätetty Tarjouspalvelu.fi -sivustolle ja Hilmaan 06.02.2023. Tarjousten jättöaika päättyi 07.03.2023 klo 12.00 ja tarjoukset tuli jättää Tarjouspalvelu.fi -sivustolla.

Hankintaa koskien ei esitetty lisätietokysymyksiä.

Tarjouspyynnön mukaisesti tarjousten tarkistaminen ja vertailu on toteutettu kolmessa vaiheessa:

- tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
- tarjoajien kelpoisuuden arviointi
- tarjousten vertailu

Määräaikaan saapuneet tarjoukset, yhteensä 3 kappaletta, on avattu Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualueella. Avaustilaisuudesta on laadittu pöytäkirja ja saaduista tarjouksista vertailutaulukko.

Määräaikaan 07.03.2023 mennessä tarjouksen jättivät seuraavat yritykset:

- Asfalttikallio Oy
- Peab Industri Oy
- GRK Suomi Oy

Kaikki tarjoukset ovat tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisia ja siten hyväksyttäviä.

Hyväksyttävien tarjousten antaneiden yritysten tilaajavastuulain mukaiset tilaajan selvitysvelvollisuuteen kuuluvat urakoitsijan velvoitteet ja todistukset on tarkastettu ja niiden on todettu olevan hyväksyttäviä.

Kokonaistaloudellisen edullisuuden perustana on halvin hinta. Tarjouksista valitaan halvin vertailuhinta, arvonlisäveroton urakkahinta.

Saadut hyväksyttävät tarjoukset ovat hintajärjestyksessä (alv 0 %):
1) 2 174 050,00 euroa
2) 2 437 989,00 euroa
3) 2 925 987,00 euroa

Edullisimman tarjouksen antoi Peab Industri Oy.

Peab Industri Oy on toimittanut 10.3.2023 kaupungille kirjallisen ilmoituksen siitä, että yritys noudattaa kaikilta osin EU:n Venäjälle asettamia pakotteita, joten heidän käyttämänsä bitumin alkuperämaa ei ole Venäjä.

Sovelletut oikeusohjeet: Laki julkisista hankinnoista, Vantaan kaupungin yleiset hankintaohjeet, Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 18

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään
a) valita Peab Industri Oy päällystystöiden urakoitsijaksi ajalle 1.5.2023–30.4.2024,
b) hyväksyä sopimusasiakirjat allekirjoitettaviksi Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualueen ja valitun tarjoajan välillä 2 174 050,00 euron (alv 0 %) vertailuhinnalla, ja
c) todeta, että varsinainen sopimus ei synny tällä päätöksellä vaan vasta myöhemmin allekirjoitettavalla urakkasopimuksella.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Vertailutaulukko/Hankinta/Päällystystyöt 2023

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, p. 0400 417 436,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Tarjousten vertailutaulukko -

Asfalttipäällysteet

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
AB 11/100 RC 50 **Hankittava määrä 14000 m²**		**Liikesalaisuus**		**8,49 EUR / m²** **118860,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
AB 16/100 RC 50 **Hankittava määrä 20000 m²**		**Liikesalaisuus**		**7,55 EUR / m²** **151000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
AB 22/125 **Hankittava määrä 2000 m²**		**Liikesalaisuus**		**10,47 EUR / m²** **20940,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
SMA 11/90 **Hankittava määrä 2000 m²**		**Liikesalaisuus**		**12,40 EUR / m²** **24800,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
SMA 16/100 **Hankittava määrä 75000 m²**		**Liikesalaisuus**		**12,20 EUR / m²** **915000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
KBVA 11/90 (karkeutettuna) **Hankittava määrä 300 m²**		**Liikesalaisuus**		**38,00 EUR / m²** **11400,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
VA-paikkaus (VA 6 reikä- ja urapaikkaus) **Hankittava määrä 300 t**		**Liikesalaisuus**		**420,00 EUR / t** **126000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
ABK 22/125 RC 50 **Hankittava määrä 23000 m²**		**Liikesalaisuus**		**8,36 EUR / m²** **192280,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
ABK 31/175 RC 50 **Hankittava määrä 5000 m²**		**Liikesalaisuus**		**12,17 EUR / m²** **60850,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Paikkaustyöt alle 1-50 m2

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Jyrsintä 0-4 cm Hankittava määrä 600		**Liikesalaisuus**		**17,60 EUR / 10560,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
AB 11-16 RC 50 Hankittava määrä 300 tn		**Liikesalaisuus**		**349,00 EUR / tn 104700,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
ABK 22-31 RC 50 Hankittava määrä 100 tn		**Liikesalaisuus**		**338,00 EUR / tn 33800,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
SMA 11-16 Hankittava määrä 60 tn		**Liikesalaisuus**		**387,00 EUR / tn 23220,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Paikkaustyöt 51-150 m2

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Jyrsintä 0-4 cm **Hankittava määrä 1000**		**Liikesalaisuus**		**12,85 EUR /** **12850,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
AB 11-16 RC 50 **Hankittava määrä 600 tn**		**Liikesalaisuus**		**209,00 EUR / tn** **125400,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
ABK 22-31 RC 50 **Hankittava määrä 300 tn**		**Liikesalaisuus**		**205,00 EUR / tn** **61500,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
SMA 11-16 **Hankittava määrä 100 tn**		**Liikesalaisuus**		**262,00 EUR / tn** **26200,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Paikkaustyöt 151-300 m2

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Jyrsintä 0-4 cm **Hankittava määrä 1000**		**Liikesalaisuus**		**9,15 EUR /** **9150,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
AB 11-16 RC 50 **Hankittava määrä 600 tn**		**Liikesalaisuus**		**169,00 EUR / tn** **101400,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
ABK 22-31 RC 50 **Hankittava määrä 300 tn**		**Liikesalaisuus**		**162,00 EUR / tn** **48600,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
SMA 11-16 **Hankittava määrä 200 tn**		**Liikesalaisuus**		**212,00 EUR / tn** **42400,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

ALUSTATYÖT (tasausmurske levitettynä ja tiivistettynä)

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
- murske 0/16 menekki < 100 kg/m2 Hankittava määrä 100 t		**Liikesalaisuus**		**50,00 EUR / t 5000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
- murske 0/32, menekki < 100 kg/m² Hankittava määrä 350 t		**Liikesalaisuus**		**43,75 EUR / t 15312,50 EUR**		**Liikesalaisuus**	
- murske 0/32, menekki > 100 kg/m² Hankittava määrä 1000 t		**Liikesalaisuus**		**34,80 EUR / t 34800,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
- kivituhkan 0/3-5 mm levitys levittimellä Hankittava määrä 300 t		**Liikesalaisuus**		**4,34 EUR / t 1302,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Jyrsintä 0-4 cm

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
- 301 - 1000 m² Hankittava määrä 10000 m²		**Liikesalaisuus**		**9,17 EUR / m² 91700,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
- yli 1001 m² Hankittava määrä 80000 m²		**Liikesalaisuus**		**2,97 EUR / m² 237600,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
lisähinta jyrs.syv ylittäessä 4 cm Hankittava määrä 5000 €/m²/cm		**Liikesalaisuus**		**0,80 EUR / €/m²/cm 4000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Alustan liimaus Hankittava määrä 80000 m²		**Liikesalaisuus**		**0,38 EUR / m² 30400,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Kylmä paikkausmassa noudettuna asfalttiasemalta Hankittava määrä 100 t		**Liikesalaisuus**		**94,00 EUR / t 9400,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Tuntiveloitushinnat

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Miestyö **Hankittava määrä 500 h**		**Liikesalaisuus**		**45,00 EUR / h** **22500,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Kuorma-auto **Hankittava määrä 800 h**		**Liikesalaisuus**		**75,00 EUR / h** **60000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Tiehöylä **Hankittava määrä 100 h**		**Liikesalaisuus**		**106,00 EUR / h** **10600,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Täryjyrä, itsekulkeva > 4 t **Hankittava määrä 300 h**		**Liikesalaisuus**		**56,00 EUR / h** **16800,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Traktorikaivuri / kaivinkone **Hankittava määrä 800 h**		**Liikesalaisuus**		**81,00 EUR / h** **64800,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Mittaustyöt

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Mittaryhmä + mittalaitteet + tarvikkeet **Hankittava määrä 50 h**		**Liikesalaisuus**		**50,00 EUR / h** **2500,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Reunatukityöt

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Luonnonreunatuen oikaisu **Hankittava määrä 100 m**		**Liikesalaisuus**		**46,00 EUR / m** **4600,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Liimattavien bet.reunatuen asennus: urakakoitsijan materiaali

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
- h = 16 cm Hankittava määrä 100 m		**Liikesalaisuus**		**21,00 EUR / m 2100,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
- h = 12 cm Hankittava määrä 100 m		**Liikesalaisuus**		**19,00 EUR / m 1900,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
- h = 8 cm Hankittava määrä 200 m		**Liikesalaisuus**		**17,00 EUR / m 3400,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
- h = 6 cm Hankittava määrä 50 m		**Liikesalaisuus**		**20,00 EUR / m 1000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Asfalttireunalista Hankittava määrä 100 m		**Liikesalaisuus**		**12,50 EUR / m 1250,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Asfalttivesikouru Hankittava määrä 50 m		**Liikesalaisuus**		**12,50 EUR / m 625,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
Liimanauha Hankittava määrä 50 m		**Liikesalaisuus**		**18,75 EUR / m 937,50 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Kansistot (kansistojen korkeuskorjaukset)

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
a) kansiston säätö jyrsintätyön yhteydessä Hankittava määrä 500 kpl		**Liikesalaisuus**		**50,00 EUR / kpl 25000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
b) kansiston säätö korotusrenkailla (1-2 kpl) Hankittava määrä 50 kpl		**Liikesalaisuus**		**50,00 EUR / kpl 2500,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
c) kelluvan kansiston säätö Hankittava määrä 1000 kpl		**Liikesalaisuus**		**12,50 EUR / kpl 12500,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
d) muovi- teleskooppikaivon kansiston säätö Hankittava määrä 100 kpl		**Liikesalaisuus**		**70,00 EUR / kpl 7000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
e) kiinteän kansiston vaihto kelluvaksi (vaihtotyö, kansisto tilaajalta) Hankittava määrä 50 kpl		**Liikesalaisuus**		**106,00 EUR / kpl 5300,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
f) kelluvan venttiilikansiston lasku jyrsintätyön yhteydessä Hankittava määrä 100 kpl		**Liikesalaisuus**		**50,00 EUR / kpl 5000,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
g) kelluvan venttiilin kansiston säätö Hankittava määrä 100 kpl		**Liikesalaisuus**		**12,50 EUR / kpl 1250,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
h) kelluvan kaivon vaihto kelluvaksi (vaihtotyö, kansisto tilaajalta) Hankittava määrä 250 kpl		**Liikesalaisuus**		**81,00 EUR / kpl 20250,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	
i) kelluvan venttiili kansiston vaihto (vaihtotyö kansisto tilaajalta) Hankittava määrä 60 kpl		**Liikesalaisuus**		**62,50 EUR / kpl 3750,00 EUR**		**Liikesalaisuus**	

Vertailun yhteenveto

		Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023		GRK Suomi Oy Vantaa 2023		Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023	
	Max pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Kokonaishinta yhteensä		**2437989,00 EUR**		**2925987,00 EUR**		**2174050,00 EUR**	
Sijoitus		**2.**		**3.**		**1.**	
Valittu toimittajaksi		**Ei**		**Ei**		**Kyllä**	

Soveltuvuusvaatimukset

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	**Annettu tieto**	**Annettu tieto**
Tarjoaja vakuuttaa, että siihen ei kohdistu Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistamaa tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita tai varojen jäädyttämispäätöksiä.	Kyllä	Kyllä	Liikesalaisuus
TEKNISET KELPOISUUSVAATIMUKSET			
Tekniset kelpoisuusvaatimukset voi osoittaa RALA-pätevyystodistuksilla (vaihtoehto A) tai liittämällä referenssitiedot ja pyydetyt selvitykset (vaihtoehto B). Mikäli tarjoajalla ei ole kaikkia RALA-pääurakointipätevyyksiä, voi osan pätevyyksistä esittää liittämällä tiedot HENKILÖTIEDOT JA REFERENSSIT -kohdassa.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.
A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta. Tarjoajalla tulee olla RALA-pätevyys seuraavalta osa-alueelta: A) 6.9 Väylien rakennus - ja asennustöistö, asfalttipäällystetyöt B) Tarjoajalla on yritysreferenssikohde kultakin osa-alueelta. 3 kpl yritysrefernssejä. Tarjoajalla on oltava hankinnan laajuus huomioon ottaen riittävästi kokemusta vastaavan kokoisten palveluiden tuottamisesta kolmen vuoden ajalta. Referenssin on oltava laajuudeltaan vähintään tämän hankinnan kaltainen. Referenssiksi hyväksytään myös useammasta kuitenkin enintään kolmesta sopimuksesta koostuva kokonaisuus (kokonaisuus tulee olla hankittuna kalenteri vuoden aikana), joka vastaa laajuudeltaan yllä kuvattua. Referenssit voivat olla enintään kolme vuotta vanhoja.			
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitun (vaihtoehto A tai B) mukaiset teknisiin kelpoisuusvaatimuksiin liittyvät selvitykset.	RALA-patevyys-asfaltti kallio-oy-01122022.pdf	GRK Suomi Oy, Referenssiluettelo_päällystysliiketoiminta 2023.pdf	RALA-pätevyysraportti, referenssit.pdf
HENKILÖSTÖTIEDOT JA REFERENSSIT			

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	**Annettu tieto**	**Annettu tieto**
Urakoitsijan tulee nimetä urakkaan vastaava työnjohtaja, jolla on vähintään teknillisen oppilaitoksen teknikon tutkinto rakennustekniikan opintosuunnalta tai tätä ylempi tutkinto vastaavalta alalta ja aikaisempaa kokemusta vastaavana työnjohtajana toimimisesta infrarakennushankkeissa. Ladatkaa tarjottavien henkilöiden CV:t.	Tuulaniemi Joni CV 06032023.pdf	GRK Suomi Oy, Jussi Liski CV_2023.pdf	CV Kai Kelola 2023.pdf
TYÖHÖN KÄYTETTÄVÄ KALUSTO			
Tarjoajan raskas kuljetuskalusto on vähintään EURO 6 -päästöluokiteltua ja työkoneet täyttävät vähintään Stage IV -luokan vaatimukset, poislukien urakkaohjelman kohdassa 3.1.4 mainitut koneet ja laitteet.	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tarjoajan pienkoneet (teho ≤ 4 kW) ovat sähkökäyttöisiä, poislukien urakkaohjelman kohdassa 3.1.4 mainitut koneet ja laitteet.	Kyllä	Kyllä	Kyllä
TALOUDELLISET JA RAHOITUKSELLISET VAATIMUKSET			
Taloudelliset ja rahoitukselliset vaatimukset voi esittää Rakentamisen Laatu RALA ry:n raportilla tai Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -yritysraportilla (vaihtoehto A). Mikäli tarjoaja ei ole Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai ei ole liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun, tulee taloudelliset ja rahoitukselliset vaatimukset esittää erillisinä todistuksina tai selvityksinä (vaihtoehto B).	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun.
A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun. Tällöin tarjoajan tulee ladata seuraavat selvitykset: 1) Rakentamisen Laatu RALA ry:n raportti tai Luotettava Kumppani -yritysraportti. B) Tarjoaja ei ole Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoaja ei ole liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun. Tällöin tarjoajan tulee ladata seuraavat todistukset tai selvitykset: 1) Todistus rekisteröimisestä kaupparekisteriin, ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja			

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisävelvollisten rekisteriin, mikäli lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä. Kaupparekisteriotteesta tulee selvitä yrityksen rekisteriin merkitsemisaika, toimiala, hallitus, muu johto, nimenkirjoittajat, tilintarkastajat, vastuuhenkilöiden henkilötiedot sekä onko viimeisimmät tilinpäätösasiakirjat toimitettu lainmukaisesti rekisteriviranomaisille sekä merkintä tai selvitys ettei yritystä tai sen toimihenkilöitä ole määrätty liiketoimintakieltoon. 2) Todistus tai selvitys ennakkoperintärekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 3) Todistus tai selvitys työnantajarekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 4) Todistus tai selvitys arvonlisäverovelvollisten rekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 5) Todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus, taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty. Tarjoaja on maksanut verot tai verovelkatodistus, taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty. 6) Todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty. Tarjoaja on ottanut työntekijöilleen työntekijän eläkelain mukaisen eläkevakuutusturvan, sekä suorittanut siihen liittyvät maksut. 7) Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista. Tarjoajan on ladattava selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta			

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
tai keskeisistä sopimusehdoista. 8) Todistus tapaturmavakuutuksesta. Tarjoajan on ladattava todistus tapaturmavakuutuksen ottamisesta. 9) Selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä. Tarjoaja on järjestänyt työntekijöilleen lain mukiasen työterveyshuollon.			
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitun (vaihtoehto A tai B) mukaiset taloudellisiin ja rahoituksellisiin vaatimuksiin liittyvät todistukset tai selvitykset.	Asfalttikallio Oy_2501081-1_Luotettava_Kumppani_raportti_2023-02-27.pdf	GRK Suomi Oy, Luotettava_Kumppani_raportti_2023-2-27.pdf	RALA-pätevyysraportti, referenssit.pdf
TALOUDELLINEN TILANNE			
Liikevaihtovaatimus			
Tarjoajan liikevaihdon tulee olla viimeisen kahden päättyneen tilikauden jokaisen vuoden osalta vähintään 4 miljoonaa euroa. Liittäkää todistus kahden viimeksi päättyneen tilikauden liikevaihdosta.	Asfalttikallio Oy_2501081-1_Luotettava_Kumppani_raportti_2023-02-27.pdf	Tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus GRK Rail Oy 2020.pdf GRK Rail Oy Tilinpäätös 2021 Allekirjoitettu.pdf	Rating Alfa FI (1).pdf Rating Alfa FI (2).pdf
Taloudelliset edellytykset			
Tarjoajalla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät taloudelliset edellytykset hankinnan suorittamiseen. Tarjoajan taloudellisen tilanteen on oltava sellainen, että se Suomen Asiakastieto Oy:n ratingluokituksessa on vähintään tyydyttävä A tai riskiluokitus on 1-3 tai sen katsotaan tilinpäätöstietojen tai muun vastaavan selvityksen mukaan olevan vastaava.			
Tarjoaja sitoutuu pyydettäessä toimittamaan tilaajalle Suomen Asiakastieto Oy:n Rating Alfa -raportin, joka sisältää Tarjoajan riskiluokituksen. Mikäli Tarjoajan luokitusta ei ole saatavilla Suomen Asiakastieto Oy:stä, tulee toimittaa kahden viimeisimmän päättyneen tilikauden jokaisen vuoden osalta tuloslaskelmat, taseet ja toimintakertomukset.	Kyllä	Kyllä	Kyllä
LAADUNVARMISTUS			

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	**Annettu tieto**	**Annettu tieto**
Tarjoajan tulee tämän hankinnan kohteen mukaisessa palvelutoiminnassaan huomioida laadunvarmistus. Valikosta tulee valita yksi vaihtoehto. Valitkaa valikosta se vaihtoehto, joka täyttyy tarjoajan osalta.	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).
Tarjoaja sitoutuu antamaan selvityksen laadunvarmistuksen huomioimisesta edellä valitsemistaan vaihtoehdoista. A) Jos tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) laadunhallintajärjestelmän nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija B) Jos tarjoajalla on jokin muu esim. oma ei-sertifioitu laadunhallintajärjestelmä / -suunnitelma, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) organisaation hallintotapa 2) organisaation laatupolitiikka 3) organisaation johdon tehtävät ja vastuut 4) laadunvarmistuksen toteuttaminen 5) laadunvarmistuksen ylläpito 6) laadunvarmistuksen valvonta			
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitut laadunvarmistukseen liittyvät selvitykset. Selvitys on annettava siinä laajuudessa, johon tarjoaja sitoutuu omassa palvelutoiminnassaan tähän hankintaan liittyen.	RALA-patevyys-asfaltti kallio-oy-01122022.pdf	ISO 9001-2015.pdf	ISO 9001 Peab Industri FI.pdf
YMPÄRISTÖVASTUU			
Tarjoajan tulee tämän hankinnan kohteen mukaisessa palvelutoiminnassaan huomioida ympäristönäkökohdat. Valikosta tulee valita yksi tai useampi vaihtoehto. Valitkaa valikosta ne vaihtoehdot, jotka täyttyvät tarjoajan osalta.	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Tarjoaja sitoutuu antamaan selvityksen ympäristönäkökohtien huomioimisesta edellä valitsemistaan vaihtoehdoista. A) Jos tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) ympäristöjärjestelmän nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija B) Jos tarjottavalla palvelulla / tuotteella on ympäristömerkki, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) merkin nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija C) Jos tarjoajalla on jokin muu esim. oma ei-sertifioitu ympäristöjärjestelmä / -suunnitelma, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) tarjoajan nimeämä ympäristövastaava 2) tavoitteita jätteen määrän vähentämiseksi 3) tavoitteita energiatehokkuuden parantamiseksi 4) tavoitteita materiaalitehokkuuden parantamiseksi 5) tavoitteita ilmastovaikutusten vähentämiseksi 6) tavoitteita henkilöstön osaamisen parantamiseksi 7) tavoitteita sidosryhmäyhteistyön edistämiseksi			
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitut ympäristövastuuseen liittyvät selvitykset. Selvitys on annettava siinä laajuudessa, johon tarjoaja sitoutuu omassa palvelutoiminnassaan tähän hankintaan liittyen.	ISO 14001 ympäristöjärjestelmäsertifikaatti 10637-02 voimassa 2025.pdf	ISO 14001-2015.pdf	ISO 14001 Peab Industri FI.pdf
SOSIAALINEN VASTUU			
Tarjoajan tulee tämän hankinnan kohteen mukaisessa palvelutoiminnassaan huomioida sosiaaliset näkökohdat. Valikosta tulee valita yksi tai useampi vaihtoehto. Valitkaa valikosta ne vaihtoehdot, jotka täyttyvät tarjoajan osalta.	C) Tarjoajalla on jokin muu, esim. yrityksen oma kirjattu sosiaalisen vastuun järjestelmä / -suunnitelma (ei sertifioitu). Järjestelmän / suunnitelman laajuus tulee olla riittävä suhteessa yrityksen kokoon / toiminnan laajuuteen.	B) Tarjoajalla on sertifioitu työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä (ISO 45001 / OHSAS 18001 tai vastaava).	B) Tarjoajalla on sertifioitu työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä (ISO 45001 / OHSAS 18001 tai vastaava).

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Tarjoaja sitoutuu antamaan selvityksen sosiaalisten näkökohtien huomioimisesta edellä valitsemistaan vaihtoehdoista. A) Jos tarjoajalla on sertifioitu sosiaalisen vastuun järjestelmä ja / tai työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä, selvityksistä tulee ilmetä ainakin: 1) järjestelmän nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija. B) Jos tarjottavalla palvelulla / tuotteella on sosiaalista vastuuta ilmentävä merkki, selvityksestä tulee ilmetä ainakin ainakin: 1) merkin nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija. C) Jos tarjoajalla on jokin muu esim. oma ei-sertifioitu sosiaalisen vastuun järjestelmä / suunnitelma, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) organisaation hallintotapa 2) ihmisoikeuksien noudattaminen 3) työelämäoikeuksien noudattaminen 4) oikeudenmukaiset toimintatavat 5) kuluttaja-asioiden huomioiminen 6) yhteisön toimintaan osallistuminen ja yhteisön kehittäminen.			
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitut sosiaaliseen vastuuseen liittyvät selvitykset. Selvitys on annettava siinä laajuudessa, johon tarjoaja sitoutuu omassa palvelutoiminnassaan tähän hankintaan liittyen.	Sosiaalinen vastuu.pdf	ISO 45001-2015.pdf	ISO 45001 Peab Industri FI.pdf
TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSNÄKÖKOHTIEN HUOMIOIMINEN			
Jos tarjoajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää, tarjoajan on laadittava vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimet (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609). Tarjoajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi (Yhdenvertaisuuslaki 1325 /2014).			

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	**Annettu tieto**	**Annettu tieto**
Tarjoajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää.	Kyllä	Kyllä	Kyllä
"Kyllä" -valintaan liittyvät kriteerit			
Mikäli tarjoaja vastasi edelliseen kysymykseen ”Kyllä”, tarjoaja sitoutuu pyydettäessä toimittamaan edellä mainitut suunnitelmat tilaajalle.	Kyllä	Kyllä	Kyllä
RYHMITTYMÄNÄ TARJOAMINEN			
Jättääkö tarjoaja tarjouksen yhdessä toisen / toisten toimijoiden kanssa?	Ei	Ei	Ei
"Kyllä" -valintaan liittyvät kriteerit			
Liittäkää tähän selvitys ryhmittymän jäsenistä ja heidän tunnistetiedoista (esim. y-tunnus ja muut yhteystiedot) sekä selvitys ryhmittymän jäsenten rooleista ja vastuista suhteessa hankinnan kohteeseen.			
Työyhteenliittymässä on päätoteuttajaksi nimettävä työyhteenliittymästä oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö, joka voi tosiasiallisesti vastata myös juridisesti päätoteuttajan tehtävistä.			
Tarjoaja sitoutuu toimittamaan hankintayksikölle ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista ja / tai sopimuskaudella selvityksen niistä sopimuksista, jotka ryhmittymään nimetyt toimijat ovat keskenään tehneet ja jotka osoittavat tarjouspyynnössä vaadittujen voimavarojen olevan hankinnassa käytettävissä.			
Se, mikä tässä tarjouspyynnössä ja sen liitteissä koskee tarjoajaa, koskee myös tarjoajana olevaa ryhmittymää. Sopimuksen tekeminen ryhmittymän kanssa edellyttää ryhmittymään kuuluvien yritysten yhteisvastuullista sitoutumista sopimuksen velvoitteisiin ja vastuisiin.			

	Asfalttikallio Oy Asfalttikallio Oy - Vantaa 2023	GRK Suomi Oy Vantaa 2023	Peab Industri Oy Vantaan Kaupunki Asfalttiurakka 2023
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
ULKOMAINEN TARJOAJA			
Ulkomaisen tarjoajan on toimitettava esitettyihin vaatimuksiin vastaavat selvitykset oman maansa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Vieraskieliset todistukset ja selvitykset tulee toimittaa sekä alkuperäiskielisinä, että suomen kielelle käännettyinä. Myöhemmin tarjousvaiheessa tulee käännösten olla virallisen kielenkääntäjän laatimia ja ulkomaisten viranomaisten antamien todistusten asianmukaisesti legalisoituja. Ulkomaisen tarjoajan, jolla on sivuliike Suomessa, tulee toimittaa kaupparekisteriote ja kaikki lainsäädännön mukaisten verojen ja lakisääteisten sosiaaliturva- ja eläkemaksujen maksamista koskevat todistukset sekä tarjoajan kotimaasta, että Suomesta.			

19 § **Hankinta / Kivistön linja-autoterminaali / HW**

VD/938/02.08.00.00/2023

HW/JK

Kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot palvelualue on kilpailuttanut talven 2023 aikana Kivistön linja-autoterminaalin kokonaisurakan. Urakan toimittajaksi esitetään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanutta GRK Suomi Oy:tä. Urakan kokonaishinta on 3 097 000 euroa (alv 0 %).

Vantaan kaupungin kadut ja puistot palvelualue on pyytänyt avointa hankintamenettelyä käyttäen 9.2.2023 päivätyn tarjouspyynnön mukaisen kokonaisurakan urakkatarjouksen ”Kivistön linja-autoterminaali” -urakan toteuttamisesta.

Linja-autoterminaali sijoittuu etelässä samaan aikaan rakenteilla olevaan Kivistön palvelukeskukseen ja pohjoisessa olevaan väliaikaiseen bussiterminaaliin. Urakka-alue sijoittuu suurelta osin Kehäradan sillan päälle.

Kivistön linja-autoterminaali sisältyy katujen ja puistojen palvelualueen hyväksyttyyn rakentamisohjelmaan.

Kyseessä on kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta. Urakkaa koskeva kansallinen hankintailmoitus on jätetty Tarjouspalvelu.fi sivustolle ja Hilmaan 9.2.2023. Tarjousten jättöaika päättyi 8.3.2023 klo 12.00. Tarjoukset tuli jättää Tarjouspalvelu.fi sivustolla.

Määräaikaan 23.2.2023 klo 12.00 mennessä tulleisiin lisäselvityspyyntöihin on vastattu Tarjouspalvelu.fi sivustolla. Määräaikaan mennessä saapui 8 kappaletta lisäselvityspyyntöjä.

Määräaikaan mennessä saapuneet tarjoukset, joita oli 4 kpl, on avattu Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualueella. Avaustilaisuudesta on laadittu pöytäkirja ja saaduista tarjouksista on laadittu vertailutaulukko.

Tarjouspyynnön mukaisesti tarjousten tarkastaminen ja vertailu on toteutettu kolmessa vaiheessa:

- tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
- tarjoajien kelpoisuuden arviointi
- tarjousten vertailu

Määräaikaan mennessä tarjouksen jättivät seuraavat yritykset:

- GRK Suomi Oy
- Kreate Oy
- SRV Infra Oy
- VM Suomalainen Oy

Kaikki tarjoukset ovat tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisia ja siten hyväksyttäviä.

Hyväksyttävien tarjousten antaneiden yritysten tilaajavastuulain mukaiset tilaajan selvitysvelvollisuuteen kuuluvat urakoitsijan velvoitteet ja todistukset on tarkastettu ja niiden on todettu olevan hyväksyttäviä.

Kokonaistaloudellisen edullisuuden perustana on halvin hinta. Tarjouksista valitaan halvin kokonaishinta, arvonlisäveroton urakkahinta.

Tarjousten järjestys kokonaishinnan mukaisesti on seuraava, (hinta, alv 0 %).

- 3 097 000 euroa
- 3 342 954 euroa
- 3 863 000 euroa
- 4 298 000 euroa

Edullisimman tarjouksen antoi GRK Suomi Oy.

Sovelletut oikeusohjeet: Laki julkisista hankinnoista, Vantaan kaupungin yleiset hankintaohjeet, Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 § mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 22.3.2023 § 19

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään
a) valita GRK Suomi Oy urakoitsijaksi ”Kivistön linja-autoterminaali” -kokonaisurakkaan,
b) hyväksyä sopimusasiakirjat allekirjoitettaviksi Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualueen ja valitun tarjoajan kanssa 3 097 000 euron (alv 0 %) vertailuhinnalla, ja
c) todeta, että varsinainen sopimus ei synny tällä päätöksellä vaan vasta myöhemmin allekirjoitettavalla urakkasopimuksella.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Vertailutaulukko/Hankinta/Kivistön linja-autoterminaali

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Tarjousten vertailutaulukko -

Urakan kokonaishinta alv 0 %

		GRK Suomi Oy		Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali		SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali		VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Urakka on kokonaishinta urakka. **Hankittava määrä 1 kpl**		**3 097 000 EUR / kpl** **3 097 000 EUR**		**3 342 954 EUR / kpl** **3 342 954 EUR**		**4 298 000 EUR / kpl** **4 298 000 EUR**		**3 863 000 EUR / kpl** **3 863 000 EUR**	

Vertailun yhteenveto

		GRK Suomi Oy		Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali		SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali		VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali	
	Max pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Kokonaishinta yhteensä		**3097000,00 EUR**		**3342954,00 EUR**		**4298000,00 EUR**		**3863000,00 EUR**	
Sijoitus		**1.**		**2.**		**4.**		**3.**	
Valittu toimittajaksi		**Ei**		**Ei**		**Ei**		**Ei**	

Soveltuvuusvaatimukset

	GRK Suomi Oy	Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali	SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali	VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali
	Annettu tieto	**Annettu tieto**	**Annettu tieto**	**Annettu tieto**
Tarjoaja vakuuttaa, että siihen ei kohdistu Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistamaa tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita tai varojen jäädyttämispäätöksiä.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
TEKNISET KELPOISUUSVAATIMUKSET				
Tekniset kelpoisuusvaatimukset voi osoittaa RALA-pätevyystodistuksilla (vaihtoehto A) tai liittämällä referenssitiedot ja pyydetyt selvitykset (vaihtoehto B). Mikäli tarjoajalla ei ole kaikkia RALA-pääurakointipätevyyksiä, voi osan pätevyyksistä esittää liittämällä tiedot HENKILÖTIEDOT JA REFERENSSIT -kohdassa.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.
A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta. Tarjoajalla tulee olla RALA-pätevyydet kaikilta seuraavilta osa-alueilta: 7.1. Väylärakentamisen pääurakointi, Tiet, kadut ja kunnallistekniikka 11. Putkilinjojen ja johtoverkkojen pääurakointi B) Tarjoajalla on kolme (3) yritysreferenssikohdetta kultakin osa-alueelta. 1. Väylärakentamisen pääurakointi, Tiet, kadut ja kunnallistekniikka 2. Putkilinjojen ja johtoverkkojen pääurakointi Referenssit voivat olla enintään viisi vuotta vanhoja. Kunkin referenssin tulee olla vähintään n. 0,2 M€ (alv 0%).				
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitun (vaihtoehto A tai B) mukaiset teknisiin kelpoisuusvaatimuksiin liittyvät selvitykset.	RALA-pätevyys GRK Suomi Oy.pdf RALA-raportti GRK Suomi Oy.pdf	RALA-Raportti-Kreate Oy-0168716-6 (3).pdf	RALA-patevyys-srv-i nfra-oy-28022023.pdf	RALA-patevyys-vm-suoma lainen-oy-22022023.pdf RALA-Raportti-VM Suomalainen Oy-0398184-4-160922.pdf
HENKILÖSTÖTIEDOT JA REFERENSSIT				

	GRK Suomi Oy	Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali	SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali	VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali
	Annettu tieto	**Annettu tieto**	**Annettu tieto**	**Annettu tieto**
Urakoitsijan tulee nimetä urakkaan vastaava työnjohtaja, jolla on vähintään teknillisen oppilaitoksen teknikon tutkinto rakennustekniikan opintosuunnalta tai tätä ylempi tutkinto vastaavalta alalta ja aikaisempaa kokemusta vastaavana työnjohtajana toimimisesta infrarakennushankkeissa. Vihertöistä ja viheralueiden hoidosta vastaavalla urakoitsijan henkilöllä tulee olla viheralan tutkinto. Ladatkaa tarjottavien henkilöiden CV:t.	CV_vihertöistä vastaava_GRK Suomi Oy.pdf CV_vastaava työnjohtaja_GRK Suomi Oy.pdf	Salla Laukia CV_ referenssit_ALLIUM OY_240223.pdf CV_Rutanen Jari.pdf	CV, Filippa Hellström_Viher-Pirkka Oy.pdf CV Kujanen Jaakko.pdf CV Katja Sundström - Viherpojat Oy.pdf	Sami Sirkiä2021.doc Susanna Holappa_henkilöreferenssi 2022.pdf
TYÖHÖN KÄYTETTÄVÄ KALUSTO				
Työhön käytettävä kalusto, mittaus- ja koneohjausjärjestelmä: Kaikki työmaalla käytettävät työkoneet tulee olla varustettu työkoneohjausjärjestelmällä. Työkoneiden tulee soveltua mallipohjaiseen rakentamiseen.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tarjoajan raskas kuljetuskalusto on vähintään EURO 6 -päästöluokiteltua ja työkoneet täyttävät vähintään Stage IV -luokan vaatimukset.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tarjoajan työkoneet ja raskas kuljetuskalusto ovat sähkökäyttöisiä tai niiden käyttämä polttoaine ei ole fossiilista alkuperää. Hyväksyttäviä ei-fossiilisia polttoaineita ovat biokaasu, vety, etanoli (esim. ED95) ja EN 19540 standardin mukainen uusiutuva HVO diesel tai moottoriöljy. Tarjoajan pienkoneet (teho ≤ 4 kW) ovat sähkökäyttöisiä.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
TOTEUMATIEDON TOTEUTTAMISEEN KÄYTETTÄVÄT OHJELMISTOT				
Urakoitsijalla tulee olla ohjelmistot ja lisenssit tarjouspyynnön liitteiden mukaisen toteumamittaus- ja toteumamalliaineiston tuottamiseen.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
TALOUDELLISET JA RAHOITUKSELLISET VAATIMUKSET				

	GRK Suomi Oy	Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali	SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali	VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Taloudelliset ja rahoituksselliset vaatimukset voi esittää Rakentamisen Laatu RALA ry:n raportilla tai Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -yritysraportilla (vaihtoehto A). Mikäli tarjoaja ei ole Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai ei ole liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun, tulee taloudelliset ja rahoituksselliset vaatimukset esittää erillisinä todistuksina tai selvityksinä (vaihtoehto B).	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun.
A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun. Tällöin tarjoajan tulee ladata seuraavat selvitykset: 1) Rakentamisen Laatu RALA ry:n raportti tai Luotettava Kumppani -yritysraportti. B) Tarjoaja ei ole Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoaja ei ole liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun. Tällöin tarjoajan tulee ladata seuraavat todistukset tai selvitykset: 1) Todistus rekisteröimisestä kaupparekisteriin, ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisävelvollisten rekisteriin, mikäli lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä. Kaupparekisteriotteesta tulee selvitä yrityksen rekisteriin merkitsemisaika, toimiala, hallitus, muu johto, nimenkirjoittajat, tilintarkastajat, vastuuhenkilöiden henkilötiedot sekä onko viimeisimmät tilinpäätösasiakirjat toimitettu lainmukaisesti rekisteriviranomaisille sekä merkintä tai selvitys ettei yritystä tai sen toimihenkilöitä ole määrätty liiketoimintakieltoon. 2) Todistus tai selvitys ennakkoperintärekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 3) Todistus tai selvitys työnantajarekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 4) Todistus tai selvitys arvonlisäverovelvollisten				

	GRK Suomi Oy	Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali	SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali	VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
rekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 5) Todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus, taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty. Tarjoaja on maksanut verot tai verovelkatodistus, taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty. 6) Todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty. Tarjoaja on ottanut työntekijöilleen työntekijän eläkelain mukaisen eläkevakuutusturvan, sekä suorittanut siihen liittyvät maksut. 7) Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista. Tarjoajan on ladattava selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä sopimusehdoista. 8) Todistus tapaturmavakuutuksesta. Tarjoajan on ladattava todistus tapaturmavakuutuksen ottamisesta. 9) Selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä. Tarjoaja on järjestänyt työntekijöilleen lain mukiasen työterveyshuollon.				
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitun (vaihtoehto A tai B) mukaiset taloudellisiin ja rahoituksellisiin vaatimuksiin liittyvät todistukset tai selvitykset.	GRK Suomi Oy_2810844-3_Luotettava_Kumppani_raportti_2023-01-04.pdf	Kreate Oy_0168716-6_Luotettava_Kumppani_raportti_2023-02-21.pdf	RALA-patevyys-srv-i nfra-oy-28022023.pdf	VM Suomalainen Oy_0398184-4_Luotettava_Kumppani_raportti_2023-03-07.pdf
TALOUDELLINEN TILANNE				
Liikevaihtovaatimus				
Tarjoajan liikevaihdon tulee olla viimeisen kahden päättyneen tilikauden jokaisen vuoden osalta vähintään 4,0 M€. Liittäkää todistus kahden viimeksi päättyneen tilikauden liikevaihdosta.	Tilinpäätöstiedot 2020_GRK Rail Oy.pdf Tilinpäätöstiedot 2021_GRK Rail Oy.pdf	Kreate Oy - Tilinpäätös 2020.PDF Kreate Oy - Tilinpäätös 2021.pdf	SRV Infra Oy tilinpäätös 31.12.2020.pdf SRV Infra Oy tilinpäätös 31.12.2021.pdf	CompanyReport_03981844.pdf
Taloudelliset edellytykset				

	GRK Suomi Oy	Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali	SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali	VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Tarjoajalla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät taloudelliset edellytykset hankinnan suorittamiseen. Tarjoajan taloudellisen tilanteen on oltava sellainen, että se Suomen Asiakastieto Oy:n ratingluokituksessa on vähintään tyydyttävä A tai riskiluokitus on 1-3 tai sen katsotaan tilinpäätöstietojen tai muun vastaavan selvityksen mukaan olevan vastaava.				
Tarjoaja sitoutuu pyydettäessä toimittamaan tilaajalle Suomen Asiakastieto Oy:n Rating Alfa -raportin, joka sisältää Tarjoajan riskiluokituksen. Mikäli Tarjoajan luokitusta ei ole saatavilla Suomen Asiakastieto Oy:stä, tulee toimittaa kahden viimeisimmän päättyneen tilikauden jokaisen vuoden osalta tuloslaskelmat, taseet ja toimintakertomukset.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
LAADUNVARMISTUS				
Tarjoajan tulee tämän hankinnan kohteen mukaisessa palvelutoiminnassaan huomioida laadunvarmistus. Valikosta tulee valita yksi vaihtoehto. Valitkaa valikosta se vaihtoehto, joka täyttyy tarjoajan osalta.	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).
Tarjoaja sitoutuu antamaan selvityksen laadunvarmistuksen huomioimisesta edellä valitsemistaan vaihtoehdoista. A) Jos tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) laadunhallintajärjestelmän nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija B) Jos tarjoajalla on jokin muu esim. oma ei-sertifioitu laadunhallintajärjestelmä / -suunnitelma, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) organisaation hallintotapa 2) organisaation laatupolitiikka 3) organisaation johdon tehtävät ja vastuut 4) laadunvarmistuksen toteuttaminen 5) laadunvarmistuksen ylläpito 6) laadunvarmistuksen valvonta				
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitut laadunvarmistukseen liittyvät selvitykset. Selvitys on annettava siinä laajuudessa, johon tarjoaja sitoutuu omassa palvelutoiminnassaan tähän hankintaan liittyen.	RALA-sertifikaatti GRK Suomi Oy.pdf	RALA-Sertifikaatit-Kreate Oy-0168716-6.pdf	9001 sertifikaatti 10077-03fi.pdf	rala-raportti-vm-suo malainen-oy-1887.pdf

	GRK Suomi Oy	Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali	SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali	VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
YMPÄRISTÖVASTUU				
Tarjoajan tulee tämän hankinnan kohteen mukaisessa palvelutoiminnassaan huomioida ympäristönäkökohdat. Valikosta tulee valita yksi tai useampi vaihtoehto. Valitkaa valikosta ne vaihtoehdot, jotka täyttyvät tarjoajan osalta.	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).
Tarjoaja sitoutuu antamaan selvityksen ympäristönäkökohtien huomioimisesta edellä valitsemistaan vaihtoehdoista. A) Jos tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) ympäristöjärjestelmän nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija B) Jos tarjottavalla palvelulla / tuotteella on ympäristömerkki, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) merkin nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija C) Jos tarjoajalla on jokin muu esim. oma ei-sertifioitu ympäristöjärjestelmä / -suunnitelma, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) tarjoajan nimeämä ympäristövastaava 2) tavoitteita jätteen määrän vähentämiseksi 3) tavoitteita energiatehokkuuden parantamiseksi 4) tavoitteita materiaalitehokkuuden parantamiseksi 5) tavoitteita ilmastovaikutusten vähentämiseksi 6) tavoitteita henkilöstön osaamisen parantamiseksi 7) tavoitteita sidosryhmäyhteistyön edistämiseksi				
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitut ympäristövastuuseen liittyvät selvitykset. Selvitys on annettava siinä laajuudessa, johon tarjoaja sitoutuu omassa palvelutoiminnassaan tähän hankintaan liittyen.	GRK_Suomi_Oy_IS O_14001_2015.pdf	RALA-Sertifikaatit-Kreate Oy-0168716-6.pdf	14001 sertifikaatti 10078-02fi.pdf	rala-raportti-vm-suomalainen ympäristö-oy-1888.pdf
TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSNÄKÖKOHTIEN HUOMIOIMINEN				

	GRK Suomi Oy	Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali	SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali	VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Jos tarjoajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää, tarjoajan on laadittava vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimet (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609). Tarjoajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi (Yhdenvertaisuuslaki 1325 /2014).				
Tarjoajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
"Kyllä" -valintaan liittyvät kriteerit				
Mikäli tarjoaja vastasi edelliseen kysymykseen ”Kyllä”, tarjoaja sitoutuu pyydettäessä toimittamaan edellä mainitut suunnitelmat tilaajalle.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
RYHMITTYMÄNÄ TARJOAMINEN				
Jättääkö tarjoaja tarjouksen yhdessä toisen / toisten toimijoiden kanssa?	Ei	Ei	Ei	Ei
"Kyllä" -valintaan liittyvät kriteerit				
Liittäkää tähän selvitys ryhmittymän jäsenistä ja heidän tunnistetiedoista (esim. y-tunnus ja muut yhteystiedot) sekä selvitys ryhmittymän jäsenten rooleista ja vastuista suhteessa hankinnan kohteeseen.				
Työyhteenliittymässä on päätoteuttajaksi nimettävä työyhteenliittymästä oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö, joka voi tosiasiallisesti vastata myös juridisesti päätoteuttajan tehtävistä.				

	GRK Suomi Oy	Kreate Oy Kivistön linja-autoterminaali	SRV Infra Oy Kivistön linja-autoterminaali	VM Suomalainen Oy Kivistön linja-autoterminaali
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Tarjoaja sitoutuu toimittamaan hankintayksikölle ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista ja / tai sopimuskaudella selvityksen niistä sopimuksista, jotka ryhmittymään nimetyt toimijat ovat keskenään tehneet ja jotka osoittavat tarjouspyynnössä vaadittujen voimavarojen olevan hankinnassa käytettävissä.				
Se, mikä tässä tarjouspyynnössä ja sen liitteissä koskee tarjoajaa, koskee myös tarjoajana olevaa ryhmittymää. Sopimuksen tekeminen ryhmittymän kanssa edellyttää ryhmittymään kuuluvien yritysten yhteisvastuullista sitoutumista sopimuksen velvoitteisiin ja vastuisiin.				
ULKOMAINEN TARJOAJA				
Ulkomaisen tarjoajan on toimitettava esitettyihin vaatimuksiin vastaavat selvitykset oman maansa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Vieraskieliset todistukset ja selvitykset tulee toimittaa sekä alkuperäiskielisinä, että suomen kielelle käännettyinä. Myöhemmin tarjousvaiheessa tulee käännösten olla virallisen kielenkääntäjän laatimia ja ulkomaisten viranomaisten antamien todistusten asianmukaisesti legalisoituja. Ulkomaisen tarjoajan, jolla on sivuliike Suomessa, tulee toimittaa kaupparekisteriote ja kaikki lainsäädännön mukaisten verojen ja lakisääteisten sosiaaliturva- ja eläkemaksujen maksamista koskevat todistukset sekä tarjoajan kotimaasta, että Suomesta.				

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Kaupunkitilalautakunnalle

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunkitilalautakunnalta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunkitilalautakunnan yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta https://www.vantaa.fi/vantaa-info)
Puhelin: (09) 83911 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.
Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:
1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Muutoksenhakuohje 5. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6 Valitus postilaatikon paikkaa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15